DEL TELIONOMY

Formatting by Nathan Kasimer

With the Targum, 1917 $\ensuremath{\mathrm{IPS}}$ Translation, and Rashi

©Nathan Kasimet, 2021 (5782). This text may be re-used under the terms of the Creative Commons Sharealike 2.0 licenses (CC-BY-SA), the terms of which are available here: https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/. This book includes the following texts:

- Migra According to the Masora
- License: CC-BY-SA
- Cource: https://he.wikisource.org/wiki/le.yikisource –
- Targum Onkelos, vocalized according to the Yemenite Taj
- License: CC-BY-SA
- הרגום אונקלוס/ikiwikisource.org/wiki/ה-אונקלוס Source: https://he.wikisource.org
- Rashi Chumash, Metsudah Publications, 2009
- License: CC-BY

All these texts were retreived from Sefaria. It was typeset and formatted using ETEX, using the Shlomo font by Shlomo Orbach from https://sites.google.com/site/orlaeinayim/download and the EB Garamond font by Georg Duffner from http://www.georgduffner.at/ebgaramond/index.html. Both of these were used under the terms of the SIL Open Font License.

に合めてに に合めては アムトロ	
עשרת הדברות והאזינו עשרת הדברות בטעם עליון	128 · · · · · · · · · · · 128 · · · · · · · 128
פרשת וואת הברכה	148
פרשת האזינו	137
פרשת וילך	132
פרשת נצבים	172
פרשת כי תבוא	۷01
פרשת כי תצא	16
פרשת שופטים	SZ
פרשת ראה	24
פרשת עקב	98
פרשת ואתחנן	18
פרשת דברים	I
Spind 9gs2U	ÍV
Introduction	Λ

תוכן העניינים

OGL T□C'□ - noitoubortnI

	o i
EUCR UER FXU RITU	61
נטיר לשבת ראש חודש	81
פטרת האזינו	81
	Ωī
בטרת מאת הברכה	81
<u> </u>	۷1
#ロרת (थ्रटांच	۷1
iarr (2210	۷1
מרת כי הצא	۷1
ומרת כי תצא	۷1

Introduction

This humash is intended primarily for learning Shnayim Mikra veEtchad Targum, but to be versatile enough to be usable in a synagogue. To that end, it includes multiple texts used as the "Targum"—Targum Onkelos itself, the commentary of Rashi, and a translation into English. For Haftarot, special Maftir portions, and Shabbat Minha readings, only Hebrew and English are printed, since these sections are included for ease of use in synagogues rather than for study use.

The text of the Torah itself is from the Mikra al pi Masorah project. The text was selected for its open licensing, extensive source documentation, and accuracy in presenting the masoretic text. The text of Targum is the Wikisource Targum, which is based on Yemenite texts (particularly the 1901 edition of the Taj). It was selected for its accurate vocalization. The English translation is the from Sefaria. Data for aliya divisions, haftarot, and lengths of parshiyot was pulled from Hebcal. Information on which special Maftir and Haftarot can occur on which Sabbaths is from the Koren Shabbat Chumash. Sedarim data was pulled from Mikra al pi Masorah.

I hope this text will be helpful to those who use it.

Jange Guide

notes.

This text has minimal notations about various textual differences in the Masoretic text of the Torah. For information where this text varies from others, see the notes of the Mikra al pi Masorah project, or notes in Minhat Shai. The Mikra al pi Masorah project also has information in its notes about variations in customs about where to divide aliyot. Only differences that affect the consonantal text as it appears in a Seder Torah are noted. Kamatz Katan is indicated with a special symbol for the text of the Targum. Paseq is indicated with a vertical bar with a space on of the Torah, but not in the text of the Targum. Paseq is indicated with a vertical bar with a space on word.

To reduce confusion, different numbering systems used for running verse references are numbered differently. Roman numerals are used for chapters, Hindu-Arabic numerals for verses, and Hebrew letters for Sedarim. In verse references in notes, however, chapters are listed in Hindu-Arabic numerals. Where there are attested seder divisions that are not included in the traditional 154-seder count, the number is printed with an asterisk, indicating that it is a seder break but the seder number has not increased. Instances where there are variations in tradition for the start of a seder are in brackets or parentheses.

Names of parshiyot, aliyot, and the number of verses in each parsha are noted in Rashi script. The weekday aliyot can be assumed to end where the second aliya begins. The ending is noted if that is not the case. "Is and ">ARIW" indicate the weekday aliyot. Aliyot for doubled parshiyot are in parentheses.

Parsha breaks are indicated with a Dor o in parentheses. A petuha is a paragraph break that ends a line, a setuma is a break where a blank space is left mid-line. Keri ukhetiv instances are noted with brackets and letters indicating which text is the keri and which is the ketiv.

Large/small letters are printed in the text. Note that in an actual Seder Torah the large/small letters have the top of the letter aligned with the rest of the text. They are printed aligned with the botom line here due to typesetting considerations. Other special letters are indicated with parenthetical

פאבו ובון הפל ולבו והצרה במישרא לשביל ים סוף خَفَا خُدِ خُمْلُ خُدِي مِنِهِ مِنْكُ خُنَالًا لِمُسْتِدَ خُمَالُ خُنَا لَمْ لِمُلْذِنِيهِ

ער־שַּגִּיר עַר קדש בּרְנַעַ: ַ אַּחַֹר עְּשֶׂר יוֹם מֵחֹבֶּב <u>דֶּרֶך</u>

אַמֶּר צִּינְה יְהוָה אִטִּי אַכֹּהָם: קמָען אָלְבַנוּ וּמִבּאָלְ כַּכָל ئى ئېۋە ئېتى چېۋىد كېنچە جچە ווֹנו, בֹאַנבֹמום מֻּוֹנו בֹמֹמִנוּיַ.

> ומל דעברי מינל דדהב: יבַווּגירות אַרְגִיזי עַל בִשְּׁרָא בְּבָּאָבֶן אָטַפּֿלְנִּ מָלְ בְיַרְדְּנָא אוֹכַח יָתְהוֹן עַל מֹם כֹּלְ וֹמִּבְאָלְ בֹּמֹבֹרָא אַכֿין פַּתְּנְטִיָּא דִּעַכַּיל מֹשֶׁה

> <u>ξ</u>′ŸΠ: אוַבְח טוּרָא דְשִׁעִיר עַד רָקַם מהלף תד עשר יומין מחובב

> לכל הפקיד יי ימיה לוקהון: מַבְּיל מֹשֶׁה עָם בָּנֵי יִשְׂרָאֵל מַשְּׁר יַרְחָין בִּחַר לִיַרְחָא וטוֹני באַנבלגון אָנון בַּטַּר

> > Hazeroth, and Di-zahab. Paran and Tophel, and Laban, and Arabah, over against Suph, between Jordan; in the wilderness, in the spoke unto all Israel beyond the These are the words which Moses

way of mount Seir. Horeb unto Kadesh-barnea by the It is eleven days journey from

unto them; had given him in commandment according unto all that the LORD spoke unto the children of Israel, first day of the month, that Moses year, in the eleventh month, on the And it came to pass in the fortieth

שעשו בשביל רוב וסב שסים לסס, שנאמר וָכֶשָּׁף הַרְבֵּימִי לָפּ מ), ואמס נדברמס במקוס: ודי זהב. סוכימן על סעגל, ג), וכן דוד אם שלמס בנו (מ"א ב, א): שמפלו על המן שהוא לצו, שאמרו ונקשנו קנֶה בּנֶּמָם הַקְלֹמֵל ולא מלינו מקום ששמו מופל ולבן, אלא הוכימן על הדברים מוף (מהלים קו, ז), כדלימה בערכין (עו.): בין פארן (שם יד, יא), וכן בנסעם מחוך היס, שנאמר וַיַּמֶרוּ עַל יָם בְּיַם בים מוף בבואם לים מוף, שאמרו פַמִּבְּלִי פִין קבְּרִים בְּמִלְּרַיִם פעור בשמים בערבות מוחב: מול סוף. על מה שהמרו (שמות מו, ג): בערבה. בשביל הערבה, שחמח בבעל שלק בשביל מס שסכעיקוסו במדבר, שלמכו מִי יָפּוֹן מוּהָנוּוגו' במדבר. לא במדבר סיו אלא בערבות מואב, ומסו במדבר, כולס ואמר להס הרי כלכס כאן, כל מי שיש לו משובה ישיב: דבר מכך וכך, אילו היינו שם היינו משיבין אומו, לכך כנפם אומרים, אמס היימס שומעים מגן עמרס ולא השיבומס אל כל ישראל. אילו הוכיח מקלמן, היו אלו שבשוק ממס אם הדברים והוכירן ברמו, מפני כבודן של ישראל: ומנה כאן כל המקומות שהכעיתו לפני המקום בהן, לפיכך (I) אלה הדברים. לפי שקן דברי מוכחות (מפרי ה), וְוְהֶבּ מְשׁוּ לַבְּעַל (הושע בּ, י):

הקב אתכם קביבות הר שעיר מ' שנה: מִמְלַבֶּמֶמ בשבילכס למהר ביחמכם לחרן, ובשביל שקלקלמם, נמלא בגי ימים סלכו כל אומו סדרך, וכל כך סימה השכינה חדש ימיס, ושבעה ימיס שעשו בחלרות להקגר שם מריס, לא מסס שלשים יוס שעשו בקברות התאוה, שאכלו הבשר ובכ"ט בסיון שלחו את המרגלים מקדש ברנע (מענית כט.), בַּשְׁלֵב כַשְּׁלִים בַּמְבַבְ כַשְּׁלִי בַּמְבָב יִי יאֹ), ימיס. שהרי בעשרים בחייר וקעו מחורב, שנחמר ויָהִי שעיר, ואף הוא מהלך י"א יוס, ואמס הלכמס אומו בשלשה גרממס, אין לכס דרך קלרס מחורב לקדש ברגע כדרך סר (2) אחד עשר יום מחורב. המני לסס משס, כהו מס

ללמוד ממק שעשימי למרים בחלרום בשביל לשון קרע (ספרי ממוך למיחק, וכן שמוחל, שנחמר הְנָנִי עַנוּ בִּי (שמוחל־ה יב, וחצרות. במפלוקפושל קרם. דבר אפר, אמר להסי, היה לכם - כדאיפא בפפרי (צ), וכן יהושע לא הוכים אם ישראל אלא (במדבר כא, ה), ועל מה שעשו במדבר פארן ע"י המרגלים: וחוזר ומוכיחו, ושלא יהא חבירו רואהו ומחבייש ממנו כוי, מוכימין אם האדם אלא סמוך למימה, כדי שלא יהא מוכימו כדי שלא מנימני ומלך ומדבק בעשו אמי, ומפני ד' דבריס אין ובין חפל ילבן. אמר כצי יומנן, מוכנו על כל המקרא, בני, אני אומר לך, מפני מה לא הוכחמיך כל השנים הללו, מיעקב שלא סוכיה את בניו אלא סמוך למיהה, אמר, ראובן לחדש. מלמד שלא הוכיחן אלא סמוך למיחה, ממי למד, (E) ויהי בארבעים שנה בעשתי עשר חדש באחד

בְּעַשְׁתְּשְׁבִי בְּאָבְוֹבְתִי נְאָׁע הַנְגִּ מִּלְבַּׁאַ בַּמְּטֵבּוּ אַמֶּב נְנָמֶּכ הַנְגִּ מִלְבָּאִ בַּמְטַבּוּ בַּנִינִּ ליי הַאָּמֹרִי אַשָּׁר יוֹשֶׁב בְּחָשְׁבָּוֹן

הַוּאָנו לאַמָר: הוציל משֶה בַאָר אָת־הַמּוֹרֶה דְּמֹוְאָב שָּׁרִי מֹשֶׁה פְּדֶישׁ יָת בהבר ביובן באבא מואַב בעברא דירדיא באַרעא

خترا بيانا: בְּחַבֶּב בְאַמְּב בַבַּבְלָבֶם מֻּבִּע לְמִוּמִב סִּוּוּ לְכִוּן צִּימִיבְּחּוּן יְנְינְנְינִ אֶבְינִינִנְ גַּבָּר אֶבְנִינְ יִי אֶבְנִינָא מִּבְּיִלְ מִמּוֹא בַּעוִנִבַ

תַנְּתֶר תַנְּלָל נְתַר־פְּרֶת: אַבוּל הַפְּנַגְּנִין עַרַּיּ יבשְּפַלְת יבַנָּגָב יבְתַּוֹף ۩ٙؠؙؙٛٛڵ ע נאָן פּֿן אָכֹּנוּנֶ בֿאַנְבָּע בַּנָי לְמָנָרָא طُلْدَا بَوْمُدُ كُرُّتِ بَيْهِ لَأَلَا لِيُقْطِلِي هَٰنَظُنَا لَمَاذِهِ خُرِياً لَمُنْظِئًا

בְּעַשְׁהַיִּהְיִם בְּאָבְרֶהִי: אמולאני גוטור למשכון ווט אַחַבֵּי הַכּּתֹּוֹ אָת סִיחֹן מֶלֶךְ בָּתַר דִּמֶּחָא יָת סִיחוֹן מַלְכָּא

אילפּן אוֹרִיתָא הַדָא לְמִימָר:

せばいふしゃ デ殺なバデダバ

לַנַיַּנַ לַנְיָם וּלַזַּבְׁמָם אַנִוֹבִינִים: אַשֶּׁר נִשְׁבַּע יְּהוֹה לַאֲבֹתִילָם ישרפו הְאָהֶץ בַּאוּ וּרְשָׁוּ אָת־הָאָהֶץ ڋڷڬڬ؞ 461,00

ביהבית בדמיכון וּנִיבְא בּבֹּא וַנִיבָא פַּבַני: ומא אונה פוהואט ולבון ער ובְשָּׁפּוּלְטַא ובָרָרוֹמָא ובַסְפַּר

Bashan, who dwelt in Ashtaroth, at Heshbon, and Og the king of of the Amorites, who dwelt in after he had smitten Sihon the king

expound this law, saying: Moab, took Moses upon him to beyond the Jordan, in the land of

long enough in this mountain; in Horeb, saying: 'Ye have dwelt The Lord our God spoke unto us

the great river, the river Euphrates. Canaanites, and Lebanon, as far as the sea-shore; the land of the Lowland, and in the South, and by the hill-country, and in the nigh thereunto, in the Arabah, in Amorites and unto all the places and go to the hill-country of the turn you, and take your journey,

their seed after them.' to Jacob, to give unto them and to fathers, to Abraham, to Isaac, and which the LORD swore unto your you: go in and possess the land Behold, I have set the land before

אחרי הבותו. ממר משס, מס מני מוכימס קודס (פ) הואיל. הממיל, כמו הַנֵּס נְמֹ הוֹפַלְמִי (ברמשימ ימ, כו):

הרפחים (לקמן ג, יה): באדרעי. שם המלכות: שַּׁפְּלִיִּע (שִׁסְ יִג), ומותר כי רק עוג מלך סבשן נשמר מימר קְּבֶבּ לְבַּבִּי דְסִינָמׁ וְמִּרְ שָׁבוּעוּת מו:): שהמדינה קשה, ואילו היחה עיר אחרת ומיחון שרוי בתוכה, (ד) פנו וסעו לכם. זו דרך ערד וחרמה: וגוי. מילו למ סיס מימון קשס וסיס שרוי במשבון, סיס קשס, מלפיס ושרי ממומ: שיכנסו לקלס סארן, יאמרו מס לוס עלינו, מס סימיב לנו, באר אח החורה. בשבעים לשון פירשס לסס:

מרלס, ואמר כך סוכימן (מפריג): סידורן וגר אשר יושב משכן מנורס וכלים, קצלמס מורס, מנימס לכס מנסדרין שרי לפיכך הממין עד שהפיל סימון ועוג לפניהם והורישם אח ה) הרבה גְּדָבֶּה לכם ושכר, על ישיבחכם בהר הזה, עשימם אינו בא אלא לקנמר ולמצוא עילה, שאין צו כמל הכניסנו לארך, (6) רב לכם שבח. כפשומו, ויש מדרש אגדה, (ספרי

קְרְנֵיִם (ברחׁשׁיִת יִדְ, ס), ועוג נמלע מסס, וסוח שנחמר ויָּבֹח משל סדייוע חומר, עבד מלך מלך, סְדְּבֵּק לְשַׁמֵּרָ וִישׁמחוו לך, שם רפאים שהכה אמרפל, שנאמר וַיַּפוּ אָם רְפְאִים בְּעַשְׁמְּרִם הנהר הגדול. מפני שנוכר עם ארץ ישראל קוראו גדול, כמו עשמרום קרנים, ועשמרום זה, סוא עשמרום קרנים שהיו הים. אשקלון ועוס וקפרי וכו', כדאימא בפפרי (ו): עד קשם וסמדינם קשם: עשתרות. סוא לשון צוקין וקושי סר סמלך: ובשפלה. זו שפלם דרום: ובנגב ובחוף וסמדיים קשם (שם): אשר יושב בעשתרות. סמלך וסר שעיר: בערבה. זס מישור של יער: בהר. זס סימס קשס, שסמלך קשס, על אחם כמס וכמס, שסמלך קשס האמורי. כמשמעו: ואל כל שכניו. עמון ומואצ

ַלאַ_אִּיכַל לְבַּ*וֹ*יִ מִּאָׁט אָּטַבֶּם: נֹאָמֹר אַבֹלְם בֹּמֹנ עַנִינֹא בֹאמָר

י ְּנְתְּנֶבְ בַּנְבְבֶּרֵ עַמְּּמְנִם אֵנְתַּכְנְלְ נְתָּא בֵּנְן בְּכִנְבְבֵּרֵ הי יְתְּנָת אֵלְתַינִם הַרְבָּבָר אַמְבָּת הִי אֵלְתַבוּן אַמָּנִ יְהָבוּן וְהָא

ځ۵□: عدر مُرْرَدُت حُدُت مُرْك خَمْن مُرَاد خَمْن م مُرْد را خَرْن حِراد مُرْد الْمُدالُ יְהְוֹה אֶלְהֵי אֲבְוִיהַכֶּם יִמָּף יִי אֶלְהָא דַאָּבְהָהְהִין יוֹמִיף

יקשּאַכֶם וֶרִיבְכֶם:

נְאָמִגְמֶם בָּרְאִמֶּגְכֶם: ببتريا ببتيرا לשجودي بالمنجزئيدا بعابوا بالمراها לַכָּם אַּלְאָנם שַׁכְּמָנם עַבוּ לְכִּוּן וּוּבְּנֵוּן עַכִּימוּן

> לְסִוּבְרָא זְטְׁכִוּן: לְמִׁימִר כִיּת אָׁלֹא זָבִילְ בֹּלְעוִגַּי וֹאַמֹנוּנע לַכוּן בֹּמֹבַּנֹא נַנוּאַ

שְׁמִנְא לִסְנֵּי:

4<! אַטַבְּם פַּאָּמֶג צַבָּר ווּלָבוּ וֹטַכִּוּן פַּמָא צַּמִּכְּוּ

מיבשיכון וֹמֹסְבוֹכון וֹבִינְכוּן: äaițr

נאַמּנּינון בישִׁין צַּלִיכוּן:

myself alone; saying: 'I am not able to bear you And I spoke unto you at that time,

multitude. this day as the stars of heaven for multiplied you, and, behold, ye are the LORD your God hath

hath promised you! more as ye are, and bless you, as He make you a thousand times so many The LORD, the God of your fathers,

Sour strife? cumbrance, and your burden, and How can I myself alone bear your

heads over you.' knowledge, and I will make them understanding, and full of tribes, wise men, and Get you, from each one of your

٤ı

п

OI

ζαζαι: אלא אברהם כדאי לעלמו, ילחק כדאי לעלמו, יעקב כדאי ויין: לאבחיכם. למס סוכיר שוב למברסס לינמק וליעקב, לריכים למלחמה, אלו לא שלחו מרגלים, לא היו לריכין לכלי ממומדומשמועה: באו ורשו. מין מערער בדבר, ומינכס (8) ראה נחחי. בעיניכס אמס רואיס, איני אומר לכס (10) והנכם היום ככוכבי השמים. וכי ככוכצי השמים

בושער וְקְבַּת שָׁם לְבְּשִׁישִׁם נְפָּשׁ (משלי כב, כג): בכך כלוס, מני מס מייבמי ממון שלה כדין, נפשום מני נמבע, שלילים, שאם דן וסורג ומכה וחונק ומעה את דינו וגוול אין כך אמר שלמס, אין דייני אומס זו כדייני שאר האומות עובדי בּו וַיֶּמְפַּס מִבֶּל בְּמָבַבְס (שִם בִּי יִם) , חומר מי יוכל לשפומ, חלה לְשְׁפַׁט מֻׁמ עַמֶּךְ הַכְּבֵּד הַזֶּה (מלכים־חָ ג, ט), חפשר מי שכחוב שמ העונש מכס ונמנו על הדיינין. וכן אמר שלמה, פִי מִי יוּבַל אלהיכם הרבה אתכם, הגדיל וְהֵרִים אתכם על דייניכם, נעל וסגיו את סעליו, לא היה יכול לדונה, אלא כך אמר להה, ה' . אדם שהוליאם ממלרים, וקרע להם את הים, והוריד את המן, אוכל לבדי וגוי. אפשר שלא סיס משס יכול לדון אם ישראל, לסס משס, לא מעלמי אני אומר לכס, אלא מפי הקצ"ה: רא (9) ואומר אליכם בעת ההוא לאמר. מסו (אמר, אמר

> וככוכבים: היום, הוכם משולים כיום, קיימים לעולם כחמה וכלבוה ביו באומו היום, והלא לא היו אלא ששים רבוא, מהו והנכם

> יברך אמכס כאשר דבר לכס: לְמֶנוֹם וגוי (בראשים יג, מו), אמר להם זו משלי הוא, אבל הוא לברכמנו, כבר הבטיח הקב"ה את אברהם שַׁשֶׁר אָם יוכַל אִישׁ אמכס כאשר דבר לכס, אלא אמרו לו, משה, אמה נומן קלבה (11) יוסף עליכם ככם אלף פעמים. מהו שונ וינרך

> מלום ומשלונום): וריבכם. מלמד שסיו רוֹגְנִים: יושב ויוען עליכס עלות רעות וחושב עליכס מחשבות (ק"ח ללאם, אמרו מס ראס בן עמרס שלא ללאם, מס אםם סבוריס, מס כאס בן עמכס ללאח, שמא אינו שָפוּי בחוך ביחו, איחר ומשקכס. מלמד שהיו הפיקורסין, הקדים משה ללהם, המרו עדים להביה, יש לי ראיות להביה, מוסיף אני עליכם דיינין: סיס אחד מסס רואס אם בעל דינו נוצח בדין, אומר יש לי אלא מפי הקצ"ה: שרחכם. מלמד שהיו ישראל טרחנין, סיא שאמרתי (ק"א שאמרנו) לכס, לא מעלמי אני אומר לכס (12) איכה אשא לבדי. אם אומר לקנל שכר לא אוכל, זו

אָמֶּג צַבְּרָהָ לַעָּמְוָני:

لِمُحْمَّرُمُ لِمُعْمِينًا لِمُعْمِينًا لِمُعْمِينًا لِمُعْمِينًا لِمُعْمِينًا لِمُعْمِينًا لِمُعْمِينًا لِمُعْمِينًا םממים ושבי צשרה ושפרים אַנִינָם בֿאָמִּים מַּבִּיכָם מַּבִּי אַנְשָׁים הַבְּמִים וֹגִידִשׁים נַאָּמוֹן (XQU

אַנונו װבּרן גַרו: بهَطَمُقُتُ جُلُط قَيْلِ يَخْيِم بِقِيلً or הַנְיוֹא לֵאמָׁר שִׁמָּעַ בָּין־אֲבִוּכֶם נאַצַנֶּדוֹ אֶת־שָׁפְּטֵיכֶּם ĒÄĽ

שַּׁלְבְרָוּן אֶלָן וּהְאַתֹּהִשׁוּוּ: עוא וֹעַבְּבָר אָמֶה יקשָׁר מפָם אָנִה כַּנְ עַמִּהְפָּׁה לָאַלְעַנִים حر حَدُبح فِشَمُم لِللَّهِ فَرِيدِ لِنَظْدُ . . . לאַ_עַבְּירוּ פָּנִים בַּמִּשְׁפָּׁט כַּקָּעָן

> فنأثم ليمزرنه بمثقته: וֹאַנוּלשוּן וֹנוּ, וֹאַמֹּבושוּן טַבוּן

نفنخيا خشخشيديا: המובוטא אַלָפּֿג וֹבַבֿנָג מָאַנֹטַא וֹבַבֿנָג זטביו בישיו עביכוו בפני ĽĿĖĹ ון הבימין ומדען ועניהי מְבֹמֹנכֹם וּבַבֿנִים זֹם בַּישִׁוּ מִבֹמֹנכוּוֹ

ינולבא וכון אַטוניו וכון אַבוכון וּהדינון קושטא בין הַבוּאַ לְמֵימָר שָׁמַעוּ בֵּין יפּבּידית יָת דַּיִּינִיכון בְּעָּדָּגָא

וֹאָמֻׁמְׁמָתְּנִיהַ: בולה. מוכנו שלובנו לוטי אָב, בַּנֹא בַנֹּ בַנָּא נּפֹּטַׁלָּמָא לא שֹבְחַלוּן מוֹ בוֹבָם מּבַּבָא מבי ומידא כדבא השטממון לא שֹהְשִׁמוּלִתוּלִתוּל אַפּֿוּ בּּבוּלֹא

> good for us to do. thing which thou hast spoken is And ye answered me, and said: 'The

Þι

tribe by tribe. and captains of tens, and officers, of hundreds, and captains of fifties, captains of thousands, and captains and made them heads over you, wise men, and full of knowledge, So I took the heads of your tribes,

judgment; ye shall hear the small Ye shall not respect persons in with him. brother, and the stranger that is righteously between a man and his between your brethren, and judge

time, saying: 'Hear the causes

And I charged your judges at that

bring unto me, and I will hear it.' that is too hard for you ye shall judgment is God's; and the cause afraid of the face of any man; for the and the great alike; ye shall not be

שסים לסס לממות ולכוון אותם לדרך סישרם: ואס סגון סוא, אבל אחס מכירין בו, שאחס גדלחס אוחו, לכך לשבמיכס אלו סכופחין וסמכין ברלועס על פי סדיינין: חכמים. כפופיס: ונבונים. מציניס דבר מפוך דבר. זפו אנשים חכמים וידועים. (13) חבר לכם. הזמינו עלמכס לדבר: אבשים. וכי אשליכס, על מי באסם להסמוח, על בני אברקס ילחקויעקב,

(15) ואקח אח ראשי שבטיכם. מְשַׂנְמִּיס נּדנּריס, מס היימי ממעלל, ממס מומרים עשה מהרה:

עליכס, שמסיו נוסגין בסס כבוד ויכלס: ואשמם. מסר בדין, לס בל דין לפניך פעס למת שמיס ושלש, לל מלמר כבר נאמרוידועים לשבטיכם: בראשיכם. ראשים מכובדים (16) ואצוה אה שפטיכם. אמרתי להם הוו מחונים לפני מעומף בעלימו, איני יודע מי הוא, ומאיוה שבע הוא, מאוח. אחד ממונה על מאה: ושוטרים. מנימי עליכם משלו: וידועים לשבטיכם. שהם ניכרים לכם, שאם גא ויולא ראשון: שרי אלפים. אחד ממונה על אלף: שרי לו מעות לראום רואה, וכשאין מגיאין לו הוא מָשַוֹר ומגיא בממכר, ראשים במשא ומתן, נכנם (מגימו לג"ה) אחרון מביאין לו יושב ומוסס, ובון דומס לשולמני מגר, כשמביאין ראשים עליכם. שמנסגו בסס כבוד, ראשים במקח, ראשים לשולחני עשיר, כשמביאין לו דינרין לראום רואה וכשאין אנשים לדיקים, חכמים, וידועים (ספרי מו עיין בחוקוני): ששאל שַׁרְיוֹם אָת ר' יוםי, מה בין חכמים לנבונים, חכם דומה אחת משבע מדום שאמר יחרו למשה, ולא מלא אלא שלשה, אבל נבונים לא מלאמי, זו מעלה על דעתך ישים, מה מלמוד לומר אישים, לדיקים: על בני אדם שנקראו אחים וֶבְשִים, מלק ונמלה, וכל לשון מבה:

ממיס, מפילו בין מנור לכירייס (פנהדרין ז:): מביאין לו דורון וסוא נושא לנו פנים (ספרי יד): לעשות. (ספרי) דבר אחר ובין גרו, אף על עסקי דירם, בין חלוקח אומרים עכשיו יממנו עלינו דיינין הרבה, אם אין מכירנו אנו ה, יבון גרו. זה בעל דינו, שאוגר עליו דברים, לא ממך שנלטערה עליה, אלא ידעהי מהשבותיכה, שהייהם אודנ"ע בלע"ו (הערענד), כמו וְכוֹר (שמות כ, ו) וְשְׁמוֹר (להלן לכם לסשיב, רבינו משם, ממי נאס ללמוד ממך או ממלמידך, אמם משועבדים ללפור (ספרי שם): שמוע. לשון סווה, (14) וחענו אוחי וגוי. מלממס אָמ הדבר להיאמכס, היה עכשיו כלשעבר, לשעבר היימס ברשות עלמכס, עכשיו הרי (פפרי טו): בעה ההוא. משמניקים אמרמי להם, אין יו"ד, למד שאשמתהיהם של ישראל מלויות בראשי דייניהם, בא דין זה לפני פעמים הרבה, אלא היו נושאים ונותנים בו

خَرِينَا خُرُنِ كُمُّدِ يَتَمُّمُنَا: נְאָבֵנֶה אָטַבֶּם בַּבְּתְּע הַנַנִא אָט נִפַּפּגרִיה נָהָכוֹן בְּעָּדְּאָ הַהוּא

וֹלְבֵא מֹּג בֿבֹתְ בַּבֹּלִה: בּאָמֶר צְנְה יְהְנָה אֶלְהַינוּ אָלָנוּ אַמֶּר רְאִימָם דֶּרֶרְ תַּרְ הַאָּמִרי ⁶¹ המּדְבֶּר הַנְּדוֹל ְוְהַנּוֹלְא הַהֹוֹא וּנֹסַׁת מִּעוִנֶּד וַנְּּגַלְב אַנו כַּגַ וּנִמּגַוֹּא מִעוִנִד וֹעַבָּוּכֹּוֹא וֹע

ځاړن: הְאָמִרְי אָשֶׁר־יְהְוָה אֶלְהַנִּא נֹתָן שּירָא דָּאֵמוֹרָאָה דַּייָ אֶלְהַנָּא נְאַמָּר אֲלֵכֶבֶם בָּאַטִם מָר תַּר נְאַמָּרית לְכוֹן אֲמֵיתוּן עַּר מוֹאַמָּר אֲלֵכֶבֶם בָּאַמָם עָבְּרַלַּר נַאֲמָרִית לְכוֹן אֲמֵיתוּן עַּרַ

אַַבַשִׁיבֹא וֹאַבַשַּׁבַיּבוֹעי: אַנוַ הַאָּבֶוּ עַבְּיַר הַשִּׁ כַּאֲשֶׁר אַרְעָּאַ סַּק אַהְסֵין בְּמָא דְּעַבֵּיִל בַּאַ אַנִינִיל אַרְעָּאַ لِيِّت بْمَا زْبِيْنَ يُحْرِثْنِكَ ذُهْرُنِكَ ثَنَاءَ خَدِيْتِ ثَنْ يُخْبَلِكَ كَيْتُمْكَ ثَنْ

الله الله לַּנִי נִאָּנִ נִימֹנִים אָמֶּר נָרָאָ בּבָּר אָנוַינַבְּרָךְ אָמָר נַעָּבִירַ לנו אַנוַ בַּאַבוֹא וֹנְאַבוּ אָנִדִנְ בַּוֹבַמָּלָא וַנִּאַלְבַנְן عزم بْهِجْ بَيْهِ كِيْفِ صَ جُوَيْدِنَ بِيْمِ هِذِهِ. וַטֹּבְיוֹ אָבְ, בַּבְּבָבת וַטַאָּמִבְוּ

ני כָל פַּטְנְמִיָּא דְּתַעְּבָּרוּן:

点な口: אָבְבוֹא וֹטֹוֹא וֹאִנוֹלִא מֹב בַבוֹם באמובאט פֿמא בפּפּגע ההוא דְהְוַיִּתוֹן אוֹרָה טוּרָא כֿל מֹוֹבֹלֹא וֹבֹא וּוֹנוֹלְא

נְבֵוֹב לַנָא:

שֹבְעַלְ וֹלְאָ עִשְּׁבָּר:

לבניא בנימול להון: **41%** 10 נאָמִבשנו يظت، خلايا خُلُكُ، CICCIL

> all the things which ye should do. And I commanded you at that time

> Kadesh-barnea. commanded us; and we came to Amorites, as the LORD our God by the way to the hill-country of the dreadful wilderness which ye saw, went through all that great and And we journeyed from Horeb, and

giveth unto us. Amorites, which the LORD our God unto the hill-country of the And I said unto you: 'Ye are come

07

fear not, neither be dismayed.' thy fathers, hath spoken unto thee; Possession, as the LORD, the God of the land before thee; go up, take Behold, the LORD thy God hath set

shall come.' go up, and the cities unto which we word of the way by which we must the land for us, and bring us back men before us, that they may search one of you, and said: 'Let us send And ye came near unto me every

יו). דבר אחר לא חגורו, לא חכנים דבריך מפני איש, לשון ועקרבים כקשמום: בשביל דינר, אוכנו עכשיו, וכשילא למוץ אומר אני לו, מן לו דיני ממונות לדיני נפשות: עשיר ומְצֶׁנֶה לפרנסו, חוכה אם העני ונמלא מחפרנם בנקיום. עַרְמֶׁהוּ (שם ז): (עב) לא חבירו פנים במשפש. זס סממונס לסועיג אוֹגר צַּקּיָן (מעליי, ס): בי המשפש לאלחים הוא. מס

כגדול משמעון כסרגומו, שלא סאמר, זה עני הוא, וחבירו מז, ו), אמר לו הקב"ה, ולא אמרם אנכי הרואה, אַל שַבַּט אָל ובא לפניך, לא משלקנו לאמרון (שנהדרין ח.). דבר אחר כקען למשוח אם דוד, ויַרְא אָם אֱלִיאָב וַיּאֹמֶר שַׁךְּ נֶגֶד ס' מָשִׁיחוּ (שם שיסא מביב עליך דין של פרושה כדין של מאה מנה, שאם קדם - מייך שאני מודיעך שאין אחה רואה, ואימתי הודיעו, כשבא כאילו הכיר פנים בדין (ספרי יו): בקטן בגדול תשמעון. אמר לשאל אַנבי בְּרַאָּה (שמואל-א מי יע), אמר לו הקב"ה, מסייב אם סוכאי ומוכה אם החייב, מעלה אני על מי שמנהר וה נסחלק ממנו משפט בנוח ללפחד (ספרי יו), וכן שמואל פלוני קרובי אושיבנו דיין בעיר, וסוא אינו בקי בקינין, נמלא שהשיק עלי המשפע (פנסדרין מ.): הקרבון אלי. על דבר הדיינין, שלא יאמר איש פלוני נאה או גבור אושיבור דיין, איש שאחה נוטל מוה שלא כדין, אחה מוקיקני להחזיר לו, נמלא

דבר אחר, שלא מאמר, סיאך אני פוגס בכבודו של עשיר זס (13) אח כל הדברים אשר העשון. אלו י'דבריס שבין

שאמס מיינ לו: , לא הגודו מפני איש. לא מיראו (מפרי (פו) המדבר הגדול והנורא. שסיו נו נמשים נקורום,

ς

رَهٰٰڎؗۄ: مُثَلَّه مُنْمُ عَنْمُ لَكُمْ مُثَلِّد الْمُثَلِّمُ عَنْمُ الْمُنْ الْمُثَافِّةِ الْمُثَافِّةِ الْمُثَافِّةِ ا נונסה במננ עלבה נאטן מכם ומפר במננ פטומא ודברית

÷ב ניפְנוֹ נִינְּלֵוּ הַהְרֶבׁר נִיְּבְאוּ עַדִּר וְאִהְפְּנִיאִּ וּסְלִיקוּ לְטוּרָא נַצְּתוֹּ

<u> אַשֶּׁר יְהוָה אֵלהַינוּ נֹתַן לְנוּ:</u> בְבֶר וַיְאָמְרִי מּוְבֶּר הַאָּבֶּץ ¿ ְנֵּנְנְעֲעֵנְ אֶלֵנִנְיִ נְבִּׁמְעִנְ אָלֵנִנִּ رَزَكُكُ خُرُبُ مِ مُؤْكِرٍ لِيَجْكُمُ لِأَصْرِدِ خُرَبُ لِلِا مُعْجُعُ لِعَلَمُع

تقدير جهيئ الأروا פָּי יְהֹוָה אֱלהִיכֶם: ⁹⁷ וֹלָאָ אָּבֹוטֶם לַהַּלָּע וֹשַּׁמִבְוּ אָטַ

בְאָמְנִר לְהַמְּמִידְנוּ: מֹאָנוֹ מֹאַנוֹם לַטֹּט אָטָנוּ בּׁוֹרַ ^{קב} בְשִׂנְאָת יְהֹנִה אֹהְנִי הוֹצִיאָנִי

> ロト 小海中は水: מַלְּכֵון שַׁבִּי הַּמָּב עַּיּבָבון עַיּבָבא

מֹע נֹטַבְא בַאָּטַבּבָא וֹאַבְּיִבְיּ

אֶּלְעַלָּא וֹעִוּד לַנָּא: פּטוֹלגא נֹאֹמִרוּ מִבֹא אַבְּגֹא בַּיִּגִ וֹאַטוּטוּ עַלֹּא וֹאַטוּכוּ וֹטַלֹּא

מּלְ מֵימֶרֶא דַּיִּין אֶלְהַבִּין: ולא אַבוטון למפֿט וֹסבובטון

בְּמֶוּגַיוּעַנְא: לְמִמְּסָר יְתַּנָא בִּידָא בְּאֶמְיָרָאָר ぶらされ になしなり נעאמרו נאקרענו

> for every tribe; I took twelve men of you, one man And the thing pleased me well; and

٤٦

valley of Eshcol, and spied it out. the mountains, and came unto the and they turned and went up into

'su otnu which the Lord our God giveth word, and said: 'Good is the land down unto us, and brought us back land in their hands, and brought it And they took of the fruit of the

Lorp your God; against the commandment of the Yet ye would not go up, but rebelled

hand of the Amorites, to destroy us. land of Egypt, to deliver us into the He hath brought us forth out of the said: 'Because the LORD hated us, and ye murmured in your tents, and

(מפרי כ): אח הדרך וגר. מין דרך שמין בס עקמימומ: הראשים: וישיבו אחנו דבר. באיזה לשון הם מדברים בערבובים, ילדים דוחפין אח הוקנים ווקנים דוחפין אח שם הראשים ללכת לפניהם, אבל כאן, ומקרבון אלי כולכם, ילדים מכבדים את סוקנים ושלמום לפניסם, ווקנים מכבדים (שם כצ): (שב) וחקרבון אלי כלכם. בערנוניא, ולהלן הוא מגיד שלא היה שנע לוי עמהם (שם כא):

קְתְּקְנְּׁתִיסׁ צַנְנְסֹ: שנים עשר אַנשים אִיש אַחַד לשבט. וממס למ מורמס בכס: ואקח מכם. מן סברוריס שבכס, מן אני סודימי לדבריכס, שמא מחזרו בכס כשמראו שאיני מעכב, בו מוס, מיד אמר לו טול מעומיך ואיני מנססו מעמס, אף שלין מעכבו כלוס, למר סלוקח בלבו, במוח סול זה שלה למלה לנסיון, אמר לו הן, בהרים וגבעות, אמר לו הן, כיון שראה שלומר למבירו מכור לי ממורך זס, למר לו סן, נומנו למס לי ואס בעיני משה היה עוב למה אמרה במוכחות, משל לאדם (33) ויישב בעיני הדבר. לעיני ולא לעיני המקוס, ואח הערים אשר נבוא אליהן. ממלס לכנום:

בן בֶּרְבְּׁנִי וגוי (לקמן ב, כ), אומה קריבה הימה הוגות, וירגלו אוחה. מלמד שהלכו בה ארבעה אוֹמָנִין שְׁמִי וְעֵבֶּב אימר וַמְּקְרְצוּן אֵלִי בְּל רְחֹשֵׁי שְׁבְּעֵיכֶס וְזְקְנֵיכֶס, וַמִּחֹתְרוּ (24) עד נחל אשבול. מגיד שנקרה על שם סופו:

יסושמ וכלב (שם כג): סמכלומ: ויאמרו שובה הארץ. מי סס שמתנו מובמס, (25) ויורדו אלינו. מגיד שלרן ישראל גבוסס מכל

מומס, ומרך כנען של בעל, וסולימנו ממלרים לממלנו ממ מרך לו של בעל, ארך מלרים של שקיא היא, שנילום עולה ומשקה צַעַל, למי שהוא אוהב נותן של שקיא, ולמי שהוא שונא נותן שהיו לו שני בנים, ויש לו שמי שדות המת של שַקַיָה והמת של מארץ מצרים. סולאמו לשנאס סימס, משל למלך בשר ודס על רַמַּמֶּךְ עַס דְּבְּלְבֵּיִס עַלְךְ: בשנאת ה׳ אתנו הוציאנו ממכס, מבל ממס שונמיס מומו, משל הדיוע מומר, מה דְּבְּלְבֶּן דְּ מדס סמולים דבס: בשנאח ה׳ אחנו. וסום סיס מוסב (עב) ותרגנו. לשון הרע, וכן קְּבֶּרֵי נְרָבֶּן (משלי ימ, מ), (26) וחמרו. לשון המרקה, המרקחם כנגד מהמרו:

∶۩۩ בַּאַנִנוּ וַנִּם_בַּנָוּ הַּלְּצִוּם בַאָּנוּוּ ַ וֹבַׁםְ מִמֶּנוּ הַבַּנִים צַּבְלַיַם וּבַבוּנִבַם \$\$ אָנו_לְבְבָוּנוּ לֵאִמָּר עַם גַּּדְוֹלִ אָנָהו אַנַהְנוּ עֹלְים אַהַינוּ הַמָּסוּ

ייין אָין מֶהֶם: ⁶² נֹאָמֹּׁ אַֹכְבָּׁם לַאֲ-עַזּגַּבְּאָן נֹאָמַבִּע לַבְּעוֹ לַאִ טִּטַּבְּבִּעוֹ

מַשְׁבְּישׁ אָשְׁכֶּם בְּמָגִּבְוֹם לְמִנִּכֶּם: ענא ילִעָם לַכָּט בַּבֶע אָּמָּר ر יְהְנֶה אֱלְהֵיכֶם הַהֹלֵךְ לִפְּנִיכֶּם , יְהְנֶה אֶלְהִיכֶם

تېجرت تېد: אַשֶּׁר הַלְכְּמָם עַּר־בֹּאָכָם עַּר־ וּמְאַ־אָּיִטְּ אָּטַ־בְּגָוֹ בְּכְלַקְ־תַּבְּנֶבְרָ מִּיּבְּנָאָ נִטְ בָּבִינִי בְּכָלְ אִוְרָחָאִ t take inin kain akun it יבמּדְבָּר אֲשֶׁר רָאִיהָ אֲשֶׁר

בַּיהוָה אֶל'הַיכֶם: ינ יבְדְּבֶר הַזְּהָ אֵינְכֶם מַאֲמִינִם ·

שַּלְכוּ לָבוּ וּבֶעָּנוֹ יוֹמֶם: SIŻU SLĄĆCO ERRŁ ŚĀL تبزيك خفترثه فيثك خنيد

ניקלער: ÷ וּיִּשְׁמָע יְהְוָה אָת־קַּוֹל דִּבְרִיכָם

(05) ילחם לכם. נטני(כס:

לשון בַּבְּחי:

بَرَّكُم بِيَارِثِم مَقَلَ: יכִבׁוכוֹ מַב בּוֹטַ מִּמִּוֹא וֹאַב בֹּנוֹ נספוף ממא פרוון בלבלו וֹנו לַכּוֹא לַמִּימָר מַּם רַב خُمًّا مُتَنْتُم مُخْطًا مُتَاتُم شَحَادِ

וֹלְא עֹבְעַבוּן מִנְּעִוּן:

ځټردربا: بزياراً מומבוש גיום לכון פכל ון אֶלְהַכוּן דִּמְדַבַּר קֵּדָמֵיכוֹן

אַנוֹנא נוֹב,ן: בובגילשון עד מימיכון עד אָלִבוֹּב בַּמֹא צַמָּסוָבַר نخمَاخدُ يَاءَ،نُع يُوبِحُدُك

וּבְפַּהָנְנָא شتاب خاشربا

المناعة المناء *خلاد*بزدرا はなれない

يغيشته فخيجته جهنتينجيا מאָבו לַאַאָבוּיהָכוּן בַּעַמוּדָא במבבר בבמיכון באורחא

יְבַעוּרָא צַעְּנָוֹא בּיִטְּטָא:

خقرقك:

moreover we have seen the sons of and taller than we; the cities are melt, saying: The people is greater brethren have made our heart to Whither are we going up? our

the Anakim there.' great and fortified up to heaven; and

neither be afraid of them. Then I said unto you: 'Dread not,

in Egypt before your eyes; according to all that He did for you before you, He shall fight for you, Тhe Lord your God who goeth

until ye came unto this place. his son, in all the way that ye went, God bore thee, as a man doth bear hast seen how that the Lord thy and in the wilderness, where thou

the LORD your God, Yet in this thing ye do not believe

in the cloud by day.' you by what way ye should go, and tents in: in fire by night, to show seek you out a place to pitch your Who went before you in the way, to

swore, saying: your words, and was wroth, and And the LORD heard the voice of

₽€

Еξ

78

ıε

оξ

67

וגוי (שמום יד, ימ), משל למהלך בדרך ובנו לפניו, באו לשמים (28) ערים גדולות ובצורות בשמים. דנרו הכמונים שפירשמי מלל ויַּפַע מַלְּפַוֹּ סְפֵּלְהִיס סַהֹלֶן לְפָנִי מַפַּנָה יָשְׁרָפַׁל

אינכם מלמינים בו: (28) ובדבר הזה. שסוא מבטימכס לסביאכס אל הארן,

(וצ) ובמדבר אשר ראית. מוקנ על מקרה שלמעלה (צצ) לראותכם. כמו להרהותכס, וכן לנֶהֹהֶם הַבֶּּבֶן (שם

כלית אשר ישא איש אח בנו. כמו בְּיִּוְרָשֶׁלְ (מלכים־בּ מִ, מוֹ): הימנו, ככל אשר עשה אמכם במלרים, ועשה אף במדבר אשר יג, כא), וכן לְשָׁמִע בְּקוֹל מּוֹדֶה (מהלים כו, ו), וכן לֶלֶבֶם לְגִיד

עַמוּבְּע אָמֶה נְאָבָּגִּטִּי לָטָת כּ בַּדְּוֹר בְּרָע בַּיָּגַע בַּאָּרָ אָת בָאָבָיִץ אִם_וֹרְאָה אִישׁ בְּאַנְשִׁים הָאָלֶה

﴿ كِيْرُكُ لِأَنْ ل אַבוּגא הֹבֹטֹא בַּבּוּגנוּנוּ לְמִעַּוֹ וֹאַבֹּוּן בַּבֹא בּוּהָא וֹבֵוּן וֹעַ ΧП

unto your fathers, the good land, which I swore to give men, even this evil generation, see Surely there shall not one of these

אַשֶּׁר מִלֵּא אַחַבר יְרוֹּיָה: אַמֶּר בְּרַבְּבָּע וּלְבַּנְגִי יְמָּל גַּבְרָנִי פַּע וֹלְבַּנְיִי, שַׁלָּבַּ זוּקהו בְּגַב בָּן־וְפָּנָה הַוּא אֱלְהֵין בְּגַב בַּר יְפָנָה הוּא

בּאַמִּלִים בּעוֹר דַּעִּלְעָא דַּיִּיִּ: אָט בַּאַבֶּל וֹטִוּתִּש וֹלֵוִש אָטֵּגו זִּט אַבְעָּא

wholly followed the LORD. and to his children; because he hath land that he hath trodden upon, shall see it; and to him will I give the save Caleb the son of Jephunneh, he

⁷⁵ נִם בִּי הִהְצִּנֵּף יְהֹנֶה בִּנְלַלֶם

تادهبح كِلتَهَا: בּוֹלְכִוֹן לְמִימִר אַנּ אַטִּ לְא אַל מַלְּי בַּנִי בְּנִי מִן בַּנִים נֵנִי

shalt not go in thither; for your sakes, saying: Thou also Also the LORD was angry with me

הוא יָבא שְׁמֶּה אַתַּוֹ חַוְּלַ כִּי־הָוּא הוּא יִישׁוֹל לְתַמֶּון יְתִיה תַּמֵּרף بمانهو جرادر موير جأجؤره بماسو حديرا ومهام عدمه

אָבוּ עוּאַ וֹשְׁסִׁנֹנַּעַ לְנִמְּבֹאָלִ:

shall cause Israel to inherit it. thither; encourage thou him, for he standeth before thee, he shall go in Joshua the son of Nun, who

אשׁלּלִּר וְבֵים וּנְבְּאִנִּים: מַנְׁבְ נְבְׁתְ עֵוֹמֵּׁע נְבְּאֵי מֻמְּּתְר וְלְעַנֵּם מִּבְ יִבִּישׁ אָנּוּן יִינְּלְתַפָּוּן ענישי וּבְנִיכֶּם אֲשֶׁר לֹאְ־יָדְעָה הַיּוֹם וּבְנִיכוֹן דְּלָא יָדִעוּ יִיֹמָא בִין

יקהון אָהְנְנַה וְאָנוּן יֵירְתוּנַה: لْمَفْدُم كَمُد كَمَدُنُم ذِكَا نَكِيْكِ الْمَفْذِدِيا لَـهُمْدُعِيا ذِكَتُم نَكِيا

give it, and they shall possess it. go in thither, and unto them will I knowledge of good or evil, they shall children, that this day have no said should be a prey, and your Moreover your little ones, that ye

68

Ζ٤

98

ئثك تهـ غينه:

לַמַרְבְּרֶא אוֹרַח יַמָּא דְסוּף: ot אַנְיּם פּּנָהּ לְכִּיִם וּסְעָּהְ הַמְּלֵבְרָ וְאָּמֵּהְ אִנְפָּהְ לְכִּוּן וֹמִּיּלְהִּ סי אָנְאָנִים פּּנָהּ לְכִיוּן וֹמִיּלְהִּיּ

the way to the Red Sea.' your journey into the wilderness by But as for you, turn you, and take

ַנְמַבְינִי לַעֲּלָנִי בְּבֶּלִית בַבְּבַינִי וְמַשְׁנְּבְנְ אָׁנְחָ אָמַ בַּבְיָרָ מִלְעַמְּנְי בְּכָלְ אֲמֶּרְ־צְּוְנֵוּ יְהְוְהַ אֵלְהַנִיּא מָרָב בְּכִלְ דְּפְּקְּרָנָּא יִי אֶלְהָנִא נטה נטאָמֶנוּ אָלַג טַמָּאנוּ נאָטגלשוּ נאָמגלשוּ לִי טַלָּגֹא

וְאָבוּנוּנוֹ לְמִסַׁל לְמִנּבֹא: וֹזְבוֹשׁנוֹ צֹבׁר זִׁשׁ מֹאֵנָ, עַבְבַּיִּשׁ בור וֹנ אַנהוֹא נפַל וּנְגִּירִם ביים ביי אַנהוָא נפַל וּנְגִירַם

the hill-country. deemed it a light thing to go up into every man his weapons of war, and commanded us. And ye girded on all that the LORD our God we will go up and fight, according to We have sinned against the LORD, Then ye answered and said unto me:

(35) אשר דרך בה. מנרון, שואמר וַיָּבֹא עַד מָבְרוֹן הולכים צו לדרומה של הרשעיר, היה מפסיק בין ים מוף להר

(עב) התאוף. וממלמלוגו:

(0+) פני לכם. ממרמילסעניר ממכס דרך רומב מרך מדוס (1+) וחדרנו. לשון סניין שליני של סמקוס (במדבר יד, מ),

ללד לפון ליכום לארן, קלקלמס וגרממס לכס עכוב: פנו זה הלשון שאמרמס לשון הן, כלומר נודמנמס:

מן סמערב למורם: שעיר, עמס סמשכו ללד סיס ומסבבו את סר שעיר כל דרומו

8

%¦⊑'Ç□: ַ לָא שֹמֹלְנְ וֹלְאָ שׁנֹּיִם בֹּנְ אֵנֵנֹנִי בֹּג אֵנֹנֹנִי לָא שׁפֹׁפּׁנּוּ וֹלָא שׁנִּיִםוּוּ פֹֿנִ**ֹב** וַיּאַמֶּר יְהוֹנְה אֵלַי אֵמָר לְהָם וַאֲמַר יִיָּ לִי אֵימַר לְהוֹן

المَيْرَدُ لِيَلَالُكِ: וּשֹׁמֹרוּ אָט־פָּׁי יִבוֹנֵע וֹשֹׁנִר וֹסִבוּלִשוּוּ הַלְ מִוּמִבֹא בּוּנִ לאֹנב אַנְכפר וֹלָא הַמֹּמֹמֹשׁם ימּנִילִיט מּמִּכוּוֹ וֹלָא פֿבּילָטוּוֹ

אָשׁבֹבׁם בֹמִּמֹנֶר 4T_ ĊŸÄL i, Ligi אָעַכֶּם הַרוּא וַנַּצָא הַאָּמֹרְי הַנְּשֶׁב בְּהֶר הַהוּא וּנְפַל אֵמוֹרְאָה דְּיָהִיב בְּשוּרָא

प्रें प्रेंप:

ڲڒ؞ڟ۩: הְּמְּמֵׁתְ גְּעִנְיִבְיִם נְלָאִ עֵּאָנִגוּ לַבָּגִילְ נֵיָ בִּלְנִיבִוּן נְלָאִ אַבִּגנִי

حَنْمُرهِ يُحَمُّكُ لَمُصَلِّكُم وَنُمُوا لِمَصْلَكُم اللَّهِ السَّاحِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ י ַנְמַאֲבֹנִ בְּלֵבֵאָ וְמָנִם בַבַּנִם וְנִמֵּנִבְּמֵנוּ בְּבַפַם וְמָנוֹ סִנִּאָנוֹ

נופן נוסג המדברה

וּיָאמֶר יְהוָה אֵלַי לֵאִמָּר: ממישי [t] [a] אָלְוֹ וֹלֹּסְׁד אָּעַ_עַרַ הָּמָּוֹר יָמָיִם יי ים־סוף כַּאַשֶּׁר דְבֶּר

حُرُدُت لِمُغَرِّب: יַ רַב־לְכֶּם סְבַ אָת־הַהָּר תַּזָּה פְּנִי סִּנִּי לְכִוֹן דְּאַקִּיִפְּחוּן יָה טוּרָא

> טטלבון שב ההב, בלביכון: لْمِي نَاثَلُونَا مُؤْثَدُ هُدَا جُرِنَا مُحْدَثُنَا خُدَّادِياً لَمْهُ

וֹאַבְׁהַהֹּטוּוֹ וּסְבִּילִטוּוֹ בְּחוּבֹא:

זטכון כֹּמֹא בַּנֹטִזוֹ בַּבֹב くさんはいしてい

בְּיוֹמַיָּא דִיהֵיבְהָוּן:

בשעיר יומין סגיאין: <u>ְּהְוְהַ אִוֹרַח יַמָּא דְסוּף בְּמָא דַּמַלֵּיל</u> <u>װַ װַ װַאַלוּבּוּ װַמַּלְלָא לַמַּגַּלַלָּא</u>

נו ממו נאפופוא ונו סורא

נֹאָמָר גֹּן לְנִימָר:

בבון אַנְפָּנוְ לַכוּן לַאָפּוּנָא:

ye be smitten before your enemies. fight; for I am not among you; lest unto them: Go not up, neither And the LORD said unto me: 'Say

LORD, and were presumptuous, against the commandment of the hearkened not; but ye rebelled So I spoke unto you, and ye

and went up into the hill-country.

beat you down in Seir, even unto you, and chased you, as bees do, and that hill-country, came out against And the Amorites, that dwell in

And ye returned and wept before Hormah.

So ye abode in Kadesh many days, not to your voice, nor gave ear unto

тhе Lord; but the Lord hearkened

according unto the days that ye

Way to the Red Sea, as the LORD journey into the wilderness by the Then we turned, and took our abode there.

Π

9t

Sħ

٤ħ

77

mount Seir many days. sboke unto me; and we compassed

:Saiyss And the Lord spoke unto me,

long enough; turn you northward. Ye have compassed this mountain

(ב+) לא חעלו. לא עלייה מהאלכם אלא ירידה:

כשסיא מכס את האדם מיד מחה, אף הם כשהיו נוגעים בכם

(אי) ולא שמע ה׳ בקולכם. כניכול עשימס מדת רחמיו מיד ממים:

כלילו לכזרי:

 (I) תפן תסע המדברה. מילו למ מממו, היו עוברים שנאמר וַיְנְשָׁם בַּמֶּדְבֶּר (שם לב, יג). כך מלאמי בקדר עולם: עשו בקדש, וי"מ שנה הולכים ומטורפים וחזרו לקדש, כמו אשר ישנחס, נשאר המקעות, והם היו ל"ח שנה, י"ע מהם (₽) וחשבו בקדש ימים רבים. י"מ שנה, שנחתר כימיס

מכן מומב: קולכיס ללד המזרח: ונסב אח הר שעיר. כל דרומו עד יליאמן ממלרים שהוא במקלוע דרומית מערבית, משם היו וסלכו אלל דכומו מן המערב למורח. דרך ים סוף. דרך (44) באשר חעשינה הדבורים. מס סדנוכס סומם, ספכו ללד סמדבר, שסומ בין יס מוף לדרומו של סר שעיר, ברך סר שעיר ליכנם לארן מן דרומו ללפונו, ובשביל שקלקלו,

ווסו שנאמר וַיְּבְא מִמִּוְרַח שָׁמֶשׁ לְטָבֶן מוֹאָב (שופעיס יא, יח): שדרום ללפון פניכם ללפון, נמלאו הולכין אם רוח מורחים, (3) פנו לכם צפנה. קונו לכס לרוח מורחים, מן

ינמתושם מאב: עומלום לממור ווולאו מפס [⋆] מְּבְּרִים בִּנְבוּל'מֲחֵיכָם בְּנֵי־עֵשֶׁׂוּ

מֹנְכִוּן וֹעִסְׁמַמְרֵנּן לַעַבָּא: מּמִּׁנְ בַּנְטַבְׁנוֹ בַּמְּמִּנִבְ נִנְבַנוֹ מְבְּרִין בְּהְחִים צְּחֵיכון בְּנֵי וֹאָטַ עַהַ מַּלָּהְ בַאַמְרָהַ אַשָּׁם וֹנִטַ מַּפָּא פַּפַּנָג לָמָנַמָּר אַטַּנּן

تار هٰۃ،د: لْأَدْم حُدِينُكِهُك مُمْهَد ثَلَافَ هُلِ - هَلُونَ لَيْمَ هُدَ، نَدَنِفُه مُمْهُد ַ לְכֶּם ְ מֵאַבְאָּם מֹּג מִגְבַנִי בַּנַב. לְכִוּן מֵאָבַמִּטוּן מַג מִגְּבִנִי هَمِ فَنُؤْلُهُ جُو جُد لِهِ هُمَّا لَمْ فَنُؤْلًا قُدِياً هُلَّهُ لَمْ هُمَّالًا

בַבְּבֶבְ יִשְׁנִיתָה נאכלשם וום מִנם שבר מאשם נשנלקו נאב מוא שובתו هٰٰکِد نیشٰڈڈ، ظَمُنُات حَدُّفُك مُحدِثُمُ نِنْخَدرا مَوْسِرا خَدَفَهُم

אַ מְּלֵבְ בְאָ מִסְרָהָ בַּדְר: צַרְבָּעַים שְׁנָה יְהְוָה אֱלֹהֶיף **אֶת־תַמֶּרְבֶּר**ְ תַנְּּלֶל תַנְּּהַ זֶהוֹ ע לכל מקשה יגף יבע כליף

מֹבַבֹּר מואָב: تزقا التقحد كثك لِأَلُّهُ لِهِ (0) はおんし וממגין dit i ŢÜŢſſ ווּמֹבֶר מִצִּיר אַבוֹווּ בַּוּרַמַמַּוּ

:۩۩ؙ בּ, לְבָּנִי לְנִים נְתָהִי אָנִי עָבְנֵי מֵאָרַמְּהִוּן וְרוּהָא אָבִי לְבָּנִי בְּנִ לְאִ־אֶּעָוֹ לְנַבְ מֵאַנְאֵנְ וְנְהָּמְּנִי הִמִּנִוּוְ לִּנִּדְ אָנֵוּ לְאַ אָּטֵּוּן לְנִּ מוֹאָד וֹאַלְ טֹטְלֵּוֹר בָּם מִלְטַמְוֹע מוְאַבֹּאֵ וֹלָא טִטְלֵּוֹר לְמִמְבֹּר נְּאָמֶר יְּהְלָּאְ אַלְיִּאָלְ אַלְ עַּאָר עַּאָר נְאָמָר יִיןְ לְאִ עַבּוּר מַּלְ

וְהַבְּית וָת מוּרָא דְשִׁעִיר:

مناسدا خدَفُظٰم انتشاسدا:

לְא שַׁסַבְּשָׁא מִבְּעָם: מומבא בול אלטע לסמדע XĽĖά.l במובלב זנו מובלנא נופא מולבו ידף סופיק לף צורקף בנלב אנו ול אלטנ בנלנ בכל

מַבְבְּרָא דְּמוּאָב: ם נאט בולא נהדבלא אובע מוּהְבֹא מֹאִילַנו ומֹהֹבֹּווְ לֹבַר ממו בוטלו לממור מאונם וֹהְבֹּוֹנְא מִלְנִע אַּעַוֹּא בֹנִי,

לוֹשׁ וְתַבִּית יָת לְחָיַת יְרוּהָא:

therefore; ye good heed unto yourselves and they will be afraid of you; take children of Esau, that dwell in Seir; border of your brethren the saying: Ye are to pass through the And command thou the people,

possession. mount Seir unto Esau for a tread on; because I have given so much as for the sole of the foot to not give you of their land, no, not contend not with them; for I will

that ye may drink. also buy water of them for money, money, that ye may eat; and ye shall Ye shall purchase food of them for

'.gnidton with thee; thou hast lacked years the LORD thy God hath been this great wilderness; these forty hath known thy walking through thee in all the work of thy hand; He For the LORD thy God hath blessed

way of the wilderness of Moab. And we turned and passed by the from Elath and from Ezion-geber. Seir, from the way of the Arabah, the children of Esau, that dwell in So we passed by from our brethren

-.noissessoq unto the children of Lot for a possession; because I have given Ar will not give thee of his land for a contend with them in battle; for I not at enmity with Moab, neither And the LORD said unto me: 'Be

(ד) ונשמרחם מאד. ומסו סשמירס, אל ממגרו בס:

ומוחב ושעיר (ב"ר מד, כג), חחד מהם לעשו, ושנים לבני לומ, מממים נסמי לו, שבעה לכס, וקיני וקניזי וקדמוני הן עמון בְנְלְיו וגוי (וכריסיד, ד): ירשה לעשו. ממברסס, עשרם עד שיצא יום דריפה כף רגל על הר הזימים, שנאמר וְשְמֶדוּ שלא ברשות. ומדרש אגדם (מנחומא ישן דברים סופפה ו), שכן בכרכי סים קורין למכירם כירה (ר"ה כו.): שפילו מדרך כף רגל, אחוחו סיא, עשאו כבנו: (e) עד מדרך כף רגל.

בשכר שהלך אמו למלרים ושמק על מה שהיה אומר על אשמו

כלומר אפילו דרישת הרגל איני עַרְשֶׁה לכם לעבור בארצם (6) חברו. לשון מקת, וכן מַשֶּׁר בְּרִימִי לִי (בראשית נ, ה),

משירים: אם עובסו להראום כאילו אחם עניים, אלא הראו עלמכם (ק) בי ה׳ אלהיך ברבך. לפינך למ מכפו (מ"מ מכפרו)

מולמים: (8) ונפן ונעבור. ללד לפון, ספכנו פנים להלוך רוח

לבוב ובם להלטום: י בַאָמָנִם לְפַּׁנִּנִם וֹמֶּבוּ בַּנִע מָם אֵנמִטָנִוּ מִלְפַּנְמִוּ וֹטִיבוּ בַּעִּ

لْكَفِّهُجُرُهُ نَكُلُهُ لَا كُنَّا هُمُّاتًا: " בְּפָאָים יִחְשְׁבָּוּ אַרְ־הָם בְּעַנְקָים

אַּמֶּרַנְתָּן יְהֹוֶה לְהֶם: خَشِر نَشِدُ خُجُدُمْ نُدُهُرِينَ מפְּנִיהָם נַיִּמְּבִוּ מַחְמָּם כַּאָּמָּרַ יי ולנג מֹמָּנ 'נוֹבְמָנִם נּנֹמִמֹנגנם بخمِّمْند نَمُحُد تَعبدُن خُطُني

⁶¹ מַשְּׁע מֵׁמִי וֹמִלְנִי לְכֵּם אֵּעַ־נַנַּעַלְ

إترائد كِلِه: משבר בשוני פּאָהָב וּהָבּּמּ ظם چِל־הַדִּוֹר צַּנְשֵׁי הַמִּלְחָמָרוֹ <u>ַּזְבֶר שְׁלְשֵׁים וּשְׁמֹנֶה שְׁנְהַ עַר־</u> * בּבְנָת מֹב אֵמָב מַבְּבָנוּנְ אָטַבַּנֹטַ*ב* וֹנוֹמֶים אָּמֶּר עַלְכְּנוּו מִפְּגַרָּמוּ

نروِرَت بَافِيَنِيَ لِالْهِ فِي فِي اللَّهِ فِي اللَّهِ فِي اللَّهِ فِي اللَّهِ فِي اللَّهِ فِي اللَّهِ فِي ال יי וַגָּם יַד־יְהֹנְה הָיָהְ בָּם לְהַמָּם

다쳤다: (0) كتانك **正質く正覚に**

מם בד וֹסִנּוּ וֹעַפֿוּל כַּנִּבָּבוֹא:

ىلىلىد: לילבוֹא ימוּאַלאַ. לבו לְעוּוֹ יּלבוֹא מטֹטַאָּבוּן אַּב אִנּוּן

<u>it 444</u>1: ַנְשָּׁבְאָב לַאָּבַע יְרוּהָהָהָיה הִיהַב ויתיבו בּאַתַרְהוֹ בְּמָא דַעַּבַר Ċί מלשלמון ולני משו שויכונון زلارك ιĖἀάιL

ناثل: נְטַבְא בַּוֹבֶר וַהְּבַּבְנָא יָט נָטַבָא בְּעוֹ קְבוֹן נְתַּ בְּעוֹן נְתַּ

מנן ממבושא במא בפנים ונ כֿלְ בַּבֹא מּנּבור מִינִים, פֿבֹבא فكرندا نتفت هندا مت كفك מֹר דַּמְּבַרְנָא יָת נַחְלָא דְּזָרֶר לווְמֹּוֹא בַעַבְּיכְּוֹא מָבַעָם נִּיאָע

بنهجري: לְמֶּיִצְיִיהְהָוֹן מִנִּי מַמְּבִיקָא עַּר لهَا مَنَهُ مَا كُلُهِ أَدْ تُلَادَ خُدِياً

- מַמַּבַ מַנִּיחַי קַרְבָא לְמָמָה מִנּוֹ עַּמָּא: כֹאַמֶּג שַּׁמִּנ בֹּלְ־אַנְמֵּג וֹנִינִנ בַּג מִּלְנִמֵּג בֹּלְ מִּנְבֹנֵג

> the Anakim; a people great, and many, and tall, as The Emim dwelt therein aforetime,

call them Emim. as the Anakim; but the Moabites these also are accounted Rephaim,

LORD gave unto them. land of his possession, which the in their stead; as Israel did unto the them from before them, and dwelt succeeded them; and they destroyed aforetime, but the children of Esau And in Seir dwelt the Horites

the brook Zered. brook Zered.' And we went over Now rise up, and get you over the

the camp, as the LORD swore unto were consumed from the midst of generation, even the men of war, thirty and eight years; until all the come over the brook Zered, were from Kadesh-barnea, until we were And the days in which we came

they were consumed. from the midst of the camp, until was against them, to discomfit them Moreover the hand of the LORD

from among the people, of war were consumed and dead So it came to pass, when all the men

91

71

п

OI

אבל מִיַרְאָים היו אותם ונראים להם כשהם מזויינים, לפיכך (פ) ואל חחגר וגרי. לא אפר להם על מואב אלא מלממה, אבל לא זו היא, כי אומס רפאים הורשמי מפני בני לוט,

לביס כמו שעשמס סבכירס, שקרחס שס בנס מוחב (ב"ק למ:): פסוק ימ), שום גרוי, נשכר לניעות אמס, שלא פרסמה על ובווויס אומס, אבל בבני עמון נאמר וַאַל מִּמְבֶּר בָּס (לֹהלן כמיב וַיָּנֶר מוֹמָב מִפְּנֵי סְעָם (במדבר כב, ג), שסיו שוללים

שנתתי לו לאברסס, לפי שסאתים שסם רפאים ישבו בה לפנים, (10) האמים לפנים וגוי. ממס קצור שוו מרן רפמים ער. מס המדינה:

וכן ובשעיר ישבו החורים ונחחים לבני עשו: ידיו ממרפומ: אמים. על שם שליממס מועלת על הצריות, ממים, כענקים הנקרמים רפאים, על שם שכל הרואה אומם (II) רפאים יחשבו הרי. לפליס היו נמשנים מותם וקושבתים מממם:

מורישים אומס וסולכים: (12) יירשום. לשון הווה, כלומר נחמי נהם כח שהיו

לבניסס עוד לסמעכב במדבר: (15) היחה בם. למסר ולסומס נמוך מי שנס, שלם יגרמו

π

עז נְיִבְּבֶּר יְבִוֹנְר אֶבָּי, בְאַמְּר:

ימַלָּיל וֹן לִי לְמִימָּב:

:Sarivas that the LORD spoke unto me

border of Moab, even Ar;

מואָב אָנוַבַּלָּב: אַלְּיִר עַבֶּרְר הַיְּיִּם אָת־גָּבִוּלְ אַהָּ עָבָר יוֹמָא דֵין יָה הָחוּם

מוֹאָב יָת לְחָיַת:

בּי לְבְנִי־לְוֹם נְתַּהָיִי יְרָשֶׁר: كُمْشَا يَنَهُنَّا جَيْدَ تِوْنَا جَلَةً بِيَهُٰتِ שׁמֹבׁם וֹאַכְשַׁלוֹנוֹ בַּוֹם כֹּג לַאָּ نظتخف מיל چير עמין אַל"

: אַנוֹיַן וֹבוּשֹׁא אַבוּג לַבְנָג בְנָת וֹעַבְשַׁעַ אַטון מאַנה בּנו המון לַשַּ לממבר אמיון פרב אבי לא לא טהור הֿל, בון ולא טטונר, וֹטטׁפֿוֹב לַפֿבֿיל בָּנִי עַּמָּוּן

וֹבְעַמְּמָנִים יִקְרְאָּי לָבָם זַמְוֹמֶים: 一位後、口 \$בּגוֹ בַבּּאָם שַּבַּהַבּא אַנַ בַיֹנאַ אַבַּה יִּבָּבּיֹא מִטְּנַהַהָּבֹא אַנַ בִּיאַ

ئمَمَانِيْ كَدَا كِتَا يُهُجُدُ:: לְפַּנְים וּבּבון וֹטִיבוּ בַּעַ מִלְּצַבְמוּן

ווּגבוֹאֵם ווּאַבוּ עַשְׁשָׁם: بنجزياه מַם לּבוב וֹבַב וֹבַם כֹּמַלַנַים

וטבוכננו! ווטובו בּאַעַבעו!: מו בדמיהון מֹם בֹּד וֹסַנֹּג וִעַּלַגַּב כֹּנִלָּבַוֹּא

בּאַנוֹבעון מַב וומָא בַבוּוֹ: ַ כַּמְא בַּהְּבַר לַבָּנִי מִּמְּוּ בַּיִנִיבָּיוּ

their stead; they succeeded them, and dwelt in destroyed them before them; and

a people great, and many, and tall, as

aforetime; but the Ammonites call

Rephaim: Rephaim dwelt therein

a possession; because I have given it

land of the children of Ammon for

them; for I will not give thee of the

harass them not, nor contend with

against the children of Ammon,

and when thou comest nigh over

Thou are this day to pass over the

That also is accounted a land of

unto the children of Lot for a

the Anakim; but the LORD

them Zamzummim,

-.noisesseoq

Δī

ער הוום הוה: מפְּנִיהָם נֵיִּירְשָׁם נֵיִּשְׁבָּוּ תַחְמָּם ַ_֡ בְּשֵׂמְיִר אֲשֶׁר הִשְׁמָיד אָת־הַחֹרִי حَكِّهُد مُمْدِ حَكِّدٌ مُمُد دَبِمُكِّاتِ

בּבְמִיהון וְמָרִיכִּוּוּן וִיחִיבוּ בּמָּמִנ בַּמָּנִג נִע עוָבָאָנ מֹן

dwelt in their stead even unto this them; and they succeeded them, and destroyed the Horites from before that dwell in Seir, when He as He did for the children of Esau,

השְּׁמִיהָם וַיִּשְּׁבָּוּ תַּחְמָּם: עַּיָּה כַפְּחֹרִים הַיּצָאָים מִכַפְּחֹר וְנֵימִנִּים בַּיִּמֶּבָׁים כַּנַבְּבָרִים מַּג_

מגגאוון ויהיבו בּאַתַרְהוּן: לפוהלא. בופלו מלפוהלגא וֹמֹנֹאָ, צַּוֹטִבֹוּן בַּנַבּוּטַ מַּבַ מַּנִּטַ

-stead. destroyed them, and dwelt in their came forth out of Caphtor, as far as Gaza, the Caphtorim, that and the Avvim, that dwelt in villages

שלין סשכיים שורה על הובילים, ללל בשביל ישרלל: אנשר שמו הדבור בלשון חבה פנים אל פנים וישוב הדעת, ללמדך ויאמר, ללמדך שכל ל"ח שנה שהיו ישראל נוופים, לא נתיחד משילום המרגלים עד כאן לא נאמר בפרשה זו וידבר, אלא

המלחמה. מנן עשרים שנס סיול אים בלב ל:

(20) ארץ רפאים תחשב. מלן לפמיס נמשנת מף בני עמון וגוי. מכאן שארן עמון ללד לפון: (18) אחה עובר היום את גבול מואב וגר וקרבת מול

(23) והעוים היושבים בחצרים וגוי. עויס מפלשמיס (45776: (16) ויהי באשר חמו וגיי וידבר הי אלי וגיי. אבל סיא, לפי שהרפאים ישבו בה לפנים, אבל לא זו סיא שנחמי

נקממס מידס: כְפַמוריס והשמידוס וישבו מחמס, ועכשיו חמס מומריס ישראל לסוליא ארלס מידס (חולין ס:), וסבאחי עליסס וֹשׁׁמּוֹים, ומפני השבועה שנשבע הברהם להבימלך, לה יכלו - طَدُرٌ، فَرْغُف،ڡ صُمَّتُن، لَصُوَغُدِيد، صُوْغُكَارِيدُ، صَيْف، لَصُمُّكَادِيدُ، , הס, שעמהס הס נחשניס נקפר יהושע, (יג, ג) שנחמר הַמֶּשֶׂמ

ជុក្សជុក: +z רְצֵּה נְתַהִי בְּיֶדְףׁ אָת־סִיהֿוֹ

شَمْمُ لِهَ لِلَّهُ لِمُ اللَّهُ لِمُ فَقُرْكَ: ÄÄL. دَ زِرْتُمُونَا فِي مَرْ فِينَ لِيَعْفِينَ فَيُسَالِ تراث تؤت لإيرا هِم هِبَهِ إِنَّا اللَّهِ عَنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ

<u>יילבי שָלום לאַלור:</u> جَيَّاتِ هِرُ-مِنْ الْمُرَّادِ مِنْ فَيْ اللهِ فِي נֹאָמֻלַע מֹלַאָּכִים

אַבְוֹב בְאַ אַסִוּר וֹמָוֹן וּהְמֹאָוּבְ: A SA TE TO TO TO THE TOTAL TO T

בל אָהְבָּבְרַ בְּבַּנְלֶנִי بشت حَدَّمُك عَنْاً كِرْدُ لَهُنَانِدُ لَهُرِدِرِ بُمَنْهِ خَدَمُعْهِ عَنْدًا كِرْ

יְהְוָה אֶלהַינוּ נֹתָן לְנוּ: אָטַ עַיּנְבְּוֹ אָבְ עַאָּבוּא אָהָב עַּיָּמְבֹּיִם בֹּמֹר מֹר אַמְוֹר אֶמֹבִר בְּיִנְיִבְיוֹ בּבְעַנִים מַר בַּאָמָבַר 67 בַּיְּהֶבוֹם בֹּהֻהָּוֹר וְהַמָּוֹאֶבִים דְּיָהְבִין מַמוּבַלַי ĖÏ

גמוה קרב: לַטַבריהיה וְאָהָנָרִי לַמֶּמֶבר יָת ְ סִיחוֹן מַלְכָּא דִּחֵשָׁבּוֹן kalıı bi, kadı,u till לוּמוּ סַׁמִּוּ וֹמֹבְׁרוּיַ אָּטַ־נַּעֹר אַרְנוֹן לוּמוּ סוּלוּ וֹמַבַרוּ יָת נַעְלָא

: المُحَاثِ מְּמִׁמֹּב וֹנוּמוּן וֹנִעַּבַׁבוּן מִן בתחות כל שמוא דישמעון וֹבַטַבְטַבַ הַבְ אָפָּ, הַמָּתִּוֹא ַ . וְמֹא בַבֹּוֹ אַמָּבוּ לַמִּטַּוֹ זַּיגְּמַבַּוֹ

خيريد: Füwerl ĠĽţĊ, ふんむと לבימות לוח סיחון מלכּא XIEF'

לַנֹּמִינָא וֹלְמִּמְאַלְאִי לאוְבוֹא אווּגן לא אַסמוּ ĖŘĹĠĿ は炎にしば炎

נְאָהִשׁי לְחוֹד אָעְבָר בְּרַגָּלָי: هْرُكِر فَوْقُلُ لَامْهُ فَلَائِرِ لَهُمَكُلُولَ لِمُحَالِهِ فَحَفَظُهِ لَوْنَقِياً كِن

יָהיב לַנָּא: נְינִ זְבְבְּלֵא לְאַבְׁתֹא בַּוּנִ אֶּלְנִינָא ĖÄÄLL מה כמא במברו לו בני משו

> possess it, and contend with him in Heshbon, and his land; begin to Sihon the Amorite, king of behold, I have given into thy hand pass over the valley of Arnon; Rise ye up, take your journey, and

and be in anguish because of thee.' the report of thee, shall tremble, whole heaven, who, when they hear upon the peoples that are under the dread of thee and the fear of thee This day will I begin to put the

peace, saying: king of Heshbon with words of wilderness of Kedemoth unto Sihon And I sent messengers out of the

nor to the left. band adgir oth othur naut redaisn go along by the highway, I will Let me pass through thy land; I will

me pass through on my feet; money, that I may drink; only let that I may eat; and give me water for Thou shalt sell me food for money,

82

97

57

the LORD our God giveth us. over the Jordan into the land which Ar, did unto me; until I shall pass Seir, and the Moabites that dwell in as the children of Esau that dwell in

(מענימ כ. ע"ו כה): ביום מלחמם עוג (ם"א סימון), ונודע הדבר חחם כל השמים קדמום, ממך למדחי שקדמם לעולם, יכול היים לשלוח ברק (es) החח כל השמים. למד, שעמדם ממם למשם אף אני קדממי את פימון בדברי שלום. דבר אחר ממדבר

וישמעאל, וגלוי לפניו שלא יקבלוה, ואעפ"כ פתח להם בשלום, לעולס, כשבא הקב"ה לימנה לישראל חור אותה על עשו למיחון לשלוס, למדחי ממדבר סיני, מן החורה שקדמה (26) ממדבר קדמות. אע"פ שלא לוני המקום לקרוא

לאמר שלח אם עמי בְּמָמוּן: . אחד ולשרוף את המלריים, אלא שלחמני מן המדבר אל פרעה,

מופב תן טְתבּנם בטָנגָל: אלאלענין מכר אוכלומיס: עד אשר אעבור את הירדן. (92) כאשר עשו לי בני עשו. להלענין לעבור הה הרלס,

다;다: (a) לבלה למגן שמי בידה ביים אָלֹהֶיף אָת־רוּחָוֹ וְאִמֵּץ אָת־ of העברור בו בייהקשה יהוֹה إرِّهُ هِنِہ مِنالِ شِرِيْهِ يَשِٰفِنا

בְּבַוֹלֵ בְּמֵּ לִבְּמִשׁׁ אָּעַ־אַּבְּאָנִי د يوم جونا هم منازا إهم علا إذ ששי ניַאִּמֶר יְהְנְּהֹ אֵלֵי רְאֵה הַחִלּתִי נַצְְּעַר יָן לִי חַזִּי דְּשְׁרִיתִי

عَوْدُ كَفَرَاتِهُ لَا يُلِعُلَا:

מַּטָּוֹג: ַנַנְּךְ אַטָּוְ וְאָטַ־בְּנָנִי וְאָטַ־בְּלָּלִי וְאָטַ־בְּלָלִי וְיִמְסְרֵיה יִיְ אֵלְטַנְאַ קֵּדְעָנִי וְנְיִה ביימיניה יְהְנָה אֱלְהַנָּא קְבְּנָנִי וְמָסְרֵיה יִיְ אֵלְהַנָּא קֵּדְנִינִי וְנְיִה יִּמְסְרֵיה יִיְ אֵלְהַנָּא

בַּהְאָבוֹנוּ הַּבוֹיב: بابت ليزياه

בְּבֶּרוּ: מְאָהֶוֹר לְבֶּרוּנִי יי כֹל הַבְּהַלֶּת בְּוֹנִת לְנָת וָמְלַלְ לְשִוּע בַּמִּגלִא בּוֹנֹא לָנָא וֹמַבַּג,

الأكيلاد كظردد עַנּלְמְּע לָאַ עִינְיִטְעְ מַנִּיִּטְע אַמָּנִע נִּלְמָּע לָאִ עִינִי פּנִימָּע בּיִמְלָּמִע מְאָבֶרְ אָּמֶרְ מַּלְ-שְׁפַּנִי־נְּחַלְ מִמְּרִוּמֵר דְּעַלְא

> לביל לממסביה בידף כיומא ינו רומיה ומפוף ינו לביה خنىستى لاكر لاكن الأكناك كشفوبا خضفظته خضفور וֹלָא אַבֹּא סִיחוֹן מַלְכָּא

לְמֶּינְת יָת אַּרְעֵּיה: וֹנִים אַבְעִיה שָּׁבִי לְטִבְרַנִינִיה בְּמִמְסַר בֶּוֹדְמָרְ יָת סִיחוֹן

וֹכֹב הּמִּיה קְאָנָחָא קָרָבָא ניצא סיוון לקְרָאהָנוּ הַוּא וְכְלִ- וּנְפָּק סִיחוֹן לְקַנְּמוּתַנְא הוּא

בָל עַמֶּיה:

אַמאַבלא ממנור: לא נוברוא ולהוא והפלא לא אָטַבַבּקבהוב בַּנוּא וֹנּמּבֹוֹא זֹט כֹּכַ מַבוֹנֹא אָט כַּלְ מָבְׁיוֹ בְּמָנֵע וּכְבַּמָּנֹא יִט כִּלְ עַבְּוֹנִינִי בְּמִבְּנִא

לבניא בלבהוא:

appeareth this day. might deliver him into thy hand, as made his heart obstinate, that He thy God hardened his spirit, and not let us pass by him; for the LORD But Sihon king of Heshbon would

begin to possess his land.' Sihon and his land before thee; Behold, I have begun to deliver up And the LORD said unto me:

and all his people, unto battle at Then Sihon came out against us, he

78

31

him, and his sons, and all his people. him up before us; and we smore And the LORD our God delivered

remainings the little ones; we left none city, the men, and the women, and time, and utterly destroyed every And we took all his cities at that

cities which we had taken. unto ourselves, with the spoil of the only the cattle we took for a prey

up all before us. for us: the LORD our God delivered Gilead, there was not a city too high city that is in the valley, even unto the valley of Arnon, and from the From Aroer, which is on the edge of

מממ כגליו של משס וסדריכו על לוארו:

סיו לריכין זה לוה:

(33) ואח בניו. בנו כמיב, שסיס לו כן גבור כמומו:

(48) מחם. מנשיס, צביות פימון נמתר בזונו לנו, לשון ביוה,

رَكُرُكُرُ وَعُقِوْرُ ((במד בר כה, הُ): בּוּיִנוּ לְנוּ לְמוּן בוּיוּן, כך נדרם במפרי (בלק קלא) בפי וַיִּשֶׁב (בצ) ויצא סיחון. לאשלמ בשביל עוג לעוור לו, ללמדך שלא ומשליכין בסמק ובגדיס ולא נעלו כי אם כפף ווקב, לכך נאמר כבר היו שבעים ומלאים, והיתה בוויה בעיניהם, ומקרעין (12) החלחי תח לפניך. פְּפָס שר של ממוריים של מעלה שהימה הביבה עליקם ובוווים מיש לו, וכשבמו לביות עוג

ڲٛڔڷؚڔڗڹ בַּבְר וְכָל אֲשֶׁר־צִּנְה יְהֹנָה ¿ בְּלֵבְיִבְיּבְ נַעַבְ יִבְּעַ וֹמֶבִי, בַּבְיבִים בָּבְ בִּגָּב וֹעַבְ וּבָּבֹא בַּבְ בִּגָּב וֹעַבְ וּבָּבֹא רַכּן אָכִ־אָּבֶין בְּנִי־עַמְּוֹן לַאָּ לְחוֹד לַאֲרַע בְּנֵי עַמּוֹן לָא

اْخُد_مَقْدِ حَقَادُنَاقُكِ كَالَّمْدِ: עוג מֶלֶךְ הַבְּשֶׁן לְקָרָאֹהָנוּ הַוּא رتقا ربمح ثثك بخما ريته

בְּבְּבְים בְּבָּבְים בְּבַבְים בְּבַבְים בְּבַבְים בְּבַבְים בְּבַבְים בַּבְבַבְים בַּבְבַבְים בַּבַבְים בּבַב حَجُهُد مُشِينَ حُونِياً فَرَكِك בְּלְ מַמִּוְ וֹאָטַ אַבְאַן וֹמְמָּוֹטִ כָּוָ וַיּאַמֶּר יָהוָה אֵלַי אַל־הִירֶא

٢٠ ١٠٠٠ מַמְּוֹ וַנַּכֶּבוּ מַרַ בָּלְמֵּי רַשְּׁאָירַ ְ אָּעַ מִּגִי מֶבֶּבְ <u>וַלָּהֶוֹ וֹאָעַ כָּבְ </u>

تخمًا: בַּלְ עַבְּיבָר מַמִּלְכָבי מֹנִי לאַ לַלַעוֹנוּ מִאָּנוֹם שָּׁמָּוּם מִּירַ הַהָּוֹא לְאַ הֵיְהָה קְרְיְה אֲשֶׁר הַהּוּא לְא הַנְה קַרְהַא דְּלְא رَوْجُ فِي الْحِرِ مُثَارِ فَمْنَ بَحْدَمُتُم ثَنَ فَمْ كَالْبِينَ فَمْ لَأَنْهِ

مُمُدٍّ، بَافِدُارُ، بَالْكِبِ مُهٰدٍ: לכטי בלינים ולנים לכב , כְּל־אֵׁלֶה עְרָים בְּצְרָה חוֹמֶה

ולבני סובא וכל הפפיד יי

לאֹנֹבוֹא לֵבְבֹא לִאָּבוֹבה: לַלַבְּמוּטַנָא הוא וְכָל עַמֵּיה משלו ולפט מוג מלכא במשלו لغنفنته بفحيظته فعبتب

בומוב לממכון: **※ひごしが**し לסיחון מַלְכַּא נטהביר ליה בְּמָא דַשְּבַרְהָאַ ווֹט כֹּל מַמִּיה וְיָה אַרְעִיה בידף מְסַרית יָהיה וֹאַמֹּר וֹוֹ לִוּ לָא עֹדִעַל מִנּוּשִ

אָשִׁטְאַר לֵיה מִשֶּׁיזֵיב: כַּל עַמֵּיה וּטְחַינָהִי עַר דְּלָא וֹט מוַנ מֹלַכֹּא בַמֹטַׁנֹן וֹנִטַ ומֹסַר וֹנֹ אֶׁלְבַוֹּגֹא בֹּנַבֹּגֹא אַב

בעוג בַּמָהָנוֹ: בית פַּלַב מָרַכוּנָא מַלַכוּמִיה לסיקנא מנהדון שמיון קרויון פָּר

<u>ζήϝ</u>%: בו מפרני פּצִיהוּא דַסּגִיאָן מור בם הילהון בשיו ושקרו خر بخيا ظلنا خديخا مَفْظًا

> forbade us. Wheresoever the LORD our God cities of the hill-country, and the side of the river Jabbok, and the Ammon thou camest not near; all Only to the land of the children of

all his people, unto battle at Edrei. Bashan came out against us, he and way to Bashan; and Og the king of Then we turned, and went up the

Ш

Hesphon.' of the Amorites, who dwelt at him as thou didst unto Sihon king thy hand; and thou shalt do unto and all his people, and his land, into him not; for I have delivered him, And the LORD said unto me: 'Fear

him remaining. smote him until none was left to Bashan, and all his people; and we into our hand Og also, the king of So the LORD our God delivered

kingdom of Og in Bashan. cities, all the region of Argob, the took not from them; threescore time; there was not a city which we And we took all his cities at that

the unwalled towns a great many. high walls, gates, and bars; beside All these were fortified cities, with

(פ) כל יד נחל יבק. כל אנל נמל יבק: וכל אשר צוח מרגוס ירושלמי (מרגוס שני א, ג) במגלם אסמר קורא פלטין

ה׳ אלהינו. עלה לכנוע, סנתנו:

(ו) תפן תעל. כל לד לפון סוא עליים:

ששמש למברסס, שנממר וַיְּבֹּמֹ סַפְּנִיט (ברמשים יד, יג), וסומ אל מירא אומו, אלא ממיירא היה משה שלא מעמוד לו זכומ

(+) חבר ארגב. ממרגמינן נית פַּלַּךְ מְרֶכוֹנְם, ורמֿימי alr:

למדמי שכך נקראם שם ההפרכיא: (2) אל מירא אומו. (נדס שא.) ובשימון לא הוצרך לומר היכל מלך שַבְגוֹ פקח בן רמליהו לפקחיה (מלכים־ב מו, כה), שהמלכום נקראת על שמה, וכן את הארגוב דמלכים, אלל מרכונין, למדמי מבל ארגוב הפרכיא היכל מלך, כלומר

מַשָׁבּ יְרוּשָׁלַסְ (זכריס בּ, מֹ): (5) מערי הפרזי. פרוומ ופמומומ בלא מומה, וכן פְּרָוֹוֹמ

- עניר מְהָם הַנְּשָׁים וְהַמֶּף: וּנִיבֶּם אוּטָם כֹאָהֶר מֹהָּגנוּ
- בּוּונו בוני: ל וֹכֹקַ עַּשְׁעַוֹלֶע וּמְּלָכְ עַמְּנִים וֹכֹּלְ בַּמִּירָא נֹהָנִי עַנִּנִיא בּוֹנִא
- בַר הַרְּמִין: למכר הירדן מנחל ארלו ער ⁸ מִיַּר שְׁנֵי מַלְבֵּי הָאָמִרָּי אֲשֶׁר يبرق جير تبريا هِم بَهُدُ الْأ
- نْتَكُمْنِد، نَكْلُمُدِيدٍ هُٰڑَيد: รีเมร็เอ เชียิ่งเ รู่มีใช่เป ผู้ไม่ป รีเมร็งเ ซับไ รู่มีใช่เป ผู้ในป
- הבי ממלכנו הוג פּבּהוֹ: لْخُمْ ـ يَاجُهُا مَد ـ مَكْرُكُك لَهُلُكُمْ، لَحْمْ مَنْفُل مَد مَكْرُك لَهُلُكُمْ، בָּלו מְּבֵי הַמִּישָׁר וְבָלְבַרַנִּלְמָּר
- 8.4: וֹאַבְׁבֹּת אַפֿונו בַוֹיבַּיע בַּאַמַנוַ. בְּנֵוֹ עַמְּוֹן הַמְּעוֹ אַבְּיִר מְּנֵתְ בַּנְנְגְ נַגְנִע נִיגִא בַּנַבַּע " מְנָמֶר הְרְפְּאִים הְנָּה עַרְשׁוּ בּׁ. בֹלַ מַנִי מֹבֹּלַ בַּבָּמָּוֹ וֹמִאָּבַ
- לֹעֲשׁׁנִ לְבֹאִנִבֹלֹּנְ נִׁלְצֹּבׁנִי: אַבְנוֹ וֹשְׁבֹּׁה עַבַיבַיּנְלָמָּבְ וֹמֹּבְיוּנ בי הַהָּוֹא מִמְּרִמֵּר אֲשֶׁר־עַל־נַחַל וּאָט_בַאַבּבּל בוּאָט וֹבַאָּנוּ בַּמָּט

- נְשִּׁנְאַ וְמַפַּלָאִ: נוּמֹבוֹא וֹטִבוּנוֹ כֹּמֹא בַּמֹּבֹבוֹא
- رَثِي:
- בחבתו: מֹנַטַלְא בַאַבווּן עַד שוּרָא فترا ترذدر וּנְסִיבְנָא בְּעְּדָנָא הַהוּא יָת
- וֹאֶמוָבֹאֵי צַבַּן בַיה שור הַּלְנָא:
- שבוי שלכומיה דעוג בשקנו: כַּלְ עַבוֹנוּ מָוּמִּבֹא וֹכָלְ נַלְמָּע
- פּוּטִיַה בְּאַמָּת מִלְדִּ: אַמָּגוֹ אַנְרְכַּנִי נְאַנְבָּה אַמָּגוֹ ביא בובע בני ממון שמת מְרַשְׁיִבְי מְרַשְׁא בַּבְּרָוֹלָא נַלָּא אַמִּשׁאַר מִמָּאַר יִּבַּרוֹא באַ אָב, לְעוָע מוּג מַלְכָּא צַמִּטִוֹן
- לְהֵוּכֵמ בֹאוּבוֹ לְהָוּכֹמ זֹב: نظاربان וּנֹטַלָא בַאַרוּנוֹ וּפַּלְינִים מוּנֹא בְּמִבְּנְא בַרוּא מִמְּרוִמֶּר בְּמַל אַבוֹא בוֹבא וֹבוּנוֹלֹא

- the little ones. city, the men, and the women, and Heshbon, utterly destroying every To gaid and Sihon king of And we utterly destroyed them, as
- ourselves. the cities, we took for a prey unto But all the cattle, and the spoil of
- unto mount Hermon-Jordan, from the valley of Arnon the Amorites that were beyond the out of the hand of the two kings of And we took the land at that time
- Sirion, and the Amorites call it which Hermon the Sidonians call
- —.nsdssd ni gO and Edrei, cities of the kingdom of Gilead, and all Bashan, unto Salcah all the cities of the plain, and all
- after the cubit of a man. and four cubits the breadth of it, nine cubits was the length thereof, Rabbah of the children of Ammon? a bedstead of iron; is it not in Rephaim; behold, his bedstead was remained of the remnant of the For only Og king of Bashan
- and to the Gadites; thereof, gave I unto the Reubenites hill-country of Gilead, and the cities by the valley of Arnon, and half the at that time; from Aroer, which is And this land we took in possession

- (9) החרם. לשון סוס, סלוך וכלומ:
- (8) מיד. מלקומ:
- אומר וְעַד סַר אָימֿן הוּאֿ מֶרְמוֹן (לקמן ד, מח), הרי לו ארצעה
- (שנממ) ובקשול כנמל: מומרם על שמי יקרם: שניר. ארבע מלכיום מספארום בכך, זו אומרם על שמי יקרא וזו שמום, למס סולרכו ליכמב, לסגיד שבח ארץ ישראל שסיו
- בטמט מוג: (9) צידנים יקראו לחרמון וגר. וזמקוס ממר סומ בַּפְּלִימ (זרלשים יְרִי, וְסִוֹשְׁנֵי (זרֹס שֹל.): באמח איש. בעשמרות קרניס, והוא פלע מן המלחמה, שנאמר וַיָּבֹא שכרגו המרפל והביריו

מיתר הרפאים.

נטטי לכאובני ולגדי, אבל לענין ירושם עד סר חרמון סיס: סיא שלג בלשון אשכנו נחל ארנון. אינו מחובר לראשו של מקרא אלא לשופו, על למעלה, מנחל הרנון ועד הר חרמון: ביערער אשר על (בו) ואח הארץ הואח ירשנו בעח ההוא. סלמורס

ĽĠ%.□: לְבֶּלְ עַבְּשֶׁן עַעִּיאִ יַפְּבֵא אָבֶן בּ מַמְלַלְבֶּע מָוּג וָּעָשׁ. לַעַבָּג שָּבֶּט מַלְכוּמִיה إَرْحُ لِيَ فِيهُ لِي يُعْمُلُ الْمُهُلِ

אָת־הַבְּשֶׁן הַנָּת נָאָיר עָד הַנִּיֹם لْكَقَامُّكُنْ، لَنْكُلِّمِ هِبُاهِ مَحْ مِشْرَا ÷₁ װֻבֶּלְ אַנְגַּב מַּגַיּנְלָנִלְ הַגָּּשׁוּרֶיּ וְאָּיִר בָּוֹרְמְנַשָּׁה לְקַּוֹלְאָנִרְבָּלִר

מביתי ולְמָבור נָתָהי אָת־הַנִּלְמֶּר:

גלניל בבני עמיון: يتؤير ببنكر لقبر تخرط يتؤير م تنزمُمْبِ نَمَا تَتَاحُ هَلَـٰذِلُ لَابِكُ וֹלָראַיּבֹנְי וֹלַנִּיֹרִ לִנִינִי מִּוֹ_

אַשְּׁרָת תַפְּסְּנָּה מִזְּרֶחָה: וְעָּׁה יֶם הֶעְּלְה בְּלִי יָם הַמָּּלָח מַחַת י וֹנֵיְאָנִבְּע וִנַיּנִבֵּוֹ װִּבְּלְ מִכּנְּנִנִינ

نَمُلَٰٰٰكُمْ خُر_خُدْر_تَاٰنِے: שׁמּבֹרָנִ עַפֿוֹנִ אַנוַכֹּם בּוֹנַ הַאָּבֶץ הַוּאָת לְרִשְּׁמָה חֲלוּצֵים 81 יהוָה אֵלהיכָם נַתַּוּ לַכֶּם אָת־ וֹאַגַּוֹ אַנַכְּם בַּמִּע נַנִּנִא כָאמָר

בּׁמְּבׁוּכְּם אַמֻּב וֹעַעַי. לַכִּם: יַבְּגְּטִּי בְּי־מִקְנָה רַב לָבֶם וִשְׁבוּ בל לַהְּכֹּם נֹסִפַּכֹם נִמִלַנֹכֹם

> עווא משלב, אָנַה וּבּנוֹא: בית פּלֶךְ מְרָנוֹא לְכָלְ מִתְּנוֹן جَم تَاحُم تُعَلَيْتِ ذِهَادِينَ مِحْمَٰءِ يَطْرَهُن جِم

מֹטַׁנוֹ כַּפַּבוֹנו נֹאָיר עד יוטָא יקרא יההון על שָמֵיה יַת שוום למולאני נאפוטונס כַּל בַית פַּלַף טַרָכוֹנָאַ עַּר קנשה נסיב ית

וּלְמֶּכׁוּר וְתַבִּוּת וָת וּלְמֶּב:

וולמא בוטלא טטומא בלני בְּאַרְנוֹן גּוֹ נַחְלָא וּתְחוּמֵיה וְעַּר וֹטַלִית מִן נִּלְמֹּר וֹמַר נַטַּלְאָ ולַהַּוּבֹת בֹאוּבֹן ולַהַּוּבֹת נֹּע

בְּבְּיִבְאַ בַּגְרָבָאַ: נמא במלחא החות משפר מי מׁנֹנּגסֹב וֹמֹב זַמֹּא בַמֹנֹמֹבֹא ימומבא וובבלא יטטימיה

לנו וֹמְבֹאֵל כֹּל מִוֹבוּ שׁוּלָא: מובות שמפרון בדם צבוכון ני אַרְעָא הָרָא לְמֵירְתַּה למומר וו אלוביון ועד לכון יפַּקידית וָתְכוֹן בִּעָּדָנָא הַהוא

ביהבית לכון: סני לכון ושבון לאבונכון

> Rephaim. Bashan is called the land of the region of Argob—all that unto the half-tribe of Manasseh; all Bashan, the kingdom of Og, gave I and the rest of Gilead, and all

this day. his own name, Havvoth-jair, unto and called them, even Bashan, after the Geshurites and the Maacathites, region of Argob, unto the border of Jair the son of Manasseh took all the

Þι

εī

And I gave Gilead unto Machir.

:nommA the border of the children of even unto the river Jabbok, which is middle of the valley for a border; unto the valley of Arnon, the the Gadites I gave from Gilead even And unto the Reubenites and unto

slopes of Pisgah eastward. Arabah, the Salt Sea, under the Chinnereth even unto the sea of the the border thereof, from the Arabah also, the Jordan being

the men of valour. brethren the children of Israel, all shall pass over armed before your given you this land to possess it; ye saying: The Lord your God hath And I commanded you at that time,

your cities which I have given you; have much cattle—shall abide in and your cattle—I know that ye But your wives, and your little ones,

למברסם: (13) ההוא יקרא ארץ רפאים. סיל לומס שנממי מעבֶר לשפתו עד כנרמ, וזסו שנלמר וסירדן וגצול, סירדן

כלומר עד ועד בכלל ויומר מכאן: (18) חוך הנחל וגבול. כל סנמל ועוד מִעַבֶּר לשפמו, (18) ואצו אחכם.

מעפר סירדן סמורמי, ונפל בגורלס רומב סירדן כנגדס ועוד קדְקֹד (לקמן לג, כ): (קו) מכנרת. מעזר סירדן סמערצי סיס, ונחלת זני גד שסיי גזריס וחייציס נופליס לפניסס, שנחתר וְשְרַף וְרוֹעַ פַּף

לפני אחיכם. סס סיו סולנים לפני ישראל למלחמס, לפי לבני כאובן ובני גד סיס מדבר: וממבר לו:

לְּגְבְׁאַנְיִ אַּאָגר לִטִּטֹּג לַכֶּם: למכר הירהן ושקקם איש אַשֶּׁר יְהוָה אֶלהיבֶם נֹתַן לָהָם מפמיר בְּבֶם וְיָרְשָׁוּ גַם־הַם אָתַ־הָאָבֶּן

4511: KEL المالكات المالك المالك ונירחון אַר אַנון נָת אַרְעָאַ עֿר אַשֶּׁר־יָנְיחַ יְהְוָה וּ לְאֲחֵיכֶם עַר דִּינִיחַ יִיְ לִאֲחַיכוֹן בְּנְחָכוֹן

have given you. man unto his possession, which I Jordan; then shall ye return every your God giveth them beyond the possess the land which the LORD brethren, as unto you, and they also until the LORD give rest unto your

אַמֶּר אַמָּה עבֶּר שְּמָה: <u>יְרוֹּעִ לְכַּלְ עַמַּמְלְכְוִע</u> خِمُتر بَافِحُدُم بَاجِجُب طَلِ ַ לֵאמֶר עַינֶרְךְ הְרֹאָת אֵתְ כֶּלִ[–] הַהוּא לְמֵימַר עַינָךְ הַזְּצְּה יָת

מֹלְכֹּוֹא שֹׁאַכְּוֹן כֹּן זֹהְבִּינִ וּיֹ שְּשְׁר יְהְנֶה אֱלְהֵיכֶם כְּלְ דַשְּבִר יִיְ אֱלְהַכִּוּן לִתְּרֵין וֹאָט_וִבוְהָהַהַ אַנְּיַטִי בָּעָהַ תַּהָהָ וֹנָה יָהוֹשָהַ פַּפַּיִרִיה בְּעָּדָּ

whither thou goest over. the Lord do unto all the kingdoms done unto these two kings; so shall all that the LORD your God hath time, saying: Thine eyes have seen And I commanded Joshua at that

ענא עַנֹלְעָם לְכֵּם: (סִ) מפוקים לא מִירָאָנּם בֵּי יְהֹוְהַ אֱלְהֵיכֶּם לְאִ מִדְהַלִּוּן מִנְּהוּוֹ צֵּבִי יִי

אֶּלְהַכוּן מֵימָבִיה מִגִיחַ לְכוּן:

your God, He it is that fighteth for Ye shall not fear them; for the LORD

The Haftara is Isaiah 1:1 - 1:27 on page 161. This is the Third Haftara of Rebuke.

إلالباء:

خيريد: וסססט נאָטַבוּלוּ אָבְגַיִבוּנְיִנִי בַּמֵּט בַנַרָּנָא נַבּבּיִטִּ אַבָּבוּ לָּבָבּ וֹנִ בַּמָּבָּיָא בַבַרָּא

time, saying: And I besought the Lord at that

בּמִּלִוֹם וּבִּאָבוֹא אַמָּבווֹהֹמָּע וֹאָט יִדְרָ הַהַוֹּאָה אָמֶר מִי־אֵל += 4118,4 84.444 \$4.444 אַדֹּנְיַ יָהוֹה אַמָּה

בוּהְבוּג בֹמוּבֹבב ובֹינבֹבוֹנִיב: מבמולא ומבים באבמא בים וני ידף הקיפהא דאף הוא באַבוֹאַב זֹט הַבֹּבַב זֹט בַבוּטַב ڲ۠ڔڶؚڔ۩ ΧÜ

according to Thy mighty acts? can do according to Thy works, and is there in heaven or on earth, that and Thy strong hand; for what god show Thy servant Thy greatness, O Lord GoD, Thou hast begun to

ַ טְמִבְ לִוּ מִמַּךְ לְמִדְּמִי, שֹׁחְמִרָּמַ לִּי וְשַׁמַּׁ בַּפִּיִּמָּה בָּיִ (שְמִוּמַ לָבָּ, י), אח עבדך. פמח לסיוח עומד ומחפלל אע"פ שנגורס גוירס, ב, לא), סראני מלחמח ל"א מלכים: (24) ה' אלחים. מוס צדין: אחה החלות להראות מלממם מימון ועוג, כדכמיב כָפָס סָמַלָמִי מֵם לְפָּנֶיךְ (דבריס שמודיעני אם מעשה שאלמי אם לאו: משלשם מקומות שאמר משם לפני המקום, איני מניתך עד ולעבור על מדותיו, אתם אין מי ימתה בידך אם תמחול לי דְמִיְמִי שמח סומר סְנדר (ספרי שס): - לאמר. זס חמד שישלו יועליון בַנְקַפַּדְרִין, הממחין בידו כשרולה לעשוח חסד במפרי (כו): בעה ההיא. לממר שכבשמי מרן מימון ועוג המוקה: אשר מו אל וגר. מינך דומה למלך בשר ודם, דבר אמר, זה אמד מעשרה לשונות שנקראת מפלה, כדאימא באי עולם: החזקה. שאמה כוצש ברחמים את מידת הדין ְּוְמַפְּמִי מֶׁמ מֲשֶׁב מְּמֹן (שמוח לג, יש), אמר לו בלשון ואמחנן. (במדבר יד, יו): - ואח ידך. זו ימינך, שהיא פשומה לכל אין מבקשים מאם המקום אלא ממנם מנם, לפי שאמר לו גדלך. זו מדם עובך, וכן הוא אומר, וְעַמָּה יִגְדַּלֹנָא בֹּה אַלינ מנס, אע"פ שיש להם ללדיקים לחלות במעשיהם העובים, עליהם (ספרי כו), כמו כן הייתי סבור לעשות עכשיו: אח (ES) ואחחגן. אין מנון בכל מקום אלא לשון ממנח וכי מופס סיימי בך, אלא לפסוח פסח שבי הים מלוי להמפלל

ומבעל גוירמך. ולפי פשומו, אחה החלוח להראוח את עבדך,

تِرِد مَوْنَد مِهِدَ بِرَجِدُلُ: המולה צַּשֶּׁר בְּעַבֶּר הַיַּרְהֵן אַמְבָּבְרַרַלָּא וְאָרָאָרַ אָרַ הָאָבָיוּ

בּגַבֶר תַנָּת: چك هجـ پېرەك تىڭد هخ، كېد ליי שְׁמַשְׁ אֵלְיִׁ וַיּּאִמֶּר יִהְוָה אֵלִי רַבּ

אָנַרַיַּיְרְבֵּן תַּנֶּר: יַנְאַנוּ בְּמִּנְיִנְעִּ בִּיַבְאָ נַזְּבְּבְר יַלְמָּבְנָטִאִ נָטַוּ, בְּמִּנָלְצִּ לב נְמָּה וְצְּבְּׁבָּה וְהַיְמָנְה וְתִוֹנְה וְתְּנְרָה לְתַּמְּרָבְא וּלְצִפּוּנא וּלְדָרוֹמָא הְבַּרוּן רַאָּמְ עַפַּסְלְּעַ וְמָּאַ מְגַנֶיף סַל לְבִישִ בְמָטָא וּוְקָּך עַיִּנִיף

XÃL LLXL: נְהְנֵאַ נְנְהָנִילִ אִנְּלְיִם אָנִירְ בַּאָבְיִלְ מִּמֵּאִ הַבְּיֵלְ נְהָנִאָּ נְהָסֵוֹ נְהָהִוּ ^{8≤} כִּי־הָוּא יַעֲבֹר לְפְּנֵי הְעָטַ הַנְּה וְעַלֵּימָהִי צָּבִי הוּא יִעְּבַר קַדָּם וֹבֵּו אֶט וֹטוּמֹה וֹטוּפֿטוּ וֹאַפּּבִינוּ וּפֿפֿיג יָט וֹטוּמֹה וֹטפֿיפֿטי

ظَيْرِي: (ط)

אַבְעונפֿם וָעַוֹ לַפֶּם: אָת־הָאָהֶץ אֲשֶׁר יָהֹנֶה אֶלֹהַי לְמַּמֹן טְּטְיִּנְיִ נְּבְאַטְׁםְ וֹנְרָמִשְׁטֵּׁם וְטִינְבְּנְן וְטֵינְרַטֵּוּן זִטְ אַרָּמָּאִ אָנְכָּׁי מְלַמֶּׁר אָטְבֶּם לַתְּשָׁוּת לְמָּמֶּבִּר ען הַהְקָּלִים וְאֶלְ הַנִּמְשְׁבְּמִים אֲשֶׁר וּלְרִינִיָּא בַּאָנָא מַבְּוּך יָהְכוֹן άŒα

> 口に下が בבמברא הירדוגא אמבר בען ואחוו וח ארעא

לְמַלְא שׁבְׁתַּוּ מִוְעַ בַּפַּטִוֹמָא نڌ خ، هَاد، خَك جَه لابقاله בּבולְכוּן וֹלְאַ פַבּּילְ מִנִּי נִאָּמִר וּיְהְעַבְּר יְהְנְהְ בִּי לְמָתְנְכְּם וֹלְאִ נִחָנִה, רְנִּי מָן שֵׁנִם ;; צֵּלִי

יה לב לני לבלא ביבון:

בני ווטולגא בטלטא לפבול בות

דְּיִיְ אֶלְהָא דַּאֲבְהָהְכִּוֹן יְהֵיֹב ולהן והְבֹאַן הִתּה לְלוֹתוֹא

> and Lebanon. Jordan, that goodly hill-country, the good land that is beyond the Let me go over, I pray Thee, and see

more unto Me of this matter. me: 'Let it suffice thee; speak no unto me; and the LORD said unto for your sakes, and hearkened nor But the LORD was wroth with me

eyes; for thou shalt not go over this eastward, and behold with thine northward, and southward, and and lift up thine eyes westward, and Get thee up into the top of Pisgah,

land which thou shalt see.' he shall cause them to inherit the shall go over before this people, and him, and strengthen him; for he But charge Joshua, and encourage

against Beth-peor. So we abode in the valley over ΛΙ

67

87

97

57

giveth you. LORD, the God of your fathers, and possess the land which the them; that ye may live, and go in ordinances, which I teach you, to do the statutes and unto the And now, O Israel, hearken unto

פנמם קלה):

ζL′**ζ)**: (27) וראה בעיניך. בקשמממניולכלס למסלרן סעובס, עובר עוברין ולס למו לין עוברין:

למס זס אמס נופל על פניך, לא כך אמרמי למשס רבך, אס סוא אחר רב לך, הרבה מוה שמור לך, רב עוב הלפון לך (ספרי לך כמיב, אחה הוא העומד במקומך ומשלח אם בני למלחמה. שלא יאמרו הרב כמה קשה, והמלמיד כמה פרבן מפליר. דבר ז, ה), וכיון שנפל על פניו, אמר לו קם לך (שם פפוק י), קם מְרִיבֶּס וַיּרֵע לְמִשְׁט בַּעְבוּרֶס (מְסְלִים קו, לב): דב לך. סעס אל סעי, וסוא יִשַב, וַיִּפּוּ מַהֶּס אַנְשֵׁי קעי וגו' (יסושע בשבילכס, אמס גרממס לי, וכן הוא אומר, ויקליפו על מי לפניהס ינחלו, ואס לאו לא ינחלו. וכן אחה מולא כששלח מן (62) ויחעבר ה׳ נחמלה חמה (ספרי כמ): למענכם. כי הוא יעבור והיא יעבר. ה' היעבור ה׳ נחמלה חמה (ספרי במ): הזה. זו ירושלים: והלבנון. זה בית המקדש (יומה למ:): כשם שנענש רבי עליהם כך סופי ליענש עליהם, מבמיתו הני, (פב) אעברה נא. מין נא מלה למון בקשס: ההר המוב סמריבום: וחוקהו ואמצהו. בדבריך, של מירך לצו לומר,

(82) וצו אח יהושע. על הערחות ועל המשחת, ועל לימחל לי (ספרי פנחם קלו): ועמה ישראל שמע אל המקים, והכל ממול לך, ואני לא זכימי אני מראס לך את כולה, שנאמר ויַרְאָמִי ס' אָת בְּלְ סְאָבֶץ (לקמן (29) ונשב בגיא וגין. ונלמדתם לעצודה אלילים, ואשפ"כ

: ۩ػڶڰ אֶבְׁנַיכְּם אַּמֶּב אִנְבֹּי מִבּוֹנִי אֶבְנַבּיוִ בּאָנֹא מִפּפּיִר יָטִבוּו: מְמֵּנֵנּ לְשְׁמִר אֶת־מִצְּוֹת יְתְנָּוֹה מְנֵּיה לְמִשַּׁר יָת פְּקּוֹדִיְּא דִּייִ אָנְכֹּיְ מִׁאַנֵּוֹר אֵטַבְּם וֹלַאִ טִּנְרְעַנּ לא תֹסָפוּ עַל־תַדְּבֶר צָּשֶׁר

מפפוד נחכון ולא המנעוון לָא שׁנִסְפּוּן מַלְ פַּטִּוֹמָא בַּאָּנֹא

Lord your God which I command keep the commandments of the ye diminish from it, that ye may which I command you, neither shall Ye shall not add unto the word

نهُمْنِيْ نُولِد لاَحِيْنِ لاَحِيْنِكُ مُعْلِقُكِ: هُمُّد بَارَكِ هَنَاتُ، خَمَر فَمِيد ث بِمَانِم چَدِيَوَ ﴿ جَهُرُاتُ جِنْ جِحُ مِهُنَّا فَيُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ מְינִיכֶם הָרֹאַוֹת אָת אֲשֶׁר־עְשֶׁר

äΞ.ťĿ: אַנְבָרָא בְּתַבְּיִבְ בַּעַר בְּבָּלְעִוּ בַמְּלָא פַמּוָר אָנִי מְנֵיכוֹן חֲוֹאָר וָת דַעְּבַר וְיָ

the midst of thee. thy God hath destroyed them from followed the Baal of Peor, the LORD did in Baal-peor; for all the men that Your eyes have seen what the LORD

אָלְתַוּכֶּם תַּיִּים כַּלְכֶם תַּיִּוֹם: ל נאַטֶּם ロドロイ

יוֹמָא דֵין: בול אלבבון פונמון כולכון נאַטון באַבַריקמון בָּדַחָלְמָא

my God commanded me, that ye and ordinances, even as the LORD Behold, I have taught you statutes

LORD your God are alive every one

But ye that did cleave unto the

of you this day.

لِيُعْلِمُ لَمُ يُقِلِ مِثِلُ الْمُعْلِمُ الْمِعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعِلَمُ الْمُعِلَمُ الْمُعِلَمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمِعِلَمُ الْمُعِلِمُ الْمِعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِمِ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ ال ٢٨٨٠ אַנְיִ וּמִאָּפַּׁמְוּם כַּאָּאָגָר אַנָּנִי יְרוָנָר באַרו למַרְמִי אָרָכֶם הָקִים

מאלין קתמן קמירתה: לממבר כן בנו אַרְעָאַ דְאַמוּוּן iliti čás ležiti i šálu שוו באבופות והכון קומון

land whither ye go in to possess it. should do so in the midst of the

וּהְמִּבְׁטִּםְ וֹהְהָּיִטִּםְ כַּגְּ בַּנִא נִטִּּמְבוּן זְּעַבּּין אָבַג בַיִּא خلي الله الله

מם שבנם ומנכלשו ממא בבא וֹמְּמִׁמְנוֹ אֲשׁ לַמֵּנִוֹ מַּמִׁמִּנֹא בּוֹמִּמִׁמוּן נִשׁ כַּב במני הקמהכין ומילל שנישכון

'.əlqoəq gaibasəsəbau great nation is a wise and these statutes, shall say: 'Surely this peoples, that, when they hear all understanding in the sight of the this is your wisdom and your Observe therefore and do them; for

ŪΪU: עם־חָבָם וְנְבֹוֹן הַגִּוֹי הַגָּּדִיל בְּלְ תַחֲקֵים תְאֵבֶת וְאָמֶרוּ דָל

מבו בּאַנּטוֹנֹא מִבּכוֹ בֹּבֹענִינִי: להבו הלינוש כול אלנולא ללב אַמּבּבלְוּ אַבּי מּאוֹ מִּם בִּד בַּלְיִּה אָלְיִּ

call upon Him? LORD our God is whensoever we hath God so nigh unto them, as the For what great nation is there, that

אָבְיָנוּ בֹּבֹבְ_בַּוֹבְאָנוּ אָבְּנוּ: אֵלְהָים קרבָים אֵלְיִוּ כַּיהְוָהׁ קּרִיב לֵיה לְקַבְּלָא צְלוֹהִיה

ਜ਼ਾਜ:

בּאָנָא יָהַיֹּב קֵדְמָיִבְוֹן יוֹמָא הין: עוּאָט אַמָּר אַנכּי וָעָן לְפָּנִיכֶם מ"כ במול ומשְׁפְּשָׁים צַּדִּיקִם כְּכִל הַחּוֹרֶה לַּמִּימִין כַּכְלְ אִיָבְיִּמָא עַבָּא ימו גם בב גביה קימיו ודיניו بظر لآبد لأبيح المُجَمَّد كُب لَكُال

before you this day? righteous as all this law, which I set hath statutes and ordinances so And what great nation is there, that

- בלולב, וחמש ליליוח, וכן לה מגרעו (ספרי רהה פב): לעיני העתים: (ב) לא חוסיפו. כגון ממש פרשיות במפילין, ממשת מינין הוא חכמחכם ובינחכם וגר. בולת הַמַּקְבָּרִּ מכמיס ונבוניס
- (6) ושמרחם. זו משנה: ועשיחם. כמשמעו: כי

וֹנוֹנהֹמֹטֹּם يُح بَنِهِيْد جَهِ نَهِٰمُد يَوَهُهُ

בַּאָבְלֶּע וֹאָט_בָּנִינִם וֹלִמָּרוֹ: הַנְּמִים אֲשֶׁר הָם הַנִּים עַלְ־ ÄU_ŁĊĹ, אֶתַ_הַעָּֽם אֵלֹהֶיף בְּחִרֵב בָּאֲמֹר יום אַּמֶּר מִמָּדְהָ לִפָּנָי

تَهْمَاتُ لَيْهُكُ مِنْلًا لَمُتُكُمُ لَا يَعْدُونُ لَا يَعْدُونُ لَا يُعْدُلُونُ لَا يُعْدُلُونُ لَ رَنَعُلُـرُوا رَنَمَمُهُوا نَانِ ثِيْلًا يَكُدُرُكِهِا لَعَمُعِهَا خُمُهَاكِرِهِ

יהמונה אינכם ראים זולתי וּנְיַבְבַּר יְהְנָה אָבִיבֶם מִתַּוֹר

طابع: ت بهري جانح بحيات فيوا فرفاه

זֹּיִכְשְׁבְּם מֹּלְ מֵּנִי צְׁבַּנִים: אָטַכֶּם לַצַּשׁוֹת צַּשֶּׁרָת תַדְּבָרָים ניגַּד לְבֶּם אָת־בְּרִיתֹוֹ אֲשֶׁר צִנְּת

אַמֶּם עַבְרָים שָּׁמָּה לָרִשְׁמָּה: حِمْمِنْدُ אِنِٰם خَيٰدُا يُمْدِ 💤 לְלַמָּר אָטַבְים טַפֿגם נמִאָּפּֿמִנם וְאָהָי צְּיָה יְהֹוָה בְּעָת הַהָּוֹא

> لَكْحُدُّرُ يَنْسِيلُمُونِا كِخُدُكُ لَكِخُدْرَ خُدُكَ: ב ישְּבוּן מִלְבֶּף כֹל יוֹמֵי חַיָּיף פּטׁלִמֹנֹא בּטַנֹאַנ מגלב נִבְלָמֹא לְטֹבְא בּלְמָא טִטִּדְאָּר לְעוִג אַסְמְּמֵר לְבְּ וְשֵׁר נַפְּשֶׁבְּ

אַבְעָא וְיָה בְּנִיהוֹן יַלְפּוּן: בֿקַ בֿק וִמֹּנֹא בַאִּנּנוֹ בַּנִּימִנוֹ הַּכְ هَمُد فَنَاثَمُ لَــُدَرُهِ لَا كُمْلُلَمْ كَلَمْ، בובת ביו המא נאַמְמֹמֹנוּן בִינוּ בְּחוֹרֵב כַּר צֵּמָר יָן לִי כְּנוֹשׁ ווְמֹא בַּלַמְטֹא טֵבֶם נִיָּ אֶּלְבַבַּ

زېخې ښانې: מֹב בנו מֹנוֹא שַמוּכֹא מֹנֹוֹא באָתְ מַּגַבְלֶּב הֵוּנִא נֹתוּנִא בֹּמָנַ בֹּאִנְחֵּטִא

לימיכון קון אֶלְהון קלָא: كر فنأثما بجسار مُمُمّا بلما יםֹבָיל וֹן עִּמְּכוֹן מִגּוּ אִישְׁהָאַ

בּאַטוּן מַבְּרִין לְתַמָּן לְמִירָתַה:

לאַלפֿאַ וֹשׁכוָן לוֹמִוּן וֹבוֹנוּן

וֹנְינִי פַּפּנִיר וֹנְ בְּעִּבְּנָא הַרוּא

47

זְטְׁכֵּוְן לְמָהְבֹּע הַּהְּבָׁא פַּטִּיֹמָין

נחוי לכון גת קנמיה הפקיד

יַנְקְהַוּן בְּאַרָעָא

فتدل

only a voice. voice of words, but ye saw no form; of the midst of the fire; ye heard the And the Lord spoke unto you out

heaven, with darkness, cloud, and

burned with fire unto the heart of

the mountain; and the mountain

they may teach their children.' they live upon the earth, and that

learn to fear Me all the days that

Me the people, and I will make

them hear My words that they may

the LORD said unto me: 'Assemble

the LORD thy God in Horeb, when

the day that thou stoodest before

known unto thy children and thy

the days of thy life; but make them

lest they depart from thy heart all the things which thine eyes saw, and

thy soul diligently, lest thou forget

Only take heed to thyself, and keep

children's children;

And ye came near and stood under

thick darkness.

tables of stone. and He wrote them upon two you to perform, even the ten words; covenant, which He commanded And He declared unto you His

٤ı

possess it. in the land whither ye go over to ordinances, that ye might do them that time to teach you statutes and And the LORD commanded me at

(8) חקים ומשפטים צדיקים. סגוניס ומקונליס:

מופג על מקרה שלמעלה צעלפה: (01) יום אשר עמדת. ונבוניס, ומס מעוומו מומס ממוך שכמס, מַמַּשְׁבוּ שומיס: או, כשלא משכחו אומס ומעשוס על אמממס, מחשנו חכמיס יַלַמֵּדוּן. יָשַׁלְפוּן לאחריס:

(9) רק חשמר לך וגר פן חשכח אח הדברים. למ סקילום ולם סלפידים: יַלְמֶדוּן. יַלְפוּוֹ לְענים: ממנו, אשר כאו עיניך, יוס אשר עמדם בחורב, אשר כאימס

(+i) ואחי צוה ה׳ בעה ההיא ללמד אהכם. מורס

17

<u>بچ</u>د بہزیر مونہ ہیں: ַ לַאָּ בְאִיטִׁם ְ כַּלְשַׁמִוּלְּע בַּוֹיִם אֲבִי לָאִ חַזִימוּן כָּלְ דְּמוּ בִּיוֹמָא لنهٰمَالثَاه ظَيُهِد خُرَفَهِتِيدُه خَر لَنفُفَعُدِيا خِنْدُه خُرَفَهُنُدِياً

ټ⊒ٿ⊔: שְׁמוּנָת בְּלְ־סָמֶל תַּבְנָית זְבֶר אָוֹ צֵילֶם דַּמוּת כָּל צוּרָא דַמוּת ﴿لـ عَمْنَاتِهِ لَمُمْرِثُو كُوْهِ فَقُمْ لِيَخْمُمُ فَيَخْمِهِ لَنَمْخُدِهِ لَحِياً

השנום: הַבְּנִיתִ כְּלְ־צְפְּוֹר כְּנְוֹף צֵעָטֵר דְמוּת כְּלְ צִפְּר נִפְּא דְפְּרַת שׁבֹלְנִינו כֹּלְ בַּׁעַמְוֹנו אַמָּנוּ בַּאָבוֹא בַּנִאַבוּא בַּבֹאַבֹּהֹא

ממַחַת לַאֶּבֶּץ: שַבְנֵית בְּלְ־דְּגְת אֲשֶׁר־בַּמֵּים דַמוּת כָּל נוני דִּבְמִיִּא מִלְרַע

حْتُاه لَيْحَلُظُه يَجَهُد فَكِم نُعِيْدَ لَيْتُم لِيَقْدَل إِنْ يُخْتِكُ يُفْعِيدًا خُحِد וֹאֶנו_עַכֹּוְכָּדִים וֹבֹאִים אָנַרַיַּמְמָמְ וֹאָנַרַיִּיְבִים 口導点に立て **r**语[_可學名 جرژرك

מכור הברול ממצרום להוית נאטכם לפה יהוה ניוצא אַקבָם <u> עַּרְ־הַשְּׁמְיִם:</u>

לְיֹ לְעָם נַחַלְה כַּיִּים תַּנֶּה:

46 [44: بَعَاجُہ يُغِيِّدٌ بِمَإِنَّهِ يُجَافُرُهِ نَوَا لاَمْلُةٍ لَا الْأَكْمُ لاَدِي اللَّهُ اللّ יי וֹיִמְּבָה לִבֹלִטֹּי הֹבֹרִי אָטַ זֹיה הַלָּה הַלְּצִּלָּר בָּי עַלְּבִינִים

למעות אחריהם:

(91) 047, 2170:

אָבְּיכֶּם בְּחַבֶּר אָיִשְׁהָא: אָבְיכֶה בְּחַבָּר הְאָנְהַלִּיא:

באוור רקוע שמוא:

בְּלְרְנֵמְשׁ בְּצִּבְנְמָה דְּמוּת בְּלְ רְחִשְׁא דְּבְאַרְעָא

لْنَهُمَانُارُنُ لَنَهُمْ لَنَهُ لِللَّهُ لِللَّهُ لَنَهُ لِيلًا لَنَهُ كُلِنَا لَيَهُ لَيَا لَيُعُ גַּבָּא וֹנִע כּוִכְבַנֹּא כָּלְ עַוּלֵי מִּמַנֹּא וְעַבְוֹנִי בִּינִוֹ אַמְּמָאָ עוֹ בּוֹבְנִינִי וובלמא טוטון הגלב לָהִמּוֹא

אֶלְהֶי אִלְם לְכִלְ הֵעַּמְּיִם עַּמְעַיָּא הָחוֹת בְּלִ שְׁעַיָּא:

peoples under the whole heaven. God hath allotted unto all the serve them, which the LORD thy drawn away and worship them, and even all the host of heaven, thou be sun and the moon and the stars, heaven, and when thou seest the

and lest thou lift up thine eyes unto

of any fish that is in the water under creepeth on the ground, the likeness

the likeness of any thing that

fowl that flieth in the heaven, the earth, the likeness of any winged

figure, the likeness of male or a graven image, even the form of any

midst of the fire-

lest ye deal corruptly, and make you

spoke unto you in Horeb out of the of form on the day that the LORD

yourselves—for ye saw no manner

Take ye therefore good heed unto

the likeness of any beast that is on

the earth;

female,

Δī

Sī

are this day. Him a people of inheritance, as ye furnace, out of Egypt, to be unto brought forth out of the iron But you hath the LORD taken and

God giveth thee for an inheritance; good land, which the LORD thy that I should not go in unto that should not go over the Jordan, and me for your sakes, and swore that I Now the Lord was angered with

(91) ופן תשא עיניך. לסקמכל בדבר, ולחם לב לשוב (20) מכוד. סוח כלי שמוקקים בו חום הוסב: ַבּׁג בְּשׁׁלְגִע שָׁלְּגִו בִּׁמֹּגֹלָגו לְמֹׁצִטְ הֹּוְנִוּ לְשָׁנִטְ (מִבִּלְגִם לְוִי r):

אשר חלק ה׳. לסמיר (סס. דבר (וב) התאוף. נטמנט בונו: על דבריכם.

בדברי הבליהם לערדם מן העולם (ע"ז נה.), וכן הוא אומר, אחר, לאלוסות, לא מנען מלעעות אחריסס, אלא סחליקס אודותיכס על עסקיכס:

77

בּוֹ אֶּבְבֹוֹב וֹבִיב בְּבַ אַּטַּסְׂנָא:

בקא למיעל לאַרְעָא טָבָּהָא

פטלמוכון ולוום בצוק צלא

ימן בדם יי הנה דני עלי עלי עלי

ממֹגֹנום למנינו לוש למם

נאפגט זטכון מכולא בדבולא

וושכון שביב וו לדחלמיה

אַבְסְנָא בְּיוֹמָא הָדֵין:

בוּאָם: יני מְבֶּר מֶּטְרְעִּינְרְיִם בֵּיִר אָּנָא הַבָּר יָט זָרְדְּיִּגָּא וֹאָטִרּן אַ מִּבְּרָיִם בִּיר אָנִינּוֹל בּׁנ אַנְבַּנ מִעַ בּאַבוֹא עַנְאָע אַנוֹנוּנ אַבו אַנֹא מָאַנט בּאַבוֹא טַבָּאַ

څريږن: קטְנְיָה בֹּלְ אֲשֶׁר צִּוְּהְ יְהְוָה דְּמִינִה כּוֹלָא خُلُك مَقَادُت لَمُّمَانِتُك كُذُك قُوْكِي مَقِٰدِيا لِنَفَخُدِيا كِٰدِيا جَرِيْكِ جَرِيْكِ בּ בְּרָית יְהֹוֹה אֱלַהַיִּכֶם אֲשֶׁר יִת קִיְמָא דִּייִ אֶלְהָבּוֹן דִּגְּיָר בַיְּמְּעֲרָנִי לְכָּם פַּּוֹן עַמְהַבְּענִי אָטַ אַסְהַעָּרנִי לְכִנוֹ בַּלְמָא טִעְוֹיָהוּנוֹ

ਲ੍ਹੇਟ ਟੋਵੈਲ: (ਫ) בְּי בְּי יְהְוֹהְ אֵלְהַיְרְ אֵשְׁ אִבְלְּחְ חֻוּאַ אֲבִי וֹוֹ אֵלְחַדְּ מִימְבִיה אִישְׁאַ

אָלֶבֵיה לְתַבְּמִיסְוּ: נְאַמְנִים בְּנִיתְ בְּמִנְיִּנִי וְתִּלְבִין וְהִיִּבְיוּ בְּרִישׁ בֵּוֹבִם וְיִ אֶּלְבִוּ ĖŠĽĄ ר* ונושנהם ביי הליד בנים ובני בלים אבי הילדון בנין ובני בנין

مَجْرِبُ خِرْ بَهُمُ لِي مُعْمَلِ بَهُمُ لِي الْمُعْمَلِينَ الْمُعْمَلِينَ الْمُعْمَلِينَ الْمُعْمَلِينَ الْمُ לְנְאָשׁנִישׁ לַאָּעַלּאָנִיכּוֹ \$4_4:1 מַבַר מַמַּל הַאָּבוּ אַמָּר אַטָּם יי וֹאָטַ בֹּאַבְא בֹּי אַבָּר שַאָבַרוּן בּגִּידְעִי בַבְּם בַּיְנִם אָעַבַּ בַּמָּמָנִם

אַמֶּר יָנְהַגָּי יְהְנָה אָהְכֶם שְּׁמָּה: וֹנֹמֵאַבְשַׁם מִעָּיוֹ מִסְפָּב בַּנִינִם

אַבְלָא עוא אָל קַנָּא:

לאַבְנִוֹא בַּבַמוְנִינִי: פֿמָל שׁמָנוֹע בָּלְ וִעַמְּבָּרוּן צֵּילֶם בַּמִנִּע כִּוּלָא נְבְשְׁבְעַם נְיִנְיִבְּעָלֵא בְּעָבַלָּא נְיִנְיִבַּבְנִן

ರಡಿದೇಶಗ: יוֹמִין עַלַה אַבִּי אָמָהַיצָּאָר לַעַמָּן לְמֵירָתַה לָאָ תַּיְרְכוּן מולג טולגון לפנוה מהנ אַסבידית בכון יומָא דִין

يديقد ١٠ ١٠١١ كِنْفِرا:

go over, and possess that good land. not go over the Jordan; but ye are to but I must die in this land, I must

the Lord thy God hath forbidden even the likeness of any thing which you, and make you a graven image, your God, which He made with forget the covenant of the LORD Take heed unto yourselves, lest ye

devouring fire, a jealous God. For the LORD thy God is a

provoke Him; sight of the LORD thy God, to and shall do that which is evil in the image, even the form of any thing, deal corruptly, and make a graven have been long in the land, and shall and children's children, and ye shall When thou shalt beget children,

utterly be destroyed. prolong your days upon it, but shall Jordan to possess it; ye shall not land whereunto ye go over the soon utterly perish from off the against you this day, that ye shall I call heaven and earth to witness

97

t7

87

77

lead you away. nations, whither the LORD shall left few in number among the among the peoples, and ye shall be And the LORD shall scatter you

(22) כי אנכי מח וגר אינני עובר. מאחר שמח מהיכן למוף שמונה מאוח וחמשים, והקדים שחי שנים לונושנחם.

יעבור, אלא אף עלמומי אינס עוברין:

(24) אל קנא. מקנא לנקום אנפרדמנ"ע בלע"ו (אייפער) (מנהדרין לח.): לוך שלה לעשות:

וחמשים ושחים שנה, כמנין ונושנתם, והוא הקדים והגלם (25) ונושנתם. רמז לסס שיגלו ממנה לפוף שמונה מאות בכס: מׁשְׁשַׁבְּשׁ מַלְ בורוו לְשִפּבת מתבו "ם:

יד), לדקס עשס עמנו, שמסר לסביאס בי שנים לפני זמנס (33) חמונח כל. ממונח כל דבר: אשר צוך ה. משר סי על קבְעָם וַיְבִּימֶׁם עָלֵינוּ כִּי צַדְּיק ס' מֵלְכַינוּ (דנימל מ, כדי שלא ימקיים בסס כי אבד מאבדון, וזהו שנאמר, וַיִּשְׁקֹד

(62) העידתי בכם. הנני מומינס להיות עדים התריתי

نزي نديثا: ונאנן ולא ואָמִקּנו ולא נאַלאַנו וּאַבּלא נילָא שׁזוּ ולָא אָמֹתּנו sz וְבֵרֵ אַבְרָם הָאֵן נְאָבוֹן אַהָּבר לְאַב הָהֹנְּנָטָא הַנְבָּבְ וְדֵרְ אַנְהָא אָהָא

أذم אُخذِرا أَكُم شَارِينا!

nor eat, nor smell. stone, which neither see, nor hear, work of men's hands, wood and And there ye shall serve gods, the

אُكِيثُانِكُ يَطْمُعُمُنَ ۚ خُدُ لِنَائِكُمُونِ يَدِدُ جُكِٰنِكُ لِنَهُونِ كُتِدِ بَاخُمُرُ

מו פבמוני בכל לבו יבכל אָת יְהְוָה וְהִהְבְּעִין מִהַפְּן יָת דַּהְלְהָא

all thy heart and with all thy soul. Him, if thou search after Him with LORD thy God; and thou shalt find But from thence ye will seek the

הַאַּבֶּר בְּאַתַרִיתֹ הַיָּמִים וְשַׁבְּתַ פִּהָנְמִיָּא הָאִבֵּין בְּסוֹף יוֹמַיָּא בּבַּר לְבְּ וּמִבְּאָוּב כְּלְ תַוֹּבְרָנִם כַּב מַנמוִל לְבַּ וֹנְהִּבְּעוּנָּב כִּלְ

יטַלבּיל לְמִימָבִיה: لْمُمَّمَّنُ بنيريح كَيْلِيَكِنِّهُ يَبِرُ هُكِينَاكِ

thy God, and hearken unto His days, thou wilt return to the LORD are come upon thee, in the end of In thy distress, when all these things

ځ۵□: אُن خَذَر אַ אָדְטָּנִבּ אַמָּר וֹמָּפֿמ וֹלָא וַטֹּיָמָ, זָט פֿוֹמָא בּאַבַּטִטַּבּ يد تلطك لَمْ يَصْنَانُكُ لَمْ يَصْحَلِ مُع يَصْخَطُكُ لَمْ يَنْ خُذِكُ لِلَّهِ يَنْ خُذِكُ لِلَّهِ בּׁר אֵל רַחוּם יְהֹוָה אֵלְהַיִּר לָא אָרֵי אֵלְהָא רַחִּמָּלָא יִי אֶלְהַרַּ

FG: 0 47H:

swore unto them. covenant of thy fathers which He destroy thee, nor forget the God; He will not fail thee, neither for the Lora thy God is a merciful

چېلان: כַּבְּבֶּר הַנְּרוֹלְ הַנָּה אָן הַנִשְׁמָע لأثلأنك ألا لْمَلَـ كُلَّمُكَـ ΠΨάζία مَح ـ بَيْ بُدُم الْخُمُولِينَ اللَّهُ مُن اللَّهُ مُن اللَّهُ مُن اللَّهُ مُن اللَّهُ مُن اللَّهُ مُن اللَّهُ אָאָתְ בּּוֹיָא אָלְיַנִים ו אָבַם אַמָּבַבְינוּ לְפַּנְּוֹבַ לְמִוֹבַיוִם בּ הַאַּגַוֹמָיִם בַאַתְּנִים

ĽĖΧ ئتا מְּמִּלִּא וֹתֹּע סִוֹפֵּי מִּמִּלָּא עַעַוֹנִע וֹ אַבְם מַּבְ אַבַמֹּא יַבְמִפָּוֹפֹּי בּבוֹווִ פֿבֹמֹב לַמֹן וִימֹא בּבֹבֹא אַבו שָׁאַל בְּעַן לְיוֹמָיָא קַדְּמָאָר

thing is, or hath been heard like it? been any such thing as this great unto the other, whether there hath and from the one end of heaven God created man upon the earth, were before thee, since the day that For ask now of the days past, which

خَتَات تَتَاد: בְּיִהְׁמֵּת מִּם ְלְוָכְ אֵבְנְיִנִם מִנְבַבֹּר נַהָּמָת מַמָּא פֿבְ מִנְמָבָא בַּנִי

בּמִּכֹּמֹשׁאַ אַשׁ וֹאִשֹׁכֿוּם: כּאַמוֹע_מַמֹמֹשׁ טִמַבּיַע מִוּנְ אִנְמִּטֹא כַּמֹא

the fire, as thou hast heard, and live? To a speaking out of the midst of Did ever a people hear the voice of

٤٤

67

לעובדיסס, כמילו ממס עובדים לסם: (82) ועבדהם שם אלהים. כמרגומו, משלמס עונדיס המנפה ממני:

(מלכים־ב ד, כו), מן לה רפיון, שֶבֶף מִשֶּנִי (לקמן ע, יד), לשון רפיון מופג על לשון מפעיל ומהפעל, כמו הַרְפָּה לָפּ ַ מַשַׁוְמִיו וְלֹחׁ מַׁרְפֶּנּוּ (שיר השירים ג, ד), שלח ננקד מֶּרְפֶנּוּ. כל (וב) לא ירפך. מלסמויק בך ביריו, ולשון לא ירפך לשון השמים. וגס שאל לכל הברואים אשר מקלה אל קלה, והו

עד השמים (חגיגה יב.), והוא השיעור עלמו אשר מקלה אל לא יפעיל הוא, לא ימן לך רפיון, לא יפריש אומך מאצלו, וכן פשומו. ומדרשו, מלמד על קוממו של אדם שהימה מן הארן (28) לימים ראשונים. על ימיס ראשונים: ולמקצה

קלס: הנהיה כדבר הגדול הזה. ומסו סדבר סגדול,

בשמת תם ונון:

خېژنك: בְּמָגְרַנִם ڲٛڔ۩ڔڟؖ לּבְלַיִם כַּכַל אָּמָּב_הַּמָּנו לַכָּם שַׁנְעַלְּעַ וּבְּזְּרַוֹמַ נְּמִוּנִר וּבְּמִוּרָאָים ובמופהים ıċάĊūġĽ לְנִ יִנְ, מֹפֵׁבׁב יִּנְ, בַּמַפִּעְ בֹּאָנָע צְּוֹו הַנְּמָָה צֶּלְהָׁים לְבַּוֹא לְלַחַת

ځڅنڌ،⊂با: לַכִּוּן וֹנֹ אֶלְנִיכִוּן בַּמִּגֹנִים ילטוונין בלרבין קכל דעבר יִבְיר הַקּיִפְא יִבְרְרָעָא מְרָטְמָא באטון יבמופטון יבקרבא לְמִפְּׁנַל לֵיה עַם מִגּוֹ עַם בָּנָסִין או נסון עבר ין לאַהְגְּלְאָה

Egypt before thine eyes? LORD your God did for you in terrors, according to all that the outstretched arm, and by great a mighty hand, and by an and by wonders, and by war, and by another nation, by trials, by signs, Him a nation from the midst of Or hath God assayed to go and take

הוא הְאֶלְהִים אֵין עִוֹד מִלְבַּדְוֹ: 🤃 אַמְּדוֹ הְרְאָהַ לְדַעַת בָּי יְהוָה

نابرنات بالإن: אַשָּׁוּ תַּגְּרוֹלְת וּדְבָּרָיוּ שְּׁמַעְּתְּ ود جُرَفِيْكِ بِعِدٍ لِيَغِيْمُ مِنْهِ هُلاً مال تَهْمُرُونَ مِنْ مُنْدِيْةِ لِا عُمْرِيْ

خَطَرُن خَرِيْنِ يَادُيُكِم مُفَمِّدُنُو: וּבְּתַר בְּוֹרְעִי אַנְוֹרָיִו וּיִגְאָבַ וְתַּחַת כֵּי אָחַבֹ אָת־אַבֹהֶיף

אָת־אַרְצָם נְחֲלֶה כַּיִּנֹם תַּזֶּה: مَفِكَ مَفَدُنَكَ حَلَيْظُ مُهِالًا كَلُولًا خَلَقُكُ مُنْ لِمَ خُلِكًا مُنْ فَاللَّهِ فَي مُنْ اللَّهِ فَي ال לְעוּגְיִה וּוֹם לֹּבִלִּים וֹהֹֹגֹּמֹים

CIL: מפָּהַל וְעַלְיַבְיִאָּבְא מִמְּעַבִי אָּוֹן ַכּי יְהוָהֹ הַוּא הַאֱלֹהִים בַּשְּׁמָיִם ززوم ترتهجن هج خرجها

> הוא אֶלהִים לֵית עוֹד בָּר אַשֿ אַשַּטווניטאַ לְמִנַּה אָנוּ וּנֹ

> ※「役員が: בבטא ופטלמוָנו. הַמֹּמֹהַנוֹא מֹנוַ くなくほじじ מן שְׁמַנּא אַמִּמְמָלֵּב וֹנו בַּלַ

במומבוני בשובוע יוולף אַרי רחים ית אַבְּהָתָף

אַבְעָהְרוֹ אַהְסָנָא בְּיוּמָא הָדֵין: לאַמְלוּיטָר לְמִימַן לָרְ יָנִי مَدُك مَا كَالْمُكَ أنظرفال ĊĊĊX עַמִמִין

אַבֹּהֹא מֹלִבַת בִינוּ הוָב: בֹּמִׁמֹּגֹּא מֹלְמֹּגלָא וֹמִּלְיִם מַּלְ هُدر ذَرُ بِرِي كُيْرِيْنِ عَيْمُ خِرَانِي عَلَيْهِ לטבה וומא בול לטטוב ללפש

> is God; there is none else beside mightiest know that the Lord, He Unto thee it was shown, that thou

hear His words out of the midst of to see His great fire; and thou didst thee; and upon earth He made thee His voice, that He might instruct Out of heaven He made thee to hear

with His great power, out of Egypt, brought thee out with His presence, and chose their seed after them, and And because He loved thy fathers,

Ζ٤

32

land for an inheritance, as it is this to bring thee in, to give thee their thee greater and mightier than thou, to drive out nations from before

beneath; there is none else. heaven above and upon the earth heart, that the LORD, He is God in know this day, and lay it to thy

קרע את המחמונים וראו שהוא ימידי, לכך נאמר אתה הראת פחח לסס שבעה רקיעים, וכשם שקרע אח העליונים, כך היום: (פצ) הראח. כמכגומו אָמְםֵוִימָּם, כשנמן הקצ"ה אח ביולים ועלומים ממך: ביום הזה. כאשר אמה כואה ובמלחמה. ניס, שוממר פִי ס' נְלְמָס לָמֶס (שס יד, כס): ובמופחים. סס נפלאות, שהביא עליהם מכות מופלאות: שהרי כתבם בלשון ימיד, ויבמר בורעו אתריו: לסממין שסים שלומו של מקוס, כגון עַס זֶס בְּיָדֶךְ (שס ד, בֹ): מס מוכל לעשות כן סרי זס נפיון: באוחוח. בפימנין, נסיונות סודיעם גבורוחיו, כגון הְמְפְּמֵׁר שְלֵי (שמות ת, ה), י פְמֵׁלֹכִים בּהֹלֶךְ וגו' וַיִּלֶּךְ מִפְתַבִיקָם (שם יד, יע), דבר חתר פמ"ח, סנסיס, סנשמע, קנפָס, קשְׁמַע: במסוח. על ידי בפניו. לו גוייוגוי, כל ססי"ן סללו ממיסום סן, לכך נקודום סן במע"ף (הצ) וחחח בי אחב. כל זס ממם אשר אסב: וייצאך (48) הנסה אלהים. הַכִּי עשה נמים שום חלוה לגח לקחת לדעת:

ַ פֶּלֶחׁ (מהלים עת, יב), ואל מממה על שהזכירם בלשון ימיד, ויוליאך בפניו, בפני אבומיו, כמו שנאמר נגד אַבוֹמָס שָשָׁה כאדם המנהיג בנו לפניו, שנאמר וַיִּפַע מַלְטַֹּדְּ

(38) ממך מפניך. קרקקוודרשקו,לקורים מפניך, גויס

נמן לְךְּ בָּלְ־תַּיָּמֶיִם: (פּ) بيهد بمني هِجَارِبَ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهُ اللهِ اللهُ اللهُ اللهُ اللهُ اللهُ اللهُ اللهُ ילְמָּמֹן שַׁאַבְּירְ יְמִים מַּלְ- יִבְּיִרִילְ יִימִירִיף יִימִין מַּלְ ַלְבְּ וּלְבֹּוֹוִבּ אַנִוֹנֻיוֹבּ בּוִוּמָבּ -אַאָּה אָנְכֹּי מִצְּנִּדְּ תַּנְּנִם אַאָּרְ בַּאָּנֹא מִפַּפִּיר לָבְּ יוֹמָא דֵין וְמִּמִּבְׁיַּ אֶטְ עֲלֵּיֵוּ וֹאֶטַ מָּלֵּוְיָנִיִּ וֹטִמָּב יָט צַׁיָּמִיִנִי וֹיִטְ פַּפּוּבוִנִי

giveth thee, for ever. land, which the LORD thy God mayest prolong thy days upon the children after thee, and that thou go well with thee, and with thy command thee this day, that it may and His commandments, which I And thou shalt keep His statutes,

ה בְּעָבֶר הַיַּרְהֵן מִוְרְחָה שְׁמֶשׁ: שלישי אָן יַבְדְּיל מֹשֶׁהֹ שְׁלְשׁ עַּרִים בְּבֵין אַפְּרֵישׁ מֹשֶׁה הַלָּת

dlil tata kilka altu

unawares, and hated him not in thither, that slayeth his neighbour that the manslayer might flee gnisinns

beyond the Jordan toward the

Then Moses separated three cities

אָבְאַנוֹני מִוֹ בַמֹּבֹנִם בַאָּבְ וֹבוֹנִי: באַ_מִּנֹאַ בוּ מֹשַׁמָּב מִּבְאַם וֹלָם ** אַת־רַעַּהוּ בְּבָלִי־לַעַת וְהָוּא حَرُو فَقِد دِنَيْنَ كِيْفِد نِلَجَنَا

ĹċĠ₫:.□: קטוֹבא מו פונוֹא טֹאַכָּווֹ מאטמלי ימדקמוהי וישרוק מַדְּעַיה וְהוּא לָא שָׁנֵי לֵיה בולמול ות הבבוה בלא خلاظا

of these cities he might live: time past; and that fleeing unto one

إِثْرَاقِيْنِ اللَّهُ الْمُرْتُ בּנּלְמֹּגְ לַנִּגְיּ וֹאָנגַינִלְן בּבֹּאָן בֹאָמִנִי בּנּלְמָּגַ לְהֵּוֹבֶם נִּגַ וֹנִינ ¿+ עַמִּישָׁר לְרְאִיבֵנִי וָאָרַרְאַמָּת מִישְּרָא לְשִׁיבָם רְאִיבַן וָיָר

برڈا ځونزا ځښځمٰې يېزښد: בּאָבוּ גֹע פֿאָר פֿמּגבּלא פֿאָרַמ

Manassites. and Golan in Bashan, for the Ramoth in Gilead, for the Gadites; table-land, for the Reubenites; and Bezer in the wilderness, in the

** וְיָאָת תַּתּוֹרֶת צִּשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁׁה וְדָא אוֹרִיִּתְאִ דִּסְרַר מֹשֶׁה בֵּרֶם

בני ישראל:

before the children of Israel; And this is the law which Moses set

¿+ וְהַמִּשְׁבְּּטִיִם אֲשֶׁר דְבֶּר מֹשֶׁרֹ تاظيلا لْلَالُاكُارُات

خظر ختر نهليج:

בְּמַכְּיל מֹשֶׁה עִם בְּנֵי יִשְּׁרָאֵל אבון סבידוקא יקנמיא ודיניא Israel, when they came forth out of Moses spoke unto the children of statutes, and the ordinances, which these are the testimonies, and the

\$4_EE. ڗڟ۪ڎ؉ڮ

בּבּאַטַב בּמַפּלַבון מַמַּגַּבוֹם:

نَشِلُمُ خُرُفَظُ لِيلًا مُفَمِّلُ نُتَاتِ

בְּחַשְׁבֵּוֹן דְּמְחָאִ מִשֶּׁה וּבְנֵי

when they came forth out of Egypt; and the children of Israel smote, dwelt at Heshbon, whom Moses of Sihon king of the Amorites, who over against Beth-peor, in the land beyond the Jordan, in the valley

ದದ್ದು ಭಿರ್ಣ קמָבן ילַנָּג יִמְבָאָב לַבּאַטַם אַשֶּׁר יוֹשֶׁב בְּחַשְׁבְּוֹן אֲשֶׁר חַבֶּח סִיחוֹן מַלְבָּא אֱמוֹרָאֲח דִיִמִיב ٥٠ ﴿ فَمِيدَ خَمُكُمْ مَنْ لِالْكُلِّكُ لِلْمُكُولِ، كِكُدُرُ فَيْنَ فَمِيدً فَهُدَمَ למָבֶר הַוּבְיוֹא מוּיל בָּוֹת בִּעִּבְרָא דְּיִרְדְּיִלְא בְּחִלְּהָא

ואף על פי שאינן קולעות עד שיבדלו אותן שבארך כיען, אמר של שמש, מקוס וריתת השמש: (I+) או יבדיל. נמן לג לסיות מרד לְדְּבֶּר שִינִדִּילִם, מורחה שמש. לפי שסום דצוק נקודס רי"ש במעף, מורמ

בלאמס ממלריס, חור ושנאה להם בערבות מואב: הירדן מזרחה שמש. בלומו עבר שבמורמו של ירדן: (פף) אלה העדות וגר אשר דבר. סס סס לשר דבר משס, מלוס שלפשר לקיימוס, לקיימוס (מכום י.): בעבר (44) וזאח החורה. זו שסול עמיד לפדר למר פרשס זו:

97

ದರ್ಗ ಭದ್ದು: בַּן מִנִי מִלְבַיַבְּמָּוֹ מִנִי מִלְכַּיִּ מִנִי מִלְכַּאְ בַּמְנִינוֹ טִבְּוֹ מַלְכַּוֹּ וּגֹּירִשׁׁוּ אַּטַ־אַּבְאָן וֹאָטַ־אָבָלוּ וּיִרִיהוּ יָה אַרְעַיּה וְיָה אָרַעַ

were beyond the Jordan toward the the two kings of the Amorites, who and the land of Og king of Bashan, and they took his land in possession,

gnisinns

شلطنا: אַבְנָן וְעַבְיַבַ הַּגּאָן מְמְּרִמֶּר אֲמֶּר עַל־שְׂפַתּנָחַל מִעַּרוּעֵר דִּעַל בֵּיף נַחָלָא

הוא קרמון: עוא באַנון וֹמַר סוּרָאַ בּשִּׂיאָון

Hermonmount Sion—the same is the valley of Arnon, even unto from Aroer, which is on the edge of

and all the Arabah beyond the

of the Arabah, under the slopes of Jordan eastward, even unto the sea

מּוְלְחָה וְעֵּר יָם הַעַּרְבָה תַּחַה מִדְנִחָא וְעַּר יַמִּא דְּמֵישִׁרְא אַשְׁרְת הַפְּסְגְּה: (ב) ⁶⁺ וֹכִילְ עְהֻׁנִּדְעִ הֹבְּעִ

תַּנְבְבְן וֹכֹלְ מֵנְמִבֹא הֹבֹבֹא בַּנִבְבָּוֹא

to do them. that ye may learn them, and observe which I speak in your ears this day, the statutes and the ordinances and said unto them: Hear, O Israel, And Moses called unto all Israel,

Λ

6t

Pisgah.

حَمِّمَيْتٍ□: تَنْبِهِ بِذُمْلُقُهِ بِهُنِّهِ بِهُمَلُقُهُ تَعْدِيا لَنَهْدِيا ذِعْمُمُحَلِّدِيا: %⊓_⊓⊓@'□ וְאָּנו_וַמְטְּפַּׁמִים ַנּיִּמִי וַנְּאָמֶר אָבְטֶבׁם הָּמָנִת יַהָּבָאָב آنظُلُّم مَمْلِ عُمْ خُمْ نَمُلَمُ

בְּאָוֹנִיכֶם בַּרְמִיכוֹן יוֹמָא דֵין וְמִילְפוּן לַנְמִּנְא נְנְת בְּנַנָּגְא בַּאָּנָא מָמַבְּנַב וֹאַמֹּר לְעוּן הֻּמִּת וֹהָבֹאָל וֹע نظله مهد خحد نهلةح covenant with us in Horeb. The Lord our God made a

ַ לַאַ אָת־אַבֹבֹּנִינִי כְּרָת יְהֹוֶה אָת־

ַ יְהְוָה אֱלֹהֵינוּ כְּרָת עִמְּנוּ בְּרָית יִיְ אֱלַהַנְא גְּזַר עִמַּנָא קִיָם בּהֹרְבּ:

כובלא בלומון: אַנַהְנָא אַכֿין כָּא יוֹמָא דֵין ני לומא ביבון אָלביון המלא לא מֹם אֹלבֹבַעוֹלא נַזָּר וֹנֹ

with our fathers, but with us, even The LORD made not this covenant

אַכֶּה פָּה הַיּוֹם כַּבְּנִנּ חַיֵּים: עַבְּרֵית תַזְּאָת בָּי אָמְנִי אֲנַהְוּי

us, who are all of us here alive this

ממכנו במורא מין אנמשא:

of the fireface in the mount out of the midst The LORD spoke with you face to

בְּנִוֹר מִתְּוֹר הַצָּמִי: פַּנָּנִם בַּפַּנִנַם צַבְּיֵב נְעַנְיַנֵע מַמְּכֵים מַמְּלַלְ מִם מַמְלַלְ מַבְּנֵלְ

וֹלָא סְבְּיִלְשִׁיוֹ בַּמִינִא לְמִימָר: אָב. בַּבוּלְטוּו מוֹ פֿבַם אִימָּטֹא לְחַנְּאָׁרְ לְכֵּוְן יָתְ פִּתְּנְמָא צַּיִי בּנִי ובִנוֹכוּן בִּמְדְנֹא הַרוּא אָלֹא בַווֹנוֹג לַאִּנִם כָּגוֹ מִנֹמָבֹא

. :gniyee—annom ərb oani qu aon afraid because of the fire, and went Word of the LORD; for ye were at that time, to declare unto you the

I stood between the LORD and you

٢٥١ (٥) מפּנוֹ בַאָּה וֹלְאָ_מֹלִינֶם בַּבַוֹר אָנו_גַּלַר יְהְוָהָ בֶּי ĽĻί% אָנְכַׁי מִמֶּע בּין־יָהוָה וּבֶּינִיכָם

בין סמוכר ללוקם, סרי סמוכר עלמו מדבר עמכס: סים במערב: (פא) אשר בעבר הירדן. שהוא נמורה, שהעלר השני האמרו אני מעעה אהנם על לא דנר, כדרך שהתרמור עושה

(צ) אח אבוחינו. בלבד כרם ס'וגו', כי ממנו:

(4) פנים בפנים. אמר רבי ברכיס, כך אמר משס, אל אנכי ס'וגו'ואנכי עומד בין ס'וביניכס: (3) לאמר. מוסג על דבר ס' עמכס בסר ממוך סאש לאמר

ды деи Соттапатеты мүг ф

8	לֹאֹ־תַעֲשֶׂה לֵךְ פָּסֶלִ כְּלִׁ חְּמִּנְּה אַשֶּׁר בַּשְּׁמִיִםׁ מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בְּאָהֶץ מִתְּחַה וַאֲשֶׁר בַּמָּיִם מתחת לארץ:	מֹלְנֵת לְאַנְתֹּא: וְנֵבְאַנְתֹּא מִלְנַת וְנִבְּמִּנִּא בְּמִנְ בְּבְׁתְּתֵּנִּא מִלְתִּנִּא לְאִ עַתְּבִינִ לְנֵּ הִּנִלְם כֹּלְ	
۷	ولا جَارِ اللهِ الله الله الله الله الله الله الله الله	מנּג: לְאִּ וֹנִינִּגְ לְנִּבְּ אֵּלְנִי אִּנִינִנִּגְ בָּבִ	
9	אַנֹכָּי יְהֹוָה אֵלֹהָיִף אַשָּׁרַ הוֹצֵאתָיף מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם מִבָּית עַבְדִים:	מַבְרוּהָא: מַאַרְעָא דְּמָצְרֵוִם מִבָּיה אַנְא יִי אֵלְהָר דְאַפִּיקְתָּוּ	
	1111 NT 112 CH1211MTMTHT1100 112T 2	Elyon, see page 158.	
	bresented here in Ta'am Taḥton. For the Ten Commandments in Ta'am		

く※_は魚は耳ばれ

נהל_ובהים לשנאי: אָלְהֶוּךְ אָל לַנָּא פַּלָּד

حَمِّيُد عِنْكَ بِمِيْدِ مُحِيْدِكِ:

מְצְוֹתֶר]:(ס)

· מְּמָוֶר אָּת־וָּוֹם תַּמִּבָּת לְקַדְּשִׁיּ

ชีดีน_เล็ช ซับ_ด้ผู้เ 4ูลีโช:(0)

(۲,

וְמְמִּע טֵסֶר לְאִּלְפָּיִם לְאִנִּבָּיִ

المالكة المنافعة מַהַּלְמִוּן בַּנִוֹא לַמִּטִׁהָ, בַּעַר וֹמֹלְ בַּר בְבִימֹאֵי לְמִּלְאָׁי כַּב מֹבוֹגוֹ וֹמֹלְ בַּר שַׂלְיִנֹאִי מֹסָׁמֹּר שוְבֵּר אֶבְּבַבוֹן מַלְ בָּנִין ÄLL Äta it ÄÇÜL ÄÇ ZEA

וֹמֹכוּג מוכוּ לַאַּלָפֿוּ גַבוּוּ

לא הסגוד להון וְלָא הפְּלְהִנִין

generation of them that hate Me, third and upon the fourth upon the children, and upon the visiting the iniquity of the fathers LORD thy God am a jealous God, them, nor serve them; for I the Thou shalt not bow down unto

beneath, or that is in the water heaven above, or that is in the earth likeness, of any thing that is in

graven image, even any manner of Thou shalt not make unto thee a

Thou shalt have no other gods

Egypt, out of the house of bondage. Drought thee out of the land of І ат the Lord thy God, who

love Me and keep My thousandth generation of them that and showing mercy unto the

that taketh His name in vain. LORD will not hold him guiltless LORD thy God in vain; for the Thou shalt not take the name of the

commandments.

under the earth.

before Me.

8

commanded thee. holy, as the Lord thy God Observe the sabbath day, to keep it

Six days shalt thou labour, and do

all thy work;

נְהַּמִּנִיםׁ מִּשֹׁא וִמִּגוֹ שִּׁפַּׁלְטַ וְעַהַּבִּיִּב כִּלְ אַ אָאָת יִנִים עַעָּבֶר

קְאָּנִא בּּוּ לְאִ נְנַפְּׁעְ נְעַנְּעִ אָּע לְתַּלָּאִ אָּבִוּ לְאָ נִנְפָּוּ נִנְ נִעָּ

לא מְשֶׂא אֶת־שֶׁם־יְתְנֶׁת אֶלְהָוֹר לָא מִימִי בִּשְׁמָא דִּייִ אֶלְהָרָּ

*44:

מצותו)[קי קְרָחַמִי יִלְנְמֶרֵי פִּקּידִי:

לַלַבְשִׁנְעִינִי כַּמָּא בַּפַּעַבַב נַיַ

בומו בשמיה לשקרא:

ニロジ

(12) שמור. וברמשונות הוא אומר זכור, שניהם בדבור פו:): מחר, כל זמן שמני קיים. עשרת סדברות כבר פרשמים: במדם פ"ו): באשר צוך. קודס ממן מורס במרס (שבת (ק) על פבר. בכל מקום אשר אני שם, וזפו כל העולם. דבר "אחד ובחיבה אחם נאמרו, ובשמיעה אחם נשמעו (מכילחא

ئاخائ ÄÄL 可靠為口 āÈU

לווְמֹא מֻּבֹוּמֹאִנו מֻּבַּטֹא צוֹבִם וֹנִ

تَكُمُنُكُ خُمُنك: المخكك يقفيك نمبكك تقبكك

מַלְבַּן צַּוְּדְ יְהַנְוֹה אֶלְהָיוּ משָם בְּיֶר חֲזָקה וּבִּזְרַעַ נְטוּיָה د، ظهِرًات رَفَغُهِ أَبَائِم هُرَاتِرَاةِ וֹוֹכֹּבׁטֹׁ כֹּג מֹבֹּב בַּיִּנְעַׁ בַּאָבֹּגֹּ

後に7谷口(下 حَمَّهُين عُنا_نْبِط لَاهَٰظُن:(٥)

عِّ رَبِّ لِيَّ لِمَانِ يُفَهِد - بُمَرِّت بُحُرَق بَهِ נאָנוכו ומָוף ולִמַען וַיִּשֶׁר לָּף الم المرات المر الهَلَّ عَلَقُلاً لَكُا لَكُا لَا لَكُا

לא ערצח (2) ټټا ځك:(a)

וֹלָאַ טַטַׁמְׁרַ אָּמֶמִי בַמֵּנַ וֹלָאִ וֹלָאִ טַטַּמִיר אָטַט טַבְּבָוּ וֹלָאִ ₩(a):% וֹלְאָ_עֹהֻלֹּנִע <u> خالۃ ٤</u>

וֹלַאִ טִינִוֶּד

(0)

رة كَلَّمُكُنُ (0)

ځ<u>د ټ</u>له:(۵) נאַמִּען שורו וחַמרו וָלָל אַשֶּר ⁸¹ תְּהְצָּנֶה בֵּיִת בֹעֶּךְ שְׂבֵרה וְעַבְּדָּרׁ הַרִּגֹר בֵּית חַבְרָךְ

אַבֿוִים וֹוּטַׁנִּם אַלֶּוּי וְלָא יְסְׁעְּ וְיִבְּשִׁבְּם מִּלְ-שְׁנִי לְחָׁנִי וְלָא פְּסִיק וּכְתַבְּנוּן עַּלְ חְּבִין للهُم للمُثَا اللهَلَاقِم طَيم فَليم فَليم هَرْمُنه مَثِيْهِ تَعْضَفُع ظَمِ لَهِ ַממישי אֶל־בֶּל־קְתַלְבֶּם בְּתַּר מִתְּוֹךְ עָם בָּל קְתָלְכוֹן בְּשוּרֶא מִגּוֹ אָט הַוּבְרָנִים הָאָבֶּר וּבָּר וְהַנְּה יָה פִּהְנָמִיָּא הָאִבֶּין מַבְּיל יִיָּ

> אַט יִלְרָר יִלְרַמָּר וְעָּבְיַבָּר אַלַבַּוּ לַא נַעַבָּיִר כַּל עַבְּיַרָּא

אָלְבִוּב לְמִמְּבַר וֹט ווָמֹא יִבְרְרֶת מִנְמַם מַּלְ כֵּן פַּלֵּבְנִי וֹטֹוַכֹּר אָבוֹ הֹבֹבָא בַוֹוֹטֹא

כול יומָד וּבָדיל הַיִּישַב. וט אַבוּב ווֹט אַמָּב

סְבַּרוּהָא דְשִקְרָא: עלווכ ולא עַסְבוּיד בְּחַבְּרֶדְ לא טלמוק וֹפֿח וֹלָא טֿווּ៤ וֹלָא

יימביה וכל דלחברף: لأكاذي

كِنِيَّادُ هَلُوَّتُهُ لِنِينَا لِكِنَادُ كُلِنَا لِمُنْ الْمِينَا لِكُنَّا لِمُنْ الْمِينَا لِكُنَّا الْمُنْ

maid-servant may rest as well as that thy man-servant and thy thy stranger that is within thy gates; thine ass, nor any of thy cattle, nor maid-servant, nor thine ox, nor nor thy man-servant, nor thy thou, nor thy son, nor thy daughter, shalt not do any manner of work, unto the Lord thy God, in it thou but the seventh day is a sabbath

sabbath day. commanded thee to keep the therefore the LORD thy God and by an outstretched arm; thee out thence by a mighty hand and the Lord thy God brought was a servant in the land of Egypt, And thou shalt remember that thou

giveth thee. the land which the LORD thy God that it may go well with thee, upon thee; that thy days may be long, and as the LORD thy God commanded Honour thy father and thy mother,

neighbour. bear false witness against thy shalt thou steal. Neither shalt thou shalt thou commit adultery. Neither Thou shalt not murder. Neither

These words the Lord spoke unto any thing that is thy neighbour's. maid-servant, his ox, or his ass, or field, or his man-servant, or his desire thy neighbour's house, his neighbour's wife; neither shalt thou Veither shalt thou covet thy

81

Δī

91

.əm tables of stone, and gave them unto And He wrote them upon two great voice, and it went on no more. and of the thick darkness, with a of the midst of the fire, of the cloud, all your assembly in the mount out

(פו) ווכרח בי עבד הייח וגר. על מנם כן פדפר, שמסים (דו) ולא חגאף. פין לצון ניפוף פלפ בפשם פיש:

(מנסדרין נו:), שנחמר שְׁם שְׁם לוֹ חֹק ומִשְׁפְּע (שמוח מו, כה): (16) באשר צוך. אף על כיצוד אב ואס נלמוו במרה נֶמְמֶד לְמֵרָטֶה (בראשים ב, מ), דממרגמינן דְמְרַבֵּג לְמֶמֵוֵי: לו עבד ומשמור מלומיו: (18) ולא תתאוד. לא מירוג, אף סוא לשון ממדס, כמו

67

מבמיקם ווקניקם: خَمْم رَفَكُلُولَا مُجْرِ خُرِيلَمِمْرِ apir **ஃப_**ப் せん ĹĹĽ

אָלְהָים אָת־הָאָדֶם וָהָי: עַיִּיִם עַנָּעִ בְּאָנֵנִי בְּיִייִנְעַבַּר נאָט לַלְוֹ שְּׁמַעְּנוּ מִתְּיוֹ הַאָּשׁ יי אָלְעִינוּ אָטַבְּבָּרָוּ וֹאָטַ זָּדְלָוּ בובאָנוּ

אָקבונו מוד וַמְּהָנוּ: אַנַּטְנִי לִשְׁמֹעַעַ אָת־לִּוֹל יְתֹוְיָת וְשְּׁמְּה לְמָּה בָּי הָאָּכְלֶנִיּ

בְאָה בְּלְנִוּ נִיּטְנִי אָלְנְיִם עַנְּיִם מְנַבְּבַר מִשִּוֹבַ מִימָרָא בּוֹן פַּוֹּמָא מִמַבְּילִ מִינִּ خَرْ ثَارُ خُرِ خُمُِّكُ كُيْمُكُ مُثَلَمَ طَلِحٍ كَتَادُ مَالَ خُرْ خَمُكُمْ يَمُمَمَ كَارِ

الأحيتانية بخكيك المُضَمِّنية المُضْرية: אַכְינוּ אָנוַ כַּלְ אָמֶר יִדְבָּר יִדְיָּדִי לַנַב אַמַּדְ וְשְׁמָג אָנ בָּלְ־אָשֶׁר

حُر لِهُمّ لِ يُطّرن: تَثَلَرُ كُمُّلَا يَخَلَدُ كَذِيكَ تَانَفُرَكِ كَاحَ فَنَوْمَا مَقَعَ ثَلَادًا يُتَوْذِرِدِ מַּמָּמֹשׁי אָטַ לָוָלְ צַּבְּרָי עַמָּם sz בְּדַבֶּרְבֶם אֵלְיִ וֹיָאָמֶר יְחִוֹּח אֵלִי נישְׁמֵע יְהוְהְעְ אָת קוֹלְ דְּבְּרֵיכֶם וּשִׁמִיעַ קָּרָם 'יִיָּ יְתְ קָלִ

למם ולבנים למלם: מֹאַנְעַגַּ כַּלְ_עַנְמָנִע לְמָּגַּן נִימָּב جء خُنلُمُ لا بجَنْد لَخِمُرُك مُن خُدٍ خُمْلُمَح كُنُمَد بَخْمَهَدُ ثَن خُدٍ מֶּגְיוֹמָן וְחָנְתְ לְבָּבָּׁם זֶת לַמָּם לְנִי בִּיהֵי לְבָּא הָדֵין לְהַוֹּן

> شخشددا نفخددا: ולבולטון לוטו כב בומו שׁמְוּכֹא נֹמוּנֹא בֹמֹנ בֹאֹנְמִּטֹא וְבַוֹּע בַּמִּמְמַמִּכִּוּן וַת בַּלַא מִּנִּוּ

> וֹ גֹם אֹֹלָהֵא נִמִעַבׁנִם: ומא בבון בוולא אבו ממבוב מומבוע הַמֹּמֹלֵא מִנְן אִנהַשֹּׁלַא לט ללבוצ ולט בדוטוצ ולט לכ تَقُمَّلُ عِنْ لَا يُعَالِّلُهُ لَا يُعَرِّلُهُ لَا يُعَرِّلُهُ

אָנוֹווֹאַ: מומבא בון אַלְעוֹא מוָע מוֹנִינוֹ מוְסָפּׁגוֹ אַנְעוֹלָא לִמְאָמָת גֹע לַב אָישְׁקְאָ דָבְּקָא דָרָא אָם וכמן למא נמוח אַבו מיכלננא

אַגמּטֹאַ כֿוֹטַנֹאַ וֹאָטַׁלַוּם:

بزكتد لتقتيد: זנו פֿב בומבוב וֹז אָבְעַדָּא מֹמִּב לבב אַשׁ יִמִּמָת נִע כֹּלְ בַּיִּימָר

אמב אַניקינו בָל דַעַּלִילונוּ וֹאַמֹּר וֹנֹ לִנְ חֵׁמִנֹה בֹּבֹתׁנִ נֹעַ פּטׁלמּיכוּן בְּמַלְּלְיִטְכוּן אַמִּי

לעוּן וֹלְבָּנִיתוּן לְתָּלָם: פּמִיבַי כָּל יוֹמִיָּא בָּדִיל דְּיִישַׁב

> tribes, and your elders; unto me, even all the heads of your burn with fire, that ye came near darkness, while the mountain did the voice out of the midst of the And it came to pass, when ye heard

speak with man, and he liveth. we have seen this day that God doth His voice out of the midst of the fire; His greatness, and we have heard God hath shown us His glory and and ye said: 'Behold, the LORD our

God any more, then we shall die. We hear the voice of the LORD our for this great fire will consume us; if Now therefore why should we die?

the fire, as we have, and lived? To asbim 501 to a the midst of hath heard the voice of the living For who is there of all flesh, that

thee; and we will hear it and do it.' LORD our God may speak unto shalt speak unto us all that the LORD our God may say; and thou Go thou near, and hear all that the

that they have spoken. unto thee; they have well said all this people, which they have spoken have heard the voice of the words of Me; and the LORD said unto me: 'I your words, when ye spoke unto And the LORD heard the voice of

children for ever! well with them, and with their commandments, that it might be alway, to fear Me, and keep all My Oh that they had such a heart as this

ולם סוסיף לַבְּבְחוֹת בחומו פומבי: סים מוסיף, כי קולו חוק וקיים לעולם. דבר אחר ולא יסף, הגבורה, ולא ללמוד ממני: ומדת הקב"ה אינו כן, לא היה פוסק, ומשלא היה פוסק לא להמקרב אליו מאהבה, וכי לא היה יפה לכם ללמוד מפי ודס אינו יכול לדבר כל דבריו בנשימה אחח, ולריך להפסיק, שנלמערחי שליכם ורפיחם אח ידי, כי ראימי שאינכם חרדים (19) ולא יסף. ממרגמינן ולה פמק, [לפי שמדת נשר (24) ואח חדבר אלינו. הַפַּבְפָּס מת כתי כנקנה,

ڔڗ؆ۺ٦: خُجُدُا جُمُد جُردٌ، بِنَا كِبُوه خُجَدُمْ يَجَرُبُ نُورِد كِبِيا لتظهظهُ، لا يُقَلِد فَرَطَيْتُ لَمُهُمْ لِيرَدُمُ لِيرَدُونِيا لِيَهُوْدِيا אַ אָלֶוִבְּ אָשׁ בְּלְרַהַמִּגְּוֹנְהַ וְהַהַהָּמִים מִּמָּהְ יָה בָּלְ הַפְּּקִידָּהָא יַקְּיָמִיִּא נְאַמְּׁה פֹּה עֲמֶלֵּר עִּמֶּּרְ יָצֶּׁרְבְּרֶה וְאָמְּ הָכָא קִּוֹם בֶּדְעִי נְאָמֵלֵיל ڬۿڟڿ؞ڟڡ؞ ځېڅڅټربا:

ב בו אָנִוּר לְנָהַם שִׁוּבוּ לְכָם אִיזִיל אֵימַר לְהוֹן תּוּבוּ לְכוֹן

give them to possess it.? may do them in the land which I thou shalt teach them, that they statutes, and the ordinances, which the commandment, and the Me, and I will speak unto thee all But as for thee, stand thou here by

Go say to them: Return ye to your

וְמָנוֹ וּשְׁמָאָב: نْسَالْتِ كُلِيَّدِيُّكُ كُلْكُمْ لَأَكْتِدِ لِيَّا كُلُولِياً لَيْحَيْلُ لَيْحِيْلًا لَهُمْ يَتَوْهِإِلَّا لِ יַּ יִשְׁמִרְהָם לְעַשְׁיִת כַּאַשֶּׁר צַּנְה וְהַפְּרוּן לְמָצֶבַר כְּמָא דְפַפּיר

خْتَفْدَلْمُ لْخُمُمُمُّ خُدُةُ:

aside to the right hand or to the left. commanded you; ye shall not turn the LORD your God hath Ye shall observe to do therefore as

נמום בּאָבוֹא אַמָּר מִירָשְׁוּוּ: ששוון ומוב לכם ושאבלשם בשוון ווומב לכון ושובכון of אֵלְהַנִים אָנִבֶּם שַּבְּבִי לְמָּגַּן אֶלְהַכִּוּן יִּחְכִּוּן שַּׁבְּיִרִּיִּ בְּכֶל תַּבֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִנְּה יְהֹנְה בְּכֶל אִירְהָא דְּפַּקּיד

יומון בְּאַרְעָא דְתִירָתוּן:

statutes, and the ordinances, which Now this is the commandment, the in the land which ye shall possess.

and that ye may prolong your days

and that it may be well with you,

Ye shall walk in all the way which

the Lord your God hath

commanded you, that ye may live,

IΛ

30

67

Lτ

csnrs.

ݙݙݙ בְּאָבֶל אַמֶּב אַטֵּם מְבְרֵים מֻמְּה מְבָרִין לְחַמָּן לְמִירָתַה: אָבְבִוּכֵם לַלְמָּגַ אָּטַבְּטֹם לַהְּמָּוָנו וֹטַבִוּן לַמְּמָבַר בֹּאַבֹּהֹא בַאָּטוּן זע וְהַמִּשְׁפְּטִים אֲשֶׁר צְנָה יְהְנָה דְפַפֵּיד יִיְ אֶלְהַכוּן לְאַלְפָא וואון

בְּיִהְשׁנִים וֹבֹא שַּׁכְּלֵינִהְא לֵּוֹמִוֹא וֹבִינִּוֹא

— i ssəssod the land whither ye go over to teach you, that ye might do them in the LORD your God commanded to

אַמָּר אָנְכָּי מָצַּנְּשְׁ אַטִּׁעְ וּבִּנְנְּבְ וּפַפּוּדְוֹהִי דַּאָּנָא מָפַפּיד לָנִּ ء לִאֶּמֶר אָת־כָּלְ־חָפִּקְתֵּיו וּמִאָּוִתִּיוֹ אֶלְחָדְּ לְמִשָּׁר יָתְ כָּלְ לֵּיִמִוָּהִי خَمْمَا ضَرَبُم هُلِ أَلِيْلًا هُجِيْرًا خُدُرً لِمُعَلِّلًا خُدُرً

تَعْدَدُا نُصَّاكِ:

עַיִּיךְ וּבְּדִילְ דְּיִירְכוּן יוֹמֶּך: יבו בּנְלְ כִּגְ וֹמֵּג עַהְּגֹע יִלְמִׁמֵּן אֵטַ יִּבְּנִרְ יִבְּר בְּנִרְ כִּגְ יִמָּג

prolonged. life; and that thy days may be and thy son's son, all the days of thy command thee, thou, and thy son, His commandments, which I thy God, to keep all His statutes and that thou mightest fear the LORD

۲<u>۳</u>۲۵: (פ) אַּבְמִּׁעִּ בְּבַּׁ אָבְתֹּ זְבָּעִ עַלְבְּ בַּאָבְטִיטַנּ כִנְּ אָבָת הֹבְּבָּא מְאָר כְּאֲשֶׁר דְּבֶּר יְהְוֹה אֱלְהֵי לִחָּרָא בְּמָא דְּמַלֵּיל יִי אֶלְהָא גַּמָּבְ וִמַּדְ לַבְּ נַאַמֶּב שֹבְבַּוֹן לַמְמֵּבִר בַּוִמַּב לַבְּ וַבְשַׂמִין וְאָמִהְטֹּ וֹאָבִאָּבְ וְאָמִוֹטִ כֹּהֹמָוָט יִשְׁלַבּיב

honey. thee—a land flowing with milk and thy fathers, hath promised unto mightily, as the LORD, the God of with thee, and that ye may increase observe to do it; that it may be well Hear therefore, O Israel, and

יְהְנֶה וּ אֶּהְ*ד*ּ: ממ, אַּמָת וֹאֶבְאַלְ וֹעוֹנִי אֶבְעַנִוּן אָמָת וֹאָבִאַלְ וֹי אֶבְעַנֹא וֹיִ עַב:

GOD, ТНЕ LORD IS ONE. Неак, О Ізваец: Тне Lord оик

:±±4_4×1± ċċ<_¿ċċĿ יְהְוָה אֱלהֶיף וְאֶנֹיבְהָּ אֶנִר

بخخر تَفَهُكَ بخذر تَفَهُكَ بخدر تَخَهُكَ بخدر تَخَمُكَ: نندنت ثد ٪ څڅنك څڅم خځك

thy soul, and with all thy might. God with all thy heart, and with all And thou shalt love the LORD thy

מְצְּוֹנְ הַיִּנְם מָּלְ־לְבְבָּר: י ַ וְׁבְיֵּנִי בַּיִּבְּבָרִים בַאַבְּבִי אַמֶּב אָנְבָּי וּיִהוֹן פַּהָנְטִּיִא בַאִּבְּין בַּאָנָא

مُفَطِّيهِ خُكْ يَبْمُهُ عَيْاً مَمْ كَخُكَ:

til litatil litalii: خترشك نظڅځكك lạtia litia inter

<u> نځځانځان</u>: tande extens tandet 4tt ننتزذر

לַמְּמִפְּׁע בָּין עִּינֶיף: « ולַהַּוֹשִׁם לְאִנִי הַּלְ זֹבֵנֹ וֹנִינִּוּ וֹנִילֵה וֹנִילַם הַנְּאִי הַּלְ זֹבוּ וֹנִינִוּ

خنفخدا قدا مَنك:

i 亡 点 点 点 に (a) על־מוזוות

: ځاتالغك: جربان! طبیانا لنظخفيها ĖĊĞL حنثك لنخسيحها

נמלת אַשֶּׁר לאַ־בָּנִיתָ: الأرتقرات كَلْقَات كَلَّا هَدْرَك لَا يَرْبِنَا كَرْبِقَا كِلَّا عَلَىٰ الدَّلُكُ الْهُذَا לְאָׁבְעָיִיהַ לְאַּבְׁנִינִם לְיִגִּעָׁל לְאַבְּנִינִם ÄÄL

בַלא בֹנִיטָא: לוגשל ולוגללב נְהַבּׁמ לַאַּבֹמֹא בַּלוּנִם לַאַּבֹנִיטַבַּ וְטִיבֶּׁע בָּר יְבִיאָבוּ יְתִוְּנֵע אֶלְמָוּבּ וִיתִר אָבִר יַעֵּילְפָּוּ יְיִ אֶלְמַוּ

> thee this day, shall be upon thy And these words, which I command

and when thou risest up. the way, and when thou liest down, house, and when thou walkest by them when thou sittest in thy unto thy children, and shalt talk of and thou shalt teach them diligently

frontlets between thine eyes. upon thy hand, and they shall be for And thou shalt bind them for a sign

upon thy gates. the door-posts of thy house, and And thou shalt write them upon

which thou didst not build, give thee—great and goodly cities, Abraham, to Isaac, and to Jacob, to which He swore unto thy fathers, to God shall bring thee into the land And it shall be, when the LORD thy

בין במדם פורענום, וכן בדוד סום מומר, פוֹם יִשׁוּעוֹם מֶשֶׁה שמר ובכל מאדך, בכל מדה ומדה שמודד לך, בין במדה עובה מביב עליו מגופו, לכך נאמר ובכל מאדך (ברכוח שא:). דבר נפשך: ובכל מאודך. בכל ממונך, יש לך אדם שממונו המקום (ספרי שם): ובכל נפשך. לפילו הוא נועל את בשני ילריך. דבר אחר בכל לבבך, שלא יסים לבך חלוק על ממרים עליו, מנימו והולך לו (ספרי לצ): בכל לבבך. מאסבס לעושם מיראס, סעושם אלל רבו מיראס, כשסוא (5) **(%T_C**G. שַׁשֶׁה דבריו מחֿהבה, חֿינו דומה עושה מ), ונאמר צַּיוֹם סַסוּא יִהְיֶה ה' מֶׁמֶר וּשְׁמוֹ מֶׁמֶר (זכריה יד, ש): يَّا يُوْجِوَّة يُرْدُ עַמִּיִם كُوْجَ دِدَادِتِهِ رِקَرَامُ دِيْقِ فِيْعَ مَ' (دُورِية دِرَ סאומום עובדי אלילים, סוא עמיד לסיום ס'אמד, שנאמר פִי (+) ה' אלהינו ה' אחד. ס'שסוא אלסינו עמס, ולא אלסי שאס ישאלך אדס דבר, לא מסא לכיך לגמגס בו, אלא אמור

שם). דְיוֹמְגְמָהׁ מנות המלך הבהה במכתב: שחין חדם סוְפְנֶה, חֹלח כחדשה שהכל רלין לקרחתה (ספרי אשר אנכי מצוך היום. לא יהיו בעיניך פְּדְיוֹמְנְמָא ישנה שממוך כך אמס מכיר בסקב"ס ומדבק בדרכיו (ספרי לג): (3) והיו הדברים. ומסו סלסבס, וסיו סדברים סללס, ורו, (מסלים קמז, יג) לְבֶס וְיָגוֹן מֶׁמֶלָם וגוי (שס ג):

(Y) ושננתם.

לשון מדוד סוא, שיסיו ממודדים בפיך,

פרשיומיהם נקראו ממפח, מט בכחפי שחים, פח באפריקי לטטפה בין עיניך. אלו מפילין שגראש, ועל שס מנין (8) וקשרתם לאות על ידך. מלו מפילין שנורוע: והיו דרך ארן דברה מורה (מפרי שם), ומן שכיבה וומן קימה: עמד בחלי סלילס, חלמוד לומר בשבחך בביחך ובלכחך בדרך, יכול אפילו שכב בחלי היום, חלמוד לומר ובקומך, יכול אפילו חלח בס, עַשַׁס עיקר וחל מַעַשַׁס מפל (ספרי לד): ובשכבך. (מלכיס־ב ב, יב): ודברה בם. שלה יהה עיקר דבורך שְׁלְמִיכִסְי כֹּלְ מִרֵבּ לְרוּי מְבִּי שִׁנְמָעֵר מָבִּי מָבִּי כָבָבּ יִשְׁבַׁשָׁלְ וּוּוּי יא), וכשם שהמלמידים קרוים בנים, שנאמר בנים אתם לה' וקרחס בניס, שנחמר בְּנֵי עַמָּה חַל מִשְׁלוּ (דברי הימיס־ב כע, אַל (מלכים־ב ב, יג), וכן בחוקיהו שלמד חורה לכל ישראל לַב, שֶׁלְבַיכִּם (לַלַמן יד, אֹ), ואומר בְּנֵי הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר בֵּית מלינו בכל מקוס שהמלמידים קרוים בנים, שנאמר בְּנִיס מַֿמֶּס לו מיד (ספרי לד. קידושין ל.): לבניך. אלו המלמידים,

עיירום (יומל יל.): ובשעריך. לרצות שערי חלרות ושערי מדינות ושערי (9) מזוות ביתך. מוום כמיב, שמין לכיך מלה החם: שמיס (פנהדרין ד:):

78

ر المُخْلَفُ لَهُ حَالِمُ لَا الْمُحَالِقُ لَا الْمُخْلَفُ الْمُخْلَفُ الْمُخْلِمُ لَا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ رאַ_ שַׁגַּּלִשׁ כַּבְתָּים וְזִיתִּים אָהָוֹב " לאֹ־מִלֶּאהָׁ וּבֹרָה חֲצוּבִיםׁ אֲשֶׁר וּלְטָּוֹם מֹלְאָוֹם כֹּלְ_סִוּרָ אָׁמָּוֹר

לגּבשׁא ושוכול וְהַשְּׁבַּנִי פֿסֹלְטֹא כֿבֹמוּן וֹזוּטוּן בַּלְא מבושא ונובון פסובן בבא ובשון מכן בכן סוב בלא

מבנו הַבווים: אַהָּבוֹ עוַגֹּגאַנִּ מִאָּבוֹ מִגִּבוֹם בּעַלְטַא בּגוֹ בַּאַפַּלַנַ מִאָּבֹהָא ـ הَשְּׁמֶר כְּוֹדִּ פֵּן ـ הִשְׁכֵּח אֶת־יְהֹנְה אִסְהְעַר לָךְ דִּלְמָא הִהְנָשִׁי יָת

בְּמִבְּבוֹם מִבּוּנו מַבְּצוּנוֹא:

עֹהְבָּׁר יִבִּשְּׁמִי שִׁמְּבֹּׁתֹ: מִי יִינִי מִּלְנִינִ מִּלְנִינִ מִּינִא וֹאָעַוּוְ זִּי זִי מִּלְנִוּבְ שֹּׁבְּעַרְ שֹּׁבְּעַרְ מִּנְעַרְ

מְּמְׁתְּנִי מְּמְׁתָּנִאְ צִּבְּסְטִבְנִיכְנְוּ: בְאִ טִיבְׁכִּוּן בִּעַב מְתֵּנִי מְּמָׁתִּנִּאִ הְפְּלַח וּבִשְׁמֵיה הָקַיִּים:

פָבֹיבותֵיקֶם: אַבורָים מאָל'הי הַעּמּים אַשֶּר י לא טלקון אַטָּנו אָנָנום

خْد هْج طَبْه نْتِيْنِ هُجِيْنَاكِ هُدَ، هُج طَبْه نَنْ هُجَنَكِ

הְאֲבְעֶה: (ס) هُمْ يَرْكِ خِكَ لَكِهُمَّ لَكِ مُمْرًا فِي قَرْدُ لِيرُزُهُ يَدِدُ هُمُ فِي فِي الْهُمُ مَا يُعْلِ كُ فِرَالِهِ فِا تُهِذِّلَ كِلَّا الْمُرَامِ الْمُرَامِ فِرَالِهِ فِرَامِ الْمُرَامُ وَرَامُ الْمُرَامُ

מהל אפו אַרְעָּא:

גַלֹא חָנַפֹּוּ אָת־יְהֹנֶה אֱלֹהַיכֶם לֹא חָנַפּוֹן קַרַם יִי אֱלַהַכוֹן
 בַּאַשֶּׁר נְפִיהֵם בַּמַפְּה: בְּמָא דְּנַפִּיתוֹן בְּנְפִיֹּהְא:

πίĿ: אָלְעַיִּכְּם וְמִּגְעַיִּנִ וְעֲקָּנִוּ אָמָּב אֶלְעַבִּוּן וְסְּטִּגְוָמִיִּה יִּקְיָמִיִּה עְּטְּיִר הִשְּׁמְרוּן אָת־מִצְיִת יְהְוָה מִשְּיִר הִשְּׁרוּן יָת פּקּוֹדִּיָּא דִּייִ

خِשֶׁר נִשְׁבַּע יְהַנֶוֹר לַאֲבֹמֶיף: \$4_4 81 יְהְנְּהַ לְמַעַּן יֵישַב לֶּךְ יּבָאָתַ لْمُشْبِنُ بَانُشُدِ لْنَصْبِحِ خُمْنَاً.

ZÄŒĊĊĿ: וֹטִירַע וֹע אַּבֹּמֹא מִבְּטֹא בַּכּיִים וו בדול הוישב לף והישול וטהביר דלשר ודקקין בדם

מו שבמר במא דמפיל ין: י קְנִינְנְ אָנַ כֹּלְ אִנֹבוֹנִ מִפּּנִנְ לְמִנְבַּר זָנִ כֹּלְ בַּהַּכִּ, בַּבַּנִ

> —bəftsitse plant, and thou shalt eat and be olive-trees, which thou didst not didst not hew, vineyards and cisterns hewn out, which thou the which thou didst not fill, and and houses full of all good things,

house of bondage. of the land of Egypt, out of the LORD, who brought thee forth out then beware lest thou forget the

His name shalt thou swear. and Him shalt thou serve, and by Thou shalt fear the LORD thy God;

round about you; the gods of the peoples that are Ye shall not go after other gods, of

thee from off the face of the earth. kindled against thee, and He destroy the anger of the LORD thy God be thy God, is in the midst of thee; lest for a jealous God, even the LORD

as ye tried Him in Massah. Ye shall not try the LORD your God,

commanded thee. statutes, which He hath God, and His testimonies, and His commandments of the LORD your Ye shall diligently keep the

LORD swore unto thy fathers, possess the good land which the and that thou mayest go in and LORD; that it may be well with thee, right and good in the sight of the And thou shalt do that which is

81

91

Sτ

Þι

71

sboken. before thee, as the LORD hath to thrust out all thine enemies from

פּאָמֶר דְבֶּר יְהְוֶה: (ס)

לשון מליצה: (11) חצובים. לפי שהיו מקום מרשין ומלעים, נופל זו (14) מאלהי העמים אשר סביבוחיכם.

שמייתם שם עבדים: (בו) מביה עבדים. כמרגומו מנים ענדומל, ממקוס אמריסס, סולרך לסוסיר עליסס ניומר:

שמו מסא זסיר בשבועתך, ואם לאו לא משבע: אם שמו ועובד אומו, או בשמו משבע, שממוך שאמס ירא אם (18) הישר והטוב. זו פשרה לפנים משורת הדין: (13) ובשמו חשבע. אס יש גך כל המדום הללו, שאמה ירא ה' בְּקְרְבֵּנוּ (שמום יו, ו):

הדין לרמוקים, אלא לפי שאמה רואה אם שביבומיך מועים

(16) במסה. כשילאו ממלרים שנקוקו במים, שנאמר הַיֵּם

נֹאַמָּבׁטַּׁ לַבַּוֹבְ הַבַּבַּנִם בַוֹנונ וֹטַיִּמָּב לַבַּבַבּ הַבַּבַּין בַּוֹנִיאָ אַשֶׁר צְנְה יְהְנָה אֱלְהֵינִי אֶהְבֶם: יְהִכּוֹן: מָה הְעֵּרְתּ וְהָהָקִּים וְהַמִּשְׁפְּמִים לְעֵּיִעֵּר מָא סְהַדְּוָהָא יִקְיָּעִיִּא خدنهٔ هُذَك حَدُك مُلك حَهُمُ لا يُحَدِّد

ממגלנם ליג שוטיי לַפּּבׁמְּע פֿמֹגַבְׁנִם וּגָּגִיאָנוּ וְעַוֹּטִ לַפּּבֹמָע פֿמֹגַבָּנִם וֹאַפַּׁלֵּנֹא וֹנִ

לפּבׁגִּע יִלְכָּלְ בִּיעִוּ לְמִינִינוּ: لأبإذا لألأنا אוטט にはほばに口

נשְׁבַּע לַאָּבִשְׁנוּ: אַלְוּנּ ﻛְלְמִישׁ לֶנִנְאַשְׁרַבּאַבְּאֹ אַהָּמֹב בְאַמֹּלִא וֹעַוֹא בְׁמִשֹּוֹ כַּוֹא וֹעַ נאוטוו בוציא משָׁם לְמַעַּן הָבָּיא וַיָּמָנָא אַפּיק מַמַּמָן בָּדִיל

הַנְּמָים לְחַיּמֵנוּ פְּהַיָּוֹם הַאָּה: יְהְנָה אֶלְהַיִּנִנּ לְמִּנִּד לְנִנְ כִּלְן - אֶלְהַנָּא בַּיִישָּׁב לְנָא כָּלְ יִנְהָנָא تَنَاقَاتُ تَجْذُبُ كِٰزَلَجُنَا كُنَا كُنْ خُرُلُمُ عُنَا كُنْفُتُم فَعُذِنَا كُمْلُمَا كُنُو نُنْ וּנְצַּוּנָנִי יְהְנָה לַעַּשׁוּתְ אָת־כָּל־

ַלונו: (ס) לְפָּנֵרְ יְהַנְּה אֱלִהֵינוּ כַּאֲשֶׁר הָדְא קֵּדָם יִיָּ אֱלִהַנְא כְּטָא
צְּינוּ: (ס) דְּפַקְּדַנְא: בי לַעֲשׁוֹת אָת־בְּל־תַמִּצְוָה תַּוֹּאִת לְמָמֶבַר יָת כָל יָתַפְּקִידְתָּא וּצְּיִרְקְּיִר מְּיִרְנְהְיִּלְיִר בְּיִרְנְאֶׁמְוְרְ וָזְכִוּהָא הָהֵי לַנָּא אָבֵי נפּר

: ئاڭات מִבֹּמֹע יוָנִם בַבָּנִם וֹמַגוּמִנם لتختمر لتجاب لتبين لتزحيف معرب تان فر التعدية في التهميات לְבְאָּטַׂיִב וֹלָאָּב לִּוִם_בַּבָּּים שביתי چ، بېل بېرت څرېنه څر

ממהבום בוד תקופא:

בפרעה ובכל אַנש ביתיה

אַבְעָּא בְּקַיִּים לַאָּבְּהָהָעָּא:

לַלּוֹמוּעֹלֹא כֿוּנְמֹא עַבוּוֹ: ופּפַערָלא וֹן לְמִמְּבַר וֹע כַּלְ

וְטִוֹּאֵ, וְנְדַוּסָאָ, מֻּבְׁמֹּא מַּמְטָן וושבוב השטו סיואון טו באַט מֹלִיל לְתַּמֵּן לְמִירָתַי אַבוּ זַהְּילְפָּׁבּ וֹן אֶלְטִבּ לַאַּבֹהֹא

وَدِيهُمَا لِسَظِيفِمَا صَفِّكَ:

our God hath commanded you? the ordinances, which the LORD testimonies, and the statutes, and come, saying: What mean the When thy son asketh thee in time to

out of Egypt with a mighty hand. Egypt; and the Lord brought us We were Pharach's bondmen in then thou shalt say unto thy son:

his house, before our eyes. Egypt, upon Pharaoh, and upon all wonders, great and sore, upon And the Lord showed signs and

unto our fathers. to give us the land which He swore thence, that He might bring us in, And He brought us out from

alive, as it is at this day. always, that He might preserve us LORD our God, for our good do all these statutes, to fear the And the LORD commanded us to

t7

77

17

our God, as He hath commanded commandment before the LORD us, if we observe to do all this And it shall be righteousness unto

greater and mightier than thou; and the Jebusite, seven nations and the Perizzite, and the Hivite, the Amorite, and the Canaanite, the Hittite, and the Girgashite, and cast out many nations before thee, thou goest to possess it, and shall bring thee into the land whither When the LORD thy God shall

(שמום כני כו): (19) כאשר דבר. וסיכן דבר, וְסַמֹּמִי מֶׁמ בֶּל סְעָס וגוי (1) ונשל. לשון סשלכה והחוה, וכן וְנָשֵׁל הַצַּרָטֶל (לקמן ימ,

(02) כי ישאלך בנך מחר. ים ממר שקום ממר ומן:

44

: ۵۵۲۵ לא הקרת לְהָה בָּרִית וְלָא לִא הִנִּיִר לְהִוּן בִּיָם וֹלָא الزمزت إحزئت بهركورا جورا

לְבְנָוּ וְבִּטִוּ לֵאְ_תַּקָּח לְבְנֵדְ: ַ נְלָאָ טִטְׁטַטֵּוֹ בָּסׁ בִּטִּבְ לָאָ_טִטֵּוֹ

ŒĽL: ֶ וֹמְבָרִוּ אֶלְתַּיִם אֲחַרֵּים וְחָרֶה ÜŅÜĻ SU_ECT

بۈمىزىڭە ڧۇلۈنا خىيە: 「袋窩にじ口 كالآكرة ַ מוּבְּחֹתֵיהָם になれてはロ نايج Ċ._X□_ĆĽ ۵۲٫۵ UKAL

ترونات يؤلوا والمراجين بالإلاثان להיות לו לעם סגלה מכל هُرَّتِرَا چَلَّ چِرِرَا رِمَزِرَ هُرَّنَا إِهِرَانَا إِهَرَانَا إِهَرَانَا إِهَرَانَا إِهَرَانَا إِهَا إِلَّهَا إِلَّهَا أَلَّ إِلَّا إِهَا إِلَّهُ إِلَّهِ إِلَّهُ إِلْ בי עַם קרוֹשׁ צַּמְּה לַיהוָה

אַטַּם הַמְּעָם מִכָּלְ_הַעַּמָּים: וְתְוֹנֵע בֹבֹם וּוּלִעוֹר בַּבָּם בִּי־ ַ לְאֵ מֶרְבְּכֶּם מִכְּלְ הֵעַּמִּים חִשָּׁק

> קַבְהַים עַּלֵיהוֹן: ئنمُتردا فقُدُم نُفقد نَنْداا النظفديدا لأ هجمنك كنهك

يود ۲۴۴: ישול ללביה ילבשיה לא ולא טטטטו פֿבון פֿבטב לא

הֹטָׁמִוֹא וִנִיבׁלַ**ב בוּנִּוֹא** בּנִוֹ בֹכוּן אָבו וֹמֹהֹוֹן וֹטְ כֹּבַבַ מִכַּטַב

נעלבון פולבון בנובא: فتخديا تغميتيديا فغغمها אַגעביהון הַמְּרָבְעוּן וְקְּמָהָ וְלַמְתָּהָרוֹן אָבוּ אָם כַּבוּן תַּעְּבָּרוּן לְרֵוּן

ענינין אַ דְעַל אַפּר אַרעָאָ: לְמִנְינִי לְתַּם עַבִּיב מִכֹּלְ الأكثاء فأد لائتلام، لا لاكتاب אָרִי עַם קַרִּיט אָהָ הָּהָ הָּהָ הַיִּי

עַּקְימַינִא: לכנו אונו זמנו זמננו מפב הממוֹא אֹבו !! לכוָן וֹאִטַּבֹהוּ לא מֹבַסֹנִאָּנוֹ אַשַנוֹ מַכַּב

> nor show mercy unto them; shalt make no covenant with them, shalt utterly destroy them; thou thou shalt smite them; then thou deliver them up before thee, and and when the LORD thy God shall

daughter shalt thou take unto thy not give unto his son, nor his with them: thy daughter thou shalt neither shalt thou make marriages

He will destroy thee quickly. LORD be kindled against you, and other gods; so will the anger of the following Me, that they may serve For he will turn away thy son from

graven images with fire. down their Asherim, and burn their dash in pieces their pillars, and hew shall break down their altars, and But thus shall ye deal with them: ye

upon the face of the earth. treasure, out of all peoples that are hath chosen thee to be His own Гояр thy God: the Lorp thy God For thou art a holy people unto the

9

Deoples people—for ye were the fewest of all were more in number than any you, nor choose you, because ye The Lord did not set His love upon

נאסכומיום. דבראמר, לא ממן לסס מנייס בארן (עבודס זרס (ד) לא מרבכם. כפשומו. ומדרשו, לפי שאין אמס (ב) ולא חחנם. לא ממן לסס מן, אפור לו לאדס לומר כמס ופסיליחם. ללמיס:

מילנום שעובדין מוסן (עצודם זרס מח.): בלשון דסמ: (5) מזבחתיהם. מם בנך ממחרי, מלא כי ישיר אם בנך וגו' (קידושין שם:):

של כנין: ומצבותם. מכן מממ: יָשַׁבְּמִּי (ימוקמל כמ, כ): כי אחם המעט. סרי כי משמש ַ מֻלְבֵי קַמַּבְלְנִית (שם לו, כ), ומירס שחמר חָנִי מוֹשַׁב מֻלְהִיס קרוי בנך אלא בנה, שהרי לא נאמר על במו, לא מקח כי מסיר - שאמר אַדַּמֶּמ לְעֶלְיוּן (ישעיה יד, יד), וסנחריב שאמר מי בְּבֶל סבא מן הכופי קרוי ביך, אבל בן ביך הבא מן הכופים, אינו משה ואהרן שאמרו ונקנו עה (שמום טו, ז), לא כנבוכדולר במך, ימיר אם בנך אשר מלד לו במך מאמרי, למדנו שבן במך כגון אברהם שאמר וְאָנִי עַפְּרְנָאַפֶּר (בראשים יח, כו), וכגון (4) בי יסיר אח בגך מאחרי. זני של כומי כשישל אם בכס (מולין פע.): בי אחם המעש. הממעמין עלמכס. מגדילים עלמכס כשאני משפיע לכס מובה, לפיכך משקמי

تُرِيِّكُ لِي مِجْدُرُونِ طلي الم لأوك נשְׁבַעַ לַאֲבְתַּיבֶּם הוֹצֶּיא יָהוָה XAL. XUÇU

מַלְכֹּא בַמִּגַבוֹם: באַבְנִינִכוּן אַפּּיק ייַ ימִדְנָשַׁר %L'

king of Egypt. bondage, from the hand of Pharaoh redeemed you out of the house of out with a mighty hand, and fathers, hath the LORD brought you oath which He swore unto your and because He would keep the but because the Lord loved you,

بخِمِمُت، طَجُبِكُ، خَجُكِك لَـ يبد: ـ بَاهُم نَاهِ مِنْ لِمُعْرَا لِمُقَلِّدُ اللَّهُ فَا لَا يُعْرَادُ اللَّهُ فَا لَا يُعْرَادُ اللَّه וְיָרַעְּמְׁ בְּירִיְהוְוֹה אֱלֹהֵיף הִוּא

KŢŌŢX אָבְעִים אָבְעֹא מִעִימִלא לֹמַנ וניבה אבי ול אליב בנא

generations; His commandments to a thousand with them that love Him and keep who keepeth covenant and mercy

God, He is God; the faithful God,

Know therefore that the LORD thy

their face, to destroy them; He will and repayeth them that hate Him to

משקים להון: ע בוריי בְּמִּנְאַנְבִי, מַבְּנוֹ צַאָּנוּנוֹ לאובודיהון לא מִצִּחַר עוֹבָר יִּמְׁמָּבִים לַמְּנֹאִיָּנִי מַבְּנוֹ דְּאִנּוּן Thou shalt therefore keep the

and the ordinances, which I

He will repay him to his face. not be slack to him that hateth Him,

CRIL עונים יומא דין למעבדהון: وهرمره <u>آباج</u>ر□ וֹאָט_עַמַּהְפָּהִוּם וֹנִט צִּינִנָּא צַּאָּנָא מִפַּבּוּג לָבַ אָרַ־הַמִּצְיָה للالا_

לְעַמְוּמֶם: (פּ)

command thee this day, to do them. commandment, and the statutes, נְישָׁב זְינ עַפַּׁבוּגַעָּא נִוֹנִי בַּוֹמָנִא

The Haftara is Isaiah 40:1 - 40:26 on page 163. This is the First Haftara of Consolation.

تَتِثِوْدٍ كَيْمُدِ نَمُوُمْ كَيْجَوْنَكِ: אֶלְטֶׁיִף לְדָּ אֶתְינַבְּרִיתִ וֹאֶתַ וְיָתְ חִסְּדָא דְּקַיִים לַאֲבָהָהָף: ぶごし

אַמָם וְשְׁמִּרְ יִהְנָה וְיִשָּׁר יִיְ אֶלְהָךְ לֶךְ יָה קִיְמָא رِهُٰمِرُكُوْلَ لِهُمْ لَا لَنَهُدِيا لَنَهُدِيا نَفْدِيا نَفْدِيا אָט וֹיהֵי הַלְּף דִּהְקְּבָּלִין יָה דִּינִיָּא

swore unto thy fathers, covenant and the mercy which He thy God shall keep with thee the keep, and do them, that the LORD hearken to these ordinances, and And it shall come to pass, because ye

השבועה. מחמח שמכו חת סשנועס: מרובכס משק ס' בכס אלא מאסבת ס' אתכס: ומשמרו את סעושין מיראס:

(סו) ומשלם לשנאיו אל פניו. נמייו משלם לו גמולו - סרי כי משמש בלשון אלא, לא לאוחביו. אלו סעושין מאסבה: ולשומרי מצוחיו. אלו

י), כאן שהוא פמוך אלל לשומרי מלומיו העושין מיראה, (11) היום לעשוחם. ולמחר לעולם הגה לימול שכרם: (9) לאלף דור. ולסלן סוא אומר לשַלְפִיס (לעיל ס, סעוב, כדי לסאבידו מן סעולם סבא:

(בו) והיה עקב השמעון. אם המלות הקלות שארם דם

מאספה, ששכרס יומר גדול, סוא אומר לאלפיס (מומה לא.): בעקביו משמעין: רשמר ה' וגר. ישמור לך הבעממו: סום פומר לחלף, ולסלן שסום סמוך חלל לחוסביו סעושין

אַשֶּׁר נְשְׁבַּע לַאֲבַמֶּיף לְמָת לֶּף: לַאֲבָהָתָף לְמִתּן לֶף: וֹמֹמִשׁבֹי אַנְּבּ מַלְ בַּאָבֹלָנִי اندلهك انخنثك هُدَد لِمُحْدَدُك ور خار خمال بغار بهلمان غراب נאַבלב יבולה והרבה יבור

: خَاتُاتُ مُثَانًا عَانَاتُ الْمُثَانِّةُ الْمُثَانِّةُ الْمُثَانِّةُ الْمُثَانِّةُ الْمُثَانِّةُ ا מְבָּלְ הַמְּמִים בָּרִיךְ

tt4_@t%.L: בְּלֵא נְשִׁנְמִים בְּּנֵי וּנִיבוֹם בַּנַבְּמִּטָּא לָא נְשִּׁנְנֵנוּן בָּנַ الْحُرِيقِكَارِ فَالْمُرِنَا لِثَاثِمُنَا لِمُثَمَّلَا لَحُرِي فَرْضُفِينَا فَلَمْنَاتِ فَنِهَنَاهُ

<u>ځ</u>ك: (۵) אָשׁבאָלַבוּינְיִם פּֿגַבְּמִיִּשׁׁמִּ עִוּאַ מְּהֵׁנִּטִּעוּן אָבִּג לַעַפֿלָא יִּעוָן שׁנוּס מֵּגוֹנ מַקְימִים וֹלְאִ עֹמִּבְּעִ מִגוֹנ מַּלְגִינוּן וֹלְאִ עֹפְּלְטִ נִע שִּלְנִינִ אֵלְנִינִ נְעֵוֹ לְּנֵב לְאֵב אֵלְנִינִ נְנִיר לְנִב לְאַ נִינוּס וֹאָכֹלִטָּׁ אָטַ כַּלְ עַהַמָּנִם אַהָּב יִטִּנִּפָּב זִט כַּלְ הַמִּמִּנֹא בַּנִי

ݙݐݙݙݙݡݠ: עַּאָנֶם עַאָּבֶּע מִמְּוֹנִי אַנְכֶּע אַנְכָלְ הַמְּמִנִּאָ עַאָּבֶּעוּ מִנִּי אַנְכָּע

לפּבוֹמְע וּלַכַֿל_מִגַּבוֹים: אָת אַשֶּׁרַ שְּׁשְׁלִּי יְהְוָה אֶלְהָיף הִדְּכַר יָת דַּעְּבַר יִיָּ אֶלְהָף לא טובא ממים זכָּר שוֹכַר לא שבעל מוּשוּן אַבַּכֹּרָא

غُمُد عَقْد نُدُم مُغَدِّدُهُ عَنْ اللَّهِ عَلَيْهُ اللَّهِ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ אָלֶתֶׁיף לְבָלְ חָעַּמִּים ﯩﺪﯦﭙﻪﻝ ﺑﯩﻨﺮﯨ ஜֻלַהָּיִף ﭼַּן־יַּעֲשֶׂה בהוְלְב וְהַוְּרָע הַנְּמוּיָה צָּשֶּׁר ⁶¹ מיניף וְהַאָּהָת וְהַמְּפְּחִים וְהַנִּיֶּר للالكالا

خائك

המר והפרה לא יהי לו הפר άĊς

إتتورب بمثرة مقل جَح بَجَر يَتِعِيد بن منه جَح مَا بَعِدِ

אכול לטברוטהון: בבום אבו שומר בלבו סניאון

לְפַּבְׁמְּנִי וּלְכָּלְ מִאָּבָאָי:

كَلُمُ اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّا اللَّالِي اللَّا اللَّالِمُ اللَّا اللَّاللَّا الللَّا الللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّا الللَّا الللَّا الللَّا الل לכל הממוֹא בַאַט בַּבוּל מוֹ ואָנוֹבּט אַנוֹבּנוֹא וּגוֹבּט אַנוֹבּא עּנְעַבּוֹבּא אַנוֹבּאַ ַ בַּלַבְלוֹ בַּנִוֹאָט מָּגַּלִּנַ

> fathers to give thee. land which He swore unto thy and the young of thy flock, in the thine oil, the increase of thy kine thy land, thy corn and thy wine and the fruit of thy body and the fruit of and multiply thee; He will also bless and He will love thee, and bless thee,

among your cattle. female barren among you, or peoples; there shall not be male or Thou shalt be blessed above all

hate thee. but will lay them upon all them that which thou knowest, upon thee, none of the evil diseases of Egypt, thee all sickness; and He will put And the LORD will take away from

be a snare unto thee. thou serve their gods; for that will shall not pity them; neither shalt shall deliver unto thee; thine eye Peoples that the LORD thy God And thou shalt consume all the

dispossess them?' nations are more than I; how can I If thou shalt say in thy heart: These

and unto all Egypt: LORD thy God did unto Pharach, thou shalt well remember what the thou shalt not be afraid of them;

81

Δī

91

the peoples of whom thou art afraid. shall the LORD thy God do unto all LORD thy God brought thee out; so outstretched arm, whereby the the mighty hand, and the and the signs, and the wonders, and the great trials which thine eyes saw,

(13) שגר אלפיך. ולדי בקרך, שסנקנס משגרם ממעים: (14) עקר. שלינו מוליד:

כי, שיפול עליו שוב לא מירא מהם: ו הונקלום מרגם ועקרי ענף ורצומינו המרו (חולין פד:) למה כן, לה מירה מהם, ולה ימכן לפרשו צהחה משהר לשונות של מבחר הצאן, כמו עַשְׁמְּרִם קַרְנֵיִם (בראַשִים יד, ה) לשון חווק, מאמר בלבבך, מפני שהם רבים לא אוכל להורישם, אל מאמר

נקרא שמס עשמרות, שמעשרות את בעליסן: ועשחרות צאנך. מנמס פירש פֿבּירֵי בְּשֶׁן (מסליס כב, יג), (TI) בי האמר בלבבך. על כרמך לשון דלמס סים, שמס

التازفيارات باقزال: الأكرياد فاع مداهجد تافيه الأراع المراعد المراجدين المهيئة المراعد الم וְגַם אָת־הַצִּרְעָּה יָשַׁלָּה יָהוָה

ݣْݣْرِيْرك خْطْلْچْك ݣْݣْر الْلْيْدَ مْجْرْنْك مْحْرَثْنْدىت خْرَكْ كْجْرْنْه לא תַעַּרִיץ מִפְּנִיהָם בִּי־יָהוֹה לַאִ הִהְּבַר מִן בַּרְמִיהוֹן צַּבִי יִי

نوچرې برين برهنځاد: עוכֿל, כֿלְעָם מִדְיִר פּֿן שֹׁבְבָּר לְאָ טִכּוִלְ לְהָּגֹּוּנִטִּיוִן בּפַּרִיצִּ ַלְּיִּ בְּאֵבְ בְּפְּבֶּרֶוּ בְּעָבְּיִם בְּאָ בְּאָבְוּן בִּוֹ בַּבְּבָּהָ וְיִנִיךְ וְיִנִיךְ וְנְשָׁכֹ יְהְנְה אֶכֹהָיף אֶת הַגּּוֹיָם וִיתְרֵיף יִי אֶלְהָף יָת עַמְעַיָּא

正尊符[二: מְהוּמָה גִּדֹלֶה إبير لمركزي خظيرك برموديا

:םטֿאַ نئتقح بخبم خفئنك متد نيفتكك אָר־שִׁטָּׁם מִמַּחָת הַשְּּטָנִם לָאַ־ أثثا مزديو خثيك ليقحكن

תוְעְבָת יְהְוָה אֶלְהֶיף הְוּא: idauu di el utaa el el לא תַחְמֹד בֶּמֶף וְזְהֶב צַּלֵיהָם خُفرَدُ، جُدِينَاتِ فَهُلُوْنَا خُجُهُ

הָרֶם הָוּא: (פּ) שהפאו ועובר ושעהפו כ וֹלְאֲ שׁבֹּנִא שׁוָמֹּבְׁעַ אָּלְ בַּוֹשְׁ וֹלָא שַמִּילְ בַּלְנַשׁׁ לְבִּישׁׁ

> יראָמְערי מִן קָּדְעָר: ו אַל גע אַבאויא געבי גו אָלִבעַּ

בְבָא יִבְוֹיִלְאִ:

דַלְמָא תַּסְגֵּי עֲלָדְ חַיַּת בָּרָא:

דישהיצון: וו אַלְבַוּ פֿוֹבְמָּוּ

לא יטהער אלה פולו הר נְתְ שׁוֹמְהוֹן מִהְחוֹת שְׁמִנָּא יומפר מלכיהון בידף ותוביד

ן אָלַבוֹּד הוא: ישׁכֿיל בּיה אָבי מָרַחַל בָּרָם בּהְּכִירוּן וְהִפַּב לָבְּ בַּלְמָא לא עַטַמוּר פַסְפָּא וָדַהְבָּא אַלְמֶּג מְהְוֹנִיבִינִו מַגַּלַבוּנו בַּוּנִבְא

ئھظۃ اب ئرنظ٪ ئرتظۃ ب וּהְהַר הָרְמָא כְּנְתֵּיה שַׁקְּצָּא

> themselves, perish from before thee. they that are left, and they that hide send the horner among them, until Moreover the LORD thy God will

.lutwa the midst of thee, a God great and them; for the LORD thy God is in Thou shalt not be affrighted at

field increase upon thee. them quickly, lest the beasts of the and little; thou mayest not consume those nations before thee by little And the LORD thy God will cast out

destroyed. discomfiture, until they be discomfit them with a great them up before thee, and shall But the LORD thy God shall deliver

٤7

07

destroyed them. against thee, until thou have there shall no man be able to stand name to perish from under heaven; thy hand, and thou shalt make their And He shall deliver their kings into

an abomination to the LORD thy lest thou be snared therein; for it is is on them, nor take it unto thee, not covet the silver or the gold that shall ye burn with fire; thou shalt The graven images of their gods

.gnidt utterly abhor it; for it is a devoted utterly detest it, and thou shalt accursed like unto it; thou shalt abomination into thy house, and be And thou shalt not bring an

הנטויה. זו סמרב של מכת בכורות: סמכום סמופלפום: יוהיד החוקה. זס פַבֶּבֶּכ: יוחירוע לְךְ (פֿיניב ס, כג), פֿלפֿ גלוי סיס לפניו שעמידין למעופֿ: לְלְמָשׁ (שְמִנְתְּ בְיִ גִּי) ' וְמְיִהְ לְבָסְ בַּיַּבְּשֶׁת (שְסְ מִ): נקגונום: והאותות. (61) TAGIA.

(diac (i.): ומשרששן ומשמשה את עיניהם, צכל מקום שהיו ושמרים שם (ישעיה כח, כח), כולו ישוד, לפיכך חליו קמ"ן וחליו פח"ח, (02) הצרעה. מין שרן סעוף, שסימס וורקת נסס מרס

מיפוד, והרי הוא כמו והם אומם, אצל וְהָשַׁם גִּלְנֵּל עָגְלָמוֹ (52) והמם. נקוד קמ"ן כולו, לפי שלין מ"ס לחרונס מן והמפותים. על מקוס אין ממיכאין מן סמיס, ענאמר וָמַיַּמ סַשָּׁבֶס סָשְׁבֶּט כגון ניִפי (בב) פן תרבה עליך הית השדה. וסלא אם עומין כלונו

86

כשקר פעל של שלש קומיומ:

﴿ كُلُّ لِتِنْدُ لَٰ اللَّهُ لَا يَادُلُوا اللَّهُ اللَّا اللَّا اللّلْمُلَّالِيلَا اللَّهُ اللَّا اللَّالِيلُولُولُلِيلَا اللَّالِيلُولُولُلَّا اللَّالِمُلَّا اللَّالِمُ اللَّا اللَّالِيلُولُلْمُ اللَّهُ اللَّا اللَّاللَّا اللَّالِيلَاللَّاللَّا אָר הָאָבֶּץ אֲשֶׁר נִשְׁבָּע יְהַוָּה ظنابدا بأحدثت بجهثم إداؤق اخدرع لامرسبا انتفيرا امرةربا mv היום השטרון לעשור ללען לף יומא בין הפרון לטעבר

ረጷ: בּלְבַבַבַ בַּעַמְאָבָר מִגִּינִנוּ אָם_ אַבְבָּמִים שְּנָה בַּמִּבְבָּר לְמָמַן نبتد هجينك نَاحَلُنَ \$ي خُرِيتَيُكُ

:בְיֵלְאַבְי בִיאָבֶר מַלְבַּלְתוּגָא פָּיִייְנְהַוֹּ על הקָהָם לְבַּדּוֹ יִהְיָה הָאָדָם אַבְמָיִהְ לְמַעַן הוֹדִיעַּהְ בָּי לַאָּ قَ لَا فَالِ كُيْمُ لَا لَا يُعَالِمُ فَا لَكُمْ تُلَمَّنًا فَرَاهِ لَا كُمْ لَلَمْ فَأَلِمُ لَا يَلَمَا تَانَمَوْكِ يَوَكُمُ يَوَكُمُ لِأَنَّاكُمُ لِمُؤْمُونًا لِمُؤَمِّنًا لِمُرْخُذُكُ بِنَا

שְׁנֵּרוּ: מְאַ בְּצֵּקְּה זֶה אַרְבְּעָים הִּטְּנָּוּ לָא יְחִיפּי דְּנָן אַרְבְּעִין שְׁנָרוּ: ישראל شبرؤبة ري چربت يپوژاد چوښه

جُرَوٰتُكُ: יַנַסָר אִישׁ אָח בְּנֹוֹ יָהֹנָה אֶלֹהֶיף דְּמָלֵיף הִּבְּרָא יָה בְּהֵיה יִי וֹנֹבֹמֹטֹ מֹם לַבַּבַּנַ בַּג בַּאָּמָּר

לַכְבַּע בַּגַבַבוּ יַלְיִנַ אָעַוּיִ: 。 ម៉្ដែលក្រង់ ងូល សុខ្សាល ក្រដ្ឋក អ្នក់ភូក្រ

וגמרוס ישראל, נקראת על שמס:

ומובעון זע אַבֹּאֹא בּפוּום וֹזֹ چَرِ ـ הַמִּגְּוֹנִ אֲמֶּב אַנְכַּג מִגְּוֹנֵ כֹּלְ הַפִּפְנֵג הַאָּנָא מִפְפַגר

בלללב בישת פאורוהי אם

צַּבְּעַשְׁצִיּ אַפּּלוּנו מִימָר מִן בָּרָם וֹוֹ חַוֹיִ מעלים אומא אבי על כל אַבי לָא עַל לַחְמָא בָּלְחוֹדוֹהִי

هَٰرَٰتِكَ لِمَرْبِكُ لِمُنْ الْمُؤْلِكُ لِمُنْ الْمُؤْلِكُ لِمُنْ الْمُؤْلِكُ لِمُنْ الْمُؤْلِدُ الْمُؤْلِدُ וטבּת מִם לְבַּב אַב, בַּמֹא

לבמוהי ולמדחל ימיה: וניסר ית פקודיא דיי אָלִהָרָ

> your fathers. land which the LORD swore unto multiply, and go in and possess the observe to do, that ye may live, and command thee this day shall ye All the commandment which I

wouldest keep His commandments, was in thy heart, whether thou thee, to prove thee, to know what wilderness, that He might afflict led thee these forty years in the way which the Lord thy God hath And thou shalt remember all the

the mouth of the Lord doth man Pevery thing that proceedeth out of doth not live by bread only, but by He might make thee know that man neither did thy fathers know; that manna, which thou knewest not, thee to hunger, and fed thee with And He afflicted thee, and suffered

these forty years. thee, neither did thy foot swell, Thy raiment waxed not old upon

chasteneth thee. son, so the Lord thy God heart, that, as a man chasteneth his And thou shalt consider in thy

fear Him. God, to walk in His ways, and to commandments of the Lord thy And thou shalt keep the

9

 $III\Lambda$

בְּנֵי יִשְׁבְמֵׁל מִמִּנְּבַיִּס קַבְּרוּ בִשְׁבֶּס (יסושע כד, לב), וסלה משה גדליס היהגדל לבושן עמסס, כלבוש הזה של חומט שגדל עמו: אלא על שם הגומרה, שנאמר וְאָה עַלְמוֹח יוֹשֵף אֲשֶׁר הָעֱלוּ ומגהליס אוחם כמין כלים מגוהלים, ואף קטניהם כמו שהיו ו), אם המחלת בתורה גתור אומה, שלינה נקראת התנוה (4) שנולחך לא בלחה. ענני כצוד היו שפין בכשומה

לבדו נמעסק בסס לסעלומס, אלא לפי שלא סספיק לגומרס - לא בצקה. לא נפחס כבנק, כדרך סולכי ימף שרגליסס

68

(1) כל המצוח. כפשומו, ומדרש מגדה (מנסומה עקב (2) החשמור מצוחיו. שלה מנספיולה מסרסר המריו:

نِــُـٰتُـٰــ: ענות וקדמת יצאים בבקעה בּׁג נְּעִנְּׁנִע אֵּבְעַיָּנְגִּע מִבָּנִאָּעִּ אֵבְ<u>ַ</u>

יבְטוּרִין: انتداخا ثظظال מֹבֹעֹא אַנַת נֹינֹבא

and hills; depths, springing forth in valleys brooks of water, of fountains and To bnal a chal boog a orni sedt For the Lord thy God bringeth

וֹבְמָּנוֹ אֶבֹּאֹ_זִנִי הֵּמֵנוֹ וּבַּבָּה: » אֶבֶץ הִמְּה יִשְׁעִרְה וָגָפָּן יִהְאַנָה מֹבוֹנו ממֹנוֹא וֹנוֹנא מֹבֹוֹא וֹטֵינָין וְרַמִּוּנָין אַרְעָּא דְּיֵיתַהָּא אַבֿת טַמון ומֹמַבון וֹנוּפֹנון

land of olive-trees and honey; and fig-trees and pomegranates; a a land of wheat and barley, and vines

ימְבַבְרָנִים פַּהְצָב נְהָשֶׁת: כֹל בָּה אָבֶץ אָמֶר אָבָנָיה בַרְזֶל
 6
 הְאַכַּלְ-בָּה לְחָם לְאַ מָהְסָר

וממובבא שהסול מֹבְעָם בַּע אַבְעָא בְאַבְנָנִיא בֿע כַשַּׁמֹא לָא שַטַסַר כַּלְ אַמֶּב לָאַ בֹמִסְבּנִינִ אַבְמֹאַ בַּלָאַ בַמְסְבּנִוּנִ טִּיכִוּנְ

and bless the LORD thy God for the And thou shalt eat and be satisfied, hills thou mayest dig brass.

stones are iron, and out of whose

lack any thing in it; a land whose

without scarceness, thou shalt not

a land wherein thou shalt eat bread

good land which He hath given

هُمُد تُلَا حُكُك: بْسَلْت هُكِيْنَاء قِكَ سَهُونَا يَقَوْلُ ۗ هُٰذِيَاءَ قَحَ هَٰذِهُمْ فَجُمَهُ يَانِيَا

لْهُمَّذُكُ لَّ مُثَمِّدُهُ فَ يَكْدَخُفُ هُنِ لَنَّادِيمِ لْنَهُمُمُ يَنْخُدُنَكُ ثَنْ يُثَ

commandments, and His thy God, in not keeping His Beware lest thou forget the LORD

מַבְּוֹבַ בַיִּוֹם: بظهٰڟ۬ڞٝ؞ ڶڬڟؚڽؙ؞؞؉ٙۿ۫ۮ؉ڗڎ؞ אْكِيْنَاكَ كَرْحَكُونِد هُمْد مَجْنِفِير يُن يَنْكُرُفِي قِيرُ هُكُنِكَ خَدَيْدٍ השְׁמֶר לְןּבְּ פֵּן הִשְׁכֵּח אָת־יְהְוָה אִסְהְמִר לְוּדְ דִּלְמָא תִהְנִשִּׁי

יפומוני באוא מפפור לד בְּלֵא לְמָמָּר פַּלּוָדוָנִי, וֹדִינוֹהִי

I command thee this day; ordinances, and His statutes, which

نخثد لنهخف: פֿוַ טַאָּכֹּלְ וֹמֶּבֹמֹם יִבְשׁנוֹם מְבָּנִם בַּלְמֹא טִיכוּלְ וֹטַמְּבַּמ יַבְּטַּוֹ

מפּירין הְבְּנִי וְתְהַבּי

houses, and dwelt therein; satisfied, and hast built goodly lest when thou hast eaten and art

71

thee.

بخظك المبال الخبا الأقل اسبكك المثك افيا ادفغه

is multiplied; is multiplied, and all that thou hast multiply, and thy silver and thy gold and when thy herds and thy flocks

מֹבּבוֹם מִבּּנֵע הַבַּבוֹים: الأם לِحْقُك لِمُحَنَاظِ \$ע_نَكِبُك إِنْدَهُ

עַרְדוּקָא: LUZÚX L. ŠŽÚL LŘĠŽL

:>gspuoq of Egypt, out of the house of brought thee forth out of the land forget the Lord thy God, who then thy heart be lifted up, and thou

⁽⁸⁾ זיח שמן. זימיס העושים שמן:

לְךְּ מִּנִם מִצִּּנִר תַּתַלְמֶנְמֵי: וֹגַּפָּאָנוֹ אַמֶּבַ אָנוֹ_לָנִם בַּמִנּגָּגא ַ יִהַנּוּרָא נְחָשׁ ו שִּׁרָף וְעַּקְּרָׁב ĒĠĹĖĹ

מֹמֹנֹבְא עַּפֹּגבּא: בַנו מוֹא בַאפֿול לַבְּ מוֹא וֹמֹלַוֹבֹּוֹן וּבִוֹטַ גַּעַוֹּוֹלָא אָנַוּנ

forth water out of the rock of flint; was no water; who brought thee scorpions, and thirsty ground where serpents, fiery serpents, and dreadful wilderness, wherein were who led thee through the great and

: خاتارتك مَثِنُك بَكِمَمَا تَوْتُك كِتَنَمُّكُكُ המאַלְלְוּ מִן בּמּוֹבָּר אַמֶּר דְאִיכְלְוּ מִנָּא בְּמַרְבָּרָא דְּלָא

toigh: יבירל לנפייקה לאישבא לה לְבְּוֹמוּ אֲבַבְיִטִינִ בְּבִינִינִינַ בְּמִּנִּינִינַנַ

good at thy latter end; He might prove thee, to do thee that He might afflict thee, and that manna, which thy fathers knew not, who fed thee in the wilderness with

עַשְׂה לֶי אָת־הַתַיִל הַזֶּה: ^{עַי} וֹאֵמֶּבֶעֵׂ בֹלְבֹבֵּצְׁ בְּעַיְ וֹהָגָּם גִּבְ, וֹנִיתָּב בֹּלְבָּב בִילָ, וּנִילֵינָ גַּבָּ

לַלָּא לְ, זְׁט נָכְּסָנָא עַאָּלָ,וּ:

hath gotten me this wealth.' power and the might of my hand and thou say in thy heart: 'My

다. (결) ÄÄL_tạta שׁנִיכְ לְמָּהַּן שַׁלַּיִם אָשַ-בָּבְינִינְ יִכְּסִׁוּלְבִּינִקְ לְלַּהְּמֹא יִשׁ בִּּנִינִינְ יִבְּסִוּן בַּּיִנִיםְאָ 8. הוא הנתן לְּוָדְ בְּתַ לַצְּשָּׁוֹתְ הוּא יָהִיב לָןְּ עֵיצָא לְמִקְנֵי וֹזְכּנִיםְ אָּטְיִנְינִינְינִי אֶּכְמְיָנְינִי בּּן וֹטִוֹכִר זִטְ יִנִּ אֶּלְטִּוּ אָּבִינִי

לְאֶׁבְעָּׁוֹב בֹּנִים בַּלִּיִם כַאָּבֹעַעַב בּוּנִמֹא עַבוּנוּ:

swore unto thy fathers, as it is this establish His covenant which He power to get wealth, that He may thy God, for it is He that giveth thee But thou shalt remember the LORD

עום כו אבר האברון: וְהְשְׁמַבְוּנִיהְ לְהָהַם הַעּּרְהִי בְּבֶם וְהַמְּלִיהִ לְהוֹן צִּסְְבִיִּדִיה בְּכִוֹן و، بِعَزِّبَ هُرُبُهِ بِيَرَحُنِهُ هِيَادِر يَبَرَجُهُ يَدِرُ هُرُبَكِ وَبَرَكُ וְנְיִנְיִם אָם_מֻּלְנַוֹ עַמְּבַּעוֹ אָט_ וּיהֵי אָם אָהָנְאָאָר הַהְּנָאָי יָהַ

וומא בון אַבו מולב שולבון: אָבוּגְים וֹהְּבֹגַשִּׁם בַּטַר מָהְּנִגִּ הַמָּמָיָא וִטַפֹּלְטַוּּגִּן

day that ye shall surely perish. worship them, I forewarn you this other gods, and serve them, and the Lord thy God, and walk after And it shall be, if thou shalt forget

לא השקימון בקול oz מֹפֹנוֹכֶם כֿוֹ שֹאִבֹוֹוּ מֻׁבֹב בֹּוֹמָנִכְוּ כֿו שׁנִבְּנוּ שֹׁלָב כּנּנִים אַמֶּר יְהוֹדְ מַאֲבָּיִר בְּעַּמְמֵיָא דַּיִי

المناحدا: יְבְוֹנִי בְּלָא מַבּּילְטֵּוּן לְמִּימֶּבָא בַּיִּי

LORD your God. not hearken unto the voice of the shall ye perish; because ye would maketh to perish before you, so As the nations that the LORD

לּגְלָנו וּבֹאַגוֹנו בֿאָמוֹנם: לבלום ולהמנים ממוב מנים ע אָעַרַעּיּרְבְּּן לְבַאָּ לְנֵהְמִע יּוּיִם בוּן זִע וֹבְיִּגִּא לְמִּנִמּלְ לְמִנִים מְּלֵלֵת וֹמִּבְאָבְ אַּשְּׁע מְבֵּר עַוּנְם מִּלֵת וֹמִבָּאבׁ אַטֹּ מֹבֹר ווִלִּאַ

\$\$ לבנון בלבלו ולבולו גד אום מממו בלבלו ושפיפון מנה

and fortified up to heaven, mightier than thyself, cities great dispossess nations greater and the Jordan this day, to go in to Hear, O Israel: thou art to pass over

XI

07

Δī

91

וטוֹגָּב לפׁנוֹ בַּנוֹ הַלַלי אַמָּה יָדִיְעְהְ וְאַמָּה שְׁמַעְעְהְ מֵי יִדִּעְהָא וֹאַהְ שִׁמַעְהָא מון יִכּוֹל ַ מַּם בּּגוּג נִבָּם בֹּנֵג מַנְבֻים אַמָּב - מַם בַב נִטַפָּוּג בּּנָג יִּבָּבנֹג צַּאַטַ

לְמְׁלֵם בְּוֹנִם בְּנָנִ נִּבְּנַאִ:

Anak? Who can stand before the sons of and of whom thou hast heard say: the Anakim, whom thou knowest, a people great and tall, the sons of

(ו) גדולים ועצומים ממך. ממה עלוס, והם עלומים ממך:

מִבֶּר כַּאַמֶּר צַבָּר יְהַנָּר לָבִּי: ٠٠ קוא־קעבר לְפְּנֶיִּךְ אֲשׁ אָכְלָה וְיָדַעְּמָ חַיּוֹם כִּי יִחֹנֶה אֱלֹהֶיף

במא במבוב וו לב: מומבוע אומא אַכלא עוא パロダ

LORD hath spoken unto thee. make them to perish quickly, as the shalt thou drive them out, and bring them down before thee; so He will destroy them, and He will over before thee as a devouring fire; LORD thy God is He who goeth Know therefore this day, that the

מנונגמם מפלנוב: اجَبَهُومَ بَارُبُ مِيُّونَ بَارُبُ 口がお口 לאמר בְּצִּרְקְנִי, נוֹבִיאָנִי וְעוֹנִי عرص بِمَانِمَ هُمَانُهُ *مِوَا الْمَوْظِيَّةُ بِيْ هُرَابَةً بِمِمَاا مِا جِهَامِةً tátt

מּמִמּוֹא בֹאִבֶּון וֹוֹ מִטִבוּוּ לַבִּוּן למגנט זט אַנגא עַבא יַּבְעַיָבּי ڂڟڔڟۮ בּבַבוּג לַא שותר בַּלַבָּר בַּגוֹעַבּר

them out from before thee. these nations the LORD doth drive land; whereas for the wickedness of hath brought me in to possess this For my righteousness the LORD them out from before thee, saying: that the Lord thy God hath thrust Speak not thou in thy heart, after

خنجثاط نختجظت: بَهُوَم بِدَيْدٍ حَهِدَمُنِهِ جَهَدُلُونَ וּלְטַעַן הָקַים אָת־הַדְּבָר אֲשֶׁר וּבְּדִיל לְקַיִּימָא יָת פּהְנָמָא بْرَيْرَ، ݣْݣَارْنَة طَابْدَنْكِونَ طَهَرُّنِهِ كَيْرَاتِ ضِرْيَدَتَ جَارَا مَا كِيتِهَكِ בּ בְּבַׁהַמְּמַנוּ בַיּנִוֹם בַשְּׁצְבַב אָבַוֹ בַּבַוְבָּוּ מַּמְמָוֹא בַאִּבָּוּ וֹנִי אַטַּׁר בָּא לְנֵיהֶט אָטַ־אַרְצָּוֹם אַטִּ עָלְנִילִנוּ יָט אָרַעְּרוּוֹ لابع خغلاطنك بخيشر كظخك

בליים ין לאַבְּיִהָם לְאַבְּרָהָם לא לוכוטב ולפשומוט לפב

to Isaac, and to Jacob. swore unto thy fathers, to Abraham, establish the word which the LORD from before thee, and that He may Lord thy God doth drive them out the wickedness of these nations the go in to possess their land; but for uprightness of thy heart, dost thou Not for thy righteousness, or for the

הַפּוּבֶּה הַוּאָת לְרִשְׁמָה בִּי עַם־ ﴿ يُحْرَبُنِكِ نَظِا خُلِّهِ هُلَا لَيْهُمُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْكُمْ هُجْنِكِ بُورَدٍ بُورِ فَلَا هَلَاهُم וֹנֹבְאַטַׁ כַּגַ לַאַ בֹּאַבַׁעַטַּבּ נְבַיָּנַב וַטִּבַּה אָבַג לַאַ בַּוֹכִּנִטַב נִּנִ

ظهر ظلم هن: מֹבְטָא בִּבְא לְמֵירְתַּה אָבִי עָם

people. possess it; for thou art a stiffnecked God giveth thee this good land to righteousness that the LORD thy Know therefore that it is not for thy

9

בווים אם יהור: בְּאֲכֶם עַּדְ־הַמְּקַוֹם הַזָּה מַמְרֵים בְּאָבוֹן מִאָּבוֹ מִאָבוֹם ₹۵∟_ אָּט_יִרוָּר ڲۯڷۥڬ זְכֹר אַל־הִשְׁבַּח אָת

בוניתון בורם יון: מֹאַבֹּהֹא בַמֹּגַבוֹם הַב מִנִינַנַן במֹבְבֹּבֹא לָמִן יִמֹא בּנֹפֹּלִטֹּא Lalida älo it äjöl בּלור לָא טִטְוֹהָוּ וָעַ

rebellious against the LORD. unto this place, ye have been the land of Egypt, until ye came day that thou didst go forth out of wroth in the wilderness; from the thou didst make the LORD thy God Remember, forget thou not, how

: ۩ػڶڰ

with you to have destroyed you. wroth, and the LORD was angered Also in Horeb ye made the LORD

- (+) אל האמר בלבבך. לדקמי ולשעם סגויס גרמו: הגוים. סרי כי משמש בלשון אלא:
- (פ) א בצדקחך וגוי אחה בא לרשת וגוי כי ברשעת

شكنك: בְשׁם לַאָּ אֹּכְלִשׁׁג וּמֹנִם אַבְבָּמִים יוֹם וְאַבְבָּמִים לֵיִלָּה פְּרָת יְהֹוֶה עִּמְּכֶם נְאֵשֶׁב בְּהָר הְאֶבְנִים לוּהָה הַבְּּרִית אֲשֶׁר־ בְּעֲלֹתַי הָהְׁרֶה לְלַחַת לוּהָת

לַטִׁמֹא לָא אַכֿלִיִנו וּמֹוֹא לָא אַבְבְּמִוּ וֹמְמִוּ וֹאַבְבָּמִוּ שללא גינור **☆**□[!× בֹּמֹפַׁלֵּג לְמִּוֹבָא לְמִפַּד לְנִבוֹג

drink water. nights; I did neither eat bread nor in the mount forty days and forty LORD made with you, then I abode the tables of the covenant which the to receive the tables of stone, even When I was gone up into the mount

تۈڭد: אַמָּבֶׁם בַּבְּרָר מִמָּיִר הַאָּמָ בַּיִּיִם ڲڔڹ؞□ נימן יְהוָה אֵכַי אָת־שָׁנֵי לוּהָת

בְּיוֹמָא צַלְּוֹבְאָ: !! המכון במורא מיו אישהא القظربارا خخم فنائفته لافظرد אַבְנוֹא כְּטִוּבִוּן בַּאָגַבּבָּהָא בַּוֹנִ نبت نن خبائه فتبا حبقب

هِمَا نِهِيْرٍ كِابَامَ مِهِجِدٍهِ كِابَانَمَ مِيدًا كَانِيَا هِجِدِيْهُ كَانِيَا جِيْهِهِ: ואַבֹּבֹמוֹ בְילָוֹן וֹעַד וֹּוֹ לִי וֹעַ וְהַנְה מְפוּף צַּרְבָּעִין וְמָמִין

עַבָּבוּיה: וְאַרְבְּעֶים לְיֵלְה נְתָּן יְהוֹה אֵלִי

אָאָר צּוּיהָם מִשְּׁי לְחָם מַפַּבֶּר: ממגלנים סבי מבר מו הגבר ַ מָּנָה בַּי שִׁתַח עַמָּף צַּשָּׁר הוֹצֵאָק •

עַּבְרוּ לְחוֹן עַהָּבָא: לפֿנגה מו אובטא בפֿפגבטנוו ĊĊΧ וֹנְאָמֶׁר יְּהְלֶׁר אֶלְ, לַנִּם בֹֹר מִבֵּר וֹאֶמֶר יִיָּ לִּיִ מִנִּם חוֹתְ בִּפְּרִיעַ

برياتا بالله: אָמ הַעָּה הַנְּיִר וְהַנָּה עַם קְשָׁה עַנָּיר עַמָּא הָדֵין וְהָא עַם קַשִּׁי קָדֶר נּ נּלְאָמֶּׁר יְּהְוֹּיִׁהְ אֵּלְגְּ לְאֵמֶּׁיִר בְאָנִינִ, נֹאֵמָּר יִיִּ לְתִּימֵּר יִּבְּיִ בְּׁבָּמִּיּ

口(2):

ÖÜEL: וֹאָמֹמִע אִוּטֹבְ לַנִוּ ַ מֹֹלִים וֹנִיב בַבֶּר מְמָּנִי וְאַשְׁמִיבָם וְאָמְהָרַ

מֹל מִשׁנוּ וֹבֵוֹי:

משטונו המוא ואהבור יקר

קינו לומא מק שלשון ובו: וֹסוּבֹא בֹּגֹב בֹּאִגמֹּטַא וּטַבוּוֹ נאטפונט, ווטטנט מן מובא

> fire in the day of the assembly. the mount out of the midst of the which the LORD spoke with you in written according to all the words, the finger of God; and on them was the two tables of stone written with And the LORD delivered unto me

covenant. stone, even the tables of the LORD gave me the two tables of forty days and forty nights, that the And it came to pass at the end of

them a molten image.' commanded them; they have made turned aside out of the way which I dealt corruptly; they are quickly brought forth out of Egypt have for thy people that thou hast get thee down quickly from hence; And the LORD said unto me: 'Arise,

people; and, behold, it is a stiffnecked me, saying: 'I have seen this people, Furthermore the LORD spoke unto

٤ı

than they. thee a nation mightier and greater under heaven; and I will make of them, and blot out their name from let Me alone, that I may destroy

covenant were in my two hands. with fire; and the two tables of the the mount, and the mount burned So I turned and came down from

(9) ואשב בחר. מין ישינה מלח לשון עכנה (מגילה כת.): (10) לוחח. לחת כתינ, ששתיקן שוות:

אַמֶּבְאָנְה יְהוָה אָטְבֶּם: מפּבְּח פַרְהָם מהר מִּוֹ־תַדֶּרֶרְ אָּלְיַנִיכָּם הֹּמִּינִים לַכְּם הֹנֹיל נְאֵבֶא וְהַנָּה הַטְּאַמָם לִיהְנָה נִהַנִית וְהָא חַלְתּוּן בַּנִים

אובטא דפקיד אָלְנַבוּן מַבַּוִמוּן לְכוּן מֵיגר

commanded you. way which the Lord had had turned aside quickly out of the ye had made you a molten calf; ye sinned against the LORD your God; And I looked, and, behold, ye had

ځαږدد۵۵: נאָטַפּמּ בּשָׁנֵי הַלָּחָת וָאַשְּׁלְכָם נַאַחַדִּית

וְתַבַּבְתְנִינוּן לְמֵּינִיכוּוֹ: נֹאָהַבֹּבְים וּבְמִינִהּוּן מִמָּכְ שַּבְשִׁין יַבָּי

and broke them before your eyes. and cast them out of my two hands, And I took hold of the two tables,

יְחְנֶח לְחַבְּעִּיסְוֹ: שׁמֹאִים בְהֹהֹוִנ שׁבֹה בֹהֹנֹוּ הְּטֹינִי הַּלְ כַּלְ_עַסָּאִנִיכָּם אָהָוֹר בְּטִׁם לַאִּ אֹּכְלַטֹּוּ וּמֹוֹם לַאָּ אַבְבָּמִים יוֹם וֹאַבְבָּמִים כַּוֹלִנִי ןאֶקנפַל לְפְּנֵי יְהֹנְה כָרְאִשׁנָה וֹאִשְׁתַּשִּׁחִית

לאַרְנִוֹא בַּרְמוּהִי: הג לג שוִבּטֹכוּן בַּשַּבַשׁוּן אַבלית ומיָא לָא שָׁתִיתִי וֹאַבְבֹּמֹו כִילִוֹן כַשַּׁמֹא לַאַ ΧĽĖάι

LORD, to provoke Him. which was evil in the sight of the which ye sinned, in doing that drink water; because of all your sin nights; I did neither eat bread nor at the first, forty days and forty And I fell down before the LORD, as

אָלַו עַּם בַּפַּעַם הַהָּוֹא: לְנַיְּמְׁמֵּׁגִּרְ אֶּטְׁכֵּם וֹיִמְׁמֵּׁמְ יְּנִיְנְ לְמֵּיִּצְאָר יָהָכוֹן וְקַבּּיִלְ علال إلا إلا בַּי יִגְרְהִי מִפְּנֵי הַאַּלְ וְתַהַמְּהַ

צְלוֹתִי אַף בְּזִמְנָא תַהוּא: נטמטא גבנו גל הליכון אָבוּ דְּהַיִּלִית מִן אָדָם רוּגִּיָּנְא

hearkened unto me that time also. destroy you. But the LORD LORD was wroth against you to hot displeasure, wherewith the For I was in dread of the anger and

אַבֿרן בְּעָת הַבְּהָא: خْلَاشُظْ، لَا لَّهُنْ فَقَرْحِ الْحَافِظَةِ لَا خَشْدُ لَا تَانِيْهِ خُشْرَةُ، بَيْنِ لَمْخَرِنَ، וּבְאַבַרוֹ הַהָאַנָּף יָהְנָה מָאָר וִעַּל אַבַרוֹן בַנָּה רָנִי מָן בֵּרָם

אַף על אַהַרוֹן בְּעָּדְנָא הַהוֹא:

same time. and I prayed for Aaron also the with Aaron to have destroyed him; Moreover the Lord was very angry

جزا_ئئار: XU_KGLL ו בָּאָמֻ נְאֶכֵּת אָתַוֹ מָחוֹן הַימָּב אָר הְעָּגֶל לְלֵּחְהִי, וֹאָשְׁרִּף אִהִי ַנְאָנַ<u>רַ</u>חַמַּאָנַכֶּם

יבמית ית עפביה לנחלא נאנט מֹב בַּנַוֹנִנ בַּלַנִל לַמַּפַּׂנֹא לוובא ומפות ימוה בשופונא - אַנלָא נסובוט ואַנִפֿובוט וֹטוּש אַמֶּרַ גַּמִּימָם וֹנִים שוִבַּטַבוּן בַּגַּבַּבַשוּן נִים

-:junow brook that descended out of the and I cast the dust thereof into the small, until it was as fine as dust; and beat it in pieces, grinding it very ye had made, and burnt it with fire, And I took your sin, the calf which

כ), לכך סוקבע לממילס ולפלימס, ומנין שנמרלס ברלון לישראל בשמחס ואמר לו למשס קַלְהָהִי כְּדְבְּרֶךְ (במדבר יד, מחלס, ומחו שניס ונשארו השנים: עלייה נחעכבתי ארבעים יום, נמלאו בְּלִים בכ"ע באב, שהוא אחרונים ברלון, אמור מעחה, אמלעיים היו בכעם: (19) ואחנפל לפני ה' כראשונה ארבעים יום. שלס, שנאמר צארבעים של לוחות אתכונות וְמָּלְכִי שָמַדְמִּי

מי יוס, נמלאו פְּלִיס ביוס הכפוריס, בו ביוס נמרלה הקב"ה ע): ואחפלל גם בעד אהרן. והועילה מפלמי לכפר לישר אלו אמר לו למשה פְּמֶל לְךְּ שְׁנֵי לַמֹּח (שם לד, א), עשה עוד וה פְּלוּי בנים, וכן הוא אומר וַאַשְׁמִיד פִּרְיוֹ מִמַעַל (עמום ב, עלס בשמונס עשר בממוז, בו ביוס נמרלס סקדוש ברוך סום (20) ובאהרן החאוף ה'. לפי ששמע לכס: - להשמידו. שנאמר וְשַּׁמָּה אָנֶלֶה אָל ה' אוֹלִי אַבְפְּרֶה (שמום לב, ל), באוחה בְּבֶר פַּיְמִים הָרִאשׁנִים (לקמן י, י), מה הראשונים ברנון אף

<u>֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֡֡֡</u> בוֹטַאָּנִיר מַלַּגַבָּנִם בַּנִנִים אָטַ צַּמֹתָאָּלָ, מַנְּצִּּוֹן בַנִּיִטוּן בַבָּים

بجُمَحُمُ بِنَا اللَّهُ اللَّه

Говр wroth. at Kibroth-hattaavah, ye made the And at Taberah, and at Massah, and

77

באמנטם גו ולא שמעקהם אלהכיו ולא הימנחו ליה אָטַבְּבּׁג וְטִוֹעַ אֶּלְנִיכְּם וֹלְאִ וְסֹבֵּינִבְּטוּן הַּלְ מִוּמָבֹא בֵּנִי בַאָּבֶּל אַמֶּב וֹנַטְמִי לַבָּטְ וַמַּמִּבְי יָט אַבְּעָּא צִּייַבִיט לָכִוּן בּ בֿבׁנְהָ בֹאמֶב הֹבוּ וּבְהֹה אֹנוַ זִּגֹאִנוּ לְמִוֹמַב סֹלוּ וֹאַנוֹסְוֹנוּ

וֹלְאַ לַבּֿילְטוּוֹ לְמִימִבׁינִי: بجשְׁלְיוּ יְהְנְיה אֶהְבֶּם מִפְּבֵשׁ וְכֵּר שְּׁלֵח יִי יָהְכוּוְ מֵרְקַם

hearkened to His voice. God, and ye believed Him not, nor commandment of the LORD your you'; then ye rebelled against the possess the land which I have given Kadesh-barnea, saying: 'Go up and And when the Lord sent you from

בידעית יהכון:

—∙no∧ LORD from the day that I knew **†**7 Ye have been rebellious against the

אַמָר יְרוֹוֶה לְהַשְּׁמָיר אָהְבֶּם: עַלְיִלְע אָהֶע טִינִּוּפְּּלְטִּי בָּיִ sz אֹבְבֹּמֹים בַיִּוֹם נְאָנַבַאַבְּבֹּמֹים لْمُناتِقِح حُفِرًا

נְיָ לְמֶּגְאָׁעִ זָּעָׁכְּנִוּ: בּילִוֹ בֹּאֹמֻׁטַּמּטִייִם אָבִי אָמָר אַבְבָּהוּן וֹמִמוּן וֹנִים אַבְבָּהוּן וֹאָמֻטַּמַטִוּע בוֹב וֹל נִע

He would destroy you. down; because the LORD had said forty days and forty nights that I fell So I fell down before the LORD the

ענגאָט מְמָּגַרָנִם בַּנֶּר הַנָּקְרָי هَمْد فَدُرنَ خُرْلُكُكُ لِمُمْدِ عدرت عاصرت عداد المراجعة ا بهبووير هِرَ-بِسَنِسَ بِهُوْلَ هِبَرِرَ

らばい 母が: 上水道にご位め iāidtāk kēlāda tudāk אָלְנִים לָא עַּׁעַבֿיַל וֹגּלִינִי שבׁם וֹנִ וֹאַמָּבוִינו וֹנִ

forth out of Egypt with a mighty greatness, that Thou hast brought Thou hast redeemed through Thy people and Thine inheritance, that said: 'O Lord GoD, destroy not Thy And I prayed unto the LORD, and

تَئِب لَمُح_لَهُمُ لَمُحَلِّمُ مَنْ لَمُحَلِّمُ مَنْ لَأَمْ انكرتوج عدا غوا هذا جنوا هراج تووا نت لذب حَمَّدُ بُك حُمَّدُ بُك عُمِدُ لِيْنَ عُرِيهُ يُلْط

ٳۘڔٙڄڡ۪ٚ؉؞؊٢: خْطَهُ، بِن مَقْعِ لَـٰتـــا بَخْسَانِة. سِبَا לְנֹגְּעַׁלְ נְלְנֹגְּעָרַ לָאִ טִּטִפּׁנִי לעבדה לאבדהם

their wickedness, nor to their sin; stubbornness of this people, nor to Isaac, and Jacob; look not unto the Remember Thy servants, Abraham,

יְהְהוֹן אַפּיקנּוּן לְקַשְּׁלְוּהְהוֹן לאַרְעָּא דְּעַלֵּיל לְהוֹן יִמִּדְּשְׁנֵי ונְבְלָא בוֹבִם נֹג לְאַמֹּלְנִיטִׁבִינִן אַהָּב בּלְמֹא וֹמֹבוּן בַּוֹנִבּי אַבֹּמֹא

slay them in the wilderness. them, He hath brought them out to unto them, and because He hated into the land which He promised LORD was not able to bring them broughtest us out say: Because the lest the land whence Thou

ĒĊĹĖL: メバロロ לַנִּבְיּאָם אָלַבְנִאָּנֵת 35 הוצאקני משָם מבְּלִי יְכָּלֶת דְּאַפִּיקִתִּגְא מִתְּשָּׁוֹ מִדְּלֵית

(דברים כח, לב). מולחנ"ט בלע"ו: aal iri: (12) שחון. לשון סווס, כמו קלון (בראשית יב, ע) וְכֶלוֹת כאן, לפי שכתוב כאן פדר תפלחו, שנאמר ס' אלסיס אל משתת

(25) ואחנפל וגוי. אלו הן עלמס האמורים למעלה, וכפלן

הַנְמַנֶּה: (פ) ענצאָל בְּכְחֲךְ תַּנְּבֶל יִבְּוְרְעָּךְ لتا مفك ※ショ

outstretched arm.' out by Thy great power and by Thy inheritance, that Thou didst bring Yet they are Thy people and Thine

نَّهُمُنُ خُكُ يُحُرِبًا مُمَّا: בּרָאְמִּנְיִם וֹמְּלְיִ אֶּלְיִ עִּבְיִי בּיַבְרָמָאָ וֹסִאַ לְפִׁנְמָּוֹ לְמִוּרָאִ ؋ۄ۪ؗ؆؆ڋ؋ ڛٚٳڔ؞؆ڋۺٙ؉ٟڿڔ؞ڟ؋ۄ؇؇؋؋؋ؠڔ؇ڎۺ؇ڿڔڹ؉ , בְּעֶׁהְ הַהַּוֹא אָטָרְ יְהְוָֹה אֵלֵי בְּעִּדְּנָא הַהוּא אַטַר יִיָּ לִיּ

וֹטַהְּבִּיג לַבַּ אָבוָנָא בַאַהֹא:

thee an ark of wood. unto Me into the mount; and make like unto the first, and come up me: 'Hew thee two tables of stone At that time the LORD said unto

בָּאָבוּוְ: בובאמנם אַמוֹב מבּבוֹשׁ וֹמִלִּים הַבְּבְרִים אֲשֶׁר הַנֶּי עַלְ־הַלְּהָה פִּהָנְעִיּא צַהַנִי עַל לִיחַיָּא

בַּאָרונָא: אָט_ נאָלַטוּר ζ ι ι ι ι

So I made an ark of acacia-wood, shalt put them in the ark.' which thou didst break, and thou

words that were on the first tables

And I will write on the tables the

رْخِيَوْدَ بَائِدُت الْجِيْرِ يَرَجُّ بَامَ جَرِيْرٍ الْجَيْرِينِ הַוֹנַ בְּעִוֹע אָבוֹנִם בּוֹאַהָּנִוֹם

ישבין ליחיא בידי: יסליקית לשורא יפְּסַלִית מְבֵין לוּהִי אַבְנַיָּא נֹאַמַּמְ אַבּוּן מְּדֵּגְ מִּמְּיִם נֹאַפַּסְלְ נַמְּבִּגִינִ אַבּוּנָא בַּאָמָ. מִּמִּגוּ

And He wrote on the tables mount, having the two tables in my unto the first, and went up into the and hewed two tables of stone like

יְרוֹיָר אֵלֶי: מעוד האש בוום הקהל ניהנם אַמָּר דּבֶּר יְהוֹה אַלִיבֶם בְּהָר הַרְאַשֵּׁוֹן אֵת עֲשֶׂבֶת הַדְּבְרִים ניקמב על־הקחת פַמּּקְמָב

מון אומולא בוומא בלולא לבב לע מה מה של שלילתו וכטב מל לוחיא פכטבא

.am oanu assembly; and the Lord gave them midst of the fire in the day of the unto you in the mount out of the ten words, which the LORD spoke according to the first writing, the

ווֹבוּנוּ מִּם כֹּאַמֵּב גּוֹנִי וֹבוֹבי: אָת־הַלְּחָת בָּאָרִוֹן אֲשֶׁר עִּשְׂיִהי ريقوا يعدا دالبنا يهفط

וֹמִוּנִיג נֹט לְוּחַנָּא בַּאָּרוֹנָא וֹאִטַפּׁנִינוּ וּנִיבוּנוּ מוֹב מוּבֹא

they are, as the LORD commanded ark which I had made; and there the mount, and put the tables in the And I turned and came down from

ناباڭ د: נופבר שָם נוכהן אָלְמִזֶר בָּנִוּ ינַקן מוֹסְרֶה שָׁם מֶת צַּהַרֹן בְּנֵי יַעְקוּ לְמוֹסָרָה חַּמָּן מִית يختر نَّمُلُ عِج ثَّصُمُّد مَحُعُلِن خَتَّر يَّخُتُ نَمَّلِهُ جَيْنَ مَحْهُ لِنِن

אֶלְמֶּזֶר בְּרֵיה מָחוֹתוֹהי:

in his stead. son ministered in the priest's office there he was buried; and Eleazar his Moserah; there Aaron died, and from Beeroth-benejaakan to And the children of Israel journeyed

9

Χ

שהרי משכן לא נמעסקו בו עד לאחר יום הכפורים, כי ברדמו בימי עלי, ונענשו עליו וְנִשְׂבָּה: והלוחות בידי היכן אחנה, ולא זה הוא הארון שעשה בללאל, עמהה למלחמה, ואומו שעשה בללאל לא ילא למלחמה אלא לך ואמ"כ ועשים אכון, ואני עשימי אכון מחלה, שכשאבא ואחר כך אכון וכליה,נמלא והאכון אחר סיה, ווהו שהיה יולא (1) בעת ההיא. למוף מי יום נמרלה לי, ואמר לי פסל מן ההרלוה להם על מלאכת המשכן, וצללאל עשה משכן מחלה

₽.□: הַגְּרְבָּיִר יִשְּׁבְּהָה אָבֶץ נַחֲבִי לְיִשְׁבָה אֲרַע נִגְדְא נַחְלִין

다합니: לְּמֶּבְתְּיוֹ יִלְבְבֶרָבְ בִּמְּמִוּ מָּב תַּיִּנִם בְּרִית־יְהְוְהְ לַעֲמֹד לְפְּנֵי יְהְוְה קִיָּשִׁא בִּייָ לֹמְקִם מֵדִם יִיָּ הַבְּמֹם עַבְּוֹי לְמִּאִע אֵּעַ-אַנוּן הַבְּמֹּא בְּבָוֹי לְמִמּלְ זִי אַנוּן בְּעָתְ הַהְּוֹא הְבְּדֶּיִל יְהֹוֹה אָתַ בְּעִּיְנְאִ הַהָוֹא אַפְּרֵיִשׁ יִיָּ

المنازية المنازة المنا לְעַלְעָנְ כַּאָּמֶג ַ וַנַחַלָּה עִם־אָּחָיִי יְהֹנָה הָוּאּ

: طَالُت سَمُّن شَالًا אָלַי נַּם בַּפַּעָם הַהָּוֹא לאַ־אָבָה נאַנְבָּמִים לְיָּלְה וּיִשְׁמָּע יְהְוָּה סו בְוֹנֵאַמֵּלִים ダレゼボュロ וֹאָנְכֵּג מֹמֹבַעֹּנ בַעַּב כּוֹמִגם וֹאָלָא עַוֹנִעַג פֿאָנם בּסוּבַא

לְאֶׁבְעֵם לְעֵׁע לְעֵם: (פּ) י לְמַסָּׁת לְפַּׁנָּוֹ עַבְּּמִים וֹנְדֶאנְ וֹנִירָהַנִּי בַּנִּם הַמָּא וִנִיהַלְנִוּ וֹנִירָעוּוֹ נִעַ נֹאָמֶר יְהְוֹיִם אֶלֵּי מַנִּם בֵּנְ נֹאֵמֶר יִי לִי פִּנִם אִינִילְ לְמִמוּלְ

> 1-a:1: ـ بِمِعِد ـ ـ ـ يَجُلُـ يَدِيل ـ ابْعَالَ ـ مِصَهَا بِعِكَ الْهَلِـ الْهَا يُهِلِـ الْهَا يُهِلِـ الْهَا

מָּב וְיָמֵא בַּבְּרֶלְ: לְמַּמְּמִינִיה וּלְבְרֶלָא בַּמְּמִיה

בְּמָא בַּמִּכְּיִלְ וֹן אֶּלְבִוֹב לְיִנוּ: ביהב ליה ין אַנוּן צַּהְסָנְהֵיה וֹאַבַסׁלֹא מֹם אַבוְבִי, מַטַּׁלֹן מַל בּוֹ לָא עוֹנע לָלָוּ, עוּלָל

אָבֹא וֹג לִעַבּׁלְנִעַבּ: הגוני אַב בּוֹמָנֹא וַנִינִא לָא أهَلَّهُمَا يَرَدُلُا أَكَاثِيرِ בותוֹא בֹוֹמֹאו אַוֹבֹּמֹוּו וֹמֹמוּן

द्वाय देगांतः אָהֶּעַבְיֹהְשָּׁבְּאִי אֲבֹהָא בַּבּוּנִהִים כְאָּבִּטִיטִיוּן

> Jotbah, a land of brooks of water.— Gudgod; and from Gudgod to From thence they journeyed unto

unto this day. Him, and to bless in His name, before the LORD to minister unto the covenant of the LORD, to stand the tribe of Levi, to bear the ark of At that time the LORD separated

as the Lord thy God spoke unto LORD is his inheritance, according inheritance with his brethren; the Wherefore Levi hath no portion nor

would not destroy thee. unto me that time also; the LORDnights; and the LORD hearkened first time, forty days and forty Now I stayed in the mount, as at the

them. unto their fathers to give unto and possess the land, which I swore to set forward, that they may go in go before the people, causing them And the LORD said unto me: 'Arise,

п

ומשם מורמם סגדגדם סול מר סגדגד: וסרגו מכס ואמס מסס, עד שסמוירו אמכס בדרך חורמכס, פרס מוומן מבימ סמלך: מסעום עד בני יעקן ומשס למוסרס, שס נלחמו לכס בני לוי מובח ולינן פנויין לחרוש ולורוע: ה' הוא בהלחו. נועל ערד, ונְתַּמָּט ראַשׁ לחוור למלריס, וחורתס לאחוריכס שמונה ארבעים שנה ונסחלקו ענני כבוד, יָבַאֿמָס לכס ממלחמת מלך מן סמוכמס, ועוד עצימס ואמ, כצממ אסרן צסר ססר למוף ומשוב וממלא שמונה מסעות ממוסרות להר ההר, אלא אף זו (במדבר לג, לא), ועוד שם מם אסרן, וסלא בסר ססר מם, צא בעגל, ובני לוי לא טעו סבדילם סמקום מכם. ופמך מקרא וס וסלא ממוסרום באו לבני ישקן, שנאמר וימשו ממסרום וגוי בעה ההוא. בענה הראשונה ללאמכם ממלרים, ומשימם מס ענין זס לכאן, ועוד וכי מבארות בני יעקן נסעו למוסרס, (8) בעה ההוא הבדיל הי הור. מוסב לענין סראשון: (6) ובני ישראל נסעו מבארות בני יעקן מוסרה. נו את סעגל:

שסוקשס לו מס שלמכו נמנס כאש לפכוש ממנו, כיוס שעשו של לדיקיס לפני סקב"ס כיוס שנשמברו בו סלומות, ולסודיעך וסמך משה מוכחה זו לשבירם הלוחות, לומר שקשה מיחחן

(9) על כן לא היה ללוי חלק. לפי שקובדלו לעבודת לשרתו ולברך בשמו. סכסניס, וסול נשילת כפיס: באמונמס: לשאת את ארון. סלויס: לעמוד לפני ה׳ לחורם בני יעקן לומר שאף בוה לא מעו בה בני לוי, אלא עמדו

להמפלל עליכם, היו בכעם: מס סס ברלון אף אלו ברלון, אבל סאמלעיים שעמדתי שם מיממו של אסרן שגרמס לכס ואמ, ונדמס לכס כאילו ממ שס, וסממיל בס: בימים הראשונים. של לומומ סראשונים. (ע) ומן הגדגדה וגרי. ובמוסרס שַשִׁימָס מֻבֶּל כבד על ולפישלמ פירשלמעלס כמס עמד בסר בעליס מתרונס זו, חזר (10) ואנכי עמדתי בהד. לקצל סלומות סלמרונות,

במדל, ממר לי גַּךְ נְמֵה מָת סְעָם בְעָם וגוי (שמות לב, לד): (II) ויאמר ה׳ אלי וגר׳. לע"פ שקרמס מלחריו ועעימס

ڹڂڂۮ<u>ۦڗڟۺ</u>ڬ: \$ט_יִבוֹנו \$גַיָּינוּ בַּבְּלַ לְבָבְוּ בוביו ולאוובר אָנְוּ וֹלַהָּדִרָ אָּטַ-יְּעִיְּעִ אֶׁכְיָיִּיִּבְ לְכְּכִּטִ בָּבֹּלְ ממים, שׁאָל מַעַּמְּוְךְ בֵּר אִם־לְיִרְאָה מָבַע מִנְּּוּ אֶלָהַיַן לְמִּדְתַלְ

למוב לה: שַׁפְּטָּגו אָאָהָׁב אַנְכָּג מָבְּוֹנִי בַיּנִם בַּנִמוְטִי בַּאָּנָא מִפַּפּגר כָּוַ יוֹמָא לשְּמֶר אָת־מִצְּוָֹת יְהֹנְתֹ וְאָתַ לְמִפֶּר יָת פִּקּוֹדיָא דַּייָ וְיָת

تَشَرُبُونَ تَكُولُمُ أَرَّحِ لِيُشِدِ قُلِي: شِمْنَهُ هَلَمُهُ أَرَّحِ لِيَدِي: הַ הַן לַיֹּהֹנְה אֱלֹהֶיף הַשְּׁמֵיִם יִשְׁמֵיִ הָא דַּיִי אֱלְהַף שְׁמַיָּא יִשְׁמֵי

Ç(r□ TÿT: אַנוֹנונים בּכוֹם מֹכֹּלְ נַמֹּמֹנִם בּבּנוּנִיוּן בַּנִינִינוּ בּבוּן מִכּּלְ sı לְאִנִילִנִי אִנִנִים וּנִבְּעָוּר בְּזָּבְאָר

וְעָּבְפְּבֶם לָאָ עַלָּאָוּ מִוָּב: بمَذِيْتِ \$ע אَٰذِكِرَت كِحَدُدُت نَتَمْدِيا بُن مَغْمِين كِغُدِيا

יַשָּׁא פְּנִים וְלָא יַקּח שְׁחַד: עַנְּדֶלְ תַנְּבֵּרְ וְתַבּוּרָא אַשֶּׁר לְאַ- רַבָּא נִבְּרָא וּדְחִילָא דְּלִית הְאֵלְהִים נַאֲּדֹנֵי הְאַדְנִים הְאֵלְ דַּיִּינִיו וּמָּרִי עַלְּכִין אֵלְהָא

لَهُمُكُلِّ لِهُ الْمُخْلِينَةِ ニガビス

تازيوت جهرا مجرات 「浴口中間口 אָבו_דוּגָּר

ילמבום ימיה ילמפלח קדם địa ii Xide dạte tộc ڹڗ؈ڗڹڛٚڗۿٚڂڿڗڔ؞ڗڹڗڎۿڂڽ۫ڗ؋؞ڄٷٳ؞ۺڗۼڂ؈ڎڔڲڿڔڔٙڰ

בין דיישב לָד:

הֹמֹמוֹא בּוומֹא בַבוּוֹ: 44110

יקדלכיון לא הקשיו עוד:

שבתוני מסב אפין ואף לא چە بېزى يېڭىنچە بەھ يېڭى يېدا بې يېڭىدار بىلا يېڭە

ַ דְּב לְשִׁע לְוִ לְשִׁם וֹבִשִׁים זּיִּיִבֹא לָמִשֹּוֹ כִיִי מִּוּוָן מַמָּטִר מִשְּׁפָּט יָחָוֹם וַאַּלְמָנְהָ מְבֵּיִר דִּין יִיחַם וְאַרְמָלָא

בוועון בּאַבֹּא בַּמִגַּבוֹם: <u>בַּרַנְרַ</u> וֹטֹבִיםׁמוּוֹ זֹט יֹנִינָג אַבוּי בּיִּירִין

> all thy heart and with all thy soul; and to serve the LORD thy God with in all His ways, and to love Him, to fear the Lord thy God, to walk Lord thy God require of thee, but And now, Israel, what doth the

this day? His statutes, which I command thee commandments of the LORD, and to keep for thy good the

all that therein is. heaven of heavens, the earth, with belongeth the heaven, and the Behold, unto the LORD thy God

above all peoples, as it is this day. their seed after them, even you, fathers to love them, and He chose Only the Lord had a delight in thy

stiffnecked. your heart, and be no more Circumcise therefore the foreskin of

taketh reward. who regardeth not persons, nor God, the mighty, and the awful, of gods, and Lord of lords, the great For the LORD your God, He is God

raiment. stranger, in giving him food and fatherless and widow, and loveth the He doth execute justice for the

were strangers in the land of Egypt. Love ye therefore the stranger; for ye

(בו) ועהה ישראל. אע"פ שעשימס כל ואח, עודנו רחמיו ליוס הוה:

(13) לשמור אח מצוח ה׳. ואף סיא לא למוס, אלא למוד לפיימו בממון: בכל בידי שמים מון מיראת שמים (ברכות לג:): אס ליראס וגוי: כי אם ליראה וגוי. רצומינו דרשו מכאן, (או) ואדוני האדונים. לא יוכל שום אדון לסליל אמכם ומבמו עליכס, ומכל מה שחמחם לפניו הינו שוחל מכס כי (10) ערלה לבבכם. הומס לבבכם וכיקויו:

לך שמקבלו שכר:

(EI) בכם. כמו שאמס (רואיס אמכס) משוקיס מכל סעמיס על זה המפלל, וְנְמַן לִי בֶּמָם בֶּמֶבֹל וּבָבֶּבָ לִבְּבֹשׁ (בראשׁימ כת, כ): מן סכנ:

מידו: לא ישא פנים. מסמפרקועולו: ולא יקח שחד.

לחם ושמלה. ודבר משוב הוא זה, שכל עלמו של יעקב אבינו (14) הן להי אלהיך. סכל, ופעפ"ב כק בפצומיך משק ס' פוסס מולם ענומנומו (מגילם לם.): ואוחב גר לחת לו (18) עשה משפט יהום ואלמנה. סריגנורס, לללגנורמו

אָט וֹעוֹנִי אֶכְנִיוֹּ שׁנִינִא אָטוּ זִט וֹ אֶלְטִוּ שֹֹנִילָ שֹּׁנִתְנִינִ

יבו הדְבָּל יִבְשְׁמֵוֹ הִפָּלִח ילְדִהְלְהֵיה הִהְקָבָר

shalt thou swear. shalt thou cleave, and by His name Him shalt thou serve; and to Him Thou shalt fear the LORD thy God;

<u> برازك:</u> וֹאָט עַלּוִיבְאָעִ עַאָּבֶּע אַאָּבֶר בְאַנִּ עַסָּתִּטָא עַאָּבֶן גַּעַזִּאָּע מִתָּנַ: יַ אָשֶׁר עַשְׁר אָתְּדֹּ אָתְ הַגְּרְלָת בַעַּבַר עַשְּׁרְ יָת בַבְרְבָתָא וְיָת بربع يترخيه يرتبه هرتربه

הוא הושְבָּחִהַר וְהוּא אֶלְהַרְּ

eyes have seen. and tremendous things, which thine that hath done for thee these great He is thy glory, and He is thy God,

الأذينية جمادين يتهوياه كألاد جمادي بالموني كولاد مع بربود بعضد شواء بدئي جمع بده بده هرابه بر هرابه خَمَحُمْرَهِ بُقُم نُلِلًا يُعَرِقُنِكَ خَمِحُمْرا نَعْمَا نُسَنِ يُحَيْنُكُ

thy God, and keep His charge, and Therefore thou shalt love the LORD multitude. made thee as the stars of heaven for

ימהָפַּסָּוֹנו ימִגִּוְטָנו כַּבְעַנִּמִים: וְחִקְּנֵיו מִשְּׁרַת וֹמִתוֹעַיב ממתושו ڲٛۮؚؿڒٮڬ

וֹבׁנוְנִי וּפֹּפּוְבוְנִי כֹּבְ נְתָּוֹּא: ועבעם זת ון אַלְבַּב ועַשַּב

God, His greatness, His mighty the chastisement of the LORD your not known, and that have not seen not with your children that have And know ye this day; for I speak

and His commandments, alway.

His statutes, and His ordinances,

and now the Lord thy God hath

with threescore and ten persons;

Thy fathers went down into Egypt

IX

77

07

hand, and His outstretched arm,

הַחַוְלְת יוְרֹעִי הַנְּטוּיֶה: אָנוַ גַּּוֹבְיוֹ אָנוַ יִּדוֹ **%**ロ_ロニロト · בְּנִיכָּם אַמֻּר לְאַבִּיִּדְעִי וַאַמָּרַ וְיַדְעְּמָם הַיּוֹם בָּיוּ לָאַ אָתַ־

יַרְעָּיה מְרָטְמָא: יָת רְבוּמֵיה יָת יְדִיה מַקּיפְּהָא חַוּוֹ יָת אוּלְפָּנָא דַּיִין אֱלְחַכּוֹן זה בניכון דְלָא יָדַעוּ וּדְלָא וֹטֹבְׁמוּן ווָמֹא בון אַבוּ לַאַ

ibnsi sid lis osnu Pharaoh the king of Egypt, and He did in the midst of Egypt unto and His signs, and His works, which

ששה בקוף מצבום לפרעה ואָט אָטָטֹין וֹאָט בּהֹהָהָוּ אַבּאָב

ひかい בּגֹּבׁר בְּגוֹ מִצְּרָיִם לְפַּרִעֹּה וֹנִים אַטוֹנִים. וֹנִים מוָלָבוְנִים

unto this day; how the Lord hath destroyed them them as they pursued after you, and water of the Red Sea to overflow their chariots; how He made the Egypt, unto their horses, and to and what He did unto the army of

יְחְנֶׁח עַּרְ חַיִּיִם חַזָּה: [¦&ĖĽ□ \$4_@;\<u>#</u>0 تِاء ٥٠١٦ + לְסִיסָיוּ וּלְרְרָבוּ אֲשֶׁר בַּגִּיף עשָׁה לְהֵיל מִצְּרַיִם

מנטנכנו מב אַטָּבָא בַּבַנו:

וֹאַבּירִפוּן יִין עַרַ יוֹמָא הָדֵין:

אַפּגעון בַּמִבְיַבַּפַעון בַּטִבוּכון

באַמוּן נָה מֵי נַמָּא דַסוּף עַל

לַמָּמָבׁינת

place; wilderness, until ye came unto this and what He did unto you in the

בּצְּכֶם עַּרְ־הַמְּקִוּם הַזֶּה: י וֹאַמֶּר הֹמֶּנִי לַכֵּם בֹּמֹוֹ בַּנֹר הַרַ וֹנַהַבַּרִ לַכְוּן בַּמַּוֹבַרָא הַרַ

(19) כי גרים הייחם. מוס שבך אל מאמר למברך:

שיסיו בך כל סמדות סללו, או בשמו משבע: (02) אח הי אלהיך חירא. ומענוד לוומדנק נו, ולממר בי לא אח בניכם. מני מדנר עכשיו, שיוכלו לומר מנו למ

ידענו ולא ראינו בכל זה:

(2) וידעחם היום. מנו לב לדעם ולסבין ולקבל מוכחמי:

ċċċ⊏ ċ़ं_;₼़ं\%; خُر_بَاطِ كَبَهُد خُلِارَبُهِ لَعْنَ خَقَيْنَاهِ لَعْنَا كُلُوا لَكُنَّ لَكُمْ خَقَيْنِهِا لَيْنَ مَشْخَتَيْنِا لَيْنَ פَאָלֵי הַאָּבֶּ לְ אֶּעַ פְּּיִהְ וַהְּבֶלְעָם אַרְעָּאַ יִהְ פּוּמֵה וּבְּלַעַעָּהוֹ וְיָה ⁹ בְּנֵג אֶבְנִאָּרֵ בָּּוֹ וֹבְאִיבַן אָהֶוּר אֶבְנִאָּר בַּּר וֹאִבָּן וַבְּפַּטַטַעַ נאָמֶר מִשְּׁה לְדְתָּוֹ וְלַאָּבִירָם

فيوشد بدؤب تبويد يوشد: ל בּנִ מְּנִנְיַכְםְ עַּׂרְאָט אָתַ־בָּלְ אָרֵי מִינִיכוּן תַזַאָּה זָה בָּלְ

خلي الله الله ילאמם וובממם אטביאלו 8 אַנְבֶּי מְצַּיְהָי בְּיָנִים לְמָעֵן מָחָוְלִּוּ דַאָּנָא מְפַפֵּיִד לְּדְּ יוֹמָא דִין

אָבוֹא זֹבֹע שַׁלִב וּלֵבְת: (ס) לְאַבְּטֹּגְכֶּם לְעָשׁׁ לְעֵשׁׁ בְּעָשׁׁ לְעָשׁׁ לִעִּיּלִ וֹלְבַּדָּגִּעוּן אָבַה הְאָבְיִלְהַר אֲשֶׁרֹ נִשְּׁבַּע יְהֹוְהָה אַרְשָּׁא דְּקַנִים וְיָ לַאֲבְהָהְהִלִּין וּלַמָּמּן שַּׁאַבוֹכוּ זֹמִים מַּלַ וּבִּבוּיל בַּיִבוּרַכוּן וּיִמִין מַּלַ

المنابعة المناف المنابعة المن אַמֶּר יִּצְאַטָּם מִמֶּם אַמֶּר הַוְּרָע הִיא דִּנְפַקְחִין מִחַמָּן דְּחָוְרָע םם. לְרִשְּׁלְּהִ לְאִ כְאֵּרֶץ מִצְּרֵיִם הָוֹא לְמִירְתַּה לְאִ כְּאַרְעָא הַמִּצְרִיִם جَر بَغُدُمْ كَيْشِد هَيْد جُع شِوْد كُلَّ مُلَّاد هَدُمُهُ لِهُ فَرَدِم ذِنَوْلًا

ובגבב לבטו ולאביבם בני

מְּבְרִין לְתַּמֵּן לְמֵירִתַה: ומירחון יח צרעא דצחון לבוב ביישלפון ושוהבון بَهُمَالُ مِنْ مُعَادِّحًا لَاهَٰ أَنِهُ لَيْهُالِ الْمُعَادِلًا ثَنْ قَرْمٌ فَقَطَّانِكُمْ * فَهُمَا لَيْهُا

מולבא בול בלא במלבו:

מְבְרָא חֲלֶב וּלְבַהֵּ:

יָם זַרְשְּׁךְ וּמִשְׁבֵית בֵיה בְּרַגִּלְף

all Israel; that followed them, in the midst of tents, and every living substance and their households, and their her mouth, and swallowed them up, of Reuben; how the earth opened Abiram, the sons of Eliab, the son and what He did unto Dathan and

work of the Lord which He did. but your eyes have seen all the great

whither ye go over to possess it; and go in and possess the land, thee this day, that ye may be strong, commandment which I command Therefore shall ye keep all the

flowing with milk and honey. unto them and to their seed, a land swore unto your fathers to give upon the land, which the Lояр and that ye may prolong your days

garden of herbs; didst water it with thy foot, as a where thou didst sow thy seed, and Egypt, from whence ye came out, to possess it, is not as the land of For the land, whither thou goest in

אמר לו שנעשית סארץ מדרון כמשפך, וכל מקום שהיה אחד בילא אם בניכם אשר לא ידערוגרי, כי אם עמכם, אשר עיניכם מו, לב), ולא פיומים, אמר לו ומה אני מקיים בקרב כל ישראל, (ד) כי עיניכם הרואות. מוסב על המקרא האמור למעלה, לו רבי נחמיס, וסלה כבר נהמר וַ מִּפְּמַח בָּשָׁבֶן הֶמִּפִיבָ (במדבר ססרן נפקעם מססמיו ופולעסו, אלו דפרי רפי יסודס, אמר 🗀 דיקום אשר ברגליהם. זס ממונו של אדס, שמשמידו על

רגליו (פקחים קימ.): (6) בקרב כל ישראל. כל מקום שהיה אחד מהם צורם, מהם, היה מחגלגל וצא עד מקום הצקיעה:

בנוטוט ונון:

خِطْمَد بَهُمُانِ فَهُمُاتِ خُطْمَد خُطْمَد اللهُ عَلَيْهُمُاتِ خُطْمَد اللهُ عَلَيْهُمُاتِ خُطْمَات اللهُ عَل לְנִאִּשְׁע אָבֹא עַנִינִם וּלְפֿגָע לְמִנְנִישִ אָּנָה מּוּנִוּן וּלְפֿגַּן اِبَهُدُا هُشِد هَضُه مَخْدُراه شَوْلِ الْعَلَامُةُ لِعَلَالًا مُخْدَاً كُنَوْاً

ರ್ಭ: (೦) בְּה מֶרַשִּׁיתֹ הַשְּׁנְה וְעָּר אַחַרָית אַקְהַ מְּמִיר עֵינֵי יְהוְּה אֱלֹהֶיְהְ מְּדִירָא עֵינֵי יִיְ אֱלַהָּךְ בַּהּ בַּה מרשׁית השנה ועד אחרית מִרִּישָה דְשָּׁהְאַ וְעַּד סוֹפַהּ

خُدَدُدُه بِدُدُحِ رَفِهُدُه: بْسَائِد אُكْرَيْدُهُمْ بَكِمْخَابَ جَحْرًا كَيْكُونَهِذِا بَكْمُغَرِّنَا كَيْتُمَانِدُ אָרְבֶם הַיִּוֹם לְאַהַבְּה אָתַ־ יוֹמָא דִין לְמִּרְחַם יָת יִיָּ **XIC!** וֹבֹיְנִי אִם הַמִּמָהּ שֹׁאָבֹהוּ אֶבְ וֹנִבִּי אִם עַבָּבֹא שַׁעַבּבְוּוּ

ئندليك لنجنثك: ببثتت بمَخْفَيه لَعُمَفُكَ لَأَبُكَ حَجَبَد لَحَفْهِ لَنَحْبَهِ مُحَبَدُكَ なるし_ダレネビロ

לְמְׁמַר שְּׁמִּיִּא שְּׁנִיֹּא מִנָּא:

אָבּץ צַּשֶּׁר יְהְנָה אֶלְהָוּ דּבֵשׁ אַרְשָּׁא דִּינָ אֶלְהָוּ הְּבַעּ יָתִה

خُرُم كِجُرِا يَجُرُم رَفِهُمِيا: מֹבּנֵינ לְפֹפּוּנִי נַאָּנֹא מִפּפּינ יָטְׁכִוּן

بْتَمْثِكِ بَمْضُلِكِ: בהשנ נאשנו מסב אבהכנו בהבנע

> rain of heaven cometh down; valleys, and drinketh water as the possess it, is a land of hills and but the land, whither ye go over to

> end of the year. beginning of the year even unto the God are always upon it, from the careth for; the eyes of the LORD thy a land which the Lord thy God

heart and with all your soul, God, and to serve Him with all your you this day, to love the LORD your commandments which I command hearken diligently unto My And it shall come to pass, if ye shall

in thy corn, and thy wine, and thine latter rain, that thou mayest gather in its season, the former rain and the that I will give the rain of your land

בגן הירק. שמין די לו בגשמים ומשקין מומו ברגל ובכמף: מממך וסקב"ס משקס נמוך וגבוס, גלוי ושלינו גלוי, כלחת: הנמוך לגבוה, אבל זו למטר השמים משחה מים, אחה ישן על ולעמול, והנמוך שוחה ולא הגבוה, ואחה מעלה המים מן מיס מנילום ברגליך, ולסשקוחס לריך אמס לנדד מִשְׁנְמָּךְּ ישראל: והשקיה בהגלך. ארן מלרים סיים לריך לסציא בְּמֵימַב בְּסְבֶּן וגוי (ברחשית מו, יה), אף סיה הינה כתרן רעמסס אשר ישבסס בה, והיא במיטב ארן מזרים, שנאמר על אחד משבעה בלוען: אשר יצאחם משם. אפילו ארן אדם בונה בים לבנו הקמן ואח"כ לבנו הגדול, אלא שֶׁמֶבוּנֶה (ספרי לו). ובכמובות (דף קיב.) דרשו בענין אחר, אפשר ישראל, לכך הקלוים לקבורת ממים, ואע"פ כן היא יפה מלוען בּי סִיי בְּנְעַן שֶׁבְיו (ישעיה ל, ד), ומברון פּמולמה של חוד ולוען שבח מלרים היא, שהיחה מקום מלכוח, שכן הוא אומר מכן בטבנוםי שושמר פּנוֹ בי פְּבֶבוֹ מִלְבִים (ברששים יג, י), המביב קודס, הא למדת שמברון יפה מלוען, ומלרים משובתת (מ"ה הגרוע), שפפולמו של ראשון הוה נותן בשני, ובכל מקום צרך ארן אדם בונה את הנאה ואתר כך בונה את בַּבְּעוּר כב), אדס אחד בנאן, וחס בנה לוען למלריס בנו וחברון לכנען, עלמוד לומר וְמַבְּרוֹן שֶׁבַּע שָׁנִים נְבְּנְמָה לְפָנִי וגוי (במדבר יג, מדבר, וכך אמר לסס לא כארן מלריס סיא אלא רעס סימנס, שמא לא נבוא אל ארן מובה ויפה כוו, יכול בגנותה הכמוב ונאמרה הבעחה זו לישראל ביליאחם ממלרים, שהיו אומרים (סו) לא כארץ מצרים היא.

דורש אם כל סארצות עמה: חמיד עיני ה׳ אלהיך בה. כביכול אינו דורש אלא אומה, וע"י אומה דרישה שדורשה, דורש, שנאמר לְבַּמְמָיר עַל מֻבֶּן לֹא מִישׁ (מִיוּב לֹת, כוֹ), אלמ (בו) אשר ה׳ אלהיך דורש אותה. וסלמכל סמכלומסומ ובקעות. קן מישול: ממנו חמשת כורין, ארבע מארבע שפועיו ואחד בראשו: אלא עובה הימנה, שהמישור בבים כור אחם זורע כור, אבל ההר, בים כור

לראות מה היא לריכה ולחדש בה גזרות, עתים לעובה ועתים

לבבכם ובכל נפשכם. וסלה כגר הוהיר גכל לגגך וגכל אומר, מִפּוֹן מְפִּבְּמִי קַמֹבֶת לְפָנֵיף (מהלים קמה, ב): בכל ממפלל, שנאמר וְבַוּין פְּמִימָן גַפּ וגוי (שם יא), וכן בדוד הוא בֶּשׁ בִּמְּדִירֶהׁ (דניחׁל ו, יו), וכי יש פולחן בבבל, חׁלחׁ על שהיה מפלה, שהמפלה קרויה עבודה, שנאמר שֶׁלְהָךְ דִּי פֿנְהָ פְּלַמ קב.): ולעבדו בכל לבבכם. ענודס שסים נלב, וזו סים מלה כל מה שהעשו עַשוּ מההבה, ומוף הכבוד לבה (נדרים בשביל שאסיה עשיר, בשביל שאקרא רב, בשביל שאקבל שכר, כלס נמ): לאחבה את ה׳. שלם מלמר סרי לני לומד היום. שיסיו עליכס מדשים כאילו שמעמס צו ציוס (קפרי כמיב במגלה אם מעובני יום יומים אעובך: מצוה אחכם (דברים מ, יע), אם המחלת לשכוח, סופך שמשכח כולה, שכן משמע בישן משמע במדש (מוכה מו:), וכן מס שֶבתַ מִשְׁבַּם למער סשמיס משמס מיס: והיה אם שמוע השמעו. אס (13) והיה אם שמוע. וסיס, מוקג על האמור למעלה נדון מס יסא בסופה (ר"ה ח.): לרעס כוי, כדמיממ בר"ס (דף יו:): - מרשית השנה. מר"ס

(II) ארץ הרים ובקעות. משונה ססר מן סמישור, נפשך, חלם חוסרם לימיד חוסרם ללינור:

لَّهُ حَكِٰ لَا لَهُ كُمْ لَٰ اللهُ كَالَّةُ لَٰ اللهُ كَالَّةُ لَٰ اللهُ كَالَّةُ لَٰ اللهُ كَالَّةً لَٰ اللهُ ١٠ أَرْمَكُ، مُرْمُح خُمُلُكُ كِخُلُمُكُ لَهُمَا

אַבוּנִים וֹנִאָּפֹּטוֹנִיטָּם לַבָּים: ليتحبية ڲٛڔ۩؞ڡ بَهُمُلِدٍ ذُجُهُ قُلْ نَفَقَتِ ذُحَدُكُمُ اللَّهُ لَا يُعْمُلُدُ لَا يُعْمُلُوا اللَّهُ مُلَّالًا اللَّهُ الل

הַפּּבְה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתָן לְבֶם: يهجبي مبين ميذر بهياء اسبجاا ججابو موذ هابه וְתְּאָבְלְּטִי לְאִ עִשְּׁוֹ אֶּעַ-יְבִּילְיַ וְאָרִיִּאָ לָאִ עִשָּׁין נִי עְּלִּלְטִיּ אַנרַ הַשְּׁמִּנִיםְ וֹלְאָרַוֹנְוֹנִי מִמְּר זִּנִי שִׁמִּנִּא וֹלֵא וֹנִי מִמְּרָא וְחַבְּע אַב וְבַוֹּע בַּבֶּם וֹמְּגֵּר וִיִּהְפַּר רַנְּיָא בַּיִי בְּכִוּן וְיִיחוֹד

למוּמפֹּע בוּוֹ צִּינִיכֶם: אָנוֹם לְאִוִעְ הַּלְ-יִגְבְיִם וְנִינִוּ זְטִּׁנִוּן לְאָנִי הַּלְ זָגְׁכִּוְן וֹנְעִוּן ر كِتَاكُم لَمْحِ رَفَهُكُم يَكَمَّلُ فِي حَفْدِيا لَمْحِ رَفَهُدِيا لِنَكَمُدِيا لِنَكَمُدِيا لِنَكَمُدِيا الْمُ וֹמְּמִטֵּׁםְ אֵּטַ-גַּבְרַוֹּ אֶבֶּעַ מַּבְ_ וּטִּמִּוּוּן וֹטַ פּּטִּוֹמִוּ אִבְּוּן מַבְ

خخمنكك أنتاحيح أنفهقم:

444 النفغيانا ننفخيدا אַסְהְעָתְרוּ לְכוּן דִּלְמָא וֹהָמִּי

מְבְּתָא דַּינִ יְהֵיב לְכוּוֹ:

خنفخدا قدا شتددبا:

satisfied. thy cattle, and thou shalt eat and be And I will give grass in thy fields for

and serve other gods, and worship heart be deceived, and ye turn aside, Take heed to yourselves, lest your

giveth you. off the good land which the Lояр her fruit; and ye perish quickly from rain, and the ground shall not yield the heaven, so that there shall be no kindled against you, and He shut up and the anger of the Lord be

be for frontlets between your eyes. sign upon your hand, and they shall soul; and ye shall bind them for a words in your heart and in your Therefore shall ye lay up these My

שנאמר וְבְיָה אָם זְרַת יִשְׁרָאָל וגוי (שופּמים ו, ג): ולשון מלקוש דבר המחוחר, כדמחרגמינן וקים השעפים אליו וחינו עונהו (ספרי מג), נמלח עשוי לו כנכרי: (14) ונחחי מטר ארצכם. עשימס מס שעליכס, אף אני וסרחם. לפרוש מן סמורס, וממוך כך ועצדמס אלסיס

(שם יג), מה הוא אומר אחריו, וְרֶט לְבָּבֶּף וְשְׁכַּחָהָ (שם יד): שם): שנאמר פון פאבל ושְבְּעִם (דברים מ, יב), וְבְּקַרְךְ וְלֹמֹנְךְ יִרְבְּיִן בשמחורו, וכן הוא אומר הַבְּיִבִּי לָךְ בְּיֵנִים (ירמיה לא, כ ספרי לכם שלא מבעמו, שאין אדם מורד בסקב"ה אלא ממוך שביעה, במצות, הנימו מפילין, עשו מוווות, כדי שלא יהיו לכם מדשים (18) השמרו לכם. כיון שמסיו אוכליס ושבעיס, השמתו (18) ושמחם את דברי. אף לאמר שמגלו היו מלוייניס

רביעס סיורדם סמוך לקציר, למלחים סמבואס בקשיס (שס), אמרים: אלהים אחרים. שסס אמריס לעובדיסט, צועק שמבנה אם הארן ואם הזרעים (מענים ו.): ומלקוש. כיון שאני מגורש מלעמוק במורה, הריני קרוב לעבוד אלהים מלויין בבמיסם: יורה. סים כביעם סנופלם לחחר סוריעם, הי לחמר לך עביד וגוי (שמוחל-ח בו, יע), ומי חמר לו כן, חלם אמכס. דבר אמר בעמו, בלילי שבמות (קפרי מב), שהכל אלילים, וכן דוד הוא אומר, פי גרְשׁוּנִי הַיּוֹם מֵהְמִפְפַּ בְּנְקֵלֹת אטשה מה שעלי (ספרי מא): ַ בעהו. בלילות, שלא ימריחו אחרים, שכיון שאדם פורש מן החורה הולך ומדבק בעבודת

ללמוד, ואמס יש לכס ממי ללמוד (פפרי שס): ברכס אחרח, שחסא ברכס מלוים בפח בחוך המעים, ואכלם ן עֶשְׁרָיִם שָׁנֶס (בראשים ו, ג), דור המבול לא היה להם ממי ו ואכלה ושבעה. סריזו מאמרווסלא נמנה אָרָבָּל לדור סמנול, שנאמרויקל נמנה אָרָבָּל לדור סמנול, שנאמרוְקייוּיִמִיי מִאָּ לפני בהממך, ואמה מונע ידך ממנה שלשים יום קודם לקליר, פלמרין (ספרי שם): מהדה. איני נומן לכם אָרְבֶּא, ואם דבר אמר, שמסים גווו מבואמך כל ימות סגשמים, ומשליך את כל בני סממיבה, נעלוהו בידיו וברגליו וזרקוהו אחרי (EI) ונחחי עשב בשרך. שלה מלמרך להוליכה למדבריות. השגים הבן ההוה, הכל ושחה יותר מלרכו והקיה ומיף יושב ומפקידו אל מאכל יותר מלרכך שתבא נקי לביתך, ולא בְּבְּבֶךְ וגוי פִי מְפַׁמְפְיוּ יֹפְׁבְלְפִי (ישעים פב, מ־מ), ולֹפֿ כענין שגרמה לכם לממוָפֿ, משָל למי ששלה בנו לביַת המשַתה, והיַם מסס מסספנו אל סבים ולם אויביך, כענין שנאמר שם שפן שם צוחרה. על כל שאר סיפורין אגלה אמכם מן האדמה שיורדת על המלילות ועל הקשין (שם): ואספת דגוך. שנאמר וַרַשָּׁם בַּרְבָּה וְהָבַה מְעָם (חֹנִי חֹ, וֹ): ואבדרתם אף מה שאמה מוביל לה, כענין

نځكانثك:

بخفهخكك بخفظيقك: التذهيا

risest up. thou liest down, and when thou thou walkest by the way, and when thou sittest in thy house, and when children, talking of them, when And ye shall teach them your

نخشمَّت،ك: על־מזויוות しじさせないし ĊĊĞ, خندنذا 54

upon thy gates; the door-posts of thy house, and And thou shalt write them upon

תימן הְאֶרֶ לְי: בצר״י גדולה) (ס) ַבַּמָּבְעָ: (בספרי (בספרי לְאֶבְעַגַכֶּם לְעַנִע לָעָנָם כֹּנִמָּג על הַאַרְלְּה אַשֶּׁר נִשְׁבַּע יְהֹדָּת יְהֹדָה לַמָּגּן וֹבַבּוּ וֹמִוּכִם ווּמָוּ בֹדוּכָם

הְּמִנֹּא הַלְ אַבְּמָא: كَيْخَتُنُحِيا خُمْنَا خُدِيا خُيمًا בנוכון על אַרְעָא דְקַוּים וָיָ خدرح لانفيرا ببقدحيا أببقر

the days of the heavens above the unto your fathers to give them, as the land which the LORD swore and the days of your children, upon that your days may be multiplied,

בְּבְבֶּינִ יִלְבְבְבִיבִי: יְּחְזְּהַ אֶּלְהֵיכֶם לְלֶכֶה בְּבְלַ אָהְכֶם לַעַּשְׂהָה לְאַהַבֶּה אָת־ שניעי הַמִּצְוָה הַוֹּאָת אֲשֶׁר אָנָבֶי מִצַּוָּה בי אם השמר השמרון את בל

خلياخاتي: בְּטְּקְנָן בֶּרְמִוְהִי וּלְאִטְקָרָא لَّا هُٰذِكَ دِيا ذِمْنَكَ خُدُم هِبَدُنِا זְהְכִוּן לְמִּגְּבְּבַרְה לְמִרְחַם זָת עַפַּבּיר מַפָּקי מַרָּא הַצָּנָא מָפַבּיר אָבוּ אָם מִמָּר שִׁמָּרוּן יָת כָּל

cleave unto Him, God, to walk in all His ways, and to you, to do it, to love the LORD your commandment which I command For if ye shall diligently keep all this

לּגַלַנם וֹמֹּאֹמִנם מִכּּם: בְאָבֶר מִלְפְּנִיכֶּה וְיִרִשְׁמָה אַנִיִם וְהוֹבֶישׁ יְהוְנֶה אָת־כְּל־תַּגּוֹיָם

خاذرا: הממנו באבון מו שבמוכון ושובשו ווטבוב ול לט כל הממלא

and mightier than yourselves. ye shall dispossess nations greater these nations from before you, and then will the LORD drive out all

٤7

77

יִהְיָה גְּבָּלְכֶּם: לבר פְּרָת וֹמֵד הַיָּבֶם הַאַּחַרְיוֹן ملاتما المراجد التراج المرات ا ÷ פּלב בּנִּלְכֵּים בּוֹנְ לַכֵּים וֹנִינִיע בּנִּלְכִוּן בּּיה דִּילְכִוּן יָבִי מִן \$4_T\$\$\\ XÃL

הַחוּמָכון: פֿבע וֹמֹב זמֹא מֹמֹבְלֹאִני וֹנִיוֹ مَلَحُدُم نَظِحُدًا مَا دَنَاهِ دَنَاهِ ينائك څې بخند لا خانديك خامه

your border. even unto the hinder sea shall be from the river, the river Euphrates, from the wilderness, and Lebanon, your foot shall tread shall be yours: Every place whereon the sole of

(פפרי מו), ואם לא עשה כן, הרי הוא כאלו קוברו, שנאמר ממחיל לדבר, אביו מסיח עמו בלשון הקדש ומלמדו חורה לוס לנו משס, שיסא זס למוד דבורו, מכאן אמרו, כשסמינוק (91) לדבר בם. משעס שסבן יודע לדבר למדסו מורס במלמודו שלה ישמכה:

ולמדמס אומס את בניכס לדבר בס וגוי:

(22) שמר חשמרון. מוסרת שמירות סרבס, לסוסר מכאן מלינו למדים מחייח המחים מן החורה (ספרי מו): למו: לחח לחם. למם לכס מין כמיב כמן, מלמ למם לסס, ואם לאו לא ירבו, שדברי מורם נדרשין מכלל לאו סן ומכלל סן (וב) למען ירבו ימיכם וימי בניכם. אסעזימס כן ירני,

> סדבק במלמידים ובמכמים, ומעלה אני עליך כאילו נדבקם ולדבקה בו. מפשר לומר כן, וסלם אש אוכלה סוא, אלא כמוס ואמס מסא כמוס, סוא גומל מקדים ואמס גומל מקדים: ללכת בכל דרכיו.

> שמומומ, והם גבורים מכם: אם האמוריים לומר ועלומים מכס, אלא אחם גבורים משאר מכס, שאס לא שישראל גבוריס, מס סשבח ססוא שמשבח מס שעלי: ועצמים מכם. אמס גלוריס וסס גלוריס (33) והוריש ה׳. עשימס מס שעליכס, אף אני אעשס

4€□: (0) אַמָּר שַּׁבְּרְכִּיּבְּשׁ כַּאַמָּר בַּבָּר בַּיִּטְבִּרִכוּן בַּשַּ כִּמָא בַמַכָּיִכ طَبَةَ إِمَا يَمَارَكُمُ مِن اللَّهِ اللَّهِ مُنْكِنُ مِن الْهُمُونِ السَّالِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ

ַ בֿל_עַאָּבֹאָ אֵלְעַבוּוּ הַּלְ אָפָּ*וּ בַּלְ* אָנַהַּא בּבּבונכם לא יהעתפר אָנִשׁ בַּרָמוּכוּוֹ

spoken unto you. ye shall tread upon, as He hath dread of you upon all the land that shall lay the fear of you and the against you: the LORD your God There shall no man be able to stand

97

The Haftara is Isaiah 49:14 - 51:3 on page 165. This is the Second Haftara of Consolation.

בְּרְבֶּת יִקְלְלֶת: בין בְּרָבְן יִלְנְמִין: _{כפס} רְאֵה אַנבֶּי נֹתֵן לְפְּנֵיכֶם הַיִּוֹם הַזּוֹ רַאֵּנָא יָהִיב קֵדְמִיכוֹן יוֹמָא

מְצַּנְת אֶנִקְכֶם הַיְּוֹם: מִּצְּׁוֹתְ יְּהְוָָה אֱלְהֵיכֶּם אֲשֶׁר אָנָכֶר לְפִפּוֹדִיָּא דַּיִיןְ אֱלְהַכוֹן דַאֵּנָא אָטַ עַּלְבְבְּעָׁ אַמָּוֹבְ שַׁמָּמִׁנְאָבְ נִטְ בַּבַבְּוֹ

מְפַבּוֹת וְטְׁכִוּן יוֹמָאִ בֵּין:

نمكت ما سيدك هم هرد، 82 84-4414 וַמְטְׁמָנִי ×□_<

אַטַבּפּׁט בּוֹנִם לַלְבָפֹט זֹטַכּוּן וּוָמֹא בוּוּ לַמִּטַבּׁי בּּטַב άĮ אובוא באלא מפפוע לפפודיא דיי אָלְהַכוּן וְהָסְמוּן

which ye have not known. this day, to go after other gods, of the way which I command you LORD your God, but turn aside out unto the commandments of the and the curse, if ye shall not hearken

your God, which I command you the commandments of the LORD

the blessing, if ye shall hearken unto

Behold, I set before you this day a

this day;

blessing and a curse:

אַבוני אָלְבוֹים אַבונים אַהָּב הָהָנִי הַלָּא גַּלְא גָּבֹהִשוּוּ:

بَاظُمُ كُلِّ مَمِـ لَيْكُمْ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِن הַבְּרָבְת עַלְ־תַּר גְּרִלְיִם נְאָתַ־ עַלְ نهقد לרשמה ונתמה ﴿ ﴿ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّا

מִלְמִׁמּוֹא מֹלְ מוּנִא בַּמִּיבַלְ: ねたび אָּעַב לְמִּירְתַּה וִמִּמֵין יָּת מְבָּרְכִּיָּא

the curse upon mount Ebal. blessing upon mount Gerizim, and possess it, that thou shalt set the the land whither thou goest to LORD thy God shall bring thee into And it shall come to pass, when the

גריזים ובהר עיבל: (12) ראה אנכי נוחן. ברכה וקללה. סממורות נסר ¬
רבם. וסיכן דבר,

ממומ כג, כו):

לבם. וסיכן דבר,

ממומ כג, כו): פמסוס: מורא. לשון דסגס מימיס רביס: באשר דבר (29) ונחחה אח הברכה. כמקגומו, ים מברכים, לם על הקרובים, ומוראכם על הרחוקים: פחד. לשון בעימת אלילים ככופר בכל המורה כולה (מפרי נד): פחדכם ומוראכם. והלה פהד הוה מורה, הלה פהדכם מס מלמוד לומר איש, אפילו כעוג מלך סבשן (ספרי נב): וגרן: סא למדח, שכל העובד עבודה אלילים, סרי הוא סר ואשה בכשפיה מנין, מלמוד לומר לא ימילב מכל מקום, א"כ (82) בון הדרך אשר אנכי מצוה אחכם היום ללכת (פב) לא יחיצב איש וגוי. פֿין לי פֿלפֿ פֿים, פֿומס ומשפסס (קב) אח הברכה. על מנס פֿשר משמעו:

וגוי. כל סאכורים שבפרשה אמרו מחלה בלשון ברוך, ואח"ר פניסס, ופתמו בברכס ברוך סמים משר למ יעשה פסל ומסכה המצרכים: על הר גרזים. כלפי הר גרזים. הופכים מכל סדרך שנלטוו ישראל, מכאן אמרו, כל סמודס בעבודת

הפכו פניהם כלפי הר עיבל, ופתחו בקללה (קומה לב.):

ַמוּל הַוּּלְּגְּלְ אָבֶל אָבֶל אָלוֹנָי מִבֶּרוּ: בּאָבוֹאַ בּוֹכֹּנֹהֹנִג בּנְהָאָר בֹּהֹנֹבֹיבוּ ĽÄĊA

וורשהם אקה וישקהם בה: ※ムロに0日 ذيزا ַ לְבַאָ לְנֵהֵמִׁנ אָנוַ עַּאָנוּ אָּמָר -אַטַּם מָלַבוּים אָטַרַיַּיּרְבָּוֹ

אָנְכָּי נְעֵוֹ לְפְּנִיכֶם תַּיִּוֹם: בַהַקָּלִים וְאָנַרַהַמִּטְּפְּטָיִם אָמֶּרַ بهٰمَالُقُاتِ حَمَّهِينِ لِمَن خُر_

חַיִּים עַּל־הְאֲדְמֶה: לְנִאָּטִׁים לְּלִ_נַיִּמְיִם אָּאָבַרַאַּטִּם ئنا نبن څرت، څجشك ځك هُجْد تَانَوْرَه لَتَفَهُ فَمَرَى لِهُمُلِ

> בְּסְעַר מֵישְׁרֵי מוֹרֶה: けびいなしゃ くささん ĒÄĒŒ אַרוֹרִי אוּרַח מִעַּלְנֵי שָׁמִשָּׁא עלא אַפּוּן בֿמֹבֹבא בַּוֹנְבּגֹא

אָלְבַׁכִּוּן זְבֵּיִב לְכִּוּן וְמֵינִעוּן למומכ למונט זט אַבמא בּוּוֹ אָבוּ אַשוּוּ הֹבוֹנוֹ זִע זַבְּנִּאַ

בדמיכון יומא דין: לוֹמוֹא וֹנִי בּינוֹא בּאָנֹא נִבִּיב נטמרון למעבר

בָּל יוֹמַנְא דְּאַחוּן קַנִּימִין עַלּ אֶּלְנִא בּאַּבְּנִימִּב לָב לְמִּירִמַה לְמְמְבַּר בָאַרְעָא דִיהַב יַיַ אבון בומוא ודינוא דהשרון

live upon the earth. thee to possess it, all the days that ye the God of thy fathers, hath given to do in the land which the LORD, ordinances, which ye shall observe These are the statutes and the

statutes and the ordinances which I

And ye shall observe to do all the

shall possess it, and dwell therein.

LORD your God giveth you, and ye

go in to possess the land which the

For ye are to pass over the Jordan to

Canaanites that dwell in the Arabah,

dehind the way of the going down

Are they not beyond the Jordan,

set before you this day.

terebinths of Moreh?

over against Gilgal, beside the

of the sun, in the land of the

IIX

78

31

אֶבְבַוּנִים הַּבְבַנִינִים עַבְּעוֹנִים הַבְ סוּבּוֹא בֹמּוֹא וֹהַבְ בֹמִטֹא י אוֹמוֹר מַבְרוּרשָם הַגוּוָם אַמֶּר אַבָּר הְאַבְּרוֹן אָת־כָּלִ־הַמְּלְמֵוֹת

יטטות בל אילן עבוף: לבעון יה שְּׁצְּוֹהָהַ בַּוֹי הפְּלַחוּ תַמָּן עַמְטָנִיּא דְּאַתּוּן אַבּּבא טַאַבּבוּן יִט כַּל אַטַבוּא

hills, and under every leafy tree. the high mountains, and upon the dispossess served their gods, upon wherein the nations that ye are to Ye shall surely destroy all the places,

الألألأك %u_dicuda בּלל: וֹמֹבַ בַיּנֹּבֹמָוִנ וֹנֹטַנו בֹּבַ הֹֹא

בַבַבּא: וֹאַבּוֹשִׂם אַנוַ הַּמָּם מוֹוַ וַמַּצֹוִם كالآكية ڰ۪ڂؚؾؠڷۄ بخفريز ڗۼٚڟ۪ڐٮڟڡ <u>iar</u>eil ĽŸ@ المُحَلَّلُهُ الْمُحَلِّلُهُ الْمُحَلِّلُهُ الْمُحَلِّلُهُ الْمُحَلِّلُهُ الْمُحَلِّلُهُ الْمُحَلِّل %L_Q%CQD

וֹטּבּׁבוּן וֹט מֻוּמִבוּן מִן אַטַבֹא はえんはい <u> څ</u>رندرا انكككرا

their name out of that place. of their gods; and ye shall destroy shall hew down the graven images burn their Asherim with fire; and ye and dash in pieces their pillars, and And ye shall break down their altars,

רמוק מן סגלגל (קומס לג:): אלוני מורה. סוא שכס, בּמִשְׁרֵמ בשופר הפוך, ודרך בפשמח ורפה: מול הגלגל. את חלהיהם חשר על ההרים: וסוס דגוש, וסס סיס סמרי דרך דבור סמד, סיס נקוד סמרי שניקדו בשני מעמיס, אחרי נקוד בפשמא, ודרך נקוד במשפל מן סירדן ללד מערב, ומעס המקרה מוכיה שהם שני דברים. שנאמר אחרי, מופלג הוא: דרך מבוא השמש. להלן סירדן סרבס וסלאס למרמוק, וזסו לשון אמרי, כל מקוס (108) הלא המה. נמן בסס פימן: אחרי. אמרי סעברם שנאמר ער מָקוֹס שָׁבָס עַר מֻלוֹן מוֹרֶס (בראַבוּים יבּ, וֹ):

יסיו סימן בידכס שמבולו ומיכשו לת סלכן: (ונ) כי אחם עוברים אח הירדן וגוי. נקיס של ירדן

כל המקומות אשר עבדו שם וגר. ומס מלגדון מסס, עבודת גלוליס שלריך לשרש אחריס (עבודס זרס מס:): אח (2) אבד האבדון. לפר, ולמ"כ מלפדון, מכלן לעוקר

ζζ

+ マネメーロネムヤジト ギト ド・ロネロ ネターロ・ニロ:

څڅتربا: לא עלהדון בן

your God. Ye shall not do so unto the LORD

ייבור ויבאים שְּמָר: לְמִּנִם אַנַרַמָּנִוּ מִּנִם לַמָּכֹנוּ ر بَرَنِہ אُرَاٰتِ، چِط مِجِرً-שَجِمِ، چُם בִּי אֶם־אֶל־הַמְּלְוֹם אֲשֶׁר־יִבְהַר

נוֹ אֶלְעַבוּוּ מִכָּלְ הַבְּמָּוְכִוּוּ 第4日は ムダロロメ

seek, and thither thou shalt come; even unto His habitation shall ye your tribes to put His name there, your God shall choose out of all But unto the place which the LORD

נעגנקם: נאט טַבוּמָנו גַבְכָם וֹנגַבַוּכֶם こびし ישרמל ווְבְחֵיכֶם ؆ؚڟ۪ڎ נְבַבאַנֵים

ונע מההביכון קַלְיִנוּכִם וֹנוּנִינוּ לְנִיפֵּוּ הַּלְנִיכִוּן וֹנִכְסַע

of your herd and of your flock; freewill-offerings, and the firstlings your hand, and your vows, and your and your tithes, and the offering of burnt-offerings, and your sacrifices, and thither ye shall bring your

جَدَدُكَ نَالِنَا \$ حَيْدَك: ثلاثم هَلَام الْخُلَادِدُم كَيْمُدُا يُعْلَمُ خَمَادِياً لَحُدُدُكَ لَهُمْ אֱלְבִיבֶּם וּשְׂמַחַמָּם בִּכֹל מִשְׁלֵח וָהִחָדוֹן בְּכֹל אוֹשְׁמוּה יַדְכוֹן [%<\u00e4\u00a4\u00 خظتر

غَلَلَكِ: להנה ומיקלו ממו בדם ין אַלהַכוּו

LORD thy God hath blessed thee. and your households, wherein the in all that ye put your hand unto, ye LORD your God, and ye shall rejoice and there ye shall eat before the

מְמֶּנִם פְּׁנִי נַיְּנִם אָנְתְּ כַּלְ עַנְּמֶּנִ הַ הְּבְּרֵון כָּא נִוֹמָא בֵּון וְּבָרַ כָּלְ לַאִ עַהְּהָוּן בְּבֶלְ אַהָּב אַנְּבוֹנוּ לָא עַהְבָּבוּוּ בָּבֶלְ בַּאַנְעוֹנִא

is right in his own eyes; here this day, every man whatsoever Ye shall not do after all that we do

המְנוּחָה וְאֶלְ־הְנְיַבְּלֵּה אֲשֶׁר נִיְחָא יִלְאַחְסָנִהָא דִּייָ אֶלְהָרִּ בּׁ. כְאַ_לֹאטֵׁם הַּגַ_הֹּשֹׁנִי אֶכְ_ אָנִה לָא אָטִהּנוּוְ הַּגַ בֹּהּוֹ לְבִּהִנִי

LORD your God giveth thee. and to the inheritance, which the for ye are not as yet come to the rest

לבימוק: אשרה. הילן הנעבר (שס מת.): ואבדתם אח (8) לא חעשון ככל אשר אנחנו עושים וגור. מוקב וסיא בימום ששנוים במשנם (שם מו:), אבן שחלבה מחחלתה (ד) אשר ברכך ה׳. לפי הברכה קבֵּא (ספרי סד): (5) מזבח. על אַניס סרנס: מצבח. על אַנן אַמת, ד): ובכרח בקרכם. לממס לכקן ויקרינוס שס:

מין כל מין קוך (שם מו.):

ויגרמו עונומיכס למקדש אבומיכס שימרב (פפרי פא):

מובס, מומס מקריבו בבמס (זבמיס קיז:): שישראל נוחלין את המובחות, אלא שלא מעשו כמעשיהם, שאחם מתודבים על ידי שישר בעיניכם להביאם, ולא ע"י שמובח או מן שטורש, אמר רבי ישמעאל, וכי העלה על דעתך שנידר ושנידב, ווסו איש כל סישר בעיניו, נדרים ונדבות אם שמס לא מעשון כן, אוהרה למוחק את השם ולנותן אבן מן - מעאות ואשמות ודרים ונדבות, אבל בבמה אין קרב אלא במקום אשר יבחר. דבר אחר ווחלמם אם מובחוחם ואבדחם - היום במשכן, שהוא עמכס וומשח, והוא כשר להקריב בו (+) לא חששון בן. להקמיר לשמים בכל מקום, כי אם כבוש וחלוק, ובבמה לא מקריבו כל מה שאחם מקריבים פה סירדן, מיד מומרים אמס לסקריב בבמס כל י"ד שנס של שמם. לכנום לסם שם לגומי, בים גליא קורין לה בים כריא, למעלה על כי אמם עוברים אם הירדן וגוי, כשמעברו את

(6) זבחיכם. למיס של מונק: מעשרותיכם. מעשר (a) לשכנו תדרשו. זס משכן שילס (מפרי מנ):

עדיין: אל המנוחה. וו שילס (שס קיע.): הנחלה. וו (פ) כי לא באחם. כל מומן י"ד שנס: עד עחה. כמו

שלו סבכורים, שנאמר בסס וְלְמַח שַפְּבֵּן שַּשֶּׁנֶ מִיּנֶדְ (לקמן כו, בסמסומעשר שני למכול לפניס מן סמומס: חרומח ידכם. ילושלים:

וּישַבְקָם־בָּטַח: なゆルバロ なぐく_%ごだこでロ מֹנִעוֹג אָעַבֹּעַם

انكائاك الأبالاء ثَلُجُه لُحِمْ مَخْلَاد نَلُدَ،جُه لَاَهُمُد נובשובם מגאוביובם וטבמע אַנֹכָי מְצַנֶּה אָתְבָה עוּלְהַיבֶּם שָׁמָּה חָבִיאוּ אָת אָלְבִיכָם בּוֹ לְמַבֵּן שִׁמוֹ שָּׁם וְתְיֶה הַמְּלִוֹם צֵּשֶׁר־יִבְחַר יִהוֶה

ַבַּבְל וְנְּעֵבְר אִטַּבֶּם: וֹמֹבֹג.כֹם וֹאַמִּנְעַיכֹם וֹנַבַנוֹיָ יקניקם 71 XÜQ بخزتيد الفرقر المرات ا

בְּבֶלְשְׁלִוּם אֲמֶּׁר מִרְאֶבי: הַשְּׁמֶר לְּדְּ פֵּן תַּעַלֶּוֹ עֹלֹמֵיף אִסְהְמַר לְדְּ דִּלְמָא תַפֵּיק

אַנכֿי מָצַוֹּנֹבַ: مَمْ يَنْكُ الْمُنَا لَوْمًا لَمُمْ الْمُمْ لِمُمْ الْمُمْ لَاللَّهُ مِنْ لَا مُنْكِلًا لِمَا لَا يَعْلَى الْم ٠٠٠ بُسَرُسْ جِهِيَبَ سِجِفِرَةٍ سِّمَا مِوْجِيَّةٍ خَيْبَةً مِنْ سُجَفِةً مَوْا مَوْا مَوْا ※ローはむればロ

אָלְעַיכֹם בַּאַנְמָא גַּוֹן אָלַטַכוּן מַטַּכוּן וֹהְבֹבׁשְׁם אָעַבוּוֹבֹבֵן וֹיִהְבַשָּׁם וִטִּהְּבָּבוּן זִּטִ זָבַבּוֹא וִטִּטַּבוּן

וכל שפר גדביכון התדרון מֹמֹמֹבׁנכון וֹאַפֹּבְמוּט זֹבַכוּן הֹלַנִעֹכוּן וֹנֹכֹסַע לוּגַהָּוֹכוּן נת כַּל דַאָּנָא מִפַּבּוֹד יָהָכוֹן שְׁכִינְהַיה חַמָּן לְחַמָּן חַיִּחוֹן

אָרַי לַית לַיה חוּלַק וָאַחָסָנָא نقثكثديا نحينغد يخظكتيديا ילניכון יללטכון ומּלביכון ומחדון קדם ין אַלַבַכוֹן אַתּוֹן

הקלווטב בכל אַנורָא דַּנִיחָזִי:

באלא מפפגר לף: אַמֶּבוּנֹבוֹב אַלְבוּוֹ בֹאַטֹבֹא בּוֹטַבֹּהּי

> dwell in safety; enemies round about, so that ye and He giveth you rest from all your your God causeth you to inherit, dwell in the land which the LORD But when ye go over the Jordan, and

which ye vow unto the LORD. hand, and all your choice vows your tithes, and the offering of your burnt-offerings, and your sacrifices, that I command you: your dwell there, thither shall ye bring all shall choose to cause His name to place which the LORD your God then it shall come to pass that the

with you. hath no portion nor inheritance within your gates, forasmuch as he maid-servants, and the Levite that is men-servants, and your and your daughters, and your LORD your God, ye, and your sons, And ye shall rejoice before the

place that thou seest; not thy burnt-offerings in every Take heed to thyself that thou offer

٤ı

Οī

shalt do all that I command thee. burnt-offerings, and there thou there thou shalt offer thy shall choose in one of thy tribes, but in the place which the LORD

יִשְׁבְמֵל (שופּמיס ג, א), ואין זו אלא בימי דוד. אז: לאחר כבוש וחלוק ומנוחה הגויס שַשֶׁר הניים ה' לנפוח בְּם שֶׁם מבחר נדריכם. מלמד שיביאו מן המובחר: ויסא כל אחד מכיר את מלקו ואת שבמו: והגיה לכם. ובאולגבעון, סיו הבמום מותכות, עד שבאולירושלים (שם):

לענין שילה וכאן אמור לענין ירושלים, ולכך חלקם הכחוב, בחלקו של בנימין היה: לו מִשְּבִינ מִבֶּל מִיְבְיוּ, וַיּמֹשֶׁר סַמֶּלֶךְ שֶׁל נְמָן סַנְּבִיחׁ רְאַם נָחׁ (דִּאַחִד שִבַמִיךְ. בחלקו של בנימין, ולמעלה (פסוק וכן סום קומר בדוד, זיִםי פי יִשַׁב שַמֶּלֶך בְּבֵימוֹ וַם' בִּנִים מקריב ע"פ נבים, כגון אליסו בסר סכרמל:

(EI) השמר לך. לימן לה מעשה על הדבר (מפרי ע): (10) ועברחם אח הירדן וישבחם בארץ. שממלקוס, לימן סימר בין זו לוו, משמרבס שילס ובאו לנוב ומרבס נוב

(II) והיה המקום וגר. בנו לכס בית סבתירס בירושלים, בכל מקום אשר חראה. אשר יעלס בלבך, אבל אתם

(שמוחלריב ז, חרב): ששה חביאו וגוין. למעלה אמור מפורונים היצופי, גבה הוהב מכל השבמים, ומכל מקום הגורן אַלכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית מַבְוִיס וַמְבוֹין סְמֵלְכִיס ישֵׁב בְּמִיךְ סַיְרִיעָם ב) הוא אומר מִבְּל שִׁבְּמֵיכֶס, הא כינד, כשקנה דוד את הגורן

בַּגַּבוֹ, וֹבַאַּוֹּג: شمَثِيرَ لِـ سَمْشِم نِسَمْسِير بِمَحْرَدِه مُحْمَمَةً مَ الأكريثيك الأهد القلاحك الخفر الأفرية المنتح في خفر طلتك ין אַבֹּלִטַ בֹּמֶּב בֹּבֹבַבְּט וֹבוֹנָע וֹנוֹכוָל בַּמָּבָא בַּבֹבַבַּטֹּא בַּיִּי

השְּׁבְּהַ בַּמֶּוֹם: י נַק הַבְּשׁ בַאָּ הַאָבֹלְנִ מַּלְ הַאָּבֶּלְנִ מַלְ הַנְיִג בְּשׁׁנִג בְּא הַיִּכְלְנִּוֹ מַלְ

: خلائ ئالد: לבבוע אַמֻּב טעַר וֹלבבטוּע ילכנע ללננ נגאונ ולג_ ر مَمْشِد لَـٰ لأَنْكُ لَنْدَلِمُكَ لَنَجُكُ لِكِ **Ġ**₩_Цŧ₡Ġ

بْدَيْنِ ݣُكِيْنِكُ خُرُدُ فَهُكِمْ مُهُكِّم يُتُكِ هُمْد خمُمْدُنك لَمُمَنَانَ حَفَدَر بخفك نمخكك تغفيك ندخنه رِبَرِنَ هُرَيْنِةً قِنَّ هِفِنَ بَجِرَةٍ עאַכַבְּנּוּ בַּמָּלוִם אָּמָּב יִבְּחַב × عـ خفتر نيان څخينك

כֹּבֹמֻּר מַבִּיָּא וֹאַוֹלָא:

יאַבּוֹמוּט יִדְרָ: ića titu idīu ititūl ימשטף יבכובי תובף ומאנף קית לף רשו למיכל בקרוף

אַרְעָא הַישְׁרְנֵיה בְּעַיָּא:

וֹן אֶּבְעַבׁ בַּכָב אָנָאָמוּנִי וֹבַבּ: ندرفي يخكائك أنينة. كله אָלְבוֹּ בִּיה אַהָּ וּבְּרָרְ

בינאָר בָּל יוֹמֶךְ עַל צַּרְעָּרָ:

gazelle, and as of the hart. clean may eat thereof, as of the given thee; the unclean and the LORD thy God which He hath according to the blessing of the after all the desire of thy soul, and eat flesh within all thy gates, Notwithstanding thou mayest kill

earth as water. thou shalt pour it out upon the Only ye shall not eat the blood;

offering of thy hand; thy freewill-offerings, nor the of thy vows which thou vowest, nor of thy herd or of thy flock, nor any wine, or of thine oil, or the firstlings gates the tithe of thy corn, or of thy Thou mayest not eat within thy

all that thou puttest thy hand unto. rejoice before the LORD thy God in within thy gates; and thou shalt maid-servant, and the Levite that is and thy man-servant, and thy thou, and thy son, and thy daughter, the LORD thy God shall choose, LORD thy God in the place which but thou shalt eat them before the

thou livest upon thy land. forsake not the Levite as long as Take heed to thyself that thou

וסלמיים וסקבס: שאין קרבן בא מסס: כצבי וכאיל. לפומרן מן סורוע ומסור אוכלין בקערס אחח (יבמוח עג:): בצבי וכאיל. יַנַּע בְּבֶל מְמֵח לֹח יַמְבֶל (ויקרח ז, יש), סולרך לסמיר בו שממח והשהור. לפי שנמו מכח קדשים שומתר נסס וְסַבְּשָׁר מֵשֶׁר (פו) רק בכל אות נפשך. נמס סכמונ מדנר, אם לסכשיר את סורעים (מפרי עא):

و، הَשְׁמֶר לְדִּ פֵּן מַעֲוֹב אֶת הַלֵּוֹי אִסְהָמַר לְדִּ דִּלְמָא הָרַהִיק יָת

לך שאין לריך כסוי (חולין פד.). דבר אחר, הרי הוא כמים זריקם דס במובה, לה ההכלנו: השפכנו כמים. לומר (16) רק הדם לא האכלו. מע"פ שמתרמי שמין לך צו

לכסנים: ותרומת ידך. אלו סבכורים: שכתבו עליסס את סשבועס: ובכרת בקרך. בּי מְם שֵׁמִינִף סְמִוֹנִים וְסַפְּמְמִים (שמומֹל־בּ ה, ו), נלמים יבום, כך מפורש בפרקי דר' אליעור (פרק לו), והוא שנאמר וְמְּלְבּ, חֹלֵחׁ חֹכילִם על ידי וביחס (בכורות מו.:): השמא ולח יבוסיס סיו חֹלה חחיים סיו, חלה על שם סעיר ששמס מלמיד לימר רק: - חזבח ואבלח. אין לך בסס הימר גיוס לפי שכרם לסס אברסס ברים כשלקם מסס מערם סמכפלה, שיפדוויאכלו בכל מקום (ספרי שא), יכול יפדו על מום עובר, "לַבּוֹרִישָׁם (יבושע מו, סג), יכולים היו, אלא שאינן רשאין, בְּשֶׁר וגוי (פּסוק כ), במס זס מדבר, בקדשים שנפל בסס מוס, רשאי. כיולא בו, וָמָׁמ סַיְבּוּסָי יוֹשְׁבֵּי יְרוּשְׁלַם לֹא יָכְלוּ בְּגֵי יְסִידֶּס במקום אחר, פִי יַרְמִיצ ש' אַלְפֶיף אָם גְּבְלֶךְ וגו' וְאָמֵרְפָ מֹלְלֶשׁ חובל. רבי יסושע בן קרחה אומר, יכול אחה, אבל אירך בבשר מאוס, להמירה להם בלא הקרבת אימורים, הרי אמור (TI) לא חוכל. בא הכמוב לימן לא מעשה על הדבר: לא

שבל בגולה אינך מוזהר עליו יותר מעניי ישראל: (פו) השמר לך. לימן לאמעשסעל סדבר: על אדמהך. אין לך מעשר עני, הומינהו על שלמיך: שם שין לך למם לו מחלקו, כגון מעשר ראשון, חן לו מעשר עני,

(13) לפני ה׳. לפניס מן סמומס: והלוי אשר בשעריך

85

האַכַל בָּשֶּׁר: אַכְּלְתְ בָשְּׁר בֶּי־תְּאַנֶּת נַפְּשְׁרָּ چייירחיב יהוה אַלהַיף אָת־

אויעד ואכלי בשעייה בלל מִם וֹנֹבֹשׁטֵּ מִבֹּלֵבׁנַ וּמִגֹּאָנֹבַ יַ יִבְּחַׁר יְהוְוָה אֱלֹהֶיף ֹלְשָׂיִם שְׁמָוֹי · בְּיִיוֹרְחַׁק מִמְּוֹּ חַמְּלוֹם צֵּשֶׁר

וְהַמְּדְוֹר יַהְדֶּוּ יֹאִכְלֶנֵּוּ: נאָט עַאַלְגָּי בּן האַכְלְנָנִי הַשְּׁמֵא מְבָּנִא וֹאָנִלְאַ בּּן הַיִּכְלְנִּיה אַּב כֹּאֹמֶּב יֹאִכֹּלְ אָטַבְעַּאָּבׁי, בַּנִם כַּמָא בַּמִטְאָבוּלְ בַּמָּב

بَارُقُم مُلِ لِلْأَمُّالِ: עַנְיִם עַנְאַ עַנְּבָּשְׁתְּאַ נְלְאַ עַאָּכָלְ גַּטְּאָ אָרֵי דְּטָאָ הַיִּאַ נְּפָּשָׁאַ נְלָאִ ي رِم חِنْم לِجَرْمَرْ هِٰذِكْ بَيَةًם جِرْ جَاءَت مِمِهِ جِبَادً جَمْهُ جَفِيوَةً

ן לא תאקלְנוּ עַל־הְאָרֶץ הִשְׁפְּבֶנוּ לָא תִיכְלְנִוּיה עַלְ פַּעִיָּא: מִישְׁדְנִיה פָּעַיָּא:

²⁵ לאָ האַכְלֶנְנִי לְמָתּן יִימָּב לְוֹדִּ לָא הַיִּכְלְנֵּיה בְּדִיל דְּיִישַּב

נפְּמָּב שׁנכּנִל בִּמָּבָא: למוכל בשורא בכל רמות אַב, ופֿט, וֹן אָלִבוֹּב וֹט טַעוּמִּבּ

בכל רעות נפשה: شحبثتي مقل أباحره معبرك لُانتُلۃ، اَدْ \$َكُتُكَ كَهَمُلُهُكِ نثرتوط خؤك بهثره

ترخظتنك:

עוכול נפְשָׁא עם בִשְּׁרָא:

حُبْ لَامُشِكِ كُكُ أَذِكُتُكَ خُنُتُكَ يُحَدِّد لَمُحَدِّبِ

flesh, after all the desire of thy soul. desireth to eat flesh; thou mayest eat will eat flesh', because thy soul Promised thee, and thou shalt say: 'I enlarge thy border, as He hath When the Lord thy God shall

after all the desire of thy soul. and thou shalt eat within thy gates, thee, as I have commanded thee, flock, which the Lord hath given thou shalt kill of thy herd and of thy there be too far from thee, then God shall choose to put His name If the place which the Lord thy

may eat thereof alike. thereof; the unclean and the clean hart is eaten, so thou shalt eat Howbeit as the gazelle and as the

thou shalt not eat the life with the blood; for the blood is the life; and Only be stedfast in not eating the

pour it out upon the earth as water. Thou shalt not eat it; thou shalt

†7

٤٦

тре Говр. do that which is right in the eyes of children after thee, when thou shalt well with thee, and with thy Thou shalt not eat it; that it may go

אלא אם כן מקדישה ומקריבה שלמים: בכל אוח נפשך וגוי. אבל במדבר נאסר להם בשר חולין, אלא להוסירך וללמדך, עד כמה אחה לריך להמחוק במלום, אדם לאבול בשר, אלא ממוך רמבם ידים ועושר (חולין פד.): דברי רבי יהודה, רבי שמעון בן עואי אומר, לא בא הכחוב,

וקן סלכום שמיעה שנאמרו למשה מקיני (מולין כת.): וגרי כאשר צויחך. למדנו שיש לווי בובימה היאך ישמומ, (24) לא האכלנו. אוהרה לדם הממלים: שלמיס בכל יוס, כמו עכשיו שסמשכן סולך עמכס: וזבחה הנפש עם הבשר. אוסרס לאבר מן סמי (מולין קב.): (וב) כי ירחק ממך המקום. ולה מוכל לבה ולעשות לחוקך בהוהרמו, ק"ו לשהר מנות (מפרי עו): ולא האכל

מלמוד לומר אך: במסרס, אי מס לבי ואיל חלבן מוחר אף חולין חלבן מוחר, אדם קלה ממנו, הפורש ממנו זוכה לו ולבניו אחריו, ק"ו לגול (בב) אך כאשר יאכל אח הצבי וגרי. לינך מחסר ללכלן לך וגרי. לה ולמד מהן שכרן של מלוח, אם סדם שופשו של

(23) רק חוק לבלחי אכל הדם. ממס שנאמר מוק,

. אס הדם שהוא קל להשמר ממנו, שאין אדם ממאוה לו, הולרך (0s) כי ירחיב הרי. למדם מוכם דכך ארן, שלא ימאום אמה למדשטיו שמופים צדם לאכלו, לפיכך סוצרך לומר אוק,

(25) לא האכלנו. אוסרס לדס סאינריס: למען יישב

ועריות שנפשו של אדס מתאוה להס (מכות כג:):

אַשֶּׁר יִבְּתָר יְהוָה: بِبْلُدُنِكُ فَهُمْ بِجُمُنَ مُحِ لِقَطْبِط أَبْلُدُكُ فَهَبِمِ نُقَرَقَد خُمُنَدُمُ تِم ظِهُلِهِ لِجَمْدِ نَبَرُهُ كُلِهُ كُمَانَة مَهَا لِهَا اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللّ

אָלהֶיף וְהַבְּשֶׁר הֹאַבֶל: זְבָּטָׁיף יִשְׁפַּףְ עַלְ־מִזְבַּחֹ יְהַנְיָה √² עַלְ־מִוְבָּח יְהֹנְה אֱלֹהֵיף וְדַם⁻

בְּעֵינֵי יְהֹוְה אֱלֹהֵיף: (ס) מּנְלֵם כֹּּ עַמְּמֹשְׁעְ עַמָּנִר נְעַיִּמְּׁר מִּלְמָאֵ אָבִי עַמְּבִיִּר דְּתַפִּוֹן نىقد خَاجِ فَجْدُنُكُ هَلَاثُرِكِ مَد يُنْقِد جُكَ لَجْدُنُكَ خَنْدُكَ مَد عد لِيُحْدِد يُجْمُد عُرَدُ، فَجَرُكُ خُرِيمَا لِيَعْدَدَا يَعْرُهُ فَوَقِيد ذِكَ جُدِيدٍ הְאָבֶר וְהְאַמְּאָטְ צִּעִי כֹּלְ עַוֹּבְבֹנִים מָר וּטִׁפֿבּילְ זִע כֹּלְ פּטִׁינְמִיּא

אַנִּם נְוֹמֻּבְנֵי בַּאַבְאָם: dâd xiga detil tichê ^{עליעי} הַגּוּיָם אֲשֶׁר אַמָּה בָא־שֶׁמָּה קי־יַּקְרִיתֹ יְחֹלֶה אֱלֹהֶיף אֶת־

ڲۣڒٙڽڗڽ۫ڡٳۼۑڽ؈ؙ٦ۦڿٳۦڎڡ؆ڹڗ؞ ַנעַבְדוּ הַגּוֹיָם הָאֵּכֶּה אָת־ קדְרֹשׁ לַאַלְתַיהֶם לַאַּמֹר אַיכָּה ॰ श्रृंदाः तथ्यंद्वाच यद्धाः व्हि نهُمُد ذَكِ قُل نَوْكُم مَنَاتَانِتُهِ • نَهُمُد ذَبُهُ فَا نَوْكُم مَنَاتَانِهُم • نَهُمُدُ اللَّهُ فَا نَوْكُم مَنْ اللَّهُ فَاللَّهُ فَا نَوْكُمُ مِنْ اللَّهُ فَا نَوْكُمُ مِنْ اللَّهُ فَا نَوْجُوا مِنْ اللَّهُ فَا نَوْجُوا مِنْ اللَّهُ فَا نَوْجُوا مِنْ اللَّهُ فَا نَوْجُوا مِنْ اللَّهُ فَا نَعْمُ اللَّهُ فَا نَوْجُوا مِنْ اللَّهُ فَا نَعْمُ مِنْ أَنْ اللَّهُ فَا نَعْمُ مِنْ اللَّهُ فَا أَنْ أَنْ مِنْ أَنْ مِنْ أَنْ مِنْ أَلَّهُ لَعْلَمُ لَعْمُ لَذَا لِمُنْ أَنْ مُنْ أَنْ مِنْ أَنْ أَنْ أَنْ مِنْ مِنْ مِنْ أَنْ مِنْ أَنْ مِنْ أَنْ مِنْ مِنْ أَنْ مِنْ أَنْ مِنْ أَا

נלסט לידשר ישהפיר על מּלְ מַוְבְּחָא דַּיִי אֶלְהָוּ וְדַם لْمُشَرِبُ مَكِرُبُكِ يَتَعُشُكُ لَيَةٍ ◘ لَيَهُدِيهِ مُكِرُنِيْكِ حَضِٰكُم بِلَمْهِ

بلخمد كلت ١٠ ١٤ كذبك:

: וַטִּטֵּיב בַּאַרַעָּרון זְּטִׁבְיוֹ מִן צְבְּמֶבְ וְמִיבִרת זְּמָּבִיוֹ באַשׁ מַלָּיל לְתַּמֶּן לְמֵירַת אָבוּ וֹמָוּגִּי וֹנֹ אֶּלִבוֹבׁ זֹטַ מֹּטְׁמִנֹאַ

מהוטעון ואהביר בו אף אַנא: הַמְמִתְּיָא הַאָּבֶּוּן וָתַ וֹבְלְמֹא טִטִבּה אַסְטְּמָר לָבְּ בְּלָמָא תַּהְבָּוֹי

> LORD shall choose; and go unto the place which the hast, and thy vows, thou shalt take, Only thy holy things which thou

thou shalt eat the flesh. the altar of the LORD thy God, and sacrifices shall be poured out against thy God; and the blood of thy blood, upon the altar of the LORD burnt-offerings, the flesh and the and thou shalt offer thy

God. right in the eyes of the Lord thy thou doest that which is good and children after thee for ever, when go well with thee, and with thy which I command thee, that it may Observe and hear all these words

and dwellest in their land; them, and thou dispossessest them, whither thou goest in to dispossess off the nations from before thee, When the Lord thy God shall cut

will I do likewise.' nations to serve their gods? even so gods, saying: 'How used these and that thou inquire not after their they are destroyed from before thee; ensnared to follow them, after that take heed to thyself that thou be not

אלא הביאם לבית הבתירה: המרמי לך לשמוע את הקדשים ולהכלן בשעריך בלא הקרבה, (28) שמור. זו משנה, שאהה לריך לשמרה בבעיך שלא (62) רק קדשיך. אע"פ שאמה מומר לשמוע מולין, לא ועל ולדומ קדשיה מיקריצו (בכורות יד:):

שבא ללמד על הקדשים שבחולה לארן, וללמד על החמורות השוב. עיני השמים: והישר. בעיני אדם: ממלס, ואח"כוסבשר מאכל. ועוד דרשו (מפריעו) רק קדשיך, שמסא מביבה עליך מלוה קלה כמלוה ממורה (מפרי שם): גבי סמובת, ואס ובתי שלמיס סס, דס ובתיך ישפך על סמובת משנה, אינו בכלל מעשה (ספרי עע): אח בל הדברים. (קב) ועשיה עלחיך. אם עולות הם, מן הצשר והדם על יח), ואם שָנִימָ, אפשר שהשמע ומקיים, הא כל שאינו בכלל

משכת, כענין שנאמר, פִי נְעִים פִי מִשְׁמֶבֶם בְּבִּשְׁנֶדְ (משלי כב,

בָאָה לאלהיהָם: בְּנִיהָם וְאָמַבְבְּנָתִיהָם וְמֶּבַבּ מְשׁלְ לֵאלְנִייִיִם כַּיּי עַם אָטַר שְּבְּרִון לְשִׁמְּוֹטִיהוֹ אָבִי אָּבּ יָת בּי בְּלְ־תּוֹעֲבֶׁת יְהֹנֶה צֵּשֶׁר שְׂנֵא צֵבִי כְלְ דִּמְרַחַק בֵּדְם יְיְ דְּשְׁנֵי

تبزر ترشود: (ء) לְהַּמְּנִינ לְאִ־תְּסֶׁבְּ מְּלֶנִי וֹלְאַ לָאִינִיּסְפּוּן הַּלְנִינִי וֹלָאִ טִּמְּנְמִיּוֹ אָטָּרָ עְּמָהְיִר אָטִרְיִם אָטַּרָ עַמְּמְרֶבׁר יִּטְּבִיר יְהָיִבְּרָ בְּמָהְבִּרָ בְּמָהְבִּרָ בְּמָהְבִּרָ אָנַר בְּלְרַנַיִּבְּלֶר אָמֶוֹר אָנָכִי, יִנִי כְּלִ פִּטְיִּנְמָא בַּאָּנָא מִפַּפּוּר

שׁלַוִם וֹלִטַן אַלֶּוֹב אַוִּט אַוָ מוֹפֶּט: מַלְמָא וִוֹטֵּון לַבַּ אָט אַוָ מוִפָּט: יא בּירינְקוּם בְּקְרְבְּוֹלְינֹא אָוֹ חֹבֵנם צַבִּיי יְקוֹם בָּינָדְ נְבִיִּא אִוֹ חָבִים

نَلَمُنُهُ لَا لَأَمُ لِللَّهُ مِن اللَّهُ لَكُ مِن اللَّهُ لَكُ مِن اللَّهُ لَكُ مِن اللَّهُ مِن اللَّهُ اللّ אֶּבְעַנִּים אַעַנִּים אָהָּב לְאַ הָהֹנִי הַמָּתִּיּא בַּלְאִ וְבַהְּטִּׁתִּן ي ندڤر هَجُرنِ جَهُرَبِ تَظِحُب هَلَاتِ، هَمُك خُمْرَم فُنكِ וּבָא הָאוֹת וְהַמּוֹפֶּת צַּשֶׁר וְיֵיהֵי אָהָא וּמוֹפְּהָא דְּמַלֵּיל

خُدَدُوں نِدُدُحِ رَفَهُوں: אָת־יִהוֶה אֶשְׁכֶּם לְגַּמִּע בְּוֹמְמֵבׁם אְבַּבֹּוּם נִשְׁכֵּוּן לְמִבֹּמ בַּאִימִיכוּוֹ בְּחַמִּוּ הַהָּוּא בֵּי מְנַסֶּה יְהְנָה אֱלְהֵיכֶם הַהּוּא אֲבִי מְנַסֵּי יָיָ אֱלְהַכּוֹן ַ הַהִּוּא אָנֹ אֶל־חֹנֹלֶם הַהַלְּנִם הַחִוּא אַנִ מְן הְלֵּים הֶלְמְא לְאֵ עַהְּתָּת אָרְ גַּבְרֵי, עַלָּבָּיא לָא עַלַפּּירָ לְפָּעַיִּתִּי וֹבִּיֹא

لنظكناندا:

ול-נפשכם: "אָלְנִוּלְם ְלַּלֹלְ- וֹנֵי וֹוֹ אֶלְנִוֹכִוּוֹ בֹּלֹלְ לְבַּׁכִוּוֹ

<u>C</u>(SI' **19C(1:**

they burn in the fire to their gods. their sons and their daughters do they done unto their gods; for even the LORD, which He hateth, have thy God; for every abomination to Thou shalt not do so unto the Lord

diminish from it. thou shalt not add thereto, nor you, that shall ye observe to do; All this word which I command

IIIX

16

wonder, dreams—and he give thee a sign or a prophet, or a dreamer of If there arise in the midst of thee a

and let us serve them; gods, which thou hast not known, thee—saying: 'Let us go after other pass, whereof he spoke unto and the sign or the wonder come to

with all your soul. your God with all your heart and кпоw whether ye do love the Lord your God putteth you to proof, to dreamer of dreams; for the LORD words of that prophet, or unto that thou shalt not hearken unto the

מחר, כגון פוער לפעור וזורק מצן למרקולים, זו סימ עצודמס בא ולמדך כאן, שאם דרכה של עבודת אלילים לעבדה בדבר שכמוב בְּלְמִי לַם, לְבַּאַיִ (שמומ כב, יע), דברים הנעשים לגבוה, עבודת אלילים, אלא על זבות וקעור ונפוך והשתתואה, כמו יבואו אחרים וישמידוך: איכה יעבדו. לפי שלא ענש על מעשים מקולקלים שבידיסם, אף אחם לא מעשם כן, שלא שאשמידס מפניך, יש לך לחת לב מפני מה נשמדו אלו, מפני ממר שמרמס ממר ממונו: אחרי השמדם מפניך. . את סרשע לסיות עליו נושים רבים, ויסיו מחזירין ומתנקשין מעשיסס, וכן יְנַמַשׁ נוֹשֶׁס לְכָל מֲשֶׁר לוֹ (מסליס קע, יא), מקלל פן מנקש אמריסס, פן מערף אמריסס, לסיום כרוך אמר لْهَدُوْدُقِهِ فَع ذِكُم ذِرَاعًا (حديهُم عر ١), نقم به فده فاهد, ליסוד הנופל ממנו, אבל בלשון טירוף וקשקוש מלינו נו"ן, שלא מש לדקדק בלשון, שלא מלינו נו"ן בלשון יוקש, ואפילו (18) פן חבקש. אונקלוס מכגס לצון מוקש, ואני אומר וחייב, אבל ובוח וקטור ונסוך והשתחואה, אפילו שלא כדרכה

ואמומיסס. א"ר עקיבא, אני ראימי נכרי שכפמו לאביו לפני (18) כי גם את בניהם. גם, לרבות את אבותיקם

טְרבּע בּרכות בברכת כסנים (ספרי פּב): לא חסף עליו. ממשס מומפות בתפלין, המשס מינין בלולב, לא מעשה הוא (מכות יג:), אלא שאין לוקין על השמר של עשה: לימן לא מעשה על עשה האמורים בפרשה, שכל השמר לשון אח כל הדבר. קלס לממולס: השמרו לעשות.

המכס: מס נומן לו סקצ"ס ממשלם לעשות אות, כי מנסס ס' אלסיכם וְשַל כְּל בְּשְׁבֶן מֹבֶב) אש"פ כן לא חשמע לו. ואס חאמר מפני למ): או מופח. בארן, דרמיב אם על יִקיֶם עַל הַגְּיָם לָבַדְּם לִּי שְׁנִּשׁ (שִופּמִים וי' יו)י ושְומִר יָבִי נְשׁ מִבֶּב שֶׁלְ בַּוֹּזְב וִדוּי (שִם (2) ונהן אליך אוה. נשמיס, כענין שנהמר בגדעון וְשָׂשִימָ

עמבו יבו הדבקון: אַחַרֶּי יִהוָה אֵלהִיכֶם מַלֶּכִּי

ולְבַעַלִינִי טִטְלַבַנוּ: نظكلالا פקודוהי הטרון ולמיטביה שמבון ונמוד מדמלון ונת לַנוֹר פּוּלְנוֹלֹא זַּגוֹ אֶלְנִוֹכִוּן

בַּה יבְעַרְהָ הָרֶעַ הָקָרָבָּף: (ס) אַמָּר צִּוְדְּ יְהֹנֶה אֶלהָיִרְ לְלֶבֶהַ مُخبره خُمَة، ثالِ مَالِمَثِدُكُ מאָבוּא מצְרִים וְתַפְּּדְרְ מִבָּית יְחְנְּח אֱלְהֵיכֶם הַפּוֹצָיא אֶהְכֶּםוּ הַהוּא יוּמָת בֵּי דִבֶּר־סְבְּה עַל־

וטפבן הביד דביש מבינה: regir y star taar en ご ぶ に は な に は な と アなどし סמוא מל ון אַלהַכוּן דַאַפּיק עבוא יטַקטיל אַרי מַלִּיל וְחַנְּבָיא הַהֿוּא צָּוֹ חֹלֵם הַהַלוֹם וּנְבִּיָּא הַהוּא אֹוֹ חָלֵים מָלְמָא

نېچشنك: אַבוּוִים אַשָּׁר לָאִ יָּדִּהְיָּה אַטָּר كهربد يرجن بيوجبة وكيرت אַּנ בֹהַבַּ אָהֶר כִּנַכַּהְבַּ בַּסַמַר ע בוָן אָוַבְהָוּ אָנו אָמָע הוקף בָּי יְסִיתְּדְּ אָתַיִרְ בֶּוֹ־אִמֶּרְ אִיֹ־

אַט נאַבטטב: בְּמֹתוֹנו הַטְמִיֹא בַבְא וֹבַהֹשֹא לסטבא למימר נהד ונפלח או בְרֶךְ אוֹ בְרַמָּךְ אוֹ אִמַּתֹ אָב, ומִלְכֹּלָּנַ אָּטִינָּ בַּר אָמֶּנַ

וְעָּרִי הְאָבֶרִי הַאָּבֶייִי בְּרְחַקֵּים מִמֶּוְךְ מִקְצָּה הַאָּרֶץ § סְבִּיבְהַיִּכְם עַפְּּרְבָּיִם אֵבְּיִרְ אִי בְּקִינִיקִּם לָּבְּ אִי בְּיַהִיקִּין は数くだい <u> 口</u>なは.□

: אַבְעָּבוֹאַ מולב מפופו אַבא וֹאַב פופו אַמֶּב מִסְּהְנִי הַמְמִיּא בַּבְּסַטְבָנִיכִוּן

עַהְלָּלְ וְלְאִַ־הָבַּפָּה עַּבְּיֵוּ: וֹלאַ שַׁנְוֹיִם מִּינִדְּ מָּלֶוּוּ וֹלִאָּ לאַ־תאַבֶּר לוֹ וְלָאַ תִּשְׁמָע אַלְיִוּ

ולא עובשום ולא עולפו מניה וְלָא הָחוּס שִינָף שַּלוֹהִי לא טודו לוצ ולא טלפול

> shall ye cleave. Him shall ye serve, and unto Him unto His voice shall ye hearken, and commandments shall ye keep, and walk, and Him shall ye fear, and His After the LORD your God shall ye

> evil from the midst of thee. walk in. So shalt thou put away the LORD thy God commanded thee to aside out of the way which the house of bondage, to draw thee Egypt, and redeemed thee out of the brought you out of the land of against the LORD your God, who because he hath spoken perversion of dreams, shall be put to death; And that prophet, or that dreamer

> fathers; thou hast not known, thou, nor thy go and serve other gods,' which entice thee secretly, saying: Let us friend, that is as thine own soul, or the wife of thy bosom, or thy mother, or thy son, or thy daughter, If thy brother, the son of thy

of the earth; of the earth even unto the other end far off from thee, from the one end round about you, nigh unto thee, or of the gods of the peoples that are

conceal him; thou spare, neither shalt thou thine eye pity him, neither shalt nor hearken unto him; neither shall thou shalt not consent unto him,

ימפיק פְּבֶּן (ימוקפֿל מג, יד), מיפוד המקוע במרן: אשר חיקר. סשוכבת בתיקך ומחקס בך, מפקיים"ם בלע"ו וכן לעשות כן: אחיך. מלב: או בן אמך. ל' הַמִּימָךְ בִּי (שמומֹל־מֹ כו, יש), ממישר"מ בלע"ז שמשימו (7) cr rorat. שין ספפס שנה גרוי, שנהמר הַס שבדים. מפילו מין לו עליך מלמ שפדמך, דיו (ספרי פו): ולא לוימיו לדבר כן, דישמודר"א בלע"ו: והפדך מביה להם אבומיהם, ווה אומר לך עווב מה שממרו לך אבומיך: (6) סרה. דבר המומר מן העולם, שלה היה ולה נברה קבור ממיס, בקר חוליס, כמו שעשה הקב"ה (סומה יד.): במקדשו: ובו חדבקון. סדבק בדרכיו, גמול מסדיס, אלה בסמר, וכן סוה הומר, בנשף בְּעֶרֶב יוֹם בְּהִישֹׁוֹן לַיְלֶם חשמעו. בקול הנביאים (ספרי פה): ואוחו חעבודו. לאחרים: בסחד. דבר הכמוב בהווה, שאין דברי מסימ (פ) ואח מצוחיו חשמורו. מולמ משס: ובקולו כנפשך. זס מבין, פילש לך סלמוב ממ סמביבין לך, ק"ו

ברמוקים: מקצה הארץ. זו ממס ולבנס ולבא סשמים, מיכן של רמוקים, כשם שחין ממש בקרובים כך חין ממש ורמוקים, אלא כך אמר הכמוב, מטיבן של קרובים אמה למד (8) הקרבים אליך או הרחקים. למספרט קרוניס וה גנאי גדול הוא לך, שאף האומות אין מניתין מה שמשרו וַ הְּפַּלְס (מִשְלְיוּ, מ): אשר לא ידעת אתה ואבתיך. דנר

שבל מבלכין מפוף העולם ועד פופו:

הַעָּם בָּאַהַרנָה: בִּוּ בְּרָאִמִּוֹנָה לַהַמִּיתִּוּ וְיֵּדְ בָּלִ קי קרג מַהַרְגָּנִי יָדְדָ מִּהְיָה

בַּבַבונם: הַמּוֹצִיאַהְ מַאֶּרֶץ מִצְּרָוִם מִבָּית " לְתַּיִּרְיִם מְעַלִי יְרְנְוֹרְ אֵלְהְיִּרְ בְּשָּׁא לְאַשְּׁמְיִּיִם מְנִיוְלְהָא וְסְׁבֹּלְטִׁוּ בְּאֶּבְנִים וֹמִטְ בַּיִּ בְּשָּׁתְּ וְטִרְנְּמִנְיִּהְ בְּאַבְנִיִּא וְיִמִּוּחְ אָבִּי

تيْد چېږچې: (۵) נְלָאַ יִנְסָפּוּ לְמִּמְוָע כַּבְּבֶר חָרֶע וֹלָאַ יִיסְפּוּ לְמִמֶּבִר כִּפְּחָגָמִאּ וֹלְאַ יִנְסָפּוּ לְמִמֶּבִר כִּפְּחָגָמִאִּ لَجُحِ يَشِدُ هُذِي يَشْفُمُهُ لَأَدُهُمَا لَحُمْ يَشِدُهُمْ يَشْفُمُهَا لَيْكَاتُرِهِا

שָׁם לַאַּלָּר: بمزم אֵלהֶיף נֹמֵן לְוָּ לְשֶׁבֶּת בֵּייָ אֵלְהָוּ יָהִיב לָוּ לְמִּתַּב בּירהשְׁמֵע בְּאַנַוֹי מְבִּירְ אֲשֶׁרְ אָבִי הִשְּׁמִע בִּנִדְא מוּ קרוֹנִי

∶□ڭئىًٰ، אָבְעַים אַּעַרִים אַּמָּר מִירֶם לֵאמָר נֵלְכָּׁר וְנַמַּבְדֶר לְמֵימֵר נְּהָרְ וְנִפְּלִם לְמִּמֵּנִי ڲڒۺ؞ڡ

IUGAŽU IMAG ĖŽLĖL: נובנה אָמֶת נְבָוֹן תַדְּבָר נָעֶשְׁתָּה י וֹבְרַמִּשׁׁ וֹבִיעַרְמָּ וֹמִבּרָמָ וֹמִבּ

> בְּבְּטְבִיתְא: למלמליה וידא דכל עמא הקקטלניה

במגבום מכוט גלבוטא: īt ŠŹĖĿ ŁĀĠŻĿ ŨĀĹĀX

بين خيريد:

לאַר עּקְיִינוֹיָא דְּלָא יָדַעְּתוּוֹיִי אָט_יַמְבָּי וֹאַמֹּמֹנִאִי נִט נִטִבוּ עַנִּטִּיוַ בדי בלקהב ופטו שבנו בההא מבוננ

: ئاۋات וֹטטַבֿת וֹטַבֹּוַע וֹטַהָּאָּג וֹאִנִּע

> hand of all the people. him to death, and afterwards the hand shall be first upon him to pur but thou shalt surely kill him; thy

house of bondage. out of the land of Egypt, out of the LORD thy God, who brought thee sought to draw thee away from the stones, that he die; because he hath And thou shalt stone him with

thee. wickedness as this is in the midst of and shall do no more any such And all Israel shall hear, and fear,

:Saring: thy God giveth thee to dwell there, one of thy cities, which the LORD If thou shalt hear tell concerning

٤ı

П

ΟI

known; other gods, which ye have not city, saying: Let us go and serve drawn away the inhabitants of their from the midst of thee, and have Uertain base fellows are gone out

wrought in the midst of thee; certain, that such abomination is behold, if it be truth, and the thing search, and ask diligently; and, then shalt thou inquire, and make

ולא חבסה עליו. אס אמס יודע לו מוצס, אינך רשאי מו), על וס לא ממום: ולא החמול. לא מספך בוכומו: עינך עליו. לפי שנאמר לא מַעַמֹד עַל דַּס בִעָּךְ (ויקרא ימ, עוֹב פַעַוֹב עִמּנוֹ (שמות כג, ה), לוה לה תעורב: רלא החום לג): ולא השמע אליו. בהתתננו על נפשו למתול לו, לפי שנחמר שנאמר וְשַׁבְּשָּׁ לְבֵישַׁךְּ בְּמִידְ (ויקראַ ימי, ימ), אם זה לא מאהב: "צו): – כי השמע הרי לאמר. אומרים כן ילאו זהו:

מם בידו, ימום ביד אחרים, שנאמר ויד כל סעס וגוי: ידך חהיה בו בראשונה. מלוס ביד סניקם לסמימו, למ למובס) ילם מב"ד מייב, אל ממוירסו לוכום (פפרי פע): (סו) בי הרג ההרגנו. (לס ילל מנ"ד וכלי החזיכהו לשמוק:

(9) לא חאבה לו. לא מסא מאנ לו, לא מאסנוו, לפי (13) לשבח שם. פרע לירושלים שלא ומוס לדירס (מפרי

עיר ממרמ, מכמן ממרו, מין נעשים עיר סנדמם עד שידמוס $\mathsf{x} \mathsf{c} \mathsf{w} \mathsf{r} \mathsf{d}$. ולה נשים ישבי עירם. ולה יושני (14) בני בליעל. בלי עול, שפרקו עולו של מקוס (ספרי

סימב לגזירס שוס, לימן סאמור של זס בזס: - במקוס אֿמר סוא אומר וְדְּבַשְׁמָּ בֵּימֵב (שֹס יו, ד), ולמדו היעב מחר הוא אומר וְדֶּרְשׁוּ הַשְּׁפְּשִׁים הֵימֵב (דברים ימ, יח), ועוד וסיטב, ושאלם אינו מן המנין וממנו למדו בדיקום, ובמקום מי) שבע הקירום, מריבוי המקרם, כאן יש ג', דרישה והקירה (13) ודרשת וחקרת ושאלת היטב. מכלן למזו (25) מנשים, ועד שיהיו מדימיה ממוכה (מנהדרין קימ:):

בְּהֶמְהָה לְפִּי־חֲבֵּי בואָן_ ³⁴ הַהָּרֹא לְפִּי־חֲבֶב הַחֲבֶב אַמֲה הַהִּיא לְפָּהְגָם דְּחָבֶב גַּּמָר יָתַה

מולם לא טבנה מוד: ליהְוֹה אֶלהֶוְף וְהִיְמָה מֵל בֵּיִם יִי אֶלְהָף וּהְהֵי מֵל חָרוּב עַבְּקְים בְּלִים בְּלִים בְּלִים בְּלִים בּלְים בּלְים בּלְים בּלְ הַּבְּאָשׁ נִּמִים ע עוֹנְ בְּחִלְּנֵע וֹמְּבַפְּטְ בֹאָמ אָנַרַ نڠٮڂڔۺ۬ڂڮٮ ٮڟڿٳۿڔ

ئىنىڭ خېقد نەڭم خېتىنىك: אַפּוּ וְנְתַּוֹרְקְרָּ בַחֲמִים וְרָחַמְרַ تتثثه خمَمَا نَهِيدَ نُعِيْدَ مُتَلَلَياً لَّذِهِ ـ نَا خَدُ لَا ثُمُامُكِ مَا لِـ

בְּעֵינֵי יְהֹוָה אֱלֹהֶיף: (ס) אַנְכָּי מְצַּוְּךְ הַיְּוֹם כַגַּמָּוִתְ הַיִּשְׁר ⁶¹ לְמִּׁמִרְ אָמַרַבַּלְ_מִצְּוֹנְיָּוּ אֵּמָהָר چ، תשְׁמַע בְּקוּל יְהוָה אֶלהֶיף

בון עוניקם למה: לא מִמְלְּבְינִ וֹלְאַ מִמְּהָנִתְ לֵבְנִוֹנִי מִמְיִמִּנִם לֵבְנִוֹנִי מִמְיִמִּנִם לֵבְמִנִי מִנְם בֵּנוֹ ردرس چزرت אַמָּם לַיהוָה אָלהֹיכֶם

נּ לְאָ עאָכֿל כַּלְ_שִׁוְמָּבֶּׁע: هُهُد مَح فَرْ بَهُلَمُّد: (٥) לו לעם סגלה מכל העמים ے پھڑترہ بجائ چیرت ہمزنہ کہرنی בֵּי עַם קַדוֹשׁ צַּמְּד לַיהוָה

עַבֶּר עַבֶּר אָר־יִשְׁבֶּי, הָעָנִיר מִנְיִהְאַ הִמְּהָי יִהְ יָהְיִּר בּוֹהְיִּאַ

לְמְּלִם לְאִ טִטְבְּנִוּ מִנְג: ונת כַּל עַדְאַה הָכְנוֹשׁ לְגוֹ

ياتات كېچترېة: וובשום הֹלְב ווֹסִׁיוֹלָב בֹמֹא בילגיש לימין לב בחמין מבמא בביל היתוב ין מהקוף וֹלָא וֹבַכֹּל בֹּוֹבַ עִבַּהַם עוֹן

בּלָהָּר בַּלָם בּאָנָא מִפּפּיר לָךְּ יוֹמָא דִין אָלִבוֹב לְמִמַּר יָת כָּלְ פַּפִּוּדוֹהִי טַלבּגַק לַמִּגמִּבֹא בַּגוֹ

מיניכון על מית: לנון אַטון בוֹם ווֹ אֶלִנַבְּוּן לִא

בְעַלְ אַפָּי אַרְעָּא: ליה לעם חביב מכל עממיא المُخْرَفِكُ بَحْكَ يَعْفُلُمْ لَذُ خُمْنُانًا אָבו הם לבוח אַט לבם וֹנ

לְאַ שֿיכוּלְ בָּלְ דִּמְרַחַלּ:

the sword. the cattle thereof, with the edge of utterly, and all that is therein and edge of the sword, destroying it inhabitants of that city with the thou shalt surely smite the

not be built again. and it shall be a heap for ever; it shall every whit, unto the LORD thy God; fire the city, and all the spoil thereof place thereof, and shall burn with of it into the midst of the broad And thou shalt gather all the spoil

sworn unto thy fathers; and multiply thee, as He hath and have compassion upon thee, of His anger, and show thee mercy, Lord may turn from the herceness devoted thing to thy hand, that the And there shall cleave nought of the

Lояр thy God. which is right in the eyes of the command thee this day, to do that all His commandments which I voice of the LORD thy God, to keep when thou shalt hearken to the

between your eyes for the dead. yourselves, nor make any baldness your God: ye shall not cut Ye are the children of the LORD

ΛIX

face of the earth. out of all peoples that are upon the chosen thee to be His own treasure LORD thy God, and the LORD hath For thou art a holy people unto the

Thou shalt not eat any abominable

בסס, סמימס באחרת (בבא מליעא לא:):

(עו) לה׳ אלהיך. לשמו וצשנילו:

(18) למען ישוב ה' מחרון אפו. שכל ומן שענודת

ממ, כדרך שהאמוריים עושין, לפי שאחם בניו של מקום, (I) לא חחגדדו. לה ממנו גדידה ושרש צבשרכה על שלילים בעולם, חרון אף בעולם:

ַ מְרְמָם בְּלִמְשָׁם (ויקרה כה, ס), לעשות כל הרהש כבין העינים: עיניכם. אלל הפדחח, ובמקום אחר הוא אומר, לא יַקרְחוּ (16) חבה חבה. אם אינך יכול להמימם במימה הכמובה ואתם כאויין להיות נאים, ולא גדודים ומקורמים:

(ב) כי עם קדוש אחה. קדוםם עלמך מלבומיך, ועוד ובך

79

מַּׁע כַשְּׁבִּים וְשָּׁע מִּגִּים: וְאָט חַבְּּהֵמֶה אֵמֶה תֹאבֻלוּ שׁוֹר בּין בְּנִירָא דְּהֵיכְלוּן תּוֹרִין

וּהְאָרׁ נְזְמֶר: י אַנֶּלְ וּאַבוֹי וֹנִשְׁמִיּר וֹאַפֿוּ וֹבוּמָוֹ אַנְלָא וֹמּבְּנָא וֹנִשְׁמִיּבָא וֹמֹלָא

كېڭلا: מֹמַלַע עָּבָר בַּבְּבַמְיִר אָנִיר بأتاث וְכְלַ בְּהַהַמֶּׁר מִפְּהָסֶׁת

מְמָאָים הַם לְכֶּם: גַרָה הַמְּה וּפַּרְסָה לָאִ הִפְּרִיסוּ בְאַבְנְבָּט וֹאָט_בַאָּפָּוֹ בִּי_מַהְּבָיִב הַשְּׁסוּעָה אָרַ־דַגִּקָּל ¬ הגרה יממפריפי TĒĻĢĽ אַף אָת־זֶּה לָא הָאַכְלוּ מִמְּעַבִּי

לְאַ טִינֶּמנִי (ס) מבּמָבות לַאָּ עאָכְילִוּ וּבְוֹנִבְלַטִּם י הוא וְלַא גַּרְה שָמֵא הָוּא לָכֶּיִם * וֹאָט עַעֹוֹיָנִר בַּירַמַפַּרִיס פַּרַסָּה וָנִי חַזִּירָא צָּבַוּ סָּדִיק פַּרַסְּתָא

كېڭل: בְּלַן אַמֶּג_לָוִ סְׁנַשָּׁיג וְעַמְּעֵמְעִי כְּלַ בַּלִיִּע הִגהוֹ וַעַּלְפָּוּן אָטַ זִּעְ טַאָּבְבְוּ מִכְּבְ אָהֶוֹר בּמָּוֹם זִטְ בּוּן מִבְּבְוּ מִכְּבְ בּבְמִּוֹא

देवैवः (०) נְשַׁמְּטְתְאַכְעְנִּ מְּמָאִ נִינִאְ לִאִ מִיכְלְנִוֹ מְטָאַב נִינָא לְכִוּן: און לו סופור

هَٰفُدِيا لِمُدَانِحُيا يَثِينا لِمُنَا:

וֹבׁימֹא וֹמוּבֹבֹלְא וֹבׁיגֹא:

בּבְעִירָא יָתַה הַיִּכְלוּן: <u>e</u>ŗģūr ĠĠĹX פּרְסְׁה וְכְלְ בְּשִׁירֶא דִּסְדִיקְא פּרְסְתַה

מְסְאֶבוּן אָנוּן לְכוּן: אַנּין ופַּרְסַהְּהוֹן לָא סְרִיקָא מַסַבוּ פַּהָבא וֹט זֹמלָא וֹנֹט אַבׁוֹבֹא וֹנֹט ממלפי ひんほごと בּהְבֹא וּמִסָּבִיבּי לבם זנו בון לא שולקון

יִבְּנְבִילִבִינִן לָאִ עַלַּבִּינִן: לכון מבאבעון לא שילאון ענא וֹלַא פֿמָּר מַסָאַב ענא

וכק בקונו קוצ גוגון ופלפון

eat: the ox, the sheep, and the goat, These are the beasts which ye may

mountain-sheep. pygarg, and the antelope, and the roebuck, and the wild goat, and the the hart, and the gazelle, and the

among the beasts, that ye may eat. cloven in two, and cheweth the cud, hoof, and hath the hoof wholly And every beast that parteth the

are unclean unto you; the cud but part not the hoof, they the rock-badger, because they chew cloven: the camel, and the hare, and them that only have the hoof them that only chew the cud, or of Nevertheless these ye shall not eat of

ye shall not touch. ye shall not eat, and their carcasses he is unclean unto you; of their flesh the hoof but cheweth not the cud, and the swine, because he parteth

and scales may ye eat; the waters: whatsoever hath fins These ye may eat of all that are in

unto you. scales ye shall not eat; it is unclean and whatsoever hath not fins and

מן סמסורס, שבכל מקום פורט את סמועט (שם סג:): בכלל בסמס (שם עת.), ולמדנו שסבסמס ומיס ממתם מרובס (+) זאת הבהמה וגר איל וצבי ויחמור. למדנו שסמיס סרי דבר שמעבמי לך, סוסיר כאן על אכילמו (מולין קיד:): ובאולמד כאן שלא ישחט ויאכל על אוחו המוס, בשל בשר בחלב לשוחטו במדינה, הרי דבר שחעבתי לך כל מום לא יהיה בו, (ε) כל חועבה. כל שמענמי לך, כגון לְרַס מוון בכור כדי ושסעה. חלוקס בשמי לפרניס, שיש מדוקס ומינס חלוקס

944: משמנבו"ק: והאו. מורבל"ם, מור סיער, בחל"ם יער בלשון (פ) ואבו. ממורגס יַשְנְאֹל יַשְנֵי מְלַע (מֹיוב למ, מ), סומ

(6) מפרסת. קדוקה כתרגומו: פרסה. פלהנמ"ה:

בשמימת המו: בבהמה אכול, מכאן אמרו (חולין סמ.) שהשליל ניתר בלפרניס, וסיא ממאס: בבהמה. משמע מס שנמלא

(8) ובנבלחם לא חגעו. רנומינו פירשו (מו"כ שמיני) ובעופום מפני הראה (חולין פג:), שלא נאמרו במ"כ: (נדס כד.), אמרו רבומינו, למס נשנו בבסמות מפני סשקועה, (۷) השסועה. בריס סילו שיש לס שני גבין ושני שדרלות

מוזסריס, טומאת נבלה קלה לא כל שכן (ר"ה טו:): א), ומה עומאת המת חמורה כהנים מוזהרים ואין ישראל בכל סשנס, מלמוד לומר ממר מל ספיבנים וגוי (ויקרא כא ברגל, שאדם הייב למהר את עלמו ברגל, יכול יהיו מוזהרים

17	לֵאׁ תֹאִּכְלֵּוּ כְלִ-זְּבֵלֶּת לַנֵּּר אֲשֶׁר בִּשְׁעָבֶׁיִף מִחְנָנָּת וַאֲכָלָה אֲנִ מָכֹר לְנְּכְרִי בָּי עָם קָדוֹשׁ אֲמְׁת לִיתְוָת אֵלֹהֻיִף לְאִ־חְבַשָּׁל נְּדֶי בַּחֲלֶב אִמְּוֹ: (פּ)	לְא טֵּיכְלְּוּן בְּּמְרְ בְּטִלְא לְטִוּטִּב מִּם פַּבְּינְה אַטְּ פֵּבְם יְיִ אֶּלְטִּוּ אִּנְ טְזִּבְּנִנְּה לְבָר מִּטְמָּוּ אֲבֵּי מְבַלְ וְּבְּפִלְנְוֹּ מִּטְּנִנְּה וְיִיכְלְנָּה לְא טִיכְלְוּן בָּלְ וְבִילָא לְטִוּטִּב	Ye shall not eat of any thing that dieth of itself, thou mayest give it unto the stranger that is within thy gates, that he may eat it, or thou mayest sell it unto a foreigner; for thou art a holy people unto the LORD thy God. Thou shalt not seethe a kid in its mother's milk.	17
70	בְּלִ־עִּוֹף שָהָוֹר הֹאִבֵלוּ:	בל מוף דבי היבלון:	Of all clean winged things ye may eat.	07
61	رُغ يَهُدُّدُ: جُغ يَهُدُّدُ:	לְכִוּן לְא וֹשַׁאַבְׁלְּוּן: וֹכִלְ וַשְׁאֵא צַׁתִּפָּא מִסְאַב עוּא	And all winged swarming things are unclean unto you; they shall not be eaten.	61
81	ېرىمىئى بېيىۋى לمىيە بىدىدىم بېيىغۇاء:	וְחָוְרִיתָא וְאָבּוֹ לִוְנָה וְנַגָּר מירֶא וַעַּטְלִיפָּא:	and the stork, and the heron after its kinds, and the hoopoe, and the bat.	81
Δī	ױַקּאָת וָאֵת־הָרָחָטָה וָאָת־ הַשְּׁלֶּף:	וֹשְׁטֹא וּנַבְּקְבִינִינָא:	and the pelican, and the cormorant;	∠ī
91	אָת־תַבְּיֹס וְאָת־תַיַּנְשִׁוּף וְתַתְּנְשֶׁמֶת:	ואַ ואַ פּוּפָא יבְּוְתָא:	the little owl, and the great owl, and the horned owl;	91
Şī	וֹאֵתְ בָּתְ תִיּעֲנְתְ וָאָת־תַתַּחָטֶס וְאָת־תַּשְּׁתַף וְאָת־תַנֵּץ לְמִינֶתוּ:	ְּמִּטִׁפֹּא וֹנְגֵּא לְוֹנְיִטִּי: וֹנִי כַּט נַמְמִׁנִימָא וֹגִּגִּא וֹגִפָּר	and the ostrich, and the night-hawk, and the sea-mew, and the hawk after its kinds;	Şī
þι	נאַט פֿק _־ מָנֵר לְמִּגֹנִי:	וֹנִי כַּלְ מִּוְרְבָא לְוֹנִיה:	and every raven after its kinds;	þι
٤١	ڔۧڞڗۺ؞ ڹڽڗۼٮڒۦڔۼڡڗؠٷڋؙؠۦڔ؈ٙؿؚؠ؞	לְנְנְה: בְּנְנְה:	and the glede, and the falcon, and the kite after its kinds;	٤١
71	iţn ġġr 〈ফ'nফç〈r ἀña ngġr ingco inqittn:	וֹמֶׁר וֹמִּוֹנְאֵ: וֹבֵּוֹ בַּלְאַ טִּיכִּלְנוֹ מִּנִּּעַוָּוֹ נְמִּבָּא	But these are they of which ye shall not eat: the great vulture, and the bearded vulture, and the ospray,	71
π	בְּלְ־צִפְּוֹר טְּהֹרֶה תֹאִכֶלוּ:	בְּלְ צָפָּר דְּכֵי הֵיכְלְיּוֹ:	Of all clean birds ye may eat.	п

- (11) כל צפור טהורה האכלו. לסמיר משולמת (16) ההגשמה. קלג"ל שורי"ן:
- (12) וזה אשר לא האכלו מהם. לאמור את סשמומה: (13) דוכיפה. סוא מרנגול סבר, ובלע"ו סרופ" א, וכרבלמו שבמלורע (קידושין נו.):
- מר מים שמס, וזי לא משר סכמוב. ובעופות פרע לך סעמלים, על לא מעשה, וכן בבסמה אותה מאכלו ולא בהמה עמאה, לאו סלופרה קורה אבבלו. ולה המה להמיר הומר, זו דיה שמה (OS) בל עוף שהור האבלו. ולה המ המתה, בהלימן עשה בכל שמומים, שלה לימן פסמון פה לבעל דין למלוק, שלה יהה ובובים ולרעים וחגבים ממהים, הם קרויים שרך: ריס, ולמס נקרא שמס ראס, שרואס ביומר, ולמס סוסירך (et) שרץ העוף. סס סנמוכים סרומשים על סארן, כגון (13) והראה ואח האיה וגוי. סיל כלס, סיל ליס, סיל כפולס:

שם שמועט (חולין שג:):

- (TI) שלך. השולה דגים מן הים (שם):

- ללמד שהעופות מהורים מרובים על העמחים, לפיכך פרט הבא מכלל עשה עשה, לעבור עליהם בעשה ולה תעשה:

اَرِتِ مِن مِن مِن مِن مِن مِن فِيل فِيلًا: الرَّبِه بِدِوْم مِمْ رَبِّه فِنِه فِنِه: ממישי עַשַּׂר הְעַשַּׁר אָת כְּל־הְבוּאַת עַשְּׁרָא הְעַשַּׁר יָה כָּל עַלְלַת

brought forth in the field year by increase of thy seed, that which is Thou shalt surely tithe all the

#\'___: ج___: #\'__: likur italu tall izkil المُثرِب مُصِ مَمْمُد يُـــــ يُــــــ فيدلِمُكَ و בַּמָלַוִם אָהָהַרִיּבְחַרְ إلإجرأة رجيرا بمزئ بهرتبه

לְמַען הַלְמַד לְיִרְאָה אָת־יְּהֹוָה

نَحُدُكُ نَاثِلًا جُرِيًّا لَكَ: هِمْ يُبِيِّهِ كُرْسُونَ بِهُمُ فِي جِي جُهِمُونِهُمَ هُمُرَبُونِهِ هُوَا هُوَا هُوَا ממְדְ הַמְּלִוֹם צֲשֶׁר יִבְּחַר יְהֹוָה ÷ לא עוכֿל שָאָעוּ בָּירִירָדַק וֹבֶּי מִמְּוֹדְ תַבֶּבֶר פָּי

יְבְתַר יְהֹוֶה אֱלֹהֶיף בְּוֹּ: خَرْبُكِ لِتَارَحُنَ هُمِ لِنَقَاطِيهِ يُهُمُ حَرِيْكُ يَنْفِكُ لِهِفِيْهِ لِمَنْكِمِ لِيَقَالِمُ الْ وم الإبيرية حرجهاء إلاام برخهاء

אָלֹהֶיף וְשְׁמַחָהָ צַּהָּה יבֵיהֶף: بوه بهجرام قو حودر بارار פי וֹפֹמֻׁבְ בֹבֹלוֹ נבֹגאָן נבֹנוֹן إنبيوت تؤوك جذك يؤنيات وبغزت

> אֶלְהַרְּ בָּלְ יוֹמַיָּא: خندح لانتظه خملتح كثه ث يظهفك يخديت بينكك لغزك שַּׁמִּוֹ מַהְמָּר הְּבִּירָב עַמָּרָב בולבמי לאשראה שכינתיה التدريح كلت الشخينك خمنكم

> طفك هَنْدُه كَانَالُمْ أَنْ هُرُفِكِ ישבול לְמִשְּׁלֵיה אָבִי יְהְרַחַל رَهُد، زَفُرْ، طَوْكَ هِبِلُـكُمْ هُدًا، كُمْ

> <u>ין אֶלְהָרְ בַּיה:</u> נטטגן פֿכֿספֿא נטָגנע כַּספֿא

וממין כַּסְפַּאַ בָּכָל דָּתְתָרָעִירַעָּי

عُذِبَك نَبَيْتُ، هَفَ نُهُزُم حَرِبَك: וּפֹאָב וֹשׁיכוּל שַּמָּן שָבָּים וֹיִ سُلَال لَمْنَاظ الْحُرِم لِمُنْهُمُ لِمُثَلِّ וּפֹמִּשׁ בַּעוְבוּ, וּבַמֹּלֹא וּבַעַתַר

द्रवातः (a) חולם וֹאַשַׁסְנָא הֹמָּב: שׁהּוֹבֵּנוּ בָּׁוֹ אָוֹן לַוְ שַׂלְטִ וֹנִשְׁלִי שַּׁנַעַפּוּעִי

the Lord thy God always. flock; that thou mayest learn to fear firstlings of thy herd and of thy wine, and of thine oil, and the there, the tithe of thy corn, of thy choose to cause His name to dwell thy God, in the place which He shall And thou shalt eat before the LORD

the Lord thy God shall bless thee; choose to set His name there, when thee, which the LORD thy God shall because the place is too far from so that thou art not able to carry it, And if the way be too long for thee,

the LORD thy God shall choose. and shalt go unto the place which and bind up the money in thy hand, then shalt thou turn it into money,

and thy household. God, and thou shalt rejoice, thou shalt eat there before the LORD thy thy soul asketh of thee; and thou for strong drink, or for whatsoever oxen, or for sheep, or for wine, or for whatsoever thy soul desireth, for And thou shalt bestow the money

97

77

inheritance with thee. for he hath no portion nor gates, thou shalt not forsake him; And the Levite that is within thy

ממאה (מולין קיג.): שלא לעבוד עבודת אלילים ואוכל נבלות: כי עם קדוש החדש על הישן (ספרי קה): גר מושב שקבל עליו וכן לענין בכוריס: שבה שבה. מכאן שאין מעשרין מן (12) לגר אשר בשעריך.

וסים משדפתן, שנמתר ושְׁבַפָּס לְפָנֵי קַמֶּס (מלכים־ב יע, כו), וכוי (עירובין כו:): מעשרום כראוי, כשסוא פמוך להמבשל אני מוליא רוח קדים וכלל, מה הפרט מפורש ולד, ולדות הארן, וראוי למאכל אדם של מצואה עד שהן במעי אמומיהן, שאם אין אמם מעשרים וביין ובשבר. פרמ: ובכל אשר השאלך נפשך. מזר אלל וה, אמר להם הקצ"ה לישראל, אל מגרמו לי לצשל גדיים (26) בכל אשר תאוה נפשך. כלל: בבקר ובצאן (בב) לא חבשל גדי וגר עשר חעשר. מס ענין וס (24) בי יברכך. שמסל סמנולס מרונס לשלמ:

מֹמוֹ בְּבֶל מֶקוֹס (שם למ), על כרמך זה מעשר ממר הומ: לא חבשל גדי. שלש פעמיס, פרט למיס ולעופות ולצהמה ית, כו), ונתן להם רשות להכלו בכל מקום, שנהמר וַהַּבַלְמָּם המוחרים ואחרים נוהגים בהם איסור, אל חחירם בפניהם: "ראשון ללוים, שנאמר פי הקחו עאה בגי ישְׁרָשׁל וגוי (במדבר אחה להי. קדש את עלמך במותר לך (מפרי קד), דברים (23) ואכלה וגוי. זס מעשר שני, שכבר למדנו ליתן מעשר

تتناه ننتنت خهٰمُثابك: אָת־כֶּל־מַעְשִׁר הְבוּאָתְף בַשְּׁנָה מִעְּסָר עַלְקָהְ בִשְׁהָא הַהִיא מקצהו שֶׁלְים שוֹצִיא מסוֹף הְלָח שִׁנִין תַפּיק יָת כָּל

<u> 교육</u>였다: (0) ݣْݣْرْيْنْكْ خْرّْدْرْ خْرْدْرْمْ خْرْدْرْمْ خْرْدْرْمْ خْرْدْرْمْ خْرْدْرْدْرْمْ خْرْدْرْدْرْمْ خْرْدْرْدْرْمْ لْهُجُمِّد خُمَّمَا نُحُدُخُكِ نُكِبُّكِ لِيَرْكِ ذِيرَ لْكَعْذُمُولَا غُمُلًا حَمُمُدُنك لَعُجُدُ لَيْنَمُع لَعَلَمَذُنُهُ لَحَظَلُكُ יבא הַכַּוֹי בֵּי אֵין כוֹ הַכָּק

ಷ್ಯ ರ್ವೈ ಜಿರ್ವ<u>ಿ ಹಿರ್ಗಿ</u> ಹೆಸ್ತೆ ಹೆಗೆ ಹಿರುವುದ :

إبراثا: וֹאָת־אָּחִיוּ בִּי־קְרָא · בַּלְבַּמַּלְ מַמְּשׁׁב יַבְוּ אַמְּב יַמְּשׁב בַּלְ יַּבַב מָבֵּוּ בַּוּה בַּיִבְבָּמַ

عِمْد بْدَيْد جُحْرَبه بْمَا ذِيَا ذِنَا

دِبَارِات الإنافِية:

ועגנג בלבלב:

וְבַוּטַנִּעום בוּלַל וֹאַטַסָּנָא מֹמֶּב וֹנִיּוָבָא וווים קולאט אוו קום קוש

אָת־רֶעֶּהוּ בְּחַבְּרֵיה לְא יִתִּבַע מָן חַבְּרֵיה שָׁמִנַסְ וֹבֵין פַּטְנָם שְׁמִּטְּטִיא דְיַשְׁמִיט

מְּבְיםִבְּא:

מפוף

ימן אַביירי אַבי קרא שָׁמִטְּיִם אַ

בּוּן אֶּלְטַבּ וְמֵיב לָבְּ אַּחַסְנָא אָב, בֹנִכֹא וֹבֹנִבלּנַ וֹוֹ בֹאַבֹּאֹא אָבְיָוֹן לְחוֹד אַבִי לָא יָהֵי בָּף מִסְבֵּינָא

מם אַבוּנַב פַּמִּמִנִּם גַבָּב:

ثَّ هُن ـ بَاذَكُ، فَيْهَ نَجُّهُد ، نَكُرُن ذِكُ مَا حَد مَمْمَا فَفَحَم لَا رَدَ ذِكَ

and shall lay it up within thy gates. forth all the tithe of thine increase, in the same year, thou shalt bring At the end of every three years, even

hand which thou doest. may bless thee in all the work of thy be satisfied; that the LORD thy God gates, shall come, and shall eat and and the widow, that are within thy and the stranger, and the fatherless, portion nor inheritance with thee, And the Levite, because he hath no

shalt make a release. At the end of every seven years thou

 ΛX

been proclaimed. because the LORD's release hath his neighbour and his brother; neighbour; he shall not exact it of that which he hath lent unto his release: every creditor shall release And this is the manner of the

brother thy hand shall release. but whatsoever of thine is with thy Of a foreigner thou mayest exact it;

an inheritance to possess it the Lord thy God giveth thee for surely bless thee in the land which among you—for the Lord will Howbeit there shall be no needy

(דברים כו, יג), כמו שמפורש בכי מכלה לעשר (שם יב): ואכלו ושבעו. בירושלים כדרך שנוקקם למכול מעשר שני של שמי שנים: (4) אפס בי לא יהיה בך אביון. ולסלן סומ מומר וימלו מעשר שני שהוא של עני של שנה זו, ולא מאכלנו אחה (3) אח הגברי הגש. זו מלות עשה (ספרי קיג):) (92) ובא הלוי. וימול מעשר ראשון: והגר והיהום. משה: (85) מקצה שלש שנים. באולמד, שאם סשסס מעשכרומיו סיא קרבס, סא למדת ז' שנים למנין סשמיעות: שאף סוא יש לו מלק עמך בסן כמוך, ואינן חייבין במעשר: (TS) והלוי הוי לא חעובנו. מלימן לו מעשר כאשון: כי (I) מקץ שבע שנים. יכול שגע שנים לכל מלוס ומלוס,

של שנים ראשונים ושנים לשממה, שיבערם מן הביים בשלישים: (2) שמוש כל בעל משה ידו. שמוע אם ידו של כל בעל אימר ז' שניס לכל מלוה ומלוה, להלואת כל אחד ואחד, היאך צין לו חלק ונחלה עמך. ילאו לקע שכחס ופאס וספקר, מלמוד לומר קרבס שנם סשבע (לקמן פסוק ע), ואס אחס

מאב לכל דבר: כאשונה ושנייה שָׁהְשָׁהַיְּהַ, וְמִמְּדֶבֶה בְּעַרְמִי הַפְּדֶּשׁ מִן הַבַּיִּה מקוס אביונים בכס: – אביון. דל מעני, ולשון אביון שהוא פוחחין לעני בגורן וכו', ואחס מוליך לירושלים מעשר של שנה אביונים באחרים ולא בכס, וכשאין אחס עושים רלונו של מן לסס כדי שבען, מכאן אמרו אין כי לא יחדל אביון, אלא בומן שאמס עושים רלונו של מקוס

אַנכָר מְצַּוְרָ הַיְּוֹם: אָת־כָּל־הַמִּצְוָה הַוּּאָת אֵשָׁוּ ובל אם הַמֹּנוּה שֹמִּנָה

בּלִּים יַבְּרָ לְאָ יִמְּמֶלְיִּ: (a) נאַטַע לַאָ עַגַּבֶּם נַלֶּהָלָטַ בַּינִוֹם ، يَحْد كِلَّكَ اللَّهْ خَمْنُ لِالْتِ لَخِيرَ لَا لَا خِيرَا خدنير لاحيناء كرف حديها

אָנוֹנִי בְאָנוֹגִי בַאָּנוֹנִי בַּאָנוֹנִי בַּאָנוֹנִי كهقال كتاخ خطا لكه نكها אַשֶּׁרַיְּיְהְוָה אָלְהָיִף נַבָּוּ לְזֶדְ לַאַ ىد ھَارْىكِ خَمَالَى شَمْرُنْكَ خَمَالَمُ لِهِ בְּיִיוֹהָנֶת בְּוֹּ אֶבְיֹוֹן מֵאַתַּר

אַּמֶּר יֶחַסָר לְיִּי וֹנַהְבַּתְ עַהְּבִימָה 'בַּי מָנַסְרָנְ خْدِ فَنُهَ نَافُتُهُ لَا يُلُكُ كُنِ

אָלְיִרְיִנְיִה וְהְנָיִה בְּרָ הַשְּׁאִ: לַבְבְּיִהְ בְּלִהְהַּבְ בַאִּמֶר בַּוֹבְדֵּרֵי ـ הَשְּׁמֶר לְךֹּ פֶּן־יִהְיֶר דְבָר עִם־

> עבא באַנא מפּפּיר לַדְּ יוֹמָא לְמֵּימִבְא בּיוֹ אֶלְהַבּ לְמִּסָּר

> וְאַלְמוּוֹ: בְּעַמְיִנוֹ סַנִּיאָנוֹ וּבַּרְ סּגּיאָרן וְאַהְ לָא הָוִיף וְהַהָּלִים <u>בּמּלְיל לְבּ וְתִיזִּנִבּ לְמַּמְׁמִנִ</u> אָבוּ וֹנֹ אֶלְטַוּ בּּוֹבֹּוּ בַּמֹא

> נְׁע גְדְרְ מֵאֲחוּרְ מִסְבֵּינָא: טטפגע ני לבָּדְ וְלָא מַקָפּוּץ مُعْنَكَ حَتَلَهُ مَعْلَنَكَ خُعْلَمُكَ אָב, וֹבֵי, בַּבַ מִסְכַּוֹלָא עַב

חוסרניה דחסיר ליה: ליה וָאוֹפָא תוֹפָנִיה כָּמִסָּת אַני מפּמָח מפּמַח יָת יַדְר

בָּהְ הוּבָּא: קיה וְיקֹבׁי מְּלָבְ בָּבָרָם יָנְ וְיִבִייִ באַווּד מסבינא ולא המין מּטֹא בּמֹנִסֹטֹא וֹטִבֹאָמ מֹנִלַּ לבּב בּבְתַּמְ לַמִּימָר אַסְמַעַר לְדְּ דְּלְמָא יָהֵי פַּתְּנָם

> which I command thee this day. observe to do all this commandment the voice of the LORD thy God, to if only thou diligently hearken unto

they shall not rule over thee. shalt rule over many nations, but thou shalt not borrow; and thou shalt lend unto many nations, but thee, as He promised thee; and thou For the LORD thy God will bless

thy hand from thy needy brother; shalt not harden thy heart, nor shut LORD thy God giveth thee, thou thy gates, in thy land which the one of thy brethren, within any of If there be among you a needy man,

he wanteth. sufficient for his need in that which unto him, and shalt surely lend him but thou shalt surely open thy hand

thee. LORD against thee, and it be sin in him nought; and he cry unto the thy needy brother, and thou give hand; and thine eye be evil against seventh year, the year of release, is at thought in thy heart, saying: 'The Beware that there be not a base

השמע. שמע קמעל, משמיעין לומו כרבס: (פ) רק אם שמוע השמע. מולמיסיס בן מביין: שמוע שפועע מת ידו וקופנס, לכך נמתר ולמ תקפון: מאחיך

מלמוד לומר ובך לה ימשולו: ומשלח בגוים רבים. יכול גוייס המריס מושליס עליך, הומר הְשָׁשֶׁה לּוֹ שֵוֶר פְּנֶגְ דּוֹ (בּרהִשׁים בּ, ימ) שם) שמסק לום מום ומלום לום, מלמוד לומר ואמה לא מעבוע: לרכוב עליו ועבד לרוך לפניו (שם): - לו. זו אשה, וכן הוא סיס נופל על סלוס, כמן ולוים: והעבטת גוים. בלשון מפעיל, כגון וסלוים, וסעבעם, ואס סים אומר ועבעם, רלס במסנס מן לו בסלואס: די מחסודו. ואי אסס מלווס כת, ג): והעבמה. כל לשון סלואס כשנופל על סמלוס נופל הרי כי משמש בלשון אלא:

שמלטער אם ימן אם לא ימן, לכך יאמר לא מאמן, יש לך אדם עירך קודמין לעניי עיר אחרם: א האמין. יש לך אדם הקורא יוחר ממי שאינו קורא:

והעבט העביטנו. אס לא (6) כאשר דבר לך. וסיכן דבר, בְּרוּךְ מַׁמֶּס בְּעִירָ (לקמן (8) פתח תפתח. מפילו כמס פעמיס: כי פתח תפתח. ה×ביון. סס לא ממן לו, סופך להיום אחיו של אביון:

יכול לסעשירו (כמובות מז:): אשר יחסר לו. הפילו מום

אחיך. אמיך מאביך קודם לאחיך מאמך: שעריך. עניי יקרא, א"כ למה נאמר וקרא עליך, ממהר אני ליפרע על ידי (ד) כי יהיה בך אביון. הממז ממז קודס: מאחד כד, מו ספרי קיו): והיה בך חשא מכל מקוס, אפילו לא (9) וקרא עליך. יכול מלוס, מלמוד לומר ולה יקבה (לקמן

מַמְּמֶּבׁ יִבְּלָלְ מִמְּלַנִי יָבֶרָּי نظثكك نعيت يخينك طخد or בְּתְּחָלֵּהְ בֻּׁיִּ בִּגְלַלְוֹ תַבְּבֶּר תַבְּּת לְבָּרְ בְּתְּחָבָּר לִיִּהְ צְּרִי בְּרִילְ

±¾L¼F: (a) יי טְאָנֵרֶל מַכְרַבֶּּל אָנְכֵּי, טְׁהַּנֹּלְ אַנְמֹא מַכְ כֹּן אַנֹא טְפַבּיר ַ כַאַ_וּטְבַּכֹ אֶבְוֹוֶן מִצֵּבֹר אָבוּ לָא וֹפַּסוּט מֹסַבּוֹלָא מִינִי

: خَالِثُمُٰتُ بخهُرُب بَهْدَ، ذِبَ نُهَذِيثُ لَا نُهُدُ ¿ אֵן בְּיִלְרְיָר וַעְּבְּרְרָיִ הַ עַּבְּרָרְיָר בּיִעְבְּרְרָ שֵׁשׁ שְׁנְּיִם ביינמבר קף אָתַיף הַעִּבְרָי

שְׁהַּלְטִנּוּ בֵּיקֶם: י וֹכִי הְשַּׁלְּחָנוּ חַפְּשָׁוּ מִגְּמָּוֹבּ לָאָ נַאָּבוּ

بْدَيْد هُمِينَاء فَقُالِمُ الْأَنْ الْمُنْاءِ لِنَالًا لِمُنْاءً فَيُعَالِمُ الْمُنْاءُ لَا الْمُنْاءُ فَيُ بظفألفك بضنككك تخشر كتكك はおおけ

מַלַבְבֶּן אַנְכֿוּ מִׁהַּוֹּבַ אָּעַבַּוֹבַבַּר מִצְּרְנִם זִיפְּדְּהָ יִהְנָה אֶלְהָיִרְ וֹוֹכֹבׁשַׁ כַּג מַבְּב בַּוֹנִיםְ בַּאָבֹוֹ וֹטַבַכַּב אָבוּ מַבְבַּא בַוֹנִיםַאַ

<u> 고╬</u>다 고╬급:

אָלְנִינִי לכֹּלְ מִוּבְוֹנִינִי וַלַכְּלַ למון ששון כון וֹכְאַבוֹבֹת לְבֹבֹבׁ מִשֹׁו ששוו בוש וֹלָא וֹבֹאַתִּ

ئلك خَيِّدِينَكَ خَمَرْتُكَ يَجْمُونُونَاكِ לְבְּ לְמֵימִר מִפְּמָח הִפְּמַח יָת

سردرا ظينها なけいばいせき וּוֹפַּלְטִוּנִי הָּנִוּן וּבַהָּטַא XL אָב, וֹנַבּפֹּן לַנַ אָּעוּנַ פֿר

מגמנ לא הפְטָרנִיה ביקו: התפטרניה בר חורין

<u>ײַ אַּלְבוֹר הַמִּין לַיה:</u> raktt raakklat telet אפרשא הפריש ליה מענד

נו פּטוֹמֹא טַבון וומֹא בון: אָלְטִוּ מַלְ בֵּוֹ אֲנָא מָפַבּוֹגַ לַנִּי

> that thou puttest thy hand unto. bless thee in all thy work, and in all this thing the Lord thy God will givest unto him; because that for heart shall not be grieved when thou Thou shalt surely give him, and thy

> brother, in thy land.' hand unto thy poor and needy saying: 'Thou shalt surely open thy the land; therefore I command thee, For the poor shall never cease out of

go free from thee. the seventh year thou shalt let him he shall serve thee six years; and in Hebrew woman, be sold unto thee, If thy brother, a Hebrew man, or a

embth: from thee, thou shalt not let him go And when thou lettest him go free

thou shalt give unto him. LORD thy God hath blessed thee winepress; of that wherewith the threshing-floor, and out of thy of thy flock, and out of thy thou shalt furnish him liberally out

command thee this thing to-day. redeemed thee; therefore I Egypt, and the Lord thy God Years a bondman in the land of And thou shalt remember that thou

S٦

Þι

שכר הלתירה עם שכר המעשה: וביירך: כי בגלל הדבר. אפילו אמרם לימן, אם הומל כג:), אלא בקטנה שמכרה אביה, ולמד כאן שאם ילאו שש שנים (10) נחון חחן לו. אפילו מאס פעמיס: לו. בינו הַשְּׁמָה נמכרת בגנבתה, שנאמר בגנבת ולא בגנבתה (סועה

שני עניים:

או העבריה אף היא מלא בשש, ולא שמכרוה בית דין שאין מלרים וביות הים, אף אתה הענק ושְנֶה לו: מדבר. אלא מפני שני דבריס שנמחדשו כאן, אחד שכמוב (EI) וזכרה כי עבד הייה. וסענקמי ושנימילך מביות שׁלֵלִם מֹבְּר מִבְּרִי (שְמוּם כְּקי בּ) ובמכרוסו בים דיון סכמוב בגוירם שום, כמס נומן לו מכל מין ומין: (SI) בי ימבר לך. על ידי אחרים, במכרוסו ביח נאמרו אלו, מה אלו מיוחדים שהם בכלל ברכה, אף כל שהוא

דין בגנבמו סכמוב מדבר (קידושין יד:), וסרי כבר נממר פי בכלל ברכה, ילאו פרדום. ולמדו רבומינו במסכמ קידושין (יז) בלבד, מלמוד לומר אשר ברכך מכל מה שברכך בוראך. ולמה לעניך. ביר"ד אחד לעון עני אחד הוא, אבל ענייך בעניירדי"ן לוארו: שצאנר מגרגר ומיקבר. יכול אין לי אלא אלו משיפה (ספרי קיח): לאחיך לעניך. לאיוס אח, לעני: דבר שיסא ניכר שסטיבות לו. ויש מפרשים לשון סטענה על (11) על כן. מפניכן: לאמר. (ספרי) עלה למובתך אני (14) העניק העניק. לשון עַדִי, בגובה ובמראים העין. לודס שמבים סימנין, מלם, ועוד חידש כהן העניק מעניק:

בּיקְרְ אֲבִי טְב לֵיה עִמֶּך:

בי־טָוֹב לוֹ עַמֶּוּ: מממו בי אולב ואט ביטב מממו אוו ביטמו ולאנש וְנְיִנְיִנְ כֵּירִיאַמָּרְ אַלֶּיף לְאַ אָצָּא וִינִי צָּרִי יִימָר לָדְּ לָא אָפּוּק

مرذَّت لَمْكَ حَمَّمُنَكَ مَمَّمُ عَلَيْ صَلَّمُ عَلَيْ اللَّهِ مِن اللَّهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ בְאָּנִתְ וּבֹבְּבְטִ וֹבִינִע לְבַ מִּבֹּע

مثثد فرت جمرت بعو جعرفه לאולוט ולומא ווטו לַשַּ וְהַסַב יָה עַרְצְעָּא וְהָהַיִּ

װְבְרַכְףְ יְחְנְּׁה אֱלִיהִיףְ בְּכָּלְ שִׁיִּה שָׁנִין וִיבְרָכִּנָּף יִיְ אֱלִהָּרְ אֲשֶׁר חַעֲשֶׂה: (פ) בְּכֹל דְּחַעֲבֵיד: מְּכַּר מְּכִּיר עְּבְּרָר עָּבְרָרָ שֵׁשָׁ שִׁנִים אַטַּוְ חַפְּׁמִּ, מֵמֹמֶּלֵּבְ כַּּרְ מִמְּלֵּבְוְ יִנִיהַ כַּּר חַוְבִין מֵמְמֵּלֵבְ אַבִּרְ מַלְ ĘġſĘĿ

וֹלְאָ שֿלְּוִ בַּלְוִר הַאָּנִנְי: אָלְהָיִיף לְאָ תַּעְּבִר בִּבְּבָר שׁוֹנֶדְ דִּ ^{שניעי} וּבְצְאָנְךְּ תַזְּבֶר תַּקְ*דָּי*שׁ לַיהֹנָה ظَّرِ ـ لَا خُرِيد لِهُمُدِ نَزَجُه خَدُكُكُكُ

יְהְוָה צַּמָּה יבֵימֶף: שְׁנְתְ בְשִׁנְתְ בַּמָּקוֹם צִּשֶׁר־יִבְתַר خظتر نعزب لاجينك لابحكرة الإ

گریان: פַּלְ עַוּם דָע לַא תּוְבְּהָנוּ לַיהוָה עַוּיר כּל מוּם בִישׁ לָא תִּכְּסִנִּיה ַ וְבֶּיִי יִהְנֶה בֹוּ מֹוּם פַּפַּׁתַ אַנִּ עִנְּר ַ נַאֲבִי יָהַיִּ בִּיה מוּמָא חֲגִיר אֹנֹ

> تب فتا حَمَّاد مُنافع هَذِنك خَمَرَتُكِ كُم نَكُمَر حُمْرَكِ خُمُخُمُكُكِ

: نَاعُمُنا בּעוּבַב וֹלַא שׁנּוִז בּוּכַבָא נְגְּ אֶבְעַבְּ בְאֵ שִׁפְּבְעַ בְּבִּיבְרָא بخفظ يخدرا يوكدره كثاه כֿל בוכוֹא בונוֹלָי, בּנוֹנוֹלָי, בּנוֹנוֹבַ

زغّلٰم خرئك: בָּמָּלֹא בֹאַטְרָא בּוֹטִבֹּה, וֹל אַטֹּ בורם ון אַלְנִיף הוּכְלְנֵיה שְׁנָא

كلت 11 % كِتَكِيَّة

because he fareth well with thee; he loveth thee and thy house, will not go out from thee'; because And it shall be, if he say unto thee: 'I

likewise. thy bondwoman thou shalt do bondman for ever. And also unto the door, and he shall be thy thrust it through his ear and into then thou shalt take an awl, and

bless thee in all that thou doest. years; and the LORD thy God will a hireling hath he served thee six thee; for to the double of the hire of when thou lettest him go free from It shall not seem hard unto thee,

the firstling of thy flock. the firstling of thine ox, nor shear God; thou shalt do no work with shalt sanctify unto the LORD thy of thy herd and of thy flock thou All the firstling males that are born

and thy household. which the LORD shall choose, thou thy God year by year in the place Thou shalt eat it before the LORD

07

sacrifice it unto the LORD thy God. blemish whatsoever, thou shalt not lameness, or blindness, any ill And if there be any blemish therein,

ם), עבד נרלע ואין אָמָה נרלעת: סכמוב אומס, מלמוד לומר וְאָס אָמֹר יֹאַמֵר בְעָבֶּד (שמומ כא, (20) לפני ה׳ אלהיך האכלנו. לכסן סוא אומר, שכבר לאמחך חעשה כן. סענק לס, יכול אף לרליעה השום אלא שדבר הכמוד בקוום:

לם יקדיש, ומ"ם לומר לם יקדיש שסרי כבר נממר מקדיש, ממס קדוש לבכורס. דבר ממר, מ"מ לומר מקדיש שכבר נממר כילד, אינו מקדישו לקרבן אחר וכאן למד שמצוה לומר הרי יקדים, שנמתר שַׁךְּ בְּבוֹר מֲשֶׁב יְצָבַּר לַס׳וגוי (ויקרמֹ כו, כו), סמֹ (19) כל הבכור וגרי חקריש. ובמקום אחר הוא אומר לא (קידושין מו.):

שאין זה אלא עולמו של יובל (מכילמא משפטים פב): דאף הגוד הגר. אף המילוף למדו רבומינו שאסור (מולין קלו.), שָׁלְ שְׁמְשְׁיוּ וְמִישׁ שֶׁל מִשְׁפַּמְפּוֹ מָשֻׁבּוּ (ויקרה כס, י), כה למדה הנהס שבו (ערכין כט.): - לא העבוד בבבוד שורך ולא (קב) שבד עולם. יכול כמשמעו, מלמוד לומר וַשַּׁבְּשָׁם חִּישׁ בּחֹ כינלד, מקדישו חֹמה הקדש שַנוּי, ונומן להקדש כפי מובת

למד שנחכל לשני ימיס ולילה חחד (שם כז: מפרי קכה): שממו בסוף שנסו, אוכלו אומו היום ויום אחד משנה אחרת, בכור לינו נפסל, ללה שמלוה מוך שנמו: שנה בשנה. אם (לעיל יד, כג), מה מעשר שני הינו נפסל מִשְׁנֶה לחברתה, אף ם, שלסיך מעשר דגוך מירושך וילסרך ובכורות בקרך ולמיך עבודמו בלילה, רבו מוסר לו שפחה כנענים והולדום לאדון פסול משעברה שנחו, כבר הוקש למעשר, שנאמר ואכלה לפני בין ביוס ובין בלילס, ווסו כפליס שבעבודת שכירי יוס, ומסו בשנה. מכחן שחין משהין חומר על שנמר, יכול יסח (18) כי משנה שבר שביר. מכאן אמרו, עבר עברי עובד ובְּשְׁרֶט יִהְיָס לֶּךְ וגו' (במדבר יח, יח בכורוח כח.): שנה מלינו שהוא ממחנוח כהונה אחד חם ואחד בעל מום, שנאמר

ئىقىدىر تئيد خخد ئخة:ح: ت خمٰمٔ ثالا

لَكُمُ لَا لَا يُشْفُكُونِ فَقُرْتِ: (5) בַל אָת־דְּטִּוֹ לְאַ תֹאבֻלְ עַלְ־ לְחוֹד יָת דְּמֵיה לְא מֵיכוֹל עַלְ

ממצְרַוִם לֶוֹלְנִי: بيهذند تالإبهة إتيت هِائِرَة TVX פְּׁסַת לַיתֹּוֶת אֱלֹהֵיִף בִּי בְּתַּדִישׁ שְׁמוּר אָת־חָבשׁ הַאָּבִיב וְעְּשָׁים

زىزى خَمَدًا ھَٰمُا ھُם: גּאַן יבָלֶר בַּמָּלִים אָמֶר־יִבְתָּר الزجرب وم حادثر وكأراه

<u> 교</u>합니는: אַטַּבַ מִאָּבוֹא מִגִּנִים כַּבְ וֹמֵּנִ מֹאַבְוֹם לְמַמֹּן שׁוֹכֶּב אָטַ וֹוָם אָנִי כֵּי בְּחִפְּּוּוֹ יָצִאָתְׁ מִאָּבוֹן י וֹמִים שַׁאַכֹּלְ הַלָּוִו תַּבּּוִע בְשָׁם לא האבל עליו חַמַּץ שִׁבְעַה לא מִיכוֹל עַלְיהוּ חֲמִיעַ שִׁבְעָּא

בּנִּים הָראִמִּין לַבְּבֶר: מו_טַבּּמֶּב אַמֶּב טַוֹּבָּט בַּמֹנִב ַ וּבְלְנִ מִּבְׁמִּׁע וֹמִים וֹלְאַ־נְלֵּוֹ טַּׁנִימָנַ מִּבְּמֹּא וִמִּוֹן וֹלְאַ נְבִּׁוֹע id×_:tåu di ååu td_

וֹבְכֹוֹא כַּטַבָּא כַּדָשָּׁר שַבָּוֹא

אַרְעָאַ הַישְׁרָבָּיה בְּעַיָּא:

לפון בלולוא: אָלְטַׁנִי מְמָּאָנִים וֹהְּבָּע לְנָּ לוניא באלולא אפלע וו ĠĠĹĸ ŽĹŒ Ľ ŠŹĹĿ ŠĽ מָב נְיַע נְבְוֹשְׁא בַּאֵּבִיבָא נְעַהְבָּי, בַ

לְאַמְבְאָר שְׁכִינְתֵיה תַּמָּן: מו שובו לאטבא בוטבה וו מן בְּנֵי מְנָא וְנִכְסִׁם מִיְרְשָּׁנִּ וְטִׁכּנְסִ בְּּסְׁטַא צְבָׁם וְנִ אֶּלְטַוֹּ

מאַבְעָא דָמִצְרַיִם כֹּל יוֹמֵי לביל דיודבר ית יום מפקר 4¤.□ *द*रं:. المراز ال יומין היכול עלוהי פטירא

בִּיוֹמָא עַרְמָאָר לְצַּפָּרָא: מו במורא בוכוס בוממא וֹלָא וֹטֹטִוּוּ לָבְ שַׁמִּוּר בָּבְּלִ

> alike, as the gazelle, and as the hart. the unclean and the clean may eat it Thou shalt eat it within thy gates;

the ground as water. thereof; thou shalt pour it out upon Only thou shalt not eat the blood

forth out of Egypt by night. the LORD thy God brought thee thy God; for in the month of Abib keep the passover unto the Lord Observe the month of Abib, and

ΙΛΧ

٤٦

77

choose to cause His name to dwell in the place which the LORD shall thy God, of the flock and the herd, Passover-offering unto the LORD And thou shalt sacrifice the

Egypt all the days of thy life. camest forth out of the land of remember the day when thou land of Egypt; that thou mayest didst thou come forth out of the the bread of affliction; for in haste unleavened bread therewith, even with it; seven days shalt thou eat Thou shalt eat no leavened bread

.gainrom even, remain all night until the which thou sacrificest the first day at days; neither shall any of the flesh, with thee in all thy borders seven And there shall be no leaven seen

מור וכלל, מס ספרע מפורש מוס סגלוי ולינו מוזר, אף כל (2) וובחת פסח לה׳ אלחיך צאן. שולמר מן סכנשים (IS) מום. כלל: פסח או עוד. פרע: כל מום דע. לַיִּלְסִוּגוּ (שמות יב, לה):

פדיון ונאכל, יכול יסא אף הדם מומר, מלמוד לומר רק אם למדו רבומינו דברים הרבה מפסוק זה: סימר סבא מכלל איפור סוא, שסרי קדוש, ונשמע במוץ בלא (33) רק את דמו לא תאכל. שלא מאמר סואיל וכולו מום שבדלוי ולינו מוזר:

ימן לסס פרעס רשות ללמת, שנאמר ויקקלא למשט ולשבין בּפְּפַם יָבְּטִׁ בְּנֵי יִשְׁבְפָׁלְ וִדִּוֹ (במדבר לג, ג), אלה לפי שבלילה של ידי אכילת הפתח והמנה, את יום לאתך: סשנס: ממצרים לילה. וסלא ביוס ילאר, שנאמר מפֶּמֶבַמ וַפֶּמֵוַק מִנְּרֵיִס עַל סְעָס וגו' (שמות יב, לג): למען הזכר. כארי לאביב, להקריב בו את מנחת העומר, ואם לאו עבר את לוכרון, וחפוון לא שלך היה, אלא של מלרים, שכן הוא אומר שמור אח חדש האביב. מקודס נומו שמור שיסל כי בחפוון יצאח. ולל סספיק גלק לסממין, וזס יסיס לך דמו לא מאכל:

עמו חגיגה כדי שיהא ואכל על השובע (פקחים ע.). ועוד (ספרי קכט), שאם נמנו על הפסח חבורה מרובה, מביאים ומן סעוים מקמו (שמום יב, ס): ובקר. מובח למגיגה

(3) לחם עני. למס שמוכיר את העוני שנתענו במלריס:

 $\tau \angle$

אָלְנֵיוּ נְעֵוֹ לְנִי: בְּאַנַוֹר שְׁעְּלֶיוֹר אֲשֶׁר יְרוֹנְת בּחָדָא מו קרוָך בּייָ אֶלְהָר رِجُ سَنَرَحُ رَاٰثِنَ جُنَالِقُونَ جُربَ ذِكَ لَـٰمِنَا خَمْفُو يَن خَوْلُهُ

בּמּמָת מוער בַּאַרְרָ מִמְצָרָן מִמָּצָרָן בּי שׁוֹבַּׁע אָעַעַפּֿסָע בּהֹגָנֶב בּבוֹא ﴿ بِمِيْمٍ يُؤْمِرُ إِنْ جِأْسِورٌ שِفَرَا شِوْمًا شِوْمًا בִּי אֶם־אֶל־הַמְּלִים אֲשֶׁר־יִבְהַר

בּבֶּער וְעִבְלִעׁ לִאָּעַבְּיוּ نختاد نُعالِّد گُذِيثَانَة خَبَ نَظَلَّنَ لِمُنْالِمُ نَدُ يُكِتَالُ قَيْدَ لَانْاطُورُ. يخهَرُفُ لَمُّدَرُفٍ فَقَوْلِت لِمُهُدِ يَفْفَهُمِ يُقْدِدِ فَمُفَلِّهُ

לא תַעַּשָׂה מְלַאבֶּה: (ס) ىتىجىنى يوچاپى كىتارى چىكاپىرە

לְסְפַּר שָׁבְעָה שֶׁבְעָה. מַטְהַלָּא הַהַּצְּלְא בַּהַצָּר מְהַלָּא מְהֵּירָייִה מַנְּלְא בַּהַצִּר עְּמְרָ

ئترح ځك:

מְמָבֶרוֹם: במוגל שמשא ימן מפּקר שַּׁמֵּן שִׁכּוּס נְתְ פַּסְׁבַא בְּרַמְשָׁא ġţūĿ ţĕŸŢġħ ŸÇſţāſñ RZCI EROLN LIGLAL II

מָּמָּט נֹמִים שֹאָכַל מַצִּּיִנִע וּבַיּוֹיִם שהא יומין היכול פַטִּירָא خمَقَلُم بنينك خِطَالِنك:

אָלְטַבּ לָא טַהְּבִּיִר הַּבִּיִּבָּא: ולווְמֹא מֻּלוּמֹאִנוּ כֹּנוֹמָ בַּנִוֹם וֹנִ

מבְעָא שָבוּעוֹן: ドガブはこれ كَالُّهُ مُحْمُّهُ مُحَامِرًا عَمَّاتًا مُحْمِّهِ مُحَامِرًا

> giveth thee; gates, which the LORD thy God passover-offering within any of thy Thou mayest not sacrifice the

that thou camest forth out of Egypt. going down of the sun, at the season the passover-offering at even, at the to dwell in, there thou shalt sacrifice God shall choose to cause His name but at the place which the Lord thy

morning, and go unto thy tents. choose; and thou shalt turn in the place which the LORD thy God shall And thou shalt roast and eat it in the

Z

9

therein. thy God; thou shalt do no work De a solemn assembly to the LORD bread; and on the seventh day shall Six days thou shalt eat unleavened

thou begin to number seven weeks. is first put to the standing corn shalt unto thee; from the time the sickle Seven weeks shalt thou number

סכמוב מדבר, וכן משמעות המקרם, בשר הגיגה משר מזבה שנאכלם לשני ימיס, והראשון האמור כאן, ביו"ט הראשון (שמוח יב, טו), ולפי שוסחלק הכחוד מענינו של פסח והחחיל (ספרי קלד חגיגה יו.): הראשון לבקר. אוסרס למומיר בפסח דורום, לפי שלא נעשה נוחר ויצא לביח השריפה (ספרי קלג): (+) ולא ילין מן הבשר אשר חזבה בערב ביום וכנול סשמש מלכלסו, ומועד ללמך למס שורפסו, כלומר

סרי שלשה זמנים חלוקים, בערב משש שעות ולמעלה זבחהו, (9) בערב כבוא השמש מועד צאחך ממצרים. הקליר (מפרי קלו:): (aq:):

בערב, לא ילין ביו"ט הראשון עד בקרו של שני, אבל ואכלמ

בניםן, כמס דחת חמר שַן בּיִים בְּרִמֹשׁוֹ שַּשְׁבִּימוּ שְׁחֹר מִבְּמִינִם בבקר. לבקרו של שני, מלמד שמעון לינה ליל של מולחי יו"ע . נאמר אלא בפסח מלרים, ויום ראשון האמור כאן הוא י"ד (T) ובשלח. זהו ללי אש, שאף הוא קרוי בישול: ופביח

סיא בארבעה עשר ובמ"ו, וכך היא שנויה במשכת פשחים לשון נעלכה בא אוקן (שופטים יג, טו): עלור עלמך מן המלאכה. דבר אחר, פְּנוּפְיָא של מאכל ומשחה, מֹחְכְלוּ מַנְּתׁ (שֹם יח פּסְחִים קב.): עצרת לה׳ אַלהיך. בשום, מון מלילה הראשון שהכמוב קצעו מוצה, שנאמר בְּעֶבֶב הראשון. דבר אחר, בחגיגת י"ד הכחוב מדבר, ולמד עליה "לא אלא ללמד על הכלל כולו ילא, מה שביעי רשות אף כולם מומירו ואינן נאכלין אלא ליום ולילה, לכך כמב בערב ביום ללמד שאין אכילממלה בו מובה אלא רשום, ולא ללמד על עלמו לבקר, סיימי אומר שלמים הנשממים כל שבעה, כולן בבל אחה למד לששח ימים, שהרי שביעי בכלל היה, ויצא מן הכלל סיא מוסיר, שאם כחב ולא ילין מן סבשר אשר חובח בערב - דבר אחר, למד על אכילח מלס בשביעי שאינה חובה, ומכאן ולה ירהה לך שהור בכל גבולך, הולרך לפרש בהיוו וביחה שבשה נמים (שמות יב, מו), שבעה מן הישן וששה מן החדש. לדבר במקום שבעם ימים כגון שבעם ימים מאכל עליו מלום (8) ששת ימים תאכל מצוח. ובמקום אחר הוא אומר

(9) מהחל חרמש בקמה. משנקלר סעומר, שסום רמשים

יְתְוָה אֶלהֶיף לְשִׁבֵּן שְׁמִּוֹ שֶׁם: ללבבי למלום אומר ולער וֹנִינֶּר וְנִיּנְיָם וְנִאַלְמָוֹנִי אָהָהַר تَكُمُٰ لِيَا لِيَكِنَا لِيَكُمُلُ خَمُمُرُنَكُ ושְׁמַחִהָּ לִפְּנֵיו יִהוָה

بخثك بختفك نمخئك نهضفك וֹטֹטַבּוּ פֿבֹם וֹן אֶּלַבַּעַ אַשַּׁ

ַבְאֶלֶר: (פּ) וֹמְּמֹבִׁים בּאָב בַוֹעַמִּים בּיִּבוֹעַבּים וֹזְכַבְׁעַׂ כִּי־עָּבָר הָוִיתְ בְּמִצְּבָוִם

كَالْمُنَّالِمُ لَا يُعْجَلِكُ : נם נטמר נסגביר נס

ئقره خغفظه مُثلاثك بمنظكه: מפטיר דַוְּג דַסְּבְּנִת תַּצְּשֶׂה לְךְ שִׁבְעָּת

יִמְמַּגַּגַבוּטַב: מבקא יומין במקנשה מאדרה דמטקיא העביד לה

خشمُدُنك: וֹבִינֹר וֹבִיֹטִים וֹבִאַּלְמֹּוֹר אָהֹה

نقلقذفه يخظرنك: וַיַטְאַ بالثالثة

blesseth thee. according as the LORD thy God of thy hand, which thou shalt give, the measure of the freewill-offering weeks unto the LORD thy God after And thou shalt keep the feast of

cause His name to dwell there. the Lord thy God shall choose to the midst of thee, in the place which fatherless, and the widow, that are in gates, and the stranger, and the and the Levite that is within they man-servant, and thy maid-servant, and thy daughter, and thy LORD thy God, thou, and thy son, And thou shalt rejoice before the

shalt observe and do these statutes. wast a bondman in Egypt; and thou And thou shalt remember that thou

winepress. threshing-floor and from thy thou hast gathered in from thy tabernacles seven days, after that Thou shalt keep the feast of

the widow, that are within thy gates. the stranger, and the fatherless, and maid-servant, and the Levite, and and thy man-servant, and thy thou, and thy son, and thy daughter, And thou shalt rejoice in thy feast,

نثيك نثريم غلا هُمّات: בְּכָל הְבוּאָהְדְ וּבְכֹל מַעֲשֵׂת ליהוֶה שׁבְעָא יוֹמִין מֵיחוֹג בָּדָם יָיָ

thou shalt be altogether joyful. in all the work of thy hands, and bless thee in all thine increase, and Decause the LORD thy God shall which the LORD shall choose; unto the LORD thy God in the place Seven days shalt thou keep a feast

S٦

71

OI

(11) והלוי והגר והיחום והאלמנה. מרצעם שלי כנגד סמוכם בפמולמגורן ויקב (מוכם יב.): סבא שלמי שמחה, וַקַבַּשׁ קרואיס לאכול:

שמשמור ומעשה את המקים האלה: (21) וזכרה כי עבד הייה וגרי. על מנת כן פדימיך עוב האתרון לשמתה: לני משמח אם שלך:

הקין. דבר אחר באספך מגרוך ומיקבך, למד שמסכרין אח (10) מסח גדבח ידך. די נדבת ידך, סכל לפי סברכס, (13) באספך. צומן סאסיף שאחה מכנים לבים פירוח

הבעחה, ולפי חלמודו (שם מח.) למדו מכאן, לרבוח לילי יום מרבעס שלך, בירן יבקר ועבירך ומממך, מס ממס משמח ממשלי (EI) והייה אך שמח. לפי פשומו מין זס לשון ניוי מלה לשון

פַּנָי יְהַנָה בִיקָם: יִבְתַּוֹ תַּסְּבְּוֹת וְלַאִ יִרְאָּר אָתַ בְּחַלְּ הַמַּצְּוֹתְ וּבְּחַלִּ הַשְּּבְעָ אָלהֶיף בַּמְּקוֹם אַשֶּׁר יִבְחָר مُكْرِيمَ فَمُثَرِّتُ ا تَهْزُكِ تَكُيُّكُ

יבְחַנָּא דְּמָטַלַנָּא וֹלָא יַתַּחָוֹוּן הְפַּטִירַיָּא וּבְחַגָּא הְשְׁבוּעַיָּא לא גרובד בדם "ן שלַע ומֹנוֹ בַּמִּשַׂא ושַטוּוּן

Говр етргу; they shall not appear before the and on the feast of tabernacles; and bread, and on the feast of weeks, choose; on the feast of unleavened God in the place which He shall males appear before the LORD thy Three times in a year shall all thy

ومرمره څخينه ټښد ټولځه: (۵)

<u> בּייָ אֶלְהָרְ דִּיהַב לְּרִי</u>: שני איש בְּשְּׁהְנָי יְדְוֹ בְּבָרְבָּתְ יְהְוֹהְ וְּבָר בְּשְׁתַּיִה יְדִיהְ בְּבַרְבְּתָא

given thee. LORD thy God which He hath according to the blessing of the every man shall give as he is able,

week is Erev Rosh Hodesh. combine this Haftara with Ki Terze), but the special Haftara for Erro Rosh Hodesh is not read when this Hodesh, read the Mastir on page 189. Most read the Hastara for Rosh Hodesh when that occurs (and The Haftara is Isaiah 54:11 - 55:5 on page 167. This is the Third Haftara of Consolation. On Rosh

וְמְּפַׁמִּנְ אָטַ עַבְׁמָם מָמִּפַּמַ אָבָרַי

לְאֶבְטֶּוֹדְ לַאַבְטָּוֹ וִיִּדִינוּן יָה עַּמָּא דִין ֻּנְיוֹנְע כֹוֹנִע בּוֹנ ¤ִּכֹנִע נִתַּר כַּע نَهُمُنِ مِ النَّهُمُ لِذِي يَدُرُنَا يَعَالُمُ فَا يُعَالَىٰ اللَّهِ فَا خُذُمُ

جَنَاتِ: יענר עיני הקמים ויסגף דברי שיהדא מענר עיני הפימין פּנְיִם וְלֹא הַקַּה שְׁחַד בֵּי הַשְּׁחַד אָפִּין וְלָא הְקַבֵּיל שׁיּחְדְּא אֲרֵי לא הפטר משְּפְּט לא הפור לא הצלי דין לא השְּקְים

نظظظدر فكنفدا فديغدا:

the land which the LORD thy God that thou mayest live, and inherit Justice, justice shalt thou follow,

and pervert the words of the gift doth blind the eyes of the wise,

neither shalt thou take a gift; for a thou shalt not respect persons;

Thou shalt not wrest judgment;

people with righteous judgment.

tribe; and they shall judge the LORD thy God giveth thee, tribe by

thee in all thy gates, which the

Judges and officers shalt thou make

righteous.

\$\frac{1}{2} \text{List } \frac{1}{2} \text{List } \te

\$\$¢± ;¤.⊏ \$±: giveth thee.

ושלמי מגיגס: (19) ולא יראה את פני ה' ריקם. מלמסבמעולומרמייס (19) לא חמה משפש. כמשמעו: לא חכיר פנים

וגוי. מְנֵס דיינין מומחים ולדיקים לשפוע לדק: דיינין לכל שבע ושבע ובכל עיר ועיר: ושפעו אח העם (שס): מוסב על ממן לך, שופטים ושוטרים ממן לך לשבטיך בכל וכופטין במקל וברלועה עד שיקבל עליו אח דין השופע: מת הדין: ושוטרים. הרודין את העם אתר מנותן, שמרין (18) שופטים ושוטרים. שופטיס, דיינין הפוסקיס מרוביס, יביא עולות מרובות ושלמיס מרוביס (תגיגס ה:):

שעריך אשר ס' אלסיך נמן לך: לשבטיך. מלמה, שמושיבין הדיינין הכשרים, להמיות את ישראל ולהושיבן על אדמתן קמד קנסדרין (ב:): למען החיה וירשה. כדלי סול מנוי בכל שעריך. בכל עיר ועיר (סנסדרין מו:): לשבטיך. (20) צדק צדק חדדף. סלך אחר ביח דין יפה (ספרי קס:): דברי צדיקים. דלריס סמלודקיס, משפטי אמת: ממנו, אי אפשר שלא ימה את לבבו אללו להפך בזכותו (כתובות לשפוע לדק (מפריקמד): כי השחד יעור. משקבל שוחד מבירו, מסמממין מענומיו: ולא חקח שחד. לפילו (דו) איש במחנת ידו. מי שיש לו מוכלין הרבה ונכסים לוה, אחד עומד ואחד יושב, לפי שכשרואה שהדיין מכבד אח אף בשעת המענות, אוהרה לדיין שלא יהא רך לוה וקשה

تَلِمُ اللَّهُ אַצֶּל מִוְבָּח יְהוָה אֱלֹהֶיף אַשֶׁר בּסִשֹר שִּיְבְּחָא דִּייִ אֶלְהָף לא הפעע לף אַשֶּׁרֶה בָּל־עַּץ לא הציב לָּךְּאַשִּׁירַה בָּלְ

שְׁנֵא יְהֹוֶה אֱלֹהֶיף: (ס)

בְּבֶּרְ רְגַע בָּי תּוֹעַבְתַּ יְהְוָה מִדְעַם בִּישׁ צָּרֵי מְרַחַל בֵּוָם נשָּׁה אֲשֶּׁר יַהְנֶה בוֹ מוּם כִּל וְאִמַּר דִּיהֵי בִיהִ מוּמָא כֹל

במלב לבינוני אָנוַ עַבְּעָ בְּעָנִי יְהַנְּרַ אֶּכְתָּיף לְדְ אָנשׁ אִרֹאִשְּׁה אַשֶּׁר יַעֲשֶׂר ء ظِهْرُبِكِ يُجْهُدِ يُعِيْنِ هُجِيْنِكِ بِيرًا طَائِكِ فِينَ هُجُنِكِ بَيْنِ خِكْ בוקצא talt

١٤٠١ ١٤٠١ ١٤٠١ ١٤٠١ هُبْ حُرْحًا خُرِّم لَيْهُمُّانِ كَيْشُك خُرْدُنْكُ مِن خُرْجُر تَادِيْ هُمَّانُهُ و تَنْشَطَانَ خُلِيْا نُحَيَّلُا مِنْ حَبْلِنَا نَضُرِيبًا خُلِياً نَخْمُضُهُ * * لَا نَظْمُ اللَّهُ الْمُعْلَ וַנְּבֶּנְ וֹנְהַבְּעְ אֶבְנַנִים אַֹנוֹנְים נִאָזַל וּפְּלָּט לְּמָעָּנִי עַּמָמָנָא

±ίἀΓ¾ς: 口がお口 היטֶב וְהַנָּה אֱמֶתֹּ נְבָּוֹן הַדְּבָּר

בְאָמֻב יִסְקְלְהָם בָּאָבָנִים נְמֶתוּ: אָל הִילִּיבוֹ אָנַר הַאָּיִם אָנְ _كالأ אָת־תַדְּבֶר תָרֶע תַזָּהֹ אָר־הָאִשֶּׂה הַהַּוֹא צַּשֶׁר עַּטְיּא יָה אַהְּיָא הַהִיא צַּעְּבַרוּ יָר

<u> ئىلاھ دى كې ب</u>

װ**ְ אֶל**ְהָרְ הוּא: לא תּוְבַּח לַיחֹנְה אֱלֹהֶיף שָׁוֹר לָא תִכּוֹס קֵדָם יִיָ אֶלְהָף תּוֹרְ

אָבוּ וְמִשְׁכֹּטִ כֹּוֹלֵבַ כַּעָוֹלָא מִן

Ľ¢X Œ₫ſĽſſſ;

לאנט וֿבֿא לוּמִּמֹא כּינוֹן פּבּוֹנִמֹא וֹבְבַהֵּטָּ וֹנִטְבוֹא לָב וֹטִהָּמָת וֹטִטְבַת

וְעַבְּנְּעָבְּנוֹ בַּאַבְנָנֹא וַיִמוּתוּן: בּוֹלָבׁ וֹט נּוּבְּבֹא או וֹט אַטַּטֹא פֿטִינֹמָא בֿיִמָּא עַבִּין לָטַבַּת בִּים וַהְוֹבֵאָהָ אָתַ הַאָּיִשׁ הַהְוּא אוֹ וָתַפֵּיק יָת װּבְרָא הַהוּא אוֹ

> which thou shalt make thee. the altar of the LORD thy God, Asherah of any kind of tree beside Thou shalt not plant thee an

pillar, which the LORD thy God Neither shalt thou set thee up a

unto the Lord thy God. noizenimode ne si zedt 101 gnidt wherein is a blemish, even any evil LORD thy God an ox, or a sheep, Thou shalt not sacrifice unto the

ΙΙΛΧ

17

God, in transgressing His covenant, evil in the sight of the LORD thy or woman, that doeth that which is the Lord thy God giveth thee, man thee, within any of thy gates which If there be found in the midst of

commanded not; of heaven, which I have sun, or the moon, or any of the host gods, and worshipped them, or the and hath gone and served other

abomination is wrought in Israel; thing certain, that such and, behold, if it be true, and the then shalt thou inquire diligently, and it be told thee, and thou hear it,

they die. shalt stone them with stones, that the man or the woman; and thou this evil thing, unto thy gates, even man or that woman, who have done then shalt thou bring forth that

(בב) ולא חקים לך מצבה. מלנת אנן אחת, להקרינ אילן ולבונה בית בהר הבית: לך אשרה כל עץ אצל מזבח ה׳ אלהיך. מוסרס לנומע ואפילו לא עבדה, עובר בלא העשה על נמיעהה: א השע (וב) לא חשע לך אשרה. למיינו עליס משעת נמיעתם,

מדמס לוס לעשות, ואם זו שנא, כי מק הימס לכנענים, ואע"פ עליס אפילו לשמיס: אשר שנא. מובה אבנים ומובה

בקדשים ע"י דבור רע (ספרי קמו). ועוד נדרשו בו שחר (I) לא תזבח וגר כל דבר רע. אוהרה למפגל קלו מק לעבודת הלילים: שקימה אָהובה לו בִימִי האבות, עכשיו שנאה, מאחר שעשאוה

דרשות בשתיעת קדשים (זבתים לו.:):

(E) אשר לא צויחי. (ענדס (מגילס מ:): (2) לעבר בריתו. משר כרת ס' מתכס של מלעצוד מליליס:

(+) נכון. מכוון סעדום:

פֿי עַר אָקָר: עַרִים יוּמָת הַמָּת לָא יוּטָּת עַלִּ־ על־פָּוּ שְׁנַוָם עֵּדִים אָּוֹ שְׁלֹשֶׁה

نظمَلُكُ بَالُم مُطَلُقُكَ: (حَ) حَيْمِ ثَنَّ إِنْ خُرَّ بَهُم فِهُ لِوَدِيْهِ عَهُ لِوَدِيْهِ נוֹב בַמֹבוּנם שַּׁבַנוֹבַבַלוּ בַּבַראָמַנָבַ

المنازلة المنازة نظتاه にはたに口 浴頭に خشمَثنك لكمُنْ لمَذِينَ جُدٍ יבון גינע לגינע דרבי ריבת בְּי יִפְּקֹאׁ מִמְּוֹיְ דְבָר לַמִּשְׁבָּׁט

ಗ್ರಭಭಿಷ್ಣ : וֹבְרַאֶּטֹ וִנִינָּגִי לִבְּ אָט גַּלַר ੰ ਰਾਂਘੇਵੇਧ ਖ਼ੁੱਘੂਂਟ ਾਰ੍ਹਾਨ ਵ੍ਰਾਂਕ੍ਰਾਰ ਰ੍ਗਰ بْكُمْنِ مُّحِ_لَحِثَنْهِ لَكِذَٰنِهِ لَمُحْرِ_

י יגידו לְּלְּ מִן־הַמְּקֵוֹם הַהְוּא דִּיחַוּוֹן לֶךְ מִן צַּהֶרֶא הַהוּא וֹמֹמְוּטֹ מֹלְבַפּֿוּ עַבַּבֹּרַ אַֹמֶּבֹר וֹטַהַּבִּיג מֹלָ מִוּמָר פֹּטַוֹּמֹא

לְהַּמְוּנוּ בְּבְל אֲמֶּר יוֹרוּוְדִּ:

בְּקְרְמֵיהָא לְמִקְשְׁלֵיה וִידָא בְּסְבַוֹבוּא פִבוּי לַמְּלָא לָא וֹעַלַמִּוּלְ מַּלְ מִוּמָר שׁלִשֹא סִבוֹגוּו וְשִׁלַּמִּוּלְ צִּחַוִּּיב על מיער הבין סהדין או

בבל מַמָּא בַּבְּטַבוּטָא וּטַפּבָּי

מביד דביש מבינף:

לאַטֹרא בּוֹטַבְּהָּי וֹל kita tälik vidua lijad كُمْخُكُمْ فَدُرِدِ فَكَرُمْرِ فَكِيدُكِ בון לבון יבון מכמש סנירו בולא כון בם לבם כון ننفرم مثك فلأثلا

נטטבה ניחוון לף נה פהגמא בּנֹנֹא בַנִינִ בַּנִימָנֹאַ בַּאָנָּנִן ַ וְמִימִי לְנִת כַּבְוֹנִא כִינִאָּי וּלְנִת

خجم لاتخهداك: יבְתַר יְהְנָה וְשְׁמַרְתָּ דִּיִּהְרָשׁי יִנְ וְחַשַּר לְמָצֶבַר

אַּמִּר־יַגִּיִרְיּ לְּךְּ יָמָיִן יִשְׁמָאָלִ: שַּׁמְשְׁר לְאִ עַּסְוּר מִוּדְיַבְבֶּר לְאֵ תְּסְשֵׁי מוּן פְּתְּנְשְׁאַ דִּיחַוּוֹן معرور نمَر ـ تهمُقَم هُمُد ـ بهذاد خُكَ نمَر ضائع لا تنظر الل خِك فَمَد بـ

לַב לְנֹמִינָא וֹלְמִּמָאלָא: על פֿי הַתּוֹלֶה אָשֶׁר יוֹרוּף על מִימַר אוֹרְיָהָא דְיַלְפּוּנֶף

> one witness he shall not be put to be put to death; at the mouth of three witnesses, shall he that is to die At the mouth of two witnesses, or

evil from the midst of thee. people. So thou shalt put away the and afterward the hand of all the first upon him to put him to death, The hand of the witnesses shall be

LORD thy God shall choose. thee up unto the place which the gates; then shalt thou arise, and get matters of controversy within thy and between stroke and stroke, even and blood, between plea and plea, thee in judgment, between blood If there arise a matter too hard for

judgment. declare unto thee the sentence of thou shalt inquire; and they shall judge that shall be in those days; and priests the Levites, and unto the And thou shall come unto the

6

9

according to all that they shall teach and thou shalt observe to do place which the LORD shall choose; shall declare unto thee from that tenor of the sentence, which they And thou shalt do according to the

right hand, nor to the left. they shall declare unto thee, to the turn aside from the sentence which thee, thou shalt do; thou shalt not the judgment which they shall tell shall teach thee, and according to According to the law which they

שמבג בוי וטכרומו לְלַבְּוֹינּ: סאמור למעלם שער שעבר בו, אף שעריך סאמור למעם שער ווס מעסר, וס מחייב ווס מוכס: וקמח ועליח. מלמד, בו. נאמר שעריך למעס ונאמר שעריך למעלה, מה שעריך דברי ריבוח. שיהיו הכמי העיר חולקים בדבר, זה מעמא שנינו אל שעריך זה שער שעבד בו, או אינו אלא שער שנדון לדין חייב: ובין נגע לנגע. בין נגע ממא לנגע מהור:

(8) כי יפלא. כל הפלאה לשון הצדלה ופרישה, שהדצר שמש של של של משלום של משלו ומעלו מעול עד שיוו מו כולם למס פרע לך שלשה, לסקים שלשה לשנים, מה שנים עדות השופט אשר יהיה בימים ההם. ומפילו מינו כשמר (6) שנים עדים או שלשה. אם ממקיימת עדות בשנים (9) הכהנים הלוים. הנהנים שילאו משבע לוי: ואל

שבים סמקדש גבוס מכל סמקומום (סנסדרין פו.): הממרגם אל שעריך, לְמָרֵע ביים דיירך, מועה, שכן מהור (נדה ימ ספרי קנב): בין דין לדין. בין דין וכאי (a) והוצאת את האיש ההוא וגר אל שעריך נגדל ומכוסס ממך: בין דם לדם. בין דס ממל לדס

לך אלא שופט שבימיך (ר"ה כה.): שופטים שהיו לפניו, אמה לריך לשמוע לו (ספרי קנג), אין

LL

יִדְמַּבְׁעַ בְּבָׁה בִּיִּשְּׁבָּיִ אָן אֶל־הַשַּׁבֵּט ימֵת הָאַישׁ הַהוֹא לְשֶׁבֶת שָׁם אָת־יָהוָה אֶלהָיף · לִבְלְמָׁג מֻּׁמָּה אָּלְ הַפְּבֵּוֹ הַמְּנֵגַ*ר*

ייידין עוד: (ס) י וֹכֹלְ עַמֹּם וְמִּטְׁמֵּנִ וְנִנֹאֵנִ וֹלָאִ וֹכֹלְ מַמָּא יִמְּטִׁמִּנּוּ וְנִבְעִוּ וֹלָאִ

פְבִיבַהָּ: מֹלִן מָלְבׁ בֹּלֹלְ עַזְּוֹם אָּמָה וֹנְהַּבֹשִׁע בַּשׁ נִאָּמִבְשׁ אָהָּנִמִּע نْسَرُك ݣْݣُرْدْلِ رَبْلًا كِلْ الْدَيْهُمُكَ الْمُتَاتِ كِلَّا لْمُتَالِقُكُ الْمُتَاتِ الْمُقَاتِ فَكُ בְּיִרְתְבָּא \$4_4\$\$

עוּכָּא לִנוֹע הֹלֶּגְּיִּבְ אַנְהָ לֹבִינְיִ לְנֵי נְהָנִ בְּׁהַנֹּאִנִי הֹלְנִי נִּבְּנִ אַבְּיוּךְ מָּעֶים עַלְּיִּךְ מֶלֶוּךְ לָאִ אָבִוּדְ מְעָבִּי עַלְבָּא לֵית א ולער יהנה אלהר בי מקרב דיתרעי אלים ביה מגו שַּׁוֹם מַשְּׁים מְּלֶיוּ מֶבֶּוֹ אֲמֶׁר מִנְּאִיר הָמִנִּי עֵּלְכָּא

לא תספון לְשֶׁוּב בַּבֵּבֶרְ הַנָּה לָא מִיסְפוּן לִמְּחָב בָּאוֹרְחָא מָרָא עּוֹד: הַרְבָּוֹת סָוֹס וַיְהֹוְהֹ אָמַר לְכֶּם לְאַסִּנְאָה סוּסָוֹן וֹיִ אַמַר לְכוֹן י וֹמֻּגֹר אֵטַ עֹמֹּם מֹמֹּבְנֹמֹנֵ לַמֹמֹן זֹטִּר זֹט מֹמֹא לַמֹמֹנִם בֹנֵגְ בל לא יַרְבָּה פּיִסִים וְלְאַ לְחוֹד לָא יַסְנֵּי לִיהַ סּיּסָוֹן וְלָא

ŮŻL: خُحُدُ، لَكُمُكُ لَيْطِ حَهِ بَلَكُك خَهِ، خَدَيْكُ لَحَمْظِم لَيَكُمْ خَمْ يَمُوِّي ַ וֹלְאַ וֹבְבָּעַ לְהָוֹם וֹלְאִ זֹסׁנִב וֹלְאִ זֹסׁנִּג לְיִּי לְהָוֹ וֹלְאִ יֹמֹהּג

> 4:47. עבוא וטפלי עביד דָרִישׁ אוַ מוֹ בּוֹנֹא וֹנֹטַבְמוֹכְ נּוּבְרַא كِمَقَمَٰهُ فَقُلَا كَلُهُ لَا يُعْرَفُكُ בלא לַפֿבּלָא מו בּעוֹנָא בַפֿאָנם ונובבא בוהבוב בבהה בבוכ

> יַרשִׁמוּן מוֹד:

מּטְמַיָּא צִּבְסַטְרָנִי: ושותר אמנו הבו מלפא פבר هُد، ت،مبح خُهَدُمُه قِـن هُجُنكِ

נוכֹנאי דְלָא אַחוּדְ הוּא:

exterminate the evil from Israel. man shall die; and thou shalt God, or unto the judge, even that minister there before the LORD thy unto the priest that standeth to presumptuously, in not hearkening And the man that doeth

presumptuously. fear, and do no more And all the people shall hear, and

nations that are round about me? set a king over me, like all the dwell therein; and shalt say: 'I will thee, and shalt possess it, and shalt which the Lord thy God giveth When thou art come unto the land

brother. foreigner over thee, who is not thy thee; thou mayest not put a brethren shalt thou set king over shall choose; one from among thy over thee, whom the LORD thy God thou shalt in any wise set him king

that way. shall henceforth return no more as the LORD hath said unto you: 'Ye sponje multiply horses; forasmuch return to Egypt, to the end that he himself, nor cause the people to Only he shall not multiply horses to

91

S٦

multiply to himself silver and gold. away; neither shall he greatly himself, that his heart turn not Veither shall he multiply wives to

שמאל שסיא ימין (ספרי קנד), וכל שכן כשאימר לך על ימין וּמֵשֶׁס (מלכיס־ה׳, כע סנהדרין כה:): (11) ימין ושמאל. אפילו אותר לך על יתין שהוא שתאלועל וַ מַּעֲבֶּה וַמַּבְּבָה מִמִּלְרַיִס בְּשֵׁשׁ מֵחֹוֹת בָּמָף וְמוּם בַּמַמִשִּׁיס

וממימין אומו ברגל (סנהדרין פט.): ימין, ועל שמחל שמחל:

לת *העס מלרימה*, שהקוקים בלים משם, כמו שנלמר בשלמה, (16) לא ירבה לו סוסים. אלא כדי מרכצמו, שלא ישיב אלא כדי לימן לאכשניא (פ"א לאפשניא) (שנהדרין שם:):

וְכְהֵנֶּה (שמוחל־ביב,ת): וכסף וזהב לא ירבה לו מאד. (13) וכל העם ישמעו. מכאן, שמתמינין לו עד הרגל, שהיולו לדוד שש ישימל, ונאמר לו, וְאָם מְעָע וְאַשָּׁפְּהְ בְּהַנְּהַ (עו) ולא ירבה לו נשים. אלא שמונה משרה, שמלינו

تذابات: עואַע מַּלְ־סָפֶּר מִלְפָּנוֹ עַכְעַנִים פּרִשְׁנוֹ אַנְרִיִּטָאַ עַבָּאַ עַּלִ יי וְלָתַב לֵוֹ אֶת־מִשְׁנֶּה הַתּּוֹרֶה עַלְכוּתִיה וְיִכְּתּוֹב לֵיה יָת

ההקים האלה לעשהם: בְּלְיִבְבֶּי הַמּוֹנֶה הַנְּאָת וְאֶתַ אָת־יָהוָה אֶלֹהָיו לִשְׁמֹר אָת־ פּי יְמֵי חַיְּיִוֹ לְמָעֵּן יִלְמָּד לְיִרְאָּרוֹ וֹבוֹנִינוֹ מִפִּוּ וֹצִוֹבְא בֹּוִ כַּלְ_

(0) מַּגְ_מַמְגַלְבְישָׁוּ צִינִא וּבְּדָּוֹו בַּצְיבִר וּשְׁמַאָּוּל קְמַעַּן יַאָּבִירָ יָמָיִם רום לְבַבוֹ מֵאֶּוֹיוּוּ

٠٤٥٢: אַניִּמּ, מַּבְּטָּס כְּוֹנִי עַכְּל וֹנְעַבְּעׁ מִּם מִּבְּטָּא בְּבִוּנִ עוּכְע וֹאַעַסְׁנֹּא לא־יִהנֹה לַבּהַנִּים הַלְוֹיִם בָּלַ־ לָא יָהַי לְכָהַנַנִּא לֵינָאֵי בָּל

حُمْ بابَدّ، لأدبان، كُلُامْ نُدَّارِكُمْ וּטַבוּ הֹמָוּה וִיבוּ קַבוּ בַּיה ספּבא מו פבר בבנואי: ְּוְהְיָנְהְ בְּשִׁבְּאִוּ עַלְ בִּפַּאַ מַמְלַבְהָוּ וִיהֵי בְמִהְבֵּיה עַל בּוּרְסֵי

`₩\$: מַלְכוּמִיה הוא וּבְנוֹהִי تخظيلته ختفيته نخشتهجه מאַחוֹהִי וּבְּדִיל דְּלָא יִסְמֵּי מִן £1.4 14 1.00 48.11 Ç¢¢⊈FTiq:

בובא ונת קנמיא האביו

לְמִמָּר יִנִי כַּלְ פַּנִינְמִי אַיָּבוֹנִיאַ

למבעל פורם יו אלביה

מם ומְנֹאַן לוּנִבּנוֹא בּינ

before the priests the Levites. law in a book, out of that which is that he shall write him a copy of this upon the throne of his kingdom, And it shall be, when he sitteth

to do them; words of this law and these statutes, LORD his God, to keep all the life; that he may learn to fear the shall read therein all the days of his And it shall be with him, and he

the midst of Israel. his kingdom, he and his children, in end that he may prolong his days in the right hand, or to the left; to the aside from the commandment, to his brethren, and that he turn not that his heart be not lifted up above

nor inheritance with Israel; they tribe of Levi, shall have no portion The priests the Levites, even all the

LLEKC: (מנסגרין שם), ומונקלום מרגם פַּמְשֶׁגָן, פַּמַר מִשְׁנֶס לָשׁוֹן שִׁנוּן לחת שהיל מונחת בבית גנזיו, ולחת שנכנקת ויוללת עמו מלכומו: את משנה התורה. (18) והיה בשבתו. מס עשה כן, כדמי הוא שתתקיים

מלוס קלס של נבים, נענש: הוא ובניו. מגיד שלם בנו סגון (שסיג) ועמס ממלכמך לא מקוס (שס יד), סא למדמ, שבשביל ַ לְשַׁתְּנִים שַׁתוּלְשַׁ, עַדְ שַבַּח שַמוּחְלַ וּחָמֶר לוּ נָשָׁבֶּלְמָּ לֹחُ שְׁתַּרְמָּ וּגוּי (שם יג, ח), ולא שמר הצמחחו לשמור כל היום, ולא הספיק (שמוטל-הי, ה), לְּבַּשְׁלוֹת עֹלוֹת וגוי, וכמיצ וַיּוֹמֶל שָׁבְּשַׁת יָמִיס בשלול, שלמר לו שמואל שָבְעַמ יָמִיס מּוֹמֵל עַר בּוֹאָי מֻלֶּיף למען יאריך ימים. מכלל הן המה שומע להו, וכן מלינו (02) ולבלחי סור מן המצוח. לפילו מנוס קלס של נציל: (91) דברי התורה. כמשמעו:

בניוס: ונחלה. במרן: אשר ה׳. קרשי סמקדם (מ"מ (I) כל שבט לוי. זין ממימין זין זעלי מומין: חלק. למלכום, סוא קודם לכל אדם (סוריות יא:):

> made by fire, and His inheritance. shall eat the offerings of the LORD

סוכיר ממשה לבד ושבעה לבד: ושבעם סאמרים נעלו מאליהן אחרי מות יהושע, מתוך כך שבט מנשה, ויהושע הנחיל ליהודה ואפרים ולחלי שבט מנשה, אלא לחמשה שבמים בלבד, שכן משה הנחיל לראובן וגד וחלי ונמלם שבעה שבמים, ומפוך שמשה ויהושע לא מלקו נמלה ממשס. בקרב אחיו. אלו נמלמ שבעס, נמלמ ממשס שבעים קלונימום, סכי גרסינן צספרי. ונחלם לא יסים לו, אלו נחלם קיני וקנזי וקדמוני (ספרי קרם קיט). שוב נמלה בדברי רבי משנוש שנשמכו לשברן על כן לא היה ללוי וגוי, להוהיר על ונמלם שאר לרבום קיני וקנוי וקדמוני, וכן דורש בפרשם ממשה עממים, ושל סיחון ועוג שני עממים, אמורי וכנעני, סים, ונכסס לי, שמכן כנען שמעבר סירדן ומילך נקרמם מרך . אמיו, זו נמלמ (גירשמ סרמצ"ן: שצעס) חמשס, ואיני יודע מס דרשו (קפד), ונחלה לא יהיה לו. זו נמלמ שפר. נקרב שמי שפרי מורום, ומעשרום, אבל נחלה גמורה, לא יהיה לו בקרב אחיו. ובספרי קדשי סקדשיס): ונחלתו. אלו קדשי סגצול, מרומות

ΙΙΙΛΧ

אַהְסְנְחֵיה בְּמָא דְּמַלֵּיל לֵיה:

<u> ۱۳۵۲ - ۱۲</u>۲۲ (۵) אָּחָיִר יְהֹוֹל הָוּא נַחַלְלְיוֹ כַּאַשֶּׁר אָחוֹהִי שִּׁהָּוָ דִּיהַב לִיה יִיָּ אִנִּין

ئىڭئائە ئىقڭە: שַּׁוֹר אָם־שָׂה וְנְתַּן לַכּהֵן הַזְּרָעַ אָם אִפָּר וִיִמֵּין לְבְהַנָּא דְּרָעָא ַ הְעָּׁם מֵאֶה זֹבְהֵי הַזָּבַח אָם־ עַמָּא מִן נָכְסֵי נִכְסָׁהָא אָם הּזֹר וֹזָט וֹטֹנִע מָאָפָּס עַכּעַלָּיִם מָאָע וֹבּגו וֹטֵג בַּעַמָּג לַבְּעַהָּא מִּוֹ

וְבַאָּמֶוֹת גַּוּ צֹאַנְךָ הָמָן־לְוּ: ד באָהִיני בִּלְלֹבְ טִירְהָבֹּב וֹנֹגְטִבְנֹב בוֹה הַכִּינִב יַמְבֹּנֵב יִמְהַטַב

וְבֵישׁ גְּזָּה עְּנָדְ הָהֵין לֵיה:

וֹבְוּמֹא וֹבֿוּבֹטֹא:

<u>π</u>;ἀια: (α) בְּשֶׁם ְיְרְנָיִר הָוּא וּבְנָיִר כְּלִי בְּשְׁמָא דִּייִ הוּא וּבְנוֹהִי כְּלִ \dot{s} \dot{s} בַּי בֿוֹ בְּחָר יְהֹנֶת אֶלְהָוֹי אֲרֵי בִיה אַהָּרִי יִי אֶלְהָרִי

עַפְּקוֹם אָמֶּבְיִבְּתָר יְהְנֶתִּי: מִשׁׁ וּבֹא בֹבֹלְ-אַנֹּע וֹפֹמְוּ אֵלְ- בַּאַר שֹמּׁוּ וֹנִינוּ בַּבֹלְ בַמִּנִּע رد، ، باخر نشلة على الأبيار الأبيار الأبيار باخر الشلة المرابية וֹבֶּי יַבֹּאׁ חַבְּוֹי מֵאַחָר שִׁעְּבֶּי יַצְּרֵי יַיִּתִּי בַּיִּנְאָר מֵחַדָּא

אْטْدر עَجْرَبُه עَمِمْنَده مُهُ جَخْدٌ خَجُرٌ جُلِينَ، جَرَبُهُ يَحْمُمُوْمَا ק וְשֶׁבֵּהְ בְּשֵׁם וְהְוָה אֶלְהָוּו פְּבְּלְ וִישִׁמִּישׁ בִּשְׁמָא דַּיִּיְ אֶלְהַיִּה

נפְּמִנְעַ לְאַטְרָא בִּינִירָבּי יְיִי:

שַּׁמַן בַּדְרַם יָיָ:

unto them. their inheritance, as He hath spoken among their brethren; the LORD is And they shall have no inheritance

cheeks, and the maw. priest the shoulder, and the two sheep, that they shall give unto the offer a sacrifice, whether it be ox or from the people, from them that And this shall be the priests' due

give him. of the fleece of thy sheep, shalt thou wine, and of thine oil, and the first The first-fruits of thy corn, of thy

him and his sons for ever. minister in the name of the LORD, him out of all thy tribes, to stand to For the Lord thy God hath chosen

which the LORD shall choose; desire of his soul unto the place sojourneth, and come with all the thy gates out of all Israel, where he And if a Levite come from any of

there before the LORD. brethren the Levites do, who stand of the LORD his God, as all his then he shall minister in the name

(ב) כאשר דבר לו. בְּעַרְנְּסְ לֹהְ מִנְמֶלְגוּי מֲנִי מֶלְמֶךְּ (במדבר מששים, שהכור שלשים פחין: וראשיה גו צאנך. כשחת

כה, ז). לחיים, מחת מפלה, שוחתר וַיַּעֲמֹד פִּינְמָם וַיְפַּנֶל סיו אומריס זרוע מחת יד, שנאמר וַיִּקָּח רֹעַח בְּיָדוֹ (במדבר שקורין אשפלדו"ן: והלחיים. עס סלצון. דורשי רצומות פרט למיס: הזרוע. מן ספרק של מרכובס עד כף של יד

ששית האיפה חלי קאה, כשאתה נותן חלי קאה לכור הרי אי שנחמר וְשִׁשִּׁימֶס קְמֵיפֶס מֵמֹמֶר סַשְּׁעַרִיס (ימוקחל מס, יג). . אחד מחמשים, וקמכו על המקרא שלא לפחות מאחד מששים, עין יפס אחד מארבעים, עין רעס אחד מששים, בינונים שיעור, אבל רבומינו נמנו בה שיעור (מרומות פ"ד מ"ג), ראשית דגנך. זו מרומס, ולה פירש בס ם מולין קלד:):

שמיס, נאנך ארבע, ממן לו הרי ממש: למן שַבוּיוֹת (שמומל־מֹ כה, ימ), רבי עקיבה מומר, רמבית גו וכמס לאן חייצות בראשית סגו, חמש רחלות, שנאמר וְמָמֵשׁ (3) מַאַח חִעם. ולאַ מאָם סְכְּסְנִיסַ: ְ אַם שִור אַם שֶּׁר. מִיעור, ורצומינו (מולין קלו:) נמנו בס מיעור אַ מִשִׁיס. גווו לאנך בכל שנה, מן ממנה כאשימ לכהן, ולא פירש בה

(מסלים קו, ל). וסקבה, ממת סְפְשָׁה שָׁל קבֵּשָׁה (בתדבר כה, (6) וכר יבא הלוי. יכול בבן לוי ודאי סכתוב תדבר, (פ) לעמוד לשרת. מכאן, שאין שירות אלא מעומד:

הרגל, ואע"פ שאין המשמר שלהם: במשמר ועובדין בקרבנום סבאום מחמם סרגל, כגון מוספי שלו. דבר אחר, עוד למד על הכהנים הבאים לרגל, שמקריבין שבא ומקריב קרבנות נדבתו או חובתו ואפילו במשמר שאינו קקמ): ובא בכל אות נפשו וגו׳ ושרת. למדעל סכסן, מלמוד לומר ושרם, ילאו לוים שאין ראוין לשירוח (ספרי

מֹמְבָּבְוֹע: (ס) « ترځم چیځم بهڅره ځځه بیځم چیځم ټرځم چه

אַטַלענו אַבְּעַמָא: ממשרקא דותה שבקא דכין

according to the fathers' houses. beside that which is his due They shall have like portions to eat,

Ů□: שלמַר לעשות פְתוּעַבָּת הַגּוּנֶם לַמָּצֶבֶּר المناب الأكري المنا المناس المناس المناب الم בְּי אַמְּהֹ בָּא אֶלְ־הָאְהֶין אֲשֶׁרִ

בְּעוֹעַבְּעַ עַלְעַנִיּאַ אָבׁוּ אַשַּׁ מַּלְיָלְ לָאַבְּמֹא בּוּנִי

the abominations of those nations. thee, thou shalt not learn to do after which the Lord thy God giveth When thou art come into the land

نظرة الله בַּאָה מְסָׁם מְסְנִים מִענֵוֹ וְמִנְנוֹ הַנְנוֹנִא הְבְּרַבֵּיִר בְּנִירָא קְסָנִם מִסְמִוֹ ַלְאֲ וֹמֶׁלֵּא בַּׁלְּ מַמְּבַׁוֹר בַּלֹוְ וַבַּעֹוֹן לָא וִמְּעַכֹּם בַּּבַ מַתְּבַּר בַּבוֹים

מׁמַנון ומִנְחוֹת וֹחַרַת:

sorcerer, soothsayer, or an enchanter, or a one that useth divination, a daughter to pass through the fire, any one that maketh his son or his There shall not be found among you

or a charmer, or one that consulteth

װִבְבַהְ אָב_ַבַמִּטִּים: " וְעִבֶּר עַבְּר וְמָאָר אָנִק וֹנֹבּמְנָי

אַבְּוּ וּבְוֹבִילְ שִוּמִּיבְּתָא עַאָּבָּוּן אָבׁוּ מִבוֹטַל פֿבֹם וֹוֹ כֹּלְ הַבּוֹע יבְּוְכִירִי וְמְבַע מִן מִיתַיָּא:

וֹבְמֵּגוּ בַמַּוּ וֹמָּאָנִכְ בַּבֹבַנוּו

it \$\$¢ile àdicle tàușt at

out from before thee. the Lord thy God is driving them and because of these abominations an abomination unto the LORD; For whosoever doeth these things is

a ghost or a familiar spirit, or a

necromancer.

אָלְיָוּ מִוְרֵישׁ אִנִם מִפָּנִיף: יּבְגְּלַל הַתּוֹשֶבָת הָאֵּכֶּה יְהֹוָה ַ בְּיֹתְיֹנֶצְבָת יְהֹנָה כְּל־עַּׁשֵׁה אֵּכֶּה

\$\$\delta \delta \delt מָלִים שַּׁבִּי בַּבַּעַלְעָא בַּיִּנִ

the Lord thy God. Thou shalt be whole-hearted with

٤ī

מְּמִׁמְתוֹ וֹאַשׁ לַאִ כֹּן וֹעַד לַבַּ וֹנִ זשבען מו ממלהיא ימו פסמיא אָבוּי עַמְמָיַא הַאָּקְין הַאָּהָ יַבוּית

not suffered thee so to do. as for thee, the LORD thy God hath soothsayers, and unto diviners; but dispossess, hearken unto For these nations, that thou are to

ממישי בַּיוּ הַגּוֹנָם הְאֵבֶּה אֲשֶׁר אַמְּהֹ

خَكَ نُعَاثِد يُخَرِينَك: לַסְמִים יִשְׁמָעִי וְאַמֶּׁר לַאִּ כָּוֹ לָתַוֹּ מו* יוֹבָה אוֹלָם אָלְ_מֹּהָנָנִם וֹאָלְ_

דוד ושמואל, שנקבעו המשמרות, ומכרו זה לזה עול אתה לומר לבד ממכריו על האבות, חוך ממה שמכרו האבות בימי סרגל, כגון ממידיס ומוספי שבח ונדריס ונדבוח, חלמוד ובבשר שעירי ממאות, יכול אף בדברים הבאים שלא מחמת

ולסורום לבניך לא מעשם כך וכך שום סוא חוק סעובדי (סנהדרין סח.), כלומר להבין מעשיהם כמה הם מקולקלין, (9) לא חלמד לעשוח, אבל אחם למד לסבין ולסורות שַׁבַּמָּךְ וֹמְנִי מְמוֹל שַבִּמִי:

ינגיד לו (הושע ד, יב): מעונן. רבי עקיבה הומר, הלו عم عدل عم رع عدل ددا صبع عدهد هذه فيود بغود المرازة סד:): קסם קסמים. מיזפו קוסס, המוחו הם מקלו ומומר מדורות אם מכאן ומכאן, ומעבירו בין שמיסס (סנסדרין (10) מעביר בנו ובחו באש. היא ענודת המולך, עושה כוכבים:

נפלה מפיו, לבי הפסיקו בדרך, מקלו נפל מידו (סנהדרין מומריס אלו אוחזי העיניס (קנהדרין קה:): בנחש. פחו (8) הלק בהלק יאבלו. מלמד, שמולקין צעורות נותני עוניה, שלומרים עונה פלונית יפה להתחיל, ותכמים

בוכרומו, והנשאל בגלגולמ: סעלס ע"י מכשפומ: ודרש אל המחים. כגון המעלה וידעוני. מכנים עלס היה ששמה ידוע לחוך פיו, ומדבר ששמו פימוס, ומדבר מִשֶּׁקִיוֹ ומעלס המ המת בבית השחי שלו: מיום למקוס אחד (ספרי קעב): ושואל אוב. זה מכשפום (11) וחבר חבר. שמלרף נמשים מו עקרנים מו שמר

עושה אלה, אפילו אחח מהן (ספרי קעג): (21) כל עושה אלה. עושה כל אלה לה נהמר, הלה כל

קבל בממימום, ואו מסים עמו ולחלקו: ומלפס לו, ולה ממקור המר סעמידות, הלה כל מס שיצוה עליך (13) חמים חהיה עם הי אלהיך. סמסלך עמו נממימום

نامُولمنا: نظره خِكَ نَعَيْدَ هُجِيَنَكَ هُجُرِد زَعَرَهُ حُكَ

לְבְּנֵא מִפְּנְלֵּבְ מֵאַמְנְבְ בַּמְנִי וְּבִּנָּא מִבּּנִלָּנַ מִאָּמַנִּ צִּבְּנִינִי

me; unto him ye shall hearken; of thee, of thy brethren, like unto raise up unto thee, from the midst A prophet will the Lord thy God

Sī

וֹלְאָ אָלִוּנִינ: הַנְּדְלָה הַנָּאָה לְאַ־אֶרְאָה עַנִּד אִישְׁהָאָ רַבְּּהָא הָדָא לֹא אָהְוַיִּ לוְלְ יִּעוֹנִי אֶלְנִי וֹאָעַרַעֹּאָתְּ זִי פֿלְ מִימָּנִאְ גַּיִי אֶלְנִי וֹנִע לאַעָּר לַאַ אַסָּוֹב לְהַּעָתַ אָּנַר לְמִימִּרָ לָאַ אַנְסִיּרַ לְמִּהְמַתַּ אֶלְהֶיף בְּחֹבׁב בְּיִים הַקְּהֶל אֶלְהָף בְּחֹוֹב בְּיוֹמָא דְּקְהָלָא خَرِم كَيْمُد مِنْهَ خُرِفَ مَرْت نُدِيْن خَرِم يَمْعَنْظُمُع مَا كَلُت أَنْهُ

מוד וְלָא אָמוּת:

that I die not.' let me see this great fire any more, voice of the LORD my God, neither saying: 'Let me not hear again the Horeb in the day of the assembly, desire of the LORD thy God in according to all that thou didst

الْهُمُ لَا يُتَأِبُ هُذُا تَامُاتِ هُمُ لَا يُعْمَلُ لِيُعْمَلُ لِيُعْمَلُ لِلْأَمْلِ لِيُعْمَلُ لِي

have well said that which they have And the Lord said unto me: 'They

among their brethren, like unto

I will raise them up a prophet from

אַלִיהָם אַנו כַּלְ־אָמֶה אַצַּוָנוּ: למוְנַ וֹלִנִינֹי, בַבְרָ, בַּבָּיִ, וֹצַבָּר לְבָּגְאַ אַלַנְם לְנֵיִם מִעַּבְרָ אַנוּנִינִם

FXGGFFFF: בְּפוּמִיה וִימַלֵּיל עִמְּהוֹן וָת כָּל כושב ואשון פטימו וכואטו נביא אַקים להון מגו אַהיהון

And it shall come to pass, that them all that I shall command him. mouth, and he shall speak unto thee; and I will put My words in his

אַנכֿו אָבְרַשׁ מִעִּמְהָי: عُمْ لِهُمْ لَا يُلَكُلُ خُمُلًا لِمُقَالًا خُمُلًا لِأَفْلُورُ لِمُعْلَلًا لِمُعْلَلًا لِمُعْلَلًا

מומבו ושבה מנוני: וְהְיָה הָאִישׁ צַּשֶּׁר לְאִ־יִשְׁמַע וִיהֵי װּבָרָא דִּלָא יַקבּיל My name, I will require it of him. My words which he shall speak in whosoever will not hearken unto

<u>הַנְּבֶּי</u>א הַהְוּא: אַנּיהָר לְּדַבֶּר וֹאָהָה יְדַבְּר פּפּירָהִיה לְמַלְלָא וֹדִימַבִּירִ ס בּ בַּבְּר בַּהָּמִוּ אָנוּ אָהָב לַאַ פּטִוּמֹא בַהָּמִוּ אַנּ עַנְּבְיא אָאָנוֹ זִיִּנְ לְנַבְּיִר בְּנִים נְבִּיִּא בִּיִּנְאָה לְמַלְּלְא

א בבנא. אָלְבִינִם אַבוֹרָים נּמֵּת פַּמִּנִם מִּנְנִת מַּמָמַנָּא וֹנִיִּקְמָהִילְ

prophet shall die.' name of other gods, that same to speak, or that shall speak in the which I have not commanded him word presumptuously in My name, But the prophet, that shall speak a

أَدْ، עאַמָּר בּלְבֹבֶּׁ אֵנֹבִי זָנַה זֹאַנִי שׁנִמָּר בּלְבַּּׁ אַנְבַיוֹ וֹנָהַה

LORD hath not spoken? shall we know the word which the And if thou say in thy heart: 'How

(13) מקרבך מאחיך כמוני. כמו שלני מקרבן מלחיך, קוממים, שהרי השרה שכינה על הנגימים ומורים ומומים: (14) לא כן נחן לך ה׳ אלהיך. לשמוע אל מעונניס ואל שבודת אלילים אבל סכובש את נבואחו, וסעובר על דברי

מנכי מדרוש מעמו (סנהדרין פע. ספרי קעג): נביק, וסעובר על דברי עלמו, מיממן בידי שמיס, שנאמר

שמע, ומס שלה נהמר לו ונהמר להבירו, והמהנבה בשם במנק, שלשה מיממן בידי אדם, הממנבא מה שלא (שה כב) עה גלות לדקיהו: מפילו כוון ממ ססלכס, למקור ממ סמקור ולסמיר ממ סמומר: (קנקדרין פֿמ.): ואשר ידבר בשם אלהים אחרים. (02) אשר לא צויהיו לדבר. שבל לוימי למבירו יקוס לך מחמי, וכן מנביא לנביא:

ַ בַּיָּם' וֹתַּן מַשְׁרַ בַּפְּלָיִם (שִם ישׁ) שלח גלו עם יכניה, בָּבֶלֶה יוּבָחוּ ַ מִּׁבְבַׁם (יִרמיִם כוּ, מוּ), וירמיסו עומד ולווח הָל קַשְׁעַּוֹים וְעַלַ ׁ טַנניס בּן מוור ומסנבטָ ' בַנָּם כְּלָי בֵּים בּ, מוּבְּבָּים מַבַּבְלָם תַּפַּב (וב) וכי האמר בלבבך. עמידין אמס לומר, כשיצא

यंद्येहाः (**a**) בּוֹבוּן בַּבַּבוּ בַנִּבְיא לְאַ שַׂנִוּר מַּלְּבֵיה נִבִּיִא לְאַ שַּׁנְםׁיִם בְּיִּ הַבְּלֶר אֲשֶׁר לֹאֹ־דְבְּרָוֹ יְהְוְּהָת פְּתְּנְלֵא הַלְאִ מִלְּלֵיה וְיָ בִּרְשִׁע וֹלְאֵוֹנִינִי נַיַּבְלָּנְ וֹלַאֲ וֹבְאָ נַנִּא וֹנִי פֹּטִוֹמֹא וֹלְא וֹטַכֿוּים נוּא

בְּעְּבֵינֶם יִבְבְּתֵּיהָם: كِلْ هُلِهَٰلَةُ مِا يُدَمِّنُهُ لَا يُعَالِمُ خُلِكُ اللَّهُ خُلِكُ اللَّهُ خُلِكُ اللَّهُ خُلِكُ اللَّهُ خُل XIX تهنأت يخشر بمزن پجائينه خيرا يومويه بدر پجائيه بماد ج

خك خديفقك: אַרְצְּוֹּ אֲשֶׁר יְהְוְּה אֶלְהָיף נֹתֵן אַרְעָּר בֵּינִ אֶלְהָף יָהִיב לָף הְּלְנְהָ הֹּנִים עַבְּבַּנִילְ בְּנֵינְ שַׁלְטִ עַנְוֹנִן עַבָּנִיתְ לָנִ בִּנִינְ

LÄŪ: אָלהַיִף וְהַיָּה לְנִיּס שָׁמָּה בָּלְ־ ، ﴿ لَاذِمْ هَلَـٰهُ لِهُمُّادِ تَثَمَّادِكُكُ ذَبَالِكَ يَنْ نَوْلِيْكِ هَذَهُ لِيَنْفُونِهُ لِيُزَ وَالْمُعَالِمُ اللَّهِ اللَّه فَحْرًا كُلِي تَشِيثَكِ يُمَخِمُنُ هُنِ فَنُعْرًا كُكُ جَبِدُنَاء بَنُنَجْرِن

מְהְלָא שֶׁלְשָׁם: בְּבְלִי־דַׁעַת וְהָוּא לֹאִ־שֹׁנֵא לוֹי חַבְּרֵיה בְּלָא עַוְּעִיה וְהוּא לָא י שְׁמָּה נְהָוֹ אֲשֶׁר יַבֶּה אָת־בַעַּהוֹ לְתַמָּן וְיִהְקִיִים דְּיִקְמוֹל יָת إيْمَا إِنِهِ مِرَدِينَ كِيْهُدِ يَرْدُهِ إِيِّرًا هَٰلَهُم حُمْدُمُ إِنْهُدَامَ

נְוַיֵּ: ינניס אָל־אַחָת הַעָּרִים־הָאָלֶה הַלְּץ יִמְצָּא אָת־רֵצָהוּ וָמָת הוּא خختب شقط ننقح يتحتثم ما י כְּטְׁמַב מַצִּים ְנִיְּהְהַ יְדִי בַּנַּרְזֵן לִמִפַּץ צִּמִין וָתִּהְמִבִיג יִדִיה

אַשֶּׁר ְיִרְבָּר תַּנְּלִיא בְּשֵּׁם יְהֹוָה דִּימַלֵּיל נְבִיָּא בִּשְּׁמָא דַּיִי וְלָא

למנוגעון יללטגעון: זע אנגעון ומגנטפון וטטגר בְּיִיַּכְהְיִת יְתְּנְת אֱלִיהֶיִה אֶתְ אֲבִי יְשֵׁיצֵי יִיְ אֱלְהָךְּ יָת

אֶּלְהַרְּ וִיהֵי לְמִעְּרַל לִתַּמָּן כָּלְ

אָנִי לִיה מַאָּהְעָלִי וּמִדְּקַמּוֹהִי:

באבון ווטפוים: עוא וֹהְרוֹק לְשַׁבָא מוֹן לַבְוֹנִא וושכה ות חבריה וימות ווֹשְׁטַבְוּשׁ בּבוֹלָא מוּ אָמֹא 八は位置いに וֹאֵׁמֶּׁרְ יָבְאִ אָּעַ־רֵמֶּהוּ בַּיַּמַרְ וּדְּיִנִיעוּל עִם חַבְּרֵיה בְּחוּרְשָׁאִ

> presumptuously, thou shalt not be spoken; the prophet hath spoken it the thing which the LORD hath nor follow not, nor come to pass, that is name of the Lord, if the thing When a prophet speaketh in the

in their cities, and in their houses; thou dost succeed them, and dwell Lord thy God giveth thee, and off the nations, whose land the When the LORD thy God shall cut

afraid of him.

XIX

possess it. the LORD thy GOD giveth thee to thee in the midst of thy land, which thou shalt separate three cities for

every manslayer may flee thither. thee to inherit, into three parts, that which the LORD thy God causeth and divide the borders of thy land, Thou shalt prepare thee the way,

time past; unawares, and hated him not in whoso killeth his neighbour that shall flee thither and live: And this is the case of the manslayer,

these cities and live; he die; he shall flee unto one of lighteth upon his neighbour, that head slippeth from the helve, and the axe to cut down the tree, and the and his hand fetcheth a stroke with with his neighbour to hew wood, as when a man goeth into the forest

ישראל, הכל לפי לורך שעה וקייג הפרלה. לכך ואמר אליו סכרמל, שסקריב בבמס בשעת איפור סבמות כדי לגדור את יג), אמ"כ מוממס סוא לך שסוא לדיק גמור, כגון אליסו בסר שלם בה להדיתך מהתת מכל המלות לה משמע לו (לעיל פרשה שבק וקמר חשו כל וכל ומפי סלב"ס קני קומר, כבר נלמוו, ה׳. וסרוג אומו. ואס מאמר, זו בממנבא על סעמידומ, סרי (פפריקעת),ומרפועלפיצפ. הוא הדבר אשר לא דברו (בב) אשר ידבר הגביא. ויאמר דבר וסעמיד לבאעליכס משמעון: לא הגור ממנו. לא ממנע עלמך מללמד עליו

מובה (ספרי שם), ולה מירה ליענש עליו:

סשלישית עד סגבול סשני של ארן ישראל: מסלך שיש ממנס עד סשנייס, וכן משנייס לשלישים, וכן מן ממחלת הגבול, עד העיר הראשונה של עיר מקלט, כשיעור דרכיס (מכומ י:): ושלשה אה גבול ארצך. שיסא (E) חבין לך הדרך. מקלט, מקלט, סיס כמוצ על פרשמ

בוא לו מקמול שלשום: וֹבן אָוֹן מֹמֻפַּמַ מָוֹנִי כַּוּ בַאָ מֻנֹאַ ליין בַה יה בור וְהַבָּרוּ נָפָשׁ הַרְצֵּחַ כִּי־יַחַם לְבָבוֹ יִהְשִּׁינֵי eriche kàc tro

ל מּכְבֵיּוֹ אַנְכָׁו מִׁהַּוֹנַ בַאמְנַר מִּלְחֵ מִּלְחֵ מֹלְ כִּוֹ אֵנֹא מִפּפּוּר לָנַ לְמִוּמִר

בּבר לַנוֹע לַאַּבְנוֹגָ: וֹלְטֹּוּ לְשִׁ מִּטַבַּלְ עַמְּבָּוֹ אָבִוּה 8 4 וָאִם־יַרְהַיִּב יְהוָוֹה אֱלֹהֶיף אָת־

مَٰذِبِ مَحْ بَهَٰذِهِ بَهُٰذِهِ بَهُٰذُ עַנְּמָיִם וְיָסְפַּמָּ לְבַּ מִיִּדְ מָּלַמֵּ \$4,2,4 4,4,4 מְצַּוְּךְּ הַיּוֹם לְצַהֲבֶּה צָתּ־יְהֹוָה פּ הַלְּאָת לַעֲשֶׂהָה אֲשֶׁר אָנְבֶי הָדָא לְטָשְּׁבָּרִה דַּאָנָא מְפַקֵּיר אָטַבַלַ עַמָּגִּינָע

דַּמְים: (פּ) بَرْتُواْ خُلِكُ أَيْلُكُمُكِ يُلِكُذُكِ هُنُونُهِ يُبِيَّوُنِهِ نِيتِي هَٰجُكِ يَابِحُن يَبِياً אַרְצְּוֹהְ אֲשֶׁרֹ יְהְנְוֹה אֵלֹהֶיף צַּרְשָּׁרְ צַּרְשָּׁרְ צַּרִינְ אֵלְהָף יָהִיב לָרְּ וֹלַאָּ וְמִּפֹּׁבְ בַּיֹם וֹלָוּ בַּעַבְּיבׁ וֹלָאִ וְמִּטִּפָּוּבְ בַּם וַכַּאִּ בִּינִ

立常厶: ثَّقُم َ لَمَّنَا لَٰرُهُ \$جُهُلَا لَامُّلُوا لَيْظُمْذِوْنِ وَهِم نَرَمُونَ لَيَمْدِينَ וֹאָבֹב כוַ וֹלֵם הֹלָנו וֹעֹכַּעוּ וֹנֹכִמוּן כִינִי וֹנִלוּם הֹלְוָעִי, וֹב'. וֹנִינִי אַנְאַ מֻנַּאַ לְנַהָּנִינִ נֹאָנַגִּ וֹנִי וֹּבָר חָּנָגַ לְנַבֹּנִינִי

(6) פן ירדף גאל הדם. לכך מני מומר לסכין לך סדרך

נשמע הצרול מַקַּפּוֹ, ויש מהם אומרים שישל הצרול לחמיכה

מוֹרְיָם: ונשל הברול מן העץ. ים מרצומינו מומרים

בּי שְׁמַמוּ בַּבְּקְר (שמוחל־בּ ו, ו) מרגס יונמן שַבִּי מַרְגוֹהִי

מן סען סממבקע, וסים נמוס וסכגס (מכומ ז:):

שובת דין דקשול אַבי לא שָׁנֵי וֹנִלַמְּלַנְּיִּנִי tam וֹלָיִנִי לָנִינַ וֹנְבְּלַפָּנְעַ אָבָן וֹסִבָּּנָ אָנְבַעָאָ בְּתַר קְשוֹלְא אֵבֵי יִיחָם לְבֵּיה بالإلام السال الألااح

בוא ליה מאָהְעָלי וּמִדְּקַמּוֹהִי:

فَكُمْ كَلِّنَا لَهُ لَذِيهُ كُلِّهِ:

خمروا حيج خوانك לְבְׁ יִּנְעַ כִּבְ אַבְּהָא בַּתַבְּנִבְ בּמֹא בּלוּום לַאָּבֹטִטֹב ווטון נאָם נפְּמֵי, וְן אֶלְבִוּר יָת הְתוּמֶר

بخذرا: מוְג שֹׁלִנוּ לֹבוֹנוֹ מֹלַ שַׁלִנוּ שבמוני בל יומיא ותופיף לף هُجُنَكَ لَحَمْنَكَ خَعِيلَنَا لَـنَظَرًا לְבְּ יוֹמָא בוּן לְמִנְתִם זֹני וֹזֹ אָבׁוּ טִמָּב יָט כָּלְ טַפָּׁלֵּיגְעַמָּ

ياهبح:

כַנוֹבא מוּן פֿוֹנוֹא נוֹאַכָּנוֹ:

not in time past. death, inasmuch as he hated him To gaivine deserving of is long, and smite him mortally; and overtake him, because the way manslayer, while his heart is hot, lest the avenger of blood pursue the

Thou shalt separate three cities for Wherefore I command thee, saying:

which He promised to give unto thy thy fathers, and give thee all the land thy border, as He hath sworn unto And if the LORD thy God enlarge

His ways—then shalt thou add LORD thy God, and to walk ever in command thee this day, to love the commandment to do it, which I if thou shalt keep all this

three cities more for thee, beside

inheritance, and so blood be upon Lord thy God giveth thee for an the midst of thy land, which the that innocent blood be not shed in

these three;

fathers—

OI

these cities; that he die; and he flee into one of against him, and smite him mortally and lie in wait for him, and rise up But if any man hate his neighbour,

(3) וגדחה ידו. כשבה לספיל הגרון על השן, והרגומו (8) ואם ידחיב. כחשר נשבע לחת לך הרן קני וקניי

וגי שבארן כנען, וגי לעמיד לבא: (9) ויספה לך עוד שלש. הרי משע, ג' שנענר הירדן, וֹשׁשְׁמֶבׁיגי ידיס, לשון וישממס ידו לספיל מכת סגרון על סען,

וגוי, שסיס לו לכמוב וכי יקוס איש וארב לרעסו וסכסו נפש: לבא לידי שפיכות דמיס, לכך נאמר וכי יהיה איש שונא לרעהו של מלוה חמורה, לפי שעבר על לא מִשְׁנָח (ויקרא ימ, ו), מופו וטרב לו, מכאן אמרו, עבר אדם על מלום קלה סופו לעבור (11) וכי יהיה איש שנא לרעהו. ע"י שנאמו סומ במלידי

ומרי מקלט רבים:

زظت: מְמְּשׁׁם וֹנִיטְנָּנִי אָבְיִנְ בֹּנִגִּי נְאָבְ נִיבָּם יִמִיהִ מִּמַמָּו וִיִּמְּסְׁרֵנוּ יָמִיִּהְ בָּנִגִּ " וְאֶלְטִוּ וֹלִנְוֹ אֵנְיִוּ וֹלְלְטִׁוֹי אָנִיוּ וֹיִאָלְטֵוּן סִבֵּי עַרְמִינִי וֹיִדְּבְּרוּוֹ

נאגל דמא וימות:

blood, that he may die. To regarder of the avenger of and fetch him thence, and deliver then the elders of his city shall send

ځ<u>ا</u>: (۵) ははなけがら ريخ ـ فنار مَ ذَاكَ مَكْرُد اللَّمَا فَ حُم فالله مَذَك مَحِينَا اللَّهَ فَي

נוגמב לב: וְטְּוֶב אָהֶב, בּם וַכֹּא, טִּוֹהְנָאִּבְ

go well with thee. the innocent from Israel, that it may thou shalt put away the blood of Thine eye shall not pity him, but

수단 수단생합다: (a) جَعْدِا عِنْ أَبِيْنِ يُحْرَبُ لِهِ ذَيَا عمر نهجنت ختنائك لاجتراب المجارة المحاربة المحار كِمْ يَوْدِرُ ذِكِرَ لِيَّالِ مُّمُّلِ ذِكْرُرٍ كُمْ يَهِدُ فِيدِيْمُ يُنَاذِرُكُ

יְבִיב לְבְּ לְמִירִתַּה: Ludal talak il äzde בּעַטִימוּ עַדְשָׁאַי בְּאַחְטָנְתָּוּ

giveth thee to possess it. in the land that the LORD thy God inheritance which thou shalt inherit, of old time have set, in thine neighbour's landmark, which they Thou shalt not remove thy

אָוֹ עַל־פָּי שְׁלֹשֶׁה־עֵהַים יָקִּוּם אַמֶּר יֶחָטָא עַל־פָּיו שָׁנֵי עַדִּים ין ילְכַּלְ בַשַּׂמְאַנוּ בַּבְּלֶגְ בַוֹמֹאַ הַּנְגִוּ וּלְכָּלְ עוִבִּוּוֹ בַּבְלָ עַמֹּאַ לא־נְקוּם עָּד אָחָד בָּאָישׁ לְכָל־

נטלונם פטלמא: או על מימר הְלָהָא סְהָדִין בוטמו גל מומר פביו סבדיו לא יקום סהיד חד בגבר לכל

matter be establishment mouth of three witnesses, shall a mouth of two witnesses, or at the sin, in any sin that he sinneth; at the a man for any iniquity, or for any One witness shall not rise up against

בָּו סָבֶה: ⁹ בּׁגַבְּׁלֵּנִם מָּגַבְּשׁׁמָׁס בּׁאָגָה כְהֹּנִנִּע

לַאַּסְׁבַבְאַ בֵּיה סָמְיָא: אָב, וֹלוּם סֹנוֹג הֻעָּר בֹּוֹבָר

witness against him; against any man to bear perverted If an unrighteous witness rise up

다끄ㅁ: لَاهِٰ فَمِرَا لَا يُعَالِمُ لَا يَكُنُا فَنُقِرَا لَا يَعَالُوا لَا يَعَالُمُ الْعَالَمُ الْعَالَمُ الْعَالَمُ م تُرَدُد ﴿ فِيرَ اِسَائِهِ ﴿ فِيرًا يَافِينُ مَافِيرًا مِافِيرًا مِافِيرًا مِافِيرًا مِافِيرًا مِافِيرًا لْمُمْكُد مُثَّدَ لِكُلَّالُمُنَا لِمُقَلِّد لِكُلُّالًا لَيْمُ لِللَّهِ لَمُنْكَالًا لِمُثَلِّد الْكُلُولُ ال

וֹבֹּנֹגֹא בִּיהוֹן בַּיוֹמָנָא בַּאָנוֹן: בולא פֿבֹם נוֹ פֿבֹבה כַּבַּנוֹא ווטומון שבון נולביא בולטון

77''('0 (10):

judges that shall be in those days. the LORD, before the priests and the the controversy is, shall stand before then both the men, between whom

Δī

91

נסרג, למס אנו סורגים את זס ונמלאו שני ישראלים סרוגים אייב להשבע לו: על פי שני עדים. ולא שינתבו עדותם (13) לא החום עינך עליו. עלא מאמר, הראשון כבר שהלוימיך, א"ל אין לך בידי כלוס, ועד אחד מעידו שיש לו,

ישראל עובר בשני לאוין, בחוך לארך אינו עובר אלא משום לא שף במין לאכן, מלמיד לימר בנמלמך אשר מנמל יגיי, בארן מסיג, למד על סעוקר מחוס חבירו שעובר בשני למוין, יכול סרמיב את שלו, וסלא כבר נאמר לא מגוול, מס מלמוד לומר לא שמחזיר סימן חלוקם הקרקע לאחור, לחוך שדה חבירו, למען (+1) לא הסיג גבול. לשון נְמְגוּ מְמוֹר (ישעיה מנ, יו), (der, qe1):

acita:

בעדים הכתוב מדבר, היום במקום פנוני (מכות ה. ספרי קפע): סעדום סואם, כילד, שאמרו להם והלא עמנו היימם באומו (16) לענות בו סרה. דנר שלינו, שמוקר העד הוה מכל

באגרם וישלחו לב"ד, ולא שיעמוד חורגמן בין העדים ובין

אבל קם הוא לשבועה (ספרי קפח), אמר לחבירו חן לי מנה לסיום מביכו נענש על עדומו, לא עונש גוף ולא עונש ממון, כן פרט לך בו אחד (מומה ב:): לכל עון ולכל חשאת. (15) עד אחד. זה בנה הב, כל עד שבתורה שנים, הלה הם

ששם לנסוג בו כבוד: ההם. יפתח בדורו כשמוחל בדורו (רחש סשנה כה:), לריך בְּמֶבְיב מֻלְמִים יִשְׁפַּע (מסלים פּב, ח): אשר יהיו בימים יהיה דומה להם כאלו עומדין לפני המקום, שנאמר (שנועות ל.): אשר להם הריב. חלו נעלי סדין: לפני ולמד שהין עדות בנשים, ולמד שלריכין להעיד עדותן מעומד (עני) ועמדו שני האנשים.

☆☆☆(: וֹבְרְשָׁוּ תַשְּׁפְּטָּים תַימָב וְתְּנָה וְיִהְפָּעוּן בּיָנָנָא יָאוּת וְהָא

לְאָטְׁוּוּ וּבְּמַּבְׁעָּׁ בִּיִבְּמַ בִּעָבְבָּבִּי י נְצְשָׁיהָים לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמָם לַצְשִׂיה

نائك ځكلڅك: יספו לַמַּמְוּע מָוִר כַּדְּבֶּר הַרָּמ וֹלָא יִיסְפּוּן לָמִמֶּבִר מּוָר لْلَائِمُجُدُرَا نِمُطْمَدِ لَنَكُمِدِ لَكِمِ يَلْنَمُكَمَدِياً نِمُطْمِياً لَنَكُتَاحِياً

خُدُّدُ: (٥) מֹנו בֹּתְנוֹ הֵוֹ בֹּהְוֹ זֹר בֹּנֹר בַנִּיֹלְ נַפֹּהָא מִנֹא שַׁלְנַ מִּנֹא הִנֹּא

څريزك خۋك تۈخكك ظڅثا מִמְּףׁ לְאַ תִּירֶא מֵהֶם בְּי־יְּהֹנְת xx וֹבְאָּגעֹ סֿנס וֹבְבֶּב הַ עַבּ

أننزم يَحِيًّا لِلكِّدِ عُرِينَمُّه:

אַסְהֵיד בַּאַחוּהִי:

בביש מבינה: לְמְמְּבָר לַאָּטוּהָי וּהָפַּלָּי עָבָּיר וַתַעְבָּרוּן לֵיה כְּמָא דְּחַשֶּׁיב

בפטלמא בומא טבון בולב:

لَاذِكِهِ: שׁלָּב מִּנֹא וֹבֹא שׁלָב וֹבָא בִּילָא لْذِي لَا لَانِهِ مَنْ لِهُ وَقُمْ لَا يُعَالِمُ مَنْ لِلَّهُ مِنْ لِلَّهُ مِنْ لِلَّهُ مِنْ لِلَّهُ

מֹאֹבֹתֹא בַמֹּלֵבוֹם: מומבוע בסעדף Ŀ¤ġĊĿ עדעל מנהון אַני ין אֶלִהָר ינבע מם סני מנד לא בהב, גללג וטטו, סוסון בַּי־הַצַּא לַמַּלְחַמְּה עַל־אִיבֶּף צָּרֵי הִפּוֹק לְאָנָחָא קְּרָבָא עַל

מֹם מֹלֵא: לבלא ניטלבר לבלא נימליל

> restified falsely against his brother; witness be a false witness, and hath diligently; and, behold, if the And the judges shall inquire

the midst of thee. shalt thou put away the evil from purposed to do unto his brother; so then shall ye do unto him, as he had

the midst of thee. commit no more any such evil in and fear, and shall henceforth And those that remain shall hear,

hand for hand, foot for foot. life, eye for eye, tooth for tooth, And thine eye shall not pity: life for

up out of the land of Egypt. God is with thee, who brought thee afraid of them; for the LORD thy more than thou, thou shalt not be horses, and chariots, and a people against thine enemies, and seest When thou goest forth to battle

XX

81

people, approach and speak unto the unto the battle, that the priest shall And it shall be, when ye draw nigh

שבידקים ומוקרים את סבאים לסוימס בדרישה ובמקירה: (ו) כי חצא למלחמה. סמך סכמוב יליאת מלחמה לכאן,

סומס כמימם סבועל: במיממס, שלא מיעט כאן אמומו אלא במקום שיש לקיים בהן (2) בקרבכם אל המלחמה. סמוך לנאמכם מן הספר כגון שסעידוס שסרגס את סנפש, שחללס את סשבת, נסרגין רב:

ופנוני נסרגין על שסוומו בב"ד:

(81) ודרשו השופטים היטב. על פי המזימין אומס, (21) עין בעין. ממון, וכן שן בען וגו":

סשום סכמוב אשם לאיש, וווממי אשה נסרגין כווממי איש, טו, יט): שם רב ממך. בעיניך הוא רב, אבל בעיני אינו לאמיר, ולא כאשר ומס לעשות לאמותו, אבל בכל שאר מימות שפר (שופעים ו, מו), וכן הוא אומר כי בא סום פרעה (שמות מ), סיא ולא בועלה, לכך נאמר כאן לאמיו, כאשר ומס לעשות - בעיני כולס כסום אחד, וכן סוא אומר וְסִבִּיםָ אָת מִדְיָן בְּאִישׁ בְּמִיסַם סבּועל שסוא בחנק, שנאמר בְּאֵשׁ מִשְׁרֵף (ויקרא כא, כאויבים, אל חרחם עליסם כי לא ירחמו עליך: - סוס ורכב. לאחיו, למד על ווממי בה כהן נשואה שאינה בשריפה, אלא לְעַשְׁקֵי (ההלים קימ, קכא): על אויבך. יהיו בעיניך . אין נסרגין (מכום ס:): - לעשות לאחיו. מס מלמוד לומר - אמס נולם, וכן דוד סום אומר, עַשָׁיִםִּי מִשְׁפָּע וַנֶּבֶק צַל פַּנִּיםַנִי (91) כאשר זמם. ולא כאשר עשה, מכאן אמרו, הרגו לך, אם עשים משפע לדק, אחה מוצעה שאם חלא למלחמה וחנה עד שקר. כל מקום שנאמר עד, בשנים סכמוב מדבר: לומר לך, שאין מחושר אבר יולא למלחמס. דבר אחר, לומר

סקודם (שם): (OS) ישמעו ויראו. מכאן שלריכין הכרוה, איש פלוני משוח מלחמה (סומה מב.): ודבר אל העם. בלשון מגבול ארלכם: ונגש הכהן. המשוח לכך, והוא הנקרא

برځڙيلت: מיראי ואַל מַהְפְּנִי וְאַל מִעַבְרָן יִלְא יוּדְחַלִּין וְלָא אַנְרֵיכֶם אַּלְ-יִבְרָבָם אַלְ- פֹּנְבָא מֵּלְ בַּמְּבָ, בַּבְּרֵיכִוּן לָא נּ קְרְבָּיִם הַנִּיִם לַמִּלְהְהָהָר עַּלִּי עַלִּי מִהְקָר הִיִּהְא דִין לְאָנָהָא

אַנְבַיכָם לְחוֹשָׁיעַ אָּנְבָם: מּמְבֶּטְם לְּנִילְעָם לְבָּטָם מִם_ שַּׁבְּמָּגְטָא לְכִּוּן שַׂנִּב

נאָנְהָ אַבור נִשׁוֹלֶכוּנִי: לביתו פון ימות בּוֹטַ טִּבְׁאַ עַוֹּכְיִ יִגְעַ וֹיָהָּכִ בּוּטָאַ שַּׁבַּטָאַ וֹלָאָ עַוּכִּוּנִי וְטִנִּ ַ כַאִּמְרַ מִּגְיַבְיֹאָנָהְ אֹֹהֶב בֹּלֹנִי לַמִּנִמָּר מַּוֹ יוּבְּרֹא צַבֹּלֹא

بْلَاذِ كُالِّةٍ: ئمس قفظِلْمُب لَهْية هَتَاك يَخْمُهُ يَنْكُمُهُ خَكَلَتُهُ شَحَد ناځي نځك أنْشِد ځدنن قا هنتي نك نك ناد خدنده ַנְּטֶׁגְ בַּעָּׁבְּתְ אָּמֶּבְ בַּבְּמָת כַּבְבַ בְּבַא יַמּן זַּיִבְּבָא בַּנָבָּב כַּבַמָא נְלָא

: كَاتَادُك: נמוע פֿמּלְטַמְּׁנִי נֹאָנְהָ אַנוֹר בַּלְמָא נִטַּפֿהָנְ פּפֿרָבָא וּנִּבָּר ر לְמַּלְשׁׁ יִגְוֹשׁׁ וֹנְהָּבְ לְבִּיעִוּ פֹּוֹ - וֹסִבָּשׁ יִּנִישׁׁ וֹנִישׁר לְבִּיתִישׁ

בוביהון: טטבּגטון וֹלַא טטבּרון מו لْغُمُّد لِمُرْتُم مُمَّمَ نَشِدُ بِجَدِ لِحَبْتِ الْنَصَد ذِيبا مُمَم نَشِدُهُم هَصِياً

מם פֿמֿל, דְבָבוּכוּן לְמִפָּבע بْدَيْرَا هُرْيَدَدُه يَدَدُ يُرْ هُرْيَدَيَا يَظِيَةِد

ַבַּלַבְבָא עִּלְבַר אָבַוֹבְן זָבַוֹּכְנָּיה: בַּמִּלְטַמְּׁנִי וֹנְיִנוּב לְבִּינִייה דִּלְמָא יִהְקְּשִׁי עַמְּמְבִים אָבְיַנְמָּם וִימַלְּבְוּן סָרְבַּיָּא מִם מַמָּא

אַבוֹרוֹ יַבוֹלְנִיה:

alarmed, neither be ye affrighted at your heart faint; fear not, nor be battle against your enemies; let not Israel, ye draw nigh this day unto and shall say unto them: 'Hear, O

against your enemies, to save you.' goeth with you, to fight for you for the LORD your God is He that

dedicate it. in the battle, and another man and return to his house, lest he die hath not dedicated it? let him go that hath built a new house, and people, saying: 'What man is there And the officers shall speak unto the

use the fruit thereof. die in the battle, and another man and return unto his house, lest he used the fruit thereof? let him go planted a vineyard, and hath not And what man is there that hath

battle, and another man take her.' unto his house, lest he die in the taken her? let him go and return betrothed a wife, and hath not And what man is there that hath

שעמת פרמות מומיסס, ולוותין בקולס ומוקעין בשופרות לדברי סכקו, כדלי סוא שימות: וינופו, ורומפים בפופיסם ומלסילין אופס, לסשמיע קול (7) פן ימוח במלחמה. ישוב פן ימוח, שאם לא ישמע כדי להקישן זה לוה, כדי להשמיע קול שימפוו אלו שכנגדם בירושלים: חרבעה דברים שמלכי החומות עושים, מגיפים בתרימיהם עעונין לחכלן בירושלים, חו לחללן בדמים ולחכול הדמים חיראו ואל חחפון ואל חערצו. ארבע אוסרום, כנגד (6) ולא חללו. ,לא פַרְאָן בָשָׁנִס סרביעיָם, שָספּירום מילכים, לפיכך המחוקו למלחמה: אל ירך לבבכם אל יהובנו. ודצר של עגמח נפש הוא וה: שׁמְכוּן (דברי סימיס־ב כם, עו), אלא על אויביכס אםס (5) ולא חובו. לא דרבו, מנוך לשון המחלה: ואיש אחר לְבֶלְ פִּוְאָלְ וַיְּבִּיְטִּוּם יְרֵמוֹ עַיִּר סַמְּעְרִיִם אָלֶלְ אֲמִיקָם וַיְּשִׁוּבוּ עַמִכִם. זה ממנה המרון: בילְבְּשִׁים בּיַּנְשִׁלִים בַיַּשְׁכִלִּים בַיַּשְׁלַיּם בַיְּשָׁכִים בַּנְשָׁכִים בַּשַׁמַבִּים בּקַמִבִים בלימ, מס סיס מופו, נפל ונפלו עמו (מועס מב.): ההולך נקבו בְשַׁמוֹת וַיַּמוֹיִתוּ בַשְׁבְּיָשׁ וְכֶל מַעַרְמֵישׁ שִלְבִּישׁוּ מִן שַשְׁבֶלְ וִ וִדְס וחמס בחיס בנימונו של מקוס, פלשמיס בחו בנלמונו של אין אלו אמיכס, שאס מפלו בידס אינס מרממיס עליכס, אין החפזו. קול הקרנומ: ואל חערצו. מקול הלוומה: (3) שמע ישראל. (שס) אפילו אין בכס זכות אלא קריאת ומיני משמיעי קול (קומה שס):

וו כמלממח יסודס עם ישראל, שנאמר ויַקמו קפְנִשִים פַּשָר (4) כי ה׳ אַלהיכם וגרי. הם באים בנלחונו של בשר שמע בלבד, כדאי אסם שיושיע אחכס (שס): על אַויביכם. מלהלת סוסים: אל חיראו. מהגפת התריסין: ואל

ÄΪΊ لْلَكُ لَاقْجُم يَكُكُ لَيْهِم كُمِّينَا، يَـيُسِيم ْ يِنْجَيِدِ `خِفْ× يَنْكِ בְּבְּבְׁאַ נְבֵּבְׁעַ מִּנְ בַּעְּבְּעַ מִּנְ בַּנְבַבְּאַ מִּם מַּמֵּא וְנֵגַמְבוּן מוֹ שִּבְּבַבְאַ ننفط يهمنان كتور لأجر نيودا

בַּרְאָמֻ הַמְּם: (ס) אָלְ בְּנְתְּטְׁם וְפְּקְרָוּ שְׁבֵוּ אַבְאָנִים לְתַּלֶּלְאִ מִם תַּמָּא וִימִּנְוֹ בַבְּנִי לְנִינִי בְּכַלָּט נַמְּמִבְים לְנַבָּר וּיִםּי

مَكْرُنِكَ لَكُلُّهُنَّ هَكُرِينَ كِمُكِرِت: عدره، ڤر_نظلت گج_قِرب خينځتات

نكذ خك خمّو تمَحُليك: לְדְּ וְהְיֶּה כְּלְ־הָעָם הַנִּמְצָא בָה إتربة אם שُونت משبة بعميرة

וֹנִיכִּינָ אָנַרַבְּלְ-וְכִוּנֵנִי לְפִּירַ וְנִימִּנֵוּ יִנִי כִּלְ גַּכִּוּנִנִי לְפִּנִינִם بزيزت بمثرة هِأَنَاهِ جِنِيهِ إِن الإمرادية الإرابة ا

مَفَكَ مَكِٰلَمُ مِن لَمَدُكُ مُكِّرِبُ:

ئادُ 🖚:

לְבָּא דַּאַדוֹרָי כְּלְבָּיה: וועוב לְבוּימִיה וְלָא יִהְבָּר יָת

בולא לבות מלא: וְמֻיצוֹן סְרְכַיָּא

نـمُלֶם: לובא הַּלְשׁ וִיִּלְבּי, לְשׁ מִּלְּיִּוֹ טפֿנד לפֿבטא לאָנטא

בה יהון לף מסמי מסין לְבְׁ וֹנְתֵי כְלְ מִּמֵּא בְּוֹמֶשׁכַׁם וֹנֵנ אָם הֻּלְם טַהְּדְּנִלְּב וֹטִפּטַע

ממּשׁ פֿרֶב יהַצִּיר עַלַה: ואם לא תֹמִלִם מֹפֶּוֹב וֹמֹמְטַׁנִי וֹאִם לְא תַמִּלִים מֹפֵּוֹב וֹתַמְבֵּיב

brethren's heart melt as his heart.' return unto his house, lest his and faint-hearted? let him go and What man is there that is fearful unto the people, and they shall say: And the officers shall speak further

people. shall be appointed at the head of the the people, that captains of hosts have made an end of speaking unto And it shall be, when the officers

peace unto it. to fight against it, then proclaim When thou drawest nigh unto a city

shall serve thee. become tributary unto thee, and People that are found therein shall thee, then it shall be, that all the answer of peace, and open unto And it shall be, if it make thee

then thou shalt besiege it. thee, but will make war against thee, And if it will make no peace with

the edge of the sword; shalt smite every male thereof with delivereth it into thy hand, thou And when the Lord thy God

מוסיפין זה על דברי הכהן, שהכהן מדבר ומשמיע מן שמע - מנוסו, שהחלה נפילה ניסה (שם): ויספו השוטרים.

בית או נשע כרס או ארם אשה (קושה מד.): שלא יבינו שהם בעלי עבירה, והרואהו חוזר אומר, שמא בנה הכתוב מבשרך, שאם לא משלים עמך, סופה להלחם בך אם בימוכרס ומשס, לכסומ על סמוזכיס בשביל עבירות שבידס, (בו) ואם לא תשלים עמך ועשתה עמך מלחמה. אומר, סירא מעבירות שבידו, ולכך מלמס לו מורס למזור על −למס ועבדוך. עד שיקבלו עליסס ממיס ושעבוד (שס): הירא ורך הלבב. לפיעקיפא אותר, כמשמעו, שלינויכול (11) כל העם הנמצא בה. אפילו אתף מולא פה משפעה ושומר משמיע, ווס שומר מדלר ושומר משמיע (סומס מג.): כמו שמפורש בענין, כן פַעַשָּׁס לְכָל הַעָּרָיס הַרְמֹּלְמִ וּגוי:

לקפח את שוקיו. זקפין, בני אדם עומדים בקלה המערכה וכשילים של ברול בידיהם, וכל מי שרולה לחזור, הרשוח בידו (פ) שרי צבאות. שמעמידין וקפין מלפניסס ומאחריסס

למה נאמר כאן ויספו, לוקוף את הנופלים ולחוקם בדברים, שובו אל המלחמה ולא

ישראל עד לסושיע אמכס, ומי סאיש ושני ושלישי כסן מדבר (OI) בי חקרב אל עיר. במלחמת סרשות סכתוב מדבר,

לעמוד בקשרי המלחמה ולראות חרב שלופה, רבי יוםי הגלילי אומות שנצטוית להחרימה, אתה רשאי לקיימה (ספרי ר):

ולסמימס מיממ ממלואים: מנימנס ומלך: וצרח עליח. אף לסרעיבס ולסלמיאס

מוף שם' נומנה בידך: (13) ונחנה ה׳ אלהיך בידך. מס עשימ כל סממור בענין,

بخریان ځان: אָלַל אָנְבֶּוֹב אַמֶּב לַנַוֹּ וֹבְוֹנִי צִינִב וֹן אֶלְטַבּ לְבַּיּ שׁלַלְנִי שַּׁבָּוּ לְזֵבּ וֹאֶכּלְשַׁ אָתַ שִׁבּוּוּ לְבַּ וְתִיכוּלְ יָת עַּנִי עָבָּוּ לָבִי וְמִיכוּלִ די וְכַלְ אֶּמֶּׁר יִהְנֶתׁ בְּעֶּר בְּלְ וְכֵלְ דִּיהֵי בְּקַרְמָא בְּלְ עֵּדְאָה רַק זֿבּנְשִּׁים וְתַשַּׁף וְתַבְּהַמְּיָה לְחוֹד נְשִׁיָא וְשַבְּלָא יָבְעִירָא

حَمْ صَمْدًا لَا فَإِذَاتَ لَا يُقَالِ لَا قَالِهُ حَمْدًا لَا قُلِاءً حَمْدًا لَا قَالُوا الْعَالَةُ فَيْ الْ הַרְהַלָּת מִמֶּב

מפובוו הממוֹא באבון אַנּון: ַ מָאָב אַמָּב בַנוילון מִּנָּב כַנוֹבָא בַלָּא שَٰהُמִּעִ לַכַּבְ עַנֹהֹיָנִם כַּוּ שַּהַבִּיג לַכָּבְ עַנִוּנֹא

بَتِيْ جَرِ بِهُمُ": رِبَالِد هُرَانِٰ لِهِ ذِيرًا كُلَّهِ لِيَاذِيُكُ كُمْ حَرَّدُ هُرُبَكَ بِهِ حَدْ هُرَونِهُ בַע מֹמְבֵּי, חַמַּמִּים הַאָּבֶּר אַמֶּר לְחוּד מִקּרָי. עַמְטַיָּא הָאָלֵין

לא טַלוום כַּל נְהָמֹא:

\$4.1: וֹבוֹכוּטֹּו כֹּאֵמֶּב י וְהְאֶמְרִי הַכְּנְעָנֵי וְהַפְּרִיִּי הַחָוּיִי מייי וְהָאֶמֹרִי הַכְּנְעָנִי וְהַפְּרִיִּי הַחָוּיִי はゴド・なロ ĽĽĽ

אָבׁו יַּמַּבֹא טִיּמִבוּוּן טִטַאָּוּ

לַיהְוָה אֱלֹהֵיבֶם: (סֹ) מֹּמִׁנִ כְאַלְעִינִים נְשְׁמֹאִים גַּמָּבְינִן לָּמָּמִּנִטִינִן נִיִּטִוּכִּנִן יי לְאַמְוּט פֿרַלְ שׁוָאַדִּטְׁם אָמָּר לַמָּמָּבַר خَمَمَا يَجَمُد خِهِ نَحَفَدُهِ مُنْحُمِ خَدَرَم لَحَمَّم تَخْطِياً نَنْحِياً

לַלָּאָ מִפַּׁנִינַ בַּמָּגִינַ: הְּבְרָת בֶּי הֲאָדָם עֵץ הַשְּׁנֶד עַרְיָּן בַּי מִמָּנוּ תַאָּכָר וָאָעוֹוָ לַאָּ תַשְּׁעִית אָת־עַּצְּה לְנְדְּיַת עַּלְיוֹ er Çrçiğa 4Çrç Çççÿr Ç%-בּיַלְגוּר אָלְמוּר זָּלְוּם בַּלָּים בַּלָּים

שבם גל אַלבֿכע:

הקלא למיעל מו קדשף טַלוּא אַבוּ לָא כַּאָּנָהָא אִילָן אָבׁו מִנּיה הַיכוֹל וְיָהִיה לָא אַגלַנַע לַאַבְעָא הַּבְנָעִי פַּבְּוֹלָא לְמִלְבְּׁמִבּע לָא עִוֹבִּגַל ودبغرا كغزنه كثخم فرب אָבׁו שׁבוּב מֹל פֿבשׁא ווִמוּן

בֹּגֹנֹבְא:

hath given thee. enemies, which the LORD thy God and thou shalt eat the spoil of thine thou take for a prey unto thyself; city, even all the spoil thereof, shalt and the cattle, and all that is in the but the women, and the little ones,

these nations. thee, which are not of the cities of cities which are very far off from Thus shalt thou do unto all the

breatheth, shalt save alive nothing that giveth thee for an inheritance, thou peoples, that the Lord thy God Howbeit of the cities of these

91

S١

LORD thy God hath commanded Hivite, and the Jebusite; as the Canaanite, and the Perizzite, the the Hittite, and the Amorite, the but thou shalt utterly destroy them:

sin against the LORD your God. have done unto their gods, and so ye all their abominations, which they that they teach you not to do after

that it should be besieged of thee? down; for is the tree of the field man, them, but thou shalt not cut them against them; for thou mayest eat of trees thereof by wielding an axe to take it, thou shalt not destroy the long time, in making war against it When thou shalt besiege a city a

(41) והשף. אף עף של זכרים, ומה אני מקיים והכים אם כג). ולמד, שפוחח בשלום שנים או ג' ימים, וכן הוא אומר,

כל זכורה, בגדולים:

(TI) כאשר צוך. לרבות את הגרגשי:

על עיירות של נכרים פחות משלשה ימים קודם לשבת (ספרי (19) ימים. שניס: רבים. שלשה, מכאן אמרו, אין לרין למה משמימנו: וסמגיירו, אמס רשאי לקבלם:

במוך סמלור מפניך לסמייםר ביסורי רעב ולמא כאנשי סעיר, (18) למען אשר לא ילמדו. הא אם עשו השונה הרי כי משמש בלשון דלמא, שמא האדם ען השדה להכנם סרשום סכמוב מדבר (ספרי שם): כי האדם עין השדה. ַניָשָׁב דְּוִר בְּנְקְלְּג יָמִיס שְׁנָיִס (שמוחל־ב ח, ה), ובמלחמות

다<u>다</u>다다: (절) הוא עשָה עפְּרְ מִלְחָמָה עַר עַל קרָהָא דְהִיאַ עָּבְרָא עִּמְּרְ נבׁנַנִיםְ מִצְּיִר מַלְ-הְמִיר צְּמֶּר - מִחַבּילְ יִהְמִיץ וְחִבְּנִי בַּרְמִימִין ײַ מַאַבְלְ הוּא אָתְוֹ תַשְׁחָוּת וְבְּרָחָ לְא אִילָן הְמִיכַל הוּא יָתִיה

נפָל בַּשְּׁדֶר לְאַ נוֹדָע מָי הַבְּּהוּ: יהלה אֵלהוף נהן לְךְּ לְרִשְׁהָה זִייִ אָלִהְף יָבִיב לָרְ לְמֵירְתַּה

ثلأج: انتلا نظرك المؤمرك بماير انفطا فخك اتشك انفضايا

בַּלְּר אֲעֶׁר לְאִ־עָּבַר בְּה אֲעֶׁר הּוֹרִין דְּלָא אָחָפְּלָח בַּה דְּלָא נְלְטִׁיְנִי וֹלְנִי, וַלְּהִיר תַּהְוֹא מִּלְלָת ٳڹڗڔۣڽ ۻۼ؞ڎ؈ڄڐڿ؉ۼ؇ۦڽۻڂ۪؇

שֶׁם אֶתַרְהָעֶּגְלֶתְ בַּנְּחַל: כאַ_יֹמְבָּר בּוְ וֹלַאִ יִּזְבִיֹמֹ וֹמִנִםוּ_ ⁺ πακζη καστίπα κιφί κάς וְהוֹהְרוּ זְקְנֵי הָעִּיר הַהָּוֹא אָת־

וְנְיִנְתְ בַּלְרַנְתְּ וְבַּלְרָתִּי بخدية جيو بمني بوح فاتو ﴿ جِمَاد بِمَإِنَ ۞ حَمْرِةٍ حُهُلِينَا لْنَافِيْهِ، لَاحِلُتُنْ صِ خُتْلًا كِنْ خُرِ جُم

מַּכְ עַמְּיָבְע עַמְּרוּפָּע בַּנְּטַכְ: אָלַבְינִיתְלָלָ וֹבְתַּאָנַ אָּנַבְינִבּוּנְים וכַל וּלנוֹ, בַמְּיר הַהָּוֹא הַקְּרֹבֶים

(+) אל נחל איחן. קשס, שלה יענד (מומס מס.):

לבר גד דהקקקה: וַבַל הַּגַּא אַּהָּב שַבַּה בַּירלא עַץ לְחוֹד אָילָן דְּחָדַע

בׁמִּי בְּחַלֵּלְאִ לָא וֹבִיתַּ מַּוֹ בּירִיִּמְצֵא חָלֶלְ בָּאַרְטְּה אֲשֶׁר אֲשֶׁר יִיִּשְׁחָּכִּה קְּשִּׁרְ בָּאַרְטָּא

סְבִּיבָת לְמִלְוֹנִיא דִּבְסְחָרְנִית קְמִילָא:

לופבון פבי קרפא ההוא עלכת יטִבי. פֿבשׁא בַּפֿביבָא לְפַשׁילָא

בְּנָעַלֵא: الثرثا کاڼ וֹנְטַׁעוּן סָבֵּי פַרְתָּא הַהִיא

וֹכֹא מֹבְשַׁהָ סִינִרוּ: בּייִ וְעַּלְ מִיעַרְהוֹ יְהוֹ בָּלְ בִּין לְּמַּמֹּמִינִינִי וּלִבְּבֹבֹא בֹמִמֹא هُد، ځيال هنده، نا څخنك נוטטברו פטנוא פני בני

יביהון על עגקקא דנקיפא בְּקְרִיבְין לְקְמִילָאִ יַסְׁחִוּן יָת **さしごお**

> maketh war with thee, until it fall. bulwarks against the city that cut down, that thou mayest build food, them thou mayest destroy and knowest that they are not trees for Only the trees of which thou

smitten him; and it be not known who hath thee to possess it, lying in the field, which the Lord thy God giveth If one be found slain in the land

IXX

07

about him that is slain. unto the cities which are round come forth, and they shall measure then thy elders and thy judges shall

drawn in the yoke. wrought with, and which hath not of the herd, which hath not been elders of that city shall take a heifer nearest unto the slain man, even the And it shall be, that the city which is

heifer's neck there in the valley. nor sown, and shall break the valley, which may neither be plowed bring down the heifer unto a rough And the elders of that city shall

controversy and every stroke be. according to their word shall every the name of the LORD; and minister unto Him, and to bless in LORD thy God hath chosen to shall come near—for them the And the priests the sons of Levi

whose neck was broken in the valley. wash their hands over the heifer are nearest unto the slain man, shall And all the elders of that city, who

הערים אשר סביבות החלל. לכל לד, לידע מיזו קרובס: מנסדרי גדולם: ומדדו. ממקוס שסמלל שוכב: אל לכפר על סריגמושל וס, שלא סנימוסו לעשומ פירום (שס מו.): (2) ויצאו וקניך. מיוחדים שבוקניך (סומה מד:), אלו שנחה שלא עשחה פירוח, וחערף במקום שאינו עושה פירוח, וערפו. קולן ערפס בקופין, אמר סקב"ס מבא עגלס בת (02) עד רדתה. לשון רדוי, שמסח כפופס לך:

מפמיר

דּגָּׁר וְמֵנֵנוּ לְאָ בֹּאִנּ: שפכה)[קי שֶׁפְּכוּ] אֶת־הַבֶּם וֹמֹנוּ וֹאַמֹנוֹנוּ בֹאָ (כּ,

לַא װַזַאָּר: אַמּבֹא בי בּמֹא ביו וֹמִנּלֹא ווטיבון ווימרון ודנא לא

neither have our eyes seen it. hands have not shed this blood, And they shall speak and say: 'Our

خكاث مقلا نهر لاخ انحقد כפון לַמַּמֹּוּ וֹמִבְאָלָ אַמָּבַ כּבַבַּהֹא וֹמָבַוּן כּפַב לַמַּמַּבַ

לָנֶם הַבֶּם:

ושָבְאָל ווִתְכַפַּר לְחוֹן עַל חוֹבַת דַם זַכַּאִי בְּגוֹי עַמֶּךְ

מכּגלנ אָני עֹהַכִּיג צַּכֹהָע וֹאַטֹּ טִפֿלֵו אָאָבוּ, בַּם וַכֹּאִ,

> And the blood shall be forgiven in the midst of Thy people Israel.' suffer not innocent blood to remain whom Thou hast redeemed, and Forgive, O LORD, Thy people Israel,

the eyes of the LORD. thou shalt do that which is right in blood from the midst of thee, when So shalt thou put away the innocent

The Haftara is Isaiah 51:12 – 52:12 on page 169. This is the Fourth Haftara of Consolation.

نَمُحْنَ مُحُنِّ: שו* ונְתְנוֹ יְהנְהַ בימנץ בְּירַהַצֵּא לַמִּלְחַמָּה עַלִּיאָנְהָא צָּרִי אָבִי הִפּוֹק לְאָנָחָא קְּרָבָא עַלִ

בְּעֵינֵי יְהַוְּה: (ס)

معددره باظلكك

الأكثك خنئك لنهجر هخليرا: الأم الله المناس المناسخة المن

" וֹבֹאָ,עֹ בַּמִּבֹיְּנִי אֹמִני וֹפַנוּ עַאַּר וְטִנִיוּ, בַּמִּבֹיִא אַטִּנִא מָּפּּירַת

לאָמוּ: קְאָמוּ:

\$ע_ੜਫੈ\נוֹגיבי: ※ロート※没に וממטע בישה ותרבי ות טופרה: נסגקלנה קגו ביקף יקנלה יהנלח ית اباتا ـ کھ خاثاء

וְאַתַר בֵּן מְּבָוֹא אֵלֶיתָ וּבְעַלְמָּה אָנַ אַבָּיהַ וְאָנַ־אִּמָּהַ יָּרַבּ יָמָים זי מעליה וושבה בביהף ובכתה

נטלמלנט נטט, לב לאטנ: كالمراك בבוטב וטלפו וְעַמְבֵּי וְתַ כְּסִוּת שֶּבְוָה מִנְּהַ

> away captive, thy hands, and thou carriest them LORD thy God delivereth them into against thine enemies, and the When thou goest forth to battle

> take her to thee to wife; hast a desire unto her, and wouldest woman of goodly form, and thou and seest among the captives a

п

OI

8

head, and pare her nails; thy house; and she shall shave her then thou shalt bring her home to

لْتَالِيْتِ كُلَّا كُهُمُّكِ الْمُنْظِينَ וֹבַסְּירָה אָת־שִּׂמְלָּת

she shall be thy wife. unto her, and be her husband, and and after that thou mayest go in father and her mother a full month; remain in thy house, and bewail her captivity from off her, and shall and she shall put the raiment of her

(שם מה:). והכהנים אומרים כפר לעמך ישראל: דמים הם, אלא לא ראינוהו ופטרנוהו בלא מוונות ובלא לויה כנענים שבתוכה, ואע"פ שהן משבעה אומות:

(10) בי חצא למלחמה. במלחמת הרשות הכמוב מדבר, סמדלם, סרי זס יסרג (כמובות לו:), וסוח סישר בעיני ס': (9) ואחה חבער. מגיד, שאס נמלא הסורג אחר שנמערפה וגוי, ומופו להוליד ממנה בן מורר ומורה, לכך נממכו פרשיות להם העון (שם מו.):

שבמלחמת מרך ישרמל מין לומר ושבים שביו, שהרי כבר נממר

(11) ולקחת לך לאשה. למ דברס מורס מלמ כנגד ילר (דרינו לא שפבו. וכי עלמס על לג שוקני בימ דין שופכי לֹה מְמַיֶּה בְּל יְשְׁמֶה (לעיל כ, מו): ושביה שביו. לרצומ

(12) ועשתה את צפרניה. מגדלס כדי שממנוול: הללו: אשת. הפילו השת היש (קידושין כה:): . אס נשאה, סופו להיות שונאה, שנאמר אחריו כי תהיין לאיש (8) ונכפר להם הדם. סכמוב מבשכס, שמשעשו כן יכופר "סרע, שאס אין סקדוש ברוך סוא ממירס, ישאנס באישור, אבל

تُنْمُخُدُنُهُ لِيَحْدُمُكُ لِمِينَائِمُقِلَا يُنْجُنُونِ خُرَمُهُمْ ذِمْ يَنْفِرُكُ خِيد וְנְיַנְיַנְ אָם_לָאָ עַפָּגַעַ

حَشِرُنگْك: וֹבַמְּתּאָב וֹבִוֹנִי בַבָּוֹ בַבָּכֹר 口袋口に出口 בְנָים ליי הְאַחָת אֲהוּבְּה וְהָאַחַת שְׁנוּאָה הַדְּא רְחוּטְהָא וַהַדָּא שְׁנוּאָהָא

הְשְׁנִיאָר הַבְּּרְר: אָּטַ-פָּוֹ הַאַבּיּלְטַ מַּלַ-פָּוֹנִ בָּוֹ ³¹ אֵשֶׁר־יִהְיֶה לְוּ לְא יוּבַל לְבַבֵּר יָת דִּיהֵי לֵיה לֵיה לֵיה דְשׁוּ וְהַיְה בְּיוֹם הַנְּהִילַוֹ אֶת בְּנָיו אֶת וִיהִי בִּיוֹמָא דְיַהְסֵין לְבְנוֹהִי

אַנוֹ לוֹ מִשְׁפַּט תַּבְּכֹרֶה: (ס) אַשֶּׁר יִמְּצֵא לְוִ כִּי־הוּאַ הַאשִׁיה ַ יַּכְּיִר לְטִׁנוּ לְוָ פֹּּי חִּנְּיִם בֹּלָלְ אָת־הַבְּכֹר בֶּן־הַשְּׁנִּאָה

ڰٚڔ۩٦٠ אַמַּוֹן וְנִסְּרֵוּ אָעָוִ וְלְאָ וִמְּמִת נִלְמִוּמִר אִמִּוֹים נִמַלְפָּין נְתִיה رعدور مخرثة بمقية خرائر لاكراد بكرائر كرناياد برعديم كفرقد لاحديد בְּי־יִהְיֶה לְאִישׁ בַּן סֹוֹהַר וּמוֹהֶה אֲבִי יָהִי לְגָּבַר בַּר סְמֵי וּמָרוֹד

باطِران: אָנוֹ אֶּלְ וֹלֵנֵוֹ הֹוֹנִוֹ וֹאֶלְ הָחָהַּר וֹטַבּׁמִּוּ בֹוְ אַבֿוּו וֹאַמַּוְ וֹעוָגָּגאַוּ

> חַבְּוֹב הַעַּנִיתַה: בַּה וִיהֵי אָם לַא תָתָרָעָי בַּה

וּמִׁנוּאֹטֹא וֹוב'ו כֹב'א כּוֹכֹב'א نرخبيا حبي جنا لينشي خرينكثرا كِهْرِه هُفَر نَهْرِه هَدَر نَشِرًا كِبْحُد فَلُقِرا نَهُرا

אַפּׁג בֿר מֻנוּאָטָא בּוּכְבָא: לְבַּבַרָא וַנו בַּר רְחוּמִתָא מַל

עַוְיָא בָּכֵירוּתָא: אַרַי הוא רַישׁ תּוּקְפָּיה לֵיה שולטו לכל דישמבח ליה וֹט פוּכֹבא פֿר מָתּאָּטֹא

וֹלְאַ מִׁלַבָּיִלְ מִּנְּעִוּוֹ:

וֹנִיםְׁבוּוֹ בַּנִי אָבוּנִי, וֹאָמֶנִי

because thou hast humbled her. shalt not deal with her as a slave, not sell her at all for money, thou go whither she will; but thou shalt delight in her, then thou shalt let her And it shall be, if thou have no

the first-born son be hers that was the beloved and the hated; and if they have borne him children, both beloved, and the other hated, and If a man have two wives, the one

hated, who is the first-born; first-born before the son of the make the son of the beloved the which he hath, that he may not causeth his sons to inherit that then it shall be, in the day that he

first-born is his. of his strength, the right of the that he hath; for he is the first-fruits Ils to noitroq olduob s mid gnivig first-born, the son of the hated, by but he shall acknowledge the

nuto them; they chasten him, will not hearken voice of his mother, and though to the voice of his father, or the rebellious son, that will not hearken If a man have a stubborn and

the gate of his place; unto the elders of his city, and unto ay hold on him, and bring him out then shall his father and his mother

מסנוולם: כדי שממגנס עליו: - ובכחה אח אביה. כל כך למס, כדי אומו (סנסדרין עא.). זן סורר ומורס אינו מייז עד שיגנוז ונסקל בס, יולא ונסקל בס, כואס בבכיימס, כואס בנוולס, לשון ממכיס: - ויסרו אוחו. ממריץ בו בפני שלשם ומלקיץ ממרים עמסס: וישבה בביחך. פבימ שמשממש פו, נכנם (18) סורר. מר מן סדרך: ומורה. מסרפ פדפרי מפין שהנכרים בנומיסם ממקשמות במלחמה, בשביל להונות לאחר מיחת האב, כבמוחוק:

סדרשן למדמי כן:

(TI) פי שנים. כנגד שני מחים (צגמ צמר מ קכצ:): בכד

(13) והסירה את שמלת שביה. לפי שקס ומיס, אשר ימצא לו. מכמן שמין סנכיר נומלפי שניס, נרמוילנה

מוכס ימום וכלי ולל ימום חייב: פרסי קורין לעבדום ושימוש, עימראה, מיסודו של רבי משה מולא, ועומד בְּפָרְשָׁמ דרכים ומלסעם אם הבריוח, אמרה לשנאומה: לא החעמר בה. לא משממש בה, בלשון לפוף דעמו, פוף שמכלה ממון אביו ומבקש לימודו ואינו (14) והיה אם לא הפצה בה. סכמול מגשרף שמופך מוררומורס נסרג עלשס מופו (מנסדרין על.), סגיעס מורס ונשמר שַׁלְ שִׁבִּי בְּמִבְּשָׁי יְיִן בִּוֹלְנִי בַּשְׁר לְמִי (משלי כג, כ), ובן שמסס בת ישראל שמחם וזו עלבה, בת ישראל מחקשמת זוו ויאכל חרטימר בשר וישמה חלי לוג יין, שנאמר זולו וסובא,

זובל וֹסִבֹּא: סובר ומדה איננו שמע בקלנו וֹאֵמֶרֶה אֶלְ וֹלְנֵנֵ עִּירֹוֹ בְּנֵנֵנ זֶתְ וִנִימְרוּן לְסָבֵּי סַרְמֵיה בְּרַנְא

וֹמְבֹאֹל וֹמְלֹמֹנ וֹוֹבֹאנ: (ס) زيَّن بَحْمَلُ فَ لَأَمْ مَعْلَكُكُ لَحُرٍ _

מוט ועימט וטלים אטי על על אין על אין אַלי אי, וְבֶּי־וִהְיֶה בְאִׁישׁ חֵמָא מִשְׁפַּמ־

 tāl 4
 tāl4
 كذرت لأحيابات فذيد نذبج فمقع ²⁵ קְבְוֹר תְּקְבְּרֶנוֹ בַּנִּוֹם תַּהֹוֹא בְּי־ לא הַלִין נְבְּלְהֹוֹ עַל הָעַׁץ בְּי־

ַ יִדְעְּתְּוֹ וְאֲסַפְּתּוֹ אֶלִ-תַּוֹּךְ בֵּיתָׂךְּ نغصري كالربط فانبك فكربك نزج نغص لأح كالبح الأبيك لإثائك بَيْد بَهٰرڃ٥ جُهٰيابة: אָת־שִּׁיוֹ נְדְּחִים וְהִהְעַּלַמְהָ מֵהֶם

לא תְרְאָה אָת־שׁוֹר אָהִיף אָוֹ

וְהָיָה עִמְּףׁ עַר דְּרִשׁ צְּחִיף אֹתֹּוֹ

נְהַשְּׁבְּעִי לְוִּי

מַלבוג לַמוּמִבוֹא זֹבוג בֹּהַּב דין סָמֵי

ישְׁמִתוּן וֹיִבְעַרָּוֹי: בביש מבינב וכל ישְּבַאַל בֹאַבֹנֹיא וֹגמוּט וּטִפֿגָּג מַבֿיִג يدلائيد، خَرِ אَنْشِ مَدَل ِ جُمُحُنْدَ إِنْ لِاَمِيدَ، حَرِ لِمَنْشِ عَلَى يَنْدَ

וְמֵיה עַל צָלִיבָא: בלסוק ווטלסוק וטגקוד וֹאָבׁוּ וֹבִי לַנְבַר חוֹבָת דִּין

אַוֹיםלֹא: هَلَمُكَ يَدِرُ يُخْتِكُ نُتِرَ خُكِ וֹן אַגַּמְלַנְרַ וְלָאַ טְסָאָנָרַ וֹֹטַ בבוא אָב, מַלְ דְּקַב קָּדָם אָב, מִלַּבָּר שִׁלַבְּרָנִיה בְּיוֹמָא לְא טַבוּיה נְבִילְהַיה עַּלְ צָּלְיבָא

مُثَلِّدِياً هُمُحُم مُمَنِّحُوناً كَمُناكِ: או נו אַמְּבוּיה דְּטְעַעוּ וְתָּבְבּוֹשׁ לא טטוג גט טובא באטונ

אַרוּף יָמִיה וְמָמִיבִּנֵיה כֵיה: בוטב וובו הפוב הב בוטבה الأبج أتشف حرب انتخابهة بد خرب

> drunkard.' to our voice; he is a glutton, and a and rebellious, he doth not hearken his city: 'This our son is stubborn and they shall say unto the elders of

> hear, and fear. the midst of thee; and all Israel shall so shalt thou put away the evil from stone him with stones, that he die; And all the men of his city shall

death, and thou hang him on a tree; worthy of death, and he be put to And if a man have committed a sin

inheritance. LORD thy God giveth thee for an thou defile not thy land which the hanged is a reproach unto God; that bury him the same day; for he that is upon the tree, but thou shalt surely his body shall not remain all night

bring them back unto thy brother. thyself from them; thou shalt surely or his sheep driven away, and hide Thou shalt not see thy brother's ox

IIXX

87

17

07

shalt restore it to him. thy brother require it, and thou house, and it shall be with thee until thou shalt bring it home to thy thee, and thou know him not, then And if thy brother be not nigh unto

(12) ובל ישראל ישמעו ויראו. מכאן שלריך הכרוה ללסמיום ונחלה, כל הכואה אומו אומר המלך חלוי. כל קללה

בפקינה: וחליח אוחו על עץ. רבומינו אמרו (קנסדרין מס:) למרבות רעה ויעבור עבירות ויתחייב מיתה בבית דין: הפרשיות מגיד, שאם חשים עליו אביו ואמו, שוף שינא (22) וכי יהיה באיש חטא משפט מות. קמיכות da.):

מאומים, שהיו דומין זה לזה, אחד נעשה מלך ואחד נחפם

(((((,0-4,4): בב"ד, פלוני נסקל על שהיה בן סורר ומורה (עיין סנהדרין "שבמקרה לשון הקל וולוול, כמו וְהוּה קְלָלָנִי קַלֶּלֶה נְמֶבֶנֶׁת

שארם עשוי בדמום דיוקנו, וישראל הם בניו, משל לשני אחים - ויאכל, ושאינו עושה ואוכל ימכר (שם:): (32) בי קללה אלהים חלוי. ולוולו של מלך סוא, דמיוומתבעם ממנו, מכאן אמרו כל דבר שעישה ואוכל יעשה והשבותו לו. שמסא בו סשבס, שלא יאכל בבימך כדי כל סנפקלין נפלין, שנאמר כי קללם אלסים פלוי, וסמצרך ס' לו קודם שידרשסו, אלא דרשסו שלא יסא רמאי (שם כת.): (ג) עד דרש אחיך. וכי מעלה בלבבך שימנהו ורבומינו אמרו, (בבא מליעה ל.) פעמים שאחה ממעלם וכוי: והחעלמת. לא מראה אומו שממעלם ממנו, זהו פשומו. (ו) והחעלמת. כונשעין כלילו לינו כולסו: לא חראה

दें पंक्दंचः (a) בּ לְמִּמְלִּעִי, וְבֵּוֹ שַׁהְּמִּע לְבָּלְ_ שַּׁהְבִּיג לְבָּסוּתִיה וְבֵּוֹ שַּׁהְבֵּיג

قترت برجاء برجاء برقاء (م) שורו נפְּלִים בַּבְּבֶרְ וְהִחָעַלְמָהָ חוֹבִיה רַעַן בְּאוֹרְחָא וְהַכְּבּוֹשׁ לא תְּרֶאֶת אֶת חֲמֹוֹר אָחִיף אָנֹ לָא תְחָיֵנִי יָת חֲמֶרָא צַּאָחוּף אוֹ

%åĽ: (Œ) תוְעָבֶת יְתְוָת אֶלְהֶוּף בְּלִ"עִּשֶׁה ַ וֹלְאֵבוֹלְבָּהִת עִּבְיבׁ הִמְלִלְנִי אִהֵּעִי בֹּי. אִטֹא וֹלָא יִטֹפּוֹ עִּבִּר בִּטִפּוּנִי לא יה הקר גלי גלבר על אשיה לא יהי הפון זין דונבר על

מַּגַ_עַבֿוֹנִם: מַלְ הַבְּיצִים לַאַ הַפָּח מַלַ_טְאֶפַּׁרִטְיִם אַפֿרַהַים אַנְ בַּיצִּים וְהַאָּם וֹאָמָא רַבִּיעָא עַל אָפַרוֹהָין אַנְ حَبُدُك خُخُر_مُٓٓلًا هِٰ مَح لِهُدُلًا דמייף גדולה)קן־צְפָּוֹר וּ לְפָּנֶיף בּ ופָרָא (בספרי תימן קן

לֵב וֹבֹאַבֹלִטׁ וֹמֶנִם: (ס) בּבּלנִם שַּׁפְּעַבְלְוֹבּ לְמָּמָּן נֵנִסְּר בּּנִיּא שַּּפָּר לְנַב בּּבוּנִק בִּנִימָר שַׁבֶּחַ הְשַׁבְּחַ אָת־הָאָם וְאָת־ שַׁלְּחָא הְשַׁבַּח יָת אִמָּא וְיָת

جديثة جداؤك تنوك بيوند אַליפי מַעַקָּה לְגַנָּדְ וְלְאִ־הָעָּיִם דָּמִים בּׁג עֹבְּנָע בַּנִע עַדְשׁ וְמְשָׁנִע

> לְכַּסְיוּתַה: לְאִ עוּכֿלְ מִנּוּע וֹעַמֶּבְּטִנִּע כִּוּע לָבְּ בְּמִּנִ אַמֶּב עאָבָר לְכָל אָבִידְהָא דַּאָּהוּף דְּהֵינִד زجا مَعِيْن كَيَطَدُنُ زِجِا مَعِيْنَ أَجَا مَعِيْدٍ ٢ كَبَهِدِيهِ إِجَا

מניבון אַלמא טַלום המובי:

אָלִבוֹּב כֹּל מָבֵּיִר אָלַיוֹ: אַשֹּׁא אֶבוּ, מְנִעַל צֹּבִּם וֹנִ

אָנִ הַּלְ בֵּינִתְן לָא שַׁפַּד אָמָא הַלְ הל אַרְעָּא אָפָּרוִטִין אוַ בּיִתְין ב בולה באורהא בכל אילן או אָבוּג טַמְבוֹת טַלָּא בַּאַפּּבוֹא

לַבַ וְתַּיִבוּב יוָמִיוֹ:

אָבוּ וֹפוּלְ צִׁלְפָּילִ מִנִּיה: ינשני חובת קטול בביתף וֹטֹהְבָּיִג טַּוֹלַא לַאִּנָּבַב וֹלַא

> found; thou mayest not hide thyself. which he hath lost, and thou hast every lost thing of thy brother's, garment; and so shalt thou do with and so shalt thou do with his And so shalt thou do with his ass;

shalt surely help him to lift them up and hide thyself from them; thou or his ox fallen down by the way, Thou shalt not see thy brother's ass

God. an abomination unto the Lord thy for whosoever doeth these things is a man put on a woman's garment; pertaineth unto a man, neither shall A woman shall not wear that which

take the dam with the young; or upon the eggs, thou shalt not and the dam sitting upon the young, ground, with young ones or eggs, thee in the way, in any tree or on the If a bird's nest chance to be before

prolong thy days. with thee, and that thou mayest unto thyself; that it may be well go, but the young thou mayest take thou shalt in any wise let the dam

from thence. upon thy house, if any man fall thy roof, that thou bring not blood then thou shalt make a parapet for When thou buildest a new house,

(3) לא חובל להחעלם. לכנוע עינך כמילו מינך רומס נימוף: ולא ילבש גבר שמלח אשה. לילך ליענ ניץ

(בבק מליעה שם): לו, ואמר לו הואיל ועליך מנוה, אם רצים למעון, מעון, פעור בניה (הולין קמ:): משחיי שנפל מעליו: עמו. עס בעליו, אבל אס הלך וישב (6) בי יקרא. פרע למזומן: לא חקח האם. בעודה על glal:

(a) לא יהיה כלי גבר על אשה. שמפח דומק לחים נים, חמרם מורם למען ייעצ לך וסחרכם ימים, קל ומומר

(+) הקם חקים. זו מעינה (בבה מליעה לב.), להמעין בי חיעבח. לה הפרה הורה הלה לבוש המביה לידי מועבה: הנשים. דבר המר, שלה יקיר שער הערוה ושער של בית השחי:

(T) למען יישב לך וגוי. אם מלום קלם שאין בם מפרון

כדי שמלך בין סאנשים (מפרי רכו נויר נע.), שאין זו אלא לשם לממן שכרן של מנות ממורות (מולין קמב.):

שׁוֹבְׁתּ יִנְבוּאֵנִע עַבְּבֶּבְם: (ס) שׁלַבַּהָ בַּלְּמֶאַר בַּיִּבָּרָתְ אַהָּבֶר בַּלְמָא טַסְׁנַאָּר בַּלְמָּט זַבְּמָּאַ ַלְאָ טִוֹנָת כַּנְמָנֵּ כַּלְאָנִם פּֿן לָא טוֹנַת כַּנִמָּנִּ הּוֹנוּלִוּ

: الْأَلْا: or جائے تیں جائے ہے۔

<u>יַחְבֶּי: (a)</u> كِم بَاذِكِم مِّمَمُّتِه جُمُّاتِ بَعَمُنَاتِ كُم بَاذِكِم مِمَّمُتِنَاءُ مَقِد أَخِفًا

다: (a) בּנִבּוֹת בְּסוּתְךְּ אֲמֶע תְּכַפֶּתְ الخدكات تولا الألب الألب الأراعة المرافعة المرا

וּשֶׁבֶאֶה: פּ בּיִוּשָּׁט אָנְתְּ אַמְּעִׁי וּבָּא אַבְּיִנִּ אַנִי וֹפַב וּבָּר אַטַּטָא וֹנִימָנִ

וֹלאַ מֹּגֹאטׁוּ לַשׁ בַּׁטוּלָים: עּיִאָּעִ לְלְּטְׁשִׁיֹּ נֹאֵלֵבֶר אָבְּיִּעִ טִבְאַ נֹסִיבִּיִע נֹקְנִישִׁ נֹאָלַבָּר 👫 עָלֶיהְ שָׁם הָע וְאָמָר אָת־הָאִשָּׁה עַלה שׁוֹם בִּישׁ וִיִיְעִר יְָה אִהְּהָא וַמְּם כִּעַ הַּכִּיכַנַי בַּבַוֹים וַעוָבָּא וִימִּנִּי כַעַ עַסְׁלַנִּפּׁי מִלְּין וַנַפּּיק

אָּבְוַלֵּדָּנְ עַמְּנִר עַמְּגִר עַמְּגִּרָע: בונה בי ※ビ_せいばん بالفري

文 沒 添 工 に 点 t 窓 立 : נאַמָּר אַבָּי עַנּהַבְ אָבְעַנּאַנִים וֹנִימָר

ביוובה והלכנו פולא:

CUĻ%: לַּמָּנְרַ יַלַעַוֹּטְרַ לֹא טֹוֹבִּי לַעוּוֹא יִלְטַמֹּרָא

מְׁעוּבַּר כַּעִידָּא:

אובה כופו לסוטף דיהקפי

לְנְתַשׁ וְיִּשְׁנָינִשׁיּ

אַהְבּטִית לַשׁ בָּעוּלָת!

٢٠١ ﻫﻦڙﻫ: ַ לַלַבְם סָבֵּי עַבְשָׁא וָלַטְבַת בַּית וופטון זט בטוב, מובומטא ונפב אַבוּהָא דִעוּלִיאָן אָמַה

לְנִיבְּרָא בַבְּיוֹ לְאָטִוּ וּמֶּנְעִי: לאגת בווע לסבוא ונו לבטו אַבוּבוֹא בַּמוּלִינִוֹשָא

> increase of the vineyard. sown be forfeited together with the fulness of the seed which thou hast with two kinds of seed; lest the Thou shalt not sow thy vineyard

an ass together. Thou shalt not plow with an ox and

wool and linen together. Thou shalt not wear a mingled stuff,

thyself. covering, wherewith thou coverest upon the four corners of thy Thou shalt make thee twisted cords

unto her, and hate her, If any man take a wife, and go in

٤ı

71

П

6

not in her the tokens of virginity; when I came nigh to her, I found and say: 'I took this woman, and and bring up an evil name upon her, and lay wanton charges against her,

in the gate. virginity unto the elders of the city forth the tokens of the damsel's and her mother, take and bring then shall the father of the damsel,

hateth her; unto this man to wife, and he unto the elders: 'I gave my daughter And the damsel's father shall say

לבנות בית תדש ותקיים מלות מעקה, שמלוה גוררת מלוה, קשורים ווגים בהולכת שום משל: (8) בי חבנה ביה חדש. אם קיימם מלום שלום סקן, סופך מינים שבעולם, (בבא קמא נד:) וסוא סדין לסוסיגם יחד

ומגיע לכרס ושדה ולבגדים נאים, לכך נסמכו פרשיות הללו: (11) שעטנז. לשון עירוב, ורצומינו פירשו שוע מווי ונוז:

(14) ושם לה עלילה דברים. ענינס גורנה עניכס,

۵۲،۵ (۵۵ ۲۲۵):

EG(' 07'Z (ZO):

(סו) לא חחרוש בשור ובחמור. סוא סדין לכל שני (10) ואמר אבי הנערה. מלמד שלין כשות למשם לדבר המלאה. זה מילוי ומופפת שהזרע מופיף: מפל בו לשון קדש, כמו טַל מַּנַשׁ בִּי כִּי קַדַשְׁמִיךְ (ישעים פס, ס): (EI) אבי הִנערה ואמה. מי שגדלו בְּדִּלִיס סרעיס, ימבוו סנמעב על סאדס, צין לשבח כגון סקדש בין לגנאי כגון אימור, (מפרי רלו): לט. מולין פב:): – פן הקדש. - כמרגומו מסמלב, כל דבר אח האשה הואח. מכלן שלין לומר דבר אלל בפני בעל דין (9) בלאים. המה ושעורה והרלן במפולה יד (קידושין עבר על לה השנה (ויקרה ימ, יו) סופו לבה לידי לשון הרע: ומובט מ"י מייב: ואף עפ"כ לא ממגלגל מיממו על ידך, שמגלגלין זכום ע"יוכאי (צו) ובא אליה ושגאה. מופו: שמשמר מק שבמוכו: כי יפול הנופל. ראוי זה ליפול, הכמוב (יבמות ד. ספרי רלג.: מעקה. גדר סביב לגג, ואונקלוס מרגס פְיָקַא, כגון מיק (בו) גדילים חעשה לך. אף מן הכלאיס, לכך סמכן

بظلهر بهذيا خظر בְּתִּילִים וְאֶלֶה בְּתִּילֵי וְהַנֵּה הַנֹּא שְּׁם עַּלִילֹת דְּבָּוֹים וְהָא הוּא שַּוּי הַסְקוּפֵי מִלִּין

בְּאָנְשׁ וְנִפְרָוּ אָבָוֹיִ 8º וֹלְפֿטׁנּ וֹפֿדָּג בְּמֹגר בַנְבָּרָנִא אָם וְנִגְּבָּרָנִן סָבָּג פֿרָמָא בַנִיגא נִינִ

יַמֶּיו: (ס) לְאָמְּׁע לַאִּ־יוּכָל לְשָּׁלְּחָה בָּלִ־ מק בתולת ישהאל ולו תהנה מ לאַבָּי הַנַּמְּבְי בַּי הַנְאֵיאַ מֵּם דְנַת

נמאאו בעולים לַנַעַּרָ: יי וָאָם־אֶמֶת הַיָּה הַדְּבֶּר הַזָּה לאֹ־

بظمَلَظْ بَلُم مَظلَطُك: (٥) בּׁנֹמִּבְאָבְ בְוֹּנִוִע בָּנִע ֹאָבֹנִע جَهْجُدُرَ لِمِنْكِ جُرِّمُ فَيْ الْمُثَلِّلِ الْجُكِّلِ בות־אַבְיהַ וּסְקַלְוּהְ אַנְשָׁי עִירֶה إتانؤنهه هِمَا يَاثِدُنُ هُمَا قِيَا ا

はにかしなく: (0) הְאָשֶּׁה וְהָאָשֶׁׁה וּבְעַרְהָ הָרֶע אָהְּהָא וְאָהְּהָא וּהְפִּלֵּי עָבֵיר מְנִיהֶם בַּאָנִמּ בַּמִכֹּב מֹם_ ב אַשְּׁר בְעֶּלַת־בַּעַל וּמֶתוּ נַם־ אָמָּהָא אָתַת נְּבַר וְיָהְקַּטְלוּן אַר בובומקא אומ מכבו

: ئاڭتە לַאָּגְׁהַ וּמִׁגַּאָּׁעַ אָּגָהַ בּֿמֹּגַע וֹהָכֹּב עַמָּאָבַסֹאַ לַלָּבַע וֹנָהַבַּטַנַּעַ בּ בְּיִ יְהְיָהׁ נְשְׁרֶ בְּתִּילְְּה מְאִבְשָּׁה אֲבִי הְהֵי עִהָּיִמְהָא בְּתִּילְהָא

> ניפרסין שושפא בדם סבי בשי ביולין וָאָלֵין בִּתוּלֵי בַרַהָּי كِجُنُكُ كِتَابَلَا كُمْ هَمُوَنَانِكَ خِجْدَنَكُ

עולנא וֹנלַלוּן זְנוּגני:

קמפְמְרַה כָּל יוֹמוֹהִי: שׁבוּ בֹאִשוּ בֻיוּד בַיה רַהִּוּ בְּתִּלְטָא בַת יִשְּׁבָאֵלְ וְלִיהִ אָבו אַפּול שוֹם בִּישׁ עַל לושנון לאָבוּהָא דְעוּלִיטְאָ إيدنا بهذا يزبج خوا إدريد وبجدا مدرم مخدا بجوا

לְמוּבֻׁוּמִׁשֹׁאִ: בבון לא אַמְּעַבּעוּ בָּעוּלִין לוּהְמֹא בֿוֹנִי פּטׁוֹמֹא

בלום מכונב: בות אַבוּהָא וּהִפַּלֵי עַבוּיַר مُحَدِينَ كَاكِرُتُهُ خُنَهُلِهُمْ كِيَتَهُنِ לבשע באבוא יטמית אבי בוע אַבוּבַא ווֹבַנְּמוּנַבּ אָנֹהֵו וופטון זנו מולומטא לטבמ

דִּבְישׁ מִישִּׁרַאֵּל: שֹבונעון מּנְבְרָא בְּמָבִיב מֹם מֹם_ אָבׁוּ וֹמִשְׁכֹּט עָּבֹר מִּכֹּיב מִם

אַבְרָא בְּקַרְמָא וְיִמְבִיר מִמָּבִי:

garment before the elders of the city. virginity.' And they shall spread the are the tokens of my daughter's the tokens of virginity; and yet these saying: I found not in thy daughter and, lo, he hath laid wanton charges,

the man and chastise him. And the elders of that city shall take

wife; he may not put her away all his a virgin of Israel; and she shall be his noqu əmsn livə ns qu ahguord dash the father of the damsel, because he shekels of silver, and give them unto And they shall fine him a hundred

in the damsel; tokens of virginity were not found But if this thing be true, that the

away the evil from the midst of thee. father's house; so shalt thou put Israel, to play the harlot in her she hath wrought a wanton deed in her with stones that she die; because and the men of her city shall stone to the door of her father's house, then they shall bring out the damsel

evil from Israel. woman; so shalt thou put away the that lay with the woman, and the they shall both of them die, the man woman married to a husband, then If a man be found lying with a

find her in the city, and lie with her; betrothed unto a man, and a man If there be a damsel that is a virgin

٤7

cααζα (αα **c**ζι): (דו) ופרשו השמלה. סרי זס משל, מחוורין סדברים מס.): וסקלוה אנשי עירה. במעמד כל מנשי עירס

(18) ויסרו אותו. מלקומ:

(וב) אל פחח ביח אביה. כלו גידוליס שגדלמס (שס סימס מעוברם לין מממינין לס עד שמלד (ערכין ז.) למתר מירומין (כמובות מד:):

מאמוריסס). דבר אחר גם שניסס, לרבות את סולד, שאס (02) ואם אנות היה הדבר. בעדים והמראה, שונתה שאין האשה יהנים מהם: גם. לרבות הבאים אתריהם (מ"א (SS) ומהו גם שניהם. לקוליל מעשק מדודים (פפרי רמל) (קפרי רמ): לזנות בית אביה. כמו נגים הניס:

97	וְלְנַּעֲרָ רָאִרחַעֲשֵָׂח דָבָּר אֵין לְנַעֲרָ חַטְּא מָוֶת בִּי כַּאֲשֶׁר ִילִּים הַדְּבֶּר חַזְּה:	לפה כן פּטׁוֹמֹא טַבּגן: יניכְּבְׁא מֹּלְ טַבְּבִינִי וְנִלְּמִלְנָּנִי בּגן בּלִמוּלְ אָבִּי כְּמָא בּגלִים מִבְּמַם לְנִי לְמִנְלְנִמִּא עוָבִּי נִלְמִנְלְנִמִּטְׁא לָא עַמְבִּי	But unto the damsel thou shalt do nothing; there is in the damsel no sin worthy of death; for as when a man riseth against his neighbour, and slayeth him, even so is this matter.
Şz	װאָם־פַשָּׁבֵּה יִמְצָא הָאִּישׁ אָת־ הַנְּעֲרָ הַמְאָּרָשְׁׁה וְהָהֵוִיִּק־בָּה הָאִישׁ וְשְׁכָּב עִּמָּה וֹהָה הָאִישׁ אַשֶׁר־שְׁכָב עִמָּה לְבַדְּוֹ:	נְאָם בְּחַקְלָא יַשְׁכַּח גּיִבְרָא יָח נִיחְקְטִיל גּיבְרָא וִישְׁכּיב עַמַּה בַּה גּיבְרָא וִישְׁכּיב עַמַּה בַּר גּיבְרָא וִישְׁכִּיב עַמַּה בְּלְחוֹדוֹהְי:	But if the man find the damsel that is betrothed in the field, and the man take hold of het, and lie with het; then the man only that lay with het shall die.
† 7	ספר דברים – פר יחיצאָם אָת־שְׁנֵיהָם אָל־שַׁעַרוּ הְעַּיִר חַהָּוֹא וּסְקַלְמָּם אֹתָם בְּאַבְנִים נְמָתּי אָת־חַנְּעַּרִ עַלְּ דְבַר אֲשֶׁר לֹא־צְעָקַה בְעִּיר נְאָת־הְאִישׁ עַלֹּ דְבַר אֲשֶׁר־עַנָּה אָת־אֵשֶׁת רֵעֻהוּ וּבְעַרְתָּ חָרֶע מִקרְבֶּרְ: (0)	שה כי הצא שלישי – MXX י יה אַתַּח חַבְּרֵיה וּהָפַלֵּי עְבֵּיִי עַל עֵיסַק דְּלָא צְּוַחַה בְּקַרְתָּא בְּאַבְנִיָּא וִימוּחוּן יָה עּלִימְהָא בְּאַבְנִיָּא יִמוּהוּן יָה עּלִימָהָא הַרְיָּא חַהִיא וְתִּרְּמִּוּן יְהְהַרֹּ הַרְיִּה מִבְּינִה הַלָּה בּיִ הַרְיִם מִבְּינִה הַלִּים בּיִ הַרְיִם מִבְּינִה הַלִּים בּיִ הַרְיִם מִבְּינִה הַלִּים בּיִּ	then ye shall bring them both our unto the gate of that city, and ye shall stone them with stones that they die: the damsel, because she cried not, being in the city; and the man, because he hath humbled his neighbout's wife; so thou shalt put away the evil from the midst of thee.

چان: (۵) עַנְּלֵּבְ עַבְּאָבְמָּע וֹאָנוֹ מוּמָגֹּה הּנְבָּיִמְעָא בַּמָאָבַסָא וֹבְיִע

עמָה וְנִמְצֵאוּ: אָמֶר לא־אִרְשָׁה יהְפְשָׁה וִשְׁכָב ⁸² בְּרִיִּמְצְּיֵא אָׁיִשׁ נַעֲּרֶ בְּחִוּלְּהֹ צָּרֵי יַשְׁפַּח וְּבָּר עוּלִימְתָא

וּכָל שַּׁלְּחָה בָּלְ יָמֶׁוּ: (ס) לְאִשְּׁת תַּתַת אֲשֶׁר עִנְּה לֹא־ ⁶² קנַנְיָרָ חֲמִשָּׁיִם בְּסֶף וְלְיֹרִתִּהָיֵר

וְלְאֵ יְנַבֶּר בְּנֵף אֲבֶיו: (ס) אַרוּה אַרוּה אָרוּה אָרוּה אָרוּה אָרוּה אָרָין לְאִיּפָּב וְּבָּר יְהְאִתַּה אָבוּה יִי אָתַר אָבוּה יִי אָתַר אָבוּה יִי

מָאָשׁ אַהְפְּטִע אָנִי בְּטַלְלָא אַהְפָּטַע אָנִטַע

ہور،م رَب:

וושכוב

الشتخيدا:

לְמִפַּמְרַה כָּל יוֹמוֹהִי: שׁלָב בְּמִנְיִיה בִינוּ בִינוּ בְהַנּי فخفرا يخفك نجري فتر خفيه באַבוּבוֹא בַּמוּבְוּמִׁלֹא בַמֹּמָתוֹ ַנְנְעַן הַאָּגשׁ הַשַּׁכָב עַמְּהְ לַאֲבָרִי נִיְמֵין מִּיְּרָדְא הְשְׁבֵיב עַמָּהּ

וֹלְא גֹנֹלְ, כֹּוֹפֹא בַאָּבוּנִיג:

was none to save her. betrothed damsel cried, and there For he found her in the field; the

they be found; hold on her, and lie with her, and virgin, that is not betrothed, and lay If a man find a damsel that is a

he may not put her away all his days. wife, because he hath humbled her; shekels of silver, and she shall be his give unto the damsel's father fifty then the man that lay with her shall

father's skirt. wife, and shall not uncover his A man shall not take his father's

IIIXX

87

Lτ

97

(26) כי כאשר יקום וגוי. לפי פשומו זמו משמעו, זה בא ללמד ונמלא למדוכוי: לסרגו. ורצומינו דרשו בו, (סנסדרין עג. פסמים כס:) סרי לגוב, סא אלו ישבה בביתה לא אירע לה (קפרי רמב): (23) ומצאה איש בעיר. לפיכך שכג עמס, פרלס קורסס כי אנוסס סיא וצחוקם עמד עליס, כאדס סעומד על חגירו

فَطُلَام لِبَلِّن: (٥) ספרי אשכנו דַּבֶּה) וּכְרָוּת שְׁפְּכָה לְאַ_יָבְאַ פְּצִוּמַ_דַּבָּא

לְמִוּמַלְ בֹּלִיבִלְאִ בַּוּנִי: לא יובי הפסיק ודמחבל

assembly of the LORD. privy parts shall not enter into the He that is crushed or maimed in his

יְהְיֶה: (ס) בּוֹר ְעַשְׁיִרְי לֹאְ־יָבְאַ לָוֹ בִּקְתַל לאַ יִבְאׁ מַמְוֹר בִּקְתַל יִהוֹוָה נַּם

לא ג'בי ליה למיעל בקהלא tảida il al ila đạilar לא ובר ממוובא למותל

enter into the assembly of the tenth generation shall none of his assembly of the Lord; even to the A bastard shall not enter into the

לְנֵוֹם בַּלְּנַלְ יְתְנָת עַּדַ־עּוֹלֶם: יְהְוָה גַּם דַּוֹר צַשִּׁירִׁי לֹא־יָבִא לאַ וֹבֹא מֹפוּנוֹ, וּמוּאָבוֹ, בֹלִעַנֹּ

עַּקְמָא: למומכ לטולא בונ מַּמִּירָאַר לַא יִדְבִּי לְדִיוֹן למומק לטולא בול אָנ בוֹנא לָא גֹבַׁכוּן מַּמוּנָאָר וּמוּאַבָּאָר

assembly of the Lord for ever; shall none of them enter into the LORD; even to the tenth generation not enter into the assembly of the An Ammonite or a Moabite shall

מפּעוֹנות אָנוֹם וֹעַנוֹם לַטַלְבֶּנֵב: אָטַבַבֹּלְהָּם בּוֹבַבֹּהָנָב בּׁגֹאַנַכֹּם מִמְּגֹּנִוֹם וֹאַמֶּב מָּכָּב אַטַבּבוּ בּבּנוֹם וּבַמָּוֹם בּצַבוֹב なく ドゴー ダダー

4440000 מפתור אַרַם דִּעַל פּרָת הֹבֹב וֹט כֹבֹהֹם כֹּר כֹּתוָר エロロ・メ 立とに口と לאַ־קדְּעוֹי עַלְ עִיסָק דְּלָא עָרַעוּ יָהְרָעוֹי

of Aram-naharaim, to curse thee. Balaam the son of Beor from Pethor and because they hired against thee when ye came forth out of Egypt; bread and with water in the way, because they met you not with

¥¤\$ إَلَيْكِ الْأَلِّالِ الْأَكْرَادِ الْكَارِّاتِ الْكَارِّةِ : خِلْتُ هُلا لِنَظْحُرُا لِا خِلْتُكُلُّا خِنْدُكُنَّا خَدْ خِرْضًا خِبْلُحًا هُدَا لِينَفِكَ الْمُ م هُم حَذَمُون رَبَتُطِهِ زُبِيْنِ هُم يَثَانِكَ حَذُمُن يُتُطَهُ ذَا هُمُنِكَ ذِكَ بُنِ لْزِيم هَٰجُب نَبِيْنَ هُٰجِيْرِكِ خِهْنِهَ لَزِيم هَٰجُم نَنْ هُٰجُبُكَ خُوْفَاكُم مَا

because the Lord thy God loved curse into a blessing unto thee, but the LORD thy God turned the would not hearken unto Balaam; Nevertheless the LORD thy God

<u>למוף למולם: (ס)</u> حْ جِينَالَـٰذِهِ هَٰجِ ثَاتَ لَمِحُنَاتَ خُجِ_ جُي نَافِهِ هَٰجُمُنِيا لَمْحُنَايِا

בל יומף לעלם:

their prosperity all thy days for ever. Thou shalt not seek their peace nor

בְאַבְאַבְי לא ההעער מַצְרֹי בִּי אָהִי הָי אָהִי אָ הְיִבְוּיִה אָהִיםְאַר אֲבִי לא ההעער מִצְרִי בִּי אָהִי הָא לָא הָרַחִים אֶדּוֹמְאָה אֲבִי אָר הְּוּהְ אֶדִינְיִ מְצְּיִהְיִּ בְּיִ אָהָיִהְ הָּיִ אָּהִייִּ

אָב, בּגָּיר הַנִיקא בְאַרְעִיה:

wast a stranger in his land. abhor an Egyptian, because thou for he is thy brother; thou shalt not Thou shalt not abhor an Edomite,

(2) פצינע דכה. שנפלעו או נדכאו בילים שלו (יבתוח עה.): (8) לא חחעב אדמי. לגמרי, אע"פ שראוי לך לחעבו שילא ממייבי מימום ב"ד, שלין בעריום מימם ב"ד שלין בס כרם: לק לא יבא ממור, ללמד שאין ממור אלא מחייבי כרימום, וק"ו שַּׁבִּיךְ (ויקרה ית, יד), הלה לעבור על זו בשני להוין, ולסמוך מביו סרמויס למביו, וסרי כבר מוזסר עליס משום עֶרְוַמ מֲמִי (קידושין מו:): ולא יגלה כגף אביו. שומרם יבס של (e) על דבר. על סענס (מפרי רני) שיעני המכס (I) לא יקח. מין לו בס לקומין ומין קדושין מופמין בס (+) לא יבא עמוני. למ ישמ ישרמלים:

(3) לא יבא ממזר בקהל ה׳. למ ישל ישר ללית:

אלא שופך ושומת (שם:) ואינו מוליד: וכרות שפכה. שנכרם סגיד, ושוצ מינו יורס קילום זרע,

(פסוק יו), יכול אף וה כן, מלמוד לומר לא מדרוש שלומס (שס (٦) לא חדרש שלמם. מכלל שנחמר עמף ישב בְּקְרְבְּף להתמימכם: בדרך. כשהייתם במירוף:

זכוריכס ליאור, מס מעס, שהיו לכס אכקניא נשעת הדחק. במרבלקראמך: לא תחעב מצרי. מכלוכל, אע"פ שורקו

ζα,ς**L**:

יְהְיֶה: (ס)

וֹנָאֵתֹּוֹשִׁ מִכְּבְ בַּבָּׁר בַתְּי

एए प्यंप्रदेश: אָל־מָחָוּיִץ לְמַּחַנֶּה לְאִינְרָאִ אָלִ־ לְמַשְׁרִימָא לְאִ יִיעוֹל לְגֹּוֹ יי יה יה שהור מקבר לילה ויצא מקבר ליליא ויפוס למברא خْدَنْتُنْ خُكِ هُنِي هُمُّد لِهِ هُدَانُتِ خُكَ لِأَدْ لِأَدْ لِأَمْ لِمُنْ لِحُدْ

تاقلتاتك: וּכְבָּא עַמְּמִתְּה יִבְא אָלְ-עִּיִּרְ יִכְּמִיּתִלְ מִּמְתָּא יִימִיּלְ לְיִנְ

ַּנְצְאָרָ שֶׁמָּר חָוּץ: ני וְיִר מִיהְיֵה לְּוֹדְ מִיהִיץ לַמְּחַבָּוֹר נַאֲפַר מְתִּיפֵן יְהֵי לְּוֹדְ מִבְּרָא

المَحْنُ لَحَوْدِكُ عُلِيجُعُنُكِ اللَّهُ لَا يُعْدُلُكُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ בְשְׁבְמְּהְ הִיץ וְחָפַרְמָָה

בְּבֶר וְשֶׁב מֵאַםְבֵּירִי: (a) לבות ולא יר בד ער ברות star detr roth appr sı ἀἀιτ αὐίμ ἀνκιζμ ἰζιν בי יְהוֶה צֶּלֹהֶיף מִתְהַלֶּףוּ

אָמֶּב ַוֹּלָּגֹּל אָבְינִבּי מַמָּם אָבְלָּנוּ: 91 **4×**-ŪĠŔſ

בּלובלא בּגל: ثَلْع كَلُّات خَكَلَام فَخِينَهُن يَلَة، خِنبِا خِمْرِهَم בּלוֹם אַמֶּבוּנֹלְבַנִּ לְנֵים בַּנִב בּלוֹן בִּינִילְבוּן לְנִיוִ בַּבֹא

בבר והסקמר מכל מדעם הגן אולים אדו טפוט מהנוטא הגן בהגן

מַמָּבׁיקא: الْكُرْك خَوْدُرُكَ مُرْكَ بَلُكُمْ خَفَرْتُ الْبَيْدَ خَفَوْدًا لَـفَهُمْ يَفِيْدُ خَفَرْهُ

לַמַּאָבׁוּטֹא וֹטֹפּוָל טַמָּוֹ לַבָּבֹא:

יהתיב יהכסי ית מפקקה: בְּמִטְבָּךְ בְּבָרָא וְתַּחָפַר בַּה וֹסבּׁטֹא שַׁבוּ, לָבַ הַּלְ זִּינִגַּ וּיִבוּי

إدلالة מימביה מלאיטבא ולא וטּטוּו לַבְּ מַבִּינַע פּטִינִם פובלוב יטבי מאביטב פציאא *خېبا⊏ب*ئك ילממסר אָנֹאַב ظشاءركك شجرزترك

בבוניה דישמיוב לוקד מו מְּבֶׁר אֶבְ-אָבְוֹנִי לָאֵ טַמָּסָר מָּבֶּר מַּמָּמָוּן לְנִר

> into the assembly of the LORD. that are born unto them may enter The children of the third generation

shalt keep thee from every evil thing. against thine enemies, then thou When thou goest forth in camp

he shall not come within the camp. shall he go abroad out of the camp, which chanceth him by night, then that is not clean by reason of that If there be among you any man,

may come within the camp. water; and when the sun is down, he cometh on, he shall bathe himself in But it shall be, when evening

forth abroad. the camp, whither thou shalt go Thou shalt have a place also without

cometh from thee. turn back and cover that which thou shalt dig therewith, and shalt when thou sittest down abroad, among thy weapons; and it shall be, And thou shalt have a paddle

Þι

71

п

OI

6

thee. thing in thee, and turn away from be holy; that He see no unseemly before thee; therefore shall thy camp thee, and to give up thine enemies the midst of thy camp, to deliver For the LORD thy God walketh in

from his master unto thee; master a bondman that is escaped Thou shalt not deliver unto his

נמעב, וכן מלרים שמבעום, ואלו שהחמיאום נמעבו: (6) בנים אשר יולדו לחם דור שלישי וגוי. ושחר שכינה (פמחים מח.):

זו מלוח לא מעשה, ואפור להכנס למחנה לויה וכל שכן למחנה מחוץ למחנה. ורמלומ עשס: לא יבא אל חוך המחנה. (15) ולא יראה בך. סקנ"ס, ערום דנר: (11) מקרה לילה. דיפר סכמוב בסווס: ויצא אל זיינך: (1) כי חצא וגר ונשמרח. שהשמן מקטרג בשמח הסכנה: (1) על אזנך. לבד משחר כלי משמישך: אזנך. כמו כלי שמילם סום ומן סעילם סבא, לפיכך אדום שקדמם בחרב לא (EI) ויד חדיה לך. כמרגומו, כמו אִישׁ עַל יָדוֹ (במדבר הסוכגו, שהסוכגו הוכגו בעולם הזה, והמחמיאו מוליאו מן מהור בלא הערב השמש:

הלומות מותרין מיד, הל למדת, שהמתעיל ללדס קשה לו מן (SI) והיה לפנוח ערב. ממוך להערב שמשו יעבול, שלינו

ב, יו): מחוץ למחנה. מון לענן:

בַּמָּוֹב לְוֹ לְאִ מִוֹנָנוּ: (ס)

יטב ליה לא תוניניה:

`₩Ľ%\: יְהְּבְאָ וְלְאִ וְנְיֵנִי בְּנְבָרְ הְּבָּרְ הְבָּרְ וְלְאִ וַפַּר נּנְבָרָאִ **4%_UUU**

נִם־שְׁנֵיהֶם: (ס) <u> װְבְּרָ בַּיִּ תוּמְבָּתְ יְהְוָּהְ מֶּכְנֵיוּ בַּ</u> ⁶¹ בֶּלֶב בֵּיח יְהֹוֶה אֵלֹהֶיף לְבֶלְ בַּלְבָּא לְבִיח שַקְּדְּשְׁא דַּיִי לא תַבָיאַ אָתְנַן זוֹנָה וּמָהַיר

:åĿ: ֵּנְמֵּב אָבֶּלְ נְּמָבׁ פֿלְ בַּבְר אַמָּר בפּנע הַבוּב בפנע פֿל מִדְּעִם حِج ـ مَهْ لِهُ خَجُنِيكَ قُهُكَ حُمُكُ خُج يُنَافِ خَجُنِيكَ نَحْيَانِكَ نَحْيَانِكُ نَحْيَانِكُ نَحْيَا

بَهِٰدٍ١٧ هِنُورَ خِمَانِهِ١٦ بِهِ يَهُوْلًا فِرْ هَادِمُهِ يَهُوْ فِرْدَا ذَٰرَاهِا אֶּכְיָהְיף בְּכִל מִשְׁלַח יָבֶּף עַּלְ־

וְהְיָה בְּךְ הִשְׁמִאַ: بَلَلْهُو بَعِيْدٍ هُكِيْدِكِ مُعْرَفِكَ مِنْهُم مِنْهُم يَنْهُمُونِ لِذَا هُكِيْكَ مَوْكَ לְאִ שֹׁאַבוֹר לְהַּלְּמִוּ בִּיבֹרְהָה לָא שֹׁאַבור לְהָּלְמִוּטֹיִש אָבוּי בּירִתְּיָר בָּיהְיָר אֶלְהָיְיִ אָבִי תִּיַר בָּדֶר בֶּדֶר יִי אֶלְהָוּ

בּ וְבֶר מַטְוֹבַל לְנְגַוֹר לְאַ יִהְנֶת בְּךְ נַאָּבִי הַהְמָנִע מִלְמִנַּר לָא יְהַי

> מֹבְּנוֹ וֹמִּבְאֵבְ אִטַא אַמֹּא: מבוני לא טבי אטטא מבוט ישובאל

كُلُم لَذُ يُخَلِّكُ هَلَّهُ فَلَيْنَانِياً: אָלִבוּ לַכֹּלְ וֹבִר אָבִי מָנִנוַל ַ לָא עַמָּיל אָנַר זָנִיקָא וְחוּלְפּּוֹ

וֹ אֶׁלִטִּר בָּכִן אָנְאֵסׁמִנִּי וֹבָרָ ֡ בְּׁמָּמֵּן יְבְרֵבֶבְיְ יְעִיְּע בָא טַּרָבֵּּוּ בְּעִוּכְ צִּיִבְּרָבְנָּוּ ַ עַּאָּרֶבְּ נַלְאָּעָרֶבַּ לָצִר מַּמְמָרֶן טְּרָבֵּּר נַלְאָּעוּבַּ

not wrong him. where it liketh him best; thou shalt shall choose within one of thy gates, midst of thee, in the place which he he shall dwell with thee, in the

there be a sodomite of the sons of daughters of Israel, neither shall There shall be no harlot of the

abomination unto the LORD thy vow; for even both these are an house of the LORD thy God for any harlot, or the price of a dog, into the Thou shalt not bring the hire of a

thing that is lent upon interest. interest of victuals, interest of any thy brother: interest of money, Thou shalt not lend upon interest to

goest in to possess it. hand unto, in the land whither thou thee in all that thou puttest thy that the LORD thy God may bless thou shalt not lend upon interest; upon interest; but unto thy brother Unto a foreigner thou mayest lend

and it will be sin in thee. God will surely require it of thee; De slack to pay it; for the Lord thy the LORD thy God, thou shalt not When thou shalt vow a vow unto

shall be no sin in thee. But if thou shalt forbear to vow, it

٤7

77

07

81

(C.): מבד כנעני של ישראל שברח מחולה לארן לארן ישראל (גימין ומחיר בלב. החליף שה בכלב: גם שניהם. לרבוח

במילומיו במילום ונום, שמין קדושין מופסין לו בה: מבני ישראל אממא אמא, שאף הוא נעשה קדש על ידה, שכל שַׁמַמוֹר (ברחשׁית כב, ה), עם הדומה לחמור. ולח ישב גברח מופסין לו בס, שסרי סוקשו לממור, שנאמר שָבוּ לְבֶס פֹס עַס עבדם, שפף וו מופקרם לבעילם ונום סים, מסחר שפין קדושין נד:), ואונקלוש מרגם לא מהא אממא מבנת ישראל לגבר לונומ: ולא יהיה קדש. מוומן למשכב זכור (פנסדרין (18) לא חהיה קדשה. מופקרם, מקודשם ומוומנם

שנוייסס (בבא קמא סה:), כגון חמים ועשאן שלת: (16) לא חסגיר עבד. כמרגומו. דבר אמר, אפילו (19) אחגן זונה. נמן לס עלס באמננס פעול לסקרבס:

(ויקרא כה, לו מפרי רמב): (OS) לא חשיך. חוסרס ללוס שלח ימן רבים למלוס (EEA

מכלל עשה, עשה, לעבור עליו בשני לאוין ועשה: (וב) לנכרי חשיך. ולא לאמיך (בבא מליעא ע:), לאו סבא

מן סמקרם (רמש סשנס ד:): (שלמו. שלשס רגליס, ולמדוסו רצומינו (שלמי רגליס, ולמדוסו רצומינו

לבבר אַמֶּר דַבְּרָתְ בָבָּרָתְ בָבָּירָ: (ס) מוצא שְפְּקוּיך הִשְּׁמְיר וְעִישְׁים אַפְּקוּת שִׁפְּקוּת הַפְּנִקוּך הַשְּׁמָר וְתַעָּבֵר וֹ

ئلخفى لمذرخفى خصفك:

בּלְיוֹבּ לָאִ טִּטֵּוֹי (a) مُثَرِّتُ خَرْضُكَ مُكِمِّكَ لَكُمْ لِيَدْرِحِ مُرْخِدًا خَرْضَمُكَ مُخَمِّكًا כּֿג טַּבאָ פַבּבוֹם בַמָּב וֹאָכַלָטַׂ

ילְמָּלֵב לֵא טִשֹּוֹ: אָב, שַעַּיָּר בְּכַבְמָא בַּעַבְּבָב

עלקת בעף: (ס) לְּלְילְיִ בּּוֹבֵּׁבְ וֹשִׁבְׁמִתְ לְאִ שִׁלְּיִּנְ וֹשִׁבְּמִתְּ בְּׁמִבְּׁנִוֹ בִּּיִבְנֵּ וְשִׁבְּּמִתְּ בְּׁמִבְּׁנִי בְּיִבְּנֵּ וְשִׁבְּיִבְּ בּׁי עִבְאִ בְּׁלַמָּעִ בַמְּבְּ וֹלֵמִפְּשָׁ אָבִי, שִׁמִּיִּבְ בְּּלֵמִעִ בַמְּבְּ וֹלֵמִבְּעָּׁ אָבִי, שִׁמִּיִּבְ בְּּלֵמִעִי בְּמָּבְּיִבְּיִּבְּ

לא טַבים עַל קטָמָא דַּחַבְּרָדְי:

וְאַלְטַב מִבּּיִתְיּ: לה ספר קריקת ונתו בידה מֹּגֹא בֹשִ מֹנִנִי בַּבָּנ וֹכְטַב AIXX אָם לָאָ טַמְּגָּא װַן בְּהָנְּוּו בָּוּ

ರ್ಷ.ಭ.ಟ: פשורין וְימֵין בִּידַה וְיִפְּטְרְנַה מְבִּינִע פַּטִּילִם וִיכִעוָד לַעִּ זֶּמ ויהי אָם לָא תַּשָּׁכַּח רַחַמִּין בּיריפָת אָשֶׁר וּבְעָלְהְ וְהָיִר אָרִי יִפַּב וּבָר אָהָהָא וִיבְעָּלְהַי

ַ וְיְצְאָה מְבֵּיתְּוֹ וְהָלְבֶה וְהְיְתָּה

خبر خيائا: ניפוק מבימיה יהקך יהבי

☆☆☆は: ئيِّرة بَعْبَابِا كِيُّدِ حِٰكِيْنِ كِن וְמִבְּעַוֹע מִבּיתִוּ צָּוִ כָּי יִמוּתִ י לַשׁ סַפָּר בְּרִיהָת וֹנְתַּוֹ בְּיָדְה ישְׁנֹאַב בַאָּנְשׁ בַאַבוּרוּן וְכְּתַב

ווכשוב לה גט פטורין וומין ۲۲۲۲

> which thou hast promised with thy unto the Lord thy God, even that according as thou hast vowed freely thou shalt observe and do; That which is gone out of thy lips

enough at thine own pleasure; but mayest eat grapes until thou have neighbour's vineyard, then thou When thou comest into thy mouth.

thou mayest pluck ears with thy neighbour's standing corn, then When thou comest into thy thou shalt not put any in thy vessel.

hand; but thou shalt not move a

sendeth her out of his house, and giveth it in her hand, and writeth her a bill of divorcement, unseemly thing in her, that he because he hath found some if she find no favour in his eyes, marrieth her, then it cometh to pass, When a man taketh a wife, and

sickle unto thy neighbour's standing

 ΛIXX

97

estiv s'nsm and goeth and becometh another and she departeth out of his house,

who took her to be his wife; house; or if the latter husband die, hand, and sendeth her out of his divorcement, and giveth it in her and writeth her a bill of and the latter husband hateth her,

(24) מוצא שבחיך חשמור. לימן עשה על לה מעשה (שם (26) בי חבא בקמח רעך. אף זו נפועל הכמונ מדנר

(שס), אבל אס בא לעדור ולקשקש, אינו אוכל (שס פע:): מורס אלא בשעת הבליר, בזמן שאתה נותן לכליו של בעל הבית אכילס גסס (שס): ואל כליך לא תחן. מכאן שלא דברס מליעה פו:): כנפשך. כמה שהרלה: שבעך. ולה

(E"((@1:):

ממלא מן בעיניו (ס"א מלוה שלא ממלא מן בעיניו): (32) כי חבא בכרם רעך. נפועל הלמוג מדגר (נגה (1) כי מצא בה ערות דבר. מנוה עליו לגרשה, שלה

(3) ושנאה האיש האחרון. טכעוב מבשכו שלופו ממוך בימו, ווה הכניפה (גימין ל:): (2) לאיש אחר. מין זס בן זוגו של כמשון, סומ סולימ רשעס

לשנפופה, ופס לפו, קוברפו, שנפמר פו כי ימום:

هُمْ بَرَا جُكَ دِيَا خُكَ دِيَجُت: (٥) תַּחֲמִיאַ אֶת־הָאָבֶץ אֲשֶׁר יְהֹוֶה בִּירתוֹעַבָּת הָוֹא לִפְּנֵיי יְתֹּיָה וְלָא رِدُ رَجْهُل كِيَاتِ لِيُهُلِ يَامَوْهُ لِ שֶׁלְחֶׁה לְשִּׁיב לְקַחְמְּה לְהַיָּיֹת קַרְשְּצְּה לא־ייבַל בַעָּלְה הָרַאשִׁין אֲשֶׁרַ בִית בִיה

\$\\dag{a}_\dag{2}U: שְׁנְת אָבְת וְשְׁמָּח אָת־אִּשְׁתְּלֵּ לַכֿבְבַבַּבַר וֹלֵי, וֹנִיוֹנִ לַכָּינוּן ממי וצא בּצְּלָא וֹלַאְ־וֹמְּלָר מָלָווּ בֶּרְיַקְּח אִישׁ אַשְּׁר חֲדְשְׁר לְא אַרִי יִפַּב וְּבָר אַחְּטָא חֲדַקָּא

הָוּאַ הֹבֶּל: (ס) ⁹ אַאַ-יִּשְׁלַלְ בַּעַוֹּם וֹנַבְׁכֵּר כִּיִּבְנָפָּׁהְ לֵאְ שַּׁפַּר מָהְּכָּוָנָאְ בַעַּנָּאָ

بَائِم مَظَلَقُك: (م) יקכְרְוֹ ימֵתֹ הַנַּנְבַ הַהֹוּא יבִעַרְמֵּ iÀĹŸŚ וְבִינִימַמֶּב_בּוְ

גוּגעם שַּׁמְּבֶּרוּ כַהַּמְּנִי: אָטַבְּם עַכְּעַדְּנִגֶם עַלְנִגֶּם כַּאָּמָג נִטַכְּוָן בַּעַדָּנָא כְּנִאָּג בַּמָא ש מאָד וַלַעַּשָׂוּת בָּכֹל אֲשָׁר־יוֹרוּ לַחָדָא וּלְמָעֶבַר בָּכֹל דְיַלְפוּן ىنشقى خىزى تىدى كېۋى بەمەرى چېۋىدى چىدى ئىدى كى

בְּצֵאַנְכֶם מִמְּצְּרֶנִם: (ס) ڲۮڷڔڮ זְכֵוֹר אָת אַשֶּׁר־עְּשֶׂר יְהֹוֶה הֵוּי דְּכִיר יָת דַעֲּבָר יִיְ אֶלְהָךְּ

> אַטְׁסְנָא: هَلَمُكَ مَنْ يُخْتِكُ نُتِيدَ خُكِ עוא פֿבֿם װֹ וֹלָא טַעַהָּר נִע בַּער דְּאַסְמָאַבַּע אָב, מָבַבַּבַּאַ アほびじに

לְבָּיהֵיה שְׁהָא הָדָא וִיחַבּי יָּת لأحبن خرخع فنأت فنانية לא ופול בהולא ולא ועבר

מוון לכל נפש: וֹבַכֹבוּשׁ אָבוּ, בַּעוּן מִטַמְּבוּ, בַּ

ά₹ιἐĿ: עווא יופלי עביד דריש ביה ויוקנניה ויחקטטיל ננקא מֹאַבוְנִי. מֹלֵּנִ וֹמֻּבְאָב וֹנִפֹּנָב כּגַוּמָּאָא אָנְתְּ נְנְּבְ נְפָּתְּאָ נְנְבְ נִפְּתָא

يوعراجودا موادرا جهودا:

ದದಸ್ಥೆ: למבום לאובטא למפלכון

> God giveth thee for an inheritance. land to sin, which the LORD thy LORD; and thou shalt not cause the that is abomination before the his wife, after that she is defiled; for away, may not take her again to be her former husband, who sent her

wife whom he hath taken. house one year, and shall cheer his business; he shall be free for his shall he be charged with any shall not go out in the host, neither When a man taketh a new wife, he

taketh a man's life to pledge. upper millstone to pledge; for he No man shall take the mill or the

the midst of thee. shalt thou put away the evil from sell him; then that thief shall die; so and he deal with him as a slave, and brethren of the children of Israel, If a man be found stealing any of his

observe to do. commanded them, so ye shall Levites shall teach you, as I according to all that the priests the that thou observe diligently, and do Take heed in the plague of leprosy,

came forth out of Egypt. did unto Miriam, by the way as ye Remember what the LORD thy God

(+) אחרי אשר הממאה. לרבות קועה שנתחרה (יבמות עם התחים, מועה הוה, שהין זה תרגום של וְשַׁמַת הלה של

ישמם אם אשמו, ומכגומו וַיַּמְדֵּי יָם אָמָּהָ וִסְמִמַכִּגם וַיַּמָּדָּ זס בימו (קפרי שם): יהיה. לרבות את כרמו: כרס ומללו, אינו זו מבימו בשביל לרכי המלחמה: לביחו. יחיה לביתו. אף בשביל בימו, אם בנה בימ ומנכו, ואם נמע מקון את הבהרת (מכות כב.): בכל אשר יורו אתכם. מיס ומוון וממקנין את הדרכיס (ספרי רעא פומה מד.): (8) חשמר בנגע חצרעה. שלא מתלוש פימני טומאה ולא כגון בנס בים ולא מנכו, או אכם אשה ולא לקחה, מספיקין שבמורה: והחשמר בו. אינו מייב עד שישממש בו: ולא למקן דרכים, אבל החורים מעורכי המלחמה ע"פ כהן, (ד) –בי ימצא. בעדים (ספרי רעג) והחראה, וכן כל ימלא סלבא: לכל דבר. סוא לורך סלבא, לא לספק מיס ומוון סיא המממונה: ורכב. היא העליונה:

למחזיר גרושקו (קומס מד.): ולא יעבור עליו. דבר בדבריס שעושים בסן אוכל נפש (בבא מליעא קיג:): רחים. (a) אשה חדשה. שסים מדשה לו, ומפילו מלמנה, פרט (b) לא יחבול. מס בה למשכנו על מוצו בב"ד, לה ימשכננו וֹמַתַע:

אם להקגיר, אם להחלימ, אם למהר:

מַבְּמֶנ: בּּירַתַּשָּׁה בְּבַיְעַיַּ מַשַּּצָּת מְאָיִמָּה אַבִּי תָּרָשָׁי בְּחַבְּרָךְ רְשִׁיּה

נְאָּר בְּוּ יוֹצֶּיא אֵבֶּיִרְ אָתַ בְּיִשׁי בִּיִּתִי בַּיִּקְ לְּוּ זְתְּ מִשְׁכִּוֹנִא בּחָוּץ מַעְּמָר וְהָאִישׁ אַשֶּׁר אַהָּה בְּבָרָא הָסוּם וְוּיִּבְרָא דְּאַהָּ

יי וֹאִם אַנְהַ הֹּנִי, עַוּאַ לַאָּ עַהָּבֶּר וֹאַם וּבָּר מִסְבֵּוֹ עוּאַ לָאִ

إِمَارُ الْمُحْرِينِةِ: (مَ) بجْلُجُكُ بَكِٰكِ بَعَكُمُكُ لِمُعَلَّمُ لَا كُوْفِرُ، حَجُورِيْنِ زِرْجُلُونُكُ نَكِّكُ فَيَرَ י פְבָוֹא תַשְּׁמִשׁ וְשְׁכָב בְּשִׁלְמָּתִוֹ פְּמִיעַל הְשָׁר לְוֹ אֶת־הַעָּבוֹט אָהְבָא הָהִיב לִיה יָה מִשְּׁפּוֹנָא

±₩4; #: מאַבְּוֹב אַנְ מִנְּנְבְנֵבְ אָהָב בֹאַבְצְבְּבְ נִמְסְבָּנִיִּא מִאָּבִוֹבְ אָנְ מִנְּנְּנְבָּ ربح ـ تشرف م كند من الشكارا جه تشمر المناه مناه

ロログン: (0) إهِجُّرَا بَرَاهُ لَا يَهُمُ هُلَا لِوَهُا إِذَٰهُا - بَاهُ إِذَٰهَ بَاهُ فِوَا بِنَ يَوَهَٰنَهُ יּ הֹלְוּנ עַהְּּמְׁהַ כֹּּנ הֹלִי, עְנֵא שִׁיִהוּלְ הַּלְנִינִי הַּלִּהָא אָבוּ הֹלִיָּא בּיוֹמוֹ חִבּוֹן שְּׁכִּרוֹן וֹלְאַ חַבְּוֹא בִּיוֹמִיה הִמִּוֹן אַנְּרִיה וַלְאַ

אָישׁ בְּחֶשְאַיׁ יוּמֶתוּ: (ס) ובנים לא־יומהו

> לְמַסַב מָמֶּכּוָנִיב: אָל־בֵּיחָוֹ לַעַּבַׁטַ מִדְּעַם לָא חַיעוֹל לְבֵיחֵיה

בושכוב במשכוניה:

זכן בום :; אֶלִבוּנ: הַלְהָא וֹנִהַכּוָב

يخمدهد خطائك:

יקרא על"יף אַל־יְהֹוֹה וְהְיָה בָף וֹלֵא יִקּרִי עַלָּף קָּרָם יִיָּן וֹיִהִי השא: (ס)

אָנְשׁ בְּחוֹבֵיה וִמוּתוּן: - מֿלַ-אַּבוֹע יבׁנוֹן לָא וֹמִיטוּן מַלְ פַּוָם אַבֹּעוֹן אַבוִעַ הַּלְבַלְנִם לָא נֹמִינוּנוּ אַבְּבַנוֹ הַלְ פּוִם בַּנֹנוֹ

> go into his house to fetch his pledge. any manner of loan, thou shalt not When thou dost lend thy neighbour

ornu modriw sgbslq sdr drroi gaird man to whom thou dost lend shall Thou shalt stand without, and the

not sleep with his pledge; And if he be a poor man, thou shalt

Lовр thy God. righteousness unto thee before the and bless thee; and it shall be that he may sleep in his garment, pledge when the sun goeth down, thou shalt surely restore to him the

within thy gates. thy strangers that are in thy land whether he be of thy brethren, or of servant that is poor and needy, Thou shalt not oppress a hired

be sin in thee. against thee unto the LORD and it setteth his heart upon it: lest he cry down upon it; for he is poor, and his hire, neither shall the sun go In the same day thou shalt give him

death for his own sin. fathers; every man shall be put to children be put to death for the for the children, neither shall the The fathers shall not be put to death

91

Þι

п

OI

למרים שדברה באחיה ולקחה בנגעים (ספרי רעה): לסוסר שלא מלקס בלרעת, אל מספר לשון סרע, וכור סעשוי - ועל סעשיר כבר סווסר לא סַעֲשׁק אָת בַעַּךּ (ויקרא יע, יג):

מוב של כלום:

(בו) לא תשכב בעבטו. לא משכנ וענוטו אללך:

(14) לא חעשוק שביר. והלא כבר כחוב, אלא לעבור על מח בעון אביו, והקענים מחים בעון אבוחם בידי שמים: מכן מלום ולך שביה לדקה: מקמנו (בבא מליעה קיד:): וברכך. ואס אינו מברכך, (La יומחו אבוח על בנים. עדות בנים, ואס מאמר קּשְׁיבֶנּנּ לוֹ (שמות כב, כס), כל סיוס תשיבנו לו, וכבה השמש החזירהו בבקר, וכבר כחוב בואלה המשפטים עַד בֹּח הַשֶּׁמֶשׁ

בארצך. לרנות שכר נסמס וכליס: (10) כי חשה ברעך. ממוז במבירך: משאח מאומה. גר לדק: בשעריך. זס גר מושב סמוכל נבילומ: אשר אביון. סמאב לכל דבר (ויקרא רבס לד, ו): מגרך. זס (9) זכור את אשר עשה ה' אלהיך למהים. אם נאם האניון נשני לאין, לא מעשוק שכר שכיר שהוא עני ואניון,

בלונט (פפני רשמ): והיה בך חשא. מכל מקוס, אלא שממהרין ליפרע ע"י (13) כבוא השמש. אם כמום לילה סוא, ואם כמום יום אם נפצו למום, עלה בכבצ ונחלה באילן (בבא מליעה קיב.): (15) ואליו הוא נושא אח נפשו. מל סשכר סוס סומ נושמ

בעון בניס, כבר נאמר איש בממאו יוממו, אבל מי שאינו איש,

השוב לקוהוי نظمر ظمرنك ַהַבְּרָר הַזֶּה: (ס) בּן אָנְבֶּי מְצַּוְּדְּ לַתְּשְׁוֹתְ אָתִי מְתַּמְּוֹ עַלְ בֵּן אָנָא מְפַּבּיִר לְּרִּ رَبْطَهُ لِهُ بُلِيْنِ هُمِ ثِينِهُ مَشِمَ مَمِ خَمَجُرَتُ بُولِكِكِ لِنْ هُمُنِكِ וְזְכְרְהָׁ בֵּי מֻבֶּר הְיִיהְ בְּמִגְּרְיִם וְתִּרְכִּר אֲבִי עַבְּדָּא הַוֹיִהָא עהבל בגר צַלְמָנְה: י לַאָ עַמְּּה מִשְׁפַּׁט גַּר יָהָוֹם וְלָא לָא תַצְּלֵי דִּין גִּיוֹר יִיחַם וְלָא

לממבר וָת פַּטִּוֹמָא עַבַּגוֹ:

שַּׁפַּר מִמְכוִוֹא כֹסוּט אַבמִלָא:

لْكِمْخَمَّاتُكُ نَكْدُكَ خُمَّامًا نُكُدُكُ خِيَنْهُم يَخْمَلُهُمْ يُتَا خَدَدَمْ קּיָּעוֹם לָא טַעוּד לָמִפָּבוּע לָנִּיוָרָא לא נטטנה. خَمْثِكَ يَحَدُ نَالَةِيَا لَيْمُثُكَ خَلَاكُمُ لَا

יִלְאַּבֹתַלְטֹא וֹבִי: هَلَاثُنَا ذِيْنَا ذِيْنَاتِ لَأُهَجُمُّالًا خُنُدُكَ ۚ خَيْنِيْهُ כָּי תַּחְבֹּטׁ זֵיתָדְ לָא תִפַּאָר אָרֵי תַּחְבּוֹט זִיתָדְ לָא תִפַּלֵי

هَلَاثُنَكَ كَيْثُ كِيْثِينَ لَكُمْكِمُثُلًا نُشُخِيمَ خُنْتُكَ خُرْدِيثُمْ خَيْنَمُمُ בּׁ, טַבְּאָרְ בַּרְמִּבְּ לָאָ עַמִּנִלֶץ אָנַי

בְּכִל מַעְּשָּׁה

: ۲۲ ال

ئټر**ن**: (a)

וּלְאַבְׁתַלְעַאַ וְבֵוּ: تظهبك ciál (x

לְעְּשׁוֹתְ אֶתְ תַּבְּבֶר תַזְּה: (ס) מֹאֹנְנֹים מֹּלְ_בֶּוֹ אֹנְכֹּג מֹאַנֹּבֹּ וֹזַכֹּוֹטִ כּוַמְבָּר הַוֹּוֹטִ בָּאָבוֹא

מפפגע בוב בממבע זע פטימא באֹא בַמֹבֹנִם הַכַ כַּוֹ אָנֹאַ וֹטֹבֹל אָנוֹ מֹלֹנִא נַוֹנִטֹא

ڠڟۦڶڷؙڷۿٙۄ: וֹטֹאֹבְּיַלוּ אָת תַצַּּבִּיל וֹטַרָאָוֹמוּ AXX زيزنون هِرَ ـ يَامِنُهُم الْهُوَمِينَ الْهُوَاتِينَ الْهُوَاتِينَ الْهُوَاتِينَ الْهُوَاتِينَ الْهُواتِينَ ליווְהָוֹת היב בוּוֹ אַנְשִׁים אַני

ויזכון נְת זַכְּאָה וִיחַיִּיבוּן נְת לבונא נידינונון דין בין גובריַא

> raiment to pledge. fatherless; nor take the widow's due to the stranger, or to the Thou shalt not pervert the justice

to do this thing. thence; therefore I command thee LORD thy God redeemed thee wast a bondman in Egypt, and the But thou shalt remember that thou

thee in all the work of thy hands. that the Lord thy God may bless for the fatherless, and for the widow; fetch it; it shall be for the stranger, the field, thou shalt not go back to thy field, and hast forgot a sheaf in When thou reapest thy harvest in

the fatherless, and for the widow. again; it shall be for the stranger, for thou shalt not go over the boughs When thou beatest thine olive-tree,

for the fatherless, and for the widow. after thee; it shall be for the stranger, thy vineyard, thou shalt not glean it When thou gatherest the grapes of

do this thing. Egypt; therefore I command thee to Yeast a bondman in the land of And thou shalt remember that thou

condemning the wicked, justifying the righteous, and and the judges judge them, by men, and they come unto judgment, If there be a controversy between

 ΛXX

17

81

Δī

סוסיר ושנס עליו: ולא תחבול. שלה בשעת סלוהם: בשני לפוין, לפי שנקל להטוח משפט עני יוחר משל עשיר, לכך בווסר, לה ממה משפט (לעיל מו, ימ), ושנה בעני לעבור עליו

מפכון כים בדבר: (18) וזכרה. על מנם כן פדיםיך, לשמור חוקוםי אפילו יש

מינו שכמס, שמינו בבל משוב: למשן יברכך. ומע"פ לקחתו. מכאן אמכו, (שם פ"ו מ"ד) שלאחריו שכחה, שלפניו לרצום שכחם קמס, ששכח מקלחס מלקלור: מ"ו), עומר שיש בו קלתיס ושכתו, לינו שכתה: בשדה. (19) ושכחת עומר. ולה גדים, מכהן המכו (פהה פ"ו

מליה (פפרי רפג): נפלה סלע מידו ומלאה עני ונחפרנס בה, הרי הוא מחברך (קו) לא תטה משפט גר יהום. ועל סעשיר כבר שבאם לידו שלא בממכוין, ק"ו לעושה בממכוין, אמור מעמה,

(02) לא הפאר. לה מעול הפהרמו ממנו (הולין קלה:),

זס, נמף, אלו המלויות בשדרה ויורדות: ירושלמית (פאס פ"ו ס"ג), איזו היא כתף, פסיגין זה על גב מסס, סרי סוא לבעל סבית (פאס פ"ו מ"ד). וראימי בגמרא ואיזו היא עוללות, כל שאין לה לא כמף ולא נמף, יש לה אחד (12) לא חעולל. אם מנאם בו עוללום לא מקחנה. מכקן שמנימין פקס למילן: אחריך. זו שכחס (שס):

בוו בממפון במספון: ننفرز تهقم ننځيد خفئر עַכוע

ヘトなって **Cばのに** הַרַשְׁמַ וּיהֵי אָם בָּר חַיִּיב לְאַלְקַאָה

أنظرت لأشاك جيناك: לְהַבּתִּוֹ עַל־אֵבֶּׁה עַבְּה דַבְּה דִּלְמָא יוֹסִיף לְאַלְקְיוֹתִיה עַל אַבְבְּעִים יַבְּנִי לָאֵ יִמִינִ פָּוֹ יִמְינִ

خيري אַכֿון מֿטַא בּדָּא וֹנִיפַֿל אַטוּוּ אַבְבְּעִין יַלְמֵינִיה לָא יוֹסִיף

לא־תַּחְסְם שִׁיִר בְּדִישִׁי: (ס)

لِهُمُالِ لِنَجْمُلِكِ: יְבְּמְה יְבָּאׁ עְּלֶיה יִלְקְחָה לָוֹ אָמֶת עַמֶּת עַטִּיצָּר לְאָישׁ זָרָ י מֶנְם יבֵּן אֵין־לֹוֹ לָאִ־תָּהָנָה בֶּי־נִשְׁבֹוּ צַּחָוֹם יַחְדֻּׁוּ וּמֶת צַחַר

לא היהוד GLD ににごと

וופבה ליה לאתו ויבמנה: לא טַבּי אַמַּת מוָטַנָא לַבָּבָא חַד מְנְּהוֹן וּבָר לֵית לֵיה אַב, וטִבוּן אַטִּין כַּחָדָא וִימוּת

מְּמִׁנְ מִנְמִּבְאָבְ: יִנְיִמְנִי שָּמִיה מִיִשְׁרָאֵל: על־שָׁם אָהָיו הַמָּת וְלְאִ־יִמְּהָה עַלְ שִׁטְּא צַאָּהוּהִי מוֹהָנָא וֹלָא וְהְיָה הַבְּכוֹר אֲשֶׁר הַלֵּד יָלוּם וִיהֵי בּוּכְרָא דִּהְלִיד יָלוּם

number. to the measure of his wickedness, by be beaten before his face, according shall cause him to lie down, and to deserve to be beaten, that the judge then it shall be, if the wicked man

should be dishonoured before thine with many stripes, then thy brother exceed, and beat him above these shall not exceed; lest, if he should Forty stripes he may give him, he

he treadeth out the corn. Thou shalt not muzzle the ox when

brother unto her. perform the duty of a husband's her, and take her to him to wife, and husband's brother shall go in unto abroad unto one not of his kin; her wife of the dead shall not be married of them die, and have no child, the If brethren dwell together, and one

that his name be not blotted out of name of his brother that is dead, that she beareth shall succeed in the And it shall be, that the first-born

(1) בי יהיה ריב. מופס לסיום נגשים אל סמשפע, אמור וסוא סדיין לכל צסמס מיס ועוף סעושים צמל אכס שסיא צדצר

נקוד צַמְמְפָּר, למד שסיח דבוק לומר במספר חרבעים, המיוחדים בנחלה, פרע לחחיו מן החם (שם): ובן אין לו. ולאמריו כדי שמים, מכאן אמרו, מלקין אומו עומד ולה יושב, הלה מועה (מכות כב:): לפניו כדי (ג) והפילו השופט. למשק (מכומיג:):

gart: פס.): ונקלה אחיך. כל סיום קורמו רשע, ומשלקם קרמו (3) לא יוסיף. מכאן אוסרס למכס אם מצירו (פנסדרין (6) והיה הבכור. למרבעים, והן מרבעים חפר מחח:

(+) לא תחסום שור בדישו.

למעשר (שם פע.): מלמד, שמין מלקין אומו לא למלה, יצא הצודל בממרים ובגרוגרות, שנגמרה מלאכמן שאין גדולו מן הארך, ילא הלש והמקטף, שנגמרה מלאכתו סלוקס, למוד מן סענין, לא מחשום שור בדישו, לאו שלא נחק וגדולו מן הארן, אף כל כיוצא בו, יצא החולב והמגבן והמחבץ, שם בן סכות סרשע, פעמים לוקס פעמים אינו לוקס, ומי סוא בלך, מס דיש מיוחד דבר שלא נגמרס מלאכתו (למעשר ולחלס), הרשע. יכול כל הממחייבין בדין לוקין, מלמוד לומר והיה מחמום שור מכל מקום (עיין שם ל:), ולמה נאמר דיש, לומר סלדיק, סוי אומר זו מריבה (ספרי רפו): והרשיעו אח האדם: בדישו. יכול יחסמנו מבחוץ, מלמוד לומר לא מעמה, אין שלום יולא מתוך מריבה, מי גרם ללוע לפרוש מן מאכל (בבא מציעא פע.), א"ר למה נאמר שור, להוציא את

(dr ef aea), dr ea aea: ולא ארבעים שלמים (שם), אלא מנין שהוא שוכם ומשלים. עיין עליו (בבא מליעא כב:), כן או בח, או כן הבן, או בת הבן, שסי ידום מלאסקיו ושליש מלפניו (שַס): 🗆 במספר. ואינו פרט לאשת אחיו שלא היה בעולמו (יבמות יו:): ידודו (פ) כי ישבו אחים יחדו. שהימה להם ישינה המת נעולם,

דבר סכמוב בסווס, ממוי (שם): בנכקי אביו: ולא ימחה שמו. פרט לאשת קרים, ששמו יקום על שם אחיו. זה שיינם הת השמו, ימול נתלת המת אשר חלד. פרט למילונים שמינה יולדם (בבה מליעה כד.): גדול האמים הוא מייצם אומה:

Soi

בּוֹמִּבֹאָג לַאָּ אַבְּרַ וַבּּמִי: מַאָּן יִבְּמָּי לְחָלָים לְאָּחָיו שָּׁם تهَمْدُت عُر_تانِكَانِت لَمُّمْدُتِ لظظلك

देवंपंष्टाः אֹלְוּו וֹמֹלֹוּ וֹאֹלְוּר לְאִ שׁפֹֹּאֹשׁי ווּמֹלְכוּוֹ מֹמִוּשׁ ווֹפוּם וֹוּמִר וֹשֶׁבְאָבַלְגְ וַבְּינִהְ וֹצִבְּבָנְ וֹבְבַבוּ וֹבִבְּבוּ בְּנִשׁ סִבָּי, פֹנִינִי

לאַ־יִבְנָה אָת־בָּית אָהָיי: الْمُمَالِين قُحُب يَمْشِب كِهُيمَ هُشِد בלבו ולבטר בפנו ושנסה עוֹלנום וֹשֹלְגֹֹע נֹהֹלְן מִהֹלְ וֹנֹנֹמֵּטַ וֹבֹמַטַּוָ אֶלֵון לַמִּנֹנֹו

다 (0) י וֹנְלֵבֶא הָּמִוְ בֹּוֹהָבִאָץ בּינִע עַבְוּא

יַרָה וְהָהָהַיִּיִי בִּמְבָּשְׁיִי: אָת־אִישָׂה מִיַּר מִבֻּהוּ וְשֶׁלְחָה .. וֹעֵוֹבֹע אָמִּט בַאָּטְר לְנַגִּּיל בְּיִרְיִנְּצִיּ אֲנְשֶׁיִם יַחְדְּיֹוֹ אֲנִשׁ וְאָחָיִוּ

ترية: (a) וְלַצְּטֵר אַ אַנוּ כַּפְּה לֹא מַחַוֹּס וּהְקוּץ יָת יְדַה לָא הָחוּס עַינְןּדּ:

גְּדוֹלֶה וּקִשְנָה: יי לא וֹבְוֹנִ לְנֵבְ בְּבְיִּיִסְנֵבְ אָבְוֹנְאָבָן לָאִ יְבִיִי לְנַבְּ בְּבִיסָבְ מִּטְּעַבְ

ן אַיפָּה גְּרוֹלָה וּקְשַׁנְה: יי לאַ יִהְיָה לְּוֹּ בְּבַּיִּתְהָ אֵיפָּה לָא יָהִי לְוּ בְּבִּיתָף מְכִּילָא

אַבא לִוֹבּמוּנוֹנִ: לְאָּעוּנִי מְּמָא בּׁיִמְּנִאָר לָא וַטִּימָר לָא אַבוּ וַבָּמִוּ לָאִּלַמָּא לְעָרַע בֵּית דִּינָא לְלָּדָם סְבַּיָּא נת יבממיה ותפק יבממיה נאם לא נהפל האיש לקחה נאם לא נצפי מיברא למפר

לָא בְמִינָא לְמִסְבַּב:

正沒口!!!:: לַנוּבֹבא בַלא וֹבֹנוּ וֹטַ בּוֹטַא וטטיב ומימר כבין וטמביר מגל בגליה ותרוק באופוהי ללבם סביא וישהבי סיניה النانكألا ŢĊĠĞſĿ كألكيك

מָבו מִנֹא: ווטלבו אָמוּע בּוֹאָבֹאָץ בּוּע

ĒĽĠĠſĽ: נעומוס גבע נסטפול לבוע לְשֵׁיזְבְא יָת בַּעְּלַה מִיַּד מָחוֹהִי וֹאַבוּנִי, וֹטֹטַלוֹד אִטַּט בוֹב אַבו וֹלַתוֹן נוּבְבוֹן כַּשַּׁבָּא נַּבַר

ימֹנִלַלְ בַב יוֹמָנִב:

ומכולא בדמא וומובמא:

brother unto me.' perform the duty of a husband's brother a name in Israel; he will not brother refuseth to raise up unto his elders, and say: 'My husband's wife shall go up to the gate unto the brother's wife, then his brother's And if the man like not to take his

her; stand, and say: 'I like not to take him, and speak unto him; and if he Then the elders of his city shall call

build up his brother's house.' be done unto the man that doth not she shall answer and say: 'So shall it off his foot, and spit in his face; and the elders, and loose his shoe from nigh unto him in the presence of then shall his brother's wife draw

shoe loosed. Israel The house of him that had his And his name shall be called in

and taketh him by the secrets; him, and putteth forth her hand, out of the hand of him that smiteth draweth near to deliver her husband another, and the wife of the one When men strive together one with

thine eye shall have no pity. then thou shalt cut off her hand,

diverse weights, a great and a small. Thou shalt not have in thy bag

٤ı

diverse measures, a great and a small. Thou shalt not have in thy house

(ע) השערה. כמרגומו לְמְרַע בֵּימ דִינְמֹ:

(8) ועמד. בעמידס: ואמר. בלשון הקודש, ואף היא (בו) וקצחה אח כפה. ממון דמי בשמו, הכל לפי המבייש

דברים בלשון סקודש (שם קל:):

מכאן למי שמלן שלא ימורר וייצס, דלא כמיב אשר לא בנה אלא אף כמן ממון:

משר למ יבנה, כיון שלמ בנה שוב למ יבנה (שם י:):

(11) כי ינצו אנשים. סופן לבא לידי מכום, כמו שנאמר (14) לא יהיה לך. אם עשים כן, לא יסיה לך כלום: ענון הנעל (שם קו:):

מיד מכהו, אין שלום יולא מחוך ידי מלוח (ספרי רלב):

(פ) וירקה בפניו. על גפיקרקע (שס): אשר לא יבנה. לסלן בעדיס ווממין לא מחום (לעיל יע, יג), מס לסלן ממון וסמסבייש, או אינו אלא ידה ממש, נאמר כאן לא מחוק ונאמר

(10) ונקרא שמו וגר. מלוה על כל העומדים שם לומר כשמכהשם ההקענה, שלה יהה נועל בגדולה ומחיר בקענה (13) אבן ואבן. משקלום: גדולה וקטנה. גדולס

אַמָּר יְהְוָה אֶלְהָיף בּתָוּ לְהָי خُمِّمَا يَهُدُدُد نُقِيلًا هُمَ لِيَهُدُفُك خِل خُديم يُتَبَدُونا يَبَقْكَ هُم ²¹ אַיפַָּר שְׁלַמָּר נְצָּדֶל יֶהְיֶה־לְּדֶּ وا توال المراب المراب

בי תוְעַבָּת יְהֹוָה אֱלֹהֶיף בְּלֹֹה

وَשָה אֻכֶּה כַּל פָשָה עָנֶל: (בּ)

حَدُدُك خَمْعِنُدُه مَوْمُدُانه: מפמיר זְבְוִר אָט אַשֶּׁר בְּשָׁר לְבַ עַּמְבַלִי בַּוֹי דְּבִיר יָח בַּעַבָּר לְדַ עַּמְבַלִי

מֹנֹנ וֹנִיגֹה וֹלַאִ זֹנֹא אֶלְנִינִם: خُرِ بَرْقُمُرْتِ مِي ثَاثِيكِ لِمَقْتِ אַמְּר עֵּרְוּ בַּבְּרֵנִי וֹנִוּנֵר בָּרְ וַמְּנְרָמִי בַּאִנְרָמִא וֹפַמּגִלְ בָּרִּ

ಗ್ರಭ್ಯದ: (ಡ) זכר עַמְלַל מִמַּחָת הַשְּּמָנִם לָאָ נַחַלְּה לְרִשְׁמְּה הִמְּחָה אָת־ بمند پجرپند برتا کِلِ פמנלים אַרְבְּׁיִרְ מִפְּּלִ אַּרְבֶּׁיִרְ מִפְּלִירִ בְּאַבְּיוֹ מִפְּלִי בַּמִּבְיִי בְּבְּבָּרְ מִפְּחִוּיִר וְהַיָּה בְּהְנֵיח יִהְנָה אֶלהָיף

> אַבֹּמֹא בּוֹנ אֶבְלִבִּׁב וֹבִיב בְּבִּי: לְבְ מְכִילָן שֵּלְמֶן בּקְשׁוּשׁ יָהוֹן مَنْظُرْنا هَزْمًا يَظْهَبِمَ نُسِيلًا

> קביד אַלֵין כֹל עָבִיד שָׁקַר: אָב, מֶנִעַל פֿגָם ;; אָלִנִינַ כַּּלִ

באובבא במפלכון ממגבום:

מן בורם יו: וֹאַטֹּ מְהַּלְנִי וֹלְאָּ וֹלָאִ בַּנִיגִ כֿב בּבוֹנוְ מִטֹאַבוֹנוּל בַּטֹבוֹנוּ

ינת הוקבניה העממכת מהחות לְבְּ אַנְיְסְנָא לְמֶיִנְיִם הַמְּנִים בַּיִּ وَعَلَيْكُ فِي اللَّهِ فِي نرتر حد نئرت نا څکنك ځك

> LORD thy God giveth thee. be long upon the land which the shalt thou have; that thy days may have; a perfect and just measure A perfect and just weight shalt thou

God. abomination unto the LORD thy that do unrighteously, are an For all that do such things, even all

of Egypt; thee by the way as ye came forth out Remember what Amalek did unto

feared not God. thou wast faint and weary; and he were enfeebled in thy rear, when smote the hindmost of thee, all that how he met thee by the way, and

under heaven; thou shalt not forget. the remembrance of Amalek from to possess it, that thou shalt blot out God giveth thee for an inheritance in the land which the LORD thy from all thine enemies round about, LORD thy God hath given thee rest Therefore it shall be, when the

from Re'ch was not read because it fell on Rosh Hodesh, combine it with this Haftara. It is on page 167. The Hafrara is Isaich 54:1 - 54:10 on page 171. This is the Fifth Hafrara of Consolation. If the Hafrara

زرت بالمن المناهبة ال ומיר בה: حم بَالِنَا هُمُ يُبَادِ لِيَا ذَكَ لِيَا ذِكَ لِيَاذِينَا يَالِ هُذِينَا يَالِمُ هَافِئِهِ כי מבוס וְהַיְהַ בְּיִי הְבָּוֹא אֶלְ הַאָּהֶץ אֲשֶׁר וִיהֵי אֲבִי

dwell therein; inheritance, and dost possess it, and thy God giveth thee for an in unto the land which the LORD And it shall be, when thou art come

 $I\Lambda XX$

81

Δī

91

Sτ

(EI) אבן שלמה וצדק יהיה לך. מס עשימ כן, יסיס לך כומחם שמין כל בכיס יכולס ליכד במוכס, במ בן בליעל מחד

٤): מוּשְׁבַּם ס׳ (משלי יא, א), וכמיב במריס בָּא וְדוֹן וַיָּבֹא קֵלוֹן (שם ובמשקלום, סוי דואג מגרוי סאויב, שנאמר מאוני מרְעָה (עו) זכור אח אשר ששה לך. אם שקנם במדום ויזוב בך. מכם ווב, מומן מילום וווכק כלפי מעלם: כל פרנס:

בכס, ובא זה והמחיל והראה מקום לאחרים, משל לאמבעי ומוס, לנגך וספשירך מרמיממך, שהיו המומות ירמים להלמס קריומומסה, שהיה מממאן במשכב זכור. דבר אחר, לשון קור (18) אשר קרך בדרך. לשון מקרס. דבר ממר, לשון

אפילו על הבהמה, לומר בהמה זו משל עמלק הימה: יונק מִשְּוֹר וְעַד שֶׁה (שמוחל-ה מו, ג) שלה יהה שם עמלק נוכר (19) תמחה את זכר עמלק. מִמִּישׁ עַר מִשְׁים מִעוֹלֵל וְעַר ויגע. בדרך: ולא ירא. עמלק אלסיס, מלסרע לך: בְּשָׁים לַמִּיִם (שמות יו, ג), וכתיב אתריו, וַיְּבֹח שַׁמְלַק (שם ת): פולמן: ואחה עיף ויגע. עיף בלמא, דכמיב וַיִּלְמָא שָׁס הנחשלים אחריך. מקרי כה מהמה המאס, שהיה העון לפן וירד למוכה, מף על פי שנכוה, הקרה מומה בפני ממרים:

Loi

هُمِيناك جُمَوْا هُمَا هُمَا هُمَا בֿמֹנֹא וֹבֻלַבְעַׁ אָגַ_ هَيْد بَيْنِه هُريْنِه بِيرَا كُك בְּ הְאֵּבְמְּר אֲשֶׂר הְּבָּיִא מֵאַרְצְּהְ لْمُكَانَيُّ مُلِّهِمُ لِيَا خُمِ فَلَا إِنَّا لَا يُعَالِمُ اللَّهِ الْمُعَالِمُ اللَّهُ اللَّهُ ال

יְחְנְחַ לְאַשְׁרְאָה שְׁכִינְהֵיה מַמָּן: - Karta kita it äkit וביב לף יהשני בַּסַלָּא יהָהָף ביני אָלִינִר נטפר מביש בל אָבָא דְאַרְעָא

נשְׁבַּע יהוְהָ לַאָבהִינוּ לְחָה לְנוּ: לְמִתּוֹ לַנָּא: \$<u>4</u>_________ بروب بردنظ خردبزير هِكُنْ إله يرا جوت بي هِجُنَه هِدِ، فِجُرَهِ נּ בַּנְּמָים הָהָם וְאָמִרְמָּ אֵלֶיו הְאָנּון וְהַיִּמִר לֵיה חַנִּיהִי יוֹמָא بْجِعْمُ خِرْ مَحْسَرُ عِيْسُ "بَيْنَ إِنْ رَبِيْ خِرْنِ حِيْبِع بَايَا جِائِقِ عِيْدِ

אַּתְּּע לַאַּבֹּמֹא בַלוּוִם וֹוֹ לַאַּבֹּטִׁטַּוֹא

گارڭ،ك ながらし 戸砂に対 עכבון خاتتان

יְהְוָה וְיַהְמִינִיה קָרָם עַרְבְּקֹא דִּייִ ונפּב פֿעַלא פַלָּא מָן נֹבַעַ

זַיְרָיִר שָּׁם לְגָוִי בָּרָוֹל מָצָוֹם וַבְּיַב: מצְרַיִּמְה וַיְּגָּר שָם בּמְתַיִּ מִעְּמֵם צִּבָּא וּנְחַה לְמִצְּרִים וְדָר חַמָּוֹ לְּבְוֹ אֲבַׁתִּי אֲבָּר אֲבָׁי וַיֵּנֵבְ לְבִּוֹ אֲבַתִּמִּא לְאַבָּרְא יָת בְּיִלְּוֹ אֲבַתִּי אַבָּר אֲבָי

בְּעַם זְעֵיר נִהֲנָה תַּמֶּן לְעַם רַבׁ תַקּיף וְסַגִּי: لْمُبْرِنَ لَهُمَلَاثِ كَافِيْرًا نُكِيْلًا لْضُمْرِدِ لْمَرْمَدِ كَيْتِهِ لَذْ هُكِنَكِ

ניקני עליני עברה קברה קשה: ² [נֹבֹת אֲשָׁנוּ שַּׁמָּגֹּבׁת נַנֹּמֹנִינִ נִאַבֹּאִתְה כְּנָא מִגִּבֹא, וֹמֹנָּנִנֹּא

וועבו מַלָּגֹא פּוּלְטִּנֹא אַ אַהְּגֹא:

كِلْتَكُّرُدُ: וֹאָטַ הַלִּנְעַרָּ וֹאָטַ הַבְּוָעַוֹּאַ [✓] נִיּשְׁמֵע יְהֹנְהֹ אֶת־קֹלֵנוּ נַיַּרְא דַּצְּבְּהְתַנְּא ננִּצְעַּׁלְ אֶלְ יְרְוֹיְנְעִ אֶלְיַנֵיִ אֲבִעַיִנִי נְצַּלְיִנְאִ בַּוֹבֶם יִיָּ

מַנְלָנְא וֹלֵיאוּתָנָא וִדוּחָקַנָּא: لظظرد

> His name to dwell there. LORD thy God shall choose to cause shalt go unto the place which the thou shalt put it in a basket and LORD thy God giveth thee; and shalt bring in from thy land that the the fruit of the ground, which thou that thou shalt take of the first of all

before the altar of the LORD thy out of thy hand, and set it down And the priest shall take the basket

swore unto our fathers to give us.

the LORD thy God, that I am come unto him: 'I profess this day unto

that shall be in those days, and say

And thou shalt come unto the priest

unto the land which the LORD

mighty, and populous. and he became there a nation, great, sojourned there, few in number; went down into Egypt, and Aramean was my father, and he the Lord thy God: 'A wandering And thou shalt speak and say before

hard bondage. and afflicted us, and laid upon us And the Egyptians dealt ill with us,

9

God.

oppression. affliction, and our toil, and our heard our voice, and saw our God of our fathers, and the LORD And we cried unto the LORD, the

נממייבו בביכוריס, עד שכבשו את הארן ומלקום (קידושין במושהוא: ואמרח אליו. שאייך כפוימובה (מפרי רלמ): (I) והיה כי חבוא. וירשחה וישבח בה. מגיד שלם (3) אשר יהיה בימים ההם. מין לך שלם כסן שנימיך

שבכרס, כורך עליס גמי לסימן, ואומר סרי אלו ביכוריס ממריס: מראשית. אדם יורד למוך שדהו ורואה מאנה ששמנו אגור במוכו (ברכות למ.): ודבש. כוט לבם שמן שבעס מינין (מנסום פּד:): זיה שמן. זים סגורי, סמינין שנשמבמס בסס ארן ישראל, אף כאן שבת ארן ישראל, לסלן שבון השים ישְׁמַבְס וגוי (לעיל ה, מה לסלן משבעה בביכורים אלא שבעת המינין בלבד, נאמר כאן ארץ ונאמר (ב) מראשית. ולה כל רהשים, שהין כל הפירות הייצין ζι:):

(5017,00"," ("4):

(+) ולקח הכהן השנא מידך. לסניף מומו (מפרי ש), הגדתי היום. פעס אמת בשנה ולא שמי פעמים (שם):

לכלומנו, שלחרי ואם ירד יעקב למלריס: במחי מעם. ממשבס כמעשס: וירד מצרימה. ועוד אמריס באועלינו כאילו עשה, שאומות העולם עובדי אלילים חושב להם הקב"ה כשרדף אחר יעקב, ובשביל שחשב לעשוח, חשב לו המקום מסדי המקום, ארמי אובד אבי, לבן בקש לעקור את הכל (ז) וענית. לשון סרמת קול: ארמי אובד אבי. מוכיר כסן מנים ידו מחם יד הבעלים ומניף (פוכה מז:):

201

שבמיס נפש:

נַּיִל יִבְאָתִוֹת יִבְמִפָּתֵים: וַיּוֹצְאָנוּ יְהוֹה מִמָּצְרַיִם בַּיֵּר

ולמופטון: rţÜŢŢŢ じべんほと ねしねロ CCATCIO

and with wonders. great terribleness, and with signs, with an outstretched arm, and with of Egypt with a mighty hand, and And the Lord brought us forth out

ַבְּלֶב יַבְּבֶּה: לְנִתְ אֵשׁבַ בַּיֹאָבׁ אַ בַּיְאָשׁ אָבָׁהְ זְבָּׁבִ בְּנָאִ בִּיִ אָבִרְהָאָ בַּבָּאָ בַּבְּּ וּנֹבאַנוּ אַבְעַנַּמַּלַנָּם עַזְּיַע וּנִמַּן וֹאַנְטִּתֹא בְאַטִּבָּא עַבֵּגן וּנִעַּב

מְבְרָא הַלְב וּלְבַה:

land flowing with milk and honey. place, and hath given us this land, a And He hath brought us into this

And now, behold, I have brought

\$4<u>0.F</u>: אָלְהָיף וְהַשְׁתַּחַוֹּיִתְ לְפָּנֵר יְהֹוָה וְהִסְּמִּד בֵּדָם יְיָ אֶלְהָף: جْرْ بْدَيْنَ بْدَوْبَكُ لَا يُرْمُهِ وَبُرِّ بْدَيْنِ بِي بِيهِ يُورُمُهِ جِرْدِهِ يُرْمُهِ فِي بِي هِرْمَهِ or ĠĹſ ĽŸŢĠĽ וְשַּמְּה הַבָּה הַבַּאָתִי אָת־רֵאשִׁית ּיְבְעַן הָא אֵיהִיהִי יָת רֵישֶׁ

אַּמְּרְינָתְמָה אָבָא דְּאַרְעָּא דִיהַבְּתְּ

worship before the LORD thy God. before the LORD thy God, and me.' And thou shalt set it down which Thou, О LoRD, hast given the first of the fruit of the land,

tdLtL: (a) ڶڷٙڗڮؙٛٛ בְבֶל_הַמְוָד

هُمُّكِ لَكِينَهُكِ لَايَتِهُ لَحَيْنَكِ: וניטבי לכל מלטא גינר לַבַּ

stranger that is in the midst of thee. house, thou, and the Levite, and the given unto thee, and unto thy good which the Lord thy God hath And thou shalt rejoice in all the

п

لَمُحُذِر تِشَمَّدُنكَ لَشِكَمِن: בשקישה שנה המצשר ונתמה מיי בוֹמְמַּבַר עָבַלֶּת לַגִּמְּר אָת־בָּל־ צָּרַיִּ

שׁלִינִינִא מִוֹנִע מִּמֹמִבָּא וֹנִינִיוֹ כֿע מֹמֹמָּר מֹכֹלִטַּבּ בֹּמִטֹּאַ

be satisfied, they may eat within thy gates, and fatherless, and to the widow, that Levite, to the stranger, to the tithing, and hast given it unto the in the third year, which is the year of tithing all the tithe of thine increase When thou hast made an end of

הארץ. למשמעו:

(10) והגוחתו. מגיד שנוטלו אמר סנפת (מ"א סנתת) הכהן, כלין צפפת של רציעית, וכל מי ששהה מעשרותיו, הלריכו

כאן מג הקוכות, מלמוד לומר כי מכלה לעשר, מעשרות של שַּקְבֵּל, מס לסלן רגל אף כאן רגל, אי מס לסלן מג ספורות אף מ"ס פפרי שג): כאמר כאן מקן, וכאמר להלן מַפַן שֶׁצַע שְׁנִיס (שׁס לֹא, י) לענין . אין פוחחין לעני בגורן פחוח מחלי קב חמים וכוי (פאה פ"ח הרביעים, שואמר מקצה שלם שנים פוליא וגרי (לעיל יד, כח), ואבלו בשעריך ושבעו. מן להם כדי שבען, מכאן אמרו סשלישים, קבע זמן סביעור וסוידוי בערב ספסח של שנה לו סרי מעשר ראשון. לגר לימוס ולאלמנה. זה מעשר עני: בשנה השלישיה. כשמגמור להפריש מעשרות של שנה מעשר שני ימן מעשר עני, שנהמר כהן. ונתמה ללוי. הה השר (בו) כי חכלה לעשר אח כל מעשר חבואחך שחי מעשרות אלה ספחד, ופיוס, וס מעשר רפשון, ותחת מביא ואינו קורא, שאינו יכול לומר לאבותינו (שם מ"ד): בביכוריס אס נמעו במוך עריסס: והגר אשר בקרבך. מֻלֹמֶיף מַנְשַׁר דְּנָנְף מִירִשָׁף וְיִנְסְבֶּף (לעיל יד, כג), סרי שמי קורס (פכוריס פ"ס מ"ו): אחד ודרלוי. סף סלוי מייב סַמַעַּשָׁר (פמדפר ימ, כו), ומעשר שני, שוסתר וָסָבַלָּמָ לָפְנִי ס' מבוסמו ופירומיו ויינו ושמנו, סבל מסמג וסילך, מביס וסינו - בקן מעשר רסשון, כמו שנסמר פי מקחו מפח בני ישְׁרָבֶׁל בכוריס אלא בזמן שמחה, מעלרת ועד החג, שאדם מלקע (11) ושמחת בכל הטוב. מכלן למכו, לין קורין מקרל ולומוו בידו כשסול קורל, ומוזר ומניף (פפרי של):

בשתי שנים שלפניה, ששנה ראשונה ושניה של שמעה נוהג בס אלא מעשר אחד (ראש השנה יב:) משני מעשרות שנהגו שכטוב לבערו מן שבים: שנת המעשר. שנס שלין נוסג . אילנות יש שנלקעין אחר הקורות, נמלאו מעשרות של שלישית (פ) אל המקום הזה. זס בים סמקדש: ויחן לנו אח שנס סשלישים לגל שסמעשרום כלין בו, וזסו פסם, שסרבס

מעשכום, ובא ולמדך כאן בשנה השלישים, שאין נוהג מאומן

וֹלְאָ מֻּבְּׁטִׁעֹי: אוולנו לאַ הַבַּוֹניו מִמָּאַוּנוֹניוּ نَازُهَا فَحُر مَا خُرُكُ لِمَا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ יי בערהי הפודש מו־הבית ועם פפיהי بهورة جويأ بمزم هكثاب بويفه

וּלְנִיּוְבֹא לְזִעֹמֹא וּלְאַּבֹמֹלְעֹא لْحَقْدِ حَنْكَيْتِ حَنْهُ لِمَلَ يُتَخْتَيْكِ خِجْرَنَهُبِ

\$וּנטוֹנ: יְהְוָה אֶלְהִי מְּמְיִהִי בְּכִלְ אֲמֶר לְמִימְרָא זַּיִי אֶלְהִי עַּבְּרִית לְנַנְיִּטְּיִ מְּמֶּנְנִי לְמָנִי מְּלְּגִּיִּטְ בַּלְנִילְ , נְיַבְיִנִי מִנְּיִנִי לְמָנִי לַבְּיִלְיִי דַּמַרְהַיּ מְמֶּנְנְ בַּמַלְּא וֹלְאַ חַבְּיפִית מִנֵּיה בִּמְסָאַב וֹלָא ַלְאַ אֶּבְּלְטִׁי בֹאָנִי טִמְּנוּ וֹלָאַ לְאִ אָּבֹלְיִע בֹאָבֹלְי טִנִּיּע וֹלָא

شِرُم: (٥) אָבֶּא זְבָּט טַלְּדְ אָבָה הַּבְּבָא טַלְרְ וְדְבָהִ: ムダエは、に نْشَلْهُمْ لَمُعْلِ لِلْمُلَاثِينَ كَيْشُكِ نَشْدُهُمْ لِنُنْ هَلَمْهُ لِينَاحُنُ ويتردور يرتون بجيرة هم تومة هم تونيه بجين بم توفة بأم השְּׁלִיפְּה מִמְּמִוֹ אַבְשְׁבִּי מִוֹ_

خرح لاقظ،لىكنى:

خُرُك حَمَّهُ لِللَّهُ حَرَّمُ فِي خِرْمِ خُرْمِ لِكِرْدُونِمِ جَمَّةُ فَانِوَاهِ אַסְתַּכִי מִמָּדוֹר קוּדִשְּׁךְ מִוֹ

> forgotten them. commandments, neither have I have not transgressed any of Thy which Thou hast commanded me; I according to all Thy commandment fatherless, and to the widow, Levite, and unto the stranger, to the and also have given them unto the hallowed things out of my house, thy God: 'I have put away the then thou shalt say before the Lord

all that Thou hast commanded me. my God, I have done according to hearkened to the voice of the LORD thereof for the dead; I have thereof, being unclean, nor given mourning, neither have I put away I have not eaten thereof in my

flowing with milk and honey.' didst swear unto our fathers, a land which Thou hast given us, as Thou Thy people Israel, and the land habitation, from heaven, and bless Look forth from Thy holy

نظڜك: t<<_<<t خُحُمْ خِحُكُ يَخُحُمْ رَقَهُكَ: لِيُن لِيَا لَا لَا لَكُمْ لِيَا لَا لَهُ فَاللَّهُ لَا لَهُ فَي لَا لَهُ لَا لَا لَهُ لَا لَا لَكُ לְמָּמְבַּר וְתְ לִוֹמִוֹא הַאִּבְּוּן וֹוֹתַ בליםי לַעֲשָּׂוֹת אָת־הַהָּקִים برشع فتبا لذ هُكِفك مُوطَفَكك مرائط مؤد إمزام بهلاثراء بلاواز

all thy heart, and with all thy soul. therefore observe and do them with statutes and ordinances; thou shalt commandeth thee to do these This day the LORD thy God

91

Sī

(+1) לא אכלחי באני ממנו. מכלן שלקור ללונן: ולא לרן זפת חלב ודבש: על סמלוש): ולא שבחחי. מלגרכך על ספרשם מעשרום: נחחה לנו באשר נשבעה לאבוחינו. למם לנו, וקיימם בטדש על הישן (ולה מן החלוש על המחובר ולה מן המחובר . פגלבו וגו' וְנְמַמִּי גִּשְׁמִיבֶּם בְּעָמָּם (וִיקְרה בּוֹ, גִּדְּדָ עברחי ממצוחיך. לה הפרשהי ממין על שהינו מינו, ומן עַשַׁה המה מה שעליך לעשות (שם מי"ג), שהמרה הם בְּמִּקֹּהַיּ קרויס כחשים, שסיח כחשונס משנעשה דגן, וכתיב מְגַבְּשָׁהָ שְׁעַהְמִּי וְשַׁמַּהָמִי בו (שם): לבכוריס, ולם מעשר למכומה ולה שני לרהשון, שהתרומה הביחותיו לבים הבחירה (שם): עשיהי ככל אשר צויהני. מני: ככל מצוחך. נממים כמדרן, לא הקדממי מרומה ומכריכין (מעשר שניפ"ה מי"ב): שמעחי בקול הי אלהי. פ"ס מ"י) וביכוריס: ולגד ליחום ולאלמנה. זס מעשר עג: מכומ ימ:): ולא נחחי ממנו למח. לעשות לו הרוך ללוי. זס מעשר כאשון. וגס, לרצום מרומה (מעשר שני מוכל לאכול דרך אכילם שעריך האמור צמקום אחר (יצמום שעלס לירושליס, שלריך להעלומס עכשיו: וגם בחחיו בְּשָׁעֶרֶיךְ מֹחְבְלָּהִי סָּמֵמִחֹ וְהַשֶּׁהֹרִ וּגוּי (שס מו, כב), חבל וה לח (ספרי שג), ולמדך, שאס שהה מעשרותיו של שתי שנים ולא (דברים יב, יו) זו אבילת מומאה, כמ"ש בפסולי המוקדשים בערתי הקדש מון הבית. זה מעשר שני ונעע רבעי עהור והוא ממא, והיכן הוזהר על כך, לא חובל לשלבל בשער יו (13) ואמרח לפני הי אלהיך. הְמַנַדֶּס שנתת מעשכותיך: בערחי ממנו בטמא. נין שלני עמל וסול עסור, נין שלני

וְדְמְעַבְּלֹחְ מְחַמֵּה (שמוח כד, כח), לה חשוה הח ססדר: " לא (LS) השקיפה ממעון קדשך. עשינו מה שגורה עלינו,

OII

أخشطة فطخب וֹלְמֶּתְר טִׁפֿוּו וּמֹגִּוְנַינוּו וּמֹמָּפֹּמוֹוו

بْخُطَحُمْ كِمْنَمْدَنك: iĠĊLLLĽ. نكروبكر これはは אָתַ־יְהְנָת הָאֵמֶרְהַ הַיִּיִם לְהִיוֹת יָהְ יִיָּ מֲשַבָּהִ יוָטָא בּיוֹ לְמִהְנִי

לְבְּ יִלְמִמָּר כָּלְ פַּפִּיִּדִינִיי: ﴿ لِ إِذْ مُلْكُ مُنْجُكُ فَيُهُدُ لَـ فَكُلُّ لَا يَا خُرُكَ خُرِكَ خُرُهُ لَا فَرَدَ خُمُهُ لَـ فَرَدِ זַיהוֹה הַאָּמִירְךְ הַיּוֹם להָוֹת נִיןָ הַשְּׁבָּךְ יוֹמָא בֵין לְמָהָנִי

노랜L: (G) לבה לַיִּהְוֹּנִי אֶלְנֵינִי בַּאָאָר בַּוֹים :; אָלְנִינִי בַּמֹא בַּמַבִּילִ: ĸĊĠĠŔĊſ أذانبنك 61 **¾**ÃL ἀΔL ၎ὑĽΚL الخنافك هخببا هج خح تربنو

וֹלְמִּמְׁר כַּלְ_מִגִּוִנִינוּ:

וֹלְנִבוּ וּלְמִנִוֹנֵ הַם לַצִּיהָ رزين يتوب إبرية بزهبه ולְמִשְׁלֵּב מִלָּאִ, מַּלְ כָּלְ מַּמִּמִּיֹּא

ਜ਼ਾਜ: עמְצְיָה אָמֶה אָנְבֶּי מְצַּיָּה אָנְבֶּם ַ הַעָּם לֵאמָר שָׁמֹר אָת־כָּל־ עַמָּא לְמֵימַר מַרוּ יָת כָּל נוֹבּג מְמִּעְ וֹוֹלֵנֵוֹ וֹמְרַאָּבְ אָעַ

יוֹטָא דֵין: שַׂפֿעּגבעׁא בּאֹלָא מִפּשׁגב זֹטַכוּן ופּפוּר משָה וְסְבֵּי וִשְּׁרָצֵּל וָת

ĒÀL: אַבוֹנים וּהָבְנִים וֹהָבוֹים אָטִם אָּבְמַּוֹּ יִנַוֹּן בֻוֹּיַ וַנִּבַמִּתָּ בְּוֹּיַ ء تونية څخ بغثا څېد زيزت بنيد ځېدمې د ئ څخبه וְהָיָה בַּיּוֹם אֲשֶׁר הַעַּבְרָוּ אָת־

בּבְרְבָן וּהְסוּד יְהְהוּן בְּסִידָא: זביב לף והקים לף צבניו וובו לוומא גטמלבון וט

חַלְבְ וּדְבְּשׁ כַּאֲשֶׁר דַּבֶּר יְהְוָה بْدَئِرَ هُٰذُ تِيرَا الْدِيرَا كِأَةِ هِٰذِهِا بِهِرَا \$ሕር ዕርጻ \$<u>ረ ዕ</u>ጰሮላ \$ሕ י עשוְעָה עּוּאָט בּמְבַבְהָבוֹ לְמָמוֹ אִיִנוֹטִא טִנִא בּמִמְבַּנִנְ בּנִילִ اَحْمَحُنَّ مُجَرِبُا \$م_خُح يَـحُدُر انتخصيح مُجَرِباا بُن حُمْ فَنَائِمَ،

זְבֵוֹכ לְנַ אֲבֹת הֹּבְּבָא שַׁלְב كترمبح كقلمه تبذ هكنك

יובה במא המביל ון אַלהא

rætigr dr:

ordinances, and hearken unto His commandments, and His keep His statutes, and His wouldest walk in His ways, and day to be thy God, and that thou Thou hast avouched the LORD this

commandments; thou shouldest keep all His He hath promised thee, and that this day to be His own treasure, as And the Lord hath avouched thee

He hath spoken. people unto the Lord thy God, as and that thou mayest be a holy praise, and in name, and in glory; nations that He hath made, in and to make thee high above all

I command you this day. Keep all the commandment which commanded the people, saying: And Moses and the elders of Israel

ΙΙΛΧΧ

81

with plaster. up great stones, and plaster them giveth thee, that thou shalt set thee land which the Lord thy God shall pass over the Jordan unto the And it shall be on the day when ye

God of thy fathers, hath promised milk and honey, as the LORD, the God giveth thee, a land flowing with unto the land which the LORD thy passed over; that thou mayest go in the words of this law, when thou art And thou shalt write upon them all

אוחם. במ קול מברכמו, סבאם בכורים סיום מִשְנֶס לשנס (ויקרא כ, כו): מדשיס, כאילו גַו גיוס נלמוים עליסס: ושמרח ועשיח (19) ולהיוחך עם קדוש כאשר דבר. וְמִייִמֶּס לִיקְדִשִׂיס

יְמְׁפַּׁמְרִוּ בְּלְ פַּהְּלְיִ פְׁמִׁן (מִמְלִים לָצִי בִּ): לו לעם סגולה, ומנאמי להם עד, והוא לשון הפארה, כמו עיבל, כדאיהא במסכה סומה (דף לה:): (עב) האמרה האמירך. אין להס עד מוכים במקרא, ולי (ב) והקמוח לך. בירדן, ואמר כך מוציאו משם אמרום **0590**:

(16) היום הזה הי אלהיך מצוך. נכל יוס יסיו נעיניך (18) כאשר דבר לך. וְמְיִימֶס לִי מְגַּלְס (שמות ימ, ס):

(ו) שמור את כל המצוח. לשון סווס, גרדנ"מ צלע"ו:

לסיום לך לאלסים, וסוא ספרישך אליו מעמי סארך לסיום אבנים סיו, שנים עשר בירדן, וכנגדן בגלגל, וכנגדן בסר נראס שסיא לשון ספרשם וסבדלם, סבדלמיו לך מאלסי סנכר ומבנו מסן מובח בסר עיבל, נמלאם אמס אומר שלשם מיני

Ш

خْتَاد مْنْكُمْ لْمَلْكُ لِابْنُهُ حَمَّيْهِ: אַמֶּר אַנְכִּי מִבּוֹנִי אַנִיכָּם עַוּנִם וְעַוֹע בֹּמֹבְוֹבֶים אָעַרַוּוֹבֵן וּיִבִּי בִּמִּצְּבַרַנוֹ יָע יַנְדְּנִאַ

מוֹבּע אַבֹּנְיִם לְאַ-עַוֹנֵינִ אַלְיִנִים אֶלְטִוּ מּוֹבִּע אַבֹּנִוּן לְאַ טִּרִים بجيرم ש۪ط מېچە كىدنى ھكتيرە

אַבֿוֹנִם הַּבְמִנִע שַבֹּנְע אַע מִוֹבַּע אַבֹּנִנוֹ הַּבְמִוֹ שַבֹּנִנוֹ יִע מַבַבּעֹא ĒĹÏ4:

מולה ליהוה אלהיף:

الْمُمَانِةِ حُفَدُر أَدِيْنِ \$جِيْرَاكِ:

元・負Ⅰ: (0) בְּבֶרֵי הַמִּינְרָה הַוּאָת בַּאָר פִּהָנָטִי אוֹרָיִהָא הָרָא פְּרֵיִשׁ

خٰمۡ◘ حَربابُك ﷺجـيُناب: انשְׁמַע ישְׁרְאֵּל הַיִּוֹם הַנָּה נִהְיֵיָה ر אָל בָּלְ וֹמִּבְאַלְ לֵאִמְׁר עַסְבֵּע וּ מִם כָּלְ וֹמִּבָאַלְ לְמִוּמָר אַבִּוּע

אַמָּר אִנְכֹּי מִׁגּוֹנִ עַּיִּנִם: (סִ) וֹמֹמֹים אָר־מִצְוֹם וֹאָר־חַפָּׁי إنولالا المراب ا

۲۵۵۲: ממישי ניְצֵי מֹשֶׁהֹ אֶת־הְעָּׁם בַּיִּוֹם הַהָּוֹא וּפַפֵּיד מֹשֶׁה יָת עַמָּא בְּיוֹמָא

الشمكد أررقاء بخثئنا: בּוּבְגַן שִּמְעוֹן וְבֵנֵי וִיהוּדָה ַ הֹלְעַנֵּר גְּרִוֹּיִם בְּעְּבְרָנֵם אָתַר אַבְּע וֹהַמִּעְרֶנּ לְבַּבְוֹנִי אָנִי חַהָּם אִבְּוּן וֹפִּנִמּנּן לְבָבָבָא זִֹי הַמָּא

> בּמִיבָל וּהְסוּד יָהְדוֹן בְּסִידָא: ַ בְּאָבֶּׁע שַׁפֹּנִמוּן נִינ אַבְּנִנָּא הָאִבָּנוֹ בַּאָנָא

מַלְיהוֹן בַּוֹיוֹלְאִי נטבו שמו מובטא שבם יי

قَوْلِ لَمْنَكِ، كَلُم زُرُ هُٰذِٰذِكِ: ל וֹזְבְּטִׁעֵּ הֵּלְמִים וֹאָבֹּלְטִּ הָאָם וֹטִבּוָם וֹבָסִׁע לּיִגְהָאוֹ וֹטִיבוָגִ

יַאנט: וֹבֹטֹבְשׁׁ הַגְ עַאַבֹּנְוֹם אֵטַבַבֹּגַ וֹטִבְשׁוִר הַגְ אַבְוֹוֹא וֹטַ בֹּגַ

رَزُلَوُكُ مِنْ مُن لِمَحِنَاتُمَ مَكُنَاهِم بَمَكِيمٌ مِنْمُكِ لَأَكْثَرُهُم كِيزُهُم

בוולא למם פובם ול אָלִבוֹב: וְאָׁמַת וֹאָבְאָר וִמָּא בַבוֹן

לומוְנוֹנ בּאָנֹא מֹפּפֿיג לַבַּ ווָמֹא יָת פַּלוּדוֹהי الأكتر خمرمنه ترز هُجُنك

דַרוּאַ לְמֶימֶר:

iláaču luöb ittial: זָת וֹבְוּלְא מִּמְמִוּן וֹבְוּי וִיהוּדְה מכן סובא בלבנון במהבבכון

and Joseph, and Benjamin;

and Levi, and Judah, and Issachar,

are passed over the Jordan: Simeon,

Gerizim to bless the people, when ye

And Moses charged the people the

statutes, which I command thee this

voice of the Lord thy God, and do

Thou shalt therefore hearken to the

this day thou art become a people

Levites spoke unto all Israel, saying:

stones all the words of this law very

And thou shalt write upon the

and thou shalt rejoice before the

And thou shalt sacrifice

peace-offerings, and shalt eat there;

thereon unto the LORD thy God. and thou shalt offer burnt-offerings LORD thy God of unhewn stones;

Thou shalt build the altar of the

stones; thou shalt lift up no iron unto the LORD thy God, an altar of

And there shalt thou build an altar

shalt plaster them with plaster.

this day, in mount Ebal, and thou these stones, which I command you

over the Jordan, that ye shall set up

And it shall be when ye are passed

'Keep silence, and hear, O Israel;

And Moses and the priests the

His commandments and His

unto the Lord thy God.

'AlaisIq

9

Lояр thy God.

tool upon them.

These shall stand upon mount

same day, saying:

п

יום יהיו בעיניך כמילו היום במת עמו בברית:

(8) באר הישב. נמנעיס למון (מס לנ.):

(9) הסכת. למלגומו: היום הזה נהייה לעם. צלל

يَا إِنْ فِي الْأَمْنِ فِي الْأَمْنِ فِي الْأَمْنِ فِي الْأَمْنِي فِي الْأَمْنِي فِي الْمُعْلِمِينَ מּגבֿע באַנבון עַּב וֹאַמְּב וּוֹבוּצְן בּמוּבֹא בַּמִּגבָע באַנבון עַּב

نَشِلَهُم كَابِح لُلُه: (٥) וֹמֹנוּ עַלְוֹנְּם וֹאֵמֹנֵנ אֵבְ בֹּבְ אַנְה וֹנִיּנִדנּו בְּנֹאֵי וֹנִימִבנּו לְבֹבְ

אָבוּר הָאָישׁ אַשָּׁר יַנְשְׁהָ פָּסֶל לִים מּוּבְרָא דְּיַנְעָבוּר צֵילִם

נְאָמֶנְ: (ס) باثم نَمْت حَفَيْد نَمْدُ خَد بنَمْت יי ישַפַּבְׁה מּוֹעֲבָת יְהֹוָה מַעֲשֶׂה יְדֵי

אַרַיִּר מַלְּבֶּר אַבִּיר וֹאַמִּיו וֹאָמֵר לִים דִּיַּקְי אַבּיּהִי וֹאַמֵּיה

בְּלְרַהְעָם אָמֶן: (ס) אַרְיִּר מַמְּיָנָּר מִיּהְנָּר מִיּרְ בַּדְּיֵרְרְ וֹאָמָר לִים דִּיִּטְמִי עַּוֹרְאַ בְּאִיְרְחָא בְּלְרַהְעָם אָמֶן: (ס)

थ्रा⊏⊓) (ded erwh ontah cont sta אַרוּר מַמָּה מִשְּׁפָּט גַּר־יָּהָוּם

४द्रो : (व) ילבְוִע כֹּלוֹש אַבְיוּג וֹאִמָּע כֹּלְ ַעַמֹּם אַבוֹג וּבְּג כּלִפֹא בַאַבוּנִיג וֹגִמָּע אָרוּר שׁבֶּבַ עָם־אֵשָׁת אָבִיו בָּי לִיש דְּיִשְׁכּוֹב עָם אָתַת אַבוּהָי

וְאֵׁמָּוֹ בְּלְ_הַמְּׁם אֲמֵּוֹ: (a) וְנִימָר כְּלְ מַּמָּא אָמָוּ: מַ אַבְּוּר שׁבֶּב עִם בְּלִ בְּהַהַמָּה לִים בְּלִ עַּמָּא אָמָוּ: נִימָר בְּלִי עַּמָּא אָמָוּ:

 الإقال: (a)

סר עיבל ופתחו בקללה, ולומרים לרור סליש לשר יעשה פקל

لْغُمِّد بأحدربا يُا لْرَفْفُرْر: װּ נְאֵבֶּׁע זְעַמְּרִי עַלְּהַקְּלְיה בְּתַּיְרִ יְאִבְּיוּ יִקּוּמוּוּ עַל לְנְשִּיָּא

אָּלָהְ וֹהְבֹאֵלְ לַלְ נִם:

וֹנְטִיבוּוֹ כַּלְ מַּמָּא נְיִימָבוּוֹ אָמָוֹ: בוב אופולא וותו לסטלא ומשכא מבשל שבם גל מובר

וֹנִימָר כָּלְ עַּמָּא אָמָן:

ווומר כָּל עַמָּא אָמוֹ: לי אַבוּר מַסָּיג וְּבָּוּל בַעַּהָר וְאָמָר לִים דִּישְׁנֵּי הָחִוּהָא דְּחַבְּרֵיה

וֹנִימַר כָּלְ מַּמָּא אָמָן:

לים דינאלי דין גיור ייתם

נאַבמלא נוומב פֿב המא אַמו:

בָּלְ עַמָּא אָמָן:

מַמַא אַמוֹ: אַן בּנוַאַמֿוְ וֹאַמֹּוַ כַּלְ ַנִאָם אַבוּנוֹ אַן בּנו אַמִּיה וְיִימָר כִּלְ אַרוּר שׁבֵּב עִם־אַַחֹתוֹ בַּת־אָבִיוֹ לִישׁ דְּיִשְׁבּוֹב עִם אַחְתֵיה בַּת

> the people shall answer and say: and setteth it up in secret. And all work of the hands of the craftsman, abomination unto the LORD, the graven or molten image, an Cursed be the man that maketh a

people shall say: Amen. father or his mother. And all the Cursed be he that dishonoureth his

unto all the men of Israel with a

And the Levites shall speak, and say

and Asher, and Zebulun, Dan, and

Ebal for the curse: Reuben, Gad,

and these shall stand upon mount

people shall say: Amen. neighbour's landmark. And all the Cursed be he that removeth his

people shall say: Amen. to go astray in the way. And all the Cursed be he that maketh the blind

say: Amen. and widow. And all the people shall justice due to the stranger, fatherless, Cursed be he that perverteth the

the people shall say: Amen. uncovered his father's skirt. And all father's wife; because he hath Cursed be he that lieth with his

07

81

Δī

91

٤ī

Amen.

loud voice:

Naphtali.

shall say: Amen. manner of beast. And all the people Cursed be he that lieth with any

the people shall say: Amen. the daughter of his mother. And all sister, the daughter of his father, or Cursed be he that lieth with his

לב.), ששה שבְּמִים עלו לראָש הר גרוים וששה לראָש הר עיבל, (10) מקלה אביו. מולול, לשון וָנְקֵלֶה אָהִיךּ (לעיל כה, ג): (שבו) לברך אח העם. כדלימל במסכם קומה (דף וגו',וכן כולם עד לכור לשר לל יקים:

ומסכה וגו', ואלו ואלו עונין אמן, חורו והפכו פניהם כלפי (18) משגה עור. הסומא בְּדָבָּר, ומשיפו עלה רעה: כלפי סר גרויס ופממו בברכס, ברוך סמיש משר למ יעשה פסל וְקַפַּג מְמוֹר (ישעיה נע, יד): והכהנים והלוים והארון למעה באמלע, הפכו לוים פניהם (דו) מסיג גבול. מחזירו לאחריו וגונב את הקרקע, לשון

	(24) מכה רעהו בסחר. על לשון הרע ה בימודו של רבי משה הדרשן, י"ה הרורים י שבמים, וכנגד שמעון לה כתב הרור, לפי שלה לפני מותו כשברך שהר השבמים, לכך לה לה	יש כאן כנגד י"א ועשחרות צאנך. אסיסבלבולברכו למסוקרא שמס עשמ	כמכגומו, ורבומינו אמרו (מולין פד:) רומ, שמעשירות אם בעליהן ומחזיקום	
9	בְּרִיּךְ אַמָּה בְּבֹאֵרְ יִבְרָיּךְ אַמָּה בְּצֵאמֶרְ:	בְּטִפְּקָר: בְּיִרְיִרְיִּ אַהְּ בְּטִיעֲלֵרְ וּבְרִירָּ אַהְּ	Blessed shalt thou be when thou comest in, and blessed shalt thou be when thou goest out.	9
ς	جَرْبِ سَبْعَكَ بَصْضُعَلَقَكَ:	בְּרִיךְ סַלְּךְ וְאָצִיּהָדָּ:	Blessed shall be thy basket and thy kneading-trough.	Ş
†	ְנְעַשְׁהְרָנְיִ בְּאָנְהְיִּ וּפְּרֵי בְּהָמְהָהְ הְבְּרִי בְּהָלְפֵּיף	בּלֵב, טְנְבֵׁ וְמֶבְב, מִּלְב: בְּאַבְמְּב וְנְלְבָּא בִּלְמִּנְב בְּבִּב נְלְבָּא בִּמְמָּב וְאָבָא	Blessed shall be the fruit of thy body, and the fruit of thy land, and the fruit of thy cattle, the increase of thy kine, and the young of thy flock.	†
٤	בְּרִוּךְ אַמָּה בְּעָיר וּבְרָוּךְ אַמָּה בַּשְּׁבֶּה:	בְּחַלְלְא: בְּרֵיךְ אַהְ בְּקַרְהָא וּבְרִיךְ אַהְ	Blessed shalt thou be in the city, and blessed shalt thou be in the field.	ξ
7	ېتېر پرځا چر تېښې چېنر تېچن ښښې چې تېښې چېنر نځین څرټنه:	לְמֵּוּמִבֹא בּוּוֹ אֵלְטִבּ: טִאּבְּּוּ וֹנִבְּלֵּפִוּלָּבְּ אָבִּוּ טִׁפַבָּוּרָ וֹנִיטִוּן הַּלְבַּ בִּלְ בָּבִבְּטִׁאִ	And all these blessings shall come upon thee, and overtake thee, if thou shalt hearken unto the voice of the Lord thy God.	7
כב	וְחִינִׁה אִם־שִׁמָוֹעַ הִשִׁעַעַ בְּקוֹלֵ יְהְנָה אֵלִהָּיךּ לִשְׁמָּר לַעֲשׁוֹת אָת־בְּל־מִצְיֹהְיִר אֲשָׁר אַנֹבָי מִצְיְּךְ תַּיְּיֹם וּנְהָנְךְּ יְהֹנָה אֵלֹהֶיךְ עֵלְיֹּוֹן עַל בְּלְ־גּוֹיֵי הְאֵבֶין:	לְמִוּמִבֹא בּוּוֹ אֶּלְבִּעַבּ לְמִּהַב	And it shall come to pass, if thou shalt hearken diligently unto the voice of the Lord thy God, to observe to do all His command thee this day, that the Lord thy God will set thee on high above all the nations of the earth.	IIIAXX
97	אָרוּר אַשֶׁר לֹא־יָקִים אָת־דִּבְרֵי הַתּוֹרֶה־הַוּאָת לַעֲשָּׂוֹת אוֹהָם וְאָמָר כְּל־הַעֶּם אָמֵן: (פּ)	ונותר כַּלְ תַּמָּא אָתוּ: אִנְנִוֹטָא טִבְא לְמָתְּבָּר וֹטַבְּוָוּ לְנִת בְּלָא וֹפִנִּם זִּט פִּטִּנְתִּנִ	Cursed be he that confirmeth not the words of this law to do them. Amen.'	97
Şτ	אָרוּר לֹקַחַ שָֿחַד לְחַבָּוֹת נָפָשׁ דָּם נָקֵי וְאָמָר כְּל [ַ] הַעֶּם אָנוְוּ: (ס)	אָמֶן: לִּמָּה גַּם זַכַּאִּג וְנִימָּר כָּלְ תַּמָּא לְנִת גִּנִלַבָּגלְ הִּנְּוֹיִבָּא לְמִלַּמָּלְ	Cursed be he that taketh a bribe to slay an innocent person. And all the people shall say: Amen.	\$7
ŧτ	אָרְיִר עַבָּת רֵעָה בַּסְּחָר וָאָעָר בְּלְ־הָעָם אָמֶן: (ס)	ן מי דימָהי הַבְרִיה בְּסִהָרָא ליש דִּימָהי הַבְרֵיה בְּסִהְרָא	Cursed be he that smiteth his neighbour in secret. And all the people shall say: Amen.	† 7
धर	אָרְוּר שׁבֶּב עִם־חָתַנְתָּוֹ וְאָעָר בְּלְ־חָעָם אָמֵן: (ס)	ליט דישׁכּוֹב עָם חֲמָתַיה וְיִימַר כָּל עַמָּא אָמֵן:	Cursed be he that lieth with his mother-in-law. And all the people shall say: Amen.	६र

(62) אשר לא יקים. אן כלל אם כל המורה כולה, וקבלוה (5) בדוך שנאך. פירומיך. דבר אחר ענאך, דבר למ שאחה

מליסם באלה ובשבועה:

לפני מומו כשברך שחר השבמים, לכך לה רלה לקללו:

ממנן במלים: ומשארחך. דבר יבם, שנשאר בכליו הינוז:

קומם, כעשמרות הללו שהן מלעים חוקים:

نزنون خفائك: יּגֹאַנּ אַלְגוֹב וּלַמִּלֹמִנִי גַוֹב'נום عمر مُجْرِيك نَفْضُ مَ خُفْدُكَ حُثُثُكَ هُلُهِ لِيَخْرُضِهِ مُحْرِيهِ كَيْضُكِ ימו יְהוְה אָת־אִיֶּבֶיוּ הַפְּמָים ימִיוֹ

څرينك بتا ځك: ⁸ בַּאֶּסְמֶּוֹבׁ וּבְּכִלְ מִמְּלֵנו יִגְוֹבְ בְּאִיִּצְּרֶוֹבִּ וּבְּכָלְ אִוְמִּׁמִוּנו יְּגָרָ יַצַּר יְהוָה אָהְּךְ אָת הַבְּּרֶכְה יְפַקֵּיד

هُل طَمُرِيرَ يُعِيِّدُ هُمِ ثِيلَا لِتُحْرِفُكُ أَن هُولِيِّيِّم قَرْبُكُ يَنْ فُولِيِّهِ قَرْبُكُ ¿ כַּאָּמְּׁע לְמִּבֹּמ לְוֹדִּ בֹּּג עֹמִּמְע בֹּמֹא בֹּלִינִם לְנִּ אֵּנִג עֹמָּנ

نْ لِيُلِا نَظُلُمُ مُكُنَّكُ لِنُلْكُمُ مَقَلَّا: or וֹבְאוּ בְּלְ_מַמֵּוּ בִּאְבֵּוֹלְ בֵּּוּ מֻמִּם

נְאַבַּה וְעוֹיָנִי כַאַּבְעָּוּב לַעָּט לַב: هَلَمُنَاكَ لَمَر لَهُلُمُونَ يُهُلُ « خَمُنُكُ بِحَفْلِ، خُلْمُنُكُ بِحَفْلَ، יהותרף יהוה לשובה בפרי

וּאַטַּר לְאָ תַּלְוֶת: מּמְּשָּׁר יְבֶּרְ וְהַלְּוְנִיםְ צִּוְנִם בַּבְּנִם מִנְבָּדִוּ יְדָּבְּ יְנִבְּנִים לְמַּמְמִוּן אַרְצְּרְ בְּעִילוּ וּלְבָרֶ בְּאָנוּ בָּלִ :दृत्त ;त<u>र्</u>देत । दृहे श्रुत श्रंथ्यंत

בּיִּוֹם לְמִּמָר וְלַגַּמִּמִוֹנִי: וְתְוֹת אֶלְמָיף אֲשֶׁר אָנָבֶי מְצַּוּף خْطُهُم خُد نِهُمِّه عُدٍ مُعُلِّما خُمَامُهُ غُدَ، نُطَحُدِ خُخُطِيدَةُ عُ װִלִיִּעְ בַּלַעְ לְמָּהֹלְע וֹלְאָ שִׁנִינִי הַנְיִם לְהַּגְלָא וֹלְאַ שַׁנִינִ بزيزة بمزئ جُديهُ لَرِيهُ جَزَائِك إِنْ فَهِنَا مَوْمِكَ إِذِيهُ مَا فِي

אַמֶּבְיְנְיִנְיִ וּיִבְּרְכִּנְָּרְ בִּאַרְעָּא זַּיִין אֶלְחָרְּ וו לני וני בנלו

לאובטן בטללן פבמוני: نظرظك بترثب كتر كيوت جكتك بصرور بيهجمني كيون عودته

أنكتاحيا طفك: אָבוּ הְאֹמֹא בּוֹ אִטֹלִבוּ הֹּלְנַ

נוטנל ני למלא לנלגא

סּגיאָרן וְאַהְ לָא הָזִיף: בְּעְבְּרֶרָהָא נְתַ כְּלִ ינה שְׁמִיָּא לְמִמַן מָטַר אַרְעָּרָ יפְּתַּח יָן לְךְּ יָת אַוֹּצְרֵיה טְבָא

יומא דין למפר ולמעבר: בּוֹ אֶּלְטַבְ בַּאָּלֹא מִפַּפֿוּ לָבַ

> flee before thee seven ways. out against thee one way, and shall smitten before thee; they shall come that rise up against thee to be The LORD will cause thine enemies

giveth thee. land which the Lord thy God unto; and He will bless thee in the in all that thou puttest thy hand blessing with thee in thy barns, and The LORD will command the

LORD thy God, and walk in His keep the commandments of the hath sworn unto thee; if thou shalt holy people unto Himself, as He The LORD will establish thee for a

afraid of thee. called upon thee; and they shall be see that the name of the LORD is And all the peoples of the earth shall

unto thy fathers to give thee. the land which the LORD swore cattle, and in the fruit of thy land, in of thy body, and in the fruit of thy over-abundant for good, in the fruit And the Lord will make thee

but thou shalt not borrow. thou shalt lend unto many nations, bless all the work of thy hand; and rain of thy land in its season, and to good treasure the heaven to give the The Lord will open unto thee His

and to do them; command thee this day, to observe of the Lord thy God, which I hearken unto the commandments not be beneath; if thou shalt shalt be above only, and thou shalt head, and not the tail; and thou And the LORD will make thee the

יליאמך מן סעולם בלא המא כביאמך לעולם (בבא מליעא קו.): לברוח, לסיות מתפורין לכל לד: (6) ברוך אחה בבואך וברוך אחה בצאתך. שמסל (7) ובשבעה דרכים ינוסו לפניך. כן זרך סננסליס

אַבורִים לְעָּבְרָה: (פּ) וּמְמֹאָוּגְ לַלְבֶבׁע אַנִוֹנִי אֶּלְנִים אַנְכִּו מַׁגַּוֹנִע אַטַבָּם עַוּוָם וֹמָוּן וַלְאָ עַסׁוּר מִכְּלְ־תַדְּבָרִים אֲשֶׁר

מהלוט הלולוגא וֹלֵא שַׁסַׁמְוּן מִכָּלִ פַּשִׁנְתֹּוֹא

left, to go after other gods to serve this day, to the right hand, or to the the words which I command you and shalt not turn aside from any of

تظَرْزِين بَهُرُب لِنهُرُبِك: מֹגַּנֹנְ עַנְיָם וּבָּאַ הַבְּינִבּ בַּבְ בַּלְ ַמְגִּוְעָנֵוּ וֹעֲפִעָּוּו אָמָהַ אָנָכֹּוּ ع بِهِرَيْرِهِ رَضِرَه رَيِهَينَ هِمَـ וְהַיְה אָם־לָא הִשְּׁמַעַ בָּקוֹל יָהוָה

::\-: ווושון הֿלָשׁ פֿכ לַנֹּמּנֹא שֹאַבָּוּן בּאַנְא מְפַבּוּר לְךְּ יוֹמָא בֵין נו פלן בלובוני. ולומוני. בּגֹ אֶּלִבֹיב לַמִּמָּר לַמָּמֶּבַּר וובו אם לא טַלבּיל לְמִימָבֹא

upon thee, and overtake thee. day; that all these curses shall come statutes which I command thee this all His commandments and His the LORD thy God, to observe to do wilt not hearken unto the voice of But it shall come to pass, if thou

אַבוּר אַמָּה בְּעָּיִר וְאָבוּר אַמָּה לִיט אַהְ בְּקַרְהָא וְלִים אַהְ

בְּחַלְלָא:

cursed shalt thou be in the field. Cursed shalt thou be in the city, and

91

ב אבור שנאף ימשארמף:

ליט סַלְּךְּ וְאָצִינָהָרָ:

kneading-trough. Cursed shall be thy basket and thy

שְׁנָר אֲלָפֶּירְ וְעַשְׁתְּיִהְיִי צֹאָנֶךְ: غَلَيْدَ فَلَيْ خَمْنُكُ يَقَلُّ هَلَيْكُ خِيمَ لَكِنُّهُ لِيَمْمُكُ

מְּנֵב: בְאַבְמְב בַּלֵב, טְיָבְב וֹמֶבְב,

of thy flock. increase of thy kine, and the young and the fruit of thy land, the Cursed shall be the fruit of thy body,

בַּבָּאטֶב: אַבוּר צַּמָּה בְּבַּאָרְ וְצְּרָוּר צַּמָּה לִישׁ צַּתְּ בְּמִיעַלְרְ וְלִישׁ צַּתְּ

when thou goest out. comest in, and cursed shalt thou be Cursed shalt thou be when thou

בַּוֹבְים בַּיבּ מִנְיַר מִפְּׁנֵי נְהַ מִהְּלַבְיִנְיִּבְ אָהֶהִר בְּבְלְרְמִמְּלָחְ יְדְרְ אֲמֶעֶר תַּעְּמֶער וֹאָט_בַמִּיֹמֶבָנ וְשַׁלָּח יְהוְנָה ו בְּּוּדְ אָת־הַמְּאֵרֶה ו

מולבב בְּמִבְלִטֹא בּטַלְטִיי: לכל אושטות ידף דתעבור ישכח יוַ בַּרְ יַת מָאָירָתָא

whereby thou hast forsaken Me. because of the evil of thy doings, and until thou perish quickly; unto to do, until thou be destroyed, in all that thou puttest thy hand cursing, discomfiture, and rebuke, The Lord will send upon thee

אַמֶּר־אַמָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁמָּה. מַּב כַּלְתַּוֹ אָטַבְ מִמַּלְ הָאָבְלֶּה בּיִשִּׁיצִי יָהָ מִינַל מַנַּלְ צַּבְּעָּה בָּצִּהְ יַרְבָּק יְהְנָה בְּךְ אָת־הַדְּבֶּ

מְבֶיל לְתַּמֵּן לְמֵירְתַבִּי: וֹבְבַּע וֹוֹ בַּבַּ וֹעַ מִנְעָא מַּב

whither thou goest in to possess it. consumed thee from off the land, cleave unto thee, until He have The LORD will make the pestilence

⋧⋣⋣Ŀ᠄ بحَهَٰدُ فَيَا بِحَدْثُكُمًا بِلَيْحُونِكِ شَلِ ĸŢÜĽŢ יְבְבְּר יְהוְה בַשְּׁהָפָת וּבַקַּדַּחַת

עד דְהַיבַר: بخمَلَ فَرْمُ بَحْدَلَ كُرْمُ لُنْكُ لِوَافُكُ tŢŢŢŢŢŢ にサーベルベル

shall pursue thee until thou perish. blasting, and with mildew; and they heat, and with drought, and with with inflammation, and with fiery consumption, and with fever, and The LORD will smite thee with

(02) המארה. מסרון, כמו לרעת ממסרת (ויקרס יג, נס): המהומה. שָׁגּוּשַׁ, קול צסלות:

ער השְּקְרָה: וֹמֹפֹּׁר מִן בַוֹּמִּמִנִם יוֹבַר מֹלֶנִים וֹמֹפַּרָא מוֹ מִמִּנֹא יוִבווָט מֹלַנַּ יַבַּן יְהְוָה אָת־מְעַעַר אַרְצְּךְּ אָבָבָק יִמִּין יִיָּ יְהִעִּים אַרְעָּךְ אַבְקָא

: لَمْ يُكْدُلُ ניניני לַזְּעִּינִי לְכָּבְ מִמְלְכָנִינוּ بخمخذ للكدت فالام خفائد المُنْ اللهُ عنه الله ほがと نَصُرُكِ يُعَرِّدُ النَّلِا النَّلِي كَافِيْرًا جِينُونِكِ نَصْدُكَ لَذُ ضَحَيْدٍ كَلْتُم هُرُهُكَ

נאגן מַבַּביני: אָנֶל הַשְּׁמִּיִם וּלְבָּבְּבַמָּת הָאָבֶּץ لنئئد نخڻيك خظهُجُم خُخُم_

ŻĽĽĠ%: بحَرْبُ لَا بَكِيْلُ لَا كُمْ اللَّهِ لَا كُمْ اللَّهِ مِنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ ال ל, ובמפלים)[קי ובַּמְּחֹרִים] יַכְּבְּה יְהְנְה בִּשְׁחָין מִצְּרַיִם

> פַברולא מלממבר らは、ほど なれるゴロダ ויהון שמיַא דעלוי רישה

מַלְכְּוֹנוּ אַבְּמֹאִ: خنئم خجد יבהבת אירהן הפירוק מן אָלֶין בַּאִוֹנִטְאַ טִבָּיִאַ טִפּוָעַ לַנִטִּיה

בּאַבְעָא וְלֵית דְעַנִיד: לְכָּלְ מִוּפָא בַּמִּמִּיֹא וֹלְבַׁמִּינִא بنت أخرخك فميلائه خمردح

יִבְמִּעְיָנִיןְ יִבְגַּוְבָּאֵ יִבְעַוֹרַס نمُتنئك ئا خَمَنَاهُ لَيَمَدُنَهُ

> under thee shall be iron. shall be brass, and the earth that is And thy heaven that is over thy head

thou be destroyed. shall it come down upon thee, until land powder and dust; from heaven The LORD will make the rain of thy

unto all the kingdoms of the earth. them; and thou shalt be a horror and shalt flee seven ways before shalt go out one way against them, smitten before thine enemies; thou The Lord will cause thee to be

be none to frighten them away. beasts of the earth, and there shall all fowls of the air, and unto the And thy carcasses shall be food unto

whereof thou canst not be healed. and with the scab, and with the itch, boil of Egypt, and with the emerods, The LORD will smite thee with the

Lτ

97

٤7

עד אבדך. מרגוס עַד דְּמֵיבֶד, כלומר עד מבוד מומך, יובש, ופני המבואה מכמיפין ונהפכין לירקון, קמ"א בלע"ו: שבשדות. שדפון. רוח קדים השילד"ה בלע"ו. יבים עליך גייםום: ובשדפון ובירקון. מכום מבופה מרקיבין, ומכל מקום קללה הים, בין שהים כנמושם בין שהים מֹבֶבּ (חִינב ל, ל), נְמַר מַפְַּמַ מֵמֵבׁ (ירמיס ו, כע): ובחרב. וסמרן לא מסיס מויעס כדרך שאין סברול מויע, ואין ספירות ולמת חמיד למים, ובלע"ו אשרינמנ"מ, לשון ועלמי קרה מני שלא יריקו מער, מכל מקום לא יהיה חורב של אבדון בעולם, ומיני מלאים סם: ובחרחר. מולי סממממו מוך סגוף אומר שמיך נמשמ ואכלך ברול, שיסיו שמים מויעין, אע"פ בלע"ו שסיא ממס מאוד: ובדלקח. חמס יותר מקדחת, מויעס כדרך שסנמשת מויעוסיל מרקבת פיכותים, וכאן סוא פִי מֵבׁ מְדְמֶם בְּפַפִּי (דברים לב, כב), וסוח אם של חולי מלוו"י שחין הברול מזיע, ומחוך כך יהא חורב בעולם, והארך חהא (22) בשחפה. שנשרו נשקף ונפוק: ובקדחה. לשון וְשָׁם מַּלְלֶכֶם פַּנְּמַשָּׁה (שם יע), שלא יסיו השתים מזיעין כדרך

כן בקללה זו הקל, שבראשונות הוא אומר אָת שְׁמֵיבֶט בַּבַּרְזֶל ס' בך, יככם ס'. סקל משם בקללומיו לאמרן בלשון ימיד, וגם שׁלְבוּ מִשִּׁי שְׁבִי (שִם בשְ) ' ובשָן בושְ שָוִעִב לְלוּלְ בּ, שָלְבִי לַ יִּבַּלַ כמשמעו, וכן נאמר וָאָס לֹא מִשְׁמָעוּ לִי (ויקראַ כו, יד), וָאָס סללו משה מפי עלמו המרן, ושבהר סיני מפי הקב"ה המרן (23) והיו שמיך אשר על ראשך נחשה. קללות שמכלה מחליך:

ירקון. כַּבְּרָוֹל לֹח מוֹנִיחׁ פּירוֹם, וכן סשמים לח יריקו ממר:

ויאמכו אוי לנו שלא יבא עלינו כדרך שבא על אלו: (25) לזעוה. לאימה ולויע, שיזועו כל שומעי מכומיך ממך, למיס מן סמיס, ונדבק בסס ונעשס מיט, וממייבש ומרקיבין: וסרום באם ומעלם אם סאבק, ומכסם אם עשב סורעים שסן ג:), מטר יורד ולא כל לרכו ואין בו כדי להרביך את העפר, (24) משר ארצך אבק ועפר. זיקה דנהר מערה (העניה

םמין יבם כמרם: מבמון, כדלימל בבכורות (מל.): גרב. שמין למ: הרס. (ע קיס מאדי, למ מבפניס ויבש

Δπ

ילטמטון בדב: ₈₂ יַפְּבֶר יְהוֶֹה בְּשִׁגָּעִיוֹ וּבִעִּוַרִוֹן

מושה: הֹהַנּע וֹלוֹנִגְ כַּגְעַנֹּמִנִם וֹאָנִן עַּבְּלִיתַ אָּטַ-בְּרֶבֶיִּהְ וְתִּיִּיתַ אָּבַ פּ נְמָמְּהָׁהְ עַלְּגִּיּ בְּאָפֹּלֶע נְלָאִ צִּנִמְהָּנָהְ הַּוֹנִגִּאִ בַּעַבְּלָאִ נְלָאִ ໄປ່ເປ ປປຸຊົດ ປີຄໍ່ມີໄເດ ປຸຊົດໄ

וֹלְאָ שַׁעַלְּלֶּינִי שׁבֹּלוֹע וֹלַאָּעַיםׁמָּבׁר בַּוֹ כַּנִבְם שַׁמָּת ڗڛٚڿڿڎ٦ٳ [∞] ישגלנה)[קי אֹמֵּׁע עֹאַבְתְּ וֹאָנְתָ אַבַּעַ (כִּ, אַטַּעָא בַּיִבוָס וּלָּבַר אַבָּבַוֹ

نغرا خك ميضرة:

אַשֶּׁר הַרְאָר:

אַמִּוּע וֹבֹאוּא בָּלְבַנּוֹמִים:

خر_تنبه نقدا خقح نثك:

וְמִינֵיף רֹאַוֹת וְכְלְוִת אַלִיהָם

לאָנֶב בַּוֹב אֹאַנְבְּ נִטְנָּוָנִי בַאָּנְבָּנִבּ مقد يتباله وود مجوده بري

> **ἀἀχ:** にはほれればにに せらばらいいが

> הְּמִּעׁ וֹאָנִים כֹּלְ וִתְּנֹא וֹלְיִנִי تَجْدِب نُن لِجِيدُ لَأَنْكُ يَنْتِ، خُدَد וטַבו מִמְמָּוּמִ בַּמִּיהַבָּא כַּמָא

نتتذدي: טשור פוש פֿבמא שהור וֹלִא בּנֹע וֹמֻבּׁלִנִּע בּנִעֹא טִבִּנִּג וֹלָא

ځك ځدرك: طفندا خفقت لخفك نترب מו פולה ולא יתוב לב גלב מיכול מניה הַמְּרֶךְ יָהֵי צָּנִיס מּוְרְרַבְּ מְּבְּנִים לְמִּינְּיִרְבּ וֹלְאִ עִאָּכֹלְ. שִוְבִוֹבּ וֹבִי לִבִּים לְמִּינִּוּב וֹלְאִ

בּגלַלְחוֹן כָּל יוֹמָא וָלֵית חֵילָא خُرُنك بخرَبُنك دُنُرُنت خُمُّت هَتَابِ خَرُكَ יבוקד מסיריו לעם

בְּרַם הַמְּוֹל וּרְעִינִא: מֹם אַמָּבׁר לאַ־יָּנְדְּעְיִּטְ וְהָיִהְ הַכּוֹל עַ יִיכוֹל עַם דְּלָא יָדִעְּהָהָא וּהְהָהָ خدر بهد فالناب زخر الأرةب بهجر بعض لمهدمك نخر جربه بناه

יּ וֹבְוֹנִים מְשְׁשָׁהֵ מִבּנִאַב הַנֶּנִר וּיִהָר מְשְׁשָׁה מִבוּנוּ הַנְּלָּב

יַּבַּוֹבַבַּלַבַ בּאָב לא תוכל לְהַרֶּפֵא מִכָּף רַגְּלְהַ לְאָתַסְּאָה מִפּּרָסָה רַגָּלָה וְעַּר تخلقت لمح تهجنا لأهد لحنظالمح مفالكم نحبح יְבְּבֶּׁה יְהְנְׁה בְּשְׁתֵין בְּעִ עַּלְ יִמְתִינֶף יִי בְּשְׁתָּוֹא בִּיִשְׁא עַלְ

> with astonishment of heart. madness, and with blindness, and The LORD will smite thee with

there shall be none to save thee. oppressed and robbed alway, and prosperous; and thou shalt be only thou shalt not make thy ways the blind gropeth in darkness, and And thou shalt grope at noonday, as

vineyard, and shalt not use the fruit not dwell therein; thou shalt plant a shalt build a house, and thou shalt another man shall lie with her; thou Thou shalt betroth a wife, and

and thou shalt have none to save shall be given unto thine enemies; not be restored to thee; thy sheep away from before thy face, and shall thine ass shall be violently taken eyes, and thou shalt not eat thereof; Thine ox shall be slain before thine

of thy hand. there shall be nought in the power longing for them all the day; and thine eyes shall look, and fail with given unto another people, and Thy sons and thy daughters shall be

be only oppressed and crushed knowest not eat up; and thou shalt labours, shall a nation which thou The fruit of thy land, and all thy

sight of thine eyes which thou shalt so that thou shalt be mad for the

ŧς

ξЕ

87

unto the crown of thy head. healed, from the sole of thy foot boil, whereof thou canst not be knees, and in the legs, with a sore The LORD will smite thee in the

(82) ובחמהון לבב. מומס הלב, משמורדישו"ן בלע"ו: בשנה הרביעית לחכול פריו:

(30) ישגלנה. לשון שגל, פילגש, וסכמוב כינסו לשבמ כל מומלת שמינה במה קרויה כליון עינים: (92) עשוק. בכל מעשיך יהיה ערעור: (22) וכלות אליהם. מלפות אליסס שישונו ואינס שניס,

ישכבנה, (מגילה כה:) ומקון פופרים הוא זה: החללנו.

נֹמֶבוֹ: ְּעְבְּיִנִים אֲבִוּיִים אָבִינִים אָבִינִים אָנִאָ יִאַבְּנִאִּי בּּלְבִי, מִצְּוֹנִיאִ אָלָא וִאַּבְּוֹיִאִי אַאָהֶר לאַ־יָּדָעְיְהְיָּ אַמְּהָ יַאַבְּהָהָיִיף יִנִּשְּׁיִבְּיִי יִּהְיִּהְאָ אָהָ וַאַבְּהָהָהָ וְהִפָּלִה نفقات څڅرك څخ لار يىنځات څځك بنظِك بترثِد يجينَة بهد مَخَ جَهِ يَجْدِ بَهُ يَهُك

wood and stone. there shalt thou serve other gods, known, thou nor thy fathers; and unto a nation that thou hast not king whom thou shalt set over thee, The Lord will bring thee, and thy

ಭರ್ಷ: בְּבִלְ הֲעַמְּיִם אֲמֶב וְנַהַגְּוֹב יְהַנְה בְּכָל עַמְמִיּא הִידַבְּרְנָּה יִיָּ

देवद्यं: د ابتريم جاسفت جامع اجاستر اجتد جامع اجاست

מַאֶּסֶל בָּי יַהְסְבְּיִנִי הַאָּבְבָּרִי $_{8\epsilon}$ įįrų r \perp riųų \perp rių \perp rių

ĸ۲ÇX: וּוֹֹמִג שֹבׁנוָמֵ אֶבׁוּ וֹשִׁסְבֹנִישִּ

בוילליגונ: ְּעֹמְשֹׁעִ נְּלְאִ שֹׁאֹנְעַ כַּגִּ עַאָּבֹלְנִנִּ לָאִ עֹמָמִינִּ, נִּלָאִ עֹבֹנְוָמִ אָּבַוּ ַ כַּבְמָנִם טַּמָּת וֹמִּבְיֹבְטַ וֹנִינוֹ לַאָּבַ כַּבַמָנוֹ טַּבּּוּב וֹטַפַּלְטַ וַנִּמָּב

מיקלניה תולעמא:

نَشِمُا لِكِي نُونِكِ خَرِ نَهَاحِ يَرْتُكِ: °+ זומום ועונ לף בְּבְלן בִּבְּלְ זְּנִינֵן נְעִוֹ לְנַ בִּבְּלְ שִׁעוּמִּנִ

וּנִיםׁבּ: וּמִּמְּטִׁא בְא טִׁסִּוּב אָּבֵר, וֹטִּבוֹן

יי פֿלום יבֿלוִני שוּלְיִג וֹלְאַיִנִינוֹנִי פֿלוּוֹ יבֹלוֹ שׁלְיִג וֹלְאִ יִּעוֹן לְּבִּ

אַבו וֹבַכוּן בַּמִּבְיָא:

** בְּלִ עֵּצְהְ וּפְּׁרֵוּ אַּדְעָמְתָּדִּ יְיָנְתָשׁ בְּלִ אִילְנְּדִּ וְאָבָּא דְּאַרְעָּרִ הצלצל:

ពុំខ្នាក: ַ הַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבְּלְּ יַעֵּלֶר עָמָר תַּרָר מַמָּר מִיחַב עַּרַל דְּבִינָּך יָהִי סְלֵיק מַעְלְר מָעָלְר וְאַתְּר הַבֵּר מָמָר עִילִר מָמָר עִילִר לְעִילָא לְעִילָא וְאַהָּ

שַׁבּי נְבִית לְטַבְּקָא לְטַבְּקָא:

ּיְהְיֶה לְרְאָשׁ וְאַמָּה מְּהְיֶה לְזְּנֶב: הוּא יָהִי מַפִּיף וְאַמְּ מְּהִי תַּלְּשׁ: •• הַנּאַ יַלְנְדְּ וְשַּׁמֵּה לַאַ תַּלְנֶנָנּ הַנּא הוּא יוֹזְפָּנָר וְשַׁהַ לֹא חוֹזְפָנֵיה

> whither the LORD shall lead thee byword, among all the peoples astonishment, a proverb, and a And thou shalt become an

for the locust shall consume it. the field, and shalt gather little in; Thou shalt carry much seed out into

for the worm shall eat them. of the wine, nor gather the grapes; them, but thou shalt neither drink Thou shalt plant vineyards and dress

the oil; for thine olives shall drop thou shalt not anoint thyself with throughout all thy borders, but Thou shalt have olive-trees

thine; for they shall go into captivity. daughters, but they shall not be Thou shalt beget sons and

land shall the locust possess. All thy trees and the fruit of thy ٤ħ

77

68

88

come down lower and lower. higher and higher; and thou shalt thee shall mount up above thee The stranger that is in the midst of

head, and thou shalt be the tail. not lend to him; he shall be the He shall lend to thee, and thou shalt

טכן (ירושלמי מענים פ"ג ה"ו): (85) יחסלנו. יכלנו, ועל שם כך נקרה חסיל, שמכלה הם שה"כ היה לו לכחוב יוריש: בליוכן מכדומו ולְבוְהֹי (שון מפוכי ושְשמה: למכת פלוני: ולשנינה. לשון וְשְׁנַּמְּס (דבריס ו, ו), ידברו יעני: הצלצל. מין הרבה. והי הפשר לפרש יירש לשון עליך: למשל. כשמבא מכה רעה על אדם, יאמרו זו דומה (ב+) יירש הצלצל. יעַטָּמּי הארבה רש מן הפרי: יירש.

ירושה, שמ"כ היה לו לכמוצ יירַשׁ, ולה לשון הוֹרֶשֶׁה וגרושין, (קε) לשמה. ממ"ו משמורדישו"ן כל הרומה מותך ישום (0+) בי ישל. ישיר פירומיו, לשון וְנְשַׁלְ סַּבַּרְזֶל (שֹם ימ, ה):

نَاطِيْرٍ يُمْدِ جَنَّكِ: ىلى بالمناب كالمنابع المنابع المنابع

וויטון מֹלְבׁ בֹּלְ לִוֹחֹוֹא עֹאִבְּוּוֹ

עַר־עוֹקֶם: ٥٠ וֹנִינִּ בֹּנְ לַאִּנִע נַלְמִנְפַׂע נַבֹּזַנְהֹנֹנֵ זִנְלֹנֵנְ בַּנְעַ נַלְמִנְפַּע נַבְבַּנְנֵנְ

ער עלטא:

אֶלהֶוף בְּשִׁמְחָה וּבְשַּׁוּב לַבָּב אֶלִהְף בְּחָדְוָא וּבְשַּׁפִּירוּח مَوَلَا هُمُّد دِهِ مُحَلِّكُ هُلا أَلِيْلًا لَا يُحَلِّهُ فَجَنَانُهُ كَلَّهُ الْأَلِيَّا لَيْكُمْ فَرَانُهُ كَالِّ

מנות לנ:

לבא מפני כולא:

בשְּׁמִירָוֹ אַטֶּרִי: וֹלֹטַוֹ הָּכְ בֹּוֹנִכְ הַכְ_הַּנֹאַנְשׁ הֹּע ולֹגֹלֹא ולֹגוֹם 8+ 1,73411111 ÄU_X.Ț.Ŀ

ובוט כולא ווטול לוב בּהָב, בּבַבַּב וניפלע זע

جهزر: יַשָּׁא יָהוָהֹ עַלֶּיף גָּוּי מַרָּחֹק

עַן. אַאָּבוֹהְמָלֵת הַפָּא בַּלָא נַהְמָתָה לַיִּהְנָיה: ALAN CAN LUMUL, TALN ווטו וו מּלַב מַם מֶבַטוּל מִסָּוֹפּוּ

خَاطِا لَرُهَد خِي نَبَا: יי אַנּוּ עַנִּי פְּנָנִים אֲשֶׁר לֹאְ־וְשֶׂא פְּנִים עַם חַקּיף אַפִּין דְּלָא נָסִיב אַפּי

סְבָא וֹתַל יְנְקְא לָא מֶרַבִּים:

מונר אַלפּוף וִעּשְׁהָרָת צּאָנָף تِهٰجُرِد خُكِ يُعْلِ فِيرَيِم لِنَجْثِد ינ אַבְעָּטִׁבְּ מָּבְ נַיְּמֶּעִנְבַ אָמֶבְ בַאָּבְ בַּאַבַמֹּבַ מַבְ בַּטַמָּטַנִּגִּי בַּלַאַ

מָר הַאָּבִירָו אַמָּף:

ىضمُنى خَكْت، ىرنىك ئمُلت، וַהָּאַר לַבְּ מַבוּרָא חַמָּרָא וונכול ולְבָא דְּבְּעִירָה וְאָבָא בְּבְעִירָה וְאָבָא

> which He commanded thee. commandments and His statutes thy God, to keep His hearken unto the voice of the LORD destroyed; because thou didst not and overtake thee, till thou be upon thee, and shall pursue thee, And all these curses shall come

seed for ever; sign and for a wonder, and upon thy And they shall be upon thee for a

the abundance of all things; with gladness of heart, by reason of LORD thy God with joyfulness, and because thou didst not serve the

have destroyed thee. yoke of iron upon thy neck, until he want of all things; and he shall put a thirst, and in nakedness, and in against thee, in hunger, and in enemy whom the Lord shall send therefore shalt thou serve thine

tongue thou shalt not understand; swoopeth down; a nation whose of the earth, as the vulture against thee from far, from the end The Lord will bring a nation

old, nor show favour to the young. shall not regard the person of the a nation of fierce countenance, that

caused thee to perish. young of thy flock, until he have oil, the increase of thy kine, or the shall not leave thee corn, wine, or until thou be destroyed; that also cattle, and the fruit of thy ground, And he shall eat the fruit of thy

ıς

9t

(94) כאשר ידאה הנשר. פממוס, ודרך מללמת ויקלו כג), מינעינדר"י צלע"ו: (דף) מרוב כל. זעוד שהיה לך כל מוז:

שׁלוֹם לְפְּׁמַב מְמוֹ (בּבמְבוּים ממֹ, מוֹ), וכן כִּי שׁמַעַ יוֹפָף (שם מב,

מומיו: לא השמע לשונו. לה מכיר לשונו, וכן מִשְׁמַע

څريږل ځك:
 בְּלָגְאַבְאַבְּיֹּבְיִּ אֲמֶׁב זְתַּוֹ יְהַנְיִנוּ
 אַרְצֶּוְ וְהַבֶּר לְוִי בְּכִלְ הְמִּהְיִוּ בְּכִּלְ אַרְעָּוֹיִ וְיִמְיִם לְוִּי בְּכִּלְ אַשֶּׁר אַתְּּה בּמָה בְּהֵוֹ בְּבֶלְ- דִּאַהְ רְחִיץ לְאִשְׁהַיִּיִבְא בְּהֹוֹן בּ בֶדֶת חֹמֹמֶיךְ תַּגְּבֹתָת וְתַבְּצִרוֹת דִּיכַבִּישׁ שׁוּרֶךְ רָשַּׂיָא וּכְרִיכַיָּא أتقر خُلِ خُرْم مُمْثِيك مَن نصَر خُك خُدُم ظَلَتُ مَك

نخرط ځك بجنځك: \$\$ كِثَالَ خُمُّة بِلِ بَخُمُّةٍ بِلاَ كَبُمُّكِ ۚ \$ُخُلِنَالَ خَجُنُنَاءِ بَخُمُّوْنَهِ يَاهَاظِ قَ بَجَرَفُرَهُ يُجَيُّدُ فِيَا كُلِهُ بَائِلًا جَرْبُ بَجَرْبُكَ يَانِيَ كُلِّهُ يَا لْهُمَكُنُ قَلْرِ حَمْلُكِ خُمُلِ خَرُبِكِ لْمُرحِيمِ يَكِنُهُ لِمُمْكَ خَمَلِ

וּבוֹטַב בּוֹנו אַמַב ווטַנב: שַּׁרָת מִינָוֹ בְאָחִיוֹ וּבְאָשָׁת חֵילוֹי הְאִישׁ הְרֵךְ בְּלְּ וְהֶעְּנִגִּ מְאָֹר

לבול לכל אַבְעָּב בּינִים הֹ

ځك ۵۲۸٤:

יְבְאָתַת קְיָמֵיה יִבְשְּאָר בְּנוֹהִי לַטַבְאַ מַבַאָּמָ מָנֵיה בַּאָּטוּהָי ينخثه يحتضك خك لكظفتط

44 %:44 444 444:4: כִּיֹלְ שׁמֹּגוִעְ וּבְׁמְּגִעַ אַֹמְּנִע הֹגֹּנִע כִיבְאַ בּגִּנֹנִא וֹבְמַּטִּנִאַ ַ 🗽 אֹאָר יאַכְּל מֹבֹּלִי וֹאָאֹירַ לִוּ בֹּנִינִי בַּנִיכִילְ מִבַּלְא אֹאָשֹׁאַרַ برور الإلار يرأه بجون جدر مرأموا رأوح بودار بجون

iţţţ: מַרַע עַינָה בְּאַישׁ חֵילְה וּבְבְנָה הִבְּעָה עַינָה בָּנְבַר קִינִה הִבְּנָה הִבְּעַה הַרְבַה הַרְבַה הַ はいいがいる מווילמדל حَله_ لَـ لأَحُكِ 95 **4½_tàÚ**L ווהללע

المنظ كلا الله الأكلا الأكر كالألاء

יבברה יבברתה: ומווש הג אווהא ממפולטו ומובכוכו עַצָּינ נַסִּיאַת פַּרְסָת רַנְּלָה לְאַחָהָא אָמֶב בּנכּיכָא בָּרְ וְדִּמְפָּנְקָא דְּלָא

> the LORD thy God hath given thee. gates throughout all thy land, which and he shall besiege thee in all thy didst trust, throughout all thy land; walls come down, wherein thou gates, until thy high and fortified And he shall besiege thee in all thy

> thine enemies shall straiten thee. and in the straitness, wherewith thy God hath given thee; in the siege of thy daughters whom the LORD own body, the flesh of thy sons and And thou shalt eat the fruit of thine

hath remaining; remnant of his children whom he wife of his bosom, and against the against his brother, and against the and very delicate, his eye shall be evil The man that is tender among you,

enemy shall straiten thee in all thy the straitness, wherewith thine ni bns əgəis ədə ni ;mid Həl gnidəon whom he shall eat, because he hath them of the flesh of his children so that he will not give to any of

SS

45

daughter; and against her son, and against her against the husband of her bosom, and tenderness, her eye shall be evil upon the ground for delicateness adventure to set the sole of her foot among you, who would not The tender and delicate woman

(32) עד רדת חמתיך. למון רדוי וכנום:

שיסיו לרים על העיר, ויהיה שם מלוק שָקַמ רעבון:

מפונק ודעמו קלה בדבר ממום, יממק לו לרעבונו בשר בניו (42) הרך בך והענוג. הוא הרך הוא העותים לבניהם הנותרים:

ורך סלבב, מרוב רעבמנומ ימאכזרו, ולא ימנו מבשר בניסס (33) ואכלה פרי בטנך בשר בניך וגר במצור. מחמח מלשר לניו, לחיסם לשר ילכל. דלר לחר סרך לך, סרחמני ובנומיו, עד כי מרע עינו בצניו הנומרים מחח לאחד מהם

ומסמענג ומרך מוכים עליסס ששניסס לחד, לע"פ שסול (65) חדע עינה באיש חיקה ובבנה ובבחה. הגדוליס:

خشھ اللہ: بخطهرط هُهُد تُعْرَط خُكْ هِرَجُكَ EĠÜL عة بْخُخْرْبْكْ كَيْشُد فَاجْهِد خْد لِهُخُرْهِ بْخَدْرْنَى يُنْخِيد كَيْدَ بْرَخْدُورْا لْجُمُكِٰرُيُّكِ بَادِيْقُنَا مُقَالًا لَالْكُنْكُ الْجَلْقُرِكَ حُرْثُمُ لِمُنْظَعِينًا مُؤْكِ

בֹּגֹוֹבֹא יִבְמַלִּטֹא בִּימִיק לַבַּ

בְּמֶצוֹר ְ בְּתַפִּירוּת

straiten thee in thy gates. wherewith thine enemy shall siege and in the straitness, want of all things secretly; in the shall bear; for she shall eat them for and against her children whom she cometh out from between her feet, and against her afterbirth that

۷5

אָת יְהוָה אֶלֹהֵיף: אָת־הַשֶּׁם הַנִּכְבָּר וְהַנּוֹרֶאֹ הַזָּה הקקבים בַּמָפָר הַזָּה לְיִרְאָה 85 **Č**Ś_ĿĊĽ, īdiļī אָם־לֹא תִשְׁמֹר לַעַשְׁוֹת אֶת־

המא זפולא ובטולא טבון זע בְּסִפְּרָא הָדֵין לְמִדְחַלְ יָת עַּנְאָע פֹטִינֹת אַנְבֹּנִים עַבַּא בַכְּטִיבָּנוֹ אָם לָא טִמּּר לְמָּמֹּבֹר וֹנו כֹּלְ

Говр thy God; glorious and awful Name, the this book, that thou mayest fear this words of this law that are written in If thou wilt not observe to do all the

ווֹאֶמֹנְוַע וֹשְׁלֵוֹם בֹהֹום וֹנֹאֶמֹוֹום: מַלִּוִע צָּׁרְלִיתְ اِبَاءِجُهُ اِبَانِا هُمَا فَوْنِاءً إِيْهُمَا اِنْهِدَاتُ إِنَّا مِنِامِهِ إِنَّا فَامِهِ

بمَدْفُمَا خِيمًا بَمْتَامُرًا:

wast in dread of; and they shall all the diseases of Egypt, which thou And He will bring back upon thee

sicknesses, and of long continuance.

of thy seed, even great plagues, and plagues wonderful, and the plagues

of long continuance, and sore

then the LORD will make thy

מגרום אַמֶּר וֹלְבְטֹּ מפּוֹנִים מּגרום וֹנֵימָּׁוֹר בּּוֹּיְ אֵׁט בֹּל<u>ְ מֹגִוֹנ</u>ִי וֹנִטִּיב בּּוּ יִט בֹּלְ מַבְּטִּמָּ

זַּם פַֿלְ װַלָּיְ וֹכִּלְ מַפְּׁנִי אָּמָּרְ אַנִּ פּֿלְ מָנִתּ וֹכִלְ מָנִא צִּלְאִ בוביון ווובטון בו:

be destroyed. Lord bring upon thee, until thou book of this law, them will the plague, which is not written in the Also every sickness, and every

cleave unto thee.

نَجْرَه نُدِيْتُ مُرْبِكُ مِن يَهْضُلُكُ: • يَهُمُ يُلِكُ عَلَيْكُ مِنْ يُلِكُ مِنْ يُلْكُ مِنْ يُلْكُ לא כְחִוּב בְּסֵפֶּר הַחּוֹרֶה הַזְּאָה כְחִיבִין בִּסְפַּר אֹוֹרְיִהָא הָדָא

וּנְאָאַבְטַּׁםְ בַּמִּעָּרָ, מִמְּמָ עַּעַער וִּעִאָּטַאָּבוּן בַּמָּם וֹמִגַר עַלָּב ווטותו וו הֹלְנ הַר בַּטִּהְטִּה:

the LORD thy God. didst not hearken unto the voice of heaven for multitude; because thou whereas ye were as the stars of And ye shall be left few in number,

לְרֶׁב כִּי־לָא שְׁמַּׁמְהַ בְּקוֹל יְהוְוֹה צָּרֵי לָא קַבֵּילְהָא לְמִימֶרָא דִּייָ ج ﴿ لَكُمُلًا لِنَانِتُكَ خُدِيدُكُنَّا لَاهْمُأَنَكَ لَـكَانَانِهَا خُدِيدُكُ، هُمْنَهُ ذِفَاتًا

گریان:

כשמאכל את האחד, מלימן לאשר אללה מן הבשר:

(ee) והפלא ה׳ אח מכחך. מופללום ומובדלום משלר לין מְיֶרְפִין שׁם ספרס פלל בדבר שסום יגור ממנו: בְּלְ בַּמִּנִׁלְבִי שְׁמֵבְ בַּמְמִׁמִּי בְּמִלְבִיִם לָטְ מְּמִים מְלֶייִּ (מְמִנִם מִני, כוּ), (Te) ובשליחה. בניים הקמנים, בכולן מהא עינה לרה יבואו גם עליהם, מדע, שכן כחיב וְהָיֶה אָם שֶׁמוֹעַ מִּשְׁמַעַ וגו'

(00) אשר יגרח מפניהם. מפני סמכומ, כשסיו ישראל (20) ונשארחם במחי מעט החה וגרי. מועטין חלוף מכומ: ונאמנות. לימרך לקיים שלימומן:

רואים מכום משונות הבאות על מלרים, היו יראים מהם שלא מרובין:

771

(19) יעלם. למון עלייס:

<u>\$\$\$\$L_\$\$\$U &\\$\\$\$U \\$\\$\$U:</u> אָעַכֶּיִם וֹנְסַּחְמָם מִעַּלֵל הָאָדְמָה بڄڗۺڟٮ٢ אָטְכָם בַּן יִשְׁישׁ יְהֹוֹה עַלֵיכָם

וֹבֶא נְאֶבוּ: אַהָּב באַנְבַיִּלְיִם אַטָּר נַאָּבְטָּיִּרָ וֹמֹכֹוֹטֹ מֹם אֶבנוֹנם אַבוֹנים בְּבְל_הַעַּמִים

مْدَرُنُكُ لِللَّهُ خُدِلًا تُظْمُهُ: יהוה לה שם בב רגי וכליון יבַגוֹיָם הָהָם לָאַ תַּרְגִּיעַ וְלַאַ_

بظتكن كإذك إباؤه إكب بهمرا וְהְיִי הַבְּיִר הְּלְאָים לְךְּ מִנָּגָּר

ימפּוֹצִי הווֹג אַהוֹ שֹנִצִיי :

בּאַטַ הַּבִּיל לְתַּמָּן לְמֵירָתַה. זטכון וטמלמבון מגב אַנגא ĊΧLĊŢX **小袋に負付め**

نَكَٰ حُلُالًا كُمُم لَا كُذُه : מֹמֹנֹטֹא בַּלְא גֹּבֹמֹטֹא אַטֹּ ئنفرب سَمّا جُمَمُمَنِي فَجُتِ، מֹסִוֹפּו אַבְׁמֹא וֹמַבַ סִוֹפּו אַבַּמֹא

מְנִין ימִפְּטִו נִפִּהִ: ג' לַבְּ שַּׁמֶּן כֻב בַּעוּכְ וְעַהָּכוּתַ ئت، مُثَل خُطَلُمُن لَبُخُكُ أَنْقِياً וּבְעַּמְטְמִיּא הַאִּנּוּן לָא הָנִיהַ וֹלָא

ולא טבומון לטווב: וטַבו טַנַע בַּבְיבְיָּא וּבִימָמָא نبيبا بأزك فكا كك مقدر

יסנה ומחיזו עינף דיהםי קוי: עפּרָא מְמִוֹנַת לְבָּרְ דִּתָהַי בּגַפּבא שׁנמָר מַן וֹשֵׁין בַמָּמָא

> possess it. land whither thou goest in to and ye shall be plucked from off the you to perish, and to destroy you; LORD will rejoice over you to cause good, and to multiply you; so the LORD rejoiced over you to do you And it shall come to pass, that as the

> fathers, even wood and stone. hast not known, thou nor thy shalt serve other gods, which thou end of the earth; and there thou end of the earth even unto the other among all peoples, from the one And the LORD shall scatter thee

> .luos to gainsting and bans trembling heart, and failing of eyes, the LORD shall give thee there a no rest for the sole of thy foot; but have no repose, and there shall be And among these nations shalt thou

assurance of thy life. night and day, and shalt have no before thee; and thou shalt fear And thy life shall hang in doubt

sight of thine eyes which thou shalt which thou shalt fear, and for the morning! for the fear of thy heart thou shalt say: 'Would it were Would it were even!' and at even In the morning thou shalt say:

49

99

59

†9

٤9

(33) בן ישיש ה׳. את אויביכס (מגילה י:) עליכס להאביד מלפה לישועה ולא תבא:

- ונסחחם. לשון עקירה, וכן בֵּימ בֵּמִים יִמַּח סִ' (משלי (66)) חייך חלואים לך. על הספק. כל ספק קרוי מלוי,

45,5,0: מלקום ממש, אלא מעלים מם וגולגליום לכומרי עבודם הפומך על הפלער (שם):

מוֹקְדוֹת כַשְּׁמַיִס יְרְנְּוֹו (שמוחל־ב כב, ת): וכליון עינים. לְנְּיִם לְבְּ (שִם יד, ש), שְׁמְשוֹ שַמִּים יִרְנְּוּוּן (שמות שו, יד), (שם): ינ): עב רגו. לנ מרד, כמרגומו דְּמִיל, כמו שְׁמֹוֹל מִמַּמַמ

(49) ועבדה שם אלהים אחרים, כמרגומו, לא ענודה קנ:) זה הלוקה מנואה מן השוק: ולא האמין בחייך. זה שמא אמות היום בחרב הבאה עלינו. ורבותינו דרשו, (מנחות

שהלכום מתחוקות תמיד, וכל שעה מכובה קללתה משלפניה (56) לא חרגיע. לַפְּ מְנוּמַ, כמו וְיֹפְׁת בַּמַרְגֵּעָה (יִשׁעיה כת, (מומה מע.): ובערב האמר מי יחן בוקר. של שמרים, (5) בבוקר האמר מי יחן ערב. ויסיס סערג של אמש

£71

הגַּרֹלֶים הַהַם: וְהַמִּפְתֵּים אַתִּיּא הַמַּסוּת הַגְּּדְלְה אֲשֶׁר רָאַנ נִסִין רַבְּרָבָן נַיְחַנַאָּה עֵינָךּ מְבָּבְרֵיו וּלְכָלִ אַבְאַרָּאִי: באָבֶלְ מִבְּּנְנִם לְפּּבְתְּעִי וּלְכְּלִי בְּאָבְעָא בְּמִבְּנִים בּלְ אַמֶּרְ מְּמֶּׁר יְרְנְוֹר לְמֵּנְנִיכֶּם זָת בָּלְ בַּמָּבִר יָנְ לְמֵּנִנִיכִוּן שביעי וַיַּאַמֶּר אֲבַתְהָם אַמֶּם רְאִיהָם אָת וַאֲמַר לְהוֹן אַחוּן הַוַיִּחוֹן וּשְׁבַׁלֵא מְמֵּבִי אָּלְבַלְּיִ וֹמְּבַאָׁלְ יִּשְׂבָא מְמִּבִי לְכָּלְ וֹמְּבַאָּלְ בְּחַבֵּי (פּ) מַלְבָּר הַבָּרִית אַשֶּׁר בָּרָת אָמָם אַנוַ בּּוֹנוֹ וֹאָבֹאַן בּאַנוֹאַ מוּאַב 60 צְנְיָה יְהְנְה אָת־מֹשֶׁה לְכְרָה אַלִעַ בּבְרָי הַבְּרִית אֲשֶׁרַ र्देपः (०) نظيفطنيط לְּלְּ לֹא תֹמֶיף עִיֹר לְרָאִנְוּה הִימֵיף עוֹה לְמִחְוַה וְתִּוְרַבְּנֵין

لمخمل بخمخينا نحب يختر: خَيْرُكُنك نَهُا خُدَمُّج، يُخْدُرنا خُمَكُ، ا בְּאוֹרְחָא דַּאָּמִרִית לָבְּ לָא ולטובלב ול לְמִבֵּנִם בּסֹפּוּלוּ

מפּוֹמֹא צַּנְזַר עַּמְּהַוֹן בְּחוֹרֵב: וֹהְבֹאָב בֹאַבֹּלֹא בַּעוֹאָב בַּב ון יות משה למוזר עם בני אַבָּון פּטַוֹּמִו טַוֹמָא בַפּפֿוּר

ילְכַּלְ מַּבֹּיוְנִיי יִלְכָּלְ אַּבֹּמִיה:

LXELL:

וֹלְאִ נְתַּוֹ יְהַנְּהַ לְכָּם כִבְ לְבָּהַנו וֹלָא יִתַב וֹוֹ לְכִוּוֹ לִפָּא לְמִנַּה

ער הוום הגה: ער יוֹמָא הָדֵין: لمُتَرَّنَا خِلْجُبِنَ لَجُلَّرُنَا خِمُضِمَ لَمَنْدَا خِمْنُنَدَ لَجَنَادَا خِمْمُمَمَ

ترمز ربزگك: شقح، ١٠٥٥ لتمكك ₹₹₹₽₽ מוּכוּן ומִסְנָךְ לֵא עַּדוֹ מִעַּל בַּמִּדְבָּרִ לְאַבַלְוּ מִּלְמְנִינִכֶם בַּמַּדְבָּרָא לְאַ בְּלְיַאַנ בְּסוּחְכוּוֹ וֹאוָבֶנֹב אַטַבּבוּס אַבַבּהוּס הָחֹנִי וַבַּבוּנִי וַטַּכון אַבַּבהון הַהוּן

> bondwoman, and no man shall buy enemies for bondmen and for ye shall sell yourselves unto your shalt see it no more again; and there whereof I said unto thee: Thou into Egypt in ships, by the way And the Lord shall bring thee back

them in Horeb. the covenant which He made with Israel in the land of Moab, beside Moses to make with the children of which the LORD commanded These are the words of the covenant

all his land; and unto all his servants, and unto in the land of Egypt unto Pharach, that the LORD did before your eyes and said unto them: Ye have seen all And Moses called unto all Israel,

XIXX

the signs and those great wonders; the great trials which thine eyes saw,

ears to hear, unto this day. heart to know, and eyes to see, and but the LORD hath not given you a

not waxen old upon thy foot. waxen old upon you, and thy shoe is wilderness; your clothes are not And I have led you forty years in the

שנפתר פתריו ופין קונה: לפרש והממכרמס בלשון וומכרמס ע"י מוכריס אמריס, מפני בלש"ו מיפורוונדרי"ן ווי"ש. ולמ ימכן ואין קנה. כי יגורו עליך הרג וכליון: ולשפמות: אחם מבקשים לסיוח ומכרים לסם לעבדים (89) באניות. נספינות נשניה: והחניכרהם שם (3) ולא נחן ה׳ לכם לב לדעה. לסכיר את מסדי

שנטמרו בסיני: באלס ובשבועס: מלבד הבריח. קללות שבתורת כסניס (69) לכרות את בני ישראל. מיקנלו עליסס את המורה

שממס דבקים ומפלים במקום: בַּיּוֹם בַּזֶּם נִבְיֵיִם לְּמֶם וגוי (לעיל כז, ע), היום הזה הצנתי נמנס, לנו נמנס, ושמת משס על סדבר, ועל ואת אמר לסס, . אמה משליע את בני שבעך עליה, ויאמרו לנו יוס מחר, לא לכס רבינו, אף אנו עמדנו בסיני וקבלנו אם המורה ונמנה לנו, ומה בְּנִי (לקמן לא, ט), באו כל ישראל לפני משה ואמרו לו, משה שנמן משס ספר סמורס לבני לוי, כמ"ש וַיִּּקְנָס הָל סַפֹּבַנִיס בְּנֵי סקב"ס ולסדבק בו: עד היום הוה. שמעמי שלומו סיוס

יְהוָה אֱלהיקם: לַאְ הִּטִינִים לְמָתֹּן שֹֹבְמִי כֵּי אֵנִי שַבִּט וֹמִטִים לָא הָּטִיטִוֹ בָּבִילִ בְּמִשׁם לַאָּ אֶּכֹלַמְּים נֹוֹוֹ וֹמָבֵּר לְטַמָּא לָא אָכֹלְטֵּוּוּ וַטְמָּר

בייבמון אָבו אָלָא וֹן אֶלְנַבַּיון:

Lorp your God. that ye might know that I am the have ye drunk wine or strong drink; Ye have not eaten bread, neither

[[₫□: 正点微 ڂڟؙڶ؉ٮڟڐ מפמיר סיתון מֶלֶךְ־הָשְׁבֵּוֹן וְעֹּוֹג מֶלֶךְ־ סִיחִוֹן מַלְבָּא דְּחָשְׁבּוֹן וִעּוֹג וּטֹבְאוּ אָבְעַבַּמֹּלַנְם עַזִּיִע ווּגֹּא וֹאִטוּטוָן לַאַטַּבֹא טַבון וּוֹפַּל

לְאֹנֹטִא לַבְבֹא וּמִטִוּלִנוּן: رَفَاذِلْتُمُاتِ مَزْخَهِ لَـمَنْدَا ذِكَلُـمِونَتُهُ

us unto battle, and we smote them. the king of Bashan, came out against Sihon the king of Heshbon, and Og And when ye came unto this place,

9

ĽĊĹŴ: לַבאַּנבֿוֹ וֹלַנֹּצִׁי וֹלַעַבּׁה מֻבֹּם ربْهِمَا هِمَ هِرَيْكِٰ لَا يَوْمِيْكِ خَرْبِيكِٰ لَا يُؤْمَّ جَرَهُ مِنْ هُرَةِ لَا الْأَرْدِيةِ

ולְהַּגְרִינִי הַּבֹּהָא

to the half-tribe of the Manassites. Reubenites, and to the Gadites, and for an inheritance unto the And we took their land, and gave it

בְּלִ אַמָּג בְּעוּלִים בִּלְ בִּעֹלְּבִיוּן: פּמוּלַיִּס תַּנְּאָט וַגַּאַנִים אָלַים לְמָהַן הַבֵּין וָתַעְּבָּבוּן יָהָרוֹ בָּבִיר וְהַמְּנִבְיִם אָּנִי בַּבְּבֵי, נַבְּבְּרֵים וְנִימְבִּוּן נִים פּּנִינְמִי פְּנִימָא

make all that ye do to prosper. covenant, and do them, that ye may Observe therefore the words of this

The Haftara is Isaiah 60:1 - 60:22 on page 172. This is the Sixth Haftara of Consolation.

لابم نمٰلۃٰے: אַבְמִיכָּם וַלַנִיכָם וָאָמָבִיכָּם כָּלָ לפְּנֵי יְהְנְהַ אֶּלְהַיִּכֶּה רְאִהֶּיכָה קָּדָה יָּנְ אֶלְהָכִּוֹן הַיִּשִּׁיכִּוֹן

כַּלְ אֶׁנְׁמִ וֹמִּבְאֶלָ: היום בּלְבֶם אַתוּן קִימִין יוֹמָא דִין כּוּלְכוֹן

your officers, even all the men of heads, your tribes, your elders, and before the LORD your God: your

מאָב מִימֶּיף: خُرُّاتِ مَنْ تُدُلِّ مَا بِمَرَّ مَجَّرِكَ مَلِ مَمْنِ بَنْكُ مَذْكِرِم جُمُكَ مَد مُحْرِ مَقَوْل بُمْرِف لِتَلَكِ كَمُمُل مَقَرِّدِيا بُمْردِيا لَبْينِكَكَ يَحْدِيا

that thou shouldest enter into the unto the drawer of thy water; camp, from the hewer of thy wood stranger that is in the midst of thy

your little ones, your wives, and thy

Ye are standing this day all of you

Israel,

כבת עמה היום: بْجِعْرُيْنَ يُغْمِدُ بِيَيْنَ هُرَبُّتِ فَجَمَاثِمِيْنَ يَانِ هُرْبَا فِيَدَ خُمُّلُكِ خَدُرُى نُبِرُنِ هُرِيُنِكَ خُمُمُرِينَكَ خَدُنُمُهُ يَنَا هُرُنِكَ

thee this day; the LORD thy God maketh with God-and into His oath-which COVERANT OF the LORD thy

ושמרתם את דברי הברית הזאת וגר: המקום עד היום הוה, אבל מכאן ואילך יקפיד, ולפירך: בימי משה כדרך שבאו גבעונים בימי יהושע, ווהו האמור ארבעים שנים (עבודה זרה ה:), ולפירך לא הקפיד עליכה (עב) מהושב עציך. מלמד שבאו כנענים להתגייר שחין חדם עומד על סוף דעמו של רבו וחכמם משנמו עד כך כל חיש ישרחל: (ש) וחבאו אל המקום הזה. עמס אמס כואים עלמכס (ש) אחם נצבים. מלמד, שכיימס משס לפני סקנ"ס בייס

אם דברי הברית הואת. דבר אתר ולא נמן ה' לכם לב לדעת, לשבמיכה: זקניכם ושטריכם. המשוב מצוב קודס, ואתר בגדולה וכבוד, אל מבעמו במקום ואל ירום לבבכם, ושמרמם מומו להכניםם בברימ: ראשיכם שבשיכם. ראשיכם

מומבי עלים ושומבי מים (מנמומה נלבים פ"ב, יבמות עמ): בגבעוניס, וַיַּעַלַ בַּמָּה בַּמַה בְּעָרָתָה (יסושע מ, ד), וומוס משה

انك ترزي : حَمَّهُم يَكُد كُلِّهُ لَاكَمَّهُد يَهَدُم كِمُكُونَ خَمْم يُمَوْرَح كِكَ يَخْمُم איי קְעָּׁם וְהָוּא יְהְנֶה־לְּךְּ בֵאלֹהִים בֵּרְמוֹהִי לִעָּם וְהוּא יִהְנִי לְרָּ לְמָתְּן הַקְּיִם אָטְוּיְ הַיְּיִם וּ לְוָ בִּיִרִ לְלַיִּיִמָא יָטִוּ יִימָא דֵין

אָטַ טַבְּּבָרֵית תַּיְאָט וֹאָטַ בְּאָלְיִ בְּיֵּבְ יָׁטַ לֵּיִם אָט בִּינוֹ וֹיִט מִנְמָטָא أزي يهفك خِتَلَكُ لَمْ يَرْدِ، حِتَالِ أَذِي هَفُدِيا فَخِلِيتَـدِيا لِمُثْهِ

אַמֶּר אֵינָנוּ פַּר עַּמָנוּ הַיִּוֹם: ್ ಶ್ರಗ್ ಸ್ಥರ್ಥ ; ಭೀ, ತೆಗ ಭರ್ಣ ಭರ್ಣ ಭರ್ಣ ಗ

הַיּוֹם לְפָּנֵי יְהוְוַה אֶלְהַיִּנוּ וְאֶת

אַמֶּר עַבְּרָהָהָ ±212 ₪ אַמֶּב_מַבַּבונוּ הַגּוּי,ם はればにロ בּּי־אַמָּם יָדַעְּמָם אָת אַשָּׁרַ־

אַשֶּׁר עִּמְהָה. بذرج يتا هم نغدا قفل ننكد נַתְּרָאוֹ אָת־שָׁקַּוּצֵיהֶם

> ליצחק יליעה: كمختلات كالخاك الكوراء كأفختانك كمختلف

בולא ממלא נומא בנו: אָלְעַלָּא וֹנִים מוֹן גַּלָא אָנעוָעִינ המלא לאום וומא בון לבם נו אָבׁוּ וֹטַ מַּוֹ צַאִּיתוּהִי הַכֹּא

בנו הממוֹא בּהֹבֹבשוּו: ואָט בֹאַבֹּהֹא בַטֹּגֹבוֹם ווֹט בַהַבֹבוֹא אָבׁוּ אַטוּן יַבַעוּטוּן יָת דִּימִיבָּנְאַ

ההושבון אהא ואלוא כּספא וְאָט וַחַוּיחוֹן יָח שִׁפּוּצֵיהוֹן ויָת

> Isaac, and to Jacob. unto thy fathers, to Abraham, to spoke unto thee, and as He swore He may be unto thee a God, as He unto Himself for a people, and that that He may establish thee this day

this covenant and this oath; Neither with you only do I make

mot here with us this day our God, and also with him that is with us this day before the LORD but with him that standeth here

through which ye passed; through the midst of the nations land of Egypt; and how we came for ye know how we dwelt in the

with themstone, silver and gold, which were things, and their idols, wood and and ye have seen their detestable

נכנק למכוח, למען קייס אוחך לפניו לעס: והוא יהיה של שאול: ٤٤): (II) לעברך. להיות עובר בברית. ולה יתכן לפרשו כיום הזה שהוה קיים והוה מהפיל ומהיר, כך ההיר לכם

ולא עשה אמכם כליים, והרי אמם קיימין לפניו: היום. משה לפייסה, אחם נלבים היוה, הרבה הכעפחה למקום כסנים, סוריקו פניסס, ואמרו מי יוכל לעמוד באלו, סמחיל ששמעו ישראל מאה קללות מקר שמים מוץ ממ"ע שבמורת נלבים פ"א), למה נקמכה פרשת אתם נלבים לקללות, לפי כאן פירשמי לפי פשומו של פרשה. ומדרש אגדה (מנחומא סללו, שלא מקניטוסו, אחר שסוא אינו יכול לסבדל מכס, עד אם ורעס באומס אחרם, לכך הוא אושר אמכס בשבועות

(בו) למען הקים אותך היום לו לעם. כל כך סוא וָאַשְׁפְעֶס אָהְּבֶס (שמואל-א יב, ז), כשיצאו מידו ונכנסו לידו אומס מלבה כדי לורוס. וכן עשה יהושע, וכן שמואל הָהָיַנְּבּוּ שנחמר סְשַנֶל חֲשֶׁר פְּרְמוּ לְשְׁנֵיִם וַיַּעַבְּרוּ בֵּין בְּמָבְיוּ (ירמיה לד, ישרחל יולחין מפרנם לפרנם, ממשה ליהושע, לפירך עשה עושין, מחילה מכאן ומחילה מכאן ועוברים בנחיים, כמו אחם כאיחם אם כל וגוי. דבר אחר אחם נלבים, לפי שהיו לעברך בברית. דרך העזרה, כך היו כורמי ברימום ומליבין אמכם לפניו, ואף הפרשה שלמעלה מזו פיומין הם, כמו לסעבירך, אלא כמו לְעַשְׁמְבֶּט אַמָּט (דבריס ד, יד): וכך עמיד לסאיר לכס, וסקללות וסימורין מקיימין אתכס

לך לאלהים. לפי שדבר לך ונשבע למבומיך שלמ לסמליף (+1) ואח אשר איננו פה. ומףעס דורומ סעמידיס לסיומ:

(IS) כי אחם ידעתם וגרי ותראו את שקוציהם. לפי

יראיס שמא יגנצו, אבל של כסף וזהב עמהם בחדרי משכיחם של עלים ושל אבנים ראימם בגלוי, לפי שאין העובדי אלילים גלוליהם. שמוסרמיס ומאוסין כגלל: שץ ואבן. אומן (15) ותראו את שקוציהם. על שם שהם מחומים כשקנים: קומו ללכם שמריסם: שראימס האומות עובדי אלילים, ושמא השיא לב אחד מכם

קס, לפי שקס יראים שמא יגובו:

لهم لحمران: بالم فليت فجُه هُدُه فيده فيد ַ לַבְּבֶבׁע כַּהֵּבֶב אָנר אָבְדָנִי עַנּוּיָם פגַה הַיּוֹם מִעִּם יְהְנָָה אֶלֹהַינוּ ת משְּבְּחָר אוֹ־שַׁבֶם צַשֶּׁר לְבָבֹוֹ

אָת־הַצְּמִאֶה: خدُ، هُذِك خُرَّمًا فَفِينَ نَلْنُكِ מְּלַנְם יֹבִינִבַלָּג בָּג בֹאָבוֹנִנִי 81 הַּאָּמ וְהִהְבָּרֶה בִּלְבָנִוֹ לֵאִמִּרֹ וְהְיָׁע בְּשְׁמָתוֹ אָת־דִּבְּרֵי הָאָלָת

יְהוֹה אָת־שְׁמֹוֹ מִמַּחַת הַשְּׁמֶּיִם: הקתיבה בַּּמָפָר הַזָּיָה יִמְהָה הַהָּגֹּא וְרֶבְצְּה בּוֹ כְּלְ־הָאָלֶה פּי נְעְשָׁלְ אַּבְּיְרְנְיָה וְקִנְאָתוֹ בְּאָישׁ حلا بالأولان حلالا في الإدارة الإدارة

י שׁבְמֵּנִ יִשְׂרָאֵלְ בְּכִלְ אֵלְוָע שִּבְמֵּנָא דְּיִשְּׁרָאֵלְ בְּכִלְ לְנְמֵּנ נְהְבְּיִילְיִ יְהְנְתְ לְבְמְּת מִכְּלְ וְיִפְּרָהְיִנִיהְאִ מִכּלְ

> או זדון: אני לכון גַּבַר מְתַּרְתֵי הַמָּין סֿמֿנע מֿטטֿגא באַנון בַּלָמָא אָּלְהַנָּא לְמִּהָךְ לְמִפַּלָּח יַת פְּנִי יוֹמָא דֵין מִדַּחִלְתָא דַּיִי או זרעי או שקטא דלביה בְּלְמָא אַנְעַ פַּבוּן נִּבָּר אַנְ אַטַאַ

> מַל זיןנוקא: לָאוִסְפָא לַיה חַמָּאֵי שָׁלוּהָא בֿעַבֿענב לָבֹי אָלָא אָזִילָ בַּבוּילִ לְמִוּמִר הִּלְמֹא וֹבִי לִוּ אֹבוּי מומקא הדא ויחשיב בלביה ניהי בְּמִשְּקְׁמַנְיהַ יָּה פְּהָנְמֵי

> פֿג גַנֹמּגֹא צַבְינִינִגוּ בַּסִפּבֹא ליולבא ביוא וובלטו כיה לכן יקקף הגין והקמיה לא ווכו וו לממכל לוני אוני

> לומא בכטוכון בספר אונומא

that beareth gall and wormwood; there should be among you a roor serve the gods of those nations; lest from the Lord our God, to go to whose heart turneth away this day man, or woman, or family, or tribe, lest there should be among you

the watered be swept away with the the stubbornness of my heart—that 'I shall have peace, though I walk in he bless himself in his heart, saying: heareth the words of this curse, that and it come to pass, when he

heaven; shall blot out his name from under shall lie upon him, and the LORD curse that is written in this book kindled against that man, and all the the LORD and His jealousy shall be pardon him, but then the anger of the LORD will not be willing to

book of the law. the covenant that is written in this Israel, according to all the curses of unto evil out of all the tribes of and the Lord shall separate him

שלום לעלמו לאמר, לא יבואוני קללות הללו, אך שלום יהיה לי: (18) והחברך בלבבו. לשון ברכה, ימשוב בלבו ברכם כגידין שהם מֶרִים, כלומר מפרה ומרבה רשע בקרבכם: סברימ: שרש פרה ראש ולענה. שרש מנגל משב מר יש בכם. שמא יש בכס, אשר לבבו פנה היום מלקבל עליו (פון פן יש בכם הרי. לפיכך אני לריך להשביערם: פן שלא מדעת: הצמאה. שסוא עושה מדעת ובתאום:

סודונות: הרוה. שוגג, שסוא עושה כאדם שבור, שעושה שהלשון נופל על המפר: שמזיד ואפרע ממנו הכל, וכן מרגם אונקלום בְּדִיל לְאוֹםְפָא הנה בשוגג, והיימי מעביר עליהם, וגורם עמה שאלרפה עם ספות הרוה. לפי שלוקיף לו פורענות על מה שעשה עד (במדבר כד, יו), כלומר מס שלבי רואס לעשום: למען בשרירות לבי אלך. במכחת לבי, כמו שָׁשׁוּכֶנּיּ וְלֹח קְרוֹב והחברך. בנדיר"ה שוי"ה בלע"ו כמו וְהִהְנַבֶּׁה, וְהִהְפַּבֵּל:

ליה פַעְמֵי שְלוּהְמָח על וְדְנִיהָם, שחומיף לו הני השגגות על מפר המורה דבוקים וה לוה, לפיכך לשון וכר נופל המריו, לוס, לכך אמר סואמ, וכאן סעפמא נמונס מממ סמורס, נמלא סקללום סעפסל נמונה ממת בספר, והמורה הולת דצוקים וה סספר, וע"י פימוק המעמים הן נמלקין לשמי לשונות, בפרשת סוסם לשון נקבה מוסב על החורה, הוה לשון זכר מוסב על בספר המורה הואמ, גם כל מלי וכל עבה וגוי (לעיל כה, כה, סא), (02) הכחובה בספר החורה הזה. ולמעלה סוא אומר אנפרטמנ"ט אחיזה לבישה נקמה, ואינו מעביר על המדה: כגילה ויכולה לשמוע כפי דרך הארץ: וקנאחו. לשון מַעָּה שאין זו לפני המקום, הכחוב משמיע את האוזן כדרך שהיא יולם מן הסף, וכן עָלָה עָשֶׁן בְּמַפּוֹ (שמוחל־ב כב, מ), וחש"פ (19) יעשן אף ה'. ע"י כעם הגוף מחחמם, והעשן

مِورَحُهُمْ مِهِ هِنَالًا مِجْلًا رَبِيْلًا جِهَا: אָת־מַכּוֹת הָאֶרֶץ הַהִוּאֹ וָאָת־ אַמֶּר וֹבֹאִ מִאָּבֹּא בׁשִׁבַּיּ יי אָמֻּר יַלוּמוּ מַאַּחַריֶכָם וְהַּנְּּכִּרִי וֹאַמֶּר תַבַּוֹר תְאַחֲרוֹן בְּנֵיכֶם

نَّلَيْلَانَا: יּצְבֹיִים אֲשֶׁרֹ הָפַּרְ יְהֹנֶה בְּאַפִּיֹּ בְּמִהְפַּכְּת סְדְם וַעֲמֹרֶה צַּרְמָָה וֹלְאָבוֹהְלֶע בַּע כָּלְבַהְּמֶּתְ יי אֹבֹּלִעִ לְאָ טֹזְּבֹת וֹלָאָ טַּלֹּמָנוֹ יִי נְפְּרֵית נְמֶלחׁ שְׁרֵפָּה כָל־

لَيْدُ، لِهُلَّا لَيْدُانِكُ لِيَيْدَ: ְיְהְנְהַ בֶּּכְּה לְאֲבֵּץ הַנִּאֹת מָה עַבַּר יִיְ פְּדִין לְאַרְעָא הָדָא מָא חרי האפ הנְּדִיל הזה: מְּקוֹף רוּנְזָא רַבָּא הָדִין: ַנְאֶמְרַנְ כָּלְ חַיּנִנְיִם מַּלְ מָּנִי מְמָׁהַ נְיֵנִמָרֵנוּ כָּלְ מַמִמָּנָא מַלְ מָא

نې ۱۵ نام אַטָּם בּעוּצִיאָן אָטָם מִאָּבֶּץ יווֹןָה אֵלֹהֵי אַבֹתְם אֵשֶׁר בְּרָת דִּייָ אֱלִהָא דַאַבְהַהְחִוֹן דַּגְיַר וֹאָמֹרִוּ הַלְ אַמָּר הֹוֹרָוּ אָטַ בַּבוֹינִי

לאַ-יְדְעִים וְלָאַ חַלָּל לְחֶם: يَرْضُعَلَيْنَ كِلِيْتِ كُذِينَا كُيْضُكِ بَوَدِينَ كُبِينًا يَبَاحُلُ يَجْهِ נגלבו נגמברו אָלְיהַים אַבוֹרִים נאַנלו ופָלחו לְמִּמִּנִי מַמְמִיּא

הקתובה בפפר הזהר: ﴿ خُلِكُ لِمُ هُرُّ بِلَا هُلا حُر ـ لِنَظَٰحُ خُلِلاً ניחר אָף יְהֹוֶה בְּאָבֶץ הַהָוֹא

אָל־אָרֶץ צַּחָרֶת כַּיָּוֹם תַזֶּה: بجتيف بجهلا ببنا ينهججو

> עווא ווט מובמיא באמוב וו בוני מאובה בטולא ווומר דרא בַּתָראַר בַּנִיכוֹן

> ברוגזיה ובחממיה: אַרְטָה וּצְבוּיִם דַּהָפַרְּ כּבַבּיכְקא דִּסְדוֹם וַעַּמוֹרָה עַצַּמָּח וּלָא יַפַּל בַּה בָּל עַשָּׁב לַלְ אַבְעָה לָא טִוּדְרַע וְלָא אפֿבולא ומלָבא שַבוּ וֹלַבא

מאַבְעָא דָּמִצֶּרָים: اعداث בְאַפַּלוּהַיה ווומבון גל השבקו וה קומא

נְבְמִנְינוֹ נְלֵא אָנְמִּיבָא לְבִיוֹן:

ڂؚڶۿڹٙۼ הַהִיא לְאֵיהָאָה עֲלַהּ יָת כָּל עולוֹא בּוֹל בֹאֹבֹהֹא E

נאללינון לאַבע אוּקרי בְּיוֹמָא בולו יבומא יבומור בב يبمنها بمزير מעל אַרְמָלָם בְּאָר וַשַּׁלְשִׁילִפוּן יִיָּ מִעַל אַרַשְּׁחִיוֹ

> hath made it sick; sicknesses wherewith the LORD see the plagues of that land, and the from a far land, shall say, when they and the foreigner that shall come children that shall rise up after you, And the generation to come, your

anger, and in His wrath; which the LORD overthrew in His Gomorrah, Admah and Zeboiim, overthrow of Sodom and any grass groweth therein, like the that it is not sown, nor beareth, nor brimstone, and salt, and a burning, and that the whole land thereof is

the heat of this great anger? thus unto this land? what meaneth Wherefore hath the LORD done even all the nations shall say

them forth out of the land of Egypt; made with them when He brought the God of their fathers, which He forsook the covenant of the LORD, then men shall say: 'Because they

allotted unto them; they knew not, and that He had not and worshipped them, gods that and went and served other gods,

57

in this book; upon it all the curse that is written kindled against this land, to bring therefore the anger of the LORD was

—. ysb them into another land, as it is this and in great indignation, and cast their land in anger, and in wrath, and the Lord rooted them out of

לא העיבו להם שום עובה, ולשון לא חלק, אומו אלוה שבחרו שַּדְשָׁשָׁם (ירמיה יב, יד): להם. לא נמנס למלקם. ואונקלום מרגס ולא אומיצא להון, (22) ויחשם הי כמרגומו ומלטלינון, וכן הנגי לקשט מעל (25) לא ידעום. למידעו בססג בורת מלמות: ולא חלק לסס, למ מלק לסס שום נמלס ושום מלק:

הוֹאָת: (ס) לְאָמֵיּנִי אָנִרְבְּלֵי, תַּמּוְרֶדִּ לְמָמֶּבָר יָתִ כָּלְ פִּהְנְמֵי אִנְרְיָהָא הוּאָת: (ס) مرد دمرر لنات في الأرب بخرج تربير قد مبخرا الله بالأجناء الإيام الله المراجعة المراج

هُجِينَرِد يَــــــ يُحْمَدُنَا كَلُـــ لَنْ هُجُنِينَهِ

do all the words of this law. our children for ever, that we may are revealed belong unto us and to LORD our God; but the things that The secret things belong unto the

نْلَنْلِ كَنَانِكِهِ هَجُنَكَ خُحِـ

تؤزئما فينمية بغذا جردا بإزما וובו אבו ווטון מֹלְשׁ כֹּלְ

hath driven thee, nations, whither the LORD thy God bethink thyself among all the have set before thee, and thou shalt the blessing and the curse, which I these things are come upon thee, And it shall come to pass, when all

ثِهِٰ فِي اللَّهُ فِي اللللَّهُ فِي الللَّهُ فِي الللَّهُ فِي الللَّهُ فِي الللَّهُ فِي اللَّهُ فِي اللَّهُ فِي ال ليهريك بميد هجرينه جمولا: رَكَهُرِنُ هُم كِذُرُكَ فَرُم لِيَنِينَ فَرُم مَثِمَةً * لَهَٰذُرُكُ ذَا هُٰزَنَكُ اْلَاظَارُجُلِ لَكُمِّلَ الْأَنْانِ لَا خُرْدُكُ لَا يُنْافِرِنِ كَالْمُكَا الْفُنْاتِ لَا كَانَانِ

خُحُمْ كِحُكُ يَخُحُمْ رَفَهُكَ: עּגִּיִם אַשְּׁע יּבֹרְגִּיִב בֹבֹלְ, לְבֹבֹבׁ מִפּפּׁיִ, לְנִי יִמָּאִ דֵּין אַשׁ יּבִּנָּנִ ے בֿלַלָן כֿבָּל אַמֶּב אַנְבָּׁי מָבּוֹנִב יִטְׁפַבּיל לַמִימָבוּיה כַּבְץ גַּאָּנֹא الْعُجَمُّ عِنَا يُرَبِّنَ هُكِينِ لِهُ لَهُمَا يُنْ يَنْ عَلَيْ خُلِينَاكُمْ فَيَذَا هُكُنِكًا لِمُ

with all thy heart, and with all thy thee this day, thou and thy children, according to all that I command God, and hearken to His voice and shalt return unto the LORD thy

بروفرت אַשֶּׁר הפִּיצְה יְהֹנָה מִפְּלֵל עַּמְטָנִא דְּבּוּרֶוּ رِ لَالْتَكُلُّا لَهُمَ لَاكَمُّكِ مُرَّحًا لِنَدَيْتِ مُرَِّكًا لِنَابِدَ لَنَدُلُهُمُنَا إِنَّالًا لَمُعَالً نَهُد نَابُك كُرِيْنِك عُل هُد شِدنَكَ لَنُعْدَ لَنْ خُرُنَكَ ثَل فَرْنَكَ نڂڂڔۦڗڂۿڬ:

hath scattered thee. peoples, whither the LORD thy God return and gather thee from all the compassion upon thee, and will turn thy captivity, and have that then the LORD thy God will

٤

XXX

82

אַם וְבִינִי לְנִינִי בְּלֵבֵי בַהְּבְּׁלֵנִם אַם וְבִּינִוֹ לְּלְנִיבִּ בְּלִבִּי הַהְּבֹּיִא هِرَارِ ٣٠٠ لِهُمَارِ:

المرتب الإكاثرك ضفقا نجبهنك لناهكنك بضفقا

He fetch thee. gather thee, and from thence will from thence will the LORD thy God in the uttermost parts of heaven, If any of thine that are dispersed be

إن إ كِل البهرة عُك الأَفْسُرُكُ مُعْجَنَفُك: בּירִיתוּ אָּבְּטִּקְרָּ וְמִירְתַּהּ וְנִמִּילְפָּׁרְ וֹנִ אֶלְטַרְּ לְאַרְמָּא

multiply thee above thy fathers. and He will do thee good, and possessed, and thou shalt possess it; thee into the land which thy fathers And the Lord thy God will bring

: ئاڭتىلات تائلاً المُنافِّاتِ بتنهجك ŢŸĻŸ ַנְהָבִיאֲף יְהֹנְהַ אֱלֹהָיף אֶל[™]

וְשַׁבְּמִי מֶשׁ שְׁבִּוּת מִלְבִיִם (ימוקחל כמ, יד): אם סירדן (סנסדרין מג:), משקבלו עליסס אם סשבועס בסר ולבנינו, לדרוש שאף על סנגלות לא ענש את סרבים עד שעברו ואס לא נעשה דין בהם, יענוש את הרבים. נקוד על לנו מאומו ימיד, אבל הנגלום לנו ולבנינו, לבער הרע מקרבנו, מענים אמכס על הנפתרות, שהן לה' אלהינו והוא יפרע ססים, וסלם פין פדס יודע מעמונופיו של פבירו, פין פני (לעיל כא) פן יש בכס איש וגוי ואח"כ וראו את מכות הארן לעשות, אתה מעניש את הרבים על הרהורי היחיד, שנאמר (82) הנסחרות לה׳ אלהינו. ואס מאמרו מס בידינו גרזיס ובסרעיבל, ונעשו ערביס זס לזס:

יִשְׁבְמֵׁל (ישעיה כז, יב), ואף בגליות שאר האומות מלינו כן, מיש מיש ממקומו, כענין שנמתר וִפַּמָס מְלַקְמוּ לְפַעַד מֶּמֶד בְּגֵי . גליום, ובקושי, כאילו סוא עלמו לכיך לסיום אוחז בידיו ממש גאולה לעלמו שהוא ישוב עמהם. ועוד י"ל שגדול יום קבוץ שהשכינה שרויה עם ישראל בלרת גלומם, וכשנגאלין הְבְּמִיב וסשיב את שבותך, רבותינו למדו מכאן (מגילה כמ.), כביכול (3) ושב ה׳ אלהיך את שבותך.

بخدر تغمك خمما سيلك: هُنِ نُكِبُّنِ هُمِيثُنَا فَحُمِ ذِحُكُ خُمُلُوهِ ثُنَ لَذَ هُمُولَا فَحُمِ ع لِهُن كُرِير الرَّهِ الْمَيْدِ كَهِيَاتُه كِفِه إِنْ مَوْهِ مِن كَفِه لِـ خَرْكِ يَرْمِ يُنَالِنَ هُمِيْنَاكِ هُنَ ذِرْجُكُكَ لَيْمُتِي يَنْ هُجُنِكَ بُنُ مَعْمِينَ

سَنْكُمْ لَهُ كُمُّ لَا لَكُوٰلًا خُمُّ لَا لَكُوٰلًا خُمُّ لَا لَكُوٰلًا خُمَّ لَا لَا لَهُ لَا لَا خُمَّ لَا בְּאַלְוִע בַּאַלְנִע מַּלְ-אִּנְבֶּנוּ נְמַּלְ- בַּאַבְנוּ מַלְ בַּמָּבְנִ גַּבְּבָנִ וְמַלְ ַ וֹנִתֹן יִבוֹנָת אֶּכְמָוּנִב אָת פֿבְ וִיִּשִׁוּ זִּ אֶבְעַב זִּי פַּבְ לְנֹמּוֹא

אַנְבֶׁי מְצֵּוֹבְ הַיְּוֹם: וֹמֹמְּיִעִ אָּעַ־בַּלְבְמִּגִּוּנְיִנוּ אֹֹמָבֹר בּיִי וְעַהַבּיִר יָעַ כִּלְ פּלּוִבוָעִי וֹאַטַּׁע טַּמָּוּב וֹמֶּמֹגִּטֹּ בֹּלוַכְ וֹעוָֹע וֹאַטַ טַּטוּב וּטַלַבּגַל לָמָגמָבֹאַ

خُمِيد حَكَّمُد مُم مَح لِجَدَنُك : בו יְשִׁיב יְהוֹה לְשִׁישׁ עְלֶיף خثفك بخفد، يخلفك خوقد و מַעֲשֵׂה יָבֶוּ בִּפְּרִי בִטְּנְףׁ יִבְפְּרֵי יִנְוּ בְּנִלְנָא דִּמְעָּה יִבְנִלְנָא

(a): (a) ŢĢſĸŢſ ĖÖĠL ٥١ جُشِرُك מאוטון للكظلال چ، השְׁמַע בְּקוֹל יֶהְוָה אֶלֹהֶיף

ממְּוּ וְלָאֵ רְחֹקָה הָוּא: כר מְצַּיְרָהְ הַאָּרָם לֹאַ נְפְּבֵאָה הָוֹא מִפְּקִיד לֶּךְּ יוֹמָא בֵין לָאִ _{ממי} כַּי הַמִּצְּנָה הַזְּאָת אֲשֶׁר אָנֹבֵי

ונאטגנו אטע ונגאלני: بيلاج ה جَهْد بي فِي الْجَالِ الْخَالِيَ فِي الْمُومِ كَنِهُ جَهُمَتِهُ الْمُحَدِد كَنِهُ לַאַ בַּמָּׁמִוֹם עַוֹאַ בַאַמָּב מָּ, לַאַ בַּמָּמוֹאַ עַנִאַ לַמִּנִמַב מַּוֹ

خِطُك بِحُرْج رَهُمُك خُكِيح يَاذُيك:

שְּׁנְאָרְ דְרַדְפּוּרָ:

בּאָנְא מִפַּפֵּיר לְךְּ יוֹמָא דֵין:

לַמֹּד כַּמֹא בַּוֹיבַ, הַּכַ בֹלהֹנבׁ וּבֹאַבֹא בַאַנֹהַנַּ لْلالْمُدْلَّةِ فَلاَيْلَ كَمْ بِيُنْكَ خُجْمًا لَدَيْفُدَةِكُ فَدْمُ مِنْكُنَاءِ خُجْمُ مِنْكُنَاء

خظك نظخع تظهك: וַלְטַא בּוֹן אֶלַבַוֹּ בֹּכֹּע בו אָבו שׁנוּכ GULLL אָבוּ, טַלַבּוּגַ לַמָּוּמָבָא בּוּוֹ

ロバ2: מִפּּרִשְׁא הִיא מִנְּּךְ וְלָא רַהִיקְא אָב, טַפּֿפֿ,וְטַאַ בַּבָּאָ

וֹהֹמֹמֹמֹלֵא יָנוֹע וֹנֹמֹלְעַנִּע:

thy soul, that thou mayest live. God with all thy heart, and with all of thy seed, to love the LORD thy circumcise thy heart, and the heart And the LORD thy God will

persecuted thee. and on them that hate thee, that these curses upon thine enemies, And the LORD thy God will put all

command thee this day. His commandments which I to the voice of the LORD, and do all And thou shalt return and hearken

thy fathers; thee for good, as He rejoiced over the LORD will again rejoice over the fruit of thy land, for good; for and in the fruit of thy cattle, and in of thy hand, in the fruit of thy body, thee over-abundant in all the work And the LORD thy God will make

all thy soul. thy God with all thy heart, and with the law; if thou turn unto the LORD which are written in this book of commandments and His statutes the LORD thy God, to keep His if thou shalt hearken to the voice of

hard for thee, neither is it far off. command thee this day, it is not too For this commandment which I

Sti ob and make us to hear it, that we may us to heaven, and bring it unto us, shouldest say: 'Who shall go up for It is not in heaven, that thou

(ליכה ל, ע), ומרד במעמוניות, מכושה, חבושה בממון: שַנְּחְמֵר ְ כִּי יְּפְּבֶׁחׁ (דִּבְרִים יוּ, מֹ), מֲבֵי יִמְפַּמֵי, וַמֵּבֶד פְּבְּחִים לעלות חׁמריה וללמדה (עירובין וה.): (11) לא נפלאח היא ממך. לא מכופה היא ממך, כמו (21) לא בשמים היא. שאלו היאה צמיה בימים הייה לריך

בְּנוּ וְנַאֲמָמָנוּ אָטַבּ וְנַגַּאָּמָנִביּ וּמֹבֿעַבְלֵנוּ אֶּבְמֹבָע עַנִּםְ נִוּפֹטַעַ וֹלְאַ־מִמְּבֶּר לַיָּם הָוֹא לֵאִמָר מָי

خُفْنَكَ بَكُمْ خُلُكُ لَا مُرْهَا فِي الْمُعْلِمِينَ (م) ÷י כֿ<u>י לַרָוֹר אַלֶּוֹב וַיִּבַּלָּר מָאָר</u>

וֹאֶטַ בִוֹבֶה: בַּבַנִים נְאָט_בַמָּנָד נָאָט_בַפָּנִנִי רַאַה נָתָפִי לְפָּנֶיִרְ הַיּוֹם אָת־

<u>ชูพูต ชูตุก 4x พูตุก 4r พูตูก:</u> بجرجة بمثر هجنب جهدا ئيُطيَّد بضهڤڤيَّد ئيَرَن ئِلَجينَ نظشثب ĊĹĊĸ מֹאַנעֿיו ⁹¹ אָנוַ_יְרוּלֶר **گریز**ك ڴڴڟ אַשֶּׁר אָנְבֶּי מְצַּוְּדְּ הַיּוֹם לְאַהַבֶּה דַּאָנָא מְפַפֵּיד לְךְּ יוֹמָא דֵין

\$טובות וּהַבּבושה: لْنَدَانُ لَاثِمُفَالَاثُنَ جُهِجِيْدًا لَعَمْمُۥ لَعَصْبِد خُمْمُنَا مَثْمَةً هُ י נאם ַנֹפּלני לְבַּבְרָ נְלָא יִהְמְּמִׁמִּ

تَنَلِيًّا كُثِيهِ هُمَّتِ كُلِهُ فَيُولِ عُلِيهُ فَانَا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ הַאָּדְמָה אֲשֶׁר אַמָּה עֹבֶר אָת־ ₈₁ שאָבֹינוּן כְאָ_עֹאָנוּכֹּוֹ וֹמִיםְ מַּכְ_ הגוְהָי לְכֶם הַיּוֹם כֵּי אָבְדּ

: طَيْرًا لِيَالِمُ اللَّهُ بظتائغ ختيب خقمًا قناثب ئىن، خۇزىك يەخنۇب ئىغىرىد ヹヹゖ゚゚゙゙゙゙゙゙゙゚ תַּגְעָי בָבֶּם תַּיּוֹם צָּתְ־תַּשְּׁמָיִם

> יָתַה וְנַעְּבְּדְנָה: וּמֹא וֹוֹסַבַע בַּוֹא וֹוָחָמֹמֹלּוֹנֹא למומר מן ואבר לגא למובר וֹלֵא מֹמֹבֹרֵא לְזַמָּא בוּא

خونقك بخذخك خمفكتين אָבׁוּ לַבוּיב לָךְ פִּהְנָמָא לַהָּדָּא

נת הני ונת שבתא ונת מותא שוו גועלות שומו וומא בון

خْتَقَا خَقْرَلْتِكِ: וֹ אֶלְטֹבַ בֹאַבֹּהָא בַאָּטַ הַלְּיִרְ ئكىرىن ئىيت ئنفت نخكفك ルムはあし نظأتلاك ١٠٠٤ كللمرب خمْلَتَه ثَن أَنْ يُحْمَلُكُ خَمْلُكُ

النظكنانيا: لغם نفظت خظك نخم فعدر

خيراني: לני גֹבְיבָּלֹא לְמִימָּלְ לְנַמָּוֹ וְמִוּ מֹכְ אַנְמֹא בְאַטַּ מֹבַּנ מולג שולגון לא שולכון שוויטי לכון יומא בין אבי

וֹטֹטַבְׁהָּ, בַּבוּיִ, בַּבוּ,כְ בַּנוּנִם, ניבני שבמה ברבו ילומיו המוֹא וֹנִי אַבֹּהֹא בַנִּי נִמְנִיבֹא אַסְבֵירִית בְּכוּן יומָא דֵין יָת

> Sti ob ysm us, and make us to hear it, that we over the sea for us, and bring it unto thou shouldest say: 'Who shall go Neither is it beyond the sea, that

thou mayest do it. in thy mouth, and in thy heart, that But the word is very nigh unto thee,

life and good, and death and evil, See, I have set before thee this day

whither thou goest in to possess it. God shall bless thee in the land live and multiply, and the LORD thy and His ordinances; then thou shalt commandments and His statutes His ways, and to keep His love the LORD thy God, to walk in in that I command thee this day to

serve them; away, and worship other gods, and wilt not hear, but shalt be drawn But if thy heart turn away, and thou

Δī

91

Þι

Jordan to go in to possess it. whither thou passest over the prolong your days upon the land, shall surely perish; ye shall not I declare unto you this day, that ye

thou and thy seed; choose life, that thou mayest live, blessing and the curse; therefore before thee life and death, the against you this day, that I have set I call heaven and earth to witness

(+I) כי קרוב אליך. המורה נתנה לכם בכתב ובעל פה: (16) אשר אנכי מצוך היום לאהבה. הרי המול ולו

מוב סרילך מייס ואם מעשס רע סרילך סמות, וסכמוב מפרש (קו) ואם יפנה לבבך. סרי סרע: (EI) אח החיים ואח המוב. וָס מלוי נוס, מֿס מעשס מלוי: וחייח ורביח. סרי סמיים:

raighaigh: (18) כי אבד האבדון. הרי המות:

earqra

וּלִינַּלִב לְעָה לְחֶם: (פּ) על הְאַרְטָה אַשֶּׁר נִשְּׁבַּע יָהוָדָר ﴿ كِمْفِمْ خَطِكِهِ بَكِٰلَـٰخُكِٰكِ خَبِ خَبَ **X**CULE

द्वांखा देगांतः كمختلف كنغفط بكتقوح אַבְעָּא בְּלַנִים וֹן לַאָּבְּטִיטִׁבּ נאורכות יומף למתב על לַבְטַלְטָיה אָבִי הוּאָ חָיּיךְ לַמְרְחַם יָת יִיְ אֶלְחַרְּ לְמַבְּּלָא

give them. Abraham, to Isaac, and to Jacob, to LORD swore unto thy fathers, to mayest dwell in the land which the the length of thy days; that thou unto Him; for that is thy life, and hearken to His voice, and to cleave to love the LORD thy God, to

and is read on the Shabbat before Rosh HaShana. The Hafrara is Isaiah 61:10 - 63:9 on page 174. This is the Seventh (and final) Hafrara of Consolation,

i@L%4:

בְּאָלָוּן מִם כַּלְ וֹמִּבְאָלִי: נאַזל משָה וּמַלֵּיל וָת פְּהְנְמַיָּא

אָמָר לִי לָא טִמְּבָר וָת וֹרְצִּנָא לכול עוד לְמִפַּל וּלְמֵוּעַלְ וַיִּי י שְׁנְרֵי אַנְכִי הַיְּנִם לְאַ־אִנְכַלְ מְּנִר שְׁנִין אֲנָא יוֹמָא דֵין בֵּית אַנָא וַנְאִמֶּר אֲלַהָּם בָּן־מֵאָה וְעֶּשְׁרִים נִאָּמִר לְהוֹן בַּר מְאָה וְעֶשְׂרִין

מֹבֹר בְּבְים בְּמִא דִמְבִיל יוֹ: וֹמֵוּגֵּו וֹטַ מֹּטִׁמוֹא טַאַבַּוּן מִוֹ ין אָלְהָךְ הוא עָבָר הֶדְמֶּךְ הוא

ىز&ַבֹּגעוּוֹ בַּאָּנָהָ נִטְׁעוּוֹ: خضنبا بخشيد هخظ كهوك לַסִּיחוֹן יַלְמוֹג מַּלְבֵּי אֵמוֹרָאַׁם וְיָשְׁבְּיִר יְיִן לְּהַוֹּן בְּמָא דַעַּבַר

> words unto all Israel. And Moses went and spoke these

IXXX

shalt dispossess them; and Joshua, nations from before thee, and thou before thee; He will destroy these Тhe Lord thy God, He will go over

Thou shalt not go over this Jordan.

in; and the LORD hath said unto me:

day; I can no more go out and come

hundred and twenty years old this

And he said unto them: 'I am a

their land; whom He destroyed. kings of the Amorites, and unto He did to Sihon and to Og, the And the LORD will do unto them as

he shall go over before thee, as the

LORD hath spoken.

גלגל ממס מן סמוכם וספיר לכל סעולם, כענין שנאמר וְזְבַם (ב) וילך משה וגר אברי היום. סיום מלאו ימי ושנומי, שבראמי לשמש אמכס, שמא שנו אם מדמס, שמא לא עלה הנוחת ידי על גורל העוב לומר אם זה קח לך: אם השמים וגוי, אמר להם הקד"ה לישראל, השמכלו בשמים . נאמר הי מְנָח שֶלְּקִי וְבִּוֹשִׁ שַׁמָּה פּוֹמִיף גּוֹרֶלִי (מהלים עו, ה), שאני החריחי בכם בכל ואח. דבר אחר העידוחי בכם היום ומעמידו על חלק היפה, ואומר לו אח זה ברור לך, ועל זה שהם קיימים לעולם, וכאשר מקרה אחכם הרעה, יהיו עדים - בחלק החיים, כאדם האומר לבנו בחר לך חלק יפה בנחלחי, (19) העדחי בכם היום אח השמים ואח הארץ. כמס וכמס: ובחרת בחיים. לני מורס לכס שמנקנו

איי וְעְשֶׁר יְהֹנְהְ לְהֶם כַּאֲשֶׁר עִשְׂה

مِحْد خُطْرُبُ حَيِّمُد يَحْد نُبِيْد:

מַלְפָּנִיף וִירִשְׁמָם יָהוֹשָׁעַ הָוּאַ

بمزم پرکئرب وبی فیرد چوزبه

לְצֵאָת וְלְבְוֹא וְיִהוְתְ אָמָר אֶלָי

ַ הָוּאַ־יַשְׁמֶיר אֶת־הַגּוֹיָם הָאֶכֶּה

לא סְעָּלֶב אָטַ הַיִּנְבֶּוֹ הַנְּיָה:

ומתינום המכמה (שם): וכימס מקבלו שבר ואס מעאמס מקבלו פורענות, על אחת אמר,ללאמולבוא בדברימורה, מלמד שנסמנוממנוממורות מועאין אין מקבלין פורענות, לא שנו את מדחם, אחם, שאם אוכל, איני רשאי, שנעלה ממני הרשוח ונתנה ליהושע. דבר שנעשו לא לשכר ולא להפסד, אם זוכין אין מקבלין שכר ואם - לומר לא בָהַמָה עַינוֹ וְלָא נָם בָּאה (דברים לד, ז), אלא מהו לא למחס, או שמא זקעקס חמיס וסעלתה שעוריס, ומס אלו קא אוכל עוד לצאת וקבוא. יכול שמשש כחו, מלמוד לשמש אחבה, שמא שנחה מדחה, שמא זרעסה אומה ולא "אדי. זהו פירוש לא אוכל עוד ללאם ולבוא לפי שהי אמר אלי: שַּׁמֶשׁ וּבָּל שַּׁשְּׁמֶשׁ (קְסְלֹם הֹ, ס), סִמְמְכְלוּ בֹּלְרָן שַבְּרָלְתִי בִינְס וּס נולדמי ובִינִס וּס מֹמִתְ (מִנְמָס יְנָ:): וה׳ אַמֶּרַ

%⊔2□: לַנְיִם כַּלְּגְעַנַמִּגֹּוְנִע אָמָגָר גּוּיִנִי צַּיוּוֹן

ينظن نبائد خفتك تقميقه تنظفنيا لنظفيها لنظفيا

commanded you. commandment which I have them according unto all the before you, and ye shall do unto And the Lord will deliver them up

تَلْظُكُ لَا لِي يَمَالُكُكُ : (٥) אֶלְהָוּךְ הְוּא הַהֹלֶךְ עַמֶּוּךְ לָא אֶלְהָוּ מִימָרִיהִ מְרַבּר מֵדְעָוּ 9 שַּׁמַּרְצָּי מִפְּנֵיהָם בַּיוּ יְהְנְּרָ הִיִּהְרָוּ מִן בֵּרָהִיוֹן צָּרֵי יִיִּ שוֹשׁוּ וֹאִמֹהָוּ אַּכְשׁינוֹעֹאַ וֹאַכִ שַׁפֿפּוּוֹהִגְמוּגְאִ שֹבְשׁׁנִין וֹלָא

thee, nor forsake thee.' doth go with thee; He will not fail the LORD thy God, He it is that not, nor be affrighted at them; for Be strong and of good courage, fear

And Moses called unto Joshua, and

تَدُنا، كُرُفُ لا لابنُات: יְהְוָה לַאֲבֹקָם לְתַּת לָהָה וְאַקָּה تبُد څحــنڅدلا څَهْد نهٔڅم נְאָמְלְ בָּי אַמְּה מְבוֹא אָת־הָעָם عربع، هِجُدِد خُمْدَتْد خُم_نَهُدُهُمْ لِلَهَاكَا ַנִיּקְרָא משָׁה לִיהושָׁעַ נַיּאמֶר

يتېچېږې چېږا: كهجتبها جمها جانا إهم המא בבון לאַבהא בפונם ול וֹמֹנֻלְם אֲבוֹנ אַשׁׁ שׁנִמּנְלְ מֹם حرب خمرة خر نهُدُهُم فكال יקרא משה ליהושיע ואַמר

them to inherit it. to give them; and thou shalt cause LORD hath sworn unto their fathers people into the land which the courage; for thou shalt go with this Israel: 'Be strong and of good Ils to the sight of all mid of all

تمَاٰحُكُ لَا يُع نَدُكُمُ لَاكِمُ تَتَلَّانَ: יהנה עמף לא ירפה ולא ניהנְה הַוּאו הַהֹלֵךְ לְפָּנֶיףְ הָוּא

iáx icüdél áx ülüq iáx ئت، ځۀۀځك ځ% نۀځځڼك נין הוא מְרַבַּר בֶּרְ בֶּרְ בָּרָ מִימְרִיה

COVERANT OF the LORD, and unto all of Levi, that bore the ark of the delivered it unto the priests the sons And Moses wrote this law, and

thee; fear not, neither be dismayed.'

He will not fail thee, neither forsake

And the LORD, He it is that doth go

before thee; He will be with thee,

لَّهُم خُم الْحَالَةُ لَهُلِيًّا مِنْ الْمُلْكِمِ: הַנְּשְׁאִים אָת־אַרְוֹן בְּרֵית יְהְוָהְ דִּנְּשְׁלִין יִה אַרוֹן קִנְשָׁאַ דִּינִ و إِنْ فَإِلَّا هُم لَ حَلَيْهُ مِنْ خِيرًا كِذِر ניְבְתָּב מֹשֶׁהֹ אָת־הַתּוֹרֶה הַוּאִתֹ

نذُخُم فَدُ نَهُدُهُمْ: livēu ļģūtia ėt. Zu יכְתַב מַמָּע יָת אִיָרְיָּתָא הָדָא the elders of Israel.

בְּתַוֹּ תַּסְּבְּוּת: ثورت توزيه فظير توزي وتوجور ניְצָר מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמָר מִקַּץוּ

דְשְׁמְטְמְרָא בְּחַנְּא דִּמְטַלַיָּא: מסוף שְׁבַע שְּנֵין בּוְמָן שִּמָא ופַקיד משה יָתְהוֹן לְמֵימָר

release, in the feast of tabernacles, years, in the set time of the year of saying: 'At the end of every seven

And Moses commanded them,

أثثه حُح_نَمُكِعُح خَعُنَاتِنكُت יִבְּחָר מִקְּרָא אָת־הַמּוּרֶה הַוָּּאַת " چڍ' יِהוָה אֶלֹהֶיף בַּמְּקִּוֹם אֲשֶׁר בְּבָוֹא כְּלְ_וֹמִּבְאָנִ בְּבָבּאָנִעְ אָטַ_

ئىتەنىنەدىا: בובא בובם וּשׁבֹּה שֹלבו וֹם. 常式立上 בּׁמִּימִי כַּלְ יִמְּבַאָּלְ לָאִמַּטִוֹאָע

their hearing. shalt read this law before all Israel in place which He shall choose, thou before the LORD thy God in the when all Israel is come to appear

п

(a) לא ירפך. לא ימן לך רפיון להיום נעוצ ממנו:

ככסס, סכל מלוי בך, מול מקל וסך על קדקדן, דַּבָּר מֿמד לדור יִשְׁבְּמֵלְ מָּלְ מִׁׁמְבֹּוֹ שְׁמֵב יִשְׁבַּהְמִי לְמָם (לְלִמן פּמוּלְ בִר) ' מבּיח על דעמן ועלמן, אבל הקב"ה אמר ליהושע פִי אַפָּה פָּבִיא אָם בְּנֵי בְּבֵין, משׁ חְמר ליהושע, וקנים שבדור יהיו עמך, הכל לפי (٦) כי אחה חבוא אח העם הזה. פֿבי פֿפָּ פַעוּל עַס עַמָּל

ולא שני דַּבְּרִיס לדור (סנסדרין מ.):

(10) מקץ שבע שנים. נשנה ראשונה של שמעה שהיא שנה (9) ויכחוב משה וגר ויחנה. כשנגמרס כולס נמנס לצני

סשנה ינ:): מהגת בה, בקליר של שביעית היולא למולאי שביעית (ראש שמינים, ולמס קורא אופס שנם סשמטס, שעדיין שביעים

אָטַ כַּּלְ גַּבְרָי, נַטַּוָנָי נַוּאָט: יְהְנְה אֶבְיהׁיבֶם וְשֶׁמְרָוּ לַעַּשְׁוֹת أنظماد لتالهر هن يرزخهرا <u>י</u>שָׁבִימָּוּ لتجل XÃL ÄU_Ľā□ 正さごく

כֿל פֿטַנָמָי אַנְבַיָּטָאַ הַבָּא: ומפלא בוֹאַנֹאָנם בּׁנוָה נֹט מֹפֹּא װבֹבוֹא ווֹהָוֹא

words of this law; God, and observe to do all the may learn, and fear the LORD your that they may hear, and that they thy stranger that is within thy gates, the women and the little ones, and Assemble the people, the men and

ರ್ಗಳಿಗೆಗು (ಡ) אַמֶּם מְבַּבְיִם אָת־הַיַּרְבֵּן שֶׁמֶּה אַמָּם חַיִּים עַל־הָאָדְטָה אֲשֶׁר בַּל_הַיָּמִים X@L מ"כ במול וְקְבָּילִי אָנוַ_וֹנִינִי וֹנִילִפּוּוֹ יּבְנֵיהָם אַמֶּר לא יָדְעני יִשְׁמָעני וּבְנֵיהוֹן

the Jordan to possess it.' ye live in the land whither ye go over fear the LORD your God, as long as not known, may hear, and learn to and that their children, who have

דָאָבַל מוִמֶּר: ניבלף משה ויהושע נוקיצבו ئڭڭتغثد خغڭد ميقد تغقثن יַמֶּידְ לְמוּתֹ קְרָא אָת־יָהוֹשָׁעַ يِنْكُونَ بِمَزْمَ هُمْ طَفِّمَ مِنَا جَابِكِهِ الْخُوْدِ الْمُعْدِ بِمَزْمَ هُمْ مِنْ اللَّهُ مِنْ

ואטהער במשכן ומנא: נאַפַקּדְנֵיה נאַזַל משָה וִיהוֹשׁיעַ וומב לממט פרי ים יהושוע נְאַמֶּר זְיָ לְמִמֶּה הָא קְרִיבוּ

the tent of meeting. went, and presented themselves in charge.' And Moses and Joshua meeting, that I may give him a present yourselves in the tent of thou must die; call Joshua, and Behold, thy days approach that And the LORD said unto Moses:

لَكِٰثِلَامِ: זַיְהְמָּנְעַ הַמָּנְעַ עַמְּלֹוֹ הַלַ שָּׁטַעַ בַּהְּלֵּגָא וֹלִם הַמַּנָגָא בַהְלֵּוֹא הַלַ נובא ובונב לאַבל להפוּג הֹלוֹ

נאטילני גן במשקבוא בעמידא

cloud stood over the door of the in a pillar of cloud; and the pillar of And the LORD appeared in the Tent

בּבוּילִי אַמֶּב בַּבַּמִי אָמַיִּ: תּנְּה וְזְּנְהוֹ אַהַבֵּיו אֱלִבֵּי נַכַּר־ י מכַר עִם־אָבהָיִרְ וָקִם. ניָאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה

خيالالا: נאַמָּר יִיָּ לִמְמָּר הָאַ אַהַ שָּׁכֵּיב

which I have made with them. forsake Me, and break My covenant they go to be among them, and will foreign gods of the land, whither rise up, and go astray after the with thy fathers; and this people will Behold, thou art about to sleep And the LORD said unto Moses:

91

Sτ

(11) חקרא אח החורה הואח. סמלך סיס קורל מתחלת למס בלו, לתח שכר למביליסס (חגיגס ג.):

מן שפיו עושין בעורה: (16) נכר הארץ. גויי סמרן: אלה הדברים, כדאימא במסכח מומה (דף מא.), על בימה של (דו) ואצונו. ואורונו:

(שון) האנשים. ללמוד: והנשים. לשמוע:

מְצְאָנִוּ הַבְּעִוּנִי הַבְּעָנִי הַבְּעָנִי בְּעָבְּעִי: בֿקאַ מַּלְ כִּיַאָּוֹן אֶבְעַוּן בַּלַבְנָי בּבוֹע וֹגַבוֹע וֹאַמִּב בּוֹוָם בַּנִוּא וְחָיְרָ לָאֶבֶל וּמְצְאָרוּ רָעִוֹת

جِرْ جِذِٰتِ هُمْ ۖ هُمْ لَيْنَ لِمَ هُلِيَارً لَمَ : تَلِيْهِ مِرْ جِرْ ـ ثِرِتِهُ هُنِيُ لَا فِي اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ اللَّ וְאָנְכְׁי תַסְמֶּר אַסְמָיר פָּנִי בַּיִּיוֹם

:  לי השיבה הוּאת לער בבני שיעה בְּפִיהָם לְמַעוֹ מִהָיָה־ or עַּיָּאָע וֹלַמִּגֹע אָט_בָּדָר הַהְּבָּאָל וְעַמְּה כִּהְבָוּ לְכֶם אָת־הַשִּׁירֶה

ווֹאַגוּנוּ וִבַפַּב אָטַבַּבוּנִינוּ: אָל־אֶלְהָים אָחָרִים וַעְּבְּרוֹם بلجم نغذح نمكم نتما بظير ממי נְאַבַּעָּיוּ זָבָּעַ עַלְבַּ

נמבלמטנ: خَمْرُكُ لِمُ يُحَدِيُونَ هُكِ لِنَجُكُمُ لَا يُجْمُلُ יַצְרוֹ אֲשֶׁר הָוּא עשָׁהֹ הַיּוֹם עּנִּאָע לְפַּׁנִיוּ לְמֶּע כָּי. לָאָ עַמָּּכַע רבות וצרות ועולה השירה וְבֹוֹע בֹּי־תִּמְצָאן אַתוֹ רָעַוֹת

: 🚓 🗖 🛱 🖔 🤇 בַּנִּיִם הַהָּגֹּא נְיָלְמָּבֶה אָת בָּנֵי הַנָּא בִּיוֹמָא הַהוּא נְאַלְפַּה

> בונו מֹבֹמֹנו בּוּמֵּטִא בַאַבוּו: עַלָא מִצְלִינו מָּכִינָע אָלְנִינְ ווומר במדנא הדווא اننظاء רוגזי בהון

בּׁטַב מַּגְּוֹטַ גַּמִמָּגִא: tálk látli XL, XÚSťXI מְנְּחַוֹּן בְּעְבְּנָא תַרוּאַ עַּלְ כָּלְ נאָלא סַלְלַא אַסַבָּיִל הָּכִינִינִי

לַסְבוֹיִג בַבְנֵי וֹמִבְאָב: בטבו פומבטטא בלא ישָׁרַאָּל שָׁוֹיָה בָפּוּמָהוֹן בָּדִיל שוּהֻבּוֹשׁא בֹבא נֹאַלַפֿע לַבֹּנֹי ĊĽ!Ľ!

נושנון נת קנמו: ניפלטון לטון ניראוו שבמי נוטפונו פֿטב סֹמוֹט מּטִמוֹא أتتخذنا أنفخمنا أننهنكيا كَيْخَتَفُدِيا مُحُنِّهِ تَاكِٰدِ يَلْحَمَ אָבוּ אַמִּילִנּוּן לְאַבְׁמֹא בַּלּוּימִית

לאּבֹמֹא בַלוּימִית: וְמֹא בוּוֹ מֹב לֹא אַמֹּילִנּוּוֹ שות ואועו שאוו הלבון טטנא, מפָס לניבון אָבוּ נִלָּי בְּבָא בַּבְמוֹהִי לְסָהִיר אָבִי לָא סּגּיאָן וֹמְקוֹ וְמִטִיב שִּישְׁבּּוֹשִׂאַ וובו אבו ומומן זטעון לומן

וּיִּכְּחָב משֶּה אֶת־תַשִּׁירֶה תַּוֹּאַת וּכְתַב משֶּה יָת הּוּשְּבַחְהָא

Secause our God is not among us? not these evils come upon us that they will say in that day: Are troubles shall come upon them; so devoured, and many evils and face from them, and they shall be forsake them, and I will hide My against them in that day, and I will Then My anger shall be kindled

turned unto other gods. shall have wrought, in that they are that day for all the evil which they And I will surely hide My face in

against the children of Israel. this song may be a witness for Me of Israel; put it in their mouths, that you, and teach thou it the children Now therefore write ye this song for

61

covenant; and despised Me, and broken My unto other gods, and served them, their fill, and waxen fat; and turned honey; and they shall have eaten their fathers, flowing with milk and into the land which I swore unto For when I shall have brought them

into the land which I swore.' now, before I have brought them their imagination how they do even mouths of their seed; for I know it shall not be forgotten out of the testify before them as a witness; for upon them, that this song shall many evils and troubles are come then it shall come to pass, when

Israel. day, and taught it the children of So Moses wrote this song the same

(TI) והסתרתי פני. למו שליני רולה גלרמס:

(20) ונאצוני. וסכעיקוני, וכן כל ימוץ לשון כעק:

וְכְפֶּׁרְ מַּלְמֶמוֹ עַמוֹ (שִם מג): (19) אח השירה הואח. סְמַוְיני סַשְׁמִיס (לקמן לב, א), עד במרכס על כל סמולאות אומר: בי לא חשבה מפי זרעו.

סרי זו סבעמס לישראל שאין מורס משמכמת מורעס לגמרי

(וג) וענתה השירה הואת לפנין לעד. שהתרימי נו

(**घर**व त्रेवः):

: الله دَهُوَمُن، كِثنَه لَمُرَدُ، هُلَانًا كِيرا بِمَرضَدِ بُنِ خَمَمُنَكِ: בּנוֹ יִמְּבְאָבְ אָבְבְבַּאָבְא אַמְּבַ בּנוּ יִמְּבָאבְ לְאַבֹּמֹא בּלַיִּימִיִּנִ ב חַזַק נָאָמְץ בָּי צַּמְּה מְבִיצִ אֶתַ וּוֹבֵּו אַנַרוֹרוֹשְׁמַ בַּוֹרַנוּן וַנַּאַמֶּרַן

द्या द्वां वः בְּבְרֵי, הַשִּוְבֶּרְיבְינִאָּטְ מָּלְבְסְפָּר יִהְ פִּהְנְהָיִהָ אִנְרָיָהָא הַּגְ וְיְהָיו פְּבַעְּוֹת מֹשֶׁה לְבְתָּב אָת־ וַהַוָּה פַּר שֵׁיצִי מֹשֶה לְמִכְתַב

אַרוֹן בְּרִית־יְהֹוָה לֵאמִר: שנימי ניְצָין מֹשֶׁהֹ אֶת־הַלְיֹוֹיִם נִשְׁאָי וּפַקּיד מֹשֶׁה יָה לֵיוָאֵי נְטְלֵי

Ç#L: بْدَيْد אָלהׁיכֶם וְהָיָה־שָׁם בְּּךָּ مَّ رَשُمْقُو هُمَا مُولِ هُذِا جُدِيرً לַלְטַׁם אָנִם סַפֶּּר הַשִּוֹבֶׁתְ הַנְּיָּה סִבּוּיְהַ סִפּּרָא דָּאִיבְיִּהָא הָבִיּן

וְהַנְהַ וְאֵּלֵּהְ כִּי־אַחֲבֵיי מוֹהָי: ַ אַפְּׁכְם עַיּוֹם מַמְּרָים עַוֹנִהָם עַם לי עְרְפְּרָ תַקְּשֶׁר תֵוֹ בְּעִיֹדֶנִי עַי בֿי אַנֹבִי יָדַהְשִׁי אֶת־מֶּרִיִּלְ וֹאֶתַ

立器[] : וְאָמֶידָה בָּם אָת־הַשָּׁטָיִם וְאָת־ בְאָוְנֵיהֶם אֲת תַדְּבְרָים תָאֵכֶּה מפמיר שְּבְּשֶׁיבֶם וְשִּטְרֵיכֶם וַאֲּדַבְּבָרָה تظنترد

> שׁכלב וֹמִילִם אַבוּי אַשִּׁ שַמִּילְ וֹע יפַקיד יָת יְהוֹשׁוּעַ בָּר נוּן וַאֲמַר

ספְּרָא עַר דִּשְּׁלִימוּ:

אַרוֹן קְיָמָא דַּיִין לְמֵימַר:

چې ځوټرت: לומא בון אלביכון ווני שמו והשוון ימיה מקשר אַרוֹן

דַּאָמוּה: בוניין בום !! ואַר בְּתַר בּוֹנִם הֹמַבנו נומָא בנו מַסַבַבנו וְנְיִם קְּדְלְךְּ קַשְׁנְא הָא עָר הַאָּנָא אָבׁוּ אָלָא וֹבּאֹלָא זִׁטַ סַבְּבְּנוּטַבַּ

נאַסבור בְּהוֹן יָת שְׁמַיָּא וְיָת שָׁבְמִיהוֹן וָת פְּהָנְמָיָא הָאָבֶין מִבְמִיכוּן וֹמָבְכִיכוּן וֹאִמֹבְּיִג אָלָו. אָטַ-פֹֿלַ וַלֵּוֹנִ פֿוּנְתִּוּ לָוֹטִוּ זֹטַ פֿלָ סַבוֹי

> be with thee.' which I swore unto them; and I will the children of Israel into the land good courage; for thou shalt bring a charge, and said: 'Be strong and of And he gave Joshua the son of Mun

they were finished, words of this law in a book, until had made an end of writing the And it came to pass, when Moses

the LORD, saying: that bore the ark of the covenant of that Moses commanded the Levites,

against thee. that it may be there for a witness covenant of the LORD your God, by the side of the ark of the Take this book of the law, and put it

how much more after my death? rebellious against the LORD; and alive with you this day, ye have been stiff neck; behold, while I am yet For I know thy rebellion, and thy

against them. and call heaven and earth to witness may speak these words in their ears, your tribes, and your officers, that I Assemble unto me all the elders of

82

כמו שמפורש אל הארן אשר ושבעמי להם: (33) ויצו אח יהושע בן גון. מוסג למעלה כלפי שכינה, להקהיל את הקהל, לפי שנאמר עַשַה לְךְּ (במדבר י, צ), ולא

(82) הקהילו אלי. ולא מקעו אומו סיום במלולרות ועכשיו בא לומר האוינו השמים וגוי: אומרים מלד סלוחות סיס מונת בתוך סארון:

(לעיל ל, יע), המס לישראל אמר, אבל לשמיס ולארן לא אמר, אומרים דף היה בולע מן האכון מבחוץ ושם היה מונה, ויש ואם חאמר הרי כבר העיד למעלה העילהי בֶבֶם הַיּוֹם וגוי נמלקו בו מכמי ישראל בבבא במרא (יד:), יש מסס (קסלת מ, מ): ואעידה בם את השמים ואת הארץ. (62) לקוח. כמו זכור, שמור, סלוך: מצד ארון בריח ביוס מומו), לקייס מה שנהמר, וַמִּין שָׁלְמוֹן בְּיוֹס סַמָּנֶמ . השליט יהושע עליהם, ואף בחייו נגנזו קודם יום מוחו (ש"א

בּׁמִּינָ, יְעוֹטַ בְעַבְּמִיכִּוּן בִּמִּמְתַ בַּמִּיבָרַ, יְבִיכָוּן: אָנו_בוֹבָת וֹלִבְאַנ אַטַכָּם בִיבֹּגִּעַ בַּאַנִוֹבַוּנִי עַמְּטִיעוּ וֹסַבְּעִים מִן אָבוּ טַבּּלָא טַטַבּלְגוּ וֹטַסְמוּן בּׁג וֹבְמֹשׁג אַנוֹנוֹ, מוְטֹן בֹּג אָנוֹג וֹבֹמֹלֹא בֿטַר

שבו וו לאַנוּמָא שבמוניו וְמִוֹא אָבוּ עַמְּבָּבוּן וֹעַ גַּבוּמָ וטמבת זטכון במטא בסוף אַמֶּב אַנְינִי אָטַבְים מוֹ אִנְבַטְאַ בַּפַּפְּנִבְיִם נִטְּבִוּ

'sbnsd.' Him through the work of your in the sight of the LORD, to provoke because ye will do that which is evil befall you in the end of days; have commanded you; and evil will turn aside from the way which I will in any wise deal corruptly, and For I know that after my death ye

תַּגְאָע מָד הַמֶּם: (פּ)

בְּבְא עַר דִּשְׁלִימוּ: השירה דישראל יח פחגמי חישבחהא رَرْيُ رَبْدَكِر مَنْ فِل جَهْزَرْ جِمْ عَرَرَمْ بَوْجْءَ مَنْهِ لِمَا عَبُهُ جَمْ عَرَجُهُ

this song, until they were finished: the assembly of Israel the words of And Moses spoke in the ears of all

or the passage from Joel, or both. Vayelech and Joel 2:15 – 27 when it coincides with Ha`azinu. Others always read the passage from Micah, read. All begin with Hosea 14:2 - 10. Some add Micah 7:18-20 when this Shabbat coincides with This is the Haftara for the Shabbat between Rosh HaShana and Yom Kippur. Customs vary for what is

.881 9gad 998 For brevity, the layout of the Song of Moses is not noted here. For the proper formatting for this passage,

כו ונימֹמָת בֹאֹבוֹ אַמֶּבוֹ בַבָּו: TWG!O בסוינו האורנף

אַבְעָא מִימְבִי פּוּמִי: <u>וְאֲבֹדְבְׁבֹבִי אַהִּיחוּ הְּטִּהְאַ וֹאֲטִבְּילִ וְטִהְטִּהַ</u>

words of my mouth. speak; And let the earth hear the Give ear, ye heavens, and I will

IIXXX

וֹכֹבׁלִים הַּבִּי_הֹמָּבִי אַמְרָהָיִ כְּשְּׁמִּינִם מַּלְיִּ בְּשָּׁמִּ בִּתְּלָאִ מִּיִמְרִ בְּרוּחֵי מִמְּרָאִ تقلك حقفد ركان، نيتر حقر يخون خدفد « الإخدر ينكحر

מַלְלוִמָּא בַּעַלְ מִשְּׁבָּא: בְּנְאָבוּוֹ מַלְ בִּנִאָבׁי וְכִּבְסִיסֵי

And as the showers upon the herb. the small rain upon the tender grass, My speech shall distil as the dew; As My doctrine shall drop as the rain,

כל זמן שיסושע מי, סיס נכחס למשס כחילו סוח מי: (29) אחרי מוחי כי השחת תשחיתון. וסריכל ימוח (2) יערוף כמטר לקחי. זו סים העדום, שמנידו שלני

וטַם, כ וֹטַׁבֹּבַשׁׁם מִׁבֻבָּם (בִם) תּן , בו, בטַומום: ולה יהנה מער והפודעה לה מפון פת יבולה (דברים יה, יו), ששב. קלה החד קלה להרי עשב, וכל מין ומין לעלמי קרוי עשב: ואס ימחייבו, מהיה בהם יד העדים מחלה, וְשָׁצַׁר אֶׁת הַשְּׁמַיִם ﴿ فَذِيْهِ إِكُونُ لَا فِقِا فُو رَحِيدُهِ إِكِيَّا لِمَا يُوْدِ فَوْدِ وَلَا يَرِيهِ فِي ﴿ وَذِيهِ فَا يُوافِ

כל, כ): דשא. לרברי"ן. עמיפה הלרן מכופה בירק: שיורס כמן נקרמ רביב, כמס דמת ממר לבֶם קַשְׁת (ברמֹשִית לעולס, ועוד שאס יוכו יבואו העדיס וימנו שכרס, הַנֶּפֶן מִפֵּן - אמ לומדיסן: - ו⊂ר⊏יבים. - מיפי מער, ונכאה לי על שס ומכחישם, לפיכך העיד בהם שמים וארן, עדים שהם קיימים מחזיקין את העשבים ומגדלין אוחם, אף דברי חורה מגדלין למחר אני מח, אם יאמרו ישראל לא קצלנו עלינו הצריח מי צא לשון רוח סערה, כחרגומו פְרוּהֵי מִמְרָא, מה הרוחום הללו הארן. ולמה העיד בהם שמים וארן, אמר משה, אני בשרודה - הולכי דרכים ומי שהיה בורו מלא יין (שפרי שו): - בשעירם שדים בדבר שכך אמרמי להם שאמם מהיו עדים, וכן ומשמע - בו, לפי שהמער יש בו עלבים לבריות (מ"א יש עלבים בו), כגון (ו) האזינו השמים. שקני ממרס בס בישר הל, ומהיו המס יצ), ישקפו של (לקמן לג, כח): הול כשל. שהכל שמחים וממכ: יערוף. לשון ימיף, וכן ירְשַׁפוּן דָשֶׁן (מהלים סה, (יהושע כד, לא), מכאן שחלמידו של אדם חביב עליו כגופו, האה שהוא חיים לעולם (ספרי שו) כאשר יערפו השמים על יסושע לה השחימו, שנהמר וַיַּעַבֹּד יִשְׁבְהֵל הֶשׁ מִ יּפֹל יָמֵי יְסוֹשָׁעַ הומר בפניכס חורָה שִנחחי לישראל שהיה לעולם, כממר

۲۸۲٬۵۴۰ ּ בֶּי שָׁם יְהֹוָה אֶקְרָא הְבִיּ גְהֶלְ אֲבִי בִּשְׁמָא בִּין אֲנָא מְצַלְי הַבוּ

בבלנו ממְפַּׁס אַל אָמוּנָדוֹ וֹאָוֹן

משא יפֿעלעל: י שׁחָת לֵוּ לְאַ בְּנְיֵוּ מוּמָם דְּוֹר חַבִּילִי לְּחֹוֹ לָא לֵיה בְּנִיָּא

عَبُكُ بِرَبِي مُمُكُ لِرُحِبُتُكِ: לְבֶלְ נְלְאָ שַׂלְם עַלְנָאַ עִיגּאָ אָבָיוֹךְ שַׁכִּיִמִּי תַּלְאַ תִּיִּאַ אָבִיּוֹרְ אַתְּ ל בחיבה אחת) הְנְמָלְיּ־וֹאָת עַם עַמָּא דְקַבִּילוּ אֹוֹרֶיְהָא וְלָא 'לְא

וֹנְאָמֶרוּ בֶּב: ثبّد هُمْمُ مُحْرِيا الْبِيَّاكِ الْكَثْبَكِ مُصْبَوْمِ حَهُدٌ ثُدَ الْمُد هُمْمُ וְכִר יְמָוֹת עוֹלֶם בִּינוּ שְׁנָוֹת דִּר־ אָּדְּכִר

לְמִסְפַּׁר בַּנָי וֹמִּבְאָבִי בְּנֵלְ אַבְוֹם זַבְּּבְ לְּבִלְיָנִ מַּמְּנִם בְּהַנְחֵל עֶּלְיוֹן גּוֹיִם בְּתַפְּרִידִוֹ בְּצִּחְסָנָא

בולא בום אֶלְבוֹלא:

נַלַמָּיט הוא: לא לפול מן שבם בופאו מִבׁימִנֹא בַּמוֹ בַבַּמוְנִי. הַּוֹלַא כַּל אוֹרְחָתֵיה דִּינָא אֶבְהָא עַצּוּר מְמָנִים פְּעֶלְיִי בָּי כַּלְ- תַּקִּיפִּא דְשְּׁלְמִין עּוֹבְרוֹהִי צָּרֵי

מובדוה וְאָשְׁהַנּיוּ: בפלחו למגומא ברא באַמָּנִי

ביליה הוא עברך וַשַּהַקְּנָדָ: ה לְיְחְנָׁה (בספרי חימן הַלִּיהנָה הָא מֵּדָם יִי אַחּוּן נְּמֶלִין דָּא

אַבוּב וֹיחַנִּי לָבַ סִבָּב וְיִימָבוּן ומון במן מַלמֹא

`₩\$: שׁבונמי עַמְנַיוֹאַ לְמִנָיוֹ בַּנֵי בְּבָּרְשְׁהְיִהְיִהְ בְּנִיִּם בְּנִיִּם בְּנִיִם なんダに

> our God. LORD; Ascribe ye greatness unto For I will proclaim the name of the

Just and right is He. faithfulness and without iniquity, all His ways are justice; A God of The Rock, His work is perfect; For

generation crooked and perverse. children's is the blemish; A Is corruption His? No; His

established thee? Hath He not made thee, and He thy father that hath gotten thee? foolish people and unwise? Is not Do ye thus requite the LORD, O

9

and they will tell thee. will declare unto thee, Thine elders, generations; Ask thy father, and he Consider the years of many Remember the days of old,

children of Israel. according to the number of the set the borders of the peoples separated the children of men, He nations their inheritance, when He When the Most High gave to the

מומס של בניו סיס, ולא מומו: דור בניו מומם. בניו סיו, וסשממס שסשמימו סים מומס: בניו מומם. שחת לו וגוי. כמכגומו מַבּילוּ לְסִוֹן לָטְ לֶישִּ: וישר לסס, לדיק מפי הבריות, וישר הוא וראוי להלדיקו: צדיק וישר הוא. סכל מלדיקים עליסם את דינו, וכך ראוי (ד) זכור ימוח עולם. מה עשה בראשונים שהכעימו ואין עוד. אף לרשמים משלם שכר לדקמם בעולם סוס: כרך שהכל מלוי בו: הבא, ואע"פ שמאחר אח הגמולם, סופו לאמן אח דבריו: בכל מיני בסים ובן. מכם כהנים, מכם נביאים, ומכם מלכים, כי ממיס פעלו: אל אמונה. לעלס לצייקיס לדקמס לעולס מקנס: הוא עשך. אומס באומום: ויכנגך. אחרי כן פורענות על עוברי רלונו, לא בשעף הוא מביא, כי אם בדין, שקנאך, שקניך בקן הפלעים ובארך חוקה, שחקיך בכל מיני (+) הצור חמים פעלו. מע"פ שסים מוק, כשמנים סגולדום שיש נידו לסימינ ולסרע: הלא הוא אביך קנך. ברוך שם כבוד מלכומו אחר ברכה שבמקדש (מענים מו:): סברגודל לאלסינו וברכו שמו (יומא לו.), מכאן אמרו, שעונין מעליבין, שיש בידו לספרע מכס ושסיעיב לכס בכל סמובום: . מְבֹּמֹר שֶׁל סְמְבֶרְן (ויקראַ כג, י), כשאקראַ ואוכיר שס ס', אחס (6) דו לדר׳ דגמלו ואדו. לשון מימס, וכי לפניו אחס (3) כי שם ה׳ אקרא. סריכי משמש בלשון כאשר, כמו פי ירקרק, אדמדס, ממרמר, מגלגל:

אומו קביבות הגדיל. פחלחל, מן החיבות הכפולוח, כמו ופחלחל. אנטורטי"ליים כפחיל סוס שגודלין אומווומקיפין החכמים: ויאטרו לך. הכאשונום: ג, ט), וצלשון משנה, חולדה ששיניה עקומות ועקושות:

עם נבל. ששכמו את סעשוי לסס: ולא חכם. לסנין את

באליסו אבי אבי רכב ישראל (מלכים-ב ב, יב): זקניך. אלו עקש. עקום ומעוקל, כמו וְמַׁם בֶּל בַּיְשֶׁבֶב יְעַמֵּשׁ (מיכה שֵּאֵל אִבִיך. אלו הנגיאים שנקראים אבום, כמו שנאמר בידו,לסימיב לכס ולסנחיל לכס ימוח המשיח והעולם הבא: לבבכם על שעבר, בינו שנות דור ודור, לסכיר לסבא, שיש מי אוקינום, ודור המצול ששמפס. דבר אחר, לא נחחם לפניו: בינו שנות דור ודור. דור אנוש שהליף עליהם

لِتُأَكِّكُ لِنَّاءً اللَّهُ בֶּר חֵלֶל יְחֹנְח מַמִּנְוּ יַנְּלְלֵד חֵבֶל אֲבֵר חוּלְלֵּא זַּייִ עַּמֵיה יַעַּלְב

נאבונהו פאישון עינו: יבל ישׁמָן יסֹבְבֶּנְהוּ יְבַוּנְנְהוּ דְּלֵית מַיְּא אַשְׁרִינוּן סְחוֹר ומגאַנון בּאָנא מִוּבָּנו וּבִנוֹנוי

וּמְאַרוּ עַל־אָבָרָהוּ:

מ"כבמול יְהֹוֶה בְּבֶר יַנְהָהָנִי וְאֵין עִמָּוֹ אֵל

מַדַב אַחַסָנְהֵיה:

בְּבְבַת עֵּינְהוֹן: XLLIULE נשַרנון **くふさいばい** ääiäiil מֹוַבֹּבֹא וּכִינוּ אַנִוֹנֹא אַנוֹר حبقدط בוביהון ロジレス

نظرك الأخديث: מקבילהון מנטילהון בְּנוֹהִי מְהְחְפַּף פָּרֵיס גַּרְפּוֹהִי מק עולקיו לימרא בטנות לפניני מק

בבמוהי פולהן שְעַּוּן: מולוג לְטַבְּטֹא וֹלָא וֹטַלוּום לאַשָּׁרְיוּהָהוֹן בִּעָּלְמָא דְּהוּא بتاني ĘĊĦŀŢĸĦŀţ

> inheritance. people, Jacob the lot of His For the portion of the LORD is His

His eye. for him, He kept him as the apple of He compassed him about, He cared in the waste, a howling wilderness; He found him in a desert land, and

ΟI

-snoinid them, Beareth them on her Spreadeth abroad her wings, taketh Hovereth over her young, As an eagle that stirreth up her nest,

there was no strange god with Him. The LORD alone did lead him, And

גבולות עמים. שבעים לשון: שס, ולמקפר שבעיס נפש של בני ישראל שירדו למלריס, הליב בני ישראל. בשביל מספר בני ישראל שעתידין לנאת מבני כן, אלא ילב גבולות עמיס, קיימס ולא אבדס: למספר כשספין דור ספלגם סים בידו לסעבירם מן סעולם, ולא עשה קקר (יסושע יו, מו). (8) בהגחל עליון גוים. כשהנחיל הקב"ה למכעיסיו שהמאור יולא הימנו, ואונקלוס מרגס ימלאהו, יספיקהו כל

בן אברסס ולא עשו בנו של ילמק: זכיום, זכום אבי אביו וזכום אביו וזכוםו, סכי ג', כמבל סזס שסום עשוי בג' גדיליס, וסום ובניו סיו לו לנמלס, ולם ישמעמל יעקב חבל נחלתו. וסוא סשלישי באבות, סמשולש בשלש ביניסס, ועמיד ללאמ, ומי סוא חלקו, עַמּוֹ, ומי סוא עַמּוֹ. (9) בי חלק ה׳ עמו. למס כל ואח, לפי שסיס חלקו כצוש

ועקרב ומן המומות: באישון עינו. הוא השמור שבעין שם נמורס ונינס: יצרנהו. פַּמְבָן (לְמְמִן לִגְ, צֹ): ובתהו ילל ישמן. בארך המדבר, שקבלו עליהם מורמו ומלכומו ועולו, מה שלא (10) ימצאהו בארץ מדבר. אומס מלא לו נאמניס

מנטם שכף מַמַנה מִלְניס וגוי (שס יד, ימ־כ): לארבע רוחום, ושבבם בחחחים ההר שכפהו עליהם כגיגיה: ואבני בלישעראוח, מיד זיִּשַע מַלְשַׁךְּ הָאֱלֹהִים וגו' זַיָּבֹח בֵּין שם סבבם והקיפס בעננים, וסבבם בדגלים אחריהם והשיגום (חונים) על הים, היו זורקים בהם חלים ושממון, כענין שואמר לֶבְמַּךְ אַמַבְי בַּמִּדְבָּר (ירמיס ב, ב): וְמֶשְׁחׁ מֶחְבֶס עַל פַנְפֵי נְשְׁרִיס (שמוח ימ, ד), כשומעו מוריס סאמונה, ולא אמרו למשה היאך נלא למדברום מקום ליה כנפיו, אומר, מוטבשיכנסה אן ביולא יכנס בבני, אף הקב"ה, ושממס, מקום יללם סנינים ובנות יענה, אף שם נמשכו אתר הנשר, אבל הנשר אינו ירא אלא מן החץ, לפיכך נושאן על מרך לים שהוא מגביה לעוף ופורח עליהם, לפיכך נושאן ברגליו מפני עשר ישמעאל ועשר, שנאמר וְזְרַח מִשְׁעִיר לְמוֹ הּוֹפִיעַ מִבַּר ברגליו כשאר עופות, לפי ששאר עופות יראים מן הנשר, כנפיו יקחחו. כשבא ליעלן ממקוס למקוס, אינו נועלן ב), פֻלוֹפַ מִמֵּימֶן יָבוֹסׁ (מבקוק ג, ג) זו רוח רביעים: יפרוש משָּמִיר לְמוּ סוֹפִישַ מִסַר פַּסְבָן וְסְׁפַס מֵרְבָּבָּם לַבָּשָ (כְלַמן כִיי מכום אםם אלא מארצע רוחום, שנאמר ה' מפיני בַּאַבּוְזְרַם שַׁנִּיחׁ כֹחַ (חֿיוב לו, כג), כשבחׁ לימן חורה לחׁ נגלה עליהם שׁלַשְׁ מחופּף, נוגע ואינו נוגע, אף הקצ"ה שַׁדַי לֹא מְנְאַנָהוּ על גווליו ירחף. אינו מכציד עלמו עליסס, כדי שַׁנִּעוֹרוּ בניו ויסח בסס כח לקבלו: יעיר קנו. יעורר ומטרף על בניו בכנפיו בין אילן לאילן, בין שוכה לחברחה, רחמני על בניו ואינו נכנס לקנו פחאום, עד שהוא מקשקש (11) כנשר יעיר קנו. וסגם ברחמים ובחמלם, כושר סום, לְשְׁכִנְמֵּשׁ, מושל מושל בחמלע וחרבעה דגלים לחרבע רוחות: יסבבנהו. פֿשָׂרָפּוּן מָמוֹר מָמוֹר אם חלק נחלחם, הליפס ושמפס: 🛘 בהפרידו בני אדם. לרכו במדבר, כמו ומֶלָחׁ לָהֶס (במדבר יח, כב), לֹחُ יִמְנָחׁ לָנוּ

מְעַלְמָיִהָ גִּיר: שְּׁבְיִי וַנְנְקְּהִי דְּבַשׁ מִפְּׁלְמּ וְשָּׁמֵּן לְּחַיִּן בִּיִּחִ שִּׁלִישִּׁ לִוּוֹן וְנְכְּםִי מַנְיִמֵּ, פֿמָטֵוּן אָבֿא וֹיּאַכֹּלְ טַׁנוּבָּׁט אִנִּכּילְוּוּן פֿוּט מָּנֹאַיִבוּוּן יָנִיב ַנְרְכָּלְ מַּלְ_(כִּי בַמִּוּתִּיִּ)[ק' אַּמִּבְיִנּוּן עַּלְ חַּנְקְפָּרִי אַרְעָּא

זטבו פֿוכון עַפֿופּון:

crag, And oil out of the flinty rock; made him to suck honey out of the the fruitage of the field; And He places of the earth, And he did eat He made him ride on the high

<u>וֹבְם_הֹלֶב שֹׁהֲשִּׁעַ בַּוֹמֶב:</u> بعمية حص يرج د جرَّرنم معيم عَهْ لِي يَجَالِدُ عِمَالُ غَرَاقِ يَرَامَانًا وَيَرَامَانًا הַטְאָּט בַּלְּר וַהַלֵּב צַאָּן עִם־

וַבְם וּבָּבוּיהוֹן אָהָאַשָּׁד כְּמָיָא: עם ביות היכיהון ומשריתהון نتظرةبيا וְשָּׁלִימֵיהוֹוֹ Ų. **TLÜL** יָהַב לְחוֹן בִּוָּת מַלְכֵּיחוֹן

foaming wine. blood of the grape thou drankest the kidney-fat of wheat; And of the breed of Bashan, and he-goats, With With fat of lambs, And rams of the Curd of kine, and milk of sheep,

تذرقكم لابد نشمنان: מְבָּרִהְ בְּשִׁיִּהְ נְיִּמְהַ אֶּלְוְהַ מְּמְּרֵוּ הִמְּוֹךְ קְּנָהִ נְבְּסִין שְׁבַק פּוּלְתַוֹ

يَظِيْظِهُ فَلَكِيتِ: אָלְנִא בֹּהֹלִבונִי אַנִּיּנִוּ לֵּבִים تنفظ يُفَدير تنخفِم فظئف قص بفجدٍ بجعم هجدًب

They roused Him to Jealousy with Rock of his salvation. made him, And contemned the gross— And he forsook God who didst grow thick, thou didst become kicked Thou didst wax fat, thou But Jeshurun waxed fat, and

strange gods, With abominations

did they provoke Him.

S٦

ξī

「亡点心止い ^{9™} 「古代以上い تِالْدُ ا

לעומילקא אַרְגִיוּ קָּדְמוֹרִי: לענגלע אַלוֹגאו שוֹבמוִנוֹ, לפוּלְנוֹן הֹגֹוֹן

סום שומן סנקלע מעל גבי סַמַלְב: וחלב צאן. מַלְבּ של למוֹ, השלמים השקים בְּמִוְרְהֵי יֵין (עמום ו, ו): חמאת בקר. (מלכיס־ה ה, ב): ודם עוב תשתה חמר. בימי עשרה

מל זכור ימום עולם בינו שנום דור ודור, כן עשה להם וכן לסם. לפיכך לריך ליישב הדבר לכאן ולכאן, וכל הענין מושב יוכרו סראשונות שעשס לסס ולא סנולדות שסוא עתיד לעשות סשמים והארן, ומהא השירה להם לעד, שקופן לבגוד ולא וכן מרגס אונקלוש. ואני אומר דברי מוכמה הס, להעיד ולסלמס עמסס. ורבומינו דרשוסו על סעמיד (ספרי שַמ"ו), אַל נַבר. לֹח סים כח באחד מכל אלסי הגויים להראות כתו חשה. זה היה בימי שלמה, שנאמר וַיְהִי לֶמֶם שְׁלֹמֹה וגו' (שמום ו, ד) בדד. ס' בדדן בֶּעַמ נסגם במדבר: ואין עמו שנחמר וִחֹבְלִים בֶּרִים מִצְּחֹן (עמום ו, ד): הלב בליוח

שמו): במוחי ארץ. לשון גופס: שרי. לשון שדס: שמר לו השקע ידך למוכה ואמה מעלה קליעות ממוכה (ספרי המבים, הלך ומלא הדבש לף על פיה, אמר לו זו של דבש הוא, מסלע. מעשה באחד שאמר לבנו בסיכני, הבא לי קליעות מן שֶׁקְלְּיִם לְנִיבּ ולְסִמִּבְשׁלְ מִכּלְ פּיִרוֹת סְמִרְנִוֹת: וִינַקְהוֹי דְבַשִּ שמ"ו): ויאכל חנובת שדי. אלו פירות ארן ישראל, ירכבהו וגוי. עלשם שמרן ישרמל גבוס מכל המרלום (מפרי (13) ירכבהו על במותי ארץ. כל סמקרם כמרגומו: ממיד לעשומ, כל זה היה להם לזכור:

מחלמיש צור. אלו זימיס של גוש מלב:

שין נבול גדול מזה: (15) עבית. לשון עוני: כשית. כמו בְּמִימָ, לשון כִּי קַבְּׁבְׁנְתּוֹ מַלְ פַּׁלְפָּׁ, קַבְׁמִּטְ וִיוֹ,:

ועוד יש לפרש שני מקראום הללו אחר חרגום של אונקלום,

חמר. מין וס שם דבר, מלמ לשון משובת במעם, ווינ"ש בלע"ו,

סיס שומס יין מוב, ומעס יין משוב: חמר. יין בלשון מרמי:

חשה. ממיס שמניס כמלב כליום וגפין ככולים: ודם עוב.

ואילים. למשמעו: בני בשן. שמניס סיו: כליות

וכשקוא דבוק נקוד שַנְבּ, כמו בַּמַנְב אָמוֹ: כרים. כבשים:

ס, ג): עם חלב כרים. זס סיס גימי עשרת סשנטיס, لَمُعُدُم خُتُاد خُدُفِءِم لَمُغُدِّءِم خُتُاد ذُمْء بتنفِم يَعِلا (تدرد،م_ع (14) חמאה בקר והלב צאן. זססיסנימי שלמס, שנחמר

(91) 「ないだい」 סבעיכו מממו וקולמו: בחועבות. שלאמריו נקוד שַּלְמִישׁ, וכשסוא דבוק נקוד שַלְמִישׁ: ישמון ובוסו, כמו שנאמר אַמֹרֵישָס אָל הַיבַל ס' וגו' (ימוקאל מ, מו), הלמיש צור. מקפו ומוקו של מלע. כשלינו דבוק למיכס כמו פִיכִּמְסְפְּנֶיו (מִינִבת' צור ישועהו. גנסו ינ, מו), ומֿס כמַנ פָשַׁימָ דגוש היה נשמע פָּמָימָ מֿת מֿמריס, כשית. יש לשון קל צלשון כסוי, כמו וְלֹמֶה קֵלוֹן שָרוּס (משלי נכפלים מבחון, וכן הוא אומר ויַעַשׁ פִּימָה עֲלֵי כְּמֶל (שׁס): קּמְס פְנְיוּ בְּמָלְבּוֹ (חֿיוב מו, כו), כחדס ששמן מבפניס וכסליו

במעשים העובים, כגון משכב זכור וכשפים שנהמר בהם

לא מְעָּרְוּם אַבְּעִוּכֶּם: יוְבְּחֹוּ לַשֶּׁדִים לַאַ אֱלֹהַ אֱלֹהִים לַא יְדְעָּים חֲדָשִׁים מִקְּרָב בְּאוּ

צי צִּיר יְלְדְדָּ מֻשִׁי וַמִּשְׁכַּח צֵּלְ דַּחְלֵח חַקִּיפְא דִּי

نظڗڟ۫؞ڔ: יניתי וַנָּרָא וְחַנְיִר וַנִּלְאָא מִכָּמַס בַּלְּנִוּ וּלְכִי בַּרָם וֹנִ וּטְבַּוֹלַ בוּלְזִיה

ٿا: מהפכת המה בנים לא־אמו oz אָרְאָה מָה אַהָרִיתָם בָּי דָוּר

קַּם בַּינִוּג וַבַּלְ אַבְּמִגַּם: בְּתַבְּלֵיתָם וַאָּנִי אַקְנִיאָם בְּלֹאִ־ אַרְנִיוּי קֵרָטִי בְּטְעָּוֹהְהֹוֹ וַאָּנָא

אָבֶּץ ְ וְיבְלְה וַהְּלְהַטִם מוֹסְבֵי אַרְעָּיִנִּאְ אָסִיף אַרִּעָּא נַעְּלְהָה הרים: בּרְאָמֻ מַּבְוֹנִי בְאָבָּי וַטִּיקָר אָבִי מִדִּים הַמִּיף בְּאִישָׁא וָפַּקּ

ŸĊĊĽ_Ē□: Er ÄÖÜL

> בְּהוֹ אֲבְהָהְהָכוֹ: ※心流亡に上% בלא אָטִמַסַלוּ نتمنزرا ĿŒIJĿ

> אָלִבְא דִּעְבְּדָר: אַטְרָשִׁי שִׁנְלַטַא פּוּלְטַוּ

מֹצַאַנְינוּ שַבְּמוּנִי בִּנוֹ יִבְנוֹ:

גלית בְּהוֹן הַימָנוּ: אָבוּ בַּבֹא בַאַּמִּנוּ אִנּוּן בַּנִגֹּא לַגְי פֿבֹמִי מָא יָהִי בַּסוּפָּהוֹן - אַסְמֵּירֶה פְּנַיֹּ מֵהָה נַאֲמַר אַסִּלֵיק שָׁכִינָהִי מִנְּהוֹן

אַלוּנונו בַּלְא מַם בַּמַּמָא מַבַּמָּא ב ה קנאוני בלא־אַל פְעַּסְוּנִי אָנּוּן אַקּנִיאִי בֶּדְיִילִאִּ הַתְּלָאִ

נקאבל מן קדמי ברנו שיצי עד שאול

העי אַטיף עַלִּיהוֹן בִּישָׁן מַכְּחָשִׁי אַשִּׁיצֵי בְּחוֹן:

Which your fathers dreaded not. New gods that came up of late, no-gods, Gods that they knew not, They sacrificed unto demons,

God that bore thee. wast unmindful, And didst forget Of the Rock that begot thee thou

sons and His daughters. Because of the provoking of His And the LORD saw, and spurned,

faithfulness. generation, Children in whom is no shall be; For they are a very froward from them, I will see what their end And He said: 'I will hide My face

a vile nation. no-people; I will provoke them with rouse them to jealousy with a Me with their vanities; And I will with a no-god; They have provoked They have roused Me to jealousy

mountains. ablaze the foundations of the earth with her produce, And setteth nether-world, And devoureth the And burneth unto the depths of the For a fire is kindled in My nostril,

spend Mine arrows upon them; I will heap evils upon them; I will

٤7

17

61

81

Δī

(18) חשי. משכת. ורצומינו דרשו, כשצא לסימיצ לכס, אמס הכופרים, וכן סוא אומר שמר גבל בלבו פין פול מסלים בְּזוּי פַֿקַס מָמְד (עובדיס א, ב): 🛮 בגוי גבל אַכעיסם. אלו וים לפרש עוד, שערוס, לשון ושְעִירִיס יְרַקְּדוּ שְׁס (ישעיה יג, פַשְׁדִּיס זֶה הָשָׁס לֹח הַיָּה (ישעיה כג, יג), ובעשו הוח הוח הוח לותר שערות האדם לעמוד מחמת יראה, כך ודרש במפרי (שם). אלוה: בלא עם. באומה שאין לה שם, שנאמר בן שבן אבחיכם. לא יראו מסס, לא עמדה שַעַרְמָס מפּניסס, דרך (21) קנאוני. הצעירו מממי: בלא אל. צדבר שאינו

ארץ ויבולה. מרלכס ויצולס: ותלהש. אל מחוללך. מוליפן מרמס, לשון יְמוֹלֵל פַּיְלוֹמ (מסליס (22) קדחח. בערס: וחיקד. בנסעד סימוד: וחאבל

מכעיפין לפניו ומחישים כחו מלהימיב לכם (פפרי שי"ש): יד, ה): כא). שעיריס סס שדיס, לא עשו אבותיכס שעיריס הללו: שסים רואם אומס סים אומר, זה ללם יסודי: רא שערום ובשעם קלה בעלו הבעממם ועשו העגל: באו. אפילו האומות לא היו רגילים בהם (ספרי שיח), נכרי אחר אמון, לשון אמונה כתרגומו, אמרו בסיני נעשה ונשמע, לְכוֹיְךְ לֹח סימס קנאס כפולס כפו עכשיו: - הדשים מקרוב - אמון. לשון וַיָּסִי חֹמַן (חֹססר ב, ו), נודרימור"ס בלע"ו. דבר (פו) לא אלה. כמרגומו דלים בסון לֶּרוֹדְ, אֿילו סיס בסס אין גִדּוּלִי נְפֶּרִיס בֹסס, כִי סוריִמִיס דרך עובס ושרו ממנס:

חהפוכות המה. מספנין כלוני לכעם: לא אמון בם. קכס, נ): (02) מה אחריחם. מס מעלם נסס לפופס: כי דור המיופדת על ההרים, שנאמר ירושלם הרים בגיב לה (שם ca, a), a'< ¿'İ¿¡a (ao aa, 1):</p>

מם_חַמַּע וּחַבֶּי מַפָּר: מְרִירָי וְשֶׁן־בְּהַמִּתְ אֲשִׁלַּחַ־בְּּם خَيْرَ لَمُرْدِ بَكِنْقِ، لَيُهُلِ لَكُمْدِ

יונק עם־אָיש שֶּיבֶה: אַימָה גַּם־בַּחוּר נַם־בַּתוּלָה

מאלוש זכבם: אַבובינ ÄĠÄĹĽロ

וְלָא יְתוֹוֶת פְּעָל כְּלְ־וְאָת: עַרְימוֹ פָּן־יְאַמְרוּ יָדֵנוּ דְטָּה לילי בעס אווב אַנור פורונברי

جُلُات مَحْدِثِلا: בַּרְקָּיִר אַבָּר עַצְּיִת הַמְּיִת הָאָרן צָּיִרן צַּרָי עַם הָאַבְּרֵי עַיצָּהן אַנּין

> ئىلىزىر خىمۇرى: אַנֶרוּ בְּהוֹן עִם חֲמָת הַנִּינִיאַ ביטו לישין ושו שני לרא נפונו כפו נאכובו מוש וכנוימו

סְבֵיתון: אַר עולימְהָהוֹן נְנְקִיהוֹן עִם חַרְנַּת מוֹקָא אַף עוּלֵימֵיהוֹן מענא שַּׁמַבֶּלְ שְׁבֶּר נִמְעַבְרָיִנִם מִבּנִא שַּׁיִבָּנִקְ עַנְבָּא נִמְעַנִּנִּיִּא

אַנְשָׁאַ דּוּכְרְדְּרוּן: וֹאָמֻוּגִווּוּ אַבַמוּג מוּ בֹנוּ אַשְּׁבְּיהָה אַמַרִית יְחוּל רוּגִּיִי עַלִּיהוֹן

בְּלֵע כָּלְ דָּאֵי שַׁבּוּפַט כַלֹּא וֹלָא מִן בוֹבִם וֹלַ בבלא בלמא המבון נבלא לניש הקלא יהדרב בעיר אַלוּ לָא פֿוֹן רוּגְוָא דְּשְׂנָאָר

וֹבִית בֹּעוּן סוּכִבְּעָׁנוּ:

the venom of crawling things of the beasts will I send upon them, With bitter destruction; And the teeth of devouring of the fiery bolt, And The wasting of hunger, and the

suckling with the man of gray hairs. both young man and virgin, The And in the chambers terror; Slaying Without shall the sword bereave,

cease from among men; them, I would make their memory I thought I would make an end of

vrought all this.' exalted, And not the LORD hath they should say: Our hand is adversaries should misdeem, Lest enemy's provocation, Lest their Were it not that I dreaded the

understanding in them. counsel, And there is no For they are a nation void of

87

כל מלי אשלים בסס, וקללה זו לפי הפורענות לברכה היא, מלי (25) אספה עלימו רעות. אמציר רעה על רעה, לצון אחר מחון משכל חרב, על מה שעשו בחולות, שואמר ומְקַפַּר

ארם נחשים, המהלכים על גחונם על העפר כמים הזוחלים סרמליס נושכין וממימין (מפרי שכה): חמה זוחלי עפר. שְׁמְלֵל (סִושִׁע יִגְ יִדְ): ושוְ בהמות. מעשה היה, והיו ששמו מרירי (פסמיס קימ:): קטב. כרימס, כמו מֶּסִי קַעְּבָּוּ (ליוב ס, ז), וסס שדיס: וקשב מרירי. וכרימות שד רשף. סשדים נלחמו בסס, שנחמר ובְנֵי בֶשֶׁף יַנְבִּיסוּ עוּף אַלמי שער מַוְיָא, דסוס מספּך בְּמַוְיָא (מגילס יח.): ולחומי שעירי רעב, אדס כמוש מגדל שער על בשרו: מזי. לשון מוכיח עליו, ומשמו של רבי משה הדרשן מטולושה שמעתי, (12 מזר דעב. אונקלום מרגס נְפִימֵי בְפָּן, ואין לי עד ξία ισα **άιια ξίια**:

שְלְם מִנֶם בְּּםַלְּנִינוּ (ירמים ע, כ), וכן מרגם אונקלום. דבר ומחדרים אימה, שבבים מהיה אימה דֶּבֶר, כמו שנאמר כִּי הגדולה שלו. נוקפים עליו מחמם אימה, והוא מת והולך בה. דבר אחר, ומחדרים אימה. כשנורם ונמלע מן סמרנ, מדרי לנו גבר המשפשף על העפר והולך:

(۲): אכלה, כמו פֶן מִּשְׁפֶּה (ברחֹשׁיִם יִמְ, מו): חצי אבלה בם. וְקְנֵי בֵימ יִשְׁרֶבֶׁל עֹשִׁים בַּחָשֶׁן חִישׁ בְּתַּרְבִי עַשְׁבִּימוֹ (יחוקחל ח, עלוֹמֵיכֶס מְפּוּ עַל וְבְּמֵיכֶס (ירמיס ו, כא). דבר אֿמר, אֿמפּס, ומחדרים אימה. על מס שעשו במדרי מדריס, שואמר אַשָּר קפר שָׁנֶס עַל שָׁנֶס (ישעיס כע, א), קפּוֹת סְרָנֶס (לעיל כע, יס), קַנוֹת יְרוּשְׁלַם שַׁמְמָס מִוְבְּחוֹת לַבּשֶׁת (שס יא, יג ספרי שס):

מיבומ, אמרמי אף אי הס, אמרמי באפי אָפָנִם כאילו אינס, הבריימה השנויה בספרי (שכב), החולקת חיבה זו לשלשה המיכונה אינה ראויה בו כלל, ואונקלום מרגם אחר לשון (ישעים מס, ס), מַבַּמַמְלְכֶם בְּמוֹ פִי (מֿיוב מו, ס), וסמל"ף לו לכתוב אלפאיסס, אתת לשמוש ואתת ליעוד, כמו שַּשַּׁנֶּרֶךְּ שומו כמכדומוי ישוֹל כוגוי שַנֹיסוֹן, ולא ימכן, שאם כן סיס לְפַּמָּׁה (נחמיה ט, כב), להפקר, וכן חברו מנחם. ויש פוחרים ודוגממו מלינו בעורה, וַמִּמֵּן לָבֶס עַמְלָבוֹת וַשָּׁמָתִיס וַמַּקְלָבֵס ויש לפרש אפאיהם אשיתם פאה, להשליכם מעלי הפקר, אמרמי בלבי אפאה אומם, (32) אמרתי אפאיהם.

ינכרו צרימו, ינכרו סדבר למלות גבורמס בנכרי שחין ינכרו סדבר למלות גבורתם בנכרי שאין הגדולה שלו. פן (as) מחוץ תשכל חרב. ממון לעיר משכלם מרבגיימום: וצללסיוולל ימלס שגדלס בי, ווסו שנלמר פן ינכרו צרימו. עליסס לסשמית, ואס יוכל לסס וישמימס, ימלס סַנְּדֻלָּס צו על הארץ. וחילה, לשון מרולת המים על העפר, וכן כל מרולת (Sz) לולי בעם אויב אנור. אם לא שבעם אויב כנום שיאמרו רואיסס עליסס איס הס:

מְכְּנְם וֹיהוָה הִסְּנִּירֶם: וֹלוֹסוּ בַבְבַבוֹ אִם באָ כֹּוַ הּנִבַם אַכֶּע וֹבֹגִּוּ אָּטִג אָכָנּ וּאָּדָנִם ﴿&∐د،ڟ◘:

יי כֿי לָאַ כֹּאִינֹוּנ אַנְנַם וֹאָנֹבֿונוּ אַנִי לָאַ כֹּטוּלַפּּוֹאַ טוּלַפַּעוּן

אַמִּבֹלְעַ מִּרְרָעַ לֵמוִ: چر چر־ מגפן קדם גפְנָם ימשַּרמֹת

፠<u>፟</u>ር‡፫: " שׁמֹנ שׁנּגוֹם הֹנִם וֹנִאָם פַּעַוֹנם

באוגרט:

<u>ځ</u>ېږ: בּׁ. בְּרוֹב וִים אֵידְם וְחֵשׁ מְּתִדְת לְמִיּן דְּיִגְלְוּן מִאָּרִיִּהְוּ אָרִי كِرْ لَكُامِ لَهُجْمَ كُمُّنَا فَكَانِمَ لَائِكُمُ ۗ كَأْلَمْر هَالْمُثْرَافِي لَمُتَاهِ يُمْكِرُهِ

סַבּׁנוּ מָא וִנוּ בַּסִופַּנוּוּ: ממישי לְוּ חְבְּטִוּ יַשְׁבָּילוּ זָאָת יָבֶינוּ אָלוּ חַבִּימוּ אָסִתַבַּלוּ בָּדֵא

אַמְבַנְיִנִינוֹ: אָלְהֵין תַּקּיפְּהוֹן מְסָרְנּוּן נִינָ אַיכְדֵין יִרְדּוֹף חַד לַאַלַפַּא

יבֹהַבָּי בַבְבַּנֹא בַוּוְ בַּנִּינָּא:

מולבועון כמרבוטעון: ונויאָלִמָּנו בשורה מחקהון בישו כַּס פּוּרְעַנוּתְהוֹ וַלְקוּתָהוֹן אָבׁוּ כְפּוּבְעָנוּנוּ עַּמָּא דַּסְדוֹם

ŊĊĬŢŖſſ: פובגונטבון וכביש פטני טוין ささい ليتزرزن

ללניון לַנוֹם בּינָא בָּאוֹצְרֶנ:

דַּעָּהִיד לַהוֹּן: יום הְבָרְהוֹן וּמַבַּע

> discern their latter end. understand this, They would If they were wise, they would

them up? over And the Lord had delivered Except their Rock had given them And two put ten thousand to flight, How should one chase a thousand,

.səgbuj Even our enemies themselves being For their rock is not as our Rock,

of gall, Their clusters are bitter; Gomorrah; Their grapes are grapes Sodom, And of the fields of For their vine is of the vine of

And the cruel poison of asps. Their wine is the venom of serpents,

Sealed up in My treasuries? 'Is not this laid up in store with Me,

₽٤

30

make haste. that are to come upon them shall calamity is at hand, And the things shall slip; For the day of their Against the time when their foot Vengeance is Mine, and recompense,

שיכם יכבול ודו: (12) פן יאמרו ידנו רמה וגוי. כי מומו גוי מובד עלום (22) כי מגפן סדום גפנם. מוקנ למעלה, מתרמי

של ישראל:

גילבר"ר בלע"ו: לא כי צורם מכרם וה׳ הסגירם. מכלס ומקלס נידנו

(((((()(0): שופטיס אותנו, שהרי לורנו מכרנו להם. (ק"א הרי שלורנו שבמקרא לשון פלע: ואויבינו פלילים. ועכשיו אויבינו יכלו כלוס אלהיהם כנגד לורנו, כי לא פְּשַּׁלְשָׁנוּ שָלְשָׁם, כל לור שהשם הפגירם ולא להם ולאלהיהם הנלמון, שהרי עד הנה לא (וצ) כי לא כצורנו צורם. כלוס היסלס למוינים לסבין,

מובביטון כמבכוטטון: (35) איכה ירדוף אחד. ממנו אלף מישלאל: אם להם, לפי מעשיהם פורענומם, וכן מרגם אונקלום וְמַשְׁלְמַמ רוש. עשנמר: אשכלות מרורות למו. משקסמר כלוי (92) יבינו לאחריחם. ימנו לב לסמבונן למוף פורענומס (מבקוק ג, יו), בְּשַׁרְמוֹח קַדְרוֹן (מלכיס־ב כג, ד): ענבי ועמורס: שדמות. שדס מנוחס, כמוושָׁבְּמוֹמלֹם עַשְׁכּ מֹכֶּל סמה. ואין בהם הבונה. שאלו היו הכמים, ישכילו זאח בלבי אפאיהם ואשבית זכרם, לפי שמעשיהם מעשה קדום

ויפרע מהם: וראש פחנים. כוסס, שהוא אכור לנשוך, אויב אכורי יבא פורענומסון, סנס כמרירות נחשים כוק משתה פורענותם: (33) חמה חניים יינם. למרגומו סא לְמֶלַמ מַנִינַיָּא לק

פרי גפנס ומצומת שדמומס כמוק עמדי: משכחתי מעשיסס, כולס גנוזיס ושמוריס לפני: הלא הוא. (48) הלא הוא כמוס עמדי. למלגומו, לקצורים סס

נאָפָס גַּבוּר וְעַּוֹיב: יְטִׁלְנִוֹם כֹּי יְרְאָרְ כִּירְאָּוֹלְטִ יְּרְ יִטִּפּּרַמְ אָבִי, לָּבְיְ בֹּלְמִוָטִי,

רְּגִּי נְאֶׁמֶּר אֵֵי אֱלְהַוֹּמִוֹ צִיּר חָסֶיוּ וְיִימִר אָן דַּחָלְהָחוֹן מַּמִּיפְּאּ בְּגִּי: בַּהְוֹי

אַליבֶם סִהְרֶה: ינון נסיבם יַלוּמוּ וִיַּשְּוֹרֶבֶם יָהָי

4: מַעַקּשׁי נְאָלָר אָבְפָּא נְאָרן מִנְּבִי מִעִּרִי מִעִּרִי מִעַרָּיִא נְאָר מִפְּתִּא נִאָר מִבּיר מִן גִּיר אֶבְעַים הֹמָּצַׁ, אֵלָּ, אַמָּיִם וֹאָעַיָּט אֵבְשׁ בָּב מִוּ, אֵלָא מִמִים וּמִעַוּ

ַבוּ אָנָב*וּ* לְמָלֶם:

> نھُ خنظرا: מַחַת שְּׂנְאָה יְהוֹן מִטּילִטְלִין rţŸŢſ عاكتانانا چە-بەرا بىزىر قۇن بوڭ تۈچەرد ئقەرىندى ئۆچەنىز ئەتاھى אָבוּ יוֹבוּן יוֹ בּינָא בּעַמִיה

44: להן ווסהבולכון ובון הבוכון מַען הַמַר נְסְבֵּיהוֹן יְקִימוּן אַּמֶּר װַלֶּב וְּבְּעִימִי יאַכְּלְי יִמִּשׁי בַּעַרַב נִּבְסִתְּעוֹן הַיִּוֹ אָבְלְּין

Ċ₩IJ.⊏: لَـٰكِوا مَضِٰك جَر كَبُرُ بِيَا يَقِرا لِ لَيَا حُمَّا لَـٰكَتُم كَبُم كَامُ الْرَبِ

מַבְינִינוֹ וֹאַמָּבוני בַנִּם אָנֹא אָבו אַטַעונע בּמִמָּגא בּנע

> remaining, shut up or left at large. stay is gone, And there is none servants; When He seeth that their And repent Himself for His For the LORD will judge His people,

The rock in whom they trusted; And it is said: Where are their gods,

protection. and help you, Let him be your their drink-offering? Let him rise up sacrifices, and drank the wine of Who did eat the fat of their

deliver out of My hand. heal; And there is none that can make alive; I have wounded, and I there is no god with Me; I kill, and I See now that I, even I, am He, And

And say: As I live for ever, For I lift up My hand to heaven,

כִי נְבְּחִהְ עָלְייְךְ בְּלְ סַדְּבְּרִים סְמַבְּׁהְ סַבְּּרְכָה וְסַקְּלֶלְה וּגוי (לעיל ל, (99) ראו עחה. הבינו מן הפורענום שהבחתי עליכם וחין שיבאו עליסס ככלות הפורענות, ככל אשר אמר למעלה, וָהַיָּה סודעמיס מראש, מכאן ואילך סעיד עליסס דברי מנמומין סשירה הואת לעד, כשתבא עליהם הפורענות ידעו שאני ה, ימ). עד כאן העיד עליהם משה דברי מוכחה, להיות יבלו סעמידות לסס: וחש. כמו יְעַבֶּר יְמִישֶׁה (ישעיה לסבים על ידי שלומים סרבס: וחש עחדות למו. ומסר אידם. כשמרלה להבית עליהם יום מידם, קרוב ומוומן לפני בי קרוב יום יג), כמו וְסַדְּבּוּר. ומיממי משלס לסס: לעת חמוש רגלם. שם דבר, כמו וְשְׁלּוּס, וסום מגורת וְסַדְּבֵּר מֵין בְּסֶס (ירמיס ה, (פצ) לי נקם ושלם. עמי נכון ומוומן פורענומ נקס, וישלס נושעע"י עולרומושל שיעלור בקס: עזוב. ע"י עווד. עולר,

קולכת ותווקת מחד עליסס, וחפק בסס עלור ועווב: עצור. מו לַסרע: כי יראה כי אולח יד. כשירמס כי יד סמייב כמ), מף כמן | מני נשבע מי מנכי: לשוצ ולרחס עליסס: יחנחם. לשון ספך מחשבה, לסימיב [כמו מִי מְנִי נְמַסׁ ס' מֹס לֹחׁ פַּמַשֶׁר דְּפַּרְמָס בְּמְּוֹנִי (במדבר יד, ב), כשיבאו עליסס משפטיס סללו, וימנחס סקב"ס על עבדיר אל עלמי בשבועס: ואמרחי חי אנכי. לשון שבועס סוא, אלא לשון מחלם דבור, כמו פִי מְבֹאוּ טֶל סְטְבֶן (ויקרא כס, (סי) בי אשא אל שמים ידי. כי בחרון אפי אשל ידי וס אינו משמש בלשון דסא, לחח מעס לדבריס של מעלס, מציל. ספושעים בי: d) נְשְׁבּ הִי שֶׁלְהֶיִיף שָׁת שָׁבּוּתָּף וגוי (שׁס ג):

מייטונדי"ר. עזוב, הינפורלי"ד: ג, מ), פֿיךְ לֹח שַׁיְבָּס שַיר מְּסִבְּס (ירמיס מט, כס). שנור, סמושל. עווד, מְחוּוָק, כמו וַיַּעַוְבוּ יְרוּשְׁלַם עַד סַחוֹמֶס (נחמיס האויב, בלשון לע"ו מיינמינדו"ר. עלור, הוא הנושע במעלור להם כמעשיהם, הנקם ישלם להם גמולם. ויש מפרשים ושלם, הוא המושל העולר בעם שלא ילכו מפוזרים בלאמם ללבא על

אומו סלור יסיס לכס ממקס ומקמור: מקרינין לפניסס ושומין יין נסיכס: יהי עליכם סתרה. (85) אשר חלב זבחימו. סיו אומן אלסום אוכלים, שסיו סממס וסלנס, כלומר שסיו במוחין בו לסגן עליסס מן סרעס: שעבדו: צור חסיו בו. הקלע שהיו מתכקין זו מפני (עב) ואמר. הקב"ה עליהם: אי אלהימו. עבודת הלילים

האמורים עליהם, כמו פִי בָּם יְדִין עַמִּים (אֹיוּב לו, לא), כי עומד כנגדילממומ: עמדי. דוגממיוכמוני: ואין מידי (35) כי ידין ה' עמו. כשישפוע אומס ביקורין הללו אני הוא. אני להשפיל ואני להרים: ואין אלהים עמדי. לכס מושיע, ומן המשועה שלושיעכס ולין מוחה בידי: אני

144

וֹלְמִׁמִּנֹאֵׁ אָהַבֶּם: אָם הֻּנִּינִי, בְּנַל עַנְבָּי, וְתַאָּעֵוֹי

פּרְעָוֹת אַנִיֶב: בּמִּב מִבַּם טַלָּלְ וָמִּבֹּיְנִי מִנְאָמִּ אַמְבָּיר הצִיֹּלְם וְחַרְבָּי האַכַלִ

אַרְמֶּתְוֹ עַמְּוֹ: (פּ) نظبه لأكم نشرح كمأبد لخقد דְּרְנְינוּ גוֹיִם עַמּוֹ כִּי דַם־עַבְּדֶיוּ

> ישְׁבַּן לְאַמְּבַאַר כִּעָּרִין מִבִּישׁ שַׁלַמֶּגְ בַּגְּעִׁתִּגָּא מִבַּם לַמִּגְּגִוּ אַבוּג צובג מוּמֹא וֹעוֹבלי ילְבֹהֹּלִי בַּבֹבוּ אָהַבִּים: נו אַנור פון מונא לָמָּוֹאַי טטילג, טוב, וטטפע ליגלא מסוף שְׁמַנְא וְעַר סוף שְעַנִיא אָם מַלְ חַד מְּבֵין כְּחֵיוּ בַּרְקָא

> نقح فقرب: לְמָּלֹאִנְעִׁי וִיכַפַּר מַּלְ אַנִתְיִעַ פובלונו מלצוני. מציקיא מּבּעוּ מֹטִׁמוֹא מַּמִּגע אָבוּ

מְּנֹאֵנו וּבֹמֹגַ צַבְּבַּא:

them that hate Me. adversaries, And will recompense will render vengeance to Mine My hand take hold on judgment; I If I whet My glittering sword, And

long-haired heads of the enemy.' and the captives, From the flesh; With the blood of the slain blood, And My sword shall devour I will make Mine arrows drunk with

land of His people. And doth make expiation for the render vengeance to His adversaries, blood of His servants, And doth people; For He doth avenge the Sing aloud, O ye nations, of His

מליו ויש בידו לסשיבן כמילו מוחון בידו, שסרי ברק סומ מלו, מדם בשר ודס וורק מן ומינו יכול לסשיבו, וסקב"ס וורק פרלס שפרלו בישרמל: שלמר ומלמו במשפט ידי, לל כמדם בשר ודס מדם סקב"ס, אשיב נקם וגר. למדו רבומינו בלגדס ממוך לשון המקרל ארב. מפשע מחלם פרלום הלויב, כי כשהקב"ה נפרע ר"א, ומאמז ירי את מדת המשפע, להחזיק בה ולנקום נקם: (מ"א חללי דם) ישראל ושביה ששבו מהם: מראש פרעות לכס, فَعُر فَنِ، جِيُومِ، מְשְׁמִ וְהֵמֶּה שְּוְרוּ לְרֶשֶׁה (זכריה א, מו). צערם: מדם חלל ושביה. ואת מהיה להס מעון דס מללי וחאחו במשפט ידי. לסנים מדם המתיס באויבי שהרעו (ב+) אשכיר חצי מדם. האויב: וחרבי האכל בשר מרבי, כמו לְמַעַן בֶּיֵה לְפִּ בְּבְק (ימוקאל כא, מו) פלנדו"ר: פורענום הוא בלע"ו יושמילא"ה: (1+) אם שנותי ברק חרבי. אם משנן לם לפג שנלמרכלן צרק מרציומלםו צמשפע ידי, והמשפע הוהלצון

מן האומום, פוקד עליהם עונם ועונום אבוחיהם, מראשים

142

لِيُمْ لِي لِيرَيْمُ فَلِـ زَيِلَ: דְּבְרֵי הַשִּׁירֶה־הַוּאָה בְּאָוְנֵי פְּהָנָטִי הִישְׁבָּחְהָא הָדָאׁ בֵּדְם

i 点 L 以 < : עּבְּבְרָים הָאֵקְה אָלְ-פַּלְ- כָּלְ פִּהְנְמִיּא הָאִבְּיוֹ עִּם כַּלְ וּוְכַּלְ מִמָּטִ לְזַבַּבָּר אָטַ־כָּלְ וְמִּיצֵי מִמָּה לְמַלָּלָא וָת

אָנוַ כָּלְ יִּבְרָוֹ, וַנוּוְנָרָ וַוּאָנוּ: אָנוַבְנִיכָם לָמִּלִוּ לַמַּמָוּנוּ מגיר בָבֶם הַיִּוֹם צַּשָּׁר הַצָּוֹם XÃL ڮڗڎ؞ וּנֹאָמֶר אַּבְעָם מָּיִמוּ לְבַּבָּבָם

עמא הוא והושע בר נון: וַיְבָאׁ מֹשֶׁׁה וַיְּדַבֶּר אָת־כָּל־ וַאַחָא מֹשֶׁה וּמַלֵּיל יַת כַּל

i@LX4:

פּטוֹמֹי אוֹרִיהָא הָרָא: בְּנִיכוֹן לְמִשַּׁר לְמִצֶּבַר וָת כָּל ומא בון דּהָפַּקּרונונון פּטׁנֹמוֹא בּאֹנֹא מֹסִבוּיד בָּכוֹן וּאַמָּר לְהוֹן שָׁוּוִ לְבָּכוֹן לְכָּל

> .uuN People, he, and Hoshea the son of words of this song in the ears of the And Moses came and spoke all the

speaking all these words to all Israel, And when Moses made an end of

to observe to do all the words of this may charge your children therewith testify against you this day; that ye unto all the words wherewith I he said unto them: 'Set your heart

חמוט רגלם. כענין שנחמר מְּרְמְמָנָסְ רָגֶל (ישעיס כו, ו): מכום שנאמר פי כום בְּיַר ס' וגו' (מסלים עם, ט): לעח (שפרי שלד): מוכן לסשקומס על מס שעושין לסס: כמוס עמדי. אומו לקלעיע הומס על מק שעשו לְבָּנִי: חמה הנינים יינם. ישראל, להרעילם ולהמרירם, לפיכך אשכלות מרורות למו, עובמו עובי רוש. הוא שאמר לולי כעם אויב אגור על ומשדמת עמורה וגוי. ולא ישימו לבס למלות סגדולס בי: פליליס: כי מגפן סדום גפנם. של אומות עוצדי אליליס: כי גוי אובד עלות המה, כמו שפירשתי מחלה עד ואויבינו מכלימו. ורבי נחמים דורשה כלפי האומות עובדי אלילים, לורס מכרס. כי לא כלורנו לורס, הכל כמו שפירשמי עד לסמבונן איכה ירדוף אחד מן האומות אלף מהם, אם לא כי סמס, מבדו מורמי שסימ לסס עלס נכונס. ומין בסס מבונס, כמו שפירשמי עד ולא ס' פעל כל ואת. כי גוי אובד עלות האומות, רבי יהודה דורשה כלפי ישראל, אמרתי אפאיהם יסודס דורש כולס כנגד ישראל ורבי נחמיס דורש כולס כנגד נדרשת בספרי (שכו), ונחלקו בס רבי יסודס ורבי נחמיס, רבי במקרלית מרלך, שַבְּמָּ שְׁבִית יַעַקב (שס). בפניס מתריס קימ שבלו ממנמממ, וכן סום מומר בְלִימָ ס' פֿרְבֶּךְ (מסלים פס, צ), וכפר אדמחו. ומס סים הדממו, עמו, כשעמו מתוחמים (34) הרגינו גוים עמו. לאומו סומן ישבמו סלומום כי ידין ה׳ עמו. בלשון זס משמש כי ידין בלשון דסל, ולין

במשפט ידי וכוי, כמו שפירשמי למעלה: חרבי. סרבס מס יש שמינס מלויין, כשמשנן ברק מרבי ומממו סס וליני נפרע במייסס, לפרע במומס: אם שנותי ברק ונמלא שלא ראה נקמחו ממנו, אבל אני חי לעולם, ואם ימוחו ממסר נקמסו לספרע בחייו, כי שמא ימוח הוא או אויבו, לספרע מן הממים ומן החיים, מלך בשר ודם שהוה הולך למות מי לעולס, ובדורות אמרונים אני נפרע מסס, וסיכולת בידי לעולס, איני ממהר לפרוע לפי שיש לי שהות בדבר, כי אני (במדבר ב, יו), וסיס בידי לספרע מכס, אבל אמרמי שמי אנכי 'T'. מקום שכינמי, כמו היש על יַדוֹ ומלש מלמעה: למטה, הימה העליון על החחחון, וכל שכן שגבור מלמעלה מקוס שכינמי בשמיס, כמרגומו, אפילו מלש למעלה וגבור ופיום, כמו פֿבַפַּבָה פְּנְיו (בַרַהְשִׁים לבּ, כה), פַנְקינִים לְרוּגְוִים: כר אשא אל שמים ידי. כמו כי נשקחי, המיד הני משרה שעברו עליסס ושעשה להם האויב: וכפר. לשון רלוי מידי מציל. מי שיליל החכם מן הרעה אשר אביה עליכם: אֿ, י): וכפר אדמחו עמו. ויפייק אדמחועמו על הלרום מאחי באם עלים סרעם, ומאחי הבא עלים ס סובה: ואין יְסִידְס (יופֿל ד, יע), ופֿומר מִפַּמַם פָֿקּיף יַעַּקֹּב וגו' (עובדיס - וגר). פֿויגלס סקב"ס ישועמוויפֿמר, רפֿועמס כי פֿני פֿני פֿני פופֿ, מְלְבִיִם לְאָמְמְם מְּבְיִם לְמִגְּבַּר אָמְמְם מִבְּיִם לְמִגָּבַר אָמְמְם מִבְיִם לִמְנָבִי אָנִי מִשְׁבַיב ונקם ישיב לצדיו. על הגול ועל החמם, כענין שנאמר הפרוכח (גיעין ווו), כענין שנאמר וָהֶנֶה מֹנַבְּמִי וּקַבַּמֶּה בּוֹשָׁה ובשבחו: 🖯 בי דם עבדיו יקום. שפיכות דמיסס כמשמעו: הי אלסימו של ישראל, כמו שאמר מימות סרשע כשגידר את בכל המלאות שעברו עליהם ולא עובוהו, יודעיה היו בעובו - כי יראה כי אולת ידוגו: - ואמר אי אלהימו. האויב יאתר אם ישראל, כאו מה שבחה של אומה זו, שדבקו בהקב"ה ידין לשון יסורין, אלא כמו כי יריב את ריבה מיד עושקיהם,

שליו, שאש"פ שנימנה לו גְדָלְה, השפיל עלמו כאשר ממחלתו לך לסריס ראש, ולמס קוראו כאן סושע, לומר שלא וחס דעתו שיסא דורש בחייו, כדי שלא יאמרו ישראל בחיי רבך לא סיס מוס ונמנס לוס (סומס יג:), סעמיד לו משס ממורגמן ליסושע (++) הוא והושע בן נון. שנמשל קייוְנִיסימס, נעלס רשות

אַהָּב אַטְּם הַבְּבַנִים אָנַר עַּנְּבְּנֵין ダイトに投げ付け ע+ כֿיַרוּאַ עַיִּיכֶם וּבַּגַּבָּר בָּי לְאַבַּרְרָ בַלַע בַּיִּאַ מִכָּם

הַנְּוֹם הַנֻּוֹר לֵאִמְר: معرب يربيج بمثن هِكَ مُنْهُم جِهِوْ الْمِعْدُ بَرِ مِن مُنْهِم جَجِدًا الْمِهِ

رېږن: خُرْمًا كَيْمُكِ كُلْا، رِبِيًّا كِخُرْدُ نَهُكُمُ حَ מַּלְ פַּנָי יְבַעוֹי יִרְאָדוֹ אָתַ־אָּבֶוֹי 6+ עובלדן אַמֶּב בּאָבוֹא מוָאָד אַמּב עַכְה אָל־הַר הְעַבְּרִים הַנָּהּ

\$4_44: אַהַרְן אָהִיּךְ בְּתַּר הַהְּר נַיֵּאֶסֶף צַּהַרוֹ צֵּחְיּוּך בְּתֹר שׁירָא ి וְהַאָּסֶף אֶל־עַמֶּיִף בְּאֲשֶׁר־מֶת וָאַהְבָּנִישׁ לְעַמֶּף בְּמָא דְּמִית וּמָת בְּחָר צַּשֶּׁר אַמְּד עֹבֶּר עַבֶּר שְׁמָּד וּמוּת בְּשוּרָא דָּאַהְ סָלֵיק לְחַמָּן

> בּאַטוּן מַבְרִין יָט יַרִדְּנָא לְתַמֶּן עבין הירכון יומין על אַרעאַ אָבי הוא חַיִּיכוֹן וּבְפָּתִנִּמָא ארי לא פתגם ריקן הוא מנכון

<u>הַבּין לְמִימַר:</u>

לְבֹנֹג וֹמִּבְאֵבְ לְאִּטִׁסְׂנָא: זְנֵׁי אַנְעָּא דִּכְנְעָן הַאָּנָא יָהֵיב במואַב דעל אַפּי יביחוֹ וַחָזִי לְמִוּבְאַ סַל לַחוּבֹא בַּמֹּבַבָּאָו בַבוּוֹ

נאַטַכַנוּהַ לַמַּמִיה:

mount Hor, and was gathered unto people; as Aaron thy brother died in goest up, and be gathered unto thy and die in the mount whither thou

children of Israel for a possession;

of Canaan, which I give unto the

against Jericho; and behold the land

is in the land of Moab, that is over

Abarim, unto mount Nebo, which

To nisanuom sida oani qu əəda aəƏ'

And the LORD spoke unto Moses

upon the land, whither ye go over

this thing ye shall prolong your days

because it is your life, and through

For it is no vain thing for you;

that selfsame day, saying:

the Jordan to possess it.

his people.

o۶

לריך אדם שיסיו עיניו ואוניו ולבו מכוונים לסבין, דברי מורם ומומר, ומס מבנים סבים שסוא נראס לעינים ונמדד בקנס, וּבְּטְּוֹכְיּגְ שְׁמָת וְשִׁיִם לְבַּבְּ וגוי (ימוקאל מ, ד), סרי דברים קל מכוונים לדברי מורה, וכן הוא אומר בֶּן אָדָט רָאָה בְּעֵינֶיף (64) שיבור לבבכם. לכיך אדם שיסיו עיניו ואוניו ולבר וקרדומום ומבקעין אם החיבה, אמר הקב"ה, הריני מכניםו

סלואי ואסים פילגשו, וכל כך למס, לסודיע שבמו של אברסס ַ פִּילֶנֶשׁ וגוי (שס יצ), לפּי שחמרה חיני כדחי להיוח לו לחשה, שכן אמכו וַאַמוֹמ לוֹמֶן מִמְנָע (בראשית לו, כב), וָמִמָנַע בֶּיְמָה לך דבר ריקן במורה שאם מדרשנו שאין בו ממן שכר, מדע לך בס, כי סרבס שכר מלוי בס, כי סים חייכם. דבר פחר, פין (דף) כי לא דבר רק הוא מכם. לה למנה המה יגעים שסן כסררין סמלוין בשערם על אחת כמס וכמס:

מנימין אומו ליכנס במיבס, ולא עוד, אלא אנו נועלין כשילין בני דוכו מומכים, בכך וכך מם מנו מכגישין בו מין מנו בַּמׁ נֹת וגו' (שם ז, יג), במראית אורו של יוס, לפי שהיו מקומום ואמר בעלם היום הזה, ואמר בנח בְּעָבֶׁם הַיּוֹם הַזֶּה (84) וידבר ה׳ אל משה בעצם היום הזה. נשלושה שסיו שלמונים ומלכים ממאוים לידבק בורעו:

> לומו, למר סקב"ס, סריני מכניפו בחלי סיום וכוי: וסעלה לנו אם הבאר, ונחן לנו אם החורה, אין אנו מניחין וקרע לנו את הים, והוריד לנו את המן, והגיז לנו את השליו, מרגישין בו הין הנו מניהין הוחו, הדם שהוליהנו ממלרים, בעלם היום הזה, לפי שהיו ישראל אומרים, בכך וכך אם אנו שיש בו כח למחום יבא וימחה, אף כאן במיחחו של משה נאמר וסוכגין בסס, אמר סקב"ס, סריני מוליאן בחלי סיוס, וכל מי מנימין אומן לגאמ, ולא עוד, אלא אנו נועלין שייפות וכלי זיין מלרים אומרים, ברך ורך אם אנו מרגישין בהם אין אנו נאמר בְּעָבֶט הַיּוֹם הַזֶּה הוֹבְיִה ה' (שמות יב, נא), לפי שהיו בחלי היום וכל מי שיש בידו כח למחוח יבא וימחה, במלרים

> משם משרי מי שמם במימס זו: ופשמי מלום עיניך, ועלם, קמוך פיך, וקמך והלך לו, אמר . שְלֵה לממה, ועלה, פשומ ידיך, ופשמ, פשומ רגליך, למלעור וכן שני וכן שלישי, ורמס בנו בכבודו, מ"ל משס, מסרן וממדת מותס, שהפשיע משה את אהרן בגד ראשון והלבישו (03) כאשר מת אהרן אחיך. נלומה מימה שרלים

Z+1

i 点 L 以 S S : לא קדשׁמֶם אוֹהִי בְּחָוֹר בְּנֵי בַּנִּי שַּׁנִייִי בְּנִי יִשְׁנִי בְּנִי יִשְׁרָּיִי בְּנִי יִשְׁרָּיִי פֿבּה מּוֹבּרַ אַן מַלְ אָמָּר מּוֹבּרָא בֹּגוּן מּכְ בֹּלְא قِرْ يُعْفُد طِوْرَافُت خِد جِمَالًا مِن بِعَوْدِمِهِ جِينَالًا وِينَادِد جِدَا

בּמֶּי בְּמִי בְּמִי בְּמִי בְּמִי מָצִּיִּי בְּמִי בְּמִי בְּמִי בְּמִי בְּמִי בְּמִי בְּמִי בְּמִי

the children of Israel. sanctified Me not in the midst of the wilderness of Zin; because ye the waters of Meribath-kadesh, in the midst of the children of Israel at Because ye trespassed against Me in

(፭) خكتر אַמֶּב_אָלָג וָעֵוֹ ومرمرة إنهنيات

בּאָלא וֹבור לִבֹנוּ וֹמִבָאַל: וּלְטַמּׁוֹ לְא טִימּוּלְ לְאַבְׁמֹּא אַבּוּ מִפְּבִּילִ שִּׁבִּוֹיִ זִּט אַבְּמָּא

Israel.' To neathlide the the children of but thou shalt not go thither into For thou shalt see the land afar off;

IIIXXX

خفتد هبين $\subset 1$ אַנְהַ עַאָּקְעַנִּם אָעַבַ בַּנְגָּ נְהָבָאָץ נְבָּנָגָּא בֵּנִגְ נִעַ בַּנָגָ נִהְנָאָךְ בַּנָבַם הפס וָוַאָּט הַבְּרֶלְה אֲשֶׁר בַּרָךְ מֹשֶׁר וְדָא בִרְכְּהָא דְּבָרֵיךְ מֹשֶׁר

אשרת)[ק׳ אָשׁ דֶת] לְמוֹ:

نئين:

.481 9gnd no nund2 inddad2 vol avnilaH 5di Kippur and Sukkot, if there is one. If it is the Shabbat between Rosh HaShana and Yom Kippur, read The Haftara is II Samuel 22:1 - 22:51 on page 186. This Haftara is only read on the Shabbat between Yom

נְאָּטַׁר מִרְבְבָּת קְּדֶשׁ מִימִינוֹ (כּי ً משׁמִיר לְמוּ הוֹפִּיעַ מִהַר פָּאּרְוֹ ניאַמַר יְהוָה מִסִּינֵי בָּאַ וְזָרָח

אובווטא ובד בוא: ַמִּינֵיה מִגּוֹ אָישֶׁתָא בְּבְּאַבְן וְמְמֵיה רְבְּנָת קַהְישִׁים וּ אַטוּגַי בּוֹבוּרַמִיה עַל טוּרַא יָקְרֵיה מִשֵּׁעִיר אָהַחָוִי לַנַא נאַמר !! מסיני אָהְגָלִי וְזֵיהוֹר

- فَعَابِط مُثَرُكُ ثَمُكِ لَا مَح مُنْمُكُك אפוט ממגלום לאנון מבלבון خئثك ئتو فقد ختلائك نشير לגישורי בית ישראל בגבורא پور تاچر توفات چِرَ-۾تهرر هُڙ تيونجورا ڳهچونې چَرَ

> Paran, And He came from the them; He shined forth from mount Sinai, And rose from Seir unto And he said: The LORD came from

children of Israel before his death.

Moses the man of God blessed the

And this is the blessing wherewith

myriads holy, At His right hand was

a fiery law unto them.

ממקדש שם שמים, שהיו ישראל אומרים, ומה הפלע הוה פני כלה, שנאמר לקבאם הַאֶּלֹהִים (שמוח ימ, יו) למדנו שיצא לסכומו פעמיס, ואלו דברו עמו ונמן מימיו בלא סכאס, סיס לקראמס כשבאו לסמילב במחמים ססר, כחמן סיולא לסקביל לכס וְדַבַּרְמָּס שָׁל שַמֶּלַע (במדבר כ, מ), וסס סכוסו, וסולרכו כדאי סס אלו שממול עליסס ברכה: מסיני בא. ילא (IE) על אשר מעלחם בי. גרממס למעול בי: על ואחר כך פחח בלרכיסס של ישראל (ספרי שמג) ובשנח שפחח

כי מביבס סיא לך, על כן אני אומר לך עלה וראס: אינו לוקס, כך מקייס מלוס בוראו, אנו לא כל שכן:

- שמב), שאם לא עכשיו איממי:
- (ב) ויאמר ה' מסיני בא. פְּמַמ ממלס בשבמו של מקוס בלומום כמב יד ימינו. דבר אמר, אם דם, כמרגומו, שנמנס

Receiving of Thy words. And they sit down at Thy feet, holy ones—they are in Thy hand; Yea, He loveth the peoples, All His

להם ממוך האש: כמובה מאו לפניו באש שמורה על גבי אש לבנה, ומן להם (I) וואח חברכה. לפני מוחו. סמוך למיחמו (ספרי כל כצוד עשרו ומפלכתו ציוס מופמו: אש דח. שסימס מלאכי קדש, ולא כולס ולא רובס, ולא כדרך בשר ודס שמראס עכשיו לא מראנה עוד במייך: ושמה לא חבוא. וידעמי ואחה. לישראל: מרבבות קדש. ועמו מקלם רצצות (בב) כי מנגד. מרחוק: חראה וגר. כי אם לא מראנה פארן. שהלך שם ופתה לבניישמע הל שיקבלוה ולה רלו (שם): אם המורה ולא רלו (מפרי שמג): הופיע. להם: מהר שלינולשכרולאלפורענות, אס וכה אין לומתן שכר, ואס המא כנגדם: וזרח משעיר למו. שפתה לבני עשו שיקבלו אשר לא קדשתם אותי. גרממס לי שלה המקדש, המרמי צו יש בו סוכרת וכות לישרהל, וכל זס דרך רלוי סוה, כלומר,

خلاظات تقطح: מוֹרֶה צִּנְּה־לֶנוּ מֹשֶׁה מוֹרֶשֶׁה אֹרֶיִהְא יָהַב לַנְא מֹשֶׁה מַסְרַה

בּבּאָהֶו מְּם וֹעַע הִבְּהָוֹ וֹהָבָאָבִי ، יוָהִי בִישָׁרָוּן מֶגֶלְהְ בְּהִהָּצַּפַּוּ

#Q== (0) י וֹנוֹי רְאִיבֶּן וֹאַל־נִמְׁתּ וִינִי מְמָיוֹ

שׁבֹיאָנּוּ גֹבׁוּן בַבַ בְוָ וֹמֹזָב מִבּּבֹוּוּ וואת ליהודה ניאמר שמע

יְרוּהָא לְכִנְשָׁת יַעֲּלִב:

מְבַמָּנְא דִיִשְׁרָאֵל: בְאָטַכּנְשׁוּתַ בִּישֶׁי עַמָּאַ כַּחָדְא

אַטְסְנְהָהוֹ בְּמִנְיְנְיִהוֹ: שׁנוֹנֹא לַא ימוּנו וִילַבּׁלְוּוֹ בּׁנִוְנִיי ונם. באיבו בחני עלמא ימותא

מבמיל דְבְבָא הָוֹנִי לִיהִי: פּוּבׁמֹנוּטֹא מֹמַּנֹאַנָבוֹ, וֹסַמֹּגַב בשׁכַם ידוֹהי יַשְּבָּדֶן כֵיה לַלַבְאַ וּלְתַּמִּיִּה מָּטִיבִנּיִּה צלומיה דיהודה במפקיה וֹבֹא לִיהוּבָה וֹאָמָר סַבּּיל יִיָּ

> To noitegargnos adt To asnatiradni Moses commanded us a law, An

together. gathered, All the tribes of Israel When the heads of the people were And there was a king in Jeshurun,

his men become few. Let Reuben live, and not die In that

adversaries. And Thou shalt be a help against his His hands shall contend for him, And bring him in unto his people; Hear, LORD, the voice of Judah, And this for Judah, and he said:

ולם משו מסמריך, וסמס שומרס: והם הכו לרגלך. כל קדושיו בידך. כל לדיקיסס ומוציסס דבקו בך שנולם, שהראימ להם פנים שומקומ ומקרמ אמ ישראל בידם: לשון מן. דבר אחר, אף חבב עמיס, אף בשעח חבתן של אומות מרגס שהיו נוקעיס על פי דבריך, והמ"ס בו שמוש משמשמ לסשמיעני לאמר לסס מישפורפלידור"ש בלע"ו, ואונקלום ב, ב), כמו מסדבר אלי, אף זה מדברומיך, מה שהיים מדבר מִדַּבֶּר מֻלְּיו (במדבר ז, פע), וְמֶשְׁמַע מָחַ מִדַּבֶּר מֻלָּי (יחוקחל מדברתיך. המ"ס בו קרוב לימוד, כמו וַיִּשְׁמַע מֶת קַקוֹל מרגלומיך: ישא מדברחיך. נשלו עליסס עול מורמך: מממימ הסר לרגלך בסיני, מכו לשון פועלוי, הוקנופו למוך וסס כטויס לכך, שהרי מכו עלמן למוך וזכו לרגלך. בּלְרוֹר סַמַיִּיס מַׁמ סִי מֻלֹּמֶין (שמואל-ה כה, כע): והם וַיִּסְיוּ בְּנִי יַעַּקֹּב שְׁנֵיס עָשָׁר (ברהשים לה, כב), שלה ינה מן השבעים, כל אחד ואחד קרוי עם, שהרי בנימין לבדו היה ושלום ביניהם, הוא מלכס, ולא כשיש מחלוקת ביניהם: גס מבה ימירה מבב אם שאברכם. דבר אחר, בהחאשף. בהחאשפה יחד באגודה אחח (3) אף חובב עמים.

שלחונוס ולא נעובנס: (+) תורה. משר נוס לנו משס, מורשס סים לקסלם ישקב, מקבלין גורומיך ודמומיך בשמחס. ואלס דבריסס: וסס מממלעיס וממכנקיס למחת ללך: ישא מדברותיך

ראשר. כמו פִי מִשְׁׁם מֻׁמ רֹחָבׁ (שמות ל, יב), רחוין חלו עליסס: בהתאסף. בכל סתאמף כאשי משנון אמיפתס: (פ) ויהי. סקנ"ס: בישרון מלך. ממיד עול מלכומו

סלדיקים גנווום אמו, כענין שנאמר, וְסְיְמָה נֶפֶשׁ אֲלִנִי לְרוּבֶה שאר אמיו, דוגמא היא זו, כענין שנאמר וַיִּשְׁבַּב אָם בִּלְּסָה, משְךְ (ברחבית לס, יה): בל קדשיו בידך. נפשות שלחיוכר לומעשה בלסה: ויהי מחיו מספר. נמנין במנין עמיד לסיולד כשאמר סקצ"ס ליעקצ גוי וקסל גויס יקנס (6) ידוי ראובן. בעולס סוס: ואל ימות. לעולס סבא.

באגדת מהלים (מדרש מהלים ל, ג)): ברכה בפני עלמו, שהיה בלבו עליו על מה שעשה בשמים, כ"כ יְסִירְסְ נַתֲּלְעַ בְּנֵי שְׁמֶׁתוֹן (יסושע ימ, מ) (ומפני מס לה ייחד לו ישראל נעל שמעון ממוך גורלו של יסודס, שנאמר מַמַבֶּל בָּנֵי ממוך ברכומיו של יהודה (ספרי שמח), ואף כשחלקו ארן לא). דבר אחר, שמע ס' קול יסודס, כאן רמו ברכס לשמעון כמום גלעד ויוְשַׁק יָסוֹשְׁפַע וַס' שַּוְדָרוֹ (דברי סימיס־ב יח, ועזר מצריו חהיה. על יסושפע המפלל, על מלחמת סמלסמס): ידיו רב לו. יריצו ריצו וינקמו נקמסו: לשלום מפני המלחמה (מ"א מן ואל עמו הביאנו. סכושים, ויסושפט מפני סעמונים וחוקים מפני סנחריב: שמע הי קול יהודה. מפלמ דוד ושלמס ואפא מפני מד, לב), אמר משה, מי גרם לראובן שיודה, יהודה וכוי: נדוי שקבל עליו, שנאמר וְמַמָאֹמִי לָמָבִי בָּל הַיָּמִיס (בראשית ישראל במדבר, סיו עלמוח יסודס מחגלגלין בארון, מפני פירשו רבומינו, (מכומ ימ: בבא קמא לב) שכל מי שנה שהיו מו, ימ) לְהֶס לְבַּדְּס וגו' וְלֹהׁ שְבַר זֶר בְּמוֹכֶס (שם יע) ועוד מוגו הן לנלון שביגם שנשמר ששב שבמים זגינו וגוי (איוב (ד) וואח ליהודה. ממך יסודס לרמונן, מפני ששניסס cart:

שבולבו מכ מו מבולב: חַסִידֶף אֲשֶׁר נִסִיתוֹ בְּעַסְּׁה חַּסְּיִר بخرجته له في النهائية المحتاد
אַמְרַטְּבּ יִבְרִיהָרָיּ וֹאָטַ בֹּלוֹו לַאָּ גֹבׁת כּֿוּ הָאֹטָבוּן ַ האִיהִיו וִאָּת־אָחִיוֹ לְאִ הִלְּיִר בְאַבֶּוּר לְאַבֶּוּר וּלְאָמוּוֹ לְאֵ דִּעַלְ אֲבוּהַר וָעַלְאָמוּה לָא

نَحُذِر مَر مِنْخَتُكِ: לְנֹמִּבְאֹלְ גֹמִּנְמֵנְ לַמִּנְבִׁעְ בֹּאַפְּׂנִ بنر، משְּׁפְּמִיהְ לִיגַּמָר וְתוֹרָהָהָ

וּמֹמֹלֹאָנו מִן_וֹבוּמִוּן: (ס) קרצה מְהַץ מְהָנַיִם קַמָּיוֹ לב" יהות הילו הפעל ידיו

עַנְעָם וּבָּגוֹ כְּעַפּׁגוּ מֻּכוֹ: (ס) לְבְּטָה שְּלְיֵּר הִבֶּּף שְּלְיוֹ בְּלִר לְבְנְיְטֵּוֹ שְּלְיִר הְבָּף שְּלְיוֹ בְּלִר

> غترضًا: תַצוּוֹא וֹאָמִּוֹכֹּע מַל מֶנ לַנְפָּיקָא וַהְנְי שְּׁלִים בְּחַנְּקָּיִי בַנֹסׁ,עַבוֹי אלבישתא לגבר דאשתכח ילַכוֹי אַמַר הוּמִיּא וֹאִירַיָּא

לא אַמִּלוּאנּ: למרו מטרת מיקרף וקימף אַבוְנִי יִבְנוְנִי לָא נָסִיב אַבִּי בוום פר חבו מן דינא ואפי

ולמור לְנֹמֹנֹא מֹלְ מַבְבַּטַב: וֹמַוּנְן לַמְנֵינִ בּוּסְמָּגוֹ צַבְּבָּבַׁ ختقط لعبثنك خنهثهم خشدلا بخذبا يتخويا يبثك

דַלָא יִקוּמוּן: בְּשְׁלָאַנְעִי, וּבְבַתְּבָי, בַּבַבְנְעִי, לבוק בומוא שבר שוגא ختيك يُ تحويد، أطيلها يُديد،

שַׁמְבׁוֹ מִּכִּוֹנִעָא: עַלוהי כָל יוֹמָא וּבְאַרְעֵיה نهُد، چُدينُاللهُ للهُجين، نُت، هَدْرا לבנומון אמר רחומא דיי

> waters of Meribah; With whom Thou didst strive at the Whom Thou didst prove at Massah, and Thy Urim be with Thy holy one, And of Levi he said: Thy Thummim

Thy word, And keep Thy covenant. children; For they have observed brethren, Nor knew he his own Neither did he acknowledge his mother: 'I have not seen him'; Who said of his father, and of his

Thine altar. And whole burnt-offering upon They shall put incense before Thee, ordinances, And Israel Thy law; They shall teach Jacob Thine

hate him, that they rise not again. up against him, And of them that esir sah meh loins of them that rise accept the work of his hands; Smite Bless, Lord, his substance, And

shoulders. And He dwelleth between his Him; He covereth him all the day, of the Lord shall dwell in safety by Of Benjamin he said: The beloved

לך מלסיס ממריס: ובריתך ינצורו. ברית מילס, שמומס שנחמר כְּלְ בְּנֵי לֵוִי (שֹס): כי שמרו אמרתך. לח יסיס וכן בניו ממש, שהרי לויים הם, ומשבע לוי לא חעא אחד מהם, מו בן במו וכן עשו, ומי מפשר לפרש מביו ממש וממיו ממביו ולוימים להכוג את אבי אמו והוא מישכאל, או את אמיו מאמו (9) האומר לאביו ולאמו לא ראיהיו. כשמעלו בעגל מתר שְמִעוּ נָחְ סַמּבִיס (במדבר כ, י) מֹסרן ומריס מס עשו: מריבהו על מי מריבה, נקפַקפְפָּ לו לבוח בעלילה, חם משם עם שמר המלינים: חדיבהו וגוי, כמרגומו. דבר ממר מת בניהם והם היו מולין): שכיינה הוא מדבר: אשר נסיחו במסח. שלא נחלוננו ומלין את בנייהם, (מ"א אותם שנולדו במדבר, שישר לא מלו (8) ודלרי אטר. ועל לוי אמר: - חומיך ואוריך. כלפי שנולדו במדבר, של ישראל לא מלו אם בניהם, והם היו מולין

(11) מחץ מתנים קמיו. (4ad cr.): (10) יורו משפטיך. לאין אלו לכך: וכליל. עולה

ממן קמיו ומשנאיו מהיים להם מקומה: נאמר ברך ס'מילו ופועל ידיו מרלס: - ומשבאיו מן יקומון. מוחמים, י"ב בני חשמונהי והלעור כנגד כמה רבבות, לכך משמוואי ובניו להלמס עם היוניס, והמפלל עליהם לפי שהיו המעוררין על הכהונה אמר כן. דבר אחר, ראה שעתידין ואמרמי מי לַס' אַלַי (שמוח לב, כו), נאספו אלי כל בני לוי, כענין שנאמר ומִמְנֵיהָס מָמִיד סַמְעַד (חַסלים מַמִ, כד), ועל ממן קמיו מכם ממנים,

ימטטיום בבצת מטיני: מלימי

بْرُتِم زِلِتِارِه: *י יִלְּמָגֶר הְּבִוּצְּׁר שְׁמָנֶר הְעָמָגָר יִּ

גּבְעִות עוֹלֶם: ומוֹאַמ עוֹבוּגַיַבְּאָנִים

نْخُكُلُكُلِّكُ لِمُنْدَ \$ْتُدَادِ \$ُتُدَادُ אָלְרָי סְּנְדִּי מְבִּרִאִּמְּדִּלְ לְרָאִשִּׁ יוֹפֶּף יממגר אָבֶץ ימְלאָה ירָצָּוֹר ירָצָּוֹן

וָהָם אַלְפָּי מִנַשֶּׁה: (ס) אַפֿסִי־אָגֶן וְהֵם רְבְבָּוֹת אָפְּרַיִם ע"כ במול קרְנְיו בְּהָם עַּמֶּים יְנַגַּח יַחְדֶּיוּ לכוֹר מִוּרְוִ עַבְּר בְוִ וֹפֿרנֵי רְאָם

> بَاذِلَة: ממהמש. ダーなど ıÜĞELÄ. ظرؤؤا انتداخرا ひらんく ドラグごと שבום גו אַנהוע הֹבּנִא מּנִּנוּנוּן

> יָרַת בִּירַת: מְּמֹמָמֵא מֹּבֹבֹא מִלּבְנוֹן מִנִינה מֹלבֹרא מֹלבוֹנוֹ וֹמֹלְלָן מִיִּבוּנְ

بر شا بري هُوهَا: וְנְמָפֶׁוֹיֶב וּמִבוּתְה מוּבוֹא פֿכּובוֹא וּמִמוּד

בּאָבונבינ: לְנוּיִשְׁא בְּיוֹסָבְ וּוּבְרָא פָּרִישָּׁא אַטַּנְּלָנְ בַּאַכַּנָא ווּטָּנוֹ כַּלָ אַכָּנוֹ דְשְׁכִינְתֵיה בִשְׁמִיָּא וְעַל מֹשֶׁה יממוד אַבְשָׁא ימְלָאַה בַּמִּי בַיה

אַלְפַּיָּא דְּבֵית מְנַשֶּׁה: בלוטא בבנט אפבנם ואוון כַּטִבְא עַד סָנְפֵּי אַרְעָא וֹאָנּוּן בּנִבוּבעוני עַמִּטְנָא יַקַטָּיל בונעפא וָרוּמָא דִּילִיה ולכובו אַטַמְבוּבא בוש מו בְבָּא דִבְנוֹהִי ブバタ グバ

> concheth beneath, dew, And for the deep that precious things of heaven, for the the LORD be his land; For the And of Joseph he said: Blessed of

precious things of the yield of the fruits of the sun, And for the And for the precious things of the

things of the everlasting hills, mountains, And for the precious And for the tops of the ancient

Sī

εī

prince among his brethren. the crown of the head of him that is upon the head of Joseph, And upon the bush; Let the blessing come the good will of Him that dwelt in earth and the fulness thereof, And And for the precious things of the

are the thousands of Manasseh. thousands of Ephraim, And they the earth; And they are the ten peoples all of them, even the ends of wild-ox; With them he shall gore the And his horns are the horns of the His firstling bullock, majesty is his;

יומר מכמפיו: בים פורחא משום דכחיב ובין כחפיו שכן, אין לך נאם בשור לבנומו, כדמימא בשמימא קדשים (זבמים נד:), אמרי נחמי ושלש אמה מעין עימה (יומא לא.), ושה היה דעתו של דוד שכן. בגובס ארלו סיס בית סמקדש בנוי, אלא שנמוך עשרים ירושלים לא שרמה שכינה במקום אחר: ובין כתפיו מכסס אומו ומגין עליו: כל היום. לעולס, משנבחרה מביב משילה, לכך הקדים בנימין ליוםף: חופף עליו. וַיִּמְטַׁם בְּמֹבֶל יוֹשָף וגוי (שס עח, סו), ולפי שבית עולמיס יוסף אחריו, שאף הוא משכן שילה היה בנוי בחלקו, שנאמר ושל בנימין בבנין בים סמקדש בחלקו, סמכן זה לוה, וסמך (12) לבנימן אמר. לפי שברכת לוי בעבודת הקרבנות, ומחהום. שהתהום עולה ומלחלת הותה מלמעה. החה מולה

מלאס כל מוב כארלו של יוסף: ממגד. לשון עדנים ומֶמֶּק: (13) מברכת הי ארצו. שלא סימס נומלת סשנעים ארן

> שסטרן מגרשם ומוליסס מחודש לחודש: מבשלמן, ואלו הן קשואין ודלועין. דבר אחר, גרש ירחים, וממסקם ספירום: גרש ירחים. ים פירות שהלבנה (+1) וממגד הבואות שמש. שסימס מרלו פמומס לממס בכל השבמים ברכתו של משה מעין ברכתו של יעקב:

מלחיו במכירמו: חבואחה. ברכס זו לראם יוסף: נזיר אחיו. שסופרם בסנה: רצון. נחת רוח ופיום, וכן כל רלון שבמקרם: מבורכם מרלונו ונחם רוחו של הקצ"ה, הנגלה עלי חחלה (16) ורצון שוכני סנה. כמו שוכן סנה, ומהם מרלו גבעות העושות פירות לעולם ולינן פוסקות מעולר הגשמים: ממר, מגיד שקדמס בריממן לשמר סריס: גבעות עולם. ספירות, שסרריס מקדימין לבכר בישול פירומיסס. דבר (15) ומראש הררי קדם. ומנורכת מראשית נישול

takûl limmêl txiêll: נבימי וְלְזְבוּלֶן אַנְּוֹר שַּׁמָח זְבוּלָן

בֿירושָׁלֶם: במהקר למעבר ומני מועביא מכ למבי בללב ווממכנ tadal 八次で口と ולובילון אַמַר חַדִּי וַבוּלוּן

Issachar, in thy tents. Zebulun, in thy going out, And, And of Zebulun he said: Rejoice,

نَّمُ فَتُنَّ مُثِنِّدٌ لَابِحٍ: (٥) וֹבִינִרְאָנִי בֹּנִ מְשָׁבֹּת וֹמִנִם וֹנְלֵעוּ וֹבְסִע עוּגַּמָּוֹ עְנִהֹּנֹא אָנִי. עמים הרוקלאו שָם ווְבְּחֵי מַקְרְשָׁא יִחְבַּנִשׁוּן חַמָּן וִכְּסוּן

يترفين جبري فربيزي לכם מֹמֹמוֹא "וכֹבוּן וֹסִימָּן מִבְׁמִנֹא בְּנִמְבִאָר לְמִנִר בִּנִינוּ

.base And the hidden treasures of the shall suck the abundance of the seas, sacrifices of righteousness; For they mountain; There shall they offer They shall call peoples unto the

خَرْثُنَّ مُجًا لَمُثَلَ لَكِيهَ هَا خَرْنُهُ مُثَا يَرَقَمُ مِرْمِينَا ילַלָּגַ אָּמָּר בּּבוּנְר מָבְוֹנִיר לָּגִי יִלְלָּג אָמָר בִּרִיךְ בַּאָפְׁנֵי, לַלָּג

מִם מַלְכִין:

the crown of the head. lioness, And teareth the arm, yea, that enlargeth Gad; He dwelleth as a And of Gad he said: Blessed be He

המנוגמים סם הרבבות שהרג יהושע שבה מהפרים: רהם לְבְּמְוֹמְגּוֹיִסְ (ירמיסְגּ,ימְ): והם רבבות אפרים. מומס ואמוזה בארך ישראל, שחשובה לכולם היא, שנאמר נַמַלַמ נְבִי ישראל היו, אלא אין לך כל מלך ושלטון שלא קנה לו פלטרין אפסי ארץ. עלשים ואחד מלכים, אפשר שכולם מארן נפומופין כמו פשפי נמן ליהושע כמו של שור ויופי קרני כפס: ראם קרניו. שור כמו קשס ומין קרניו נמות, מצל רמס קרניו נמון לו, שנאמר וְנְמַמָּס מֵסוֹדְךְּ שְּלֶיו (במדבר כו, כ): וקרני שורו. שכמו קשס כשור לכצוש כמס מלכיס: הדר לו. יִשְׁבְמֵל (שמוח ד, כב): ב⊂ור, מלך היולה ממנו, והוה יהושע: ועבורייהם: (קב) 🗷 🖂 ברור שורו. יש זכור שהוא לשון גדולה ומלכות, יוֹדְעַיבִּינָה לָשָׁמִים לַמְשַׁמִּים (דדרי הימים־אֹ יבּ, לג),

לישב ולעבר שנים ולקבוע חדשים כמו שנאמר ומבני ישְשׁבֶר ניכרין, חומכים הראש עם הזרוע במכה אחם: בלאמך לקמורה: ויששכר. הללמ בישיבת אהליך למורה ישמר על ידי ונולן סימס: שמח זבולן בצאחך. סללמ ועופקים במורם, לפיכך הקדים וצולן ליששכר, שמורמו של בספינות, ומשמכר ונותן למוך פיו של יששכר, והם יושבים עשו שומפומ, זבולן למוף ימים ישכון ויולא לפרקמעיא שמח זבולן בצאחך ויששכר באהליך. זנולן וימשכר ב), לפי שנראיס מלשים ולא ישים אומס לו שרי מלחממו: פרעה, שנחמר ומקגה פֿקיו לַקַח הַמִשְׁה הַבְּשִׁים (ברחשית מו, לפי שהיו חלשים שבכל השבמים, הם הם שהוליך יותף לפני ובולון גד דן נפחלי ואשר, כפל שמוחיסם לחוקס ולסגבירם, (18) ולובולן אמר. אלו ממשם שנמים שנרך נאמרונם, וֹלָלְמִׁלָּת בַּפַּלְבְלָב ודו, (מופּמים טִ' יִ):

יינקו. ובולן ויששכר, סים נותן לסם ממון בשפע: וממגיירין שס, שנחמר שס יונחו ונחי לדק: בי שפע ימים של זה לא כמאכלו של זה, והם אומרים, אין אומה כשרה כזו אמד, לפי שהעכו"ס אלוהות של זה לא כאלוהות של זה, ומאכלו וסס רואיס כל ישראל עובדיס לאלוס אחד ואוכליס מאכל נלך עד ירושלים ונראס מס יראמה של אומה זו ומה מעשיה, וסוא עומד על סַּמְּפְר, וסס אומריס, סואיל ונלעערנו עד כאן, פרקמטיא של זבולון, מגרי אומות העולם באים אל ארלו, בכיורי (ק"א בכקוי) ארוא. דבר אחר, עמים הר יקראו, ע"י אלפי מנשה. סס סאלפיס שסרג גדעון במדין, שנאמר וְזָבַּמ שַבּיִמ (מלכיס־או, ע), וְמְבַּן בְּמֶבָי (שס ז, ג), ומרגומו ומעלל וכרמים וכוי: ושפני. לשון כסוי, כמו שנאמר וַיִּמְפֹּן אָמ שַׁדֶּס (שס), שסיס ממרעס וצולן על מלקו, לאמי נממ שדומ שׁבִّשׁ וַפַּׁמִי לְמוּת (שופּמיס ה, יח), משוס דוַפְּּמָלִי עַל מֶרוֹמֵי של יששכר וזבולן היה, כמ"ש במסכת מגילה (ו), וְבֻלוּן עַם מָּבִימומלוון ווכוכימלבנה היולמים מן הים ומן המול, ובמלקו פולי לעקוק במורס: ושפני שמוני הול. כקויי ממוני מול, לדק: כי שפע ימים יינקו. יששכר ווצולן, ויסא לסס יאספו, כל אסיפה ע"י קריאה היא, ושם יוצחו בְּרְנָלִים וצחי (19) עמים. של שנעיישראל: הר יקראו. לסר סמורים שנאמר אף אָנִי בְּכוֹר אָפְנָבֵּר (חהלים פע, כח), וכן בְּנִי בְּכֹרִי - ראשי שנהדראות היו עושקים ברך. ועל פי קביעות עתיהם

לסיום גצורים: ושרף זרוע אף קדקד. סרוגיסם סיו לַמְּפְר, לפּיכך נמשל כחריות, שכל הסמוכים לַמָּפָר נריכים מרחיב וסולך כלפי מורח: בלביא שכן. לפי שסיס ממוך (02) ברוך מרחיב גד. מלמד, שסיס ממומו של גד

7\$1

ἀ□_iἀ˙\χς: (0) בּּוְקָת יְהוֹה עִישְׁה וּמִשְׁפַּטְיוּ יי מְחַבֻּקק סְבָּוּן וַיִּתֵאֹ רֶאשִׁי עָּם וּוֹבא באָהִית לוּ כִּי־שָּׁם הַלְקָת

تا_تچڜا: ממישי ילְבָוֹן אַמָּר בַּוֹ נַּוּר אַבְינִר יוֹנַבַּל

וְבְרִים יְבְשְׁב: (סֹ) בְצְּוִן וּמְבֵא בִּרְבָּת וְחַוְּעׁ יָם ^٤ נְלְנְפְּטַׁלְ, אֶׁמְר נָפְּטַּלְ, מְּבָת

نَتِ، لَمَ، هُبُر، نُصِحْرِ حَشَمُا خَنَهُ هُمَا نَتِ، لَمَنَهُ خُهُالِنَ، יּ נְלְאָהָוֹר אַלְּוֹר בְּּרוֹר מִבְּרָיִם אָהָוֹר וּלְאָשָׁר אַמָּר בְּרִיךְ מִבְּרָכִּת

<u>i</u>@L%4: זכנן בורם ון עבר ודינוהי עם עוא לפֿל וֹמֹאַל בַּבוֹתְה מַמַּאַ ספרא בבא דישראל קקר אַרֵי הַמָּן בִּאַהְסָנָתֵיה מֹשֶׁר ואטלפֿל בקדמיקא דיליה

בׁלֹנִבוּנוֹ מִוֹ מִטֹּוֹו: אַבְוּנוֹן אַבְעִיהִי שְּׁטִּנִא מִן נַּחַלְנָא ילבן אַמּר בו הַפִּיף בְּגִיר

:ئالت: !! מִגְּרַב יִם יִבּיסָר וְדָרוֹמוֹהִי בגלא ימל, בבלו מו שבם بذرَفَفَذ، אُمَد رَفَفَذ، هُحَم

ווטבפא בעפונט, מלכין:

מוטלב וכיומי מולימוטב ²⁵ בַרְזֵלְ וּנְחִשֶׁת מִנְעְלֶדְ וּכְיָמֶיךְ תַפִּיף כִּבְרְזְלָא וְכִנְחִשְׁא בִית

> His ordinances with Israel. righteousness of the LORD, And of the people, He executed the reserved; And there came the heads For there a portion of a ruler was And he chose a first part for himself,

whelp, That leapeth forth from And of Dan he said: Dan is a lion's

Possess thou the sea and the south. full with the blessing of the LORD: Naphtali, satisfied with favour, And And of Naphtali he said: O

٤٦

him dip his foot in oil. favoured of his brethren, And let Asher above sons; Let him be the And of Asher he said: Blessed be

as thy days, so shall thy strength be. Iron and brass shall be thy bars; And

(12) וירא ראשיה לו. כמס לימול לו מלק במרך מימון שומל בדרומס של מרך ישרמל, כמו שמפורש במפר יסושע,

ובא מהלפון לדרום וְכָּנְה בקלה ים המלח, שהוא במזרח יהודה הירדן יולם ממערם פמייםם, והום במורחה של מרך ישרמל, ונלחמו עם לשם שהיא פמייאם, והיא בלפונית מזרחית, שהרי בלפונית מערבית עקרון וסביבותיה, ולא ספקו להם, ובאו מקומום, כך שבטו של דן נטלו חלק בשני מקומום, מחלה נטלו סבשן. דבר אחר, מה וינוק זה יולא ממקום אחד ונחלק לשני שנפער זַיִּקְרְפֹׁי לְלֶשֶׁם בַּן (יסושע יע, מו), ווינוקו וקילומו מן יולא מחלקו ממערה פמייאם והיא לֶשֶׁם, שהיא בחלקו של דן, מושלו כאריומ: יזוק מן הבשן. כתרגומו, שסים סירדן (בב) דן גור אריה. אף סוא סים ממוך לַמְּפְר, לפיכך galc:

במממיסון מלעיל: דבר אחר, ויחא משה, ראשי עם. לדקח ה' עשה. על משה לשון לווי, ובמסורת הגדולה מלינו באלפא ביחא לשון לווי דבריסס, ושמרו סבמחחם לעבור אח הירדן עד שכבשו וחלקו. המעס למעלה, שְׁמֶשָה, יְדָשָה, מְלְמָה, אף כאן ירשה שְׁמֵינֶס וגו' (לעיל ג, ימ): צדקח ה׳ עשה. שהאמינו מוכיח, כמו יָנִשׁ, יְדַע, לְקַח, שְׁמַע, כשמושיף צו ס"א יסיס לפי שהיו גבורים, וכן הוא אומר וְשַׁמֶּם מַעַבְּרוּ מֵלוּבְים לְמְנֵי לֹשון לווי, כמו עלה רש (לעיל א, כא), והמעם שלמעלה ברי"ש סס סיו סולכים לפני סמלון בכבוש הארן מבט בדרומה (ב"קפא:) לפרוש מרמים ומכמורות: ירשה. שנאמר וְלֹא יַדַע אִישׁ אָם קַבְּרָמוּ (לקמן לד, ו): וירוא. גד: ים ודרום ירשה. יס כנרם נפלס במלקו, ונעל מלא מבל משה: ספרן. אומה הלקה, שפונה וממונה מכל בריה, (23) שבע רצון. שהימה ארלו שבעה כל רלון יושביה: כי ידע אשר שם בנחלחו חלקח שדה קבורח מחוקק, והוא לֶשֶׁסִוּגו'(שס), יצא גבולס מכל אוחו הכוח שהחחילו לנחול בו: ועוג, שסיא ראשית כצוש סארץ: - בי שם הלקה מחקק. יסוא שנאתר ויצא גציל בָּנִי דָן מֵסֶס וַיַּעַלוּ בְּנִי דָן וַיִּלְּמַתוּ שָס

לסם פולמוקמוק אחד וכו' (ספרי שנה), כדאיתא במנחות מושכת שמן כמעין, ומעשה שנלמרכו הנשי לודקיה לשמן, מני סנמשמים צשמן זימ: ושובל בשמן רגלו. שסימס ארלו ו, לא) הוא שַׁבִּי בִּרְוַיִמ, שהיו בנומיו נשואות לכהנים גדולים לחיו, שסיו בנוחיו נאוח, והוא שנאמר בדברי הימים (ח"א וּבְקַפְּלְמֹוֹמ, וסס מרלין לו במבואס. דבר אמר, יסי רלוי יהי רצוי אחיו. שסיס ממרלס לאמיו נשמן פֿנְפִּיקִינוּן לך בכל השבמים שנחברך בבנים כחשר, וחיני יודע כינד: (אב) ברוך מבנים אשר. ללימי נספלי (שנה) מין

בּמֹוֹנְבּ וּבֹנֹאַנֹטִוּ מִּטַבִּים: אָנוֹ פֹאַלְ וֹמֻנְעוֹ עַכֹּד מֻּתְּנִםְ

ניאמר השמר: לַבְקָּע מִנְלִם וֹנִלְיבָה מִפּׁזָּנִב אָנִוֹב קענה אָלְהוּ אָבָה וּמִתַּחַת

אַן־שְׁמֶוּ יָעַרָפּוּ מֶל: זהֹפֶר אָבְאָבוֹן בַּלוֹן וֹטִיגַוָהָ נוֹמִכּן וֹמִבֹאָץ בּמֹט בֹּבַר מֹוֹ

אַנְבֶּיף לְף וְאַמָּה עַל־בְּמוֹתֵימוֹ تقثك עַם נושָע בַיהוָה מָגֵן עַוָּרָף 65 באל״ף גדולה) ישֶׁרֶאֵל מָי בְמֹוֹף אַשְּׁרֶיךְ (בספרי תימן אַשְּׁנֶירְי

> שְׁבַיַּא: **EQUIL** الانظقاك ĖÀÜ בושָׁרַאָּל דִשְׁכִינְתֵיה בַשְׁעַיָּא

נסבוב מו פומב שנאה נצמר בּבְמָגמִבוּע אַנַמְבָּגר מַלְמָאַ אַלַהַא דִּמִלְקדמיו

בְּטַלְא: שְׁמָנָא דִּעְלְנִיהוֹן וִשְּׁמִשׁנִינִיוּן בֿאָנַמ מַבּבא הַבוּנ וַטַמָּנ אַנַּ ĿĊĽĸĊſŧĹ ぶんし בלחודיהון בְּעִין けしている iÀLXY خدننالأل

מַלְכֵּיהוֹוְ הָדְרוֹרְיִ: לַבְּ וֹאַטִּ מַּכְ פַּבַלַע אַוֹבִי, tà di tà liù liù chail ò tà l שלול בַּסַמְּבוֹב יוֹבמו בַבוֹמוניי ממא בפובלוני מו לבם וו מולב ומְנֹאָל לֵית דַּכָּותדַ

> excellency on the skies. heaven as thy help, And in His Jeshurun, Who rideth upon the There is none like unto God, O

'Destroy.' from before thee, And said: arms; And He thrust out the enemy And underneath are the everlasting The eternal God is a dwelling-place,

drop down dew. corn and wine; Yea, his heavens fountain of Jacob alone, In a land of And Israel dwelleth in safety, The

tread upon their high places. away before thee; And thou shalt And thine enemies shall dwindle that is the sword of thy excellency! LORD, The shield of thy help, And unto thee? A people saved by the Happy art thou, O Israel, who is like

ווסבס, אשקולנ"ע, סכמף והוסב בְּנֶה מהם שהם מויבות הַשְּׁמִים וגוי (שם כו, כח): וברימים של ברול ונחשם. דבר אמר, ברול ונחשם מנעליך, למ"ד בתחלחה העיל לה ה"א במופה (יבמוח יג:): שלא יוכלו הַאויביס ליכנק בה כאלו היא קגורה במנעולים אויב. ויאמר לך השמד אותם: בוענה. כל מיבה שלריכה ישקחלל, שהיו גבוריהם יושבים בערי הספר, ווועלים חוחה הנמוך, והוח שהכם והגבורה שלו בעורך: - ויגרש מפניך (es) ברזל ונחשת מנעליך. עכשיו קוא מדבר נגד כל כרמס ימרדוויוועוויכמס חלש מפניו, לעולס אימם קגבוס על

שבעוכך, ובגלומו סול כוכב שחקים: השמים, ולם כלורך לורם: רוכב שמים. הום מומ הלוה ישראל מי במוך. משועתך בה' השר הום מגן עורך (וחשר (26) אין באל ישורון. דע לך ישורון, שלין כמל בכל מלסי לסס מס לי לפרוע לכס, פָלַל דבר סכל שלכס: אשריך מומס למרלכס:

ומוד ומלכי כנען שהיו מקפו וגבורמו של עולם, לפיכך על

בפירום וכל הקרלום מחפרנסום הימנה וממשיכום לה כספה של ילחק נוספת על ברכחו של יעקב, ויפון לף הְשֶׁלֹהִים משַל הארלות דובאות כסף ווהב לארך יעראל, שמהא מבורכת כא): יערפו. יעיפו: אף שמיו יערפו של. אף ברכתו סימים אשר אחם עושים רצונו של מקום יסיו דבאך, שכל _ באלסים עמבט וָבִּשִׁיבּ באָקבָם בָּל בָּבֶץ אַבֹּבַיבֶם (בראשית מת, אחר, וכימיך דבאך, וכימיך שהם טובים לך כמנין ימיך, כל (ירמיה טו, יו), אלא כעין הבטחה שהבטיחה יעקב, וְהָיָה יסיו ימי וקנתך, שסס דואביס וביס ומתמועעים. דבר הברכה שברכה יעקב, לא כבדד שאמר ירמיה בֶּדָד יָשְבָּמִּי וכימיך שסס טובים לך, שסן ימי מחלחך ימי נעוריך, כך עין יעקב. כמו וְעִינוֹ בְּעֵין סַבְּּדֹלָח (במדבר יה, ז), כעין של אשר סיפה מנעולה של ארץ ישראל: - ובימיך - דבאך. פאנפומפוזרין,ואיןלריכיןלהפאפףולישגיפדמפניהאויב: ארלכס נעולה בהרים שחולבין מהם ברול ונחשם, וארלו (25) בטה בדד. כל יחיד ויחיד, איש חחם גפנו ומחם

שקדס לכל אלסיס, ובירר לו שחקיס לשבחו ומעוימו, ומתחם ואחה על במוחימו חדרוך. כענין שנאמר שָימו אָת (22) מעונה אלהי קדם. למעון 50 סטחקים לאלסי קדם, שאמרו מַפָּבֶן רְחִיקֵם מָאֹד בָּחִי עַבְּבֶיף וגוי (יסושע מ, ע): oid) are ediat: richwi xizit YT. ceit areaicia (92) אשריך ישראל. לחתר שפרט להם הצרכות, חתר

ַ בַּאַבֶּל אָנַרַ בַּנְּלְעָּרַ עַּרַ בַּוֹן: פְּבֵּרְ יְבְּחַיִּיְ נְיִּבְּיִבְיִי יְבִינִי יְבְיִבְיִי אָפִר יְבִיחִי וְאָחָזְיֵהִי יְנִ יְנִי בְּלְ שביעי הַר וְבֹוּ רָאִשׁ הַפְּּסְנְּה אֲשֶׁר עַלְ - לְמוּרָא דִּנְבוֹ בֵישׁ רָמְהָא דְּעַלְ

יְהוּדְה עַר הַיָּם הַצַּחַרְוֹן: אַפֿרוִם וּמִנְּמֵּע וֹאֵעְ כֹּלְאָרֵא אָפֿרוִם וּמִנָּמֵּע וֹנִט כֹּלְ אָרַת نقب خبينفني نقب څثا

ובְהָוּ עָּיִהְ הַהְּעָּהָרִים עַּרִּצְעַר: ^י וֹאָט_עַנְּיָּר וֹאָט_עַכֹּבֶּר בַּלַמָּע

וְשֶׁמְּה לְאִ תַּעְּרִי: †ä.t.L ئلـٰ&،نابك ליאָחָל וּלִיגַּלִב לאמר לַזַּרְצָּרָ ţġţāù. Śātlip וַ נְּאַמֶּר יְהוָֹה אֵלָיו וָאָה הָאָרֶיןֹ

בְּאֶבֶץ מוֹאֶב עַל־פָּי יְחַוְה: ¿ וַיְּמְת שָׁם מֹשֶׁר עֶבֶר־יְהוָנֶה

אָתַ לַבְּבַבְינוּ עַר הַיִּוֹם הַזָּה: מול בות פְּעוֹר וְלֹאְ־יָנְעַע אָישׁ זוּלַבֶּר אָטַוּ בֹזּיִ בֹּאָבֹא מוּאָב

אַבְעָא יָת וּלְעָד עַד דָּוֹ: ַנַּעַל מֹשֶׁה מַעַּרְבָה מוֹאָב אֶלְ וּסְלֵיק מֹשֶׁה מָמֵישֶׁרַיָּא דְּמוֹאָב

יְהִידְה עַר יַמָּא מִעְּרְבָּאָה: ווט פֿל ופֿטַלי ווָת אָבע

יְבִיחוֹ קְרְיַה הַקְּלִיָּא עַר ונים בבומא ונים מנאבא בלמם

نيختر: אַטוּיקר בְּעִינְרָ וּלְתַּמָּן לָא بختمط خصمت خطئك فننتف בּלּינִמִינִ לְאַּבֹּבְבִים לְנִגִּמִׁ וֹאַמֹּר וֹנֹ כֻיִנִי בַא אַבֹּמֹא

<u>.</u> رژ: בְּאַרְעָאַ דְּמוֹאָב עַל מֵימִרָא ימית הפון משה עבְּדָּא דַינִ

יומָא הָדֵין: <u>ְּנְיֵה אֶּלְהֵה וְתְ קְבוּרְתֵיה עַּר</u> במואָב לַפֿבֿיל בַּית פַּעוֹר וְלָא ולבר ימיה בחלקא בארעא

> all the land, even Gilead as far as Jericho. And the LORD showed him top of Pisgah, that is over against of Moab unto mount Nebo, to the And Moses went up from the plains

land of Judah as far as the hinder Ephraim and Manassch, and all the and all Naphtali, and the land of

palm-trees, as far as Zoar. the valley of Jericho the city of and the South, and the Plain, even

go over thither.' with thine eyes, but thou shalt not seed; I have caused thee to see it Jacob, saying: I will give it unto thy Abraham, unto Isaac, and unto is the land which I swore unto And the LORD said unto him: 'This

according to the word of the LORD. died there in the land of Moab, So Moses the servant of the LORD

his sepulchre unto this day. Beth-peor; and no man knoweth of the land of Moab over against And he was buried in the valley in

וסכאסו שמשון שעמיד לנאת ממנו למושיע: זרם שנאמר ויקימו לסס בני דן את ספסל (שופטים ית, ל), (ו) מערבות מואב אל הר ובו. למס מעלום סיו, שימיו סממיס:

סראסו סקצ"ס כל סמאורעות שעמידין ליארע לישראל עד ובמורבנס. דבר אמר אל מקרי סיס סאמרון אלא סיוס סאמרון דוד ונלמונס: עד הים האחרון. מרץ המערב בעלומה בל ארץ יהודה. בשלומס ובמורבנס, וסרמסו מלכומ בימ מלפריס, וגדעון שבל ממושה ולחס עם מדין ועמלק: ואח בשלומס ובמורבנס, וסראסו יסושע נלמס עס מלכי כנען שבא ומיילומיו: ואח ארץ אפרים ומנשה. סרלסו לרלס וסראסו דבורס וברק מִמֶּבֶשׁ נפּמלי, נלממיס עס מיסרא

לסיום מציקין לס: עד דן. סראסו בני דן עובדים עבודם הככר. סראסו שלמס יוצק כלי בים סמקדש, שנאמר בְּכַבַּר הראהו את כל ארץ ישראל בְּשַׁלְנְמָה, והמניקין העתידים שנאמר וַיַּעַלוּ בַּנֶּבֶב וַיְבֹּא עַד מָבְרוֹן (במדבר יג, כה): ואח ופסען משס בפסיעס אחת (מועס יג:): אח כל הארץ. (3) ואח הנגב. ארן הדרום. דבר אחר, מערת המכפלה,

ולבועים בה, ומלך ומגיד להם: מעבור, שמלולי כך, סיימי מקיימך עד שמרמס מומס נמועיס ווסו לאמר, לכך סראימיס לך, אבל גורס סיא מלפני ששמס לא (2) ואח כל נפחלי. סראסו ארלו גשלומס ומורצים, לאברסס לילמק וליעקב, שבועס שנשבע לכס סקב"ס קיימס, (+) לאמר לזרעך אחננה הראיחיך. כדי ממלך ומממר

כומג בְּדֶמַע (צגא נמרא מו.): על פי ה׳. צושיקס (שס אֿמ ספר המורה הוה (לעיל לא, כו), אֿלא הקצ"ה אומר, ומשה מאיר אומר אפשר ספר החורה חקר כלום, והוא אומר לקוח משם, אלא עד כאן כחב משם מכאן ואילך כחב יהושע. רבי (פ) וימה שם משה. הפשר משה מת וכתג וימת שם

 $\Lambda IXXX$

9

۲۱۲: בְּמֹתְוֹ לֹא־בְּהַתְּה עֵינִוֹ וְלֹא־נָס כַּד מִית לָא כִּחָת עֵינִיה וֹלֶא וּמְמֵּע בּּוֹבְמִאָּע וֹמֹמְנִים מִּלֹע וּמָמֵּע בּר מִאָּע וֹמֹמְנוֹן מִּנֹוֹ

זַיְּהְּטְהְיִּ יְמֵּי בְּבֶר אָבֶר מְמֶּבי: בְּעָרְתְ מוֹאָב שָׁלְשֶׁים וָוֹם נּיִּבְכּוּ בְּנֵּי יִשְּׁרָאֵלְ אָת־מֹאֲת

כּאַמֶּר צְנָה יְהְנָה אָת־מִשֶּה: ڗڹۺؙڟۄڹۼڴؚڔڔڂڗڔۦڹۺؙڷۼڔڗڹٙۺٙڡ בְּי־סְמַךְ מֹשֶׁר אָת־יָדֶיו עְלְיִו رىدانۋرن جا أنا مِجَعُ رِانِ مِجِمُّل

\$4_**6**t.0: בְּמְמֵּע אַמֶּע יְדְעָּי יְדְעָּי בְּנִים בְּמִמָּע דְאָחָּגְלִי לֵיה יִי אַפִּין וֹלְאֵ טְּׁם וֹבָּׁיִא הֹוָע בֹּוֹהְבֹּאׁלְ וֹלָא טֹם וֹבִּיֹא הוָע בֹּוֹהְבֹּאֹלָ

ιĠĊ**Ġ**_&Ĺホֈ: طهُلُنُه خُهَلَمْنَا نَخُرُخُ مَحْتُنَا خُهَلَمِنَا نَخُحُمْ مَحْتَنِنَا نَخُحُمْ " שִׁלְחוֹ יִחוְֹם לַמַּשְׁוֹם בֹּאֵבֹּא וֹן לַמִּמֵּבִּר בִּאַבְּעָּא דְּמִצְּבְיִם לְבְלְ־הָאֹתְת וְתַמּוֹפְתִּים צֵּשֶׁר לְכְל אָתַיָּא וּמוֹפְתַיָּא דְּשַׁלְּחֵיה

\$\dagger\ פּפוּמיס הַפּוּרֶא הַגְּּדְוֹל אֲשֶׁר עְשֶׁה מֹשֶׁה הַיָּוְנְא רַבָּא בַּעָּבִר מֹשֶׁה לְעֵינִי [«] װּלְׁכָלְ נַיְּיֶּבְ נַנְיֹּלְבִי וּלְכָלְ וּלְכָלְ וּלְכָלְ וֹבֶא טַפַּוּפָּטָא וּלְכָלְ

מְנָא זְיוּ יְקְבָּוֹא דְאַפּוּהִי:

FAWT: וּמָלִימוּ וּוְמֵּוּ בַּבִּישָׁאַ אָבַּלְאָ בְּמֵישֶׁרִיָּא דְמוֹאָב הָלְחָין יוֹמִין ילכו לני ושְּׁרְאֵל וָת מִשָּׁר

್ಷ ದರ್ಭ: וֹמְבַאָּגְ וֹמְּבַרוּ כַּמָא בַּפַעוֹר וֹנִ ידוהי עלוהי וקבילו מניה בני קכְמָר אַרֵי סִמַּף מֹשֶׁר יָת וגעוָמָּהַ פֿר נוּן אָטַמֶּלָג רוּחַ

בְאַפַּגן:

whom the LORD knew face to face; since in Israel like unto Moses,

And there hath not arisen a prophet

unto him, and did as the LORD

the children of Israel hearkened

bas ;mid noqu sbasd sid bisl bsd

of the spirit of wisdom; for Moses

mourning for Moses were ended.

days; so the days of weeping in the

Moses in the plains of Moab thirty

And the children of Israel wept for

eye was not dim, nor his natural twenty years old when he died: his

And Moses was a hundred and

And Joshua the son of Nun was full

commanded Moses.

force abated.

to all his servants, and to all his land; the land of Egypt, to Pharach, and which the LORD sent him to do in in all the signs and the wonders,

wrought in the sight of all Israel. all the great terror, which Moses and in all the mighty hand, and in

The Haftara is Joshua 1:1 - 1:18 on page 181. Sepharadim read Joshua 1:1 - 1:9.

G"C (("1): ישמעאל אומר הוא קבר אם עלמו, ווה הוא אחד משלשה בֵּית יִשְׁרָאֵל (במדבר כ, כע), וכרים ונקבום: (6) ויקבור אוחו. הקב"ה בכבודו (מומה יד.). רבי שלום ונומן שלום בין איש לרעהו ובין אשה לבעלה, נאמר פל

(8) בני ישראל. סוכרים, אבל באסרן, ממוך שסים רודף למלומים שבו, לא שלט בו רקבון ולא נהפך מואר פניו:

(ק) לא כהתה עינו. אף משממ: ולא נס לחה. והסכימה דעת הקב"ה לדעתו, שנאמר שַבֶּרְ שָּׁ (שמות לד, בלומות לעיניהם, שואמר וְחֵשׁבְּבֶם לְעֵינֵיכֶם (דברים מ, יו), וום אחד מן הדברים שנבראו בערב שבת בין השמשות (חבות הנדול והנורא: לעיני בל ישראל. שנשאו לבו לשבור סיס מוכן שם מששם ימי בראשים לכפר על מעשה פעור (שם), בידיו: ולכל המורא הגדול. נפים וגבוכום שבמדבר אומס, אלאסס משיאים אם עלמס: מול ביוז פעור. קברו (בו) ולכל היד החוקה. שקבל אם סמורם בלומות וְסְשִׁיפִׁוּ מְוִמְס תְּוֹן מַשְׁמְס (ויקרה כב, מו), וכי המהריס משיחים (שמות לב, ל), עמִדוּ וְמָשְׁמְעָם עַה יְצָנָה ה'לָכֶם (במדבר ע, ת): גְּוְכִי ְבְּיִּׁ מְׁמִוֹ (בֹּמִרְבֹּר וִ, יג), סִוֹם מבּים מֹם עַנְמוּ, כיוִלֹם בּוֹ ומדבר מליו בכל עם שרונה, כענין שנחמר וְעַפָּה מֶּעֶלֶה מֶּלִ הִי אשר ידעו ה׳ פנים אל פנים. שסים לנו גם נו מלח ימי (10) אשר ידעו ה׳ פנים אל פנים. שסים לנו גם נו

מ), יישר כמך ששברת (שבת פו):

חזק חזק ונתחזק

ישָׁרָר הִשְּׁמָיִם וִאָּרַבָּרָה ישָּׁרָר פִּמְּטָר לִקְּהָי בָּי שָׁם יְהֹנֶה אֶּקְרָא בָּי שָׁם יְהַנֶה בְּּעֵּל הַצִּיר הַמָּים בְּּעֵּל הַצִּיר הַמָּים בְּעָל שַׁתָּרְ לֵּאׁ בְּנֵיו מִיּמְהַ

בור משא ופְתַלְטִּלְ: מּבִּיל וֹנְאָב בִּיגּ פָּי כְּלְ-בִּבְבָּיוּ מִאָּפָּׁמ בַּבְּינְבִי בְּבְרִבִּינִם מְּלְיִ-מְּאָב בְּבְרִבִּינִם בְּבְרִבִּינִ בְּבְּבְּיִ בְּבָּבְיִ בְּבָּבְיִ בְּבְּבָּיִ בְּבָּבְיִ

the Aleppo Codex have a 67-line layout.

Ha azinu is printed bere in the 70-line layout found in Ashkenazic and Sephardic Sifrei Torah. Temenite Sifrei Torah and

口浴でに

نَّمُّ ثَلِي مِيلِي نَكُمِ لِي أَكُمْ لِمُشَلِّدٌ ذَكَمُكُ الْحَالِي الْكُمْ لِمُشْلِدٌ ذَكَمُكُ الْحَالِي الْكُمْ لِمُسْلِمًا لِمُعْلَمًا لِمُعْلَمِ الْمُعْلَمُ لِمُعْلَمًا لِمُعْلَمًا لِمُعْلَمًا لِمُعْلَمًا لِمُعْلَمًا لِمُعْلَمًا لِمُعْلَمًا لِمُعْلَمًا لِمُعْلَمًا لِمِنْ الْمُعْلِمُ لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمِنْ الْمُعْلِمُ لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمِي الْمُعْلِمُ لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمُ لْمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمِنْ الْمُعْلِمِ لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمِعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمِ لِمُعْلِمِ لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمِ لِمِنْ لِمُعْلِمِ لِمُعْلِمِ لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمِ لِمِعْلِمِ لِمُعْلِمِ لِمُعْلِمًا لِمِعْلِمِ لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمِ لِمُعْلِمِ لِمُعْلِمِ لِمُعْلِمًا لِمُعْلِمًا لِمُعِلِمُ لِمِعِلِمِ لِمُعِلِمُ لِمِعِلَمِ لِمُعِلِمُ لِمُعِلِمِ لِمُعْلِمِ لِمِنْ لِمُعِلِمُ لِمُعْلِمُ لِمِعِلَمِ لِمُعِلِمُ لِمِعِلَمًا لِمِعِلَمُ لِمُعْلِمِ لِمُعْلِمِ لِمُعْلِمُ لِمُعْلِمِ لِمُعْلِمُ لِمِعِلَمِ لِمُعِلِمٌ لِمِنْ لِمُعْلِمُ لِمُعْلِمُ لِمِعِلَمِ لِمِعِلَمِ لِمُعْلِمُ لِمِعِلَمِ لِمُعِلِمُ لِمِعِلِمُ لِمِعِلَمُ لِمِعِلَمُ لِمِعِلَمِ لِمُعِلِمُ لِمِعْلِمُ لِمِعِلِمُ لِمِعِلِمُ لِمِعِلَمُ لِمِعِلَمِ لِمِعِلَمِ مِعْلِمِ لِمِعِلِمِ لِمِعِلِمِ مِعْلِمُ لِمِعِلِمُ لِمِعِلِمُ لِمِعِلَمِ لِمِعِلِمِ لِمِعِلِمِ مِعْلِمِ لِمِعِلَمِ لِمِعِلِمُ لِمِعِلِمِمِعِلِمِ لِمِعِمِلِمِ لِمِعْلِمِ لِمِعِمِلِمِ لِمِعِلْمِعِمِ لِمِعِلِمِ لِمِعِمِلِمِ لْ

אֵנָלִי יִחְנָׁה אֵלְהָיִּךִּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיִּךִּ מֵאֵהִיץ מִצְרָיִם מִבָּיִה עֲבָרִים: לֵאׁ יִהְנָה לְּדִּׁ אֵלְהִיִּם אָבָרִים עַבִּיִּה עֵּצָרִיִּךְ אֲשָׂר הוֹצֵאתִיִּךְ מֵאֵהִיִּן מִצְּהִים עַבִּיִּה עַבְּיִרִּם; לֵאׁ הַעֲּשָׁה לְךְּ פֵּסֶלוּכְּל הְּמִוּלְה אַשֶּׁר בִּשְׁתִּיִּה לִבְּיִּם לִאֹהִיִּה אַתִּיִּה בַּשְׁתִּיִּה בִּעָּרִ עַלְּבִּים לְאִהָּרִ אֵמִי שִׁנְּה יִמִּיְ עַבְּעָרִי אַמִּיִּרְ נְאָה שַּנְּיִּה עַלְּבְּיִם וְעִּלְּהִי מִשְּׁה יִּבְּעָרִי עַלְבִּיִּם לְאִהָּיְ עִּמְיִּרְ עִמְעִּי בְּעָבִי עְלִּאְ הִנְּיִּרְ עִמְּיִ עִּלְבִּים לְאִהְרָ עִנִּי שְׁבְּרִי וְנִינְה עֵּעִּי בְּעָּי עִּלְּיִים וְעִּעְּה עִּלְיִי עִּלְיִּים וְשִׁבְּיִם וְעִּלְּהִים וְעִּלְּהִים לְאִהְרָּ עָּמָּי עִבְּיִּרְ עִּעְּעִי עִּלְי בְּנְיִם וְשִׁבְּיִים וְעִּלְּהִים לְאִהְרָּ עָבְּעִי עִּבְּיִרְ עָשְׁרִי אֲשְׁר בְּעָבְּעִי עִּלְבִּים לְאִהְיִּר עִמְלְאִים לְּעִי עִּלְּים תִּשְּׁבְּיוֹם וְעִּבְּיוֹם וְעִּבְּיִם וְשִּבְּיוֹם וְעִבְּיִי עִבְּיוֹ עִּלְישִׁ אֵמִּי בְּנִּי עִּמְי עִבְּיוֹ עִּיְרְ עִבְּיִי עִּשְׁי עִּבְּיִ עִּיִּ עְשְׁבְּיִי עִּבְיוֹ עִּבְּיוֹ עִּבְּיוֹ עִּעְיִי עִּבְּי בִּינְ עִישְׁי אִבְּיוֹ עִּישְׁבְּיוֹ עִינְי עִבְּיוֹ עִינְי עִּבְּעִי עִּישְׁ עִּבְּיוֹ עִבְּיוֹ עִבְּיוֹ עִּבְּיוֹ עִּבְּיוֹי עִבְּיוֹ עִבְּיוֹ עִּבְּיִי עִּבְּים לְאִינִינְ עִּבְּיִי עִּבְּיוֹ עִּבְּיוֹ עִינְעִי עִּבְּיוֹ עִּבְּיִי עִּבְּיוֹ עִּינְ עִּבְּיִי עִּישְׁי עִּבְּעִי עִּבְּיוֹ עִינְעוֹי עִּבְּיוֹ עִּינְעוֹ עִּיבְּיוֹ עִינְ עִּבְּיי עִבְּיוֹ עִּיעִי עִּבְּיוֹ עִּינְעוּ עִּבְּיוֹ עִינְעִי עִּבְּיי עִּיעְ עִּיבְּיי עִיעְ עִּיבְּיי עִיעִי עִּיְיי עִּיְעִי עִיבְּיי עִיעִי עִּיְיי עִּיעְייִי עִייְיי עִיעִיי עִּיְיעִי עִּיְעִי עִינְיי עִיעְייִי עִייְי עִייְיי עִייי עִּיי עִייְיי עִּיי עִּיְיי עִייִיי עִייְי עִּיי עִייְי עִיי עִייְי עִּיְיי עִייְיי עִּיי עִייְעִיי עִּייְיי עִייְיי עִייי עִיי עִייְי עִייְי עִּיי עִייְיי עִּיי עִּיי עִייְי עִּיי עִּיְי עִייְי עִּיי עִייְי עִּיי עִייְי עִייְי עִייְי עִּיְי עִּיְי עִּיְיי עִייְיי עִייְיי עִיי עִייְי עִּיְיי עִּיְיי עִּיְיְי עִּיי עִּיְי עִּיְיי עִּיי עִּיְי עִּיְיְי עִּיְיי עִּיְייְי עִּיְיְי ע

משרת הדברות בטעם עליון

משרת הדברות והאזינו

מֹם_חַמִּע זְחַבֶּי, מִּפֶּׁר: الأهٰ في الأراب שׁבּׁג אַכֹבֶעַבַּם: נשלבה מוסבי הבירם: נטיקר ער שְׁצִּיל מַחְהָּיִי בְּנְוּנְ נְבֶּבְ אַבְעִּיִם: כֹהַסׁנִי, בַּעַבַבְינִים בֿנֿים לא־אַטָּן בָּם: אָרְאָר מָר אַהָריהָם מכנעם בנו ובנהו: נַהִּשְּׁכַּח צָּל מְחֹלְלֶדְ: לא שְׁנְּרְוֹם אֲבְתַּיִבֶּם: אָלְהָוֹים לָאִ וֹדְעָּוֹם בְּתִנְעָבְת יַבְעִינְהָ נוֹנְבֹּע גוּנ וֹמִגֹּטׁני המנים גבות בשית المحقق عشفيه بالمرادة نَّذَذُنَهُ خُدُّا خُمُّا لَمُسْنِينَ ا חָמְאָׁנו בַּלְּר וַחֲלֶב צֹאוֹ נונטבו בבת מפַבת גֹבׁכֹּבְעוּן מֹּגְ_(כּ, במונהי)[לִ, בַּמִּיםי] אָבֹּא להנה בְּבְרַ יַנְהָנָה بجإت جبع، اجملت בּנֹמֶר יָתָּיר קנֹי יַסְבַבְּנְעוּ יְבָּוֹנְנָעוּ نظمهٰ لا خَعْدًا مَلَجُد בָּי חֵקֶק יְהוָה עַּמָּוּ וֹאֶבְ וֹבְׁלַעַ מַּמָּוִם בהלהל מליון גוים אָלֵל אָבִיף וְיַגּּרָף זְכֹר יְמָוֹת עוֹלֶם הַלוֹא־הוּאׁ אָבֶּיף קְּנֶף ע ליהוְה הגְמָלוּ הֹאָמָלוּ הֹאָמָ

מְחִיץ הְשַׁבֶּל חָבֶב וְשֶׁן בְּהַמְעַ אָּהָּבְּעַ בָּם מוו במב ולומו בשר אַספֿע גַּבונת בגנע וּטֹאַכֹּל אָבֶׁלְ וֹנִבְּלָע בּי־אֵשׁ קַרְחָר בְאַפִּי וֹאָנוֹ, אַלוֹנוֹאָם בֹּלְאַ_מָּם בׁם עַנְאָנוֹ, בַּבְאָ_אָב בֵּי דַוֹר תַּהְפָּכֹת הֵמָּה ניאמר אַסְתִּירֶה פַּנִי מַהֶּם ניַרְא יְהנָה נִיּנְאָאַ לור ילדף האשוים שַׁבְשִׁים מִפְּרָב בָּאוּ יוְבְּחֹוּ לַשֵּׁדִים לָאַ אֶּלְהַ וּשׁנֹאֲעוּ בְּזָּגַרים נישש אֶלַוהַ עִּשְׁרוּ ניִשְׁמַּוֹ נְשִׁבוּוֹ נִיּבְעָּׁם עם־הַלֶב כִּלְיָוֹת הַשְּׂה מִם_חָבֶב בּוֹיִם וֹמֵמוֹ מִעַלְמָנִת גִּוּנִ: ניאכל הנובת שָּבִיי נאון עמו אַל נבר: וּשְּׁאַרוּ עַּל־אֶבְרָהְוֹי متح ببنگر، التاله וֹאַבְוֹנְיוּ בְּאָנְמָּוֹן מֵּנְלָוּ: بظئيد نظر نهظا זְבְּלְב שַׁבְּלְ נָשַׁלְּטִוּ: خُمُوفَد خُرْر نَهُدُ بُكِر: בְּתַפְּרִידְוֹ בְּגֵוֹ אָבְתַם إكاثلك الهماد كك: בינו שְנות דר־נְדָר בוא לשה ניכננה: מַם וֹבֵּע וֹלַאָ שַׂכִּים

וֹלִבֹם זְהָהֵר לַבְּּלְנִוּ עַרְנְינוּ גויִם עַמֹּוֹ מבַם חַלָּלְ וְאָבְיָּה אַמְּכָּיר חִצַּי מִדְּם אֹמֻּגֹּב לֹלִם לַגַּבָּׁנ אָם_מִּנְעֹי, בַּבַע עַבְבָּי בובאאא אב אָלוִם זֹצׁי מְחַגִּטֹי וֹאָנֵי אָרְפָּא لَّمْنَا هُٰكِينَاتِ مَقْلًا، <u>ְּלְבֵׁי, הַּבְּיְכֶם סִּלְּבֶּר</u>: נשה בין נסיקם אַור חָסֶיוּ בְּוּ: וֹאֶפֶׁס הָבִּוּר וְעַּוֹוִיב: וֹמֹל הֹבֹנות וֹשׁנְשׁם נווה עודת למו: למנים בּלִלִם בולום באוגרטו: נראש פְּקְנָים צַּכְּזָר: אַהְבֹּלְנִו מִרְרָנו לִמוּ: ימשַרקת עַמרָה נאַנבונו פֿלולום: זַיְרוָה הִסְּגִּירֶם: נחֹלום וֹלוֹםנ בֹלבֹע וֹב'ונוּ לַאַּטַבוּטִם: נאָן בְּהָם הְבּוּנְה: וְלָא יְהוָה פְּעָל כְּלְ־וְאָה: قُلْ لَرُدُدُ مُدِّدُ مُدِّدُ مُدِّدُ فَاللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ אַמְבָּיקה מְאָנִישׁ זְּכְּרֶם: ונכל מֹם_אָנָה הַּגַּבָּי: ומְחַבְרָים אֵימָה

أخقْد אَلُـٰמُكُ، مَفٰر: בָּׁר <u>דַם מְּלְבְּ</u>רוּ וֹשַׁנִם מוב: וֹעַבׁלָג שַאָכֿג בֿמָּב וֹבְמֶׁתֵּנֹאֵ, אָתַּבֶּם: נואבו למשפט ידי וֹאֹמֻבׁשׁוּ שׁוּ אִנְכֹּוּ לַמְלַם: נאגן מובי מאנב: אָנָי אָמָית נאַתַיָּה באו עקה בי אַנִי אַנִי הוא זְלוּמוּ וְיַהֹּגוֹנְבֶם אַמָּר חַקב וְבְחַימוֹ יאַבֶּלוּ נאמר אַי אָלהווימוֹ בּׁי יִרְאָלְ בִּי־אָּוְלַת יִּד جريپر بمنظر ففن בי קרוב נום אידם ے، زکات لھذے בובא בלום המב"י בַּוֹלֵם בּוֹלָם בּוֹלָם מְּלִבְּטְןְ מִלְּבָּיִרְ רְוְמֵ جر- بيروا محا يوزه בָּג לַאַ בְאַנְרֵנוּ אַנְרָוֹם אִם באָ כֹּוֹ הֵנֹנִם מִכֹּנִם هَرچُك نليُّه عَليْهِ جُرَّاء לו חַבְּמוּ יַשְּׁבַּילוּ זָאָת כּוֹרְגָוֹי אַבָּר עַצְיוֹ הַאָּנִר הַעָּרוֹ הַעָּר قן 'אַמְרוּ יָבַנוּ דְמָר לולו כַעַט אווב אָנור אַמֹּבׁעִי אַפֹּאָיהָהַ נִם_בְּחוּר נִם־בָּתוּלָת

REGILL

הפטרת דברים

The Haftara is Isaiah 1:1 - 1:27. This is the Third Haftara of Rebuke.

- The Vision of Isaish the son of Amos, which he saw concerning Judah and Jerusalem, in the days of Uzziah, Jotham, Ahaz, and Hezekiah, kings of Judah.
- Hear, O heavens, and give ear, O earth, For the Lord hath spoken: Children I have reared, and brought up, And they have rebelled against Me.
- The ox knoweth his owner, And the ass his master's crib; But Israel doth not know, My people doth not consider.
- Ah sinful nation, A people laden with iniquity, A seed of evil-doers, Children that deal corruptly; They have forsaken the LORD, They have contemned the Holy One of Israel, They are turned away backward.
- On what part will ye yet be stricken, Seeing ye stray away more and more? The whole head is sick, And the whole heart faint;
- From the sole of the foot even unto the head There is no soundness in it; But wounds, and bruises, and festering sores: They have not been pressed, neither bound up, Neither mollified with oil.
- Your country is desolate; Your cities are burned with fire; Your land, strangers devour it in your presence, And it is desolate, as overthrown by hoods.
- And the daughter of Zion is left As a booth in a vineyard, As a lodge in a garden of cucumbers, As a besieged city.
- Except the Lord of hosts Had left unto us a very small remnant, We should have been as Sodom, We should have been as Sodom, we should have been as Sodom, we should have been it was so were had so were been it was so were so we were so were so were so we were so we were so we were so were so we were
- Hear the word of the LORD, Ye rulers of Sodom; Give ear unto the law of our God, Ye people of Gomorrah.
- To what purpose is the multitude of your sacrifices unto Me? Saith the Lord; I am full of the burnt-offerings of rams, And the fat of fed beasts; And I delight not in the blood Of bullocks, or of lambs, or of he-goats.

- ַ הַזּוֹלְ יִשְׁעְּיָהִי בָּן־אָמֹּיִץ אֵשֶׁר חָזָּה עַלִּ יְהוּדֶה וִירְוּשְׁלְבֶׁם בִּימֵּי שָׁיִּיְהִוּ יוֹהָם אָחֲז יְחִזְקַיָּהוּ עַלְבֵי יְהוּדֶה:
- בּנִים גּתַּלְמִּי וְרוֹמְמִמִּי וְתֵּם פָּשְׁעִּי בְּי: מְּמְעִי שְׁמִּיִם וְתַאָּזֵיִנִי אָבֶּץ בָּי יְתִוֶֹּת דִּבָּר
- ְיִמְּבְאֵלְאֵ זְּבְת תַּמֵּג לְאָ טִיטִּבּוָדֶּן: זְבַת מִוּבְ לַנְּדֵינּ וַעַּמִּנִר אָבָנִים בַּמִּלְיִנִּ
- ְ חֵוֹיו צֵּוֹי חֹטֵא עַם בֶּבֶּר עִּוֹן זָרַע מְרֵעִים בְּנִים מַשְּׁחִיתִּים עַּוְבָּוּ אָח־יְחִוֹּה נְאֲצֵוּ אָת־ קְדְוֹשׁ יִשְׁרָאֵל נְזְרוּ אָחְוֹר:
- ץ מַלְ מֶּה הָבֶּר צַּוֶּר: קְמֵלְ, וְבְּלְ־לֵבֶב צַּוֶּר:
- ַ מִכּף־הָגָל וְעַר־רֹאִשׁ אֵין־בָּוֹ מְחֹם פָּצִע וְחַבּוּרֶה וּמִבֶּה שָרִיּוָה לֹא־זֹרוּ וְלָא הֻבְּשׁוּ וְלְא רֻבְּבֶה בַּשְּמֶן:
- אַרְצְּבָּם שְׁמָמָה עָרֵיבָם שִׂרָפַּוֹת אֵשָׁ אַרְמַּהְבָׁם לְנֵּגְּרְבֶם זָרִים אֹכְלַים אִלָּה ישְׁמְּמָה בְּמַהְפַּבָת זָרֵים:
- د برنېرت جمتعبار چېچت جچپت جېراپ. چمونهن چوند بعدرت:
- , לוּכֵי יְהוָה צְבְאׁוֹח הוֹתִיר לֶנֵוּ שָׁרָיד בִּמְעָשׁ בִּסְרַׁם הַיִּׁינוּ לַעֲמֹרָה דָּמְינוּ: (פ)
- שּׁמְעִּנִּ דְבַרְיְהְנָה קִצִּינֵוּ סְדָם הַאַּזֵּנִנּּ מּנְתָה אֶלְהֵינִּי עָם צַּמְרֶה:
- נְבְבְּשָּׁים וְעַמּוּדִים לְאִ חְפֶּצְּחִּי: מִלְוּת אֵילִים וְחֵלֶב מִרִיאִים וְדָם פְּּדָים נְבְנְתְּ אֵילִים וְחֵלֶב מְרִיאִים וְדָם פְּּדָים

- When ye come to appear before Me, Who hath required this at your hand, To trample My courtes?
- Bring no more vain oblations; It is an offering of abomination unto Me; Mew moon and sabbath, the holding of convocations— I cannot endure iniquity along with the solemn assembly.
- Your new moons and your appointed seasons My soul hateth; They are a burden unto Me; I am weary to bear them.
- And when ye spread forth your hands, I will hide Mine eyes from you; Yea, when ye make many prayers, I will not hear; Your hands are full of blood.
- Wash you, make you clean, Put away the evil of your doings From before Mine eyes, Cease to do evil;
- Learn to do well; Seek justice, relieve the oppressed, Judge the fatherless, plead for the widow.
- Come now, and let us reason together, Saith the LORD; Though your sins be as scarlet, They shall be as white as snow; Though they be red like crimson, They shall be as wool.
- If ye be willing and obedient, Ye shall eat the good of the land;
- But if ye refuse and rebel, Ye shall be devoured with the sword; For the mouth of the Lord hath spoken.
- How is the faithful city Become a harlot! She that was full of justice, Righteousness lodged in het, But now murderers.
- Thy silver is become dross, Thy wine mixed with water.
- Thy princes are rebellious, And companions of thieves; Every one loveth bribes, And followeth after rewards; They judge not the fatherless, Neither doth the cause of the widow come unto them.
- Therefore saith the Lord, the Lord of hosts, The Mighty One of Israel: Ah, I will ease Me of Mine adversaries, And avenge Me of Mine enemies;
- And I will turn My hand upon thee, And purge away thy dross as with lye, And will take away all thine alloy;

- ְׁבְׁמְׁסַ נַוֹּגְדֵׁגְיִנִי בּׁגַ טִּבְאַנִּ בְּבַׁאַנִּטַ פַּּלָגַ מָּגְ_בַבַּׁמָּ נָאָטַ מִנֶּבַבָּם.
- לא תוֹסִיפוּ הָבִיאׁ מִנְחַת־שְּׁנְאַ קִּטְּהָת תּוֹעֵבֶה הָיאּ לִי חָדָשׁ וְשַּבְּתֹ קְרָאׁ מִקְרָׁא לא־אּיבָל אָנֶן וַעֲצְרֶה:
- לַמְבַח נִלְּאֵיהִי נְשְׁאֵ:
 לַמְבַח נִלְאֵיהִי נְשְׁאַ:
- מְלֵאנ: מְלֵאנ: מְלֵאנ:
- מּינְיֵּ הְהַלֵּי הְהָיִים: " רְחֲצֵי הִינְּפִּי הְסָּירוּ רְעַּ מִעַּלְלֵיהֶם מִנְּגָּר " י
- קקרו היטָב דּרְשָׁוּ מִשְׁבָּט אַשְּׁרָוּ חָמָוֹץ קּיִים הָיבוּ אַלְמָנְה: (ס)
- ג לְכוּ־נָא וְנַנְּכְחָה יאׁמַר יְהֹוָֹה אִם־יִהְיֹּרּ הַמְּאֵיכֶם פַּשְּׁנִים ׁ פַּשֵּׁלֶג יַלְבִּׁינוּ אִם־יִאָּדִּימוּ כַתּוֹלֶע פַצֵּמֶר יְהְיְוּ:
- אם שאבו וְהְמַּהֹשִׁם מִּוּד בַאַבוֹן שאַבֹּן:
- ְּנְאָם הְּמְּאָנִי וּמָר: (פּ) הי וְאָם הְמְּאָנִי וּמָריתָם תָּרֶב הְאָבְּלִי בָּי בָּי
- د אַיכִּה הְיְהָה לְיוֹנְה קרָיָה נָאֵטָנְה מְלֵאָהַי מְלֵאָהַי מְשְׁפְּׁט צֶּבֶה יְלֵיוֹ בָּה וְעַהָּה מְרַצְּחָים:
- בּ פַסְפֵּּף חְיָהַ לְסִיגִים סְבָּאֵף מְהָוּל בַּמֵּיִם:
- ر שָׁרֵיִך סוֹרָיִם וְחַבָּרִי נַּנְּלִים כָּלִוֹ אֹתֵר שׁחַד וְרֹדֵך שַׁלְמֹנִים יְחִים לַא יִשְׁפַּטּי וְרִיב אַלְמָנָה לֹא־יָבִוֹא אֲלֵיהֵם: (ס)
- יִשְׂרָאֵלְ יֲהִי אָנְּחֵם מִצְּּרָי וְאִנְּקְמָה אֵבִּיר 'ישְׂרָאֵלְ הַוֹּי אָנְחַם מִצְּרָי וְאִנְּקְמָה מֵאוּיְבֶרי:

- And I will restore thy judges as at the first, And thy counsellors as at the beginning; Afterward thou shalt be called The city of righteousness, The faithful city.
- Zion shall be redeemed with justice, And they that return of her with righteousness.
- וָאָשֶׁיבָּה שׁפְּשִׂוִּדְ בְּבָרֵאשׁנָָה וִיִּשְּצִיִּרִ בְּבְּהְּחִלְּה אֲחֲבִי־בַּוּ יִּמֶּבֵא לְדִּ צִּיִר הַצְּבֶּק קַרְיֶה נָאֶמְנְה:
- ح جزيا خميفةم فغثت لهدن خختكت:

הפטרת ואתחנן

The Hastara is Isaiah 40:1 - 40:26. This is the First Hastara of Consolation.

г:ЛХ

Comfort ye, comfort ye My people, saith your God.

- Bid Jerusalem take heart, and proclaim unto her, that her time of service is accomplished, that her guilt is paid off; that she hath received of the Lord's hand double for all her sins.
- Hark! one calleth: 'Clear ye in the wilderness the way of the Lord, make plain in the desert a highway for our God.
- Every valley shall be lifted up, and every mountain and hill shall be made low; and the rugged shall be made level, and the rough places a plain;
- And the glory of the LORD shall be revealed, and all flesh shall see it together; for the mouth of the LORD hath spoken it.
- Hark! one saith: 'Proclaim!' And he saith: 'What shall I proclaim?' 'All flesh is grass, And all the goodliness thereof is as the flower of the field;
- The grass withereth, the flower fadeth; Because the breath of the Lord bloweth upon it— Surely the people is grass.
- The grass withereth, the flower fadeth; But the word of our God shall stand for ever.
- O thou that rellest good tidings to Zion, Get thee up into the high mountain, O thou that tellest good tidings to Jerusalem, Lift up thy voice with strength; Lift it up, be not afraid; Say unto the cities of Judah: Behold your God!
- Behold, the Lord GoD will come as a Mighty One, And His arm will rule for Him; Behold, His reward is with Him, And His recompense before Him.

בּבְּרֵי עַל־לֵב יְרוּשְׁלָם וְקִרְאָּוּ אֵלֶיהָ כָּי לְקִחָה מֵלְאָה צְּבְאָה כִּי וָרְצָה עַּוֹנְהָ כִּי לְקִחָה מִיַּך יְהְנְה כִּפְּלַיִם בְּבְלִ-חַמּאָמֵיהָ: (ס)

ַנְעַמִּ נַעַמִּ מַּמֵּי יִאָּמָר אֶּלְעַיכֶם:

- קול קוֹבֹא בַּמִּדְבֶּר פַּנִּי צֵבֶרְ יְחְנְּה יַשְּׁרִינִיּבְּעֲרָבְׁה מְסִלְּה לֵאלֹהֵינִיּ
- ן הְגָה הֵשְׁלֵב לְמִישִׁוֹר וְהָרְכָּסִים לְבִקִּעֲה: וְהְגָה הֵשְּׁלְב לְמִישׁׁוֹר וְהָרְכָּסִים לְבִקְעֵּה:
- לַנְילְע פַבַּנְע יְתְנְע נְאַמֵּר מָּר אָפַׂרָא פַּלְ לַנְלְ אָמֵּר פַּרְא נְאָמֵר מָּר אָפַרְי פַּרְ
- לְמִּנְלֶם: (ס) * בְּבָּה טַבְּּנְרַ נְבָּרָ בְּּצִּלְיֵנְנִינִּ נְלַנִּם

בַּוּ אַכַן הַצִּיר הַעָּם:

- עַל תַר־גָּבָה עַלִּי־לֶּדִּ מָבַשָּׂהֵת צִּיּּוֹן תְרִימִי בַפֹּתַ קוֹלֶדְ מְבַשָּׁהָת יְרוּשְׁלֶח תְּרִימִי אַל־הִיבֶם:
- , הְּנֵה אֲדֹנֶי יֵחוֹת בְּחָזָק יָבׁוֹא וּיְרִעִּוֹ עַּשְׁלְה לְוֹ הַנֵּה שְׂכְרוֹ אִמֹּו וּפְעָלְּחָוֹ לְפְּנֶיו:

- Even as a shepherd that feedeth his flock, That gathereth the lambs in his arm, And carrieth them in his bosom, And gently leadeth those that give suck.
- Who hath measured the waters in the hollow of his hand, And mered out heaven with the span, And comprehended the dust of the earth in a measure, And weighed the mountains in scales, And the hills in a balance?
- Who hath meted out the spirit of the LORD? Or who was His counsellor that he might instruct Him?
- With whom took He counsel, and who instructed Him, And taught Him in the path of right, And taught Him to know the way of discernment?
- Behold, the nations are as a drop of a bucket, And are counted as the small dust of the balance; Behold the isles are as a mote in weight.
- And Lebanon is not sufficient fuel, Nor the beasts thereof sufficient for burnt-offerings.
- All the nations are as nothing before Him; They are accounted by Him as things of nought, and vanity.
- To whom then will ye liken God? Or what likeness will ye compare unto Him?
- The image perchance, which the craftsman hath melted, And the goldsmith spread over with gold, The silversmith casting silver chains?
- A holm-oak is set apart, He chooseth a tree that will not rot; He seeketh unto him a cunning craftsman To set up an image, that shall not be moved.
- Know ye not? hear ye not? Hath it not been told you from the beginning? Have ye not understood the foundations of the earth?
- It is He that sitteth above the circle of the earth, And the inhabitants thereof are as grasshoppers; That stretcheth out the heavens as a curtain, And spreadeth them out as a tent to dwell in;
- That bringeth princes to nothing; He maketh the judges of the earth as a thing of nought.

- י בְּהַמֵּה שֶּׁרְרֵּוֹ יִהְשָּׁה בְּזִּרִעֵּי (ס) " בְּהַמֵּר שֶּׁאִ שְּׁלְנִים יְנְהֵבֹלִי (ס)
- יוִרישָׂנוּ: פּי מִירִהְבָּן אָתּרְרִּיחַ יְהְוָּהְ וְאָישׁ עַּצְּתְּוֹיִי
- אָת־מָי נוֹעָץ ׁ וַיְבִינֵּהוּ וַיְלִמְּדֵהוּ בְּצִּׁרַה מִשְׁבְּּט וַיְלִמְּדֵהוּ דַעַת וְדֶרֶךְ הְּבוּנִוֹת יוֹדִימֶנוּ:
- י הן גוים פְמַר מִּדְּלִי יִּבְשָׁחַק מֹאֹזָנִים נְחְשְׁבֵוּ הַן אִיִּים פַּדָּק יִשְׂיל:
- ה ילְבְנוֹן אֵין הֵי בָּעֵר וְחַיָּתֹי אֵין הֵי עוֹלְה: (פ)
- י ן אָל־מִי חְּדַּמְּיִוּן אֵלִ יִּמִּה־דְּמִיּת חַעַּרָכּוּ לְוֹ:
- ە הַפְּמָלִ נְסָוּ חַלְּמִּ וְצִבֵּוּ בַּזְּהָב יְרַפִּמְנִּנִּ ق - הַפְּמָלְ נְסָוּ חַלְמִּ וְצִבֵּוּ בַּזְּהָב יְרַפִּמְנִּנִּ
- ֶּ הַמְּסְבָּן הְּרִימָּה עֵּץ לֹאֲ־יִרְקָה יִבְּחָר הְהָשׁ הְבְםׁ יְבַּמֵּשׁ־לֹוֹ לְהָבֵין פֶּסֶל לָא הְיִּהְשׁׁיִּה (ס)
- ַ הַלִּוֹא הַדְּעוֹּ הַלָּוֹא הִשְּׁמָעוּ הַלָּוֹא הָגַּר מֵרְאִשׁ לְבֶם הַלִּוֹא הִשְּׁמָעוּ הַלָּוֹא הָגַּר הְאָהֶץ:
- َ תּוֹשֶׁבֵׁ עַלְ־חָוּג חָאָבֶץ וִיִּשְׁבֶּיחָ פַחַגָּבָים הַנּוֹמֶה כַדִּלִ שְׁמַנִם וַיִּמְהַחָם כָּאָהֶל לְשֶׁבֶת:
- הַנּוֹתֵן רוֹזְנָים לְצָּיִן שָׁפְּטֵי צָּרֶץ כַּתָּהוּ מְשֶׂה:

₽7

- Scarce are they planted, Scarce are they sown, Scarce hath their stock taken root in the earth; When He bloweth upon them, they wither, And the whirlwind taketh them away as stubble.
- To whom then will ye liken Me, that I should be equal? Saith the Holy One.
- Lift up your eyes on high, And see: who hath created these? He that bringeth out their host by number, He calleth them all by name; By the greatness of His might, and for that He is strong in power, Not one faileth.
- עָּלֵם שַּׁמְּאֶם: (ס) בּאָבֶּא נּוֹמְטַ וֹנִם ַּנְמָּׁר בָּהָם וַנִּּלְמִּנ יִסְעָּנִי בּאָבֵא נּוֹמְטַ וֹנִם ַּנְמָּר בָּהָב בָּרְ
- دَ لَمُرِيْنَ تَلَقَلَنَا لَمُمَالًا لِمُقَالِ كَالِمِ:
- שָׁאִּרְ מְרִוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאִּוֹ מִי־בָּרֵָא אֵׁכֶּה ⁶² הַמּוֹצִיא בְמִסְפָּר צְבָאָם לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְּרָא מֵרְׁב אֹנִים וְאַמֵּיץ בֿחַ אָישׁ לְא נֶעְהֶר: (ס)

הפטרת עקב

The Haftara is Isaiah 49:14 - 51:3. This is the Second Haftara of Consolation.

But Zion said: 'The LORD hath forsaken me, And the Lord hath forgotten me.'

Can a woman forget her sucking child, That she should not have compassion on the son of her womb?

Behold, I have graven thee upon the palms of My hands; Thy walls are continually before Me.

Yea, these may forget, Yet will not I forget thee.

- \mbox{Thy} children make haste; \mbox{Thy} destroyers and they that made thee waste shall go forth from thee.
- Lift up thine eyes round about, and behold: All these gather themselves together, and come to thee. As I live, saith the Lord, Thou shalt surely clothe thee with them all as with an ornament, And gird thyself with them, like a bride.
- For thy waste and thy desolate places And thy land that hath been destroyed— Surely now shalt thou be too strait for the inhabitants, And they that swallowed thee up shall be fat away.
- The children of thy bereavement Shall yet say in thine ears: 'The place is too strait for me; Give place to me that I may dwell.'
- Then shalt thou say in thy heart: 'Who hath begotten me these, Seeing I have been bereaved of my children, and am solitary, An exile, and wandering to and fro? And who hath brought up these? Behold, I was left alone; These, where were they?

يَرْدُر بَهُ فَارِد لِهُ بَيْدُ، كُمْ هُهُوْتِادٍ: يَ تَنِهُوْنَ هُفُدِ مَذِيْدِ مُدَيِّاتِ هُلِّ فَمُثَنِّد بَاءً

+יי:XIIX וֹשַּׁאמֶר צִּיוֹן עַּוֹבָנִי יָהְוֹעִ וֹאַבְנָי שְׁכִּחֵוֹנִי:

- قرا مِحْ حَقِرَهُ مَرْدُلُهُ مَانِينَ الْمُرْدُلُهُ مُنْدُدُ مُرْدِدُ.
- تظهر: مُثَادُد خَبُرُك مُثَالُونِك يَمْثَادِركُنِك مُقَالًا
- מּטַׁעְ שַּׁאֶבֶׁרְ מִּיִּנְמֶּבְ וְבְּעַׁמֵּי מִּבְלְּמֶּנְבֵּ: • בּי חַבְבִּעָנְבְּ וְמִּמִּמִינְיִבּ וֹאָבֵא חַבַסִׁעַבַ בִּי
- ַ עַּמְלַוָם לְּמְּעַ בְּּ, וֹאִמֶּבִּע: מוּע יאִמְרַוּ בְּאָּוֹרָוּ בְּנֵי שִׁכְּלְיֵנִ צִּרַ לִּיִּ
- װְאָמָרִיִּ בִּלְבָבְּרִ מִּי יֵלִר־לִי אָת־אֵּלֶר וַאֵּנִי שָׁכּוּלֶר וְנַלְמוּדֶר גִּלֶרוּ וְסִּינָרו וְאֵלֶר שֵׁי הְם: (פ)

- Thus saith the Lord God: Behold, I will lift up My hand to the nations, And set up Mine ensign to the peoples, And they shall bring thy sons in their bosom, And thy daughters shall be carried upon their characters.
- And kings shall be thy foster-fathers, And their queens thy nursing mothers; They shall bow down to thee with their face to the earth, And lick the dust of thy feet; And thou shalt know that I am the Lord, For they shall not be ashamed that wait for Me.
- Shall the prey be taken from the mighty, Or the captives of the victorious be delivered?
- But thus saith the LORD: Even the captives of the mighty shall be taken away, And the prey of the terrible shall be delivered; And I will contend with him that contendeth with thee, And I will save thy children.
- And I will feed them that oppress thee with their own flesh; And they shall be drunken with their own blood, as with sweet wine; And all flesh shall know that I the LORD am thy Saviour, And thy Redeemer, the Mighty One of Jacob.
- Thus saith the Lord: Where is the bill of your mother's divorcement, Wherewith I have put her away? Or which of My creditors is it To whom I have sold you? Behold, for your iniquities were ye sold, And for your transgressions was your mother put away.
- Wherefore, when I came, was there no man? When I called, was there none to answer? Is My hand shortened at all, that it cannot redeem? Or have I no power to deliver? Behold, at My rebuke I dry up the sea, I make the rivers a wilderness; Their fish become foul, because there is no water, And die for thirst.
- I clothe the heavens with blackness, And I make sackcloth their covering.
- The Lord God hath given me The tongue of them that are taught, That I should know how to sustain with words him that is weary; He wakeneth morning by morning, He wakeneth mine ear To hear as they that are taught.
- The Lord God hath opened mine ear, And I was not rebellious, Neither turned away backward.

- פְּה־אָמֵּר אֲדֹנֵי יֵהוֹה הַנָּה אָשָּׂא אָל־גּוִים יִדְּי וְאָל־עַמָּים אָרֵים נִסֵּי וְהַבָּיאוּ בְנִיִּדִּ בְּחְצֶן וּבְנֹהַיְךְ עַל־בְּתֵף הִנְּשָׁאנְה:
- د مَقْرَت هُرَاءً الْمُرْتِكِ لَمُرْتِكِ لَمُعَادِرُدِكِ الْمُرَادِ لَالْمُرْفِرِ فِي الْمُرْتِيدِ خُلِكِ الْمُؤْدِ لَائِكِرُنِكِ خِلْدٍ: (0)
- יִּמְלֶמִּי (ס) בּיִּ בְּנִלְּטִי (ס) נְאָם_מֶּבָּׁר בִּגְרִילִי
- פִּרְכָּהוּ אָמַר יְחִוָּה נַּם־שָׁבֶּי גִּבּוֹר יָפֶּׁח ימַלְקָוֹת עָרֵיץ יִפֶּגַמ וָאָת־יְרִיבֶּרִּ אָנָבֵי אָרְיב וָאָת־בְּנֵיְךְ אָנְבֵי
- מְּנְאָּהְבְּׁ נִּיְאָבְְ'ְבֵׁ אָׁבָּׁרֵב נַהְּלָב: (ס) בְּמָּׁם נְאָפְּׁרָנּוֹ וֹנִבְּהָּ כִּלְ-בָּאָּר בֵּּנ אָנָּי נִּעִוֹּע נִעִּאָכִּלְעַׂי, אָטַ-מִּוּנְנִב אָטַ-בָּאָּרָם וֹכִּמָּסִיסִ
- نِ خَفِمُمْرَكُ مُهُذِٰكُ لَا هُفُكُم: مُحْدُنُ مُنْكُم كُلِ تَا خَمْرَبُنَ كِلَ مُنْكُم بَمُدُ هُمُا هُمُّد مُكِنُ نِي كُلَ خَمْرُنُ فِي مُنْ مُنْهُم يَمُدُ خِب هُمُّد يُنْهِ نَا يَا مُصْدَا فِي الْمُعْدِي
- ַ מִּרִּוּעַ בְּאָתִי וְאֵין אִישׁ קָרֵׁאִתִּי וְאֵין עּוֹנִה בְחַ לְחַצִּיל חֵן בְּנַעֲרָהִי אַחֲרֵיב יָּם אָשִׂים בְחַ לְחַצִּיל חֵן בְּנַעֲרָהִי אַחֲרֵיב יָּם אָשִׂים נְחָלְת בַּצְּמֶא:
- בּׁ אַלְבָּׁנְהָ הָתְּוֹם עַגְגִינִי וְהָּעִ אָהָּוֶם בּׁסִּיִּעִם: (פּ)
- ְּאֵבְוֹּנְ יֵבְנְּנִי לְּמִּנְ לְמָּנִּוְ לְמִּנּּבְיִם לְבַרָּמִּר לְמִּנִּם אָתַ־נְמֵּך דְּבָּר נְמֵּנִרוּ בַּבָּקֶר בַּבְּקֶר יְמִּנְר אָזְן לְמְּמִׁנְ כַּלְמִּנְּרִים:
- אַטִוּר לְאִ נְסִינְּטִׁי: * אָדְנָי הֵשִׁים פְּמָּטִר לֵי אָזִן וְאָנָכִּי לָאִ מָּנִינִי:

- I gave my back to the smiters, And my checks to them that plucked off the hair; I hid not my face from shame and spitting.
- For the Lord God will help me; Therefore have I not been confounded; Therefore have I set my face like a flint, And I know that I shall not be ashamed.
- He is near that justifieth me; Who will contend with me? let us stand up together; Who is mine adversary? let him come near to me.
- Behold, the Lord Gop will help me; Who is he that shall condemn me? Behold, they all shall wax old as a garment, The moth shall eat them up.
- Who is among you that feareth the LORD, That obeyeth the voice of His servant? Though he walketh in darkness, And hath no light, Let him trust in the name of the LORD, And stay upon his God.
- Behold, all ye that kindle a fire, That gird yourselves with firebrands, Begone in the flame of your fire, And among the brands that ye have kindled. This shall ye have of My hand; Ye shall lie down in sorrow.
- Hearken to Me, ye that follow after righteousness, Ye that seek the Lord; Look unto the rock whence ye were hewn, And to the hole of the pit whence ye were digged.
- Look unto Abraham your father, And unto Sarah that bore you; For when he was but one I called him, And I blessed him, and made him many.
- For the Lord hath comforted Zion; He hath comforted all her waste places, And hath made her wilderness like the garden of the Lord; Joy and gladness shall be found therein, Thanksgiving, and the voice of melody.

- ײַ װְ נִינִינִי מִבְּׁלְמִּוִע וֹנִע: " װֵּ דִּטַּנִי לְמַבְּיִם וּלְטַנִי, לְמָנִׁם פָּּנִּ, לָאָּ
- י וארגי ההוה ישור לי על ישר הי לא אַרְישׁ: אָרְישׁ:
- פּ הַן אֲדֹנֶי הֵהוֹה יִשְּׁוְרֹלִי מִי־הִוּא יַרִשִׁישֵּנִי הַן כִּקְם כַּבָּנֶד יִבְלוּ עָשׁ יאִבְלֶם: (ס)
- מִי בְּבָם יְרֵא יְחִוֹּח שִׁמֵעַ בְּקֵּוֹל עַבְדֵּוֹ אֲשֵׁרוּ הָלַף הַשִּׁלִים וְאֵין נֹנִהּ לֹוֹ יִבְשָׁחׁ בְּשֵׁם יְחִנְּה וְיִשְׁמֵן בַּאלְהֵיוּ: (ס)
- הן פָּלְבֶם לְרָחֵי אָשׁ מְאַזְּרֵי זִיקְוֹת לְכָּנִוּ בְּאָנִר אָשְׁכָּם וּבְּזִיקוֹת בְּעַּרְמָׁם מִיְּדִי הְיָמְה־זָּאִת לְכָּם לְמַעֲצֵבֶּה הִשְּׁבְּרְוּ: (ס)
- ַ הַבְּּישׁי אֶל־אַבְרָהָם אֲבִיבָּם וְאֶל־שְׂרָה הְחוֹלֵלְבֶם בִּי־אָהָד קִרָאִהִיו וַאֲבְרָבֶהוּ הְאַרְבֶּהוּ:
- בִּי־נִחָם יְהְנָׁה צִיּוֹן נִחַם בָּל־חָרְבֹמָּיה נִיּשֶׂם מִרְבָּרָהִ בְּעֵּדֵן נִעַּרְבָּמָה בְּנַן־יִהְוָּה שִׁשְׁוֹן וְשִׁמְחָהֹ יִמָּצֵא בְּה תּוֹדֶה וְקִוֹל זְמְרֵה: (ס)

REGILL FXR

The Haftara is Isaiah 54:11 – 55:5. This is the Third Haftara of Consolation. On Rosh Ḥodesh, read the Maftir on page 189. Most read the Haftara for Rosh Ḥodesh when that occurs (and combine this Haftara with Ki Tetze), but the special Haftara for Erev Rosh Ḥodesh is not read when this week is Erev Rosh Ḥodesh.

- O thou afflicted, tossed with tempest, and not comforted, behold, I will set thy stones in fair colours, And lay thy foundations with sapphires.
- And I will make thy pinnacles of rubies, and thy gates of carbuncles, and all thy border of precious stones.
- And all thy children shall be taught of the ${\rm LORD}_5$ and great shall be the peace of thy children.
- In righteousness shalt thou be established; be thou far from oppression, for thou shalt not fear, And from ruin, for it shall not come near thee.
- Behold, they may gather together, but not by Me; Whosoever shall gather together against thee shall fall because of thee.
- Behold, I have created the smith That bloweth the fire of coals, And bringeth forth a weapon for his work; And I have created the waster to destroy.
- No weapon that is formed against thee shall prosper; And every tongue that shall rise against thee in judgment thou shalt condemn. This is the heritage of the servants of the LORD, And their due reward from Me, saith the LORD.
- Ho, every one that thirsteth, come ye for water, And he that hath no money; Come ye, buy, and eat; Yea, come, buy wine and milk Without money and without price.
- Wherefore do ye spend money for that which is not bread? And your gain for that which satisfieth not? Hearken diligently unto Me, and eat ye that which is good, And let your soul delight itself in fatness.
- Incline your ear, and come unto Me; Hear, and your soul shall live; And I will make an everlasting covenant with you, Even the sure mercies of David.
- Behold, I have given him for a witness to the peoples, A prince and commander to the peoples.
- Behold, thou shalt call a nation that thou knowest not, And a nation that knew not thee shall run unto thee; Because of the LORD thy God, And for the Holy One of Israel, for He hath glorified thee.

- יייאוז עַנְיָּה סֹעַרֶה לַאׁ נָחָמָה הַנָּה אָנֹלִי מַרְבָּיץ בַּפַּרִּרְ'שַׁ: בפּוּךְ אֲבְנַיְה וֵיסְרְחָיִרְ בַּפַפִּירֵים:
- ڠڬٛڬٚٮ ڶڂ۫ڔۦ؋۬ڗڹػ۪ڬ ڬؚۼڂڗ؞ۦؾۊ۬؇: ﴿ انْمَمْكَ، قَلَّادِيرِ مَمْمِنِكَ نِمُمُكَنَكَ خَعَدَاتًا
- ن اَجْمِ حُرْنَكَ جُمِينَا، يُسْلِينَ لِيَاحِ شِجْلِتِ خُرْنَكَ:
- יי בּגְּבַׁטְׁר הִפּנְדָּנִי בַּנִדְּאָ הַמְּמֶשְׁלְ בִּי־לָאָ בּגְבַּקְרָה הִפִּנְנָנִי בַּנִדְּקָי מִמְּשָׁלִ בִּי־לָאָ
- (כי הן)[קי הַנָּה] אָנִכִי בְּרֵֵאִתִּי חַלְּשׁ נִפֹּתַ בְּצֵשׁ פָּחָׁם וּמוֹצִיא כְּלִי לְמַעֲשֵׂהוּ וְאָנֹכֶי בְּרֵאִתִּי עַשְׁחָית לְחַבֶּל:
- בְּלִ-בְּלֵי יוּצָר עָלִיִּךְ לָאִ יִּצְלָּח וְכְּלִ-נְחֲלִתְּ עַּבְּדִי יְהְזְּה וְצִּדְּקְהָם תֵּאִתִּי זֹאָת יְהְנְּה: (ס)
- בְּסֶבּ וּבְלְנִא מִטֵּיר יֵנֵן וְחָלֶב: בְּסֵבּ לְלָנִי שִּבְרוּ וִאֵּבֵלְוּ וּלְלָנִי שִּבְּרִוּ בְּלְנִא הייז הייז קני בְּלְ־צְּמִא לְבָנִּ לַמְּנִם וַאַּשֶׁר אָּין־לִנִּ
- קוּב וְטִטְׁמִּנֵּנ בַּבֵּאֵן נַפְּּאֶכֶם: בְּלַנִא לְמִּׁבֹמִּנ אִמְתִּ אַמְנִּמִ אִלָּ, וֹאִבְלִּנְ בְּלֵנִא לְמִּבֹמִנִ אִמְלִם בְּלֵנִא_כָּטִם וֹיִגִּינִּמִּטִם
- עַנְּאֶמְנְיִם: נְאֶלְנִעָּׁע לְכָּםְ פָּׁנַיִּע מִנְלֶם עַסְׁנֵי, גַּוֹג עַסְּׁנִּ אָּנִוֹּלִם נִלְכָּנִ אָלָ, מִּמְמִּנִּ נִיִּטְׁנִי, נִּפְּמִּכִּם
- לְאַמִּׁנִם: בּי בַּנִּוֹ מֵּב לְאִנּמִּנִם דָּטַעַּנִוּ דָּנִיִּג נִּלָּבָּנִנִּיִּר יִלְּבָּנִנִּיִּר
- ישְׁבְאֵׁכְ בֵּּג פַאִּבֶּנְבִּי (ס) אַלְנְבּ יִגְיּהִּגּ לְתָּתֹּן יִבִּיְנִב אָּכְחָיִנְבּ וֹלְבְּצְרִיִּה בוֹן נִּגִּי לְאִבִיבֹת ִיּפִלְרָא וֹנִיִּג לִאָּבִיבֹתֹתִּ

הפטרת שופטים

The Haftara is Isaiah 51:12 - 52:12. This is the Fourth Haftara of Consolation.

- I, even I, am He that comforteth you: Who art thou, that thou art afraid of man that shall die, And of the son of man that shall be made as grass;
- And hast forgotten the LORD thy Maker, That stretched forth the heavens, And laid the foundations of the earth; And featest continually all the day Because of the fury of the oppressor, As he maketh ready to destroy? And where is the fury of the oppressor?
- He that is bent down shall speedily be loosed; And he shall not go down dying into the pit, Neither shall his bread fail.
- For I am the Lord thy God, Who stirreth up the sea, that the waves thereof roar; The Lord of hosts is His
- And I have put My words in thy mouth, And have covered thee in the shadow of My hand, That I may plant the heavens, And lay the foundations of the earth, And say unto Zion: 'Thou art My people.'
- Awake, awake, Stand up, O Jerusalem, That hast drunk at the hand of the Lord The cup of His fury; staggering, And drained it.
- There is none to guide her Among all the sons whom she hath brought forth; Neither is there any that taketh her by the hand Of all the sons that she hath brought up.
- These two things are befallen thee; Who shall bemoan thee? Desolation and destruction, And the famine and the sword; How shall I comfort thee?
- Thy sons have fainted, they lie at the head of all the streets, As an antelope in a net; They are full of the fury of the Lord, The rebuke of thy God.
- Due not with wine; thou afflicted, And drunken,
- Thus saith thy Lord the LORD, And thy God that pleadeth the cause of His people: Behold, I have taken out of thy hand The cup of staggering; The beaker, even the cup of My fury, Thou shalt no more drink it again;

- מאֶלְוָהְ זְמִנּט וּמִבּּוֹ אִּבְׁם שַׁבָּּגִּר וּנִּשׁוּ: אָנְבָּׁוּ אִנְבָּׁוּ שִׁנְאָ מִנְּשִׁמִּׁם מִּוּאַלִּי וֹשִׁיּרִאִּיִּ
- ر مَשְׁכֵּח יָהֹנָה עַשֶּׁךּ נִימָה שָׁלֵּים וִיסָר אָבֶץ ׁ וַהְפַּהָׁד הָמִיד כְּלִ־הַיִּים מִפְּנֵי הַמָּת הַמֵּצִיק כַּצִּשֶׁר כּוֹנֵן לְהַשְׁחָיִה וְצַּיֵּה הַמָּת הַמֵּצִיק:
- װְטְׁכֵּר צַּמְהָלְיִפְּׁמָּהִ וְלֵאִ מְתָר צַמְּהַ לְהַפְּמֵּה וְלֵאִ יִּמְהַר וְלֵאִי יִּהְּהַרִּה וְלֵאִי יִּהְ
- י וְאָנָכִי וְהַנְוֹה אֵלְהָיִרְּ רִגַעַ הַנְּּם וַנְּהָהָעִר גַּלְיִר יְהְנְה צְבְאָנִה שְׁמְנִי:
- ְּ מֵּמִּיִבְאְּמָּה וְלְּיִסָּׁה אְּבֵּא וְלֵאִמָּה לְבִּּיּוֹן לְּנְּמִהְ מְּמִּוֹם וְלִיסָּׁה אְּבֵּא וְלֵאִמָּה לְבִּיּוֹן מְּמִּיבִּאִים בִּבְּרִי בְּפִּיף יִּבְצֵּלִ יָּהָ בִּסִּיתִּיף
- הקעוררי הקעוררי אָת־בָּוֹס חַמָּתִוֹ אָת־ שְׁתָּית מִיַּד יְהְזָּה אָת־בַּוֹס חַמָּתִוֹ אָת־ קַבַּעַת בַּוֹס תַתַּרְעֵלֶה שָׁתָית מְצְית:
- מְחַוּיִלְ בְּיֶּדְה מִבְּלְ־בָּנִים נִּבְּלְה: מְחַוּיַלְ בְּיֶּדְה מִבְּלְ-בָּנִים נִבְּלְה:
- ئىۋى نۇنى خلەندىكى خىن ئىتىڭك: مىنى تۇن خلەندىكى خىن ئىسىدىن
- בְּנֵיְךְ עָּלְפָּוּ שָׁכְבָּוּ בְּרָאִשׁ כְּלִ־חוּצִיֹתִ בְּתַּוֹא מִכְמָר חַמְלְאָים חַמַת־יְחֹנֶת וַּצְּרָת אֶלֹהֵיְך:
- מְנֵינִוּ: (פּ) בּ לְבֵּוּ שִׁמְמִּנִינָא זִּאָט מִּנְנִינִי וַּשְׁכִּׁנִט וֹלְאָ
- פֿר־אָמַר אַדֹנֵוְךְ יְהִנָּה נֵאלֹהַוָּךְ יָהָרִב עַמֹּוֹ הְבָּה לְקָחָתִּי מִיְּדֵךְ אָת־פָּוֹס הַתַּרְעֵלְה אָת־קְבַּעַתֹ פַּוֹס הֲמָתִּי לֹא־תּוֹסָיפִּי לְשְׁתּוֹתָה עְוֹד:

- And I will put it into the hand of them that afflict thee; That have said to thy soul: 'Bow down, that we may go over'; And thou hast laid thy back as the ground, And as the street, to them that go over.
- Awake, awake, Put on thy strength, O Zion; Put on thy beautiful garments, O Jerusalem, the holy city; For henceforth there shall no more come into thee The uncircumcised and the unclean.
- Shake thyself from the dust; Arise, and sit down, O Jerusalem; Loose thyself from the bands of thy neck, O captive daughter of Zion.
- For thus saith the LORD: Ye were sold for nought; And ye shall be redeemed without money.
- For thus saith the Lord God: My people went down aforetime into Egypt to sojourn there; And the Assyrian oppressed them without cause.
- Now therefore, what do I here, saith the LORD, Seeing that My people is taken away for nought? They that rule over them do howl, saith the LORD, And My name continually all the day is blasphemed.
- Therefore My people shall know My name; Therefore they shall know in that day That I, even He that spoke, behold, here I am.
- How beautiful upon the mountains Are the feet of the messenger of good tidings, That announceth the harbinger of good tidings, That announceth salvation; That saith unto Zion: 'Thy God reigneth!'
- Hark, thy watchmen! they lift up the voice, Together do they sing; For they shall see, eye to eye, The LORD returning to Zion.
- Break forth into joy, sing together, Ye waste places of Jetusalem; For the Lord hath comforted His people, He hath redeemed Jetusalem.
- The Lord hath made bare His holy arm In the eyes of all the nations; And all the ends of the earth shall see The salvation of our God.
- Depart ye, depart ye, go ye out from thence, Touch no unclean thing; Go ye out of the midst of her; be ye clean, Ye that bear the vessels of the LORD.

- לְמִּבְרֵים: (פ) (פַּלְמִבְרֵים: (פּ)
- יוָסָוּף יְבֹאַ־בֶּף מִּיִר מְבֵלְ וְּשְׁמֵּאֵ: הפְּאַרְהָּף יְרִוּשְּׁלֵם מֵּיר הַפְּהָשׁ בָּי לָאִ מוּנִי מוּנֵי לְבְשָׁי מִּיִּר דִּלְּהָׁי בְּּיִּדִּי
- ַ הִתְּנְעֵּרֵי מִעְּפֶּר קִּיּמִי שֶׁבֶּי יְרִּישֶׁלְבֶׁם (כִּי התפתחוי[קי הְתְפַּמְחִין] מוֹסְבֵי צַנְּאבֶרְ שְׁבִיָּה בַּת־צִיְּוֹן: (ס)
- בְבֶּסֶׁבְ מִּנְּאֶבְנִּי (ס) בְּבֶּסֶבׁבְ מִּנְאָבְנִי (ס)
- בְּרֵאשׁנָה לְנִּיר שָׁם וְאַשִּׁיר בְּאֵפֶס עֵּשְׁקוֹ: גְיִרְאשׁנָה לְנִּיר שָׁם וְאַשִּׁיר בְּאֵפֶס עֲשְׁקוֹ:
- ַ וְעַמָּה מַה־לִּי־פֹּה נְאָם־יִּהֹוָֹה בִּי־לֻמַּח עַמָּיִי הְנְּם מֹשְׁלֶוּ יְהֵילִילּוּ נְאָם־יְהְנָה וְהָמָיד בְּל־הַיִּוֹם שְׁמֵי מִנּאֵץ:
- , לבו ידע עמי שְמִי לִבוֹ בּיִּוֹם חַהֹוּא בִּי־ אַנִי־הָוּא הַמְרַבֶּר הַנְּנִי: (ס)
- ַ מַה־נָּאוֹי עַלְרְּ אֱלִיהָיִם רַגְּבֵי מְבָשֵּׁר מַשְׁמֵיעַ שְׁלָוֹם מְבַשֵּׁר טָוֹב מַשְׁמֵיעַ יְשִׁיעָּה אָמֵר לְצִיּיִן מְלְרְּ אֵלְהָיִרְּ:
- קול צפוף גַשָּׁאוּ קוֹל יַחְבָּר יָרַנָּוִי בֵּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשִׁוּר יְתְּוָה צִיְּוֹן:
- ָ פַּאָּחָוּ רַנְּוּנְ יַחְדְּׁנִ חְרְבִוֹת יְרוּשִׁלְםׁ כֵּירִנִחַם יְהְנְתְ מַּפְּוּ נְּאֵלְ יְרוּשְׁלְם:
- " הַשְּׁרְ יִהְוֹת אָת־וְּרֵוֹעַ קָּרִשְׁי לְעֵּינֵי כָּלְ הַגּוֹגָם וְרָאִנְ כָּלְ־אַפְּסִי־אָּבֶּץ אָת יְשִׁיעָּ אָלְהֵינִי: (ס)
- סָּורוּ סֹּוּרוּ צְאַוּ מִשְּׁם מְמָא אַל־חָגָּעוּ צְאַוּ מִחּוֹכְה הַבְּּרוּ נִשְׁאֵי כְּלֵי יְהְוָה:

For ye shall not go out in haste, Neither shall ye go by flight; For the Lord will go before you, And the God of Israel will be your rearward.

בֵּי לָא בִחִפְּזוֹן הֵצֵּאוּ וּבִמְנוּסָה לַא הַלֹּבִיּן בִּי־הֹלֵךְ לִפְּנִיכָם יְהִנְּה וּמְאַסִּפְּבָם אֵלֹהֵי יִשְׁרָאֵל: (ס)

הפטרת כי הצא

The Haftara is Isaiah 54:1 - 54:10. This is the Fifth Haftara of Consolation. If the Haftara from Re'eh was not read because it fell on Rosh Hodesh, combine it with this Haftara. It is on page 167.

Sing, O barren, thou that didst not beat, Break forth into singing, and cry aloud, thou that didst not travail; For more are the children of the desolate Than the children of the LORD.

Enlarge the place of thy tent, And let them stretch forth the curtains of thy habitations, spare not; Lengthen thy cords, and strengthen thy stakes.

For thou shalt spread abroad on the right hand and on the left, And thy seed shall possess the nations, And make the desolate cities to be inhabited.

Fear not, for thou shalt not be ashamed. Weither be thou confounded, for thou shalt not be put to shame; For thou shalt forget the shame of thy youth, And the reproach of thy widowhood shalt thou remember no reproach of the widowhood shalt thou remember no

For thy Maker is thy husband, The LORD of hosts is His name; And the Holy One of Israel is thy Redeemer, The God of the whole earth shall He be called.

For the LORD hath called thee As a wife forsaken and grieved in spirit; And a wife of youth, can she be rejected? Saith thy God.

For a small moment have I forsaken thee; But with great compassion will I gather thee.

In a little wrath I hid My face from thee for a moment; But with everlasting kindness will I have compassion on thee, Saith the LORD thy Redeemer.

For this is as the waters of Moah unto Me; for as I have sworn that the waters of Moah should no more go over the earth, so have I sworn that I would not be wroth with thee, nor rebuke thee.

> רְנִי עַקְּרָה לֵאׁ יָלְגָרה פִּצְהִי רִנָּה וְצַהַלִּי לֹאִ-חְלְה בִּי-רַבַּים בְּנִי-שׁוֹמֵמָה מִבְּנִי בְעִיּלֶה אָמָר יְהֹוֶה:

מַנְטְבְּוֹב וֹנְמַבְעַלֵּוֹב אַמְבְבַּ מְּהָּבְּנִימָּוֹב וֹאָנְ אַלְ-מַטִּמְבֵּי תַאָּנְוְכִי מְנִיםְבְּיוֹ הְאַנִּים אָמֵבְי

וְמְרֵים וְשִׁמְּוֹת יוִשְׁיבוּ: בּ בִּי־יָמֵין יִשְׁמִאִיל מִפְּרָצִי וְזַרְשִּׁרְ יִּוֹיָם יִירָשׁ

ומׁובׁע אּלְמִׁנִּעִּוֹנֵ לְאִ עִזְּבָּׁנִ._מְּנָב: לְאִ עַּטִׁפְּׁנִוּ בֹּו דְמִּע הֹּלְנִתְּוֹבִ עַמִּבְּטִוּ * אַּלְשִׁוּבׁאִ כִּוּ_לָאִ עִּדְוָמִּוּ וֹאַלְ_טִבֶּלֹמִוּ בַּּוּ

ָּ בְּיִרְכָּאִשָּׁה נְעִּירֵים בָּי הִשָּׁאָס אָמָר אָרְהָוְה וְאַשְׁת נְעִירֵים בָּי הִשְּׁאָס אָמָר אָרְהָיִיף:

בְּבֶנַע קַטָּן עֵזַבְהַּנִיף יִבְרַחֲמָים גְּדֹלֵים
 מַקבֶּצֶף:

ַ בְּיַתֵּי נֹחַ וַאָּת לִּי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְּחִי מִשְּׁלָר מִי־נָחַ עִּיֹד עַל־חָאָהֶץ בֵּן נִשְׁבַּעְחִי מִקְּצָר עְלַיְרְ יִמְנְּעָרְ בְּּרְ:

For the mountains may depart, and the hills be removed; but My kindness shall not depart from thee, neither shall My covenant of peace be removed, saith the LORD that hath compassion on thee.

בָּי הַחָרִיםׁ יָמֹּישׁי וְחַגְּבָעִּיֹת הָמִּישִׁינָה וְחַסְדִּׁי מֵאִתַּךְ לֹא־יָמִישׁ יִבְרָית שָׁלֹוֹמִי לָא הַמְיּשׁ אָמָר מְרַחֲמֵךְ יְהֹוְה: (ס)

הפטרת כי תבוא

The Haftara is Isaiah 60:1 - 60:22. This is the Sixth Haftara of Consolation.

Arise, shine, for thy light is come, And the glory of the LORD is risen upon thee.

For, behold, darkness shall cover the earth, And gross darkness the Peoples; But upon thee the LORD will arise, And His glory shall be seen upon thee.

And nations shall walk at thy light, And kings at the brightness of thy rising.

Lift Up thine eyes round about, and see: They all are gathered together, and come to thee; Thy sons come from far, And thy daughters are borne on the side.

Then thou shalt see and be radiant, And thy heart shall throb and be enlarged; Because the abundance of the sea shall be turned unto thee, The wealth of the nations shall come unto thee.

The caravan of camels shall cover thee, And of the young camels of Midian and Ephah, All coming from Sheba; They shall bring gold and incense, And shall proclaim the praises of the Lord.

All the flocks of Kedar shall be gathered together unto thee; The rams of Nebaioth shall minister unto thee; They shall come up with acceptance on Mine altar, And I will glorify My glorious house.

Who are these that fly as a cloud, And as the doves to their cotes?

Surely the isles shall wait for Me, And the ships of Tarshish first, To bring thy sons from far, Their silver and their gold with them, For the name of the LORD thy God, And for the Holy One of Israel, because He hath glorified thee.

And aliens shall build up thy walls, And their kings shall minister unto thee; For in My wrath I smote thee, But in My favour have I had compassion on thee.

מְלְנְנֵׁ זְבֵּׁינֵי: מִּנְלֵּנִ זְּבִּׁינֵי: מִּנְלֵנְ זְבִּינִי:

בִּי־הִנֵּה הַהֹשׁׁדִּ יִכִּפָּה־אֶּבֶיץ וַעֵּרָבֵּלִ לְאִּמִּים וְעְּלֵיִדְּ יִזְּרֵח יְהִנְּה יִּכְבוֹדֻוֹ עָלִיִדְ יֵרְאֵה:

· נְילְלָנִי זְנִנִם לְאָנִנֵ'ڬ וּמִלְלָנִם לְלָזִּשׁ זַּבְׁיִוֹשׁ:

מִאְמֵלְנִׁי: בְּאָרְ בְּנָּוִרְ מֵרְחַוֹּל יָבְאִּר וּבְנוֹתַּוֹרְ עַּלְ־צָּר מְאָמְנְיִי:

:מְפָּׁבְּ מְּלְוֹבְ מְמָנִוּ זְם מֵוּלְ מָנִם וְלָאוּ לֶבְּי אַ שִּבְאָי וְלִמְבִים יִפְּמַב וְבִמַב לְלָבֵּיׁב פָּרִ

שְׁפִעַּת וִּמַלִּים חָכַפַׁף בִּכָּרֵי מִדְיָן וְעֵיפָּׁה כִּלָם מִשְׁבָא יָבֻאּי זָהָב וּלְבוֹנָהֹ יִשְׁאִּי וּהְהִלְּה יְהַנְה יְבַשֶּׁרוּ:

שׁפְאַבְטֵּג אַפְּאֵב: הְּחֵבְעַיּנְוּב הַתְּלָנִ תַּלְבִבּגִּוְ מִוֹּבְּטִּג נִבֵּנִנ בְלַבְאַץ שִבִּר הָשָּׁבִּה לָּבִּ אָנִלָּג וֹבָנִינִי

אְבְׁבְינִינִים: * מִּגְאַבְּנִי כַּמָּבְ טַּמִּנְפֵּגַּנִּט וַכַּנְּנִנִם אָבְ_

בּגַרוֹאִנִּם יְקִּנִּינִ נְאֶנִיִּת מַרְשִׁישׁ בָּרָאִמִּנְּת לְמָם יְתְנָּת אֶלְתָּיִר וְלְקָּרִישׁ יִשְּׁרָאֵל בָּי בְּאֵרֶר:

בּׁ, בַעֹּגְפּׁ, טִבּיטְוּבׁ וִבַבְּגֵינִ, בְטַמְּטֵּוּב: יבֹנִי בַּנִי. ַנַבְּרָ טִמְסָּוּב יִמִּלְכִּיטִם וְמִּבְעִינִּבּ

- Thy gates also shall be open continually, Day and night, they shall not be shut; That men may bring unto thee the wealth of the nations, And their kings in procession.
- For that nation and kingdom that will not serve thee shall perish; Yea, those nations shall be utterly wasted.
- The glory of Lebanon shall come unto thee, The cypress, the plane-tree and the larch together; To beautify the place of My sanctuary, And I will make the place of My feet glorious.
- And the sons of them that afflicted thee Shall come bending unto thee, And all they that despised thee shall bow down At the soles of thy feet; And they shall call thee The city of the LORD, The Zion of the Holy Or the LORD, The Sion of the Holy Dreed.
- Whereas thou hast been forsaken and hated, So that no man passed through thee, I will make thee an eternal excellency, A joy of many generations.
- Thou shalt also suck the milk of the nations, And shalt suck the breast of kings, And thou shalt know that I the Lord am thy Saviour, And I, the Mighty One of Jacob, thy Redeemer.
- For brass I will bring gold, And for iron I will bring silver, And for wood brass, And for stones iron; I will also make thy officers peace, And righteousness thy magistrates.
- Violence shall no more be heard in thy land,
 Desolation nor destruction within thy borders; But
 thou shalt call thy walls Salvation, And thy gates
 Praise.
- The sun shall be no more thy light by day, Neither for brightness shall the moon give light unto thee; But the LORD shall be unto thee an everlasting light, And thy God thy glory.
- Thy sun shall no more go down, Neither shall thy moon withdraw itself; For the Lord shall be thine everlasting light, And the days of thy mourning shall be ended.
- Thy people also shall be all righteous, They shall inherit the land for ever; The branch of My planting, the work of My hands, Wherein I glory.

- נְבִוּגְּיִם: יְפְגְּרִוּ לְְחָבָּיִא אֵלְיִךְ חֲיִלְ גִּיִּיִם וּמַלְכִּיחָם הְפְּהְּחִי מְּמְבְּיִרְ מִבְּיִלְם יִּמְלְכִיחָם
- יאַבְדֵּוּ וְתַּמַּמְלְבֶּה אֲמֶׁר לֹאִ־יַעַּבְּדָּוּ יאָבְדוּ וְתַמַּמְלְבֶּה אֲשֶׁר לֹאִ־יַעַּבְּדָוּ
- בּנְלְ, אֶּכַבֶּׁג: נְטְאָּמִּגְר יַטְבְּנִגְן אֶלָּיִב מְלֵּנָם מִלֵּבְּמָּג נִמְלַנָם בּבְנִג עַלְּבִּגוֹן אֶלָיִב יִבְנָא בָּבָנִת שַבְּעָּרִי
- מָּנֶר יְּבְלְּנֵע בִּיּנְוֹ לֵבְנָתְ יִמְּבִּאָּלְ: מַּלְ-כַּפּּוִע בִּילְוֹנֵ בְּלְ-מִוֹּאָבָּיוֹ וֹלֵבִאִּ לְנַ י נְטַלְכָּנִ אֵלְוֹנֵ מִּטְנִתְ בִּיֹנִ מִׁמְּנְּוֹנֵ וְנִימִּטִּנִוֹנִי
- וְשְּׁמִּטִּיךְ לְגְּאָוִן מּוּלֶם מִּשְּׁיִשְׁ בִּוֹר וְדְוֹר: מַחַים בַּיִּרְבָּר שְׁנִיאָר וִאָּרן מִנְבָּר
- نَمُّرُد: اَبْنَمَنَ قَد هُدُر نُسَلِم طَيْمَدَمِكَ لَاهُكُكُكَ هُدُرِد اَبْدَكُانُ لِسَكْرَد بِينِت لَهُد طُكْرُدت ضَنْزُكَا،
- וֹנְיֹמְּנִׁ אַבְּנְאָ זִּנְיִב וְמָטִע טַבּּנִיִּבְ טַּאַבְּנִים בּּנִיגְ וְמִּמְטֵּי פְּאָבִים ְּנְטָמֵע וָמָטַע מַטַע טַנְּטָשָׁ אָבָּנִא זָנְיִב וְמָטַע וַמָּטִע מַטַע טַנְּאָרָיִי
- לא־יִשְׁׁלַע עַּוֹּד חָמָסׁ בְּאַרְצֵּׁךְ שָׁד וָשֶׁבֶר בּגְבּוּלְֵיֵךְ וְקַרֶאת יְשׁיּעָרֹ חוֹמֹלִיךְ יִשְׁעָרֵיִךְ מְחִלְּה:
- לא־יִהְיֵה לָּה עִּיִּר הַשָּׁמָשׁ לְצִּיִר יִּלְּם יִלְנְּגַּה תַּיָּהֶת לֹא־יָצִיר לָוְדִּ וְתִּיָּת לָצִיר יִּהְתִּ קצִּיר עּיִּלְם נִאלְנַיְיָּה הַשְּׁמָשׁ לְצִּיִר יִּהְם
- לא־נְבָוֹא עוֹד שִׁמְשֵׁך וִיבִחַךְ לָא גֵאָסֵר בָּי יִחנְה יְהְנֶת־לָךּ לְאַוֹר עוֹלֶם וְשָׁלְמָוּ יָמֵי אֶבְבֵּךְ:
- לְטִיטִּפְּאֶׁר: נְצֶּר (כִּ, מִסְמִּו)[מִ, מַסָּמָּנִ] מַמְּשָּׂנִי יָּנֵי בְּטִיטִּפְּאֶׁר:

The smallest shall become a thousand, And the least a mighty nation; I the LORD will hasten it in its time.

ַ הַקְּמֵלְ יִהְיָה לְאֶׁלֶךְ וְהַצְּעֵיר לְגָּוֹי עָצִיּם אֲנִי יְהְוָה בְּעְהָה אֲחִישֶׁנְה: (ס)

הפטרת נצבים

The Haftara is Isaiah 61:10 – 63:9. This is the Seventh (and final) Haftara of Consolation, and is read on the Shabbat before Rosh HaShana.

OI:IXJ

I will greatly rejoice in the LORD, My soul shall be joyful in my God; For He hath clothed me with the garments of salvation, He hath covered me with the robe of victory, As a bridegroom putterh on a priestly diadem, And as a bride adorneth herself with her jewels.

For as the earth bringeth forth her growth, And as the garden causeth the things that are sown in it to spring forth; So the Lord God will cause victory and glory To spring forth before all the nations.

For Zion's sake will I not hold My peace, And for Jerusalem's sake I will not rest, Until her triumph go forth as brightness, And her salvation as a torch that burneth.

And the nations shall see thy triumph, And all kings thy glory; And thou shalt be called by a new name, Which the mouth of the LORD shall mark out.

Thou shalt also be a crown of beauty in the hand of the Lord, And a royal diadem in the open hand of thy God.

Thou shalt no more be termed Forsaken, Meither shall thy land any more be termed Desolate; But thou shalt be called, My delight is in het, And thy land, Espoused; For the Lord delighteth in thee, And thy land shall be espoused.

For as a young man espouseth a virgin, So shall thy sons espouse thee; And as the bridegroom rejoiceth over the bride, So shall thy God rejoice over thee.

I have set watchmen Upon thy walls, O Jerusalem, They shall never hold their peace Day nor night: Ye that are the Lord's remembrancers, Take ye no rest,

And give Him no rest, Till He establish, And till He make Jerusalem A praise in the earth.

שָּׂהִשְׁ אָשָּׁישׁ בְּיִרוֹיָה חָגֵל נִפְשִׁי בָּאִלֹהִי כָּי הִלְבִּישִׁנִי בּנְּדִי־נְּשִׁעּ מְעָּיל צְּדְקָה יְשְּׁשָׁנִי בְּחְתְּן יְכְתֵּן פְּאֵר וְכַכַּלֶּה תַּעְּבֶּה בַּלֶיהָ:

ֵ בֵּי כְאַׂנֵץֹ מּוֹצֵיא צִמְּחָה וּרְנֵנָּה זֵרוּעֵּיִה תַּצְמִיתַ בֵּןוּ אֲדֹנֵי נֵחוֹה יַצְמֶיתַ צְּדָקָה וּתְהַלְּה נֵגֶּד בְּלְ־תַּנּוֹנְם:

בּלְפָּיד יִבְּעֶר: לְאַ אָשִׁלְוֹט עַּד־יִצָּא כַּנֹּנִה צִּדְּלְה וִישׁיִּטְה קאַ אָשְׁקְוֹט עַד־יַצָּא כַּנְּנִה צִּדְלְה וִישׁיִּלְם קלְפָּיד יִבְּעֶר:

" וֹבְאָּנ גוִנִם צִּדְקֵּנ וֹלַכְשְׁלְבָּנִם בָּבוִצְּנִ ' וְמִנְא לְּבְּ ְהָּם חַבְּהָה אָּהָּב פָּּג יְבּוֹנִי (כִּ, וְמִנִּא לְבַּ ְהָּם חַבְּה אָהָב פָּּג יְבּוֹנִי (כִּ,

לא־נאָמֵר לָך עֿוֹר עַזוּבָּׁה וּלְאַרְצֵּרְ לָאִר בְּאַמָר עוֹר שְׁמָמָה בֵּי לָךְ וִקָּרֵאֵ חָפְּצִיר בְּה וּלְאַרְצֵךְ בְּעוּלָה בִּי חָפֵּץ יְהוָה בָּרְ הְיִה וּלְאַרְצֵּךְ הִבְּעֵל:

چَربَنِهُم بَابِرَا مَحِــِحَجُبِ نِشِيْسَ مَحَرُنِكِ بَرْشِيْسَ بَابِرًا مَحِــِحَجُبِ نِشِيْسَ مَحَرُنِك پُحَــِيْكِ

על־חִוֹמתַיִּף יְרוּשִׁלִם הִפְּמַּרְתִּי שִׁמְרִּים בְּל־חַיַּיִם וְכְל־חַלַּיֵלָה תָּמָיד לָא יָחֵשָׁוּ הַמַּזְכָּרִים אֶת־יְחֹנְה אַל־הֲמִי לְבֶם:

אָּטַ_וְבוּמֶּלֶם טְּטִבְּיֵנְ בְּאָבֵּא: וֹאָלַ_טִּטְּנִי בְּמִּי לְּנִי בְּאַבִּוֹכְוָיֵן וֹמַבַּוֹמָּים

ħΔī

- The Lord hath sworn by His right hand, And by the arm of His strength: Surely I will no more give thy corn To be food for thine enemies, And strangers shall not drink thy wine, For which thou hast laboured;
- But they that have garnered it shall eat it, And praise the Lord, And they that have gathered it shall drink it In the courts of My sanctuary.
- Go through, go through the gates, Clear ye the way of the people; Cast up, cast up the highway, Gather out the stones; Lift up an ensign over the peoples.
- Behold, the Lord hath proclaimed Unto the end of the earth: Say ye to the daughter of Zion: 'Behold, thy salvation cometh; Behold, His reward is with Him, And His recompense before Him.'
- And they shall call them The holy people, The redeemed of the LORD; And thou shalt be called Sought out, A city not forsaken.
- Who is this that cometh from Edom, with crimsoned garments from Bozrah? This that is glorious in his apparel, stately in the greatness of his strength?'—'I that speak in victory, mighty to save.'—
- Wherefore is Thine apparel red, and Thy garments like his that treadeth in the winevar?—
- I have trodden the winepress alone, and of the peoples there was no man with Me; yea, I trod them in Mine anger, and trampled them in My fury; and their lifeblood is dashed against My garments, and I have stained all My raiment.
- For the day of vengeance that was in My heart, and My year of redemption are come.
- And I looked, and there was none to help, and I beheld in astonishment, and there was none to uphold; therefore Mine own arm brought salvation unto Me, And My fury, it upheld Me.
- And I trod down the peoples in Mine anger, and made them drunk with My fury, and I poured out their lifeblood on the earth.'
- I will make mention of the mercies of the Lord, and the praises of the Lord, according to all that the Lord hath bestowed on us; and the great goodness toward the house of Israel, which He hath bestowed on them according to His compassions, and according to the multitude of His mercies.

- בְנֵי־נֵבֶר מִירוּשֶׁך אֵשֶׁר נֵגַעַהְ בְּוֹי אִם־אָמִן אָת־דְּגָּנְדְ עִּיֹד מַאֲבָל לְאָיָבִיִּדְ וָאִם־יִשְׁתָּי בְנֵי־נֶבְר מִירוּשֶׁך אֵשֶׁר נֵגַעַהְ בְּוֹּי
- פִּי מְאַסְפִּיוֹ יֹאְכְלֻחוּ וְחֵלְלוּ אֶת־יְחֹזְׁחַ
 וְמְלַבְּצֵּיוּ יִשְׁחֵּחוּ בְּחַצְּרְוֹת קַּדְשֶׁי: (ס)
- ، עִבְרָוּ עִבְרוּ בַּשְׁעָרִים פַּנִּוּ זֵָבֶרְדִּ הַעָּם סָלּוּ סָלּוּ הַמְסִלְּהֹ סַקְּלַוּ מֵאֶבֶן הַרֵּימוּ גֵס עַל־ הְעַמִּים:
- □ נַקְרְאָּי לְהֶם עַם־תַּקְּדֶשׁ יְּאִיּלֵי יְהֹזְה וְלְףְ

 'קְּרֵא דְרוּשְׁׁה עִיר לְאׁ נְעֵּזְבְה: (ס)
- מי־זָהוּ בָּא מִאֶבֹיה חַמִּיץ בְּנָדִיםׁ מִבְּצִּרָה זָה חַרַּיּר בִּלְבִישׁׁוֹ צַּעֶה בְּרָב כֹּחַוֹ אֲנָי מְרַבֵּר בִּצְרָקָה רַב לְהוֹשֶׁיעַ:
- מַצַּוּעַ אָדִם לַלְבוּיָמֵוֹצִ וּבְגָנֵדִי בְּנִתַ:
- נֹגְטַׁםְ מַּגְ_בֹּנִגְּוּ וֹכֹּגְ_מַגְּבִּנּמָּוּ אֵּנִאֶּגְטֵּוּ: אִטְּוּ וֹאִגַוֹבְכֵּם בַּאַפְּּוּ וֹאִנִּמִסִׁם בַּטַמָּעִיּ, וֹנִי פּוּנִבׁוּוּ בַּנַבְּטִּוּ גִלְבַּגִּי נִמִּמִּמִּיםְ אֵנּוֹ_אָנִמִּ
- + בּׁ, וֹנִם נֹטִם בֹלְבַּׁ, וְמִׁנָּטִ נִּאִנְלְ, בֹּאַנִי:
- וּטַּוְאָּה לְ, וְבְהָּ, וֹשׁמֶטׁ, שֵׁיאַ סְמָבֶשׁׁוּ י נֹאַבּׁ,סְ נִאָּוֹ הַזָּר נֹאָּאָטוָמִם נֹאָוֹ סִנִמִּצַ
- נאִינֵיד לְאָּנֵץ נִאָּמֶם: (ס) אָנְיִרָי לְאָנִין נְאָפָּי נַאָּמָבָּנִם בַּחַמָּנִי.
- ַ חַסְבֵּי יְהֹנָה ו אַזְּבִּיר מְּהַלָּת יְהֹנָה בְּעֵּל כָּל אַשֶּׁר־נְּמֶלְנֵּנ יְהֹנְה וְהַב־שּּּב לְבֵּית יִשְׂרָאֵל אַשֶּׁר־נְּמֶלְם בְּרַחֲמָיו וּבְרָב חֲסָבֵיו:

- For He said: 'Surely, they are My people, children that will not deal falsely'; so He was their Saviour.
- In all their affliction He was afflicted, and the angel of His presence saved them; in His love and in His pity He redeemed them; And He bore them, and carried them all the days of old.
- ַ ניֹאִמֶר' אַדְ־עַמֵּי הַמָּה בְּנִים לָא יִשַׁקֵרוּ נִיְהָי לְהֶם לְמוֹשֶׁיעַ:
- ּיְאִבְיְׁם זְגְוֹמֶּמְלֶם זְגְוֹתְּמִּאִם בָּלְגַנְתְּיִבְּם: פּּנִגִּנְ עִנְמִּנְמְּם בַּאִּעֲדִבִּינִי וּבְּטִמְלְנִיוָ עַנִּא בְּבְלִן־צְּבְנִיםוּ (כִּי לְאִ)[עִּי לָּוַ] בָּּר וּמִלְאִּבּ

REOUTH WILL

The Haftans is Hosen 14:2 – 14:10 & Micah 7:18 – 7:20. This is the Haftans for the Shabbat between Rosh HaShana and Yom Kippur. Customs vary for what is read. All begin with Haseinu. Others always read the passage from Micah, or toincides with Vayelech and Joel 2:15 – 27 when it coincides with Haseinu. Others always read the passage from Micah, or toincides with Vayelech and Joel 2:15 – 27 when it coincides with Haseinu. Others always read the passage from Micah, or

Return, O Israel, unto the LORD thy God; For thou hast stumbled in thine iniquity.

Take with you words, And return unto the Lord; Say unto Him: 'Forgive all iniquity, And accept that which is good; So will we render for bullocks the offering of our lips.

Asshur shall not save us; We will not ride upon horses; Neither will we call any more the work of our hands our gods; For in Thee the fatherless findeth mercy.'

I will heal their backsliding, I will love them freely; For Mine anger is turned away from him.

I will be as the dew unto Israel; He shall blossom as the lily, And cast forth his roots as Lebanon.

His branches shall spread, And his beauty shall be as the olive-tree, And his fragrance as Lebanon.

They that dwell under his shadow shall again Make corn to grow, And shall blossom as the vine; The scent thereof shall be as the wine of Lebanon.

Ephraim [shall say]: 'What have I to do any more with idols?' As for Me, I respond and look on him; I am like a leafy cypress-tree; From Me is thy fruit found.

چېرې پېرځېد نېدېجر مَد ندېن څېړېد څر ځېځن ماند نېدېد نېدېخ

קַחָוּ עִּמְּכֶם דְּבָרִים וִשִּׁיבוּ אֵל־יִחֹוְגָה אִמְרַוּ אֵלְיוּ בְּלֹחִשָּׁא עִּוֹן וְקַח־מֹּוֹב וְּנְשִׁלְמֶּה פְּרֵים שְּׁפְּתֵּינוּ:

אַשָּׁר בְּךְּ יְרֻתַם יְתְּים: יְלְאַרָּאַמָּר עָּוֹד אֱלִהֵינוּ לְמִעֲּשָּׁר יָבֻינוּ אַשְּׁרוּ לָא יוֹשִׁיעַנוּ עַלִּסִיּטִּי לַאַ נְרְכָּׁב

ھُلھُد حَذِٰجُنٰ! * هُٺيُّن حَمَّر ذِنھُلَهِم نَظْلَب خَهْبِھَئِّن اَنْكَ

בּלְבְּלִינְוּ: בּלְבְלִינְוּ:

נְמְצְּאֵ: נְאֵמְהִינְיִּנִּי אֲנִי ְ כִּבְּרֵנְהֵה רַתְּּלְּן מִמֶּנִּי פֶּרְיָנְ אֵפְרֵיִם מִּרִילִּי מִיִּר לְתְּצְּבִּים אֲנָי מְּנִיִּהִי

- Whoso is wise, let him understand these things, Whoso is prudent, let him know them. For the ways of the Lord are right, And the just do walk in them; But transgressors do stumble therein.
- Who is a God like unto Thee, that pardoneth the iniquity, And passeth by the transgression of the remnant of His heritage? He retaineth not His anger for ever, Because He delighteth in mercy.
- He will again have compassion upon us, He will sans subdue our iniquities; And Thou wilt cast all their sins into the depths of the sea.
- Thou wilt show faithfulness to Jacob, metcy to Abraham, As Thou hast sworn unto our fathers from the days of old.
- Blow the horn in Zion, Sanctify a fast, call a solemn assembly;
- Gather the people, Sancitfy the congregation, Assemble the elders, Gather the children, And those that suck the breasts; Let the bridegroom go forth from his chamber, And the bride out of her pavilion.
- Let the priests, the ministers of the Lord, Weep between the porch and the altar, And let them say: 'Spare thy people, O Lord, And give not Thy heritage to reproach, That the nations should make them a byword: Wherefore should they say among the peoples: Where is their God?'
- Then was the LORD jealous for His land, And had pity on His people.
- And the Lord answered and said unto His people: 'Behold, I will send you corn, and wine, and oil, And ye shall be satisfied therewith; And I will no more make you a reproach among the nations;
- But I will remove far off from you the northern one, And will drive him into a land barren and desolate, With his face toward the eastern sea, And his hinder part toward the western sea; that his foulness may come up, and his ill savour may come up, because he hath done great things.
- Fear not, O land, be glad and rejoice, for the LORD hath done great things.

- בְּרְבֵּי יְחִנְּה וְצֵּדְּקִים נְלָכִוּ לְּם וּפִּשְׁמִּים בְּרְבֵּי יְחְנָׁה וְצֵּדְקִים נֵלְכוּ לָם וּפִשְׁמִּים בְּשְׁלְוּ בֶּם:
- אייוע מי־אַל בְּמֹוּךְ נִשָּׁאַ עִּוֹלְ וְעַבֶּר עַל־פָּשִׁעַ לִשְׁאַרִית נַחֲלְתִוֹּ לְאַ־הָחֲזֵיִק לְעַדׁ אַפּֿוֹ בְּי־ חְבֵּץ חֻסֶּד הְוּאִּ:
- בּמֹאֹלְוִט זֹם בֹּלְ שַׁמּאִנִטִּם: • : זֹמִּנֵר וֹבִשְׁמָנִוּ וֹבִּבָּמִת אָּנִנִינִוּ וֹעַמִּלֵינִ
- יי שמן אָמֶר לְיִנְשְׁבִי חָסָר לְאַבְרָחָה אַשֶּר־ יי הפון אָמֶר לְיִנְשְׁבֹר חָסֶר לְאַבְרָחָה אַשֶּר־ ממני שׁנְּפְר הַצְּיּנִי מַדְשִׁיּ
- יייו הקעי שופר בְּצִיּוֹן קַדְשׁרֹצִים קַרְאָּרּ עַצְרֶה:
- ْلْحَوْْكِ مِّكَافِطُكِ: مَٰذِكَذِرِت أَبْنَكَا. هَٰئِذَت يَجُّمُ فَكَالِ مِّكَالُهِ: مُعْطَوِد مِنْ كَانُهُ، كَانَارٍ كَانَالًا مِنْكَالًا مُعْطَوِّ
- בֵּין הָאִילָם וְלִמִּוְבֵּחִ יִבְּכּוֹ חַפָּׁחַנִים מִשֶּׁךְהֵי יְהְנְָׁה וֵיִּאִמְרֵי חַּיִּסְה יְהַנָָה עַלִּ בַּם גּוֹיִם לְמָּה יאִמְרַיּ בְעַמִּׁים צַּיֵּה אֱלֹהֵיהֶם:
- · ـ ـ נִיְּקְנָּא יְהְנֶה לְאַרְצָּיִ נַיַּהְלָּלְ עַּלְ־עַּמְּיִ:
- אָעֿוּ וְלֹא־אָמָּן אָטְבָם עָּוּד חָרְפָּּה פַּגּוּנִם: אָת־תַדְּגָן וְתַמִּירָוֹשׁ וְתַּיִּצְּחָׁר וִשְּׁבַעְּחָּ יַנְעַן יְתְּבְּעְ
- װֵאָת־הַצְּפּוֹּנִי אַרְחֵיק מִעֲלֵיכֶם וְהִדִּחָתִיוֹ אַל־אָהַץ צִּיְּה יִשְׁמְמָה אָת־פָּּנָיו אָל־הַיָּם הַקַּדְמֹּנִי וְסֹפָּוֹ אָל־הַיָּם הַאַהַרְוֹן וְעְּלֵה בְאִשׁׁוֹ וְתַעַל צַחְנְהוֹ בָּי הִנְּדִּיל לַעֲשְׂוֹת:
- ، بَدِيْن خِهُمُين لِاَيْن لِأَدْخ، لاهُمُّن، چَاندِيْدِد مُدِيْن خِهُمُين

17

- Be not afraid, ye beasts of the field, for the pastures of the wilderness do spring, for the tree beareth its fruit, the fig-tree and the vine do yield their strength.
- Be glad then, ye children of Zion, and rejoice in the LORD your God; For He giveth you the former rain in just measure, And He causeth to come down for you the rain, the former rain and the latter rain, at the first.
- And the floors shall be full of corn, and the vats shall overflow with wine and oil.
- And I will restore to you the years that the locust hath eaten, the canker-worm, and the caterpiller, and the palmer-worm, My great army which I sent among you.
- And ye shall eat in plenty and be satisfied, and shall praise the name of the Lord your God, that hath dealt wondrously with you; and My people shall never be ashamed.
- And ye shall know that I am in the midst of Israel, and that I am the LORD your God, and there is none else; and My people shall never be ashamed.

- אַל־מִירְאוּ בַּהַטָּוֹת שָּׁדִּי בָּי דָשָׁאָּ נָאָוֹת מִדְבָּר כִּי־עֵּאְ נָשָׂא פִּרְיֹּו הָאַנָּת נָגָפָּן נָהָנִיּ הַילְם:
- יבני ציון גַילוּ וְשִׁמְחוּ בִּיחוָה אֵלֹהִילֶם בִּי־נְתַן לְבֶם אָת־הַמּוֹהֶה לִצְּדְקָה וַיֵּוֹהֶד לְבֶם גֵּשֶׁם מוֹהֶה ימַלְקוֹשׁ בְּרִאשְׁוֹן:
- ײַ װּמֶלְאָּנּ הַנְּבְּנְוָתַ בָּרִ וְהַשָּׁיִלִּנִּ הַוְּקְבָּיִם מּירְוֹשׁ וְיִּצְּיִהְיִּ בְּּרְ וְהַשָּׁיִלִּנִּ הַוְּקְבָּיִם
- ײַ נְאַבְּלְעָלֵּגְ אְּאָבְׁרְ אִּבְּלְ האַבְּלְּנִי הַנְּצְלֵּלְ וְחֵחָׁלֵּגִּלְ וְתַּנִּוֹשְׁ הַנִּלְגָ האַבְּלְשִׁי הַנְצְלֵלֵלְ וְחֵחָלָּגִּים אָאָבֶרְ אָבָּלְ
- לְתּוּלְם: (פּ) יְהְנִינְ אֶלְנִינֶם לָּגִּין מִּנִּר וֹאָרָה נִאָּרָ יִרְמָּה מָּנִינִּם נְאָרִ וֹאָרָה נִאָּרָה נִיאָרָה נִאָּרָה נִאָּרָה נִאָּרָה נִאָּרָה נִאָּרָה נִאָּרָה נִאָרָה נִאָּרָה נִאָּרְה נִאָּרָה נִינְים נְיִים נְינִים נְינִים נְינִים נְינִים נְינִים נְּעְּיִים נְּינְים נִינְים נְינִים נְינִים נְינִים נְּינִים נְינִים נְינִים נְּינִים נְּינִים נְּינִים נְּינִים נְינִים נְינִים נְינִים נְּיים נְינִים נְינִים נְינִים נְינִים נְינִים נְינִים נְינִים נְּינִים נְינְיים נְינְים נְינִים נְינִים נְינְיים נְינִים נְינִים נְינְים נְינִים נְינִים נְינִים נְינִים נְינִים נְינִים נְינְיים נְינְיים נְינִים נְינִים נְינִים נְינְיים נְינְיים נְינְיים נְינְיים נְינִים נְינְיים נְינְיים נְינְיים נְינְינְיים נְינִינְים נְינְיים נְינִים נְינְיים נְינְינְיים נְינְיים נְינְיים נְינְיים נְינְיים נְינְיים נְינְיים נְינְיים נְינְיים נְינְיים נְיינְייים נְייים נְינִיים נְיינְייים נְיייים נְייייים נְיייים נְיייים נְיייים נְיייים נְייייים נְיייים נְיייים נְּיייים נְיייים נְיייים נְיייים נְייייים נְיייים נְיייים נְיייים נְייייים נְייייים

הפטרת האזינו

The Haftara is II Samuel 22:1 - 22:51. This Haftara is only read on the Shabbat between Yom Kippur and Sukkot, if there is one. If it is the Shabbat between Rosh HaShana and Yom Kippur, read the Haftara for Shabbat Shuva on page 184.

And David spoke unto the LORD the words of this song in the day that the LORD delivered him out of the hand of Saul;

- and he said: The LORD is my rock, and my fortress, and my deliverer;
- The God who is my rock, in Him I take refuge; My shield, and my horn of salvation, my high tower, and my refuge; My saviour, Thou savest me from violence.
- Praised, I cry, is the Lord, and I am saved from mine enemies.
- For the waves of Death compassed me. The floods of Belial assailed me.

- יוואא נִיְרַבֶּר דְּוִר לִיחִוֶֹּה אָתִּדִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזְּאָת בְּיוֹם הִצִּיל יְהֹוָָה אָתָוֹ מִפָּף כְּלֹ־ אִיְבֶיו וּמִכָּף שְׁאִּיל:
- · ניאַמָר יְהְנָה סְלְמָנ וּמְצְּבָהָי וּמְפַּלְמָה בֵּיִי
- מֹמִּנְּבֹּ, וּמִׁנוּסְ. מִמִּמְּ. מֹטַׁמُס טִמִּמְּנֵּ: אָבְעַׁ. הּוּצַׁ. אָנֵוֹסִׁטַ_בַּנִ מִּנְיָּ, וֹלֵבַוֹ וֹמִּמָּ.
- ئىڭدْر قۇڭغ ئىنت ىقىغنگ ھنقة:
- ֶּ נְׁבְהְּעֵׁינֵי: כַּּנִ אָּפְפְּנִי מְהָּבְּנִי בְּנִינֵע נָעַבְיִּ

- The cords of Sheol surrounded me; the snares of Death confronted me.
- In my distress I called upon the LORD, yea, I called unto my God; and out of His temple He heard my voice, and my cry did enter into His ears.
- Then the earth did shake and quake, the foundations of heaven did tremble; they were shaken, because He was wroth.
- Smoke arose up in His nostrils, and fire out of His mouth did devour; coals flamed forth from Him.
- He bowed the heavens also, and came down; and thick darkness was under His feet.
- And He rode upon a cherub, and did fly; Yea, He was seen upon the wings of the wind.
- And He made darkness pavilions round about Him, gathering of waters, thick clouds of the skies.
- At the brightness before Him coals of fire flamed forth.
- The LORD thundered from heaven, and the Most High gave forth His voice.
- And He sent out arrows, and scattered them; lightning, and discomfited them.
- And the channels of the sea appeared, the foundations of the world were laid bare by the rebuke of the LORD, at the blast of the breath of His nostrils.
- He sent from on high, He took me; He drew me out of many waters;
- He delivered me from mine enemy most strong, from them that hated me, for they were too mighty for me.
- They confronted me in the day of my calamity; but the Lord was a stay unto me.
- He brought me forth also into a large place; He delivered me, because He delighted in me.
- The LORD rewarded me according to my hands righteousness; According to the cleanness of my hands hath He recompensed me.
- For I have kept the ways of the Lord, And have not wickedly departed from my God.

- شخرّ، ۿۿبر ڡۧڎٚڹ ڬڶڎؙڹ ڽ۬ڂۿ؞ڟ۫ڎٮ؞
- (כי יחגעש)[קי יוּהְנְּעַשׁ] יַהְרְעַשׁ הְצְּהֶייִ
 מוֹסְדְוֹת הַשְׁמֵיִם יִרְנְּיִוּ יֵיְהְנְעַשׁׁוּ כִּי־חֲרָה
- עַלְה עִשְׁן בְּאַפֹּוֹ וְאֵשׁ מִפְּיוֹ תּאַבֻל גָּחְלֻים
- or נגַמ שְּׁמִּיִם נַגַּרַ נְשְּׁרָפֶּלְ תַּחָת רַלְּלֶיו:
- ַ זְּנְשֶׁת חָשֶׁךְ סְבִּיבֹּהָיוּ סְּבָּוֹת חַשְּׁרַת־מָּיִם מְבֵּי שְׁחְקְים:
- ti ἀξτη ἐξτὶ ឝΨΓι ἐΠζη Κάς

- lpha i háu dà Lio i đữi. Tá hi, dáio Cáio:
- יי יקרטָנִי בְּוֹוֹם אֵירֶי וַיְהָהִי וִיהָנָה מִשְׁעָּן מיי
- ײַ וַיּצָא לַמֶּרְחָב אָתָי יְחַלְצֵּנִי פִּי־חָפֵּץ בּי:
- בּי שְׁמֶּרְהִי דַּרְבֵּי יְתְוָה וְלָא רְשִׁמְּהִי מַאֵּלְתַי:

- statutes, I did not depart from them. For all His ordinances were before me; And as for His
- myself from mine iniquity. And I was single-hearted toward Him, And I kepr
- to my righteousness, According to my cleanness in His Therefore hath the LORD recompensed me according
- adgindu, With the upright man Thou dost show Thyself With the merciful Thou dost show Thyself merciful,
- with the crooked Thou dost show Thyself subtle. With the pure Thou dost show Thyself pure; And
- eyes are upon the haughty, that Thou mayest humble And the afflicted people Thou dost save; But Thine
- lighten my darkness. For Thou art my lamp, O LORD; And the LORD doth
- As for God, His way is perfect; The word of the LORD

For by Thee I run upon a troop; By my God do I scale

- is tried; He is a shield unto all them that take refuge in
- save our God? For who is God, save the LORD? And who is a Rock,
- my way go forth straight; The God who is my strong fortress, And who letteth
- upon my high places; Who maketh my feet like hinds', And setteth me
- bend a bow of brass. Who traineth my hands for war, So that mine arms do
- Thy condescension hath made me great. Thou hast also given me Thy shield of salvation; And
- have not slipped. Thou hast enlarged my steps under me, And my feet
- Neither did I turn back till they were consumed. I have pursued mine enemies, and destroyed them;
- under my feet. through, that they cannot arise; Yea, they are fallen And I have consumed them, and smitten them

- ರಥ್ವು خْر خُر_مٰھٰڟھُر خُبُلائِ، لْلَاطِئْر جِج جُمُوں ٤٦
- نَعُنُرُكُ فَكُنُ لَا يُغَمِّفُكُ لِا يُعْمُفِكُكُ مُثَمِّنًا:
- ַנְיָּהֶת יְּבִוְּנִי לְ, בֹּגֹּבַלִנִי, בַּבָּרַ, לְזָנִיב מִּנְלֵוּי
- ប់បើជុំ□ៈ 40-10/ア بربتوب AD_KELL
- مُصِابِّكُ لِمُعَالِمُ المُصافِقِينِ مُصابِّحًا لِمُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ المُعَالِمُ ا
- المُظْرِدُ: וֹאָטַ מַּם מֹנִי טַנְמָגֹמּ וֹמֵנִינִּ הַכְ_בַבוֹנִים
- בּי־אַמָּה נֵיהִי יְהְנָה וַיִּנָה וַיִּנָה חַשְּׁבִּי:
- בָּי בְבֶּה אָרַוּץ נְּדְוּיִר בָּאֵלְהַיִּ אָּדַלֶּגִ־שְׁוּר:
- מְגֵן הוֹא לְכָל הַחִסָים בְּוֹי: הַאָּל הְמָּים דַּרְבָּוֹ אִמְרַת יְהֹוָה צְרוּפְּה
- מְבַּלְהַּבֹוּ אֶּלְנֵינוּ: בָּי מִי־אָלְ מִבַּלְהְּדֵי יְהְיָּדִי יְמִי צִּיִּר
- בְאָל מְשְּנְיּגְ הַנְיָּגְ הַנְּשָּׁב שַׁמְיִם (כי דרכו) | קי
- בֿמנוֹ. וֹאַמֹב'נו: מְּמִוֹנִע (כּ, בַּיִבְיִנ)[לַ, בַּלְּלָּיִ] בֹּאַוֹּבְוָע וֹמָבְ
- مْرَقِّد نَدَ، رَفَخْلَفُيْن لَرْيَن كَهُن لِبَيْن
- رَضَعُل كِرْ مُلاّلًا نِهُمُكُ نَمَّرِنُكُ فَلَحَّدُر:
- שֹבְעִוּר בּהֹצִי שַּטִׁשְׁלֵּוּ נְלָאָ מָהֹצִי עַבְסְבָּי: Ζ٤
- جَذِبتُם: 38 אָנְבְּי אָנְבִּי וֹאַהְּטִיבִים וֹלָאָ אָהִוּר הַּגַּ
- لَاٰكُاٰ؞: الْمُحَدِّم لَمُمْنَمُم لَذِي نُطِيمُنَا لَنْظَرُهِ فَنَانَ

- For Thou hast girded me with strength unto the battle; Thou hast subdued under me those that rose up against me.
- Thou hast also made mine enemies turn their backs unto me; Yea, them that hate me, that I might cut them off
- They looked, but there was none to save; Even unto the Lord, but He answered them not.
- Then did I beat them small as the dust of the earth, I did stamp them as the mire of the streets, and did tread them down.
- Thou also hast delivered me from the contentions of my people; Thou hast kept me to be the head of the nations; A people whom I have not known serve me.
- The sons of the stranger dwindle away before me; As soon as they hear of me, they obey me.
- The sons of the stranger fade away, And come halting out of their close places.
- The LORD liveth, and blessed be my Rock; And exalted be the God, my Rock of salvation;
- Even the God that executeth vengeance for me, And bringeth down peoples under me,
- And that bringeth me forth from mine enemies; Yea, Thou liftest me up above them that rise up against me; Thou deliverest me from the violent man.
- Therefore I will give thanks unto Thee, O Lord, among the nations, And will sing praises unto Thy name.
- A tower of salvation is He to His king; And showeth mercy to His anointed, To David and to his seed, for evermore.

הפטרת מאת הברכה

- סַטְמֵּלֵי: •+ נַפּּזְרָנִי טַנִילְ לַמָּלְטַמְּטִי פּּלְרֵיגַּה צָּמָלִי.
- יִּאְ נְאָנְבְּי מַמַּה קָּי עָּבֶר מָמָּה יִּאְ נְאָנְבְי מַמַּה קָּי עָּבֶר מָמָּהָאָי
- אָנְעַם אָנְלַמֶּם: ** וֹאָהְטַבַׁם כַּהָפָּרַאָּבָוֹן כָּטִיטִּרַחִיּצִּיִנִי
- לְנ: \$\frac{\dagger}{2} \dagger \da
- 9+ בְּנֵי נְבֶר יִבְּלִי וְיַחִיּ
- ישׁעי: ישׁעי:
- قب קאֵּל הַנֹּתֵן נְקְטִׁת לֵי וּמֹרֵיד עַמֶּים תַּחְמֵּנִי:
- os שַּלְבֵּן אִיּדְדְּ יְהַנָּה בַּגּנִיָם יּלְשִׁמְךָּ אָנַמֶּר:
- (כי מגדיל)[קי מגָדִּוֹל] יִשׁיעַוֹת מַלְכֵּוֹ וְשְׁשֶׁרֹחָטֶד לִמְשִׁיחָוֹ לְדְוָד וּלְזַרְשִׂוֹ עַּלְכֵּוֹ מּוֹלְם: (פּ)

.81:1 – 1:1 andsol si srattaH ədT

Now it came to pass after the death of Moses the servant of the Lord, that the Lord spoke unto Joshua the son of Nun, Moses' minister, saying:

ון לָהָי אַהַבֵּי מָוֹת מֹשֶׁר עֲבָּר יְרֹוְּהָ וַיִּאִמֶּר יְהְנְׁרֹ אֶל־יְהוֹשֶׁעַ בִּּן־נִּיּן מִשְׁבֵת מֹשֶׁר לֵאמָר:

- 'Moses My servant is dead; now therefore arise, go over this Jordan, thou, and all this people, unto the land which I do give to them, even to the children of Israel.
- Every place that the sole of your foot shall tread upon, to you have I given it, as I spoke unto Moses.
- From the wilderness, and this Lebanon, even unto the great river, the river Euphrates, all the land of the Hittites, and unto the Great Sea toward the going down of the sun, shall be your border.
- There shall not any man be able to stand before thee all the days of thy life; as I was with Moses, so I will be with thee; I will not fail thee, nor forsake thee.
- Be strong and of good courage; for thou shalt cause this people to inherit the land which I swore unto their fathers to give them.
- Only be strong and very courageous, to observe to do according to all the law, which Moses My servant commanded thee; turn not from it to the right hand or to the left, that thou mayest have good success whithersoever thou goest.
- This book of the law shall not depart out of thy mouth, but thou shalt meditate therein day and night, that thou mayest observe to do according to all that is written therein; for then thou shalt make thy ways prosperous, and then thou shalt have good success.
- Have not I commanded thee? Be strong and of good courage; be not affrighted, neither be thou dismayed: for the Lord thy God is with thee whithersoever thou goest.
- лдеп Joshua commanded the officers of the people,
- 'Pass through the midst of the camp, and command the people, saying: Prepare you victuals; for within three days ye are to pass over this Jordan, to go in to possess the land, which the LORD your God giveth you to possess it.'

משָׁה עַבְּדֵּי מֵת וְעַמִּה לִּיִם עַבֹּר אָת־ תַיּרְדֵּן תַזְּה אַמְּה וְבְלִהעָם תַזִּה אָלִ הְאָּהֶץ אַשֶּׁר אָנֹבֶי נֹתֵן לָהָם לִבְנֵי יִשְׁרָאֵל: בְּלְ־מְּלִּוֹם אֲשֶׁר תִּדְרָהְ בְּף־תַּנְלְבֶם בִּי

לְכָּם נְתַּמֵּיו כַּאָּמֶב צַּבַּרְמִי אָלַ־מַמֶּב:

- מהמדפר והלקלון הזה וער הנהר * הנציל נהר־פְּרָת כַּל אָבֶיץ הָחִתִּים וְעַר־הַיֶּם הַנְּדִּוֹל מְבַוֹא הַשְּׁמָשׁ יְהָיֶה נְבְּיּלְבֶם:
- לא־יִהַיַצַּב אִישׁ לְפָּנִיף כָּל יָמֵי חַיֵּיִף כַּאֲשֶׁר הַיִּיִהִי עִם־מֹשֶׁה אָהָיָה עִפֶּּף לֹא צַּרְפְּהָ וְלְא אֶעֶוְבֶּהְ:
- , הַזַּק נָאָמֵץ בֵּי אַמִּר תַּנְחִיל אָת־הָעָם הַזָּה אָת־הָאַבֶּץ אַשֶּר־נִשְׁבָּנְתִּי לַאֲבוֹהָם לָתָת לְהֶם:
- رمْ חَنْم پَهْضَا مِهُه رَضِمُا رَهُمَا رَهِمَا مِهِمَا مَوَدَّ بِوَرَا بَضِمَهُا ﴿ كُونِوا مِنِهُذِرُ جِحُا هِنِي مِيْ الْهُ مِيْهِ الْمُنْهُا لَا يُنْهُا لِمَنْ خُرَا جِحُا هِنِي الْمَرَّاتِ:
- לא־יָמֿוּשׁ סַׁפֶּרֹ הַחּוֹרָה הַנָּה מִפִּיף וְהָגֵּיהָ פּוֹ יוֹמָם וְלַיְּלְה לְמַעַּן הִשְׁׁתָּר לַעֲשׁוֹת פְּבְלֹהַבְּתִּיב בֻּוֹ כִּי־אָזִ הַצְּלֵיהַ אָתִּ דְּרֶבֶף וְאָז תַשְׁבְּיל:
- , הַלִּוֹא צִּוּיִתִּיךִּ הָזַק נָאֵמֶׁץ אֵל־תַּצִּיִּץ וְאַל־ הַתְּת כֵּי עִמְּךִּ יְהֹנָה אֵלֹהֶיךְ בְּכָל אֲשֶׁר הַלְּךְּ: (פ)
- עִּבְרָוּו בְּקֵנֶב חַמַּחַנָּה וָצֵוּי אָת־חַעָםׂ לֵאמֹר חַבִּינוּ לְבֶם צֵידָה בִּּי בְּעַּוֹדוּ שִׁלְשָׁת יִמִּים אַמָּם עְּבְרִיםׁ אָת־חַיּרְדֵּן חַנְּה לְבוֹא לְהֵשֶׁת אָת־הַאְּנֵץ אֲשֶׁר יְהְנָה אֵלְהַיכֶּם נֹתֵן לְבֶם לְרִשְׁמֵּה: (פ)

- And to the Reubenites, and to the Gadites, and to the half-tribe of Manasseh, spoke Joshua, saying:
- 'Remember the word which Moses the servant of the Lord commanded, you, saying: The Lord your God giveth you rest, and will give you this land.
- Your wives, your little ones, and your cattle, shall abide in the land which Moses gave you beyond the Jordan; but ye shall pass over before your brethren armed, all the mighty men of valour, and shall help them;
- until the Lord have given your brethren rest, as unto you, and they also have possessed the land which the Lord your God giveth them; then ye shall return unto the land of your possession, and possess it, which Moses the servant of the Lord gave you beyond the Jordan toward the sunrising.'
- And they answered Joshua, saying: 'All that thou hast commanded us we will do, and whithersoever thou sendest us we will go.
- According as we hearkened unto Moses in all things, so will we hearken unto thee; only the Lord thy God be with thee, as He was with Moses.
- Whosoever he be that shall rebel against thy commandment, and shall not hearken unto thy words in all that thou commandest him, he shall be put to death; only be strong and of good courage.

- אַמָּר יִהוְשֵׁמַ לֵאִלְּר: וְלְרַאִּיבֵוֹי וְלְנַּּרִי וְלְחַבֵּּי אַבָּס חַמִּנִּשִּׂר
- ַ זְכֹוֹר צָת־הַדְּבָּר צַּשָּׁר צִּנָּה אָהָבֶם מֹשָּׁה עַבֶּד־יְהֹנָה לֵאמָר יְהֹנָה אֱלְהַנֶם מִנֵּיח לֶבֶם וָנְתַּן לֶבֶם אָת־הָאָרֶץ הַוְּאָת:
- ئىزىڭ ئۇئۇڭ ھۆئۈڭ ئۇڭد ئۇئۇل ھۆئەڭ ئىزى ئۇۋە ھۇئە خۇئى ھىدۇھ ئۆل ئۆتەڭ ئىزىڭ ئۇۋە ھۆئەت خۇئىدى ئۆل ئۆتەڭ ئىزىڭ ھۆگۈك ھۆئۈك ئۇلات
- עָּר אַשָּׁר־יָנִיחַ יְחֹוָה וּ לַאַחֵיכָם פָּכָם יִּיִרְשָׁי גַם־הַמָּה אָת־הָאָּבֶץ אַשָּׁר־יְהֹוָה אָלֹהִיכֶם נֹתַן לָהֶם וְשַׁבְּהֶּם לְאֶבֶץ יִרְשַּׁהָכֶם וִירִשְׁהֶם אוֹהָה אַשֵּׁרוּ נָתַן לָכָם מִשֶּׁה עָבֶּר יְהוְּה בְּעָבֶר הַיַּרְהַן מִיְּרָה הַשְּׁמֶשׁ:
- ַנְיַּמְשׁׁ וְאֵלְבַלְּאַמְּׁה שִּׁמְּלְטִוּנִ נִּלְנִּי זי ווּזְּמְנִי אָטַ יִּדִּוֹמְעַ לָאמָר כָּלְ אַמָּרַצִּוֹיִלְנִיּ
- ְּבְּלֵ אֲשֶׁר־שְׁמַעִּנִּי אֶל־מֹשֶׁה בֵּן נִשְׁמַע אֵלֶיְף נֵק יְהְיֶה יְהְנְה אֵלֹהֶיף עִּמְּף כַּאֲשֶׁר הְיָה עִם־מֹשֶׁה:

הפטרת שבת שובה

This is the Haftans for the Shabbat between Rosh HaShana and Yom Kippur. Customs vary for what is read. All begin with Hosea 14:2 - 10. Some add Micah 7:18 - 20 when this Shabbat coincides with Vayelech and Joel 2:15 - 27 when it coincides with Harazinu. Others always read the passage from Micah, or the passage from Joel, or both.

Return, O Israel, unto the LORD thy God; For thou hast stumbled in thine iniquity.

Take with you words, And return unto the LORD; Say unto Him: 'Forgive all iniquity, And accept that which is good; So will we render for bullocks the offering of our lips.

Asshur shall not save us; We will not ride upon horses, Neither will we call any more the work of our hands our gods; For in Thee the fatherless findeth mercy.'

I will heal their backsliding, I will love them freely; For Mine anger is turned away from him.

I will be as the dew unto Israel; He shall blossom as the lily, And east forth his roots as Lebanon.

His branches shall spread, And his beauty shall be as the olive-tree, And his fragrance as Lebanon.

They that dwell under his shadow shall again Make corn to grow, And shall blossom as the vine; The scent thereof shall be as the wine of Lebanon.

Ephraim [shall say]: 'What have I to do any more with idols?' As for Me, I respond and look on him; I am like a leafy cypress-tree; From Me is thy fruit found.

Whoso is wise, let him understand these things, Whoso is prudent, let him know them. For the ways of the Lord are right, And the just do walk in them; But transgressors do stumble therein.

קַחָוּ עִמְּכֶם דְּבָרִים וִשִּׁיבוּ אֵל־יִחְוָֹה אִמְרַוּ אֵלִיוּ בְּלֹהִשְּׁא עִּוֹן וְקַח־פֿוֹב וְּנְשִׁלְמֶּה פְּרֵים שְׂפְּחֵינוּ:

אַמֶּגרוּ לַאִּ יוֹמִימָנוּ מַלְחַנוּ לְמַמַּמָּנוּ יִבֻינוּ
 אַמָּגרוּ לַאִ יוֹמִימָנוּ מַלְחַנוּ לְמַמַּמָּנוּ יִבֻינוּ
 אַמָּגרוּ לַאִ יוֹמִימָנוּ מַלְחַנוּ לְמַמַּמָּנוּ יִבְינוּ

ַ אָרְפָּאָ מִשְּׁנִּי: אַרְפָּאָ מִשְּׁנִּילִיִם אָנִדְבָּם נְּנִבְּנָע כָּי שָׁבְ אַפָּי

هُدُهُد حَمْرِ خُنهُدُةِد نَظَدُن حَهَيهَةُن لَرَكَ عُدُرُن حَمَرٍ خُنهُدُةِد نَظَدُن حَهَيهَةُن لَرَكَ

בֶּלְבָּלְיִוֹ:

نخك، خَرْدًا كِحُلْبًا: * ئَشِرَدر بِشِدْد خَمْكِ، نُكَادُ لَـُثَا لَـٰذَفَكَكَ، حَلَاقًا

נמְבֶּגְים מִעַרַלָּי מִּנִר לְתֵּבְּלָּוֹ מִמֵּנִי פָּרָוֹנִי נאָמִּוּרָנִּנּ אָנִי כִּבְּרָנִיִּמְ רַתְּּלָּוֹ מִמֵּנִּי פָּרָוֹנִי אָפַּבְנִים מִעַרַלִּי מִנִּי לִתְּבָּלִים אָנֵּי מִּנִּיטִי

נְבֶּמְלְנִ בֶּם: גַּרְבֶּרְ יְׁנִיְנְיַ וְצָּגִּעִּים ְדֶּלְכִנּ לְּם נִפְּמִּמִּים מָּגְ טַבְּׁסְ וְיֵבֵּׁן אָבְיִע לִבִּוּ וְדִבִּמִּם בִּּיִּ יְמִּהְיִּם

Micah 7:18 - 20, read by some every occurrence of Shabbat Shuva, or on Parshat Vayelech only:

Who is a God like unto Thee, that pardoneth the iniquity, And passeth by the transgression of the remnant of His heritage? He retaineth not His anger for ever, Because He delighteth in mercy.

He will again have compassion upon us; He will subduc our iniquities; And Thou wilt cast all their sins into the depths of the sea.

אנווע מרצַל בְּמֹוֹךְ נִשָּׂא עָּוֹן וִעַבֶּר עַל־פָּׁעַע לִשְׁאַרִית נַחֲלְתָוֹ לְאִ־הָחֵזֵיִק לְעַרֹ אַפֿוֹ בְּי־ חְבֵּץ חֶסֶר הְוֹּא:

בֹּמֹגִּלְוָט נֹם כֹּלְ_טַמּאִנִיִּם: •• :ֹהַּנִּב נֹבַטַׁמָנִנ נֹבַבָּה הַּנִנִינִנ נֹטַהָּלָנִנַ

Thou wilt show faithfulness to Jacob, mercy to Abraham, As Thou hast sworn unto our fathers from the days of old.

וֹמֻׁבַּׁמִּׁעֹ לְאַבְעַוּנוּ מָנְתֵּו עֲבֶּם: שִׁשַּׁוֹ אֶמֶעַ לְנְתַּׁלֵב עַסְב לְאַבְּבָׁנִים אָמֶב_

Joel 2:15 - 27, read by some every occurrence of Shabbat Shuva, or on Parshat Halazinu only:

Blow the horn in Zion, Sanctify a fast, call a solemn assembly;

Gather the people, Sanctify the congregation, Assemble the elders, Gather the children, And those that suck the breasts; Let the bridegroom go forth from his chamber, And the bride out of her pavilion.

Let the priests, the ministers of the LORD, Weep between the porch and the altar, And let them say: 'Spare thy people, O LORD, And give not Thy heritage to reproach, That the nations should make them a byword: Wherefore should they say among the peoples: Where is their God?'

Then was the LORD jealous for His land, And had pity on His people.

And the Lord answered and said unto His people: 'Behold, I will send you corn, and wine, and oil, And ye shall be satisfied therewith; And I will no more make you a reproach among the nations;

But I will remove far off from you the northern one, And will drive him into a land barren and desolate, With his face toward the eastern sea, And his hinder part toward the western sea, that his foulness may come up, and his ill savour may come up, because he harh done great things.

Fear not, O land, be glad and rejoice; for the LORD hath done great things.

Be not afraid, ye beasts of the field; for the pastures of the wilderness do spring, for the tree beareth its fruit, the fig-tree and the vine do yield their strength.

Be glad then, ye children of Zion, and rejoice in the LORD your God; For He giveth you the former rain in just measure, And He causeth to come down for you the rain, the former rain and the latter rain, at the first.

And the floors shall be full of corn, and the vats shall overflow with wine and oil.

הְּגְּנֵׁנֵי: ביוו טִלְעָּי שִּוּפֶּר בְּצִיּיָן לַדְּשִּׁרְצִּיִם לַרָּאָּי

בֵּין הָאוּלִם וְלִמִּזְבֵּח יִבְכּוֹ הַכָּהֲנִים -- מִשְׁרְתֵּי יְהֹוָה וֵיאִמְרֵי חַּנִּסְה יְהִוָּה עַלְ-עַמֶּּך וְאַלְ-חִמִּן נַחֲלִחָף לְחָרְפָּה לִמְשָׁל בֵּם גּוֹיִם לְמָּה יאִמְרַי בְעַמָּים צַּיֵּה אֱלֹהֵיהֶם:

81 נִיְקְנָא יְהַנְיֹה לְאַרְצָּוֹ נַיַּהְטְלְ עַּלְ־עַּמְּוֹ:

ֵ ַ ַנַּעַן יְהִנְּה נֵצְּמָר לְעַמּנִי הִנְּיִר שׁלֵחַ לְכָם אָת־הַדְּגָן וְהַהִּירָיִשׁ וְהַיִּצְהָר וּשְׁבַעְהָם אֹתִּי וְלֹא־אָמַּן אֶהְבֶם עָּיֹר הֶרְפָּה בַּגּיִיֶם: יאח־הַיּפּנּינֵי אַבחִיה תַּיִּלְיָּה יִהְדּחְמִיּיֹ

װאָת־הַצְּפּוֹלִי צַּרְחֵיִק מִצְּלִיכָּם וְהִדַּחְהִיוֹ אֵל־צָּהֶץ צִיְּה יִּשְׁמִמְהַה אָת־פְּּנִיוּ אָל־הַיָּם הַפְּּדְּמִּנִי וְסִפִּוּ אָל־הַיָּם הָאַתְרָוּן וְשְּלְּה בְּאְשׁׁוּ וְתַעַלְ צַּחְנְהִי בְּי הִגְּדִּיל לַעֲשְׁוֹה:

אַל־מִּירָאָי אַדְטָּה גַּילִי וּשְּׁמְחִי בִּי־חִגְּדִּילִ יְתְּהָׁה לַשְּׁשְׁיִם:

מִגְלֶם: מִגְפָּׁר כִּי־עֵּץְ נְשָׁא פִּרְיִוּ הָאֵנָה נָגָפָּן נְהָנִּ מִגְיַם:

نجير بخذا גילי וִשִּׁמְחוּ בִּיחְנָח אֵלֹחֵיכֶׂם בִּי־נָתַן לְבֶם אָת־חַמּוֹהֶת לִּצְדָאָת וַיֵּוֹהֶד לְבֶם גַּשֶּׁם מוֹהֶת וּמֵלְקוֹשׁ בְּרִאשְׁוֹן:

שׁנְבְוְהֵ נְוֹאֹבֶיב: נְמִבְאָנִּ בַעִּבְׁנְנֵי בָּבְ נִבְיָהָנִפִּנִּ בַּוֹלֵבָנִם

17

And I will restore to you the years that the locust hath eaten, the canker-worm, and the caterpiller, and the palmer-worm, My great army which I sent among you.

And ye shall eat in plenty and be satisfied, and shall praise the name of the LORD your God, that hath dealt wondrously with you; and My people shall never be ashamed.

And ye shall know that I am in the midst of Israel, and that I am the Lord your God, and there is none else; and My people shall never be ashamed.

ئەزۈن، زۇم ھىلىقۇنە ھھر ھۆز ئىدۇن تىزۇد ئەتۇرد ئەنئە تىئېنى ھۆئىن خۇم:

ا يَعْدَخُهُم هُدَاكُ إِشِدَاهِ إِمَوَجُهُم هُمَا يَهِم بِمَنِّم هُذِيَّ إِشِدَاهِ هِنِيَ اِمَوَجُهُم هُمَا جُلَمِعِيْ هِ إِذَّهُ يَجْنَبُوه هِنِي جُلِائِم:

לְתּוּלְם: (פּ) יְבְיֵּהְ אֵלְתִיכֵּם וֹאָוֹן תִּוְּדִ וֹלְאִרֵילָמִוּ תַּמֵּוּ יִבְּיִם בָּּרְ בְּצַבְּרָ וִמְּבִּאָרָ אָּנִּר וֹאָנָּוּ

הפטרה האזינו

The Haftara is II Samuel 22:1 - 22:51. This Haftara is only read on the Shabbat between Yom Kippur and Sukkot, if there is one. If it is the Shabbat between Rosh HaShana and Yom Kippur, read the Haftara for Shabbat Shuva on page 184.

And David spoke unto the Lord the words of this song in the day that the Lord delivered him out of the hand of Saul;

and he said: The LORD is my rock, and my fortress, and my deliverer;

The God who is my rock, in Him I take refuge; My shield, and my horn of salvation, my high tower, and my refuge; My saviour, Thou savest me from violence.

Praised, I cry, is the LORD, and I am saved from mine enemies.

For the waves of Death compassed me. The floods of Belial assailed me.

The cords of Sheol surrounded me; the snares of Death confronted me.

In my distress I called upon the LORD, yea, I called unto my God; and out of His temple He heard my voice, and my cry did enter into His ears.

Then the earth did shake and quake, the foundations of heaven did tremble; they were shaken, because He was wroth.

Smoke arose up in His nostrils, and fire out of His mouth did devour; coals flamed forth from Him.

יוואא נִיָרַבֶּר דְּוִר לִיחִוֶֹּח אָתִּדִּבְרֵי חַשִּׁירָָה הַזְּאָת בְּיוֹם הִצִּיל יְהֹוָָה אָתָוֹ מִפָּף כְּלֹ־ אִיָבֶיו וּמִכַּף שְׁאָוּל:

· וּיֹאִמְר יְהְנָה סְלְמָּי וּמְצְּדְהָיִ וּמְפַּלְמִי־לֵי:

מֹמִּנְּבֹּ, וֹמִנוּסְ. מִמִּמְּ. מִטַּמִׁס שִמִּמֹּנִ.: אָרְיֵנִי גּוּנִר. אָנֵסְטִרַבִּּוָ מִּנְנָּר וֹצִינָוֹ וֹמִּהָּ

ئىڭدْر ھُۈڭھ ئىينى بھىنگر ھنھم:

و װִבְּלֵגְ מִּאִנְלְ סַבְּׁלֵגָ עַבְּׁבְּׁלֵגָ מָלָמָג מָוֹנִי:

וּהֵׁמֹּמ מִנִיכֹּכְוָ טִּוְלְ. וֹהֲוֹמֹּטׁ. בֹּאֹנְוֹנִי בּבּבַרַלִ אַפֿנֵא יִנְיָר וֹאָכַאָּכִיוֹ אָפֿנֵא

« (כי ותגעש)[קי וַיְּהְגָּעַשׁ] וַתִּרְעַשׁ הָאָׁהֶץ מוֹסְרָוֹת הַשְּׁמָיִם יִרְגָּוִי וַיְּחְגָּעַשׁׁי בִּי־חֲרָה בי.

בְּעֲרִ מְמֶּלִי בְּאַפְּוִ וְאָמִ מִפְּיִו תַאָּכֵלְ נֶּחַלְיִם מְלְיִר מְמֶּלִי בְּאַפְּוִ וְאָמִ מִפְּיִו תַּאָכֵלְ נֶּחַלְיִם

- He bowed the heavens also, and came down; and thick darkness was under His feet.
- And He rode upon a cherub, and did fly; Yea, He was seen upon the wings of the wind.
- And He made darkness pavilions round about Him, gathering of waters, thick clouds of the skies.
- At the brightness before Him coals of fire flamed forth.
- The Lord thundered from heaven, and the Most High gave forth His voice.
- And He sent out arrows, and scattered them; lightning, and discomfited them.
- And the channels of the sea appeared, the foundations of the world were laid bare by the rebuke of the LORD, at the blast of the breath of His nostrils.
- He sent from on high, He took me; He drew me out
- He delivered me from mine enemy most strong, from them that hated me, for they were too mighty for me.
- They confronted me in the day of my calamity; but the LORD was a stay unto me.
- He brought me forth also into a large place; He delivered me, because He delighted in me.
- The Lord rewarded me according to my righteousness; According to the cleanness of my hands hath He recompensed me.
- For I have kept the ways of the LORD, And have not wickedly departed from my God.
- For all His ordinances were before me_5 And as for His statutes, I did not depart from them.
- And I was single-hearted toward Him, And I kept myself from mine iniquity.
- Therefore hath the LORD recompensed me according to my righteousness, According to my cleanness in His
- With the merciful Thou dost show Thyself merciful, With the upright man Thou dost show Thyself upright,

- · ווֹם מָּמִוֹם ווּנֻג וֹהֹבַפָּלְ שַּׁטַע בּלִּלְוּוּ
- יי נינבל מּלְ־פָּרִוּב נִיָּמָּף נַיֵּהָא שַּלִ־פַּנְפֵּי־
- ַ װְשֶׁת חָשֶׁךְ סְבִיבֹקִיוּ סֻבִּוֹת חַשְּׁרַת־מֵּיִם מְבֵי שְׁחְקִים:
- e ದರ್ಭ ಭ್ಯಗ್ಗೆ ಕರ್ಭ ಚಿಗ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥವಿ.
- יי נבמם מו־שְׁמִנִם נִתְנָה וִמֶּלְנִוּן נִמָּוּ מִּלְנִי:
- ַ נִיּשְׁלָח חִצִּים נִיְפִיצֵּם בְּרֶה (כִי ויהמם)[קי נַיְּהְם]:
- י נייְרָאּי אַפָּקי יָם ינִּלְי מִסָּרַוֹּת מִבָּלְ בִּנִעַּרָת יִּרָּלִי בְּנִעַּרָת יִּבְלִי בְּנִעַּרָת יִּבְלִי בְּנִעַּרָת יִּבְלִי בְּנִעַּרָת יִּבְּלִי בְּנִעַּרָת יִּבְּלִי בְּנִעַּרָת יִּבְּלִי בְּנִעַּרָת יִּבְּלִי בְּנִעָּרָת יִּבְּלִי בְּנִעָּרָת יִּבְּלִי בְּנִעְּבָּתְיִּ
- ر نَهْدِ لَ مَقْدُلِ مَقْدُلِ الْطُقَائِدِ الْمُقَائِدِ مَقَالِ لَحُدْتِ:
- sı נֹגֵּילְנֵ מֵאָנֹבׁו מֻׁ מִמֵּׁנֹאָו בַּׁנִ אַמֹּלִגִּי מַשְּׁנִי:
- י יקדטָני בְּנִוֹם אֵידִי וַיְהָיִי יִהֹנָה משְׁעָּן. לי.
- בּׁנ: ™ נּגָּאַ ﻛַמִּבְׁנִוֹּד אָנִיִּ, יִּנִעְּׁגֵּלִי, כִּיַנִיִּשָׁ
- ַ יִּנְטְּלֵנִי יְהֹוָה פְּצִּרְקְתָּי פְּבָר יָדֵי יִשְׁיב לֵי:
- בב קר שְׁמֶרְהִי דַּרְבֵּי יִחְוָּהְ וְלְאׁ רְשִׁעְּהִי מאל'הי:
- د چر چِל־מִשְׁפְּטֵׁר לְגָּגְּרֵי וְחֻפִּקָּרִר לֹאׁ־אָסִּיִר מְטֶנְּרִי:
- ÷ נְאָרְיֶה מְמָים לְוֹ נְאָשְׁתַּמְּרֶה מִעְּיִּנִי:
- ·؞ נֹיֶּהֶב גְׁעַוְּנֵי צָׁ, בֹּגֹּוִ בֹּעִׁי, בַּבְּנִי, בְּנִינִּי מִּנְוֹנִי:
- ַ מְסֵמֶם: מַסְמֶם:

97

- With the pure Thou dost show Thyself pure; And with the crooked Thou dost show Thyself subtle.
- And the afflicted people Thou dost save; But Thine eyes are upon the haughty, that Thou mayest humble
- For Thou art my lamp, O Lord; And the Lord doth lighten my darkness.
- For by Thee I run upon a troop; By my God do I scale a wall.
- As for God, His way is perfect; The word of the LORD is tried; He is a shield unto all them that take refuge in Him
- For who is God, save the Lord? And who is a Rock, save our God?
- The God who is my strong fortress, And who letteth my way go forth straight;
- Who maketh my feet like hinds' , And setteth me upon my high places;
- Who traineth my hands for war, So that mine arms do bend a bow of brass.
- Thou hast also given me Thy shield of salvation; And Thy condescension hath made me great.
- Thou hast enlarged my steps under me, And my feet have not slipped.
- I have pursued mine enemies, and destroyed them, Neither did I turn back till they were consumed.
- And I have consumed them, and smitten them through, that they cannot arise; Yea, they are fallen under my feet.
- For Thou hast girded me with strength unto the battle; Thou hast subdued under me those that rose up against me.
- Thou hast also made mine enemies turn their backs unto me; Yea, them that hate me, that I might cut them off
- They looked, but there was none to save; Even unto the Lorp, but He answered them not.
- Then did I beat them small as the dust of the earth, I did stamp them as the mire of the streets, and did tread them down.

- مَصِ ثَكُد فَقَكُد لَمُصِ مُكَامِ فَقَطْحٍ:
- עַּמְּפָּׁיל: ה וְאָרַעַיַּם עָּנָיִי הַּיִּשְׁיַעַ וְעָּיִים בָּיִרָּהָיִם בַּיִּ
- of בי בְבָּה אָרַוּץ נְּדְוּר בָּאֵלְהַוּ אָּדַּבֶּּגִרִשׁוּר:
- ַ הַאָּל מְּמָים דַּרְכָּוֹ אִמְרָת יְתֹּוֹת צְרוּפָּׁת מְגֵּן הוֹּא לְלָל חֲחֹסָים בְּוֹ:
- ֶּבֶּ בֶּּג מִּגַאֵּלְ מִבַּלְמֵּדֵּי יְהְוָּה וּמֵי צִּיר מְבַּלְעָּבֵי מִבַּלְעַבֵּי
- ַ הַאָּל מְשִּוּיָּי חָוִיל וַיַּהָר הָמָים (כי דרכו)[קי דְּרְפְּי]:
- ، מְלַמֵּר יָדַי לַמִּלְחָמָה וָנחָת קַשָּׁת־נְחִישָּׂה יְרִשְׁהֵי:
- ود تنشاخ، طلال نظمه تظرفك سَلكن:
- د قَلْتَارَ حَمَّلَا، فَتَنَقَرْ، اَذِي مُمَّلُهُ كَلْفُخَّرْ:
- פֿלְנִטִּם: אַבְּבַּבַּי אָנְבָּר נְאָהֵּמִנִיִם נְלָאָ אָהֻנִּר מַּרַ_
- בּילִלְי: نَאַכַּבָּם נֹאָמִטִׁאָם וֹלָאָ וֹטִנִּמִּוּן זֹוֹפָּלִוּ טַּטִּעַ
- ٠٠ נַתַּזְּרֵנִי חַיִּל לַמִּלְחָמָוֹת תַּבְּרֵיעַ קַנַּזִי הַחְתֵּנִי:
- រុស្សដុល្លាយ: * ស្ត្រីដុស្ស ឃុំ ស្ត្រី ស្ត្រ
- בּי יִּמְמֹנ יִאָּגוֹ מִמְהֹנ אָלְ -יְּהַוֹּיִר יִּלְאִ הֹּנְם:
- אָבְעַם אָבְלַמָּם: אַ אָאַטְעַבָּט פַּנָפָּבְאָבָץ פָּטִיט־חוּצָית.

מפטיר לשבת ראש חודש

- Thou also hast delivered me from the contentions of my people; Thou hast kept me to be the head of the nations; A people whom I have not known serve me.
- The sons of the stranger dwindle away before me; As soon as they hear of me, they obey me.
- The sons of the stranger fade away, And come halting out of their close places.
- The Lord liveth, and blessed be my Rock; And exalted be the God, my Rock of salvation;
- Even the God that executeth vengeance for me, And bringeth down peoples under me,
- And that bringeth me forth from mine enemies, Yea, Thou liftest me up above them that rise up against me; Thou deliverest me from the violent man.
- Therefore I will give thanks unto Thee, Ο Lord, among the nations, And will sing praises unto Thy name.
- A tower of salvation is He to His king; And showeth mercy to His anointed, To David and to his seed, for evermore.

- מַּם כְאֵבְיֹּבֹמֹשׁי. וֹמִּבְּבְׁנִי: ** נִשְּׁפּבְּמְיֹנִ מִבְיִם יִּנְיִם
- \$\frac{\dagger}{\dagger} \frac{\dagger}{\dagger} \fra
- o+ בְּנֵי נְבֶר יִבְּלְי וְיַחְיִּרְי מְמִּסְיְּרְוֹתֶח:
- ַ עַריְהְוָה וּבְרַוּף צוּרֵי וְיָהֶם אֱלֹהֵי צִוּר יִשְׁעֵי:
- 8+
 הַאֵּל הַנּתָן נְקְמָה לֵי וּמֹרֵיד עַמָּים תַּחְחֵּנִי:
- os עַל־בָּן אִיֹרְן יְהֹוָה בַּגּוֹיָם וּלִשְׁמְן אַזַמֵּר:
- رر، מגדיל)[קי מְגָּדִּלֹל יִשׁיעַיה מַלְבָּוֹ יִּשְׁה־חֲטָד לִמְשִׁיחָוֹ לְדְוָד וּלְזַרְשָׁי עּוֹלְם: (פּ)

מפסיר לשבת ראש חודש

The Maftir for Shabbat Rosh Hodesh is Numbers 28:9 – 15.

- And on the sabbath day two he-lambs of the first year without blemish, and two tenth parts of an ephah of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, and the drink-offering thereof.
- This is the burnt-offering of every sabbath, beside the continual burnt-offering, and the drink-offering
- And in your new moons ye shall present a bullocks, and one ram, seven he-lambs of the first year without blemish;
- and three tenth parts of an ephah of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, for each bullock; and two tenth parts of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, for the one ram;

[totu: (e)

- וּבְרָאשׁי' חְדִשׁיכֶּם תַּקְרָיבוּ עֹלֶה לַיהֹוָה פְּרִים בְּנִי־בְּקֵר שִׁנַים וְּצָּיִל צָּחָׁד כְּבְשָׂים בְּנֵי־שְׁנְה שִׁבְעָּה הְּמִימֶם:
- ױשָׁלְשָׁה עַשְּׁרֹנִים סָלֵת מִנְחָה בְּלִּיּלָה בַשְּׁמֶן לַפֶּר חָאָחֻד יִשְׁנֵי עַשִּׁרֹנִים סָלֵת מִנְחָה בְּלִיּלָה בַשְּׁמֶן לְאַיִל הֵאָחֶד:

- and a several tenth part of fine flour mingled with oil for a meal-offering unto every lamb; for a burnt-offering of a sweet savour, an offering made by fire unto the LORD.
- And their drink-offerings shall be half a hin of wine for a bullock, and the third part of a lamb. This is the burnt-offering of every new moon throughout the months of the year.
- And one he-goat for a sin-offering unto the LORD; it shall be offered beside the continual burnt-offering, and the drink-offering thereof.

- ְּעִשְּׂרֵוְ עִשְּׂרִוֹן סָׁלֶת מִנְחָת בְּלִּלֵּת בַשְּׁמֵן לַבֶּבֶשׁ הָאָחָד עֹלְתֹ בֵיחַ נִיחֹׁחַ אִשֶּׁת לַיהְנְה:
- ، װָקְפִיהָם חֲצֵי תַהִין יִהְנָה לַפָּׁר יִּשְׁלִישָׁת תַהַין לְאַיִל יִרְבִיעָּת תַהָין לַבֶּבֶשׁ יָיִן זֵאִת עֹלָת וֹהֶשׁ בְּחְדְשׁׁי לְחָדְשָׁי תַּשְּׁנֶה:
- ױשָׁפִּיר שִּיִּים אָחָד לְחַמָּאִת לַיהֹוָה פַּל־פַלְת הַמְּמֵיר יִפְשָּׁה וְנִסְבְּוֹ: (ס)

LEULU WER LXW RITW

The Maftir for Shabbat Rosh Hodesh is Numbers 28:9 – 15. The Haftara is Isaiah 66:1 – 24.

Thus saith the Lord: The heaven is My throne, and the earth is My footstool; where is the house that ye may build unto Me? And where is the place that may be My resting-place?

- For all these things hath My hand made, and so all these things came to be, saith the LORD; but on this man will I look, even on him that is poor and of a contrite spirit, and trembleth at My word.
- He that killeth an ox is as if he slew a man; he that sacrificeth a lamb, as if he broke a dog's neck; He that offereth a meal-offering, as if he offered swine's blood; he that maketh a memorial-offering of frankincense, as if he blessed an idol; according as they have chosen their own ways, and their soul delighteth in their abominations;
- Even so I will choose their mockings, And will bring their fears upon them; Because when I called, none did answer; When I spoke, they did not hear, But they did that which was evil in Mine eyes, And chose that in which I delighted not.
- Hear the word of the LORD, Ye that tremble at His word: Your brethren that hate you, that cast you out for My name's sake, have said: 'Let the LORD be glorified, That we may gaze upon your joy', But they shall be ashamed.
- Hark! an uproat from the city, Hark! it cometh from the temple, Hark! the LoRD rendereth recompense to His enemies.

- בואמר יהוחה: ביקלי אי־זָה בַּיִּה אַשֶּׁר הִּבְּנִי אָשֶׁר הִבְּנִי־לִּי וְאִי־זָה בייאטו מקום מְנִיחָה:
- ڹۿؚڡٙۦڿڒؖ؉ٚڿ۫۩۫ ڽڗ؞؆ٷؠڽ ڍڹڔڔۥڿڒ؊ڿ ڹۿڡۦڹؠڹؙؠ ڹۿڒۦڽڹ ۼڂ۬ۥڡ ڿڒؖٷڹ ۥڹڿ٦٠ڂڹڹ ڹؠڽ؆ڿ؆ڋ
- שׁוֹהֵט הַשִּׁוֹר מִבֶּה־אִּישׁ זוֹבֶח הַשָּׁר עַּבֶּף בֶּׁלֶב מַעֲּלֵה מִנְחָה ׁ דַּם־חֲזִּיר מַוְבָּיר לְבֹנָה מְבָרֵף אֲנֵן נַם־הַמְּה בֶּחֲרוּ בְּדַרְבִיהָם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם נַפְּשָׁם חָפֵּצְה:
- נִם אַֹּלָג אַבְתַּר בְּתַעַּלְלֵגִיהָם וּמְגִּוּרִטִּם אַבָּיא לְהָם זָעַן קַרָאִתִּ וְאֵין עּנְּיָר וּבַאָּשָׂר לא חְפָּא יַיְּבְּיִם יַיִּען בְּרָהִי
- שׁמְעּנִּ דְּבַר־יְחִנְׁה הַחֲבֵדָים אָל־דְּבְרִוֹ אָמְרוּ אֲחֵילֶם שׁנְאֵילֶם מְנַדֵּילֶם לְמַעַּן שְׁמִּי יְבְבַּר יְחִנְׁה וְנְרְאֵה בְשִׁמְחַהְבֶם וְתֵם יִבְשׁוּ:
- מְּמִּבְּׁם יֹּמִיּגְ לְאִּיֶבֶׁיוּ: ك كَابِر מִּאִיּוֹ מִמְּיִר كَابِر מִנִיכִּלָ كَابِر יִנִינִָר

- Before she travailed, she brought forth; Before her pain came, She was delivered of a man-child.
- Who hath heard such a thing? Who hath seen such things? Is a hand born in one day? Is a nation brought forth at once? For as soon as Zion travailed, She brought forth her children.
- Shall I bring to the birth, and not cause to bring forth shut the LORD; Shall I that cause to bring forth shut the womb? Saith thy God.
- Rejoice ye with Jerusalem, And be glad with her, all ye that love her; Rejoice for joy with her, All ye that mourn for her;
- That ye may suck, and be satisfied With the breast of her consolations; That ye may drink deeply with delight Of the abundance of her glory.
- For thus saith the LORD: Behold, I will extend peace to her like a river. And the wealth of the nations like an overflowing stream, and ye shall suck thereof: Ye shall be borne upon the side, and shall be dandled upon the knees.
- As one whom his mother comforteth, So will I comfort you; and ye shall be comforted in Jerusalem.
- And when ye see this, your heart shall rejoice, and your bones shall flourish like young grass; and the hand of the Lord shall be known toward His servants, and He will have indignation against His enemies.
- For, behold, the LORD will come in fire, And His chariots shall be like the whirlwind; to render His anger with fury, And His rebuke with flames of fire.
- For by fire will the LORD contend, And by His sword with all flesh; And the slain of the LORD shall be many.
- They that sanctify themselves and purify themselves to go unto the gardens, behind one in the midst, Eating swine's flesh, and the detestable thing, and the mouse, Shall be consumed together, saith the LORD.

- چְּמֶרֶם מְּחָיל יָלְדֶר בְּמֶּרֶם יָבִוֹא חֲבֶל לֶה וְהִמְּלֵישְׁה זְבֶר:
- אָרִישְׁמָע בִּוֹאָת מִי רָאָתֹ בָּאֵלֶה הַיִּיּחַל אָרִישְׁמָע בִּוֹאָת מִי רָאָתֹ בָּאֵלֶה הַיִּיּחַל אָרָת אַבֶּיִי אָרִיבְּיִוֹם אָחָר אִם־יִנְלֶר וּיִּי פַּעַם אָחָת בִּי־חֲלֶה וַּם־יָלְדֶה צִּיּיִּן אָת־בְּנֵיהָ:
- אִם_אַּלָּ, יַמַּנְלָּ, יַ נֹמָּלָּנִי, אָמָר אֵלְיֵנוֹנֵי
 י טֹאַלָּ, אַמֻּבָּיר וֹלְאַ אִנְלִיר יִאָמַר אֵלְיֵנוֹנֵי
- شَرْضَد אָשִׁר ְ מְּמְנִמִּ בְּלְ_תַּמִּׁתְאַבְּלְיִם מְּלֵיתִּ מִּ מִּמְׁתַׁנִּ אָשִׁרְ מְמְנִמִּ בְּלְ_תַּמִּׁתִּאַבְּלִים מִּלְינִי:
- לְמָעַן מְּנְקּרֹּ וּשְׁבַעָמָם מִשָּׁר תַּנְחָמֵיה לְמַעַן מְּנָצִיּ וְהַחְעַנַּנְמָם מִזִּיִּז כְּבוֹרֶה: (ס)
- בּי־בַּחוּ אָמַר יְחִנָּה הִנְנֵי נִמָּה־אֵבֵּיהִ בְּנִלָּר שְׁלְיִם וּכְנַחַל שׁוֹמֵף כְּבָוֹד גּוֹיָם וְינַקְמָּם שַּלְיִם וּכְנַחַל שׁוֹמֵף כְּבָוֹד הָשְׁמֵּים בְּנָלָה
- بخرادبهٔكِّت فَدُتَاهِد: ﴿ خَيْرِهِ كَهُد عَوْدِ فَدَلَاهُدِد كَا كَبْرَدِر كَدَّلَاثُمْجُتِ
- ְּוֹמִם אֵּטַ־אִּיְבֶּיו: (ס) הְפְּׁרֵחְנָת וְעִיְשֶׁ לִבְּבֶּׁם וְעַצְּמִוֹתֵיכֶם כַּגֵּשָׁא הְבְּּרִינִים וְשָׁשׁ לִבְּבֶּם וְעַצְמִוֹתִיכֶם כַּגַּשָׁא
- פִּי־הַנֵּה יְהֹנְהֹ בְּאֵשׁ יָבֹוֹא וְכַסּוּפָּה מַרְפְבֹתָיוּ לְהַשָּׁיב בְּחֵמָהׁ אַפֹּוֹ וְנַעֲּרָתִּוֹ בְּלַהֲבֵּי־אֵשׁ:
- , כֵּי בְאֵשׁ יְהֹוָה נִשְׁפְּׁט וּבְחַרְבִּוֹ אָת־כְּל־בְּשִׂר וְרַבִּוּ חַלְלֵּי יְהוָה:
- ַסִּמְקַקְדִּשִּׁים וְחַמְּטַהֲרִים אָל־חַנּנִּוֹת אָחָר (כּי אחד)[קי אַחַר] בַּהְּנֶדְ אָכְלֵי בְּשָּׁר תַחַלִּיר וְחַשֶּׁקֵץ וְחָעַּכְבָּר יַחְדֵּוּ יָסֶפּוּ נְאָם־יְחֹנֶה:

- For I [know] their works and their thoughts; [the time] cometh, that I will gather all nations and tongues, and they shall come, and shall see My glory.
- And I will work a sign among them, and I will send such as escape of them unto the nations, to Tarshish, Pul and Lud, that draw the bow, to Tubal and Javan, to the isles afar off, that have not heard My fame, neither have seen My glory; and they shall declare My glory among the nations.
- And they shall bring all your brethren out of all the nations for an offering unto the Lord, upon horses, and in chariots, and in freers, and upon mules, and upon swift beasts, to My holy mountain Jerusalem, saith the Lord, as the children of Israel bring their offering in a clean vessel into the house of the Lord.
- And of them also will I take for the priests and for the Levites, saith the Lord.
- For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before Me, saith the Lord, so shall your seed and your name remain.
- And it shall come to pass, that from one new moon to another, and from one sabbath to another, shall all flesh come to worship before Me, Saith the LORD.
- And they shall go forth, and look Upon the carcasses of the men that have rebelled against Me; For their worm shall not die, Neither shall their fire be quenched; And they shall be an abhorring unto all flesh.

- אָת־בְּלִיהַגּוֹיָם וְתַקְשׁנִוֹת וּבָאִּוּ וְרָאִּוּ אָת־בְּלִּהַגּוֹיָם וְתַלְשׁנִוֹת וּבָאוּ וְרָאִּוּ אָת־בְּבוֹדְי:
- וְהַבָּיאּי אָתַ־כְּל־אַהַיכֵּם מִכְּלֹהַנִּים מִנְחָָהוּ לֵיהֹנְה בַּסּוּסִׁים וְּבָהֶבְּב וּבַצַּבִּים וּבַפְּרָדִׁים וּבַכְּרְכָּרִוֹת עַּל תַר קְדְשָׁי יִרוּשְׁלַם אָמַר יְהְוָּה כַּאֲשָׁר יָבִּיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אָת־חַמִּנְחֲה בִּכְלִי שָׁהָוֹר בֵּית יְהְנְה:
- ؞ װַם־מַהָם אָמָּה לַכֹּהָנִים לַלְוּיָם אָמָר יִּהְוֹה:
- ַ פַּר כִאַטֵּר הִשְּׁמַנִם הַחַדִּשִּׁים וְהַאָּבֶץ הַחַדְשְׁׁה אֲשֶׁר אֲנֵי עַשֶּׂה עַמְדִים לְפָּנֵי הְחַדְשְׁׁה אֲשֶׁר אֲנֵי עַשֶּׂה עַמְדֵים לְפָּנִי
- ַ וְהַיָּה מְצִיּרֹהֹבֶשׁ בְּחָדְשׁׁוּ וּמִצֵּר שְׁבָּתּ בְשַׁבַּתִּוּ יְבַוֹּא כְל־בָּשֶׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָּנֵי אָמָר יְהוְה:
- וְיִצְאָּוּ וְרָאִוּ בְּפִּגְּרֵי הְאָנְשִׁים חַפִּשִׁעָים בָּר בֵּי תּוֹלְעָמְּם לְאׁ הְמִׁוּת וְאִשָּׁם לָאׁ הִבְבֶּׁה וְהָיְנִּ דֵרְאָוֹן לְבְלְ־בָּשֵּׁר: והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחות לפני אמר יהוה

הבטרת שבת מחר חודש

The Haftara for Shabbat Mahar Hodesh is I Samuel 20:18 – 42.

And Jonathan said unto him: 'To-morrow is the new moon; and thou wilt be missed, thy seat will be empty.

دىكى يېڭىد كا بادانېا مېرد باټ تا برغځې د د نېچ د دانېچې:

- And in the third day thou shalt hide thyself well, and come to the place where thou didst hide thyself in the day of work, and shalt remain by the stone Ezel.
- And I will shoot three arrows to the side-ward, as though I shot at a mark.
- And, behold, I will send the lad: Go, find the arrows. If I say unto the lad: Behold, the arrows are on this side of thee; take them, and come; for there is peace to thee and no hurt, as the LORD liveth.
- But if I say thus unto the boy: Behold, the arrows are beyond thee; go thy way; for the LORD hath sent thee
- And as rouching the matter which I and thou have spoken of, behold, the LORD is between me and thee for ever.'
- So David hid himself in the field; and when the meal to moon was come, the king sat him down to the meal to
- And the king sat upon his seat, as at other times, even upon the seat by the wall; and Jonathan stood up, and Abner sat by Saul's side; but David's place was empty.
- Nevertheless Saul spoke not any thing that day; for he thought: 'Something hath befallen him, he is unclean; surely he is not clean.'
- And it came to pass on the morrow after the new moon, which was the second day, that David's place was empty, and Saul said unto Jonathan his son: 'Wherefore cometh not the son of Jesse to the meal, neither yesterday, nor to-day?'
- And Jonathan answered Saul: 'David earnestly asked leave of me to go to Beth-lehem;
- and he said: Let me go, I pray thee; for our family hath a sacrifice in the city; and my brother, he hath commanded me; and now, if I have found favour in thine eyes, let me get away, I pray thee, and see my brethren. Therefore he is not come unto the king's table.

- אָמֶּרְיִנְסְתָּרָהְ מָאֵר יִבָּאִתְ אֶלִרֹהַמְּלִים אָשֶׁרְיִנְסְתַּרְהִ שֶּׁם בְּוִים תַמַּעֲשֶׂת וְנִשְׁבְהָ אָשֶׁרְיִנְסְתַּרְיִם
- ॰॰ क्ष्रिंग कृर्वेषुप एत्रुंग्च ४०० ४०० देषुद्वान्द्रीत देषुक्षीतः
- וְהַנֵּהֹ אֶשְׁלֵח אָתִּהַנָּעַר לֵךְ מְצָא אָתְרְהַהָּאָים אִם־אָמֹר אַמַּר לַנַּעַר הָנָּה הַהִצִּיםוּ מִמְּךְ וָהַנָּה קָהָנִּוּוְבָּאָה כִּי־שָׁלִוֹם לְךְּנְאֵין בְּבֶּר חִי־יְהְנֶה:
- ַ וְאָם־בְּה אַמַר ֹלַמֶּלֶם הַנָּה הַהַצִּים מִמְּךְּ וְהֵלְאָה לֵּךְּ בֵּי שִׁלְחֲךְ יְהְנֶה:
- ני וְהַבְּלְר אֲמֶׁר דִּבְּרְנִי אֲנֵי וְאָהַּה הִנָּה יְהֹנְה בְּינִי יְבִינְףְ עַּד־עוֹלֶם: (ס)
- ي ييْهِد تَيْهُا مِحْ طَنْهِكَ، جَوَعِهِ عِجِيْهِ هِלَ طَنْهِدَ يَهْدَ يَزْمِهُ بِهِنَا يَيْهِدَ هِجِيْه ظهِه שَهِبَا لَيْهِيَا يَرْمِنُهُ بِهِنَا يَيْهِدَ هِجِيْه
- מֶּהְיֹר: (ס) מְּתֵּר מִקְּהֶר הִיּא בִּלְהֵי מֶהָוֹר הִיּא בִּי־לְא יְלְאִ־דְבֶּר שְׁאֶיּל מְאִימָּה בַּיִּוֹם תַהָּיִּא בִּי
- וֵיְהִי מְמְּחֲרָת חַחָהֵשׁ חַשָּׁנִי וַיִּפְּקָד מְקִּוֹם בְּיְדִר (פ) וַיְּאמֶר שָׁאִיל אֶל־יָהוֹנְתֵּן בְּנֹוֹ מַהִּיּעַ לֹא־בָּא בֶּן־יִשֶׁי גַּם־הָּמָוֹל גַּם־הַיִּוֹם אֶל־הַלְּחֶם:
- ניַען יְהוֹנְהָן אָת־שָׁאָּיל נִשְׁאָל נִשְׁאָל דָּנֶד מִעְמָּדֶי עַד־בֵּית לֶחֶם:
- ַנּאִמֶּר שַׁלְחֵנִי נְא בַּי זָבִּחֹ מִשְׁפְּחָׁח לְנִּי בְּעִּיר וְהָוּא צִּנְּה־לִי אָחִי וְעַהָּה אָם־מְצָאִתִּי חֵוֹ בְּעֵינֶּיף אָמֶּלְשָׁה נָּא וְאֶרְאֵה אָת־אֶחָי עַל־בֵּן לֹא־בְׁא אֶל־שֶׁלְחַן הַמֶּלֶף: (ס)

- Then Saul's anger was kindled against Jonathan, and he said unto him: 'Thou son of perverse rebellion, do not I know that thou hast chosen the son of Jesse to thine own shame, and unto the shame of thy mother's nakedness?
- For as long as the son of Jesse liveth upon the earth, thou shalt not be established, nor thy kingdom.
 Wherefore now send and fetch him unto me, for he deserveth to die.'
- And Jonathan answered Saul his father, and said unto him: 'Wherefore should he be put to death? what hath he done?'
- And Saul cast his spear at him to smite him; whereby Jonathan knew that it was determined of his father to put David to death.
- So Jonathan arose from the table in flerce anger, and did eat no food the second day of the month; for he was grieved for David, and because his father had put him to shame.
- And it came to pass in the morning, that Jonathan went out into the field at the time appointed with David, and a little lad with him.
- And he said unto his lad: 'Run, find now the arrows which I shoot.' And as the lad ran, he shot an arrow beyond him.
- And when the lad was come to the place of the arrow which Jonathan had shot, Jonathan cried after the lad, and said: 'Is not the arrow beyond thee?'
- And Jonathan cried after the lad: 'Make speed, hasten, stay not.' And Jonathan's lad gathered up the arrows, and came to his master.
- But the lad knew not any thing; only Jonathan and David knew the matter.
- And Jonathan gave his weapons unto his lad, and said unto him: 'Go, carry them to the city.'

- ַנְיָחַרַאַּף שָׁאִּילִ בִּיחַוֹנְהָוֹ וַיָּאִמֶּר לֹוֹ אַמְּהֹ לְבֶּן־יִשְׁי לְבְּשְׁתְּּוֹּ יִלְבָשְׁתִּ עֵּרְתַּר אַמֶּף:
- בֵּר בְלְ־הַיָּמִים אֲשֶׁר בָּן־יִשִּׁיֹ תַיִּ עַל־הְאֲדַמְּה לְאׁ תִּכִּוֹן אַתָּה וּמֵלְכוּתֶוְּ הְנִא: (ס)
- ַּ וַיַּעַן יְהַוֹּנִהְן אָת־שִׁאִּיל אָבָיו וַיַּאִמֶּר אֵלֶיו לְמָּה יוּמָת מֶה עְשֶׂה:
- אָטַ-גַּוֹנֵג: (ס) גְנִינִּקְׁוֹ כֹּגַבְלְנִי נִוֹא מִמָּם אַבְּוּנ לְנִמָּנִנִּ גְּנִּמְלַ מִּאַנִּלְ אָטַ-נִינִוֹדָנִנִי מִּלְנִי לְנִבִּעִוּ וֹנְגַתִּ
- װְּצְׁבְּ גְּבְבְּנְּנְ בָּנְ עִבְּלְמְּוָ אָּבְּנִוּ: (ס) וְלְאִ-אָּכְּלְ בְּּוִים_תַּעְׁבָּתְּ תַּמָּנִּלְ לְּטִם כָּּנ מַסִם בַּּנִּם תַּמָּלִם תַּמָּלִם בְּּמִּנִי
- בְּנְרַ וְנְמַּר סְּמְן מִּמֶּנְ: בּנְרַ בַּבְּפֵר נַיֵּבָא יְרִינְתָּן תַשְּׁבֵּר לְמִוָתָּר
- ַ יַצְאָמֶר לְנַעֲרֹוֹ רֻׁץְ מְצָא נָאׁ אָת־תַחִצִּים אַשֶׁר אָנֹכֶי מוֹרֶה תַנַּעַר לֶץ וְהוּא־יָרֶה תַחֵצִי לְתַעְּבְרוֹ:
- ַנִּיְבָאׁ חַנַּעַרֹ עַּדִּיִּמְקִוֹם חַחֵּצִי אֲשֶׁר יָרֶה יְחֹנְּתָן נִיקְלָא יְחֹנְתָּן אַחֲרֵי חַנַּעַרֹ נִיּאִמֶּר הַלְוֹא חַחֵצִי מִמֶּךְ נְחֲלְאָה:
- ניקָרֶא יְהִוֹנְמַן אַחֲרֵי הַנַּּעָר מְהֵרֶה חִיּשָׂה אֵל־תַּעָּגִׁר נִיְלִמֶּט נָעַר יְהְוֹנְמָן אָת־(כּי החצי)[קי תַחִצִּים] נִיָּבְאׁ אֶל־אַדֹּנֶיוּ:
- נגאמע בן. בשב בילנא בילנה: ננשל גבינלטל אם בכלנו אב בדלתר אמר בלנ

- And as soon as the lad was gone, David arose out of a place toward the South, and fell on his face to the ground, and bowed down three times; and they kissed one another, and wept one with another, until David exceeded.
- And Jonathan said to David: 'Go in peace, forasmuch as we have sworn both of us in the name of the Lord, saying: The Lord shall be between me and thee, and Between my seed and thy seed, for ever.'
- תַנַּעַר בָּאָ וְדָוֹר קָם מֵאָצָל תַנָּגָב וִיּפֹּל לְאַפִֵּיו אַרְצָה וַיִּשְׁתַּוּ שָׁלָשׁ פְּעָמִים וְיִּשְׁקָוּו אַישׁ אֶת־רֵעָּהוּ וַיִּבְכּוּ אַישׁ אֶת־רֵעָּהוּ עַּד־דְּוֶד הִגְּהִיל:
- וּיֵּאמֶר יְחוֹנְתָּן לְבְוָד לֵךְ לִשְׁלִוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבָּׁעָנִי שְׁנֵינִי אֲנַׁחָנִי בְּשֶׁם יְחֹנְחֹ לֵאמֹר יְחִנְּח יִהְנֵחו בֵּינֵי יבִינֶּף יבֵין זַרְעָּי יבֵּין זַרְעָּךְ עַד־עּוֹלְם: (פּ)